

BERÄTTELSE

ANGÅENDE

HELSINGFORS STADS KOMMUNALFÖRVALTNING

ÅR 1898.

JEMTE STATISTISKA UPPGIFTER FÖR SAMMA
OCH FÖREGÅENDE TID.

ELFTE ÅRGÅNGEN.

HELSINGFORS

TIDNINGS- & TRYCKERI-AKTIEBOLAGETS TRYCKERI
1899.

INNEHÅLL.

Årsberättelse.

I. Stadsfullmäktige	sid. 1.
II. Drätselkammaren	” 127.
III. Fattigvårdsstyrelsen	” 173.
IV. Inqvarteringsnämnden	” 182.
V. Förmyndarenämnden	” 187.
VI. Helsovårdsnämnden	” 188.
VII. Folkskoledirektionen	” 189.
VIII. Brandkommissionen	” 193.
IX. Styrelsen för folkbiblioteket och läsesalen	” 196.
X. Bestyrelsen för folkbiblioteket och läsesalen i Sörnäs	” 199.
XI. Direktionen för Sedmigradskys småbarnsskola och Marias asyl	” 202.
XII. Förlikningsnämnden	” 204.
XIII. Nämnden för arbetareangelägenheter	” 205.
XIV. Direktionen för lägre folkskolorna i Hermanstad och Majstad	” 207.

Tabellbilagor.

Areal. Gårdar. Tomter. Gator. Afloppskanaler.

Kajer. Vattenledning. Gasbelysning.

Tab. N:o 1. Helsingfors stads yttnehåll vid utgången af år 1898	sid. 3*.
Tab. N:o 2. Antalet gårdar och byggnader i Helsingfors vid folkräkningen den 1 December 1890	” 4*.
Tab. N:o 3. Antalet boningshus och rum i Helsingfors vid folkräkningen den 1 December 1890	” 5*.
Tab. N:o 4. Antalet boningsrum i Helsingfors vid folkräkningen den 1 December 1890, fördeladt efter storleken af de lokaler de tillhöra	” 6*.
Tab. N:o 5. Antalet hushåll vid folkräkningen i Helsingfors den 1 December 1890, fördeladt efter belägenheten af de lokaler de bebo	” 6*.
Tab. N:o 6. Antalet hushåll vid folkräkningen i Helsingfors den 1 December 1890, fördeladt efter medlemsantal och storleken af de lokaler, som de bebo	” 7*.

Tab. N:o 7.	Längder och ytor af Helsingfors stads gator, torg och allmänna platser vid utgången af år 1888 jemte uppgift å planerings- och stenläggnings arbeten, utförda t. o. m. 1888 samt under hvarje af åren 1889—1898	sid. 8*.
Tab. N:o 8.	Uppgift öfver Finska och Ryska statsverkens, Universitetets, Allmänna byggnaders, Stadens och privata fastigheters gatuandelar uti Helsingfors stad	„ 16*.
Tab. N:o 9.	Uppgift å längder af Helsingfors stads allmänna afloppskanaler jemte antalet infallsbrunnar vid utgången af år 1898	„ 19*.
Tab. N:o 10.	Längder och ytor af Helsingfors stads kajer jemte vattendjupet invid desamma	„ 22*.
Tab. N:o 11.	Uppgifter angående stadens renhållningsdistrikt	„ 24*.
Tab. N:o 12.	Helsingfors vattenlednings verksamhet under åren 1879—1898	„ 25*.
Tab. N:o 13.	Inkomsterna af samt drift- och underhållskostnaderna för vattenledningen i förhållande till det uppfordrade vattnet under åren 1879—1898 (utom verkstadsdriften)	„ 26*.
Tab. N:o 14.	Inkomsterna af samt drift- och underhållskostnaderna för vattenledningen under åren 1891—1898, (jemte verkstadsdriften).	„ 27*.
Tab. N:o 15.	Inkomsterna af samt drift- och underhållskostnaderna för stadens vattenledningsverkstad under åren 1891—1898	„ 27*.
Tab. N:o 16.	Gaskonsumtionen i Helsingfors åren 1885—1898	„ 28*.
Tab. N:o 17.	Lysgasens medelstyrka i Helsingfors under lysåren 1890—1899	„ 28*.

Väderlek. Temperatur.

Tab. N:o 18.	Luftens medeltemperatur i Helsingfors för hvarje månad åren 1895, 1896 och 1897 jemförd med medeltal af månadernas medeltemperatur under föregående 10-års perioder	„ 29*.
Tab. N:o 19.	Väderleksförhållandena i Helsingfors året 1898, jemförda med de under åren 1888—1897 rådande	„ 30*.

Befolkning. Dödlighet. Sjuk- och Helsovård.

Tab. N:o 20.	Helsingfors stads kyrkskrifna folkmängd för hvar femte eller tionde år från 1810—1895 samt för åren 1896, 1897 och 1898	„ 32*.
Tab. N:o 21.	Helsingfors stads mantalsskrifna och mantalsspenningar betalande befolkning åren 1895—1898	„ 32*.
Tab. N:o 22.	Helsingfors stads ekonomiska och faktiska folkmängd vid folkräkningen den 1 December 1890, jemförd med förhållandet och folkräkningen den 1 Oktober 1880 och den 1 Mars 1870	„ 33*.
Tab. N:o 23.	Helsingfors stads befolkning, fördelad efter modersmål och bildningsgrad, vid folkräkningen den 1 December 1890	„ 33*.
Tab. N:o 24.	Födde och döde i Helsingfors för hvarje qvinnevium från 1811—1895 samt för hvarje af åren 1896, 1897 och 1898	„ 34*.

Tab. N:o 25.	Helsingfors stads folkmängd, fördelad efter religionsbekännelse, vid folkräkningen den 1 December 1890	sid. 36*.
Tab. N:o 26.	Förhållandet mellan äktenskapen och barnfödseln i Helsingfors åren 1889—1898	” 37*.
Tab. N:o 27.	De i Helsingfors åren 1889—1898, döde, ordnade efter kön och åldersklasser	” 38*.
Tab. N:o 28.	Antalet till Helsingfors inflyttade och derifrån utflyttade personer under åren 1887—1898 fördelade efter församlingar	” 40*.
Tab. N:o 29.	Antalet dödsfall inom evangelisk-lutherska trosbekännare i Helsingfors åren 1889—1898, fördeladt på månader och kvartal	” 41*.
Tab. N:o 30.	Barndödligheten bland lutherska trosbekännare i Helsingfors åren 1889—1898	” 41*.
Tab. N:o 31.	Dödsorsakerna bland lutherska trosbekännare inom vissa åldersklasser år 1898, jemförda med åren 1892—1897	” 42*.
Tab. N:o 32.	Dödligheten bland lutherska befolkningen i Helsingfors åren 1889—1898 uti några talrikast förekommande sjukdomar, jemförda med totalmortaliteten	” 44*.
Tab. N:o 33.	Af distriktsläkarene i Helsingfors behandlade sjukdomsfall under åren 1889—1898	” 45*.
Tab. N:o 34.	Antalet akuta sjukdomsfall i Helsingfors, anmälda under 1898 hos Helsovårdsnämnden, jemfördt med åren 1883—1897	” 46*.
Tab. N:o 35.	Antalet och beskaffenheten af de å Maria sjukhusets afdelning för icke epidemiska sjukdomar behandlade sjukdomsfall under år 1898 jemfördt med åren 1894—1897	” 47*.
Tab. N:o 36.	Antalet och beskaffenheten af de å Maria sjukhusets afdelning för epidemiska sjukdomar behandlade sjukdomsfall under år 1898, jemfördt med åren 1894—1897	” 48*.
Tab. N:o 37.	Sammanställning af vårdade sjuke och sjukdomar vid Maria sjukhus' annex å villan Alkärr år 1897, jemförda med år 1896	” 49*.
Tab. N:o 38.	Antalet och beskaffenheten af de å vårdanstalten för sinnessjuko vid stadens arbets- och fattiggård behandlade sjukdomsformerna under år 1898, jemfördt med åren 1895—1897	” 50*.
Tab. N:o 39.	Antalet sinnessvaga och sinnessjuka personer, som vårdats genom Helsingfors stads fattigvårdsförmedling under år 1898, jemfördt med åren 1894—1897	” 50*.
Tab. N:o 40.	Antalet af de å lasarettet vid Helsingfors arbets- och fattiggård vårdade sjuke under åren 1889—1898	” 51*.
Tab. N:o 41.	Antalet af de å ögon-polikliniken för medellösa vårdade patienter under år 1898	” 51*.
Tab. N:o 42.	Antalet af de vid Sjukstugan i Sörmäs vårdade patienter under år 1898, jemfördt med föregående år 1897	” 52*.
Tab. N:o 43.	De kommunala sjuksköterskornas verksamhet under år 1898, jemförd med densamma under år 1897	” 52*.

Tab. N:o 44.	Antalet af de å enskilda sjukvårdsanstalter i Helsingfors vårdade sjuke under år 1898, jemfördt med åren 1894—1897	sid. 53*.
Tab. N:o 45.	Antalet stadsboar intagna å samt polikliniskt behandlade vid sjukhusen i staden år 1898, jemfördt med åren 1896 och 1897	„ 54*.
Tab. N:o 46.	Antalet patienter insända genom veneriska besigtningebyrån till syfilitiska afdelningen under år 1898, jemfördt med åren 1894—1897	„ 55*.
Tab. N:o 47.	Uppgift å under kontroll stående fosterbarn i staden för åren 1896—1898	„ 55*.
Tab. N:o 48.	Antalet af de utaf helsopolisen i Helsingfors verkställda syner; besigtningar m. m. under år 1898, jemfördt med åren 1893—1897	„ 56*.
Tab. N:o 49.	Resultaten af de kemiska undersökningarna af Helsingfors vattenledningsvatten under år 1898	„ 57*.
Tab. N:o 50.	Medeltalen af alla kemiska analyser af Helsingfors vattenledningsvatten under åren 1890—1898	„ 58*.
Tab. N:o 51.	Antalet af de å undersökningsstationen för lifsmedel verkställda undersökningar under åren 1890—1898	„ 58*.
Tab. N:o 52.	Resultaten af de bakteriologiska undersökningarna af Helsingfors stads vattenledningsvatten år 1898	„ 59*.
Tab. N:o 53.	Resultaten af de bakteriologiska undersökningarna af Helsingfors stads vattenledningsvatten från skilda filtra år 1898	„ 60*.

Högre och lägre undervisningsväsendet. Folkbibliotek och läsesalar.

Tab. N:o 54.	Uppgifter angående lärarepersonalen vid Kejsrerliga Alexanders universitetet för läsåren 1884—1887, 1887—1890, 1890—1893, 1893—1896 och 1896—1899	„ 61*.
Tab. N:o 55.	Uppgifter angående den studerande ungdomen vid Kejsrerliga Alexanders universitetet för läsåren 1887—1899	„ 62*.
Tab. N:o 56.	Uppgifter angående Polytekniska institutets i Finland lärare och elever under läsåren 1889—1890 t. o. m. 1898—1899	„ 63*.
Tab. N:o 57.	Uppgifter angående elementarläroverken i Helsingfors under läsåren 1887—1897	„ 65*.
Tab. N:o 58.	Uppgifter angående Handelsinstitutets i Helsingfors lärare och elever under läsåren 1888—1889 t. o. m. 1898—1899	„ 72*.
Tab. N:o 59.	Uppgifter angående Navigationsskolans i Helsingfors lärare och elever under läsåren 1889—1890 t. o. m. 1898—1899	„ 73*.
Tab. N:o 60.	Uppgifter angående Industriskolans i Helsingfors lärare och elever under läsåren 1888—1889 t. o. m. 1897—1898	„ 74*.
Tab. N:o 61.	Uppgifter angående Högre handtverksskolans i Helsingfors lärare och elever under läsåren 1890—91 t. o. m. 1898—99	„ 75*.
Tab. N:o 62.	Uppgifter angående Lägre handtverksskolans i Helsingfors lärare och elever under läsåren 1889—1890 t. o. m. 1898—1899	„ 76*.

Tab. N:o 63.	Uppgifter angående lärarepersonalen vid Helsingfors folkskolor under läsåret 1897—98, jemförda med dem under läsåren 1892—93 t. o. m. 1896—97	sid. 77*.
Tab. N:o 64.	Antalet skolklasser i Helsingfors stads folkskolor äfvensom antalet elever i skolorna, från skolorna utdimiterade, föräldrarnes stånd m. m. läsåren 1892—93 t. o. m. 1897—98	” 78*.
Tab. N:o 65.	De i Helsingfors stads egentliga folkskolor inskrifna elevernas undervisningsspråk samt skolgång och ålder under läsåren 1894—95 t. o. m. 1897—98	” 80*.
Tab. N:o 66.	De i Helsingfors stads folkskolor för försummade barn och fortsättningsskola inskrifna elevers undervisningsspråk samt skolgång och ålder under läsåren 1892—93 t. o. m. 1897—98	” 82*.
Tab. N:o 67.	Uppgifter om antalet elever, deras undervisningsspråk, skolgång och ålder uti lägre folkskolan i Hermanstad och Majstad, läsåret 1897—1898	” 83*.
Tab. N:o 68.	Särskilda andra uppgifter angående eleverna uti lägre folkskolan i Hermanstad och Majstad läsåret 1897—1898	” 83*.
Tab. N:o 69.	Anlitandet af folkbiblioteket och läsesalen år 1898, jemfördt med åren 1889—1897	” 84*.
Tab. N:o 70.	Anlitandet af biblioteket och läsesalen i Sörnäs under år 1898, jemfördt med åren 1894—1897	” 85*.

Domstolarnas, polisens, fattigsakförarens och brandverkets verksamhet.

Tab. N:o 71.	Antalet civila mål och ärenden, afgjorda af Helsingfors rådstufvurätt under åren 1888—1897	” 86*.
Tab. N:o 72.	Antalet handlagda brottmål och åtalade personer vid rådstufvurätten och poliskammaren i Helsingfors åren 1888—1897	” 87*.
Tab. N:o 73.	Beskaffenheten af de brott, för hvilka de anklagade blifvit sakfälda af rådstufvurätten och poliskammaren i Helsingfors under åren 1888—1897	” 88*.
Tab. N:o 74.	Antalet och beskaffenheten af de utaf fattigsakföraren i Helsingfors handlagda mål under år 1898, jemfördt med åren 1890—1897	” 89*.
Tab. N:o 75.	Antalet af de genom detektiva polisafdelningen i Helsingfors upptäckta brott och värdet af den genom dess försorg tillrättaskaffade egendom under åren 1889—1898	” 90*.
Tab. N:o 76.	Polispersonalens i Helsingfors antal, bildningsgrad, ålder m. m. åren 1895—1898	” 91*.
Tab. N:o 77.	Antalet personer hvilka såsom druckno blifvit af polisen i Helsingfors tillvaratagne åren 1889—1898	” 92*.
Tab. N:o 78.	Beviljade, förnyade och dödade inteckningar i Helsingfors samt värdet af försålda fastigheter, å hvilka lagfart beviljats under åren 1889—1898	” 92*.

Tab. N:o 79.	Eldsvådorna i Helsingfors åren 1889—1898	sid. 93*.
Tab. N:o 80.	Försäkrings- och ersättningsbelopp för egendom, som tagit skada vid eldsvådorna i Helsingfors åren 1889—1898	„ 94*.

Fattigvård.

Tab. N:o 81.	Antalet personer, intagna i Helsingfors stads arbets- och fattiggård under åren 1889—1898, fördeladt efter månader	„ 95*.
Tab. N:o 82.	Antalet af genom Helsingfors fattigvårds försorg utackorderade personer under åren 1879—1898	„ 96*.
Tab. N:o 83.	Totalantalet af genom Helsingfors fattigvårds försorg vårdade och understödda personer jemte utgifterna härför under åren 1879—1898	„ 97*.
Tab. N:o 84.	Utgifter öfver kosthållningen i Helsingfors stads arbets- och fattiggård under åren 1885—1898	„ 98*.
Tab. N:o 85.	Verksamheten vid stadens arbetsinrättning för män under år 1893	„ 99*.

Näringsidkare, fabriker och handtverkerier. Import, export och sjörörelse. Passagerare- och gods rörelse. Telegraf, telefon och post. Sparbanker.

Tab. N:o 86.	Uppgift öfver antalet bolag och personer, hvilka i Helsingfors år 1898 idkat handel och näring, jemfördt med år 1897	„ 100*.
Tab. N:o 87.	Fabriker och handtverkerier i Helsingfors år 1898, jemförda med åren 1890—1897	„ 104*.
Tab. N:o 88.	Helsingfors stads import och export samt uppbörden vid dess tullkammare i förhållande till hela landets under åren 1878—1898	„ 106*.
Tab. N:o 89.	Helsingfors stads trävaruexport under åren 1896—1898	„ 107*.
Tab. N:o 90.	Värdet af Helsingfors stads import och export under åren 1896—1898	„ 108*.
Tab. N:o 91.	Antalet af vid Helsingfors hamnkontor inklarerade fartyg under år 1898, jemfördt med åren 1889—1897	„ 114*.
Tab. N:o 92.	Antalet af i Helsingfors hemmahörande fartyg under åren 1889—1898	„ 115*.
Tab. N:o 93.	Antalet fartyg af fremmande nationalitet, som besökt Helsingfors under åren 1896—1898	„ 115*.
Tab. N:o 94.	Passagerarerörelsen å Helsingfors bangård åren 1893—1898	„ 116*.
Tab. N:o 95.	Godsrörelsen å Helsingfors och Sörnäs jernvägsstationer åren 1894—1898	„ 117*.
Tab. N:o 96.	Anmälda resande i Helsingfors åren 1889—1898	„ 119*.
Tab. N:o 97.	Antagna hyrkuskar, landt- och sjöformän i Helsingfors åren 1887—1898	„ 119*.
Tab. N:o 98.	Spårvägstrafiken i Helsingfors under år 1898, jemförd med samma trafik åren 1891—1897	„ 120*.

Tab. N:o 99.	Telegramvexling å Helsingfors telegrafstation åren 1889—1898 . . . sid.	122*.
Tab. N:o 100.	Antalet samtal och abonenter i Helsingfors telefonförening under åren 1889—1898	” 123*.
Tab. N:o 101.	Rörelsen vid Helsingfors postkontor åren 1888—1897	” 124*.
Tab. N:o 102.	Insättningar och uttagningar vid Helsingfors sparbank under åren 1888—1898.	” 126*.
Tab. N:o 103.	Insättningar i Kapital- och Lifränteförsäkringsanstalten i Helsingfors under åren 1888—1898	” 126*.

Beskattning. Finanser. Ekonomi.

Tab. N:o 104.	Uppgift öfver de i Helsingfors å stadens trafikkontor uppdebiterade och uppburna afgifter under år 1898, jemförda med åren 1889—1897	” 127*.
Tab. N:o 105.	Uppgift öfver trafiken åhrälfda afgifter i Helsingfors under åren 1889—1898	” 128*.
Tab. N:o 106.	Helsingfors Hamnkontors uppörd under år 1898, jemförd med den under åren 1892—1897	” 129*.
Tab. N:o 107.	Sammandrag af taxerings- och uppördslängderna för kommunala utskylder m. m. för åren 1890—1897 för fyllande af behofven för 1891—1898	” 130*.
Tab. N:o 108.	Helsingfors stadskassas inkomster och utgifter under åren 1889—1898	” 134*.
Tab. N:o 109.	Antalet betalande skattören, uttaxering per skattöre samt summa uttaxering åren 1886—1898.	” 136*.
Tab. N:o 110.	Helsingfors stads consoliderade gäld, enligt boksluten för åren 1886—1898.	” 136*.
Tab. N:o 111.	Helsingfors stads utgifter och inkomster år 1898, jemförda med fastställd stat	” 137*.
Tab. N:o 112.	Helsingfors stadskassas ställning den 31 December år 1898	” 151*.
Tab. N:o 113.	Helsingfors stads utestående, icke förfallna fordringar år 1898. . .	” 154*.
Tab. N:o 114.	Helsingfors stads donerade fonder år 1898	” 156*.
Tab. N:o 115.	Kapitalbeloppet af Helsingfors stads donerade fonder enligt boksluten för åren 1883—1898.	” 161*.
Tab. N:o 116.	Kostnaderna för folkskoleväsendet i Helsingfors åren 1887—1898. . .	” 162*.
Tab. N:o 117.	Uppgifter öfver kostnader för de arbeten, som genom Helsingfors stads byggnadskontor blifvit utförda under år 1898	” 163*.
Tab. N:o 118.	Ekonomisk öfversigt af utgifterna vid Maria sjukhuset år 1898, jemförda med åren 1895 och 1897.	” 167*.
Tab. N:o 119.	Tablå visande resp. afdelningars vid Maria sjukhuset omkostnader i förhållande till hvarandra år 1898, jemförda med åren 1895 och 1897	” 168*.
Tab. N:o 120.	Utvisande spiskostnaderna vid Maria sjukhuset under år 1898, jemförda med åren 1895 och 1897.	” 169*.

Tab. N:o 121.	Uppgift å värdet af Helsingfors stad tillhöriga fastigheter	sid. 170*.
Tab. N:o 122.	Försäkringsbeloppet af Helsingfors stads byggnader vid utgången af år 1898 jemte uppgift å försäkringsgifvarene	„ 171*.
Tab. N:o 123.	Värdet af Helsingfors stads lösegendom under åren 1890—1898. . .	„ 173*.

Allmänna val.

Tab. N:o 124.	Landtdagsmannavalen i Helsingfors åren 1890, 1893, 1896 och 1898	„ 174*.

Sakregister	. . . . .	„ 177*.

Årsberättelse

1898.

I. Stadsfullmäktige.

Af de under ifrågavarande redogörelseår af Stadsfullmäktige handlagda ärenden må anföras följande:

a) Ärenden beträffande förvaltningen af stadens fasta gods.

Uti skrifvelse från Magistraten af den 5 Mars underrättades Stadsfullmäktige, att Kejs. Senaten, enligt Civilexpeditionens till Guvernören i länet derom aflåtna skrifvelse för den 14 nästvikne Februari, vid skedd föredragning af Stadsfullmäktiges underdåniga ansökan om förändrad indelning af tomterna N:ris 11—15 vid Lappviksgatan i kvarteret N:o 155¹⁾ m. m. funnit godt fastställa ifrågakomna förändring, hvilken borde uti stadens originala plan införas; och beslöto²⁾ Stadsfullmäktige med föranledande häraf delgifva Drätselkammaren innehållet af Magistratens åberopade skrifvelse.

Fastställd reglering af särskilda tomter invid Lappviks- och Malmgatorna.

Det utskott, som af Stadsfullmäktige tillsats för behandling af Drätselkammarens förslag³⁾ angående ändring af stadsplan för 6:te och 7:de stadsdelarna m. m., hade numera afgifvit betänkande⁴⁾ i ärendet samt, sedan utskottet låtit Byggnadskontoret uppgöra en ny plan för förändrad indelning ej mindre af tomterna i villastaden, så att tomternas antal härstädes komme att blifva 56 i stället för tidigare föreslagna 12 med en areal af 800 till 1,000 m² hvarje, än ock af tomterna uti kvarteret N:o 183, äfvensom till bostadstomter i tvenne kvarter indela också

Ändring af stadsplan för 6:te och 7:de stadsdelarna m. m.

1) Se 1897 års berättelse pg. 2. — 2) Stfs prot den 5 mars § 16. — 3) Se 1896 års berättelse pg. 1. — 4) Stfs tryckta handl. N:o 35 för 1897.

det förra, för uteslutande fabrikslotter afsedda kvarteret N:o 180, föreslog utskottet att Stadsfullmäktige ville besluta: att godkänna Byggnadskontorets ursprungliga förslag till ändringar i stadsplanen för sjette och sjunde stadsdelarna samt till inrättande af magasins- och upplagsplatser vid Gräsviken med de af utskottet förordade, ofvan anförda afvikelser från förslagen äfvensom uppdraga åt Drätselkammaren att låta uppgöra och till Fullmäktige inkomma med sådana definitiva, med gatunamn samt kvarter- och tomtnummer kompletterade planer, som erfordras för att Nådig stadfästelse härå må kunna utverkas; att åt Drätselkammaren öfverlemna att, sedan omordade planer faststälts, med egarene af tomter inom det reglering underkastade området i sjunde stadsdelen underhandla om regleringens genomförande samt med förslag derom sedermera till Fullmäktige inkomma; att åt det utskott, som var tillsatt att uppgöra förslag till ny byggnadsordning för Brunnsparkens östra villaområde, ombetro att utarbета förslag jemväl till bestämmingar beträffande bebyggandet af de tillernade villatomterna i sjette stadsdelen; att meddela Drätselkammaren att berörda villatomter icke finge försäljas innan, på särskild framställning af Kammaren, beslut derom fattats af Fullmäktige; att låta frågan om ändring af gällande stadsplan för 10:de stadsdelen samt att till fabrikslotter anvisa delar af de s. k. Janssonska odlingarna och af villalägenheten Södervik för närvarande förfalla; samt att åt ett särskildt utskott uppdraga att utarbета och till Fullmäktige inkomma med förslag till byggnadsordning för fabriks- samt magasins- och upplagslotter i staden.

Till Stadsfullmäktige hade emellertid utdelats ett af Fullmäktiges ordförande uppsatt, äfvenledes tryckt betänkande i frågan, gående ut derpå, att hela strandsträckan från och med Parkgatan vesterut skulle regleras så, att den jemte Brunnsparksområdet erhöles homogen karaktär af en villaförstad, åt hvilken små trädgårdar på alla tomter gäfvē ett friskt behag samt hvare boningshusen i regeln icke finge uppföras i flere än två våningar och icke ända fram till tomtgränsen. Och beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige med föranledande häraf återremittera ärendet till utskottet, som förstärktes med tvenne medlemmar, deribland förslagsställaren, och åt hvilket äfven uppdrogs att taga i öfvervägande, huruvida icke en esplanad eller boulevard borde anläggas uti ifrågavarande stadsdel. På förslag af Beredningsutskottet beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige senare

¹⁾ Stfs prot. den 25 jan. § 15. — ²⁾ D:o d:o den 8 febr. § 12.

förständig Drätselkammaren, att tillsvidare inga tomter i de kvarter, som ofvananförda förslag afser, finge försäljas.

Sedan Stadsfullmäktige genom skrivelse från Magistraten med Gu-^{Tomtplats för de vetenskapliga samfundens hus.} vernörens i länet remissresolution, åtecknad Ecklesiastikexpeditionens bref för den 15 December 1897, underrättats, att Kejs. Senaten sistsagda dag antagit Stadsfullmäktiges anbud ¹⁾ om kostnadsfritt upplåtande åt statsverket af tomten N:o 2 vid Kaserngatan i kvarteret N:o 98 såsom plats för ett hus för särskilda vetenskapliga samfund, i anledning hvaraf öfverlåtelsebref beträffande nämnda tomt borde uppgöras och till Kejs. Senaten insändas, beslöto ²⁾ Fullmäktige anmoda Drätselkammaren att upprätta behörig öfverlåtelseafhandling och densamma till högvederbörlig ort öfverlemna.

Det utlåtande, som af Stadsfullmäktige affodrats ³⁾ Drätselkammaren i frågan om tomtplats för ett nytt finskt teaterhus, utmynnade ⁴⁾ deri, att Fullmäktige antingen till enkelt eller förstärkt antal, beroende på Fullmäktiges närmare pröfning och uppfattning af ärendets art, ville besluta: att för uppförande af en ny byggnad för den finska scenen kostnadsfritt, efter sökandens eget val, hvilket emellertid borde senast inom år 1900 preciseras, upplåta antingen en tillräckligt stor plats å villan Arkadia eller tomterna N:ris 8 och 10 vid Bangatan i kvarteret N:o 110; eller att, för den händelse teaterhusbolaget det föredroge, med 100,000 mark i ett för allt bidraga till bolagets inköp af den å ansökningen närslutna planteckningen med 8 a betecknade nya tomten inom Wilhelmsbads området, under vilkor likvisst att den till 12 meters bredd föreslagna och för områdets indelning i fyra tomter oundvikliga kommunikationsvägen vester om sagda tomt finge utsträckas ända till Kajsaniemi park samt all mark härför med full egande rätt afstås till staden i och för anläggande af en allmän gata emellan Jernvägstorget och nämnda park.

På Beredningsutskottets förslag beslöto ⁵⁾ Stadsfullmäktige öfverlemna ärendet till förstärkte Stadsfullmäktiges handläggning, men derförinnan genom Drätselkammaren införskaffa uppgift om de vilkor, på hvilka Arkadiatomten af finska teaterhusbolaget innehafves. Och sedan sådan utredning af Drätselkammaren lemnats ⁶⁾ samt

¹⁾ Se 1896 års berättelse pg. 10. — ²⁾ Stfs prot. den 14 jan. § 1. — ³⁾ Se 1897 års berättelse pg. 9. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 34 af den 3 febr. (Stfs tryckta handl. N:o 9). — ⁵⁾ Stfs prot. den 8 febr. § 17. — ⁶⁾ Drks skrf. N:o 48 af den 17 febr. (Stfs tryckta handl. N:o 9).

Fullmäktige till förstärkt antal vid sammanträde den 29 Mars ej mindre bordlagt ärendet ¹⁾ än uppdragit åt Beredningsutskottet att göra sig underkunnigt om, till hvad pris „Osakeyhtiö Kaisaniemi“ ville till staden öfverlåta sina innehafvande Wilhelmsbadstomter mot förbindelse för staden att derstädes upplåta plats för finska teatern, fattade förstärkte Stadsfullmäktige, som underrättats, att „Osakeyhtiö Kaisaniemi“ icke kunde till staden afstå sina egande tomter, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med Beredningsutskottets i ärendet uppställda förslag, följande beslut ²⁾:

A. att till tomtplats för en ny byggnad för finska teatern upplåta kostnadsfritt, antingen tomterna N:o 8 och 10 vid Bangatan i kvarteret 110, eller ock erforderlig plats å det område å villan Arkadia, som ligger emellan gatan utmed norra sidan af den s. k. Åbo-kasern, exercisplanen, hamnbanan och den nya chaussée-viadukten; egande sökandene, därest platsen erfordrades före utgången af år 1900, till hvilken tid densamma för den nuvarande teatern är upplåten, med teaterns innehafvare öfverenskomma om tidigare undanskaffande af den; kommande staden att genom skväranläggning gifva marken omkring den nya teaterbyggnaden ett prydligt utseende; och borde sökandene inom ett år hafva träffat sitt val emellan berörda tvenne byggnadsplatser och hafva derom hos Drättselkammaren anmält. Därest valet skulle falla på platsen å angifna område af villan Arkadia, borde det ställe, der teaterbyggnaden skall uppföras, genom öfverenskommelse mellan sökandene och Drättselkammaren närmare bestämmas, hvarefter Drättselkammaren med insändande af situationsplan och mätningsinstrument öfver området skulle underställa frågan om teaterhustomtens läge och areal Stadsfullmäktiges slutliga behandling. Dessutom åläge det sökandene att inom fem år, efter det någondera af förenämnda tomtplatser blifvit till sökandene definitivt öfverlåten, med teaterhusets uppförande vidtaga, vid äfventyr att tomtplatsen annars till stadens förfogande återgår.

B. Att staden under förutsättning att bolaget „Osakeyhtiö Kaisaniemi“ såsom innehafvare af gårdarna N:o 6, 8 och 10 i kvarteret Wilhelmsbad, åt Finska teaterhusaktiebolaget för ifrågavarande teaterbyggnad upplåter det å en af sökandene ingifven plankarta såsom 8 a betecknade område inom nämnda qvarter äfvensom att de bestämningar angående teaterns bebyggande, gators anläggning m. m. lända till efterrättelse, som med afseende å teaterbyggnadens förläggande till sagda område kunna af Stadsfullmäktige befinnas påkallade, bidrager till förbemälda

¹⁾ Stfs prot. den 29 mars § 1. .... ²⁾ Stfs prot. den 19 april § 1.

bolags ersättande för sagda teatertomt med ett belopp af 100,000 mark, motsvarande enligt dryg uppskattning värdet af tomterna 8 och 10 vid Bangatan. Anmälan huruvida Finska teaterhusaktiebolaget beslutit sig för detta alternativ borde, åtföljd af utredning att härför erforderligt aftal med „Osakeyhtiö Kaisaniemi“ blifvit träffadt, göras hos Drätselkammaren inom ett år; därå från stadens sida fastställelse skall utvärkas af de förändringar i stadsplanen, som betingas af omförmälda disposition af kvarteret Wilhelmsbad.

Slutligen beslöto Stadsfullmäktige att åt ordinarie Fullmäktige öfverlemna att vidtaga de vidare åtgärder, som i förevarande ärende enligt det ena eller andra af de ifrågakomna alternativen kunde påkallas.

Öfver detta beslut anfördes hos Guvernören i länet besvär af Jurisdoktorn A. Lille och Kapellanen K. T. Broberg, men, sedan med föranledande häraf utaf förstärkta Fullmäktige afgiffts af Guvernören infordrad förklaring ¹⁾, förkastades ²⁾ dessa besvär medels Guvernörsemetets den 29 Augusti i ärendet gifna utslag.

På grund af Guvernörens i länet remissresolution af den 10 December 1897 hade stadens Magistrat till Stadsfullmäktige, för afgifvande af yttrande, öfversäntt Ecklesiastikexpeditionens i Kejs. Senaten den 7 i samma månad afgifna skrifvelse, hvori bemälda Expedition anför att, då de platser, hvilka af Stadsfullmäktige härförinnan utlofvats till tomt för en museibyggnad för statens arkeologiska, historiska och etnografiska samlingar — bland andra norra slutningen af observatoriiberget, norra ändan af Jernvägstorget samt tomterna N:ris 17, 19 och 21 vid Fabriks-gatan och 18 och 20 vid Bergmansgatan — vidlåder hvar sin olägenhet, hos Kejs. Senaten i öfvervägande kommit, huruvida icke ändamålsenlig tomt för nämnda museibyggnad och eventuelt derinvid eller i sammanhang dermed uppförd byggnad för statens konstsamlingar kunde erhållas å villaområdet Fjelldal invid Verstra chausséen; hvarför Kejs. Senaten ock velat infordra Stadsfullmäktiges yttrande, huruvida staden vore villig att i stället för de härförinnan erbjudna platserna för ändamålet utan ersättning till statsverket afstå det kvarter af ofvanberörda villaområde, som å en föreslagen stadsplan är upptaget invid chausséen och hvarå för närvarande arbetarebostäder äro uppförda. Och hade i anledning häraf Stadsfullmäktige vid den 21 i nämnda månad hållet sammanträde beslutit att till Drätselkammaren öfversända handlingarna i ärendet med anmodan för Kam-ma-ren att deröfver till Fullmäktige lemna utlåtande.

Tomtplats för
museibyggnad.

¹⁾ Stfs prot. den 14 juni § 1. — ²⁾ D:o d:o den 1 nov. § 2.

Uti afgifvande sådant¹⁾ anför Drätselkammaren bland annat, att med detsamma statsverket till tomt för museibygnaden af staden kostnadsfritt påyrkar redan disponerad och bebygg plats, följer deraf sjelfallet för staden icke allenast en uppoffring af en i framtiden motsedd inkomst, såsom fallet blifver med en odisponerad plats vid planerad gata, utan ock en ren förlust uti en tidigare uppuren inkomst i årliga arrendefgifter, förutom snart förestående betydande utgifter för gatuplaneringar, kloak- och vattenledningsanläggningar m. m. utan någon som helst ersättning härför. Och en ännu kännbarare förlust skulle kunna drabba arrendatorn af den disponerade marken, för den händelse man, statsverket till förmån, emot all hittills följd praxis vore absolut hänsynslös emot honom eller staden med en ytterligare pekuniär uppoffring ej trädde förmedlande emellan. Utaf de af Drätselkammaren utsedde värderingsmännen hade ifrågavarande tomtplats af 12,100 m² areal efter ett pris af 16 mark 50 penni per m² uppskattats till 199,650 marks värde. Då likväl i arrende för platsen för närvarande erlades endast 4,900 mark per år, hvilket kapitaliseradt efter 4 % ger en summa af 122,500 mark, ansåg Drätselkammaren att staden kunde åtnöja sig med detta belopp såsom likvid för platsen. Och var en ersättning åt arrendatorn af villalägenheten Fjelldal efter 500 mark för hvarje boningsrum eller innalles 70,000 mark enligt Drätselkammarens förmenande ingalunda för hög. Drätselkammaren föreslog dertill ock, att Stadsfullmäktige ville yrka på de af Kammaren kalkylerade ersättningsbeloppen till staden och arrendatorn Sylvander, för den händelse den af Ecklesiastikexpeditionen åstundade platsen skulle till statsverket afstås och Fullmäktige möjligen icke funne lämpligare att fullständigt afböja förslaget.

På Beredningsutskottets förslag beslöto²⁾ Stadsfullmäktige emellertid förklara Helsingfors stad villig att emot en ersättning af endast 75,000 mark för förestående gatureglerings- och kanaliseringkostnader och en godtgörelse af högst 24,000 mark till nuvarande arrendatorn af villan Fjelldal, beroende på tiden då platsen skulle af statsverket tagas i anspråk, till statsverket afstå ett kvarter af berörda villaområde, omfattande en areal af ungefär 12,100 m², såsom plats för statens museibygnader, sålunda att sagda område, hvars definitiva form och gränser komme att bestämmas vid pröfningen af förslaget till stadsplan för Tölö förstad, till

---

¹⁾ Drks skrf. N:o 44 af den 17 febr. (Stfs tryckta handl. N:o 7). — ²⁾ Stfs prot. den 29 mars § 1.

en början öfverlemnas till statsverkets disposition, men, så snart berörda stadsplan blifvit fastställd, under full eganderätt öfverlätas.

Sedan Stadsfullmäktige genom skrifvelse från magistraten med Guvernörens i länet remiss underrättats derom, att Kejs. Senaten vid skedd föredragning af ärendet funnit godt till tomtplats för statens museibyggnader godkänna och mot de af Stadsfullmäktige uppställda, ofvan anförda villkor öfvertaga det för ändamålet uti Stadsfullmäktiges skrifvelse af den 29 mars erbjudna område och tillföljd hvaraf statens vidare anspråk på samtliga tidigare för museibyggnaden ifrågasatta tomtplatser förklaras förfallna, beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige anmoda Drätselkammaren att i sinom tid uppgöra behörig öfverlåtelseafhandling med statsverket samt efter skedd kommunikation med vederbörande statsmyndigheter uppsäga gällande arrende.

Sedan Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige gjort framställning ²⁾ beträffande platsen för Stigells skulpturverk „De skeppsbrutna“ och här för föreslagit den östra platån å Observatoriiberger, hvilken likväl i sådant afseende enligt Kammarrens förmenande borde något förstoras, tillsatte ³⁾ Stadsfullmäktige ett särskildt utskott, som hade att till Fullmäktige inkomma med utlåtande rörande lämpligaste plats för ifrågavarande skulpturverks uppställande. Efter att i samråd med bildhuggaren Stigell hafva tagit samtliga å nämnda berg planerade områden i närmare skärskådande, stannade utskottet enhälligt vid den åsigt, att den af Drätselkammaren ifrågasatta östra platån i omfång och läge vore den för ändamålet mest passliga; borde skulpturverket dock enligt utskottets åsigt uppställas icke å midten af platån, utan något åt sidan, i den sydöstra kvadranten af den cirkelformade planen samt hufvudfiguren blifva vänd åt nordvest, då någon förstoring af platsen icke blifve nödvändig; och blef detta förslag af Stadsfullmäktige godkänt ⁴⁾.

Plats för Stigells skulpturverk „De skeppsbrutna“.

Till Stadsfullmäktige hade härvarande judiska församling inlemnat en ansökan derom, att tomten N:o 26 vid Malmgatan i kvarteret N:o 154 Allan blefve utan ersättning upplåten åt bemälda församling för uppförande af synagoga och skolhus. Uti af Drätselkammaren öfver denna ansökan lemnadt utlåtande ⁵⁾, meddelar Kammarren, att ifrågavarande tomt har en areal af 2,079,660 m² och efter ett enhetspris af 20 mk per m² värderats till 41,593 mark 20 penni. I betraktande af det behjertansvärda

Tomtplats för judiska församlingens synagoga och skolhus.

¹⁾ Stfs prot. den 17 maj § 2. — ²⁾ Drks skrf. N:o 168 af den 28 juli. — ³⁾ Stfs prot. den 2 aug. § 23. — ⁴⁾ D:o d:o den 27 sept. § 15. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 169 af den 4 aug.

ändamålet och judiska församlingens mindre goda ekonomiska ställning, föreslog Drätselkammaren dock att tomten skulle till församlingen kostnadsfritt öfverlätas med förbehåll likvisst att densamma af församlingen disponeras för ofvanuppgifna ändamål. På Beredningsutskottets förslag beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige emellertid, att staden skulle erbjuda judiska församlingen ifrågavarande tomt till inlösen för ett nedsatt pris af 20,000 mark under det af Drätselkammaren uppställda förbehåll. Äfven en senare af judiska församlingen hos Stadsfullmäktige gjord framställning derom, huruvida icke ytterligare den förmån kunde församlingen medgifvas, att priset för tomten kunde betalas under förloppet af 40 år med årliga rater om 500 mark samt att ränta icke skulle beräknas å ogulden del af köpeskillingen, blef ²⁾ af Stadsfullmäktige afslagen.

Utbyte af tomt-plats med Helsingfors Spårvägs- och Omnibus Aktiebolag.

Uti skrifvelse till Drätselkammaren för den 13 Augusti, bilagd med en kartateckning, hade direktionen för Helsingfors Spårvägs- och Omnibus Aktiebolag anhållit att, då Stadsfullmäktige vid den 14 föregående Juni beslutit, det bolaget icke tillåtes å tomten N:o 28 vid Fabriksgatan uppföra de för bedrivande af bolagets elektriska affär nödiga byggnader, få utbyta sagda tomt mot en annan, belägen inom området Berghäll invid Östra chausséen mellan 2:dra linien och Broholmogatans förlängning till samma linie. Vid i vanlig ordning af Drätselkammaren föranstaltad syn och värdering af den utaf bolaget åstundade tomtplatsen i Berghäll framgick, att densamma hade en areal af omkring 3,000 m² emot cirka 5,250 m² ytinnehåll å tomten N:o 28 vid Fabriksgatan. Enär synemännen emellertid med afseende å tomternas läge och beskaffenhet ansågo dem hafva ungefär lika höga värden, hvarföre de ock förordade ett utbyte af desamma, föreslog ³⁾ Drätselkammaren om bemyndigande af Stadsfullmäktige att med Spårvägs- och Omnibus Aktiebolaget, under vilkor att de byggnader, som komme att på den nya tomten uppföras, blefve försedda med prydliga fasader mot angränsande gator samt obebyggda delar af tomten omgifna med prydliga, genombrutna staket, äfvensom att rökförstörande skorstenar skulle anläggas och endast bästa Waleskol som bränsle användas, kontrahera om utbyte af bolagets egande fabriks-tomt N:o 28 vid Fabriksgatan mot den i Berghäll ifrågakomna tomten. Stadsfullmäktige beslöto ⁴⁾ att tomten vid Fabriksgatan återginge till staden, att bolaget skulle på de i öfrigt af Drätselkammaren föreslagna vil-

¹⁾ Stfs prot. den 6 sep. § 10. — ²⁾ D:o d:o den 11 okt. § 14. — ³⁾ Drks skrf. N:o 194 af den 15 sep. — ⁴⁾ Stfs prot. den 27 sep. § 8.

kor, med undantag af skyldigheten att såsom bränsle använda endast Waleskol, på arrende erhålla tomten i Berghäll och därför i årlig arrendefärd erlægga annuiteten å köpeskillingen för den förstnämnda tomten motsvarande summa; samt att bolaget tillförsäkrades att erhålla eganderätt till tomten i Berghäll, såsnart densamma blifvit i stadsplan intagen, hvarvid bolaget åläge att erlægga den del af sagda köpeskillning, som då ännu ej blifvit amorterad genom de årliga arrendebeloppen enligt den för förenämnda annuitet stadgade beräkning.

Uti en af Ecklesiastikexpeditionen i Kejs. Senaten till Guvernören i länet aflåten skrifvelse för den 15 Mars hade Kejs. Senaten anmodat Guvernören att ej mindre med egaren af tomten N:o 10 vid Elisabetsgatan i kvarteret Bocken uppgöra slutligt köpeaftal om nämnda tomt med derå uppförda hus, än ock att, emedan en mindre del af denna tomt eges af Helsingfors stad, såsnart ofvannämnda köpeaftal afslutats, infordra Stadsfullmäktiges underdåniga yttrande, på hvilka vilkor stadskommunen vore villig att till statsverket afstå nämnda tomtandel. Och beslöto¹⁾ Stadsfullmäktige, efter att hafva inhemtat utlåtande²⁾ i ärendet af Drätselkammaren, som låtit värdera ifrågavarande tomtandel af 782,350 m² areal efter ett pris af 12 mark per m² till 9,388 mark 20 penni, på Kammarrens tillstyrkan i sitt underdåniga yttrande uppgifva nämnda summa som det pris, hvarför staden vore villig att till statsverket afträda stadens egande andel af tomten N:o 10 vid Elisabetsgatan.

Försäljning till statsverket af stadens andel i kvarteret Bocken.

Sedan dertill hugade personer hos Drätselkammaren ansökt att för bebyggande få arrendera på särskilda ställen af staden tillhöriga marker förefintliga odisponerade bostadstomter och vilkor samt Drätselkammaren låtit i vanlig ordning värdera desamma, åsatt dem en årlig minimiarrendefärd och efter å behörigen kungjord auktion inför Kammaren till den mest betalande utbjudit dem, hemstälde Kammaren hos Stadsfullmäktige om bemyndigande att utarrendera tomterna och beviljade Stadsfullmäktige detta bemyndigande i nedanstående fall och på följande vilkor:

Utarrendering af bostadstomter.

för bostadstomten N:o 27 vid 3:dje linien i kvarteret N:o 315 å jordområdet Berghäll af 1373,350 m² areal till Jernvägskonduktören C. E. Lund och Byggmästaren K. J. Winqvist gemensamt mot en årlig arrendefärd af 306 mark på en tid af trettio år och under de för stadens bostadsvillor i öfrigt gällande vilkor³⁾);

Bostadstomten N:o 27 vid 3:dje linien å Berghäll.

¹⁾ Stfs prot. den 2 aug. § 14. — ²⁾ Drks skrf. N:o 154 af den 30 juni. — ³⁾ D:o d:o N:o 257 af den 23 dec. 1897 och Stfs prot. den 14 jan. § 9.

- Bostadstomten N:o 29 vid 3:dje linien å Berghäll. för bostadstomten N:o 29 vid 3:dje linien i kvarteret N:o 316 å jordområdet Berghäll af 1658,320 m² areal till Arbetsledaren Matts Sundqvist mot en årlig arrendeafgift af 373 mark på en tid af trettio år och under de för stadens bostadsvillor i öfrigt gällande vilkor ¹⁾);
- Bostadstomten N:o 31 vid 3:dje linien å Berghäll. för bostadstomten N:o 31 vid 3:dje linien i kvarteret N:o 316 å jordområdet Berghäll af 1723,780 m² areal till Byggmästaren J. G. Rosenberg mot en årlig arrendeafgift af 345 mark på en tid af trettio år och under de för stadens bostadsvillor i öfrigt gällande vilkor ²⁾);
- Bostadstomten N:o 25 vid 3:dje linien å Berghäll. för bostadstomten N:o 25 vid 3:dje linien i kvarteret N:o 315 å jordområdet Berghäll af 1373,350 m² areal till Handelsbiträdet Bernhard Ek mot en årlig arrendeafgift af 261 mark på en tid af trettio år och under de för stadens bostadsvillor i öfrigt gällande vilkor ³⁾);
- Bostadstomten N:o 33 vid 3:dje linien å Berg-häll. för bostadstomten N:o 33 vid 3:dje linien i kvarteret N:o 316 å jordområdet Berghäll af 1658,320 m² areal till Byggmästaren J. G. Rosenberg mot en årlig arrendeafgift af 290 mark på en tid af trettio år och under de för stadens bostadsvillor i öfrigt gällande vilkor ⁴⁾);
- Bostadstomten N:o 22 vid 4:de linien å Berghäll. för bostadstomten N:o 22 vid 4:de linien i kvarteret N:o 315 å jordområdet Berghäll af 1382,792 m² areal till Handlanden F. F. Strömberg mot en årlig arrendeafgift af 473 mark på en tid af trettio år och under de för stadens bostadsvillor i öfrigt gällande vilkor ⁵⁾);
- Bostadstomten N:o 24 vid 4:de linien å Berghäll. för bostadstomten N:o 24 vid 4:de linien i kvarteret N:o 315 å jordområdet Berghäll af 1382,792 m² areal till Byggmästaren E. Haavisto mot en årlig arrendeafgift af 346 mark på en tid af trettio år och under de för stadens bostadsvillor i öfrigt gällande vilkor ⁶⁾);
- Bostadstomterna N:ris 19 och 21 vid 4:de linien å Berghäll. för bostadstomterna N:ris 19 och 21 vid 4:de linien i kvarteret N:o 320 å jordområdet Berghäll, hvardera af 1189,190 m² areal till arbetareaktiebolaget Väinöla mot en årlig arrendeafgift af 356 mark för tomten N:o 19 och 327 mark för tomten N:o 21 på en tid af trettio år och under de för stadens bostadsvillor i öfrigt gällande vilkor ⁷⁾);
- Utavrendering af tomten N:o 2 i fabrikskvarteret N:o 283 och af bostadstomterna N:ris 3 och 5 vid Söderviksgatan i kvarteret N:o 284 af förstaden Hörneberg. Hos Drätselkammaren hade Ingenjören G. Zitting uti en ansöknings-skrift af den 10 Januari, bilagd med behöriga köpebref och en plankarta, anhållit ej mindre om Drätselkammarens godkännande af arrenderättens

¹⁾ Drks skrf. N:o 41 af den 17 feb. och Stfs prot. den 1 mars § 12. — ²⁾ Drks skrf. N:o 42 af den 17 feb. och Stfs prot. den 1 mars § 13. — ³⁾ Drks skrf. N:o 113 af den 12 maj och Stfs prot. den 17 maj § 9. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 163 af den 21 juli och Stfs prot. den 2 aug. § 21. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 229 af den 3 nov. och Stfs. prot. den 15 nov. § 10. — ⁶⁾ Drks skrf. N:o 230 af den 3 nov. och Stfs prot. den 15 nov. § 11. — ⁷⁾ Drks skrf. N:o 236 af den 10 nov. och Stfs prot. den 15 nov. § 14.

till staden underlydande villalägenheten Litt. A Hörneberg öfverlåtelse till honom för den tid af fyra år, som af detta arrende ännu återstod, ännu ock att honom beviljades afgiftsfri arrenderätt på 6 års tid till den del af ifrågavarande villalägenhet, som faller inom det å återopade karta af stadens Byggnadskontor projekterade fabriksqvarteret N:o 283, äfvensom att förre arrendatorn af lägenheten, Fröken Alexandra Löppönen, finge bibehålla de å samma karta med N:ris 3 och 6 betecknade tomterna vid Söderviksgatan och arrendera dem på ytterligare 20 års tid, räknadt från 1901 års utgång; hvaremot Ingeniören Zitting i ersättning för dessa förmaner och medgifvanden erbjöd sig att nu genast till stadens fria disposition öfverlåta alla öfriga delar af villaområdet Hörneberg. Efter af Drätselkammaren å stället föranstaltad syn och på synemännens i sådant syfte gjorda förslag samt då det var af synnerlig vikt, att staden så fort som möjligt åter finge fri disposition af området Litt. A Hörneberg och såväl derå som ock å villalägenheterna Kivikko och Södervik, för hvilka bestående arrenden med året och nästkommande år utlöpte, blefve i tillfälle att utgifva redan nu i denna trakt starkt efterfrågade tomtplatser för arbetarebefolkning, föreslog ¹⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige om bemyndigande att mot vilkor att till staden redan nu återlemnades öfriga delar af villalägenheten Litt. A. Hörneberg åt Ingeniören G. Zitting för en tid af fyra år, räknadt från 1898 års början, arrendefritt öfverlåta af nämnda lägenhet fallande andel å tomt N:o 2 i fabriksqvarteret N:o 283; samt åt Fröken Alexandra Löppönen på en tid af 24 år, räknadt från samma tid, arrenderätten till tomterna N:ris 3 och 5 vid Söderviksgatan mot en årlig arrendeafgäld af 150 mark för enhvar af dessa tomter; och blef denna framställning af Stadsfullmäktige godkänd ²⁾.

Och lemnade Stadsfullmäktige sitt bifall äfven till Drätselkammarens i sammanhang härmed gjorda anhållan om det generellare bemyndigandet, att för den händelse Stadsfullmäktige kunde godkänna den å närslutna karta gjorda stadsindelningen af villalägenheterna Hörneberg, Kivikko och Södervik, vid efterfrågan å bostads- och fabriksstomter härstädes för en tid af 30 år, på de för stadens bostadsvillor i öfrigt gällande vilkor samt efter för hvarje särskildt fall hos Stadsfullmäktige i vanlig ordning gjord framställning beträffande den årliga arrendeafgiftens storlek till bebyggande utarrendera tomter å dessa villalägenheter, efterhand bestående arrenden för äfven de tvenne senare nämnda lägenheterna utginge.

Utarrendering
af tomter i för-
staden Hörne-
berg.

¹⁾ Drks skrf. N:o 43 af den 17 feb. — ²⁾ Stfs prot. den 1 mars § 15.

Efter att beträffande tomternas uppmätning och värdering, utbudande å auktion inför Drätselkammaren m. m. hafva procederat i sedvanlig ordning, utverkade Kammarerna sig hos Stadsfullmäktige ifrågavarande bemyndigande till utarrendering:

- Utarrendering af bostadstomten N:o 3 vid Sibyllegatan i kvarteret N:o 286 af för-
 af bostadstom- staden Hörneberg af 809,225 m² areal till Typografen A. A. Lindfors mot
 ten N:o 3 vid en årlig arrendeafgift af 121 mark på en tid af trettio år och under de för
 Sibyllegatan i stadens bostadsvillor i öfrigt gällande vilkor ¹⁾;
 Hörneberg.
- Utarrendering af bostadstomten N:o 8 vid Sibyllegatan i kvarteret N:o 284 af för-
 af bostadstom- staden Hörneberg af 1388 m² areal till Brandvaktsexkan Maria Sofia Stam
 ten N:o 8 vid mot en årlig arrendeafgift af 173 mark 50 penni på en tid af trettio år och
 Sibyllegatan i under de för stadens bostadsvillor i öfrigt gällande vilkor ²⁾;
 Hörneberg.
- Utarrendering af bostadstomten N:o 1 vid Söderviksgatan i kvarteret N:o 284 af
 af bostadstom- förstaden Hörneberg af 1118,900 m² areal till Fröken Alexandra Löppö-
 ten N:o 1 vid nen mot en årlig arrendeafgift af 308 mark på en tid af trettio år och
 Söderviksgatan i stadens bostadsvillor i öfrigt gällande vilkor ³⁾;
 i förstaden Hör- neberg.
- Utarrendering af bostadstomten N:o 1 vid Sibyllegatan i kvarteret N:o 286 af för-
 af bostadstom- staden Hörneberg af 970,990 m² areal till Gårdsegaren Anders Gustaf Olin
 ten N:o 1 vid mot en årlig arrendeafgift af 300 mark på en tid af trettio år och under
 Sibyllegatan i de för stadens bostadstomter i öfrigt gällande vilkor ⁴⁾;
 Hörneberg.
- Utarrendering af bostadstomterna N:ris 4, 6 och 8 vid Wilhelmsgatan i kvarteret
 af bostadstom- N:o 286 af förstaden Hörneberg af resp. 804,160—833,040 och 916,240 m²
 tena N:ris 4, 6 areal till Arbetareaktiebolaget „Into“ mot en årlig arrendeafgift af 566
 och 8 vid Vil- mark för tomten N:o 4, 371 mark för tomten N:o 6 och 411 mark för
 helmogatan i för- tomten N:o 8 på en tid af trettio år och under de för stadens bostads-
 staden Hörne- tomter i öfrigt gällande vilkor ⁵⁾;
 berg.
- Utarrendering af bostadstomten N:o 2 vid Sibyllegatan i kvarteret N:o 284 af för-
 af bostadstom- staden Hörneberg af 1084,000 m² areal till Handlanden K. A. Lindström
 ten N:o 2 vid mot en årlig arrendeafgift af 391 mark på en tid af trettio år och under
 Sibyllegatan i de för stadens bostadstomter i öfrigt gällande vilkor ⁶⁾;
 i förstaden Hör- neberg.
- Utarrendering af bostadstomterna N:ris 4 och 6 vid Sibyllegatan i kvarteret N:o
 af bostadstom- 284 af resp. 1191,530 och 1185,920 m² areal till Handlanden K. A. Lind-
 tena N:ris 4 och ström mot en årlig arrendeafgift af 423 mark för tomten N:o 4 och 386
 6 vid Sibyllega- tan i förstaden Hörneberg.

¹⁾ Drks skrf. N:o 120 af den 20 maj och Stfs prot. den 7 juni § 8. — ²⁾ Drks skrf. N:o 121 af den 20 maj och Stfs prot. den 7 juni § 9. — ³⁾ Drks skrf. N:o 127 af den 26 maj och Stfs prot. den 7 juni § 13. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 136 af den 9 juni och Stfs prot. den 14 juni § 9. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 137 af den 9 juni och Stfs prot. den 14 juni § 10. — ⁶⁾ Drks skrf. N:o 153 af den 30 juni och Stfs prot. den 2 aug. § 13.

mark för tomten N:o 6 på en tid af trettio år och under de för stadens bostadstomter i öfrigt gällande vilkor¹⁾;

af bostadstomten N:o 9 vid Söderviksgatan i kvarteret N:o 284 af förstaden Hörneberg af 1092 m² areal till Ingeniören Gustaf Zitting mot en årlig arrendeafgift af 382 mark på trettio år och under de för stadens bostadsvillor i öfrigt gällande vilkor²⁾.

Utarrendering af bostadstomten N:o 9 vid Söderviksgatan i förstaden Hörneberg.

Arrendet för södra Blekholmen skulle med år 1897 utgå, hvarföre af Drätselkammaren vidtagits åtgärd om afträdessyn å holmen. Innan i anledning häraf tillkommet syneinstrument och förslag om holmens framtida disposition hunnit till Drätselkammaren inkomma, hade emellertid ej mindre Restauratören C. F. Nyberg uti en till Stadsfullmäktige stäld, till Kammaren inlemnad ansökan anhållit att ifrågavarande holme måtte på en tid af minst 20 år och mot ett årligt arrende, icke öfverstigande 500 mark, åt sökanden utarrenderas, med förbindelse för sökanden att på egen bekostnad å holmen uppföra en restaurationspaviljong samt verkställa planerings- och försköningsarbeten enligt en ansökningen bilagd eskiss; än ock Vicekonsuln Lars Krogius i särskilda skrivelser till Drätselkammaren anhållit att till upplag för stenkol, upptagning och reparation af prämar få arrendera antingen holmen i dess helhet, eller nordvestra sluttningen deraf, derest en delning i flere lotter skulle af Drätselkammaren föredragas, förbindande sig för ifrågavarande del af holmen till en årlig arrendeafgift af 350 mark för en arrendetid af minst 10 år; äfvensom Ingeniören Herman Jäderholm i skrifvelse till Drätselkammaren för arrenderätt till en del af vestra stranden af holmen, hvarest han vore sinnad att anlägga en slip för upptagning och remont af ångbåtar, för en arrendetid af minst 10 år erbjudit staden en årlig arrendeafgift af 550 mark. Synenämnden, som med afseende å de många så olikartade anbuden ansats böra förstärkas bland andra med hamnkapten och stadsingeniören, stannade vid den åsigt att södra Blekholmen borde upplätas till industrielt eller merkantilt ändamål och arrendetiden bestämmas till 10 år, hvarjemte nämnden, då den af Ingeniören Jäderholm fått emottaga ett ytterligare till 1,200 mark förhöjdt arrendeandud för hela holmen, såsom minimiarrende derfor föreslog detta belopp. Och hemstälde³⁾ Drätselkammaren, efter att å behörigen kungjord, inför Kammaren an-

Utarrendering af södra Blekholmen.

¹⁾ Drks skrf. N:o 176 af den 18 aug. och Stfs prot. den 6 sept. § 6. — ²⁾ Drks skrf. N:o 282 af den 15 dec. och Stfs port. den 22 dec. § 17. — ³⁾ Drks skrf. N:o 128 af den 26 maj.

ställd auktion hafva på tio års arrende utbjudit holmen, först fördelad i tvenne särskilda lotter och sedan i dess helhet, hvarvid det högsta anbudet gjordes för odelad holme, hos Stadsfullmäktige om bemyndigande att till Ingeniören Herman Jäderholm för en tid af 10 år och för det af honom uppgifna ändamålet samt mot en årlig arrendeafgift till stadskassan af 1,200 mark utarrendera södra Blekholmen.

Stadsfullmäktige, som emellertid anmodat ¹⁾ Drätselkammaren att komma med förslag angående de vilkor, som för södra Blekholmens utarrendering åt Restauratören Nyberg borde föreskrifvas, beslöto ²⁾ öfverlåta arrenderätten åt bemälda Nyberg på följande, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med Drätselkammarens i sådant syfte uppställda vilkor ³⁾, nämligen: att arrendetiden fastställes till 20 år, räknadt från 1899 års början, med eventuel rätt för arrendatorn till 10 års förlängning af arrendetiden; att den årliga arrendeafgiften bestämdes till 500 mark och för nyssberörda förlängningstid förhöjdes med 50 procent; att å lägenheten ej finge uppföras andra byggnader än de, som för restaurationens bedrivande vore af nöden och till hvilka ritningar derförinnan blifvit af Drätselkammaren godkända, börande dessa byggnader före utgången af år 1900 vara i fullfärdigt skick; att planerings- och planteringsarbetena å lägenheten omedelbart påbörjas och senast 8 år efter arrendetidens början äro fullständigt utförda i hufvudsaklig öfverensstämmelse med det af sökanden inlemnade och af Stadsträdgårdsmästaren Olsson uppgjorda projektet, hvaruti smärre modifikationer få af Drätselkammaren vidtagas, och derefter af arrendatorn i fullgodt stånd underhållas; äfvensom att för utarrenderingen i öfrigt skulle gälla enahanda vilkor som för stadens bostadsvillor.

Utarrendering af villalotten litt. B 1 å Kottby hemman. På grund af vederbörlig ansökan, efter å stället verkställd syn och värdering samt sedan sedvanlig auktion inför Drätselkammaren blifvit förrättad, hemstälde ⁴⁾ Kammaren, hos Stadsfullmäktige om bemyndigande att till Handlanden Mikael Blom för en tid af trettio år och mot en årlig arrendeafgift af 250 mark samt på de för stadens bostadsvillor i öfrigt gällande vilkor utarrendera odisponerade villalotten litt. B 1 å Kottby hemman af 0,973 ha areal och blef denna hemställd bifallen ⁵⁾.

Utarrendering af villalotten litt. B 2 å Kottby hemman. På grund af vederbörlig ansökan, efter å stället verkställd syn och värdering samt sedan sedvanlig auktion inför Drätselkammaren blifvit

¹⁾ Stfs prot. den 14 juni § 6. — ²⁾ D:o d:o den 2 aug. § 10. — ³⁾ Drks skrf. N:o 143 af den 23 juni. — ⁴⁾ D:o d:o N:o 174 af den 11 aug. — ⁵⁾ Stfs prot. den 6 sep. § 8.

förrättad, hemstälde ¹⁾ Kammaren hos Stadsfullmäktige om bemyndigande: att till Bokhållaren Gustaf Hall för en tid af trettio år och mot en årlig arrendeafgift af 150 mark samt å de för bostadsvillor i öfrigt gällande vilkor utarrendera odisponerade villatomten litt. B 2 å Kottby hemman af 0,847 ha areal, och blef denna hemställan bifallen ²⁾.

Hos Drätselkammaren hade Ingenjören Uno Donner, företeende en plankarta öfver en del af de s. k. Janssonska odlingarna, anhållit att för tilltänkt fabriksanläggning få arrendera tvenne, å kartan med röd färg betecknade, odisponerade tomtplatser å nämnda staden underlydande lägenhet; och hemstälde ³⁾ med föranledande häraf Drätselkammaren, efter att beträffande tomternas värdering och utbudande å auktion hafva procederat på föreskrifvet sätt, hos Stadsfullmäktige om bemyndigande: att till Helsingfors Spinneri Aktiebolag för en tid af trettio år mot en årlig arrendeafgift af 2,177 mark 22 penni samt på de i öfrigt för fabriksstomter bestämda vilkor utarrendera tomten N:o 20 å Janssonska odlingarna af 7257,400 m² areal; och blef denna hemställan bifallen ⁴⁾!

Utarrendering af fabriksstomten N:o 20 å Janssonska odlingarna.

Till Drätselkammaren hade Ingenjören G. Zitting i egenskap af ombud för Finska Elektriska Aktiebolaget härstädes inlemnadt en skrift, hvori bemälda bolag anmäler, att bolaget af Fru E. Sergejeff inköpt hennes med slutet af år 1898 utgående arrenderätt till den del af staden underlydande lägenheten Södervik, som faller inom fabriksqvarteret N:o 283 af förstaden Hörneberg; och hembjöd bolaget staden denna rätt hvad beträffar tomterna N:ris 4 och 6 vid Sörnäs Strandväg uti nämnda qvarter samt anhöll att Drätselkammaren måtte genom omedelbart anställande auktion inför Kammaren utbjuda arrenderätten till sagda tvenne tomter, å hvilka bolaget vore sinnadt att uppföra sin fabrik. Sådan auktion ut-sattes äfven af Kammaren efter det tomterna blifvit i vanlig ordning värderade, och hemstälde ⁵⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige om bemyndigande: att till Finska Elektriska Aktiebolaget på en tid af trettio år mot en årlig arrendeafgift af 3,210 mark samt på de i öfrigt för fabriksstomter gällande arrendevilkor utarrendera tomterna N:ris 4 och 6 vid Sörnäs Strandväg i qvarteret N:o 283 å Hörneberg af resp. 4200,000 och 4299,600 m² areal; samt blef denna hemställan af Stadsfullmäktige bifallen ⁶⁾.

Utarrendering af fabriksstomterna N:ris 4 och 6 vid Sörnäs Strandväg af förstaden Hörneberg.

¹⁾ Drks skrf. N:o 36 af den 10 feb. — ²⁾ Stfs prot. den 1 mars § 9. — ³⁾ Drks skrf. N:o 152 af den 30 juni. — ⁴⁾ Stfs prot. den 2 aug. § 12. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 151 af den 30 juni. — ⁶⁾ Stfs prot. den 2 aug. § 11.

Utarrendering
af fabriksTomten
N:o 3 i kvarteret
N:o 358 af jord-
området Ås.

Hos Drätselkammaren hade Handlanden J. A. Sjöblom anhållit att få till bebyggande arrendera odisponerade fabriksTomten N:o 3 i kvarteret N:o 358 inom staden underlydande lägenheten Ås; och hemstälde ¹⁾ med föranledande häraf Drätselkammaren, efter att hafva låtit värdera Tomten och å kungjord auktion inför Kammaren till den mest betalande utbudit densamma, hos Stadsfullmäktige om bemyndigande: att till sökanden för en tid af trettio år, på de för stadens fabriksTomter öfverhufvudtaget gällande bestämmelser, med skyldighet för arrendator att inlösa Tomten, i händelse densamma före arrendetidens utgång skulle intagas i stadsplanen, att till staden afstå all matmylla, som finnes å Tomten, samt att ej få tillstoppa det genom området dragna afloppsdi- ket, mot en årlig arrendegäld af 600 mark utarrendera denna fabriksTomt af 3,244 m² areal; samt blef denna hemställan af Stadsfullmäktige bifallen ²⁾).

Utarrendering
af FlisHolmen.

Hos Drätselkammaren hade Handlanden Frans Sjöblom ansökt att för uppförande af ett båthvarf få arrendera staden underlydande Flis- holmen och förordnade Kammaren, efter att hafva inhemtat Hamnkonto- rets yttrande i ärendet, och då detta kontor icke fann något hinder före- liggande för holmens disponerande för det af sökanden afsedda ändamålet, till syn och värdering af holmen. Och som synemännen enats om att för- orda utarrendering af sagda holme af 1,869 ha areal för det angifna än- damålet mot en årlig arrendeafgift af 200 mark samt med vilkor, att syd- vestra delen af holmen af arrendator hålles tillgänglig för allmänheten i och för torkning af fiskbragder och upphalning af båtar; och när sö- kanden förklarar sig nöjd med dessa af synemännen uppställda vilkor, anhöll ³⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige om bemyndigande att, utan att hafva på sedvanligt sätt genom auktion inför Kammaren till den mest betalande utbudit arrenderätten till holmen, att till sökanden på anförda vilkor utarrendera FlisHolmen; hvilken anhållan äfven af Stadsfullmäktige bifölls ⁴⁾).

Framtida dispo-
sition af lägen-
heten N:o 22
Södervik.

Enär arrenderätten till staden underlydande villalägenheten N:o 22 Södervik skulle med redogörelseåret utgå, förordnade Drätselkammaren till afträdessyn å stället samt uppdrog tillika åt synemännen att uppgöra och till Drätselkammaren inlemna förslag till lägenhetens framtida dispo- sition. Med föranledande häraf föreslogo synemännen, anmälande att en stor del af lägenheten ingår uti den för förstaden Hörneberg af Stads-

¹⁾ Drks skrf. N:o 212 af den 29 sept. — ²⁾ Stfs prot. den 11 okt. § 8. — ³⁾ Drks skrf. N:o 237 af den 10 nov. — ⁴⁾ Stfs prot. den 15 nov. § 15.

fullmäktige redan godkända indelningen af fabriks- och bostadstomter samt äfven kommer att af jernväggspårs framdragande till Hagnästorg längs Sörnäs Strandväg styckas i tvenne delar, att de å en bilagd plankarta med litt. A och B betecknade bostadstomterna äfvensom de med litt. C, D och E betecknade jordområdena skulle utarrenderas för en tid af 5 år med rättighet för staden att, derest sådant finnes behöfligt, äfven tidigare efter 6 månaders uppsägning återtaga arrendet för dessa områden eller delar af desamma, i sistnämnda fall med afdrag uti arrendebeloppen i proportion till de afgående områdenas arealer. Och föreslugo synemännen de årliga arrendeafgifterna för ifrågavarande områden till följande belopp:

för bostadstomten A, inclusive rättigheten för innehafvaren att uthyra den derå förefintliga, staden tillhöriga byggnadsandelen, 600 mark;

för bostadstomten B, å hvilken uppförda byggnader tillhöra Trävaruhandlanden J. A. Jansson, 400 mark;

för åkern N af cirka 1,03 ha areal 300 mark, samt

för områdena D och E, af hvilka det sistnämnda på en bredd af 90 meter från det af Herr J. C. Norbäck egda sågverket ej får bebyggas eller användas till upplagsplats för trävaror, sammanlagdt 500 mark.

För öfriga i lägenheten Södervik ingående jordstycken föreslugo synemännen sådan disposition: att den med N:o 6 utmärkta upplagsplatsen skulle åt den mest bjudande, dock ej under 400 marks årligt arrende, utarrenderas intill utgången af år 1904, då arrendetiden för angränsande upplagsplatser å lägenheten N:o 21 Sörnäs utgår; att de med N:ris 7, 9 och 11 invid Söderviksgatan betecknade bostadstomterna äfvensom de för tillfälliga upplagsplatser lämpliga jordstyckena F, G och H skulle vid efterfrågan utarrenderas mot framdeles bestämmande pris.

Och anhöll ¹⁾ Drätselkammaren, som för sin del i allo godkände synemännens förslag, hos Stadsfullmäktige om bemyndigande till ofvan beskrifna framtida disposition af ifrågavarande lägenhet N:o 22 Södervik; hvilken anhållan, äfven af Stadsfullmäktige bifölls ²⁾.

Då det bestående arrendet för staden underlydande plantagen N:ris 54 och 55 å villalägenheten Humleberg skulle med år 1898 utgå, förordnade Drätselkammaren till afträdessyn å stället samt hemstälde ³⁾ hos Stadsfullmäktige i anledning af synemännens förslag till plantagens fram-

Tomtindelning och utarrendering af plantagen N:ris 54 och 55 Humleberg.

¹⁾ Drks skrf. N:o 233 af den 3 nov. — ²⁾ Stfs prot. den 15 nov. § 7. — ³⁾ Drks skrf. N:o 249 af den 17 nov.

tida disposition, ehuru ej i full öfverensstämmelse dermed: att den tomtplats, på hvilken förre arrendatorn, Enkefru Amanda Gustava Nyman tillhöriga större bonings- och uthuset äro belägna, finge till henne mot en årlig arrendeavgift af 250 mark utgifves på sex månaders uppsägningstid; äfvensom om bemyndigande ej mindre att till Stadsfullmäktige inkomma med förslag till tomtindelning för en villastad af ifrågavarande plantagen, än ock att tillsvidare, äfvenledes på sex månaders uppsägningstid, i större eller mindre delar utarrendera dessa plantagen. På Beredningsutskottets förslag beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige bifalla Drätselkammarens framställning endast, såvidt angick platsen för fru Nymans byggnader, och förslaget att tillsvidare med sex månaders uppsägningstid utarrendera delar af ifrågavarande plantagen, hvaremot med tomtindelningen skulle anstå, till dess frågan om plan för Tölö stadsdel blifvit afgjord.

Disposition af
den s. k. Tilkka
ängen.

Med anledning deraf, att arrendetiden för den s. k. Tilkka ängen af staden underlydande Mejlans hemman skulle med år 1898 utgå, hade Drätselkammaren förordnat till afträdessyn å stället; och föreslog ²⁾ Kammaren hos Stadsfullmäktige beträffande ängens framtida disposition, på synemännens derom gjorda förslag, att densamma skulle delas i tvenne särskilda lotter, hvilka skulle erhålla de begränsningar, som en bifogad kartateckning närmare utvisade, och emot framdeles bestämmande afgifter utarrenderas intill utgången af år 1922, då arrendetiden för den af Finska trädgårdsföreningen disponerade delen af Mejlans hemman utgår, skolande Drätselkammaren vid utarrendering af ängslotterna i vanlig ordning underställa Stadsfullmäktiges bepröfvande de för dem erbjudna årliga arrendeavgifterna till staden. Förslaget blef af Stadsfullmäktige godkänt ³⁾.

Tillskottsmark
för Sandvikens
skeppsdocka
och mekaniska
verkstad.

Biläggande afskrift af tvenne köpebref, hvarmedels Aktiebolaget Sandvikens skeppsdocka och mekaniska verkstad blifvit egare till tomterna N:ris 36 i kvarteret N:o 118 och N:o 37 i kvarteret N:o 117, hvardera vid Båtsmansgatan, hade bolaget hos Drätselkammaren anhållit, att staden ville till bolaget afyttra icke allenast den del af Båtsmansgatan, som ligger emellan nämnda tomter, utan äfven norra ändan af Munkholmmsgatan, allt i och för nödig befunnen utvidgning af bolagets område. Med föranledande häraf föreslog ⁴⁾ Drätselkammaren, efter att å stället hafva låtit anställa syn och värdering, hos Stadsfullmäktige om

¹⁾ Stfs prot. den 6 dec. § 5. — ²⁾ Drks skrf. N:o 250 af den 17 nov. — ³⁾ Stfs prot. den 6 dec § 6. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 238 af den 10 nov.

bemyndigande att till bemälde bolag mot ett pris af 6,695 mark 80 penni försälja den del af Båtsmansgatan, som ligger emellan sagda tomter och innehar en areal af 334,790 m², äfvensom att till bolaget mot en årlig arrendeavgift af 451 mark 25 penni tillsvidare, och intill dess kvarteret N:o 176 inlöses af bolaget, utarrendera den framför tomten N:o 36 vid Båtsmansgatan liggande delen af Munkholmsgatan, sedan härför samt för ifrågavarande tomters jemte delen af Båtsmansgatan bildande till ett fabrikskvarter erforderlig ändring i stadsplan kunnat vinnas; hvarjemte Drätselkammaren utlofvade att, såsnart Kammaren erhållit kännedom om Stadsfullmäktiges beslut beträffande ofvanstående framställning och under förutsättning af bifall dertill, till Fullmäktige för möjliggörande af de på Fullmäktige ankommande vidare åtgärder angående ändring i stadsplan, insända för ansökan härom erforderliga kartor. Och blef framställningen af Stadsfullmäktige godkänd ¹⁾.

På nuvarande arrendator af villalotten N:o 22 i Brunnsparkens östra område, Enkeassessorskan E. Bomans hos Drätselkammaren gjorda ansökan, enär den tid af 25 år, för hvilka vordna Ulrikasborgs Bad- och Brunnsbolag medels kontrakt af den 10 April 1873 till hennes aflidne man Arkitekten Aug. Boman öfverlätit sagda lott till bebyggande, den 10 April komme att utgå, om förmånen att jemlikt 7 mom. i sagda kontrakt yttermera i 25 års tid få disponera ännämnda villalott i numera Helsingfors stad underlydande Brunnsark, hemstälde ²⁾ Drätselkammaren, efter att å stället hafva låtit anställa föreskrifven syn, på synemännens i sådant afseende gjorda förslag, hos Stadsfullmäktige om bemyndigande, hvilket äfven meddelades ³⁾, att för en tid af 25 år, räknadt från den 10 April 1898, mot en med ca 50 % eller till 470 mark förhöjd årlig arrendeavgift till staden förlänga sökandens arrenderätt till ifrågavarande villalott.

Förlängning af arrendet till villalotten N:o 22 i Brunnsparkens östra område.

På Litografen Frans Oskar Liewendals arfvingars i egenskap af innehafvare af villan N:o 4 i Ulrikasborgs Brunnsarkens västra område hos Drätselkammaren gjorda anhållan att få tillgodonjuta den uti punkt 7 af arrendekontraktet af den 30 Juni 1874 emellan Ulrikasborgs Bad- och Brunnsarkens västra område och bemälde Litograf Liewendal omnämnda förlängning af arrendetiden på 25 år, hemstälde ⁴⁾ Drätselkammaren, som låtit å platsen anställa behörig syn, hos Stadsfullmäktige om bemyndigande, att för

Förlängning af arrendet till villalotten N:o 4 i Brunnsarkens västra område.

¹⁾ Stfs prot. den 15 nov. § 16. — ²⁾ Drks skrf. N:o 37 af den 10 febr. — ³⁾ Stfs prot. den 1 mars § 10. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 155 af den 10 juni.

en tid af 25 år, räknadt från och med den 30 Juni 1899, mot en från 213 mark 13 penni till 297 mark förhöjd årlig arrendeavgift och på för öfrigt oförändrade arrendevilkor förlänga sökandenes arrenderätt till ifrågavarande villalott. Och godkände¹⁾ Stadsfullmäktige denna Drätselkammarens framställning, dock med tillägg af det villkor, att den å tomtan anlagda trädgården innan förlängningstidens början ställes i behörigt skick.

Förlängning af arrenderätten till Mejlans villa N:o 14.

Hos Drätselkammaren hade Professorn Gustaf Nyström, som genom kontrakt af den 1 Juni 1893 erhållit arrenderätt till staden underlydande bostadsvillan N:o 14 å Mejlans hemman för en tid af trettio år, framställt anhållan att på grund af 13:de punkten i arrendekontraktet, hvilket förutsätter möjligheten af en arrendeförlängning af högst tjugu år, för den händelse arrendatorn af lägenheten inom de första tio åren af arrendetiden verkställt kostsamma försköningar eller andra större förbättringar af den omfattning, att de derå nedlagda kostnaderna icke kunna inom arrendetidens utgång varda honom ersatta, blifva tillerkänd angifna förlängning af arrendetiden; och hade sökanden i sådant afseende inlemnat en af honom uppgjord planteckning för villans försköning. Derjemte anhöll sökanden om bifall till en å sagda planteckning angifven mindre reglering af villans östra gränslinie mot villan N:o 13, till hvilken arrenderätten genom testamente öfvergått till sökandens barn.

Efter att hafva låtit å stället verkställa behörig syn, hemstälde²⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige om bemyndigande: att verkställa den gränsreglering emellan villorna N:ris 13 och 14 å Mejlans hemman, hvilken åberopade karta anger, samt dervid fixera den årliga arrendeavgiften för villan N:o 13 till 145 mark och för villan N:o 14 till 130 mark, räknadt från början af år 1899; samt att med 20 år, räknadt från och med den 1 Januari 1924, förlänga arrenderätten till villan N:o 14 mot skyldighet för arrendator af villan att i årligt arrende till staden erlagga för tiden från den 1 Januari 1924 till den 31 December 1933 Finska mark 156 och under tiden från den 1 Januari 1934 till den 31 December 1943 Finska mark 182 äfvensom i öfrigt fullgöra de under punkt 13 uti nu gällande arrendekontrakt föreskrifna vilkor för åtnjutande af arrendeförlängning. Och blef denna Drätselkammarens framställning af Stadsfullmäktige i alla delar godkänd³⁾.

¹⁾ Stfs prot. den 2 aug. § 15. — ²⁾ Drks skrf. N:o 283 af den 15 dec. — ³⁾ Stfs prot. den 22 dec. § 18.

Hos Drätselkammaren hade Herr Otto Lucander i egenskap af utredningsman för Amalia Ulrika Ekholms sterbhus anhållit att mot arrendebelopp, som stadsmyndigheterna funne skäligt bestämma, erhålla förlängning af arrenderätten till villan N:o 3 Ås efter år 1899, med hvilket års utgång det nu bestående arrendet till sagda villa upphör, intill dess villatomten blefve uti fastställd stadsplan intagen och kunde inlösas. Och förordnade Drätselkammaren till syn och värdering å stället samt hemställde ¹⁾ senare på synemännens förslag hos Stadsfullmäktige om bemyndigande: att till Amalia Ulrika Ekholms sterbhus för tiden från och med den 1 Januari 1900 till och med utgången af år 1911, då arrendetiden för de angränsande lotterna N:ris 5 och 7 utgår, mot en från 185 till 250 mark förhöjd årlig arrendeafgift samt på de för stadens bostadsvillor öfverhufvudtaget gällande vilkor utarrendera den del af nuvarande lägenheten N:o 3 Ås, som faller inom den med N:o 1 i kvarteret N:o 351 å ett nytt stadsplansförslag betecknade tomten, å hvilken sökandens byggnader äro uppförda; samt blef framställningen af Stadsfullmäktige godkänd ²⁾.

Då Handlanden Rudolf Hamfeldt, som för närvarande på arrende intill utgången af år 1899 innehar upplagsplatserna N:ris 4 och 5 å jordlägenheten N:o 22 Sörnäs mot en årlig afgift till staden af resp. 430 mark 20 penni och 444 mark 68 penni anhållit om åtta års förlängning af detta arrende på oförändrade vilkor, hemställde ³⁾ Drätselkammaren, enär arrenderätten till upplagsplatserna i Sörnäs vid inför Kammaren anställda auktioner under en lång följd af år städse inropats af de förra arrendatorerna och arrendeafgiften för platserna hellre varit i ned- än uppgående, hos Stadsfullmäktige om bemyndigande, hvilket äfven meddelades ⁴⁾, att för en tid af fem år, räknandt från den 1 Januari 1900, på oförändrade vilkor förlänga sökandens nuvarande arrenderätt till ifrågavarande upplagsplatser.

Uti skrifvelse till Drätselkammaren hade Herrar J. E. Francke och C. N. Norrman, såsom arrendatorer af staden underlydande Nätholmarne och lägenheten N:o 20 b. Sörnäs, gemensamt med Sörnäs Snickeri Aktiebolag anhållit om sådan klyfning af nämnda holmar och lägenhet, att Stora Nätholmen med tillhörande vatten och den del af fastlandet, som ligger vid bron, hvilken leder öfver till Stora Nätholmen, skiljdes från

¹⁾ Drks skrf. N:o 232 af den 3 nov. — ²⁾ Stfs prot. den 15 nov. § 6. — ³⁾ Drks skrf. N:o 32 af den 3 febr. — ⁴⁾ Stfs prot. den 8 febr. § 15.

Lilla Nätholmen och motsvarande del af fastlandet, samt att arrendebeloppet måtte fördelas sålunda, att arrendet för Herrar Franckes och Norrmans andel skulle bestämmas till cirka en tredjedel af hela det nu gällande arrendet och beloppet för Sörnäs Snickeri Aktiebolag till återstående två tredjedelar. För ifrågavarande arrendelägenheter, åt Herrar Francke och Norrman upplåtna till utgången af år 1924, var det ursprungliga arrendet bestämdt: för lägenheten N:o 20 b Sörnäs till 825 mark, hvilken summa dock hvart tionde år skulle förhöjas med 10 %, och 6,267 hektoliter råg i oförändrad grundränta, samt för Stora och Lilla Nätholmarna till 500 mark kontant och 0,217 hektoliter råg i grundränta, skolande den kontanta arrendeafgålden äfven för holmarna hvart tionde år höjas med 10 %; och utgick det kontanta arrendebeloppet för tillfället med inalles 1,457 mark 50 penni eller 907 mark 50 penni för lägenheten Sörnäs och 550 mark för holmarne. Sedan Drätselkammaren uppdragit åt Byggnadskontoret att till Kammaren inkomma med fullständigt klyfningsförslag och sådant jemte behörig karta inlemnats, gående förslaget ut derpå att den å sagda karta med litt: A betecknade norra delen af lägenheten N:o 20 b Sörnäs, hvilken del Sörnäs Snickeri Aktiebolag önskade öfvertaga och hade en areal af 1,76 ha, åsattes ett arrende af 605 mark kontant och 2,565 hektoliter råg, samt den återstående södra, med litt. B betecknade delen, som skulle förblifva i firman Francke & Norrmans ego, belöpande sig till en areal af 2,54 ha, åsattes en årlig arrendeafgift af 302 mark 50 penni kontant och 3,702 hektoliter råg, äfvensom 366 mark och 0,142 hektoliter råg grundränta falla å Stora Nätholmen samt 184 mark och 0,075 hektoliter råg å Lilla Nätholmen, förblifvande den 10-procentliga, ofvan anförda förhöjningen äfven efter lägenheternas delning i gällande kraft, anhöll¹⁾ Drätselkammaren, som för sin del godkände klyfningsförslaget, hos Stadsfullmäktige om bemyndigande att emellan Herrar J. E. Francke och C. H. Norrman å ena sidan samt Sörnäs Snickeri Aktiebolag å den andra för ännu återstående arrendetid på angifvet sätt klyfva nämnda lägenheter, dock under förbehåll att innehafvaren af lotten B icke egde framställa något anspråk, på att staden skall vare sig anlägga eller upplåta mark för anläggning af gång- eller körväg till nämnda lott; och blef denna framställning af Stadsfullmäktige godkänd²⁾.

¹⁾ Drks skrf. N:o 114 af den 12 maj. — ²⁾ Stfs prot. den 17 maj § 11.

Af Drätselkammaren hade till Stadsfullmäktige insändts ¹⁾ ett af Byggnadskontoret uppgjort förslag till plan till en ny stadsdel, omfattande villaområdena Eko, Surutoin, Janssonska odlingarna, Ås och delar af Wallgård; och beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige öfverlemna förslaget till handläggning af ett utaf fem personer bestående utskott, som bland annat egde taga i ompröfvande namnen för de föreslagna gatorna; anmoda Helsovårdsnämnden att afgifva och direkt till sagda utskott öfverlemna utlåtande i ärendet; samt uppdraga åt Drätselkammaren att låta uppgöra längdprofiler öfver de redan planerade gatorna i Berghäll; och egde utskottet vid förslagets pröfning kommunicera med Brandkommissionen. Något utlåtande af utskottet hann dock icke under året afgifvas.

Förslag till
stadsplan för
villaområdena
Eko, Surutoin
m. fl.

På Beredningsutskottets förslag ³⁾ beslöto ⁴⁾ Stadsfullmäktige till förstärkt antal i frågan om inlösen af magasinstitomterna vid Magasinskajen ⁵⁾ att, för erhållande af nödigt utrymme till utvidgning af lastnings- och lossningsplatserna vid Västra kajen och för utläggning i mån af behof af nya jernvägsspår och andra för underlättande af trafiken erforderliga anordningar, magasinstitomterna N:ris 1—12 vid Magasinskajen skola för stadens räkning inlösas; att åt ordinarie Stadsfullmäktige öfverlemna att utverka häraf föranledd ändring i stadsplanen; att uppdraga åt Drätselkammaren att emellertid, derest frivilliga aftal härom kunna träffas, i förberördt afseende inköpa tomterna N:ris 3—8 för det af egarene betingade pris af 20,000 mark för hvarje; tomterna N:ris 2, 9, 10 och 11 för ett pris af högst 20,000 för hvarje, hörntomten N:o 1 för högst 28,000 mark och hörntomten N:o 12 för högst 25,000 mark; att de tomter, hvilka icke kunna emot förenämnda pris genom frivilligt aftal förvärfvas, skola i expropriationsväg inlösas, i hvilket afseende åt ordinarie Stadsfullmäktige öfverlemnas att, sedan förberörda ändring i stadsplanen utverkats, vidtaga härför erforderliga åtgärder; att af de för tomternas inköp eller expropriation samt området planering m. m. erforderliga kostnader, 200,000 mark skola utgå ur de medel, som inflyta å det obligationslån, stort 7,000,000 mark, staden genom Kejs. Senatens beslut af den 4 Augusti 1897 undfått tillstånd att upptaga, hvaremot återstoden af kostnaderna för företagets realiserande skall bestridas med ordinarie inkomster; samt att åt ordinarie Stadsfullmäktige uppdraga att vidtaga alla öfriga åtgärder, som af ofvanstående beslut kunna föranledas.

Inlösen af sär-
skilda magasin-
tomter vid Ma-
gasinsgatan.

¹⁾ Drks skrf. N:o 208 af den 29 sept. — ²⁾ Stfs prot. den 11 okt. § 7. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 3. — ⁴⁾ Stfs prot. den 8 febr. § 1. — ⁵⁾ Se 1897 års berättelse pg. 27.

I anledning af förstärkte Fullmäktiges ofvan anförda beslut beslöto ¹⁾ ordinarie Stadsfullmäktige anmoda Drätselkammaren att inkomma med förslag till sådan ändring i stadsplan, som påkallades af nyss omförmälda beslut; och sedan Kammaren, som låtit Byggnadskontoret uppgöra de i sådant afseende erforderliga ritningarna, insändt dem ²⁾ till Stadsfullmäktige, beslöto ³⁾ Fullmäktige aflåta underådning hemställan i ärendet. Uti skrifvelse från Magistraten för den 23 April underrättades sedermera Stadsfullmäktige, att Kejs. Senaten vid föredragning den 4 i nämnda månad funnit godt bifalla Stadsfullmäktiges anhållan om godkännande af sådan ändring i stadsplanen, som framgick af Fullmäktiges hemställan åtföljande planteckning; och beslöto ⁴⁾ Fullmäktige med föranledande häraf anmoda Drätselkammaren att inkomma med upplysning om, huru inlösen af ifrågavarande magasin stomter fortskridit, samt att hos Stadsfullmäktige föreslå i saken erforderliga åtgärder; och skulle tillika på grund af förstärkte Stadsfullmäktiges den 8 Februari fattade beslut underdånig hemställan från Stadsfullmäktige aflåtas om tillstånd att använda lånemedel för tomternas inlösen.

Genom skrifvelse från Magistraten för den 20 Augusti underrättades ⁵⁾ sedermera Stadsfullmäktige, att Kejs. Senaten den 4 i nämnda månad funnit godt gilla och fastställa förstärkte Stadsfullmäktiges beslut derom att för inlösen af tomterna N:ris 1—12 vid Magasinskajen använda ett belopp af 200,000 mark af de medel, hvilka inflyta å det nya sju miljoner stora $3\frac{1}{2}\%$ obligationslånet.

Eganderätten
till Artilleri-
gården i Tölö.

Genom Guvernörsemetets remiss af den 28 Februari med Militieexpeditionens i Kejs. Senaten skrifvelse af den 21 i samma månad hade Stadsfullmäktige affordrats förklaring och upplysning i anledning af chefens för ingenjörerna i Finländska militärdistriktet förnyade anhållan om utredning rörande eganderätten till den s. k. artillerigården i Tölö; och hade Drätselkammaren, till hvars beredning Stadsfullmäktige öfverlemnade ⁶⁾ ärendet, insändt ⁷⁾ ett af Byggnadskontoret till Drätselkammaren afgifvet skriftligt yttrande jemte kopia af en deri omnämnd karta och kartabeskrifning, af hvilka handlingar framgick att Byggnadskontoret icke lyckats öfverkomma någon äldre karta, angifvande Tölö hemmans gränser än en i kontorets arkiv förefintlig karta öfver Helsingfors stad med

¹⁾ Stfs prot. den 8 febr. § 1. — ²⁾ Drks skrf. N:o 45 af den 17 febr. — ³⁾ Stfs prot. den 1 mars § 17. — ⁴⁾ Stfs prot. den 3 maj § 3. — ⁵⁾ D:o d:o den 6 sept. § 4. — ⁶⁾ Stfs prot. den 15 mars § 4. — ⁷⁾ Drks skrf. N:o 225 af den 27 okt.

dess ägor, författad år 1775 af Carl Hagström; att å denna karta icke finnes antydt att den plats, hvilken för närvarande upptages af området Artillerigården, skulle tillhört någon annan än staden eller att å den- samma vore vid tiden för författandet af kartan uppförda några krono- byggnader; att å Byggnadskontorets exemplar af nämnda karta, hvaraf en dubbelt förvaras å länelandtmäterikontoret, den 26 Juli 1804 af O. J. Wahlberg antecknats med blyertz: „Nb. hvad som är olaveradt har i de senare åren af Kronan blifvit tillbyggt såsom på Skatudden och Tölö m. m.“; att ifrågavarande anteckning bland annat hänför sig till „Tölö sjukhus“, uppfördt å en del af det område, som för närvarande benämnes Artillerigården och enligt blyertzteckningarna omfattar jemte inhägnadt område en areal af 150 alnar ggr 100 alnar och således cirka 5,289 m², hvaremot den af Ingeniörstyrelsen arrenderade s. k. Artillerigården om- fattar en fem ggr större areal eller cirka 26,740 m²; samt att merberörda Artillerigårds område sålunda enligt nämnda karta åtminstone ett halft decennium före landets eröfring icke varit taget i anspråk för militära ändamål till ens närmelsevis den areal, som nu innehafves å arrende af Fin- ländska Militär Ingeniörstyrelsen.

På Beredningsutskottets förslag beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige meddela Militieexpeditionen innehållet af Byggnadskontorets berörda yttrande, hvar- hos ofvannämnda kartakopia jämte åtföljande beskrifning skulle till be- mällda expedition insändas.

Af förekommen anledning föreslog ²⁾ Drätselkammaren och biföllo ³⁾ Stadsfullmäktige att redan våren 1898 för en kostnad af 5,400 mark låta planera Barnhemsgränden samt uti nästkommande 1899 års utgiftsstat för ändamålet observera detta belopp.

Planering af
Barnhems grän-
den.

På framställning af Byggnadskontoret samt för att i någon mån kunna tillfredsställa den stora efterfrågan på tomter för arbetarebostäder och fabriksanläggningar, hemstälde ⁴⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäk- tige om bemyndigande att för planering af Wilhelmsbergs-, Sibylle- och delar af Söderviksgatan uti förstaden Hörneberg samt för anläggning af vatten- och afloppsledningar under dessa gator af omhänderhafvande medel under år 1898 använda ända till 90,000 mark, hvilka borde under behöriga konti uti nästkommande 1899 års utgiftsförslag upptagas; och lemnade Stads- fullmäktige sitt bifall ⁵⁾ härtill, hvarjemte Stadsfullmäktige anmodade

Planering af
särskilda gator
i förstaden
Hörneberg.

¹⁾ Stfs prot. den 1 nov. § 14. — ²⁾ Drks skrf. N:o 17 af den 20 jan. — ³⁾ Stfs prot. den 25 jan. § 11. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 83 af den 7 april. — ⁵⁾ Stfs prot. den 19 april § 8.

Drätselkammaren att taga i öfvervägande, huruvida icke lämpliga fabriks-tomter kunde anvisas å andra platser än de härintills för detta ändamål afsedda samt särskildt utlåta sig, huruvida icke Blåbergslandet borde förbindas med fasta landet och tomter till anläggning af fabriker derstädes anordnas.

Förlängning af
gångbanan
längs Vestra
chausséen.

Uti en till Stadsfullmäktige stäld skrift af den 19 Oktober 1897 hade föreningen „Arbetets Vänner,, i Tölö anhållit om gångbanans utmed Vestra chausséen förlängning så långt stadens mark sträcker sig, och föreslog ¹⁾ i anledning häraf hos Stadsfullmäktige Drätselkammaren, hvars utlåtande i ärendet infordrats och som icke kunde finna utförandet af den ompetitionerade gångbanan vara af sådan vigt och brådskande beskaffenhet att dermed omedelbart borde vidtagas, att ansökan för denna gång icke skulle föranleda till vidare åtgärd från Stadsfullmäktiges sida. Stadsfullmäktige beslöto ²⁾ för den skull anmoda Drätselkammaren att i förslaget till 1899 års budget för ifrågavarande ändamål upptaga ett anslag af 9,720 mark, hvartill anläggningskostnaden af gångbanan beräknats.

Förlängning af
farleden till
Sörnäs hamn.

Då transporten af rysk petroleum till utländska hamnar numera utslutande försiggår med stora tankångare af 4,000 till 6,000 tons drägtighet samt 22 å 24 fot djupgående, men farleden till Sörnäs lastageplats mellan holmarne Sumparn och Blåbergslandet var uppmuddrad för endast 19 fots djupgående fartyg, hade firman Parviainen & C:o uti skriftlig ansökan hos Stadsfullmäktige anhållit om vidtagande af sådan åtgärd. att ifrågavarande farled med det första blefve till erforderligt djup uppmuddrad. Detta ärende hade af Stadsfullmäktiges Beredningsutskott remitterats till Drätselkammarens utlåtande; och föreslog ³⁾ Kammaren, efter att hafva infordrat Byggnadskontorets yttrande och förslag i saken samt i öfverensstämmelse dermed, att Stadsfullmäktige ville besluta, att farleden till Sörnäs lastageplats mellan anförda holmar omedelbart skall uppmudras till 7 m djup samt att härför anslå ett belopp af 20,000 mark att uti 1899 års budget intagas; och blef framställningen af Stadsfullmäktige godkänd ⁴⁾.

Fillskottsanslag
för uppförande
af ett bonings-
och uthus för
vattenlednings-
verkstaden i
Gammelstaden.

Uti årets budget ingick en utgiftspost å 38,700 mark för uppförande af ett bonings- och uthus för vattenledningspersonalen i Gammelstaden, men hade Stadsfullmäktige vid voterandet af nämnda anslag anmodat Drätselkammaren att införskaffa nya ritningar till byggnadsföretaget,

¹⁾ Drks skrf. N:o 93 af den 21 april. — ²⁾ Stfs prot. den 3 maj § 12. — ³⁾ Drks skrf. N:o 110 af den 5 maj. — ⁴⁾ Stfs prot. den 17 maj § 7.

hvilka ritningar sedermera skulle Fullmäktige till granskning och godkännande föreläggas ¹⁾. Härom hade Drätselkammaren vidtagit försorg, men då vid de nya ritningarnas inlemnande till Kammaren anmälts, att kostnaden för boningshuset, af orsak att byggnadsmaterialierna betydligt stigit i pris, icke kunde beräknas till mindre än 37,000 mark, mot tidigare uppgifna 34,000, samt att, då till förstnämnda kostnad lades kostnaden för uthuset, arbetets öfvervakande, vatten och afloppsledningar m. m. enligt Vattenledningskontorets projekt, totala utgiften för byggnadsföretaget ej kunde kalkyleras under 41,500 mark, ansåg sig Drätselkammaren, då Kammaren till Stadsfullmäktige insände fordrade ritningar, böra därom underrätta ²⁾ Fullmäktige, hvilka dock godkände ³⁾ både ritningar och det förhöjda kostnadsförslaget.

Enär det uti årets utgiftsstat upptagna anslaget af 12,500 mark för uppförande af ett obduktions- och likhus vid arbetets upprepade utbudande på entreprenad hade visat sig för knappt beräknadt och som dessutom uti det beräknade kostnadsbeloppet alls icke observerats kostnaden för vattenlednings instalation uti huset, af Vattenledningskontoret senare kalkylerad till 900 mark, ej heller för nödiga instrument och inventarier, hemstälde ⁴⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige, hvilka äfven biföllo ⁵⁾ dertill, om ett tillskottsanslag för ändamålet af 5,400 mark att utgå ur Stadsfullmäktiges dispositionsmedel.

Tillskottsanslag
för uppförande
af ett obduktionshus.

Sedan byggnadsstyrelsen för tillbyggnaden af Maria sjukhusets ekonomibyggnad uti skrifvelse till Drätselkammaren anmält, att det för byggnadsföretaget anslagna beloppet af sammanlagdt 157,800 mark ⁶⁾ öfverskridits med 7,663 mark 72 penni, hvilka utbetalts för öfverarbeten åt entreprenörerne Odert Laine och Rob. Huber, anhöll ⁷⁾ Drätselkammaren att Stadsfullmäktige ville af de till Fullmäktiges disposition uti årets budget anvisade medel för anförda ändamål anslå det anförda, bristande beloppet, hvilket äfven skedde ⁸⁾.

Tillskottsanslag
för tillbyggnaden
till Maria sjukhusets
ekonomibyggnad.

Sedan Drätselkammaren ur den af Drätselkontoret uppgjorda råbalansen öfver stadskassans ställning vid utgången af innevarande års 2:a kvartal bland annat inhemtat, att de uti den för året fastställda utgiftsstaten upptagna anslagen till renhållning af stadens allmänna platser

Tillskottsanslag
för renhållning
af allmänna
platser, gator,
chausséer och
vägar.

¹⁾ Se 1897 års berättelse pg. 53. — ²⁾ Drks skrif. N:o 62 af den 10 mars. — ³⁾ Stfs prot. den 15 mars § 6. — ⁴⁾ Drks skrif. N:o 197 af den 15 sept. — ⁵⁾ Stfs prot. den 27 sept. § 10. — ⁶⁾ Se 1897 års berättelse pg. 40. — ⁷⁾ Drks skrif. N:o 251 af den 17 nov. — ⁸⁾ Stfs. prot. den 6 dec. § 7.

och gator samt af chausséer och vägar blifvit öfverskridna, samt i anledning häraf anmodat Byggnadskontoret att forderrast inkomma med uppgift å beloppen af de kostnader, hvilka kunde beräknas under året ytterligare skola åtgå till omnämnda renhållning, anhöll ¹⁾ Kammarren, efter att hafva erhållit angifna uppgift, att Stadsfullmäktige ville af de till Fullmäktiges disposition för oförutsedda utgifter anslagna medel bevilja: för renhållningen af stadens allmänna platser och gatuandelar 17,900 mark; för renhållningen af chausséerna 6,300 mark; och för renhållning af stadens vägar 4,600 mark eller således sammanlagdt 28,800 mark. Framställningen godkändes af Stadsfullmäktige ²⁾.

Tillskottsanslag för stadens planteringar och trädskolor.

På Stadsträdgårdsmästaren Olssons anmälan derom, att anslaget för Stadsplanteringarnas underhåll redan under November månad öfverskridits med 1,155 mark 40 penni, men af året ännu återstod cirka sju arbetsveckor, samt på hans i sådant syfte gjorda anhållan hemstälde ³⁾ hos Stadsfullmäktige Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville af de till Fullmäktiges disposition uti årets budget för oförutsedda utgifter anslagna medel anvisa för underhåll af stadens planteringar och trädskolor ett tillskottsanslag af 3,500 mark, hvilka medel äfven af Stadsfullmäktige beviljades ⁴⁾.

Tillskottsanslag för skulpturverket „De skeppsbrutna“.

Dels på framställning ⁵⁾ af Drätselkammaren dels till följd af en hos Stadsfullmäktige af Skulptören Rob. Stigell gjord hemställan derom, huruvida ej Stadsfullmäktige vore villiga att ersätta honom för de större kostnader i metallåtgång, starkare ställningar och ökade transportkostnader m. m., som åstadkommits deraf, att han med afseende å skulpturverket „De skeppsbrutna“ placerande uppe på Observatoriibergeren ansett sig böra gifva gruppen en höjd af 4,45 m mot en kontraherad höjd af högst 3,70 m, beslöto ⁶⁾ Stadsfullmäktige till betäckande af oförmälda kostnader bevilja ett belopp af 4,000 mark, hvaraf 2,349 mark 55 penni skulle åtgå ur den besparing, som af Utskänknings- och Utminuteringsaktiebolagens vinstmedel för år 1897 ännu var odisponerad, samt 1,650 mark 45 penni påföras Stadsfullmäktiges dispositionsmedel för året.

Uppförande af simhus vid Gräsviken och vid stranden emellan villorna Bjällbo och Toivola.

På grund af särskilda hos Stadsfullmäktige gjorda framställningar beträffande uppförande på olika ställen vid de staden omgifvande stränderna af simhus för den arbetande befolkningens bruk, hvilka framställ-

¹⁾ Drks skrf. N:o 199 af den 22 sept. — ²⁾ Stfs prot. den 27 sept. § 11. — ³⁾ Drks skrf. N:o 253 af den 24 nov. — ⁴⁾ Stfs prot. den 6 dec. § 10. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 253 af den 24 nov. — ⁶⁾ Stfs prot. den 6 dec. § 9.

ningar remitterats till Drätselkammarens utlåtande, föreslog¹⁾ Drätselkammaren, öfversändande till Stadsfullmäktige tvenne af Byggnadskontoret uppgjorda ritningar till simhus, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Kammaren att, med användande icke allenast af det i årets utgiftsstat för ändamålet upptagna anslaget af 8,000 mark utan äfven att ett enahanda anslag af 5,000 mark uti 1897 års budget och uti stadens räkenskaper såsom oanvänt öfverbalanseradt till redogörelseåret, låta enligt Byggnadskontorets åberopade ritningar snarast möjligt uppföra ett större simhus med afdelning för både män och qvinnor i Gräsviken vid ändan af den der förefintliga stenfyllningen och ett annat mindre sådant invid stranden af den emellan villorna Bjällbo och Toivola belägna allmänningen. Denna Drätselkammarens framställning, hvaröfver Stadsfullmäktige inhemtat²⁾ Helsovårdsnämndens tillstyrkande yttrande, blef af Stadsfullmäktige godkänd³⁾.

På Drätselkammarens derom gjorda framställning hade Stadsfullmäktige vid den 9 November 1897 hållet sammanträde beslutit, att vattenledningen under Parkgatan skulle fortsättas till villatomterna N:ris 5 och 6 i Brunnsarkens vestra område, för den händelse egarene af dessa villor garanterade staden en inkomst af 6 % å den kostnad för staden, af Vattenledningskontoret beräknad till 10,900 mark, anläggningen komme att medföra. Sedan den ifrågakomna garantiförbindelsen under år 1898 inlemnats och Vattenledningskontoret med biläggande af densamma anmält, att något hinder för vattenledningens utförande ej mera mötte, förutsatt att det erforderliga anslaget af 10,900 mark af Stadsfullmäktige beviljades, anhöll⁴⁾ Drätselkammaren om bemyndigande att genom Vattenledningskontoret redan under redogörelseåret låta utföra ifrågastående vattenlednings utsträckning under Parkgatan samt att uti 1899 års utgiftsstat intaga den härför beräknade kostnaden att utgå ur de för vattenledningsarbeten i allmänhet anvisade lånemedel; och blef bemyndigandet af Stadsfullmäktige beviljadt⁵⁾.

Hos Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren på Ingeniör Gottfrid Strömbergs derom gjorda begäran och efter Vattenledningskontorets tillstyrkande, med biläggande af ett utaf sagda kontor uppgjort kostnadsförslag, hos Stadsfullmäktige anhållit⁶⁾ om tillstånd att ännu under redo-

Vattenlednings utsträckning under Parkgatan.

Vattenlednings utsträckning under Dalgatan.

1) Drks skrf. N:o 87 af den 14 april. — 2) Stfs. prot. den 19 april § 10. — 3) D:o d:o den 17 maj § 12. — 4) Drks skrf. N:o 38 af den 10 febr. — 5) Stfs prot. den 1 mars § 11. — 6) Drks skrf. N:o 142 af den 23 juni.

görelseåret genom Vattenledningskontoret få utföra vattenledningens utsträckning under Dalgatan i tionde stadsdelen till sökandens fabrikstomt N:o 13 vid Sörnäs Strandväg samt uti nästkommande års utgiftsstat upptaga härför erforderligt anslag af 6,700 mark, hvilket tillstånd äfven beviljades ¹⁾).

Vattenlednings utsträckning till slagtrinrättningen.

Uti skrifvelse till Stadsfullmäktige för den 18 April hade Helsevårdsnämnden framhållit särskilda anmärkningar beträffande missförhållanden vid slagtrinrättning härstädes samt föreslog bland annat för dessa missförhållandens afhjelpande utsträckning af stadens vattenledning till ifrågavarande inrättning. Med föranledande häraf beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige, jemte det Fullmäktige emotsågo att stadsläkaren icke skulle underlåta att fullgöra hvad på honom ankom till förebyggande af de sanitära missförhållandena, som vid slagtrinrättningen voro rådande, anmoda Drätselkammaren att till Stadsfullmäktige fordersammast inkomma med förslag till vattenledningens utsträckning till slagthuset, äfvensom till de öfriga åtgärder, hvartill Helsevårdsnämndens skrifvelse kunde föranleda. Till fullgörande af uppdraget infortrade Drätselkammaren Byggnads- och Vattenledningskontorens gemensamma yttrande, samt föreslog ³⁾, sedan detta yttrande erhållits och i enlighet dermed, att Stadsfullmäktige ville besluta att i utgiftsstaten för år 1899 upptaga ett anslag af 15,600 mark för vattenledningens utsträckning genom området för stadens arbetsgård till slagtrinrättningen; och godkändes ⁴⁾ förslaget af Stadsfullmäktige. Med afseende å de många arbeten, som redan ålåg Vattenledningskontoret, ansåg nämligen kontoret att ifrågavarande vattenledning kunde utföras först under instundande vinter och upplåtas till begagnande i Maj eller början af Juni 1899.

Bidrag till underhållet af Högholmen och Fölisön.

I likhet med hvad under tidigare år varit fallet, hade Direktionen för Helsingfors Utskänkningsbolag till Stadsfullmäktige afgifvit framställning om anslag ur bolagets vinst för 1898 till underhåll af de under direktionens förvaltning stående inrättningarna på Högholmen och Fölisön; och hade direktionen till utgångspunkt för sitt i sådant afseende gjorda förslag lagt tvenne sammandrag ur bolagets räkenskaper öfver utgifterna för sagda holmar under sistlidet år 1897 och de tio första månaderna af löpande år, samt med ledning af dessa sammandrag ansett sig böra beräkna utgifterna för nästkommande år 1899 till följande belopp, nämligen:

¹⁾ Stfs prot. den 2 aug. § 9. — ²⁾ Stfs prot. den 3 maj § 17. — ³⁾ Drks skrf. N:o 130 af den 26 maj. — ⁴⁾ Stfs prot. den 7 juni § 17.

För Högholmen:

Aflöningar	<i>Små</i>	3,500: —
Arbetslöner	"	9,000: —
Planerings- och andra arbeten	"	6,000: —
Djurens utfodring (kostnaden förhöjd i anseende till de betydligt stegrade priserna på lifsmedel)	"	10,000; —
Remont af några större burar för hjortar samt för hästar och åsnor, äfvensom uppförande af nya burar	"	3,000: —
Till oförutsedda behof	"	1,500: —
	Summa <i>Små</i>	33,000: —

Fölisön:

Aflöningar	<i>Små</i>	2,000: —
Arbetslöner	"	7,000: —
Planerings- och andra arbeten	"	3,000: —
För det tillämnade biologiska museet	"	2,000: —
Till oförutsedda behof	"	1,000: —
	Summa <i>Små</i>	13,000: —

Sammanlagdt för båda holmarna . . . . . *Små* 48,000: —

Från sina gårdar och byggnader kunde Bolaget beräknas
uppbära för år 1899 . . . . . *Små* 30,000: —
hvarifrån dock måste borträknas till un-
derhåll af gårdarne . . . . . *Små* 8,000: —
ränta å bolagets lån . . . . . " 2,000: —
afbetalning derå . . . . . " 1,600: — *Små* 12,000: —
så att nettobehållningen komme att uppgå till . . . . . *Små* 18,000: —

På grund af förestående kalkyl, vid hvars uppgörande afseende fästs å den stegring i alla varupris och arbetslöner, som för närvarande inträdt, hade direktionen hos Stadsfullmäktige vördsamt anhållit¹⁾ att af bolagets vinstmedel för år 1898, hvilka torde komma att öfverstiga näst-

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 34.

föregående års med några tusental mark, ett anslag af 30,000 mark blefve till underhållet af Högholmen och Fölisön beviljad under år 1899.

På Budgetsutskottets förslag, dit ärendets beredning af Stadsfullmäktige blifvit remitteradt¹⁾ beslöto²⁾ Stadsfullmäktige äfven godkänna framställningen.

Gatubelysningsordnandes efter den 1 Oktober 1900.

Vid sammanträde den 27 December 1895 hade Stadsfullmäktige i sammanhang med fastställande af stadens utgifts- och inkomststat för påföljande år och vid behandling af väckt fråga om allmädt införande af Auerbrännare vid gatubelysningen beslutit³⁾ uppdraga åt Drätselkammaren att till Fullmäktige inkomma med utlåtande och förslag ej mindre derom än äfven beträffande anordnandet af sagda belysning efter den 1 Oktober 1900. För beredande af det senare ärendet hade Drätselkammaren tillsatt en af tio personer bestående special kommission; och uti en till Drätselkammaren stäld skrifvelse⁴⁾ af den 21 Maj föreslog denna kommission, på grund af i skrifvelsen närmare framhållna skäl, att Kammarerna i följande afseenden behagade hos Stadsfullmäktige göra framställning, nämligen: att Stadsfullmäktige ville bemyndiga två å tre personer att med Gaslysningsaktiebolaget härstädes underhandla om inköp för stadens räkning af bolagets gasverk med dertill hörande rörledningar, apparater, lyktor, inventarier och gasmätare m. m. samt införskaffa för bolaget bindande anbud; att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att omedelbart gå i författning om anskaffande af fullständigt projekt till ett nytt gasverk för staden; samt att Stadsfullmäktige till förstärkt antal ville beträffande belysningens i staden ordnande efter den 1 Oktober 1900 besluta, att för stadens räkning skall uppföras och bedrivas ett eget gasverk, eventuelt derjemte inköpas det gamla gasverket.

I och för det befintliga gasverkets värdering hade kommissionen till landet inkallat och som expert anlitat föreståndaren för Stockholms gasverk, Öfveringenjören Ad. Ahlsell, och hade han uppskattat detta gasverk med allt hvad dertill hör till ett värde af i rundt tal 1,000,000 mark. På kommissionens hos Gaslysningsaktiebolaget gjorda skriftliga förfrågan om det pris, hvartill bolaget ville till staden försälja sitt egande gasverk, blef detta pris emellertid af bolaget fixerat till omkring 1,600,000 mark. Majoriteten inom kommissionen, som fäste en viss vikt dervid, att köpeskillingen för gasverket från stadens sida skulle bestämmas så, att ett in-

¹⁾ Stfs prot. den 6 dec. § 15. — ²⁾ D:o d:o den 22 dec. § 3. — ³⁾ Se 1895 års berättelse pg. 92. — ⁴⁾ Stfs tryckta handl. N:o 20.

köp af gasverket verkligen kunde komma till stånd, ansåg på grund af anställda kalkyler öfver verkets affärsvärde i stadens hand att för verket kunde erläggas minst 1,221,354 mark.

Då Drätselkammaren till Stadsfullmäktige insände ¹⁾ kommissionens betänkande och förslag, meddelade Kammaren, att Kammaren obetingadt godkände kommissionens andra och tredje resolutionsförslag samt således finge hos Stadsfullmäktige förorda antagandet af desamma, men hvad deremot den första klämman vidkom, Drätselkammaren ansåg att inköp af gasverket kunde ifrågakomma endast under den förutsättning, att priset därför hålles skäligen vid värderingsnivån och i ingen händelse öfverskjuter 1,250,000 mark, utgörande den af Öfveringeniören Ahlsell beräknade värderingssumman, ökad med 25 % enligt § 7 af kontraktet om gasbelysningens införande af den 30 Maj 1860. Med afseende å ärendets brådskande beskaffenhet föreslog Drätselkammaren slutligen, att Stadsfullmäktige omedelbart ville hos stadens Magistrat utverka val af förstärkta Stadsfullmäktige för frågans afgörande.

Stadsfullmäktige beslöto ²⁾ därför ock att i bref till Magistraten anhålla om föranstaltande af val till förstärkande af Fullmäktiges antal för behandling af frågan, huruvida för stadens räkning skall uppföras och bedrifvas ett eget gasverk och eventuellt det gamla gasverket derjemte inköpes; samt att bemyndiga Drätselkammaren ej mindre att omedelbart gå i författning om anskaffande af fullständigt projekt till ett nytt gasverk för staden, än ock att med Gaslysningssaktiebolaget härstädes underhandla om inköp för stadens räkning af bolagets gasverk med dertill hörande rörledningar, apparater, lyktor, inventarier och gasmätare m. m. samt införskaffa för bolaget bindande anbud.

Med föranledande af detta Stadsfullmäktiges sist anförda beslut utsåg Drätselkammaren trenne delegerade för att med bolagets befullmäktigade representanter, Kommerserådet Wilhelm Hackman och Bankiren Emil Tolander träda i underhandling, och öfverlemnade dessa delegerade ³⁾ till Kammaren följande handlingar: a) ett af bolagets delegerade afgifvet prisanbud å bolagets hela egendom, med undantag af särskilda materialier och förråder, belöpande sig sagda anbud, hvilket var för bolaget bindande intill utgången af Augusti månad 1898, till 1,500,000 mark, eller, för den händelse staden ej vore villig att jemväl inlösa bolagets meka-

1) Drks skrf. N:o 132 af den 2 juni. — 2) Stfs prot. den 7 juni § 18. — 3) Stfs tryckta handl. N:o 24.

niska verkstad, alternativt till 1,450,000 mark; b) en till Drätselkammaren stäld skrifvelse innehållande motivering till berörda anbud; samt c) utdrag ur det vid Gaslysningsbolagets ordinarie bolagsstämma den 27 Juni förda protokoll, utgörande delegerades för bolaget fullmakt; och föreslogo Drätselkammarens delegerade uti den 12 Juli afgifvet utlåtande öfver förberörda anbud på upptagna skäl, att Drätselkammaren ville hos förstärkte Stadsfullmäktige hemställa, huruvida icke anledning förekomme att för inlösen af gasverket med allt hvad dertill hörer, med undantag likväl af mekaniska verkstadens maskiner och arbetsredskap, göra bolaget ett motanbud å 1,400,000 mark. Dessa handlingar öfversändes ¹⁾ af Drätselkammaren till Stadsfullmäktige med anmälan att Kammaren, efter omsorgsfullt öfvervägande af frågan, i allo omfattat det af Kammarrens delegerade framställda förslaget.

Vid ärendets behandling af förstärkte Stadsfullmäktige godkändes ²⁾ Drätselkammarens förslag om ett motanbud till Gaslysningsaktiebolaget å 1,400,000 mark, vid hvars omedelbara framställande skulle göras förbehåll derom, att bolaget skulle lemna sitt svar inom pågående Augusti månads utgång; och beslöts derjemte att förstärkta Stadsfullmäktige skulle sammankallas för behandling af det förslag Drätselkammaren komme att afgifva rörande inrättandet af ett nytt gasverk.

Sedan Kommerserådet Wilh. Hackman och Bankiren Emil Tolander i deras egenskap af befullmäktigade försäljare af Gaslysningsaktiebolagets egendom till Drätselkammaren inlemnad tvenne skrifvelser, den ena innehållande ett godkännande af förstärkte Stadsfullmäktiges anbud att för ett pris af 1,400,000 mark inköpa nämnda egendom med undantag af mekaniska verkstadens maskiner, arbetsredskap och öfriga inventarier; den andra anhållan att bolaget måtte beviljas en tid af 6 månader efter terminen för gasverkets afträdande för att bortflytta sådana maskiner och materialier, som icke ingå uti köpet och ej heller af staden öfvertagas; och sedan Drätselkammaren med förord till bifall ³⁾ å anförda anhållan till Stadsfullmäktige öfversändt dessa skrifvelser, beslöto ⁴⁾ Stadsfullmäktige bifalla densamma samt anmoda Drätselkammaren att med bolagets delegerade, på de af bolaget uppställda och af förstärkta Stadsfullmäktige den 2 Augusti godkända vilkor, afsluta köp af den del af bolagets egendom, som skall af staden inlösas; äfvensom att i god tid hos Stadsfull-

---

¹⁾ Drks skrf. N:o 158 af den 14 juli. — ²⁾ Stfs prot. den 2 aug. § 1. — ³⁾ Drks skrf. N:o 184 af den 25 aug. — ⁴⁾ Stfs prot. den 6 sept. § 21.

måktige föreslå sättet för anskaffandet af de till liquidens verkställande erforderliga medlen.

Sedan Drätselkammaren till Stadsfullmäktige insändt ¹⁾ af Arkitekten O. Törnqvist uppgjorda definitiva ritningar till folkskolehuset vid Nikolaigatan, sådant Stadsfullmäktige till omfång och antal våningar bestämt detsamma ²⁾, jemte ett å 234,500 mark sig slutande kostnadsförslag, beslöto ³⁾ Stadsfullmäktige till förstärkt antal, att ur medel, som inflyta genom det på grund af Kejs. Senatens den 5 April 1897 gifna bemyndigande upptagna nya obligationslånet, anvisa ett belopp af 234,500 mark för uppförande af ett folkskolehus å tomten N:o 18 vid Nikolaigatan, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med ifrågavarande kostnadsförslag och ritningar.

Folkskolehuset
vid Nikolai-
gatan.

Till Stadsfullmäktige hade den 7 December 1896 af fullmäktigen Herr V. Houborg inlemnats en motion derom, att Fullmäktige måtte nedsätta ett utskott för att taga under ompröfning de missförhållanden, som beträffande varors förtullning i staden med afseende å bristande utrymme i förefintliga tull- och packhus m. m. egde rum, samt till Fullmäktige inkomma med utlåtande och förslag till nya tullhusbyggnader eller ombyggnad af det nuvarande tullhuset. Det på grund här af Stadsfullmäktige tillsatta utskottet hade numera, efter att i ärendet hafva inhemtat yttrande af Tullkammaren, Trafikkontoret, Handelsföreningen, Hamnkontoret och Byggnadskontoret inlemnats sitt betänkande ⁴⁾, utmynnande deri att Stadsfullmäktige ville besluta: att hos Magistraten anhålla om föranstaltande af val utaf förstärkte Fullmäktige för behandling af frågan om uppförande af nya tull- och packhusbyggnader äfvensom varuskjul, och borde förstärkte Stadsfullmäktige besluta: att låta, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med utskottets förslag och i den ordning, utskottet förordat, uppföra: a) å kvarteret n:o 184 på Skatudden nytt tull- och packhus, inrymmande lokaler jemväl för trafikkontoret samt stationskontor för hamnbanan; b) tre slutna och två öppna varuskjul å Skatuddskajen uppå uppgifven plats; samt c) en tillbyggnad till det täckta varuskjulet å Magasinskajen, inrymmande filial af tullkammaren och af trafikkontoret samt lokal åt hamnkontoret; att dessa byggnader skola bekostas medels lån på längre återbetalningstid än två år; att för detta ändamål och för påskyndande af kajarbetena å Skatudden anvisa å 1898 års ob-

Uppförande af
nytt tull- och
packhus för
staden.

¹⁾ Drks skrf. N:o 1 af den 7 jan. — ²⁾ Se 1897 års berättelse pg. 41—45. — ³⁾ Stfs prot. den 29 mars § 2. — ⁴⁾ Stfs tryckta handl. N:o 11.

lignationslån ett belopp af 1,455,000 mark; samt att åt ordinarie Fullmäktige öfverlemnna att ej mindre utverka fastställelse å förstärkte Fullmäktiges beslut beträffande lånefrågan än vidtagna öfriga, af ärendet föranledda åtgärder. Slutligen och för den händelse att utskottets förestående förslag af förstärkte Fullmäktige skulle bifallas, hemställde utskottet att ordinarie Fullmäktige ville besluta: att hos vederbörande myndigheter utverka godkännande af de föreslagna ändrade anordningarna för tullverket äfvensom å förstärkte Fullmäktiges beslut att bekosta ifrågavarande byggnadsföretag med lån på längre återbetalningstid än två år; att åt Hamnbyggnadsdelegationen uppdraga att låta uppgöra och till Fullmäktige inkomma med definitiva ritningar och kostnadsförslag för ifrågavarande byggnadsarbeten äfvensom med utlåtande om möjligheten att genom uppförande af ytterligare en bro öfver Skatudden eller på annat sätt underlätta samfärdseln mellan Skatudden och den öfriga staden; samt anmoda Drätselkammaren att till Fullmäktige inkomma med yttranden och förslag beträffande de tillägg till och ändringar i gällande instruktioner och aflöningsstater för trafik- och hamnkotoren, som af de föreslagna anordningarna påkallas.

Sedan ordinarie Stadsfullmäktige¹⁾ beslutit hos Magistraten anhålla om föranstaltande af val för sådan förstärkning af Fullmäktiges antal, som enligt kommunalförfattningen erfordras för den till detta ärende hörande lånefrågan, beslöto²⁾ de på grund häraf tillkomna förstärkte Stadsfullmäktige att låta i hufvudsaklig öfverensstämmelse med utskottets förslag och i den ordning, utskottet förordnat, uppföra å kvarteret N:o 184 på Skatudden nytt tull- och packhus, inrymmande lokaler jemväl för trafikkontoret samt stationskontor för hamnbanan; att å Skatuddskajen uppföra slutna och öppna varuskjul i hufvudsaklig öfverensstämmelse med utskottets förslag, utom att i afseende å längd och fördelning af skjulen en sådan plan skulle följas, att hvarje skjul komme att innehålla blott en enda afdelning samt mellanrummen mellan skjulen användas jemväl till upplagsplatser äfvensom såsom hästdockor för gods, som komme att med fordon hemtas, samt att för öfrigt vid skjulens uppförande sådana förberedande åtgärder vidtagas, att öfver den mot hamnen vettande sidan af taket en promenadväg, om så anses lämpligt, i en framtid kunde anläggas; att förslaget om uppförande af en tillbyggnad till det täckta varuskjulet å Magasinskajen, inrymmande filial af tullkammare och trafikkontor samt

¹⁾ Stfs prot. den 19 april § 20. — ²⁾ Stfs prot. den 17 maj § 1.

lokal åt hamnkontoret, icke skulle föranleda till annan åtgärd, än att området närmast varuskjulet tillsvidare och intill dess frågan om lämpligaste tull- och packhusbehandlingen af varor, som lossas å Vestra kajen, vinner sin lösning, reserveras för att framdeles, i fall af behof användas för den föreslagna tillbyggnaden; att de sålunda beslutna byggnaderna skola bekostas medels lån på längre återbetalningstid än två år; samt att för uppförande af dessa byggnader och för påskyndande af kajarbetena å Skatudden anvisa å 1898 års obligationslån ett belopp af 1,325,000 mark. Slutligen godkändes utskottets förslag att åt ordinarie Fullmäktige öfverlemna att ej mindre utverka fastställelse å förstärkte Fullmäktiges beslut beträffande lånefrågan än vidtaga öfriga, af ärendet föranledda åtgärder.

Beträffande de å ordinarie Stadsfullmäktige ankommande åtgärder i ärendet godkändes ¹⁾ af desse Fullmäktige alla utskottets i sådant syfte gjorda, ofvan anförda förslag jemte det åt Hamnbyggnadsdelegationen uppdrogs att inkomma med det utlåtande och förslag, som af förstärkte Stadsfullmäktiges, från utskottets förslag något afvikande beslut påkallades.

Medels skrifvelse från Magistraten af den 20 Augusti underrättades ²⁾ sedermera Stadsfullmäktige att Kejs. Senaten vid ärendets föredragning den 4 i samma månad funnit godt gilla och fastställa förstärkte Stadsfullmäktiges ofvan relaterade beslut beträffande lånefrågan, i det att de af desse Stadsfullmäktige anvisade 1,325,000 mark finge utgå ur det af Kejs. Senaten den 4 Augusti 1897 staden till upptagande berättigade obligationslånet om sju millioner mark.

Vid af Stadsfullmäktige den 8 Februari hållet möte hade Stadsfullmäktige åt ett särskildt utskott uppdragit att i frågan ³⁾ angående utvidgande af Maria sjukhus och sjukhusafdelningen vid stadens Arbets- och Fattiggård inkomma med betänkande, och föreslog uti afgifvande sådant ⁴⁾ sagda utskott, att Stadsfullmäktige ville besluta till anställande af val utaf förstärkte Fullmäktige för att öfverlägga och besluta angående nedannämnda omständigheter, nämligen: att låta å norra delen af Maria sjukhusets tomt uppföra en sjukpaviljong af sten i två våningar, inrymmande, förutom operationsrum, omkring 50 sjukplatser, samt så inrättad, att ena hälften kan användas för medicinsk och den andra för kirurgisk behandling, men båda hälfterna framdeles, i fall af behof, kunna förenas, äfven-

Tillbyggnad till
Maria sjukhus
och sjukhus-
afdelningen vid
Arbets och
Fattiggården.

¹⁾ Stfs prot. den 17 maj § 1. — ²⁾ D:o d:o den 6 sept. § 5. — ³⁾ Se 1897 års berättelse pg. 38. — ⁴⁾ Stfs tryckta handl. N:o 22.

som att för ändamålet ur de af staden jemlikt Kejs. Senatens den 4 sistlidne Augusti meddelade tillstånd upplånade medel anslå ett belopp af högst 175,000 mark; att låta i hvfvudsaklig öfverensstämmelse med det af Fattigvårdsstyrelsen i sådant afseende uppgjorda förslaget utvidga den nuvarande sjukhusbyggnaden å stadens fattiggård medels en tillbyggnad af sten i två våningar med sammanlagdt ungefär 50 platser, äfvensom att å förenämnda lånemedel för ändamålet anvisa ända till 75,000 mark; samt att åt Drätselkammaren uppdraga att efter samråd med Styrelsen för Maria sjukhus och Fattigvårdsstyrelsen låta uppgöra definitiva ritningar och kostnadsförslag för hvardera af omordade byggnader, för att af ordinarie Stadsfullmäktige pröfvas och godkännas.

Derjemte föreslog utskottet att ordinarie Stadsfullmäktige, derest de i betänkandet framhållna synpunkterna i fråga om villkoren för åtnjutande af sjukvård i Maria sjukhus och andra dermed sammanhängande omständigheter vinna Fullmäktiges godkännande, ville besluta: att åt Helsevårdsnämnden öfverlemna att till Stadsfullmäktige inkomma med förslag till sådana ändringar uti och tillägg till de för Maria sjukhus nu gällande stadgar, som i öfverensstämmelse med ofvan anförda grunder kunde ifrågakomma, äfvensom att, sedan erforderliga uppgifter inhemtats, hos Fullmäktige föreslå den dagafgift, som för de skilda afdelnin-garna vid sjukhuset, med fästadt afseende vid de faktiska kostnaderna för senaste år, borde fastställas att tillsvidare gälla.

Och blefvo samtliga dessa förslagsresolutioner af Stadsfullmäktige godkända ¹⁾).

Ändring af
Musikpaviljongen i Brunns-
parken.

För nödiga kompletteringsarbeten vid Brunns huset var bland annat beräknad en post å 1,800 mark för höjande af musikpaviljongen. Då emellertid arrendator af Brunns huset, Fru Maexmontan-Knief, med inlemnande till Drätselkammaren af ändrad ritning för denna musikpaviljong, anhöll att densamma äfven finge göras något djupare, så att derå kunde gifvas smärre operettföreställningar, samt Fru Maexmontan-Knief förklarar sig villig att ej allenast bekosta häraf betingad förändring af paviljongen utan ock att emot erhållande af de för dess komplettering redan anslagna, ofvan anförda 1,800 mark ombesörja arbetets utförande till alla delar, föreslog ²⁾ Drätselkammaren, närslutande omförmälda ritningar, att Stadsfullmäktige ville med godkännande af desamma tillåta

¹⁾ Stfs prot. den 2 aug. § 2 och D:o d:o af den 6 sept. § 11. — ²⁾ Drks skrf. N:o 92 af den 21 april.

sökanden att, mot erhållande af 1,800 mark samt med hennes afstående nu och framdeles från alla vidare anspråk på godtgörelse från stadens sida, omändra ifrågavarande musikpaviljong enligt dessa ritningar; och blef detta förslag af Stadsfullmäktige godkändt ¹⁾).

På ansökan af Handelsfirman Parviainen & C:o om tillstånd att å ^{Rätt att anlägga petroleum-} det för ändamålet i Sörnäs af firman arrenderade området samt å plats, ^{cistern i Sörnäs.} som å en ansökningen bilagd kartaskiss med rödt närmare angifves, få uppföra en tredje cistern för bevarande af raffinerad petroleum, understälde ²⁾ Drätselkammaren, som i ärendet inhemtat Byggnadskontorets yttrande, med afseende å den fara, som möjligen kan anses förbunden vid en anläggning af ifrågavarande slag, denna ansökan, hvartill bifall emellertid förordades på samma vilkor som tillföre samt med skyldighet för sökanden att undanskaffa ett å kartaskissen med bokstafven A betecknad hus, Stadsfullmäktiges pröfning och slutliga afgörande. Ansökan bifölls ³⁾ äfven af Stadsfullmäktige på de föreslagna vilkoren samt med tillägg af det förbehåll, att sökanden skall underkasta sig sådana ytterligare bestämningar med afseende å säkerheten, som tilläfventyrs framdeles kunde befinnas påkallade.

Sedan Drätselkammaren den 21 Juli åt Vicehäradshöfdingen Axel Th. Möller emot en årlig arrendeafgåld af 900 mark upplåtit sydvästra delen af kvarteret N:o 182 vid Hafshamnen, tillsvidare och på 6 månaders uppsägningstid, i och för anläggning af en ångvedsåg samt uppläggning af ved, anhöll Herr Möller hos Drätselkammaren att i enlighet med tvefaldt inlemnade ritningar få å angifven plats vid Hafshamnen österom det s. k. Ursinska simhuset anlägga en provisionel lossningsbrygga. Härtill förordade ⁴⁾ Drätselkammaren, som emellertid i ärendet inhemtat yttrande af Hamnkoret, hvilket var af den åsigt att ifrågavarande brygga helst borde anläggas af staden men i hvarje fall bifallas till utförande endast under förbehåll, att äfven farkoster med last till andra personer än sökanden, finge af Hamnkoret placeras invid samma brygga, då sådant kunde finnas lämpligt, bifall af Stadsfullmäktige utan andra förbehåll, än att bryggan 6 månader efter skedd uppsägning på sökandens bekostnad undanskaffas; och blef framställningen af Stadsfullmäktige godkänd ⁵⁾).

¹⁾ Stfs prot. den 3 maj § 11. — ²⁾ Drks skrf. N:o 123 af den 20 maj. — ³⁾ Stfs prot. den 7 juni § 11. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 173 af den 4 aug. — ⁵⁾ Stfs prot. den 6 sep. § 9.

Ersättning för inredning af 2:ne rum i södra brandtornet.

Hos Brandkommissionen hade numera förafskedade Underbrandmästaren Frans Sjöblom till inlösen af staden hembjudit de af honom år 1895 å vinden af brandverkets hus vid Högbergsgatan inredda tvenne rummen ¹⁾ för ett pris af 1,500 mark; och hade såväl Brandkommissionen som Drätselkammaren ²⁾ förordat förslaget, jemte det Kammaren föreslog och Stadsfullmäktige biföllo ³⁾, att de för rummens ersättning erforderliga medlen af 1,500 mark blefve anvisade å Stadsfullmäktiges uti årets budget upptagna dispositionsmedel.

Provisorisk användning af varuskjulet vid Magasinskajen.

Sedan särskilde stadens handlande hos Stadsfullmäktige anhållit, att en eller två afdelningar af varuskjulet å Magasinskajen finge provisoriskt användas såsom packhus för ett större parti under December månad 1897 införfväntade varor, bemyndigade Stadsfullmäktige vid den 21 i nämnda månad hållet sammanträde Drätselkammaren att, efter undersökning af behofvets art, vidtaga nödiga åtgärder till varuskjulets upplåtande för det af sökandene afsedda ändamålet, samt att om Kammarens tillgöranden i saken sedermera hos Stadsfullmäktige anmäla. I anledning häraf anmälte ⁴⁾ Drätselkammaren hos Fullmäktige, att Kammaren vid sammanträde den 23 i sistsagda månad beslutit att å Trafikkamreraren Lindholm jemte Öfveruppsyningsmannen Hammarström öfverlemna att uti varuskjulet bereda utrymme för packhusbehandling af tullpliktiga varor, såvidt sådant låte sig göra utan förfång för den genomgående rörelsen.

Kanonens för middagsskottets affyrande.

Sedan Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige anmält ⁵⁾, att Drätselkammaren med afseende å Lotsgatans planering och då annan lämplig plats än marken för denna gata numera icke finnes å Skatudden för kanonens för middagsskottet affyrande, varit betänkt på att uppmana Sveaborgs Hamnstyrelse, som är egare till ifrågavarande kanon, härtills skött om densamma samt omhänderhaft skjutningen dermed, att helt och hållet bortföra kanonen, hvarvid äfven middagsskottens afgifvande skulle upphöra, under förutsättning att Stadsfullmäktige möjligen ej ville i saken annorlunda förordna. Med föranledande häraf biföllo ⁶⁾ Stadsfullmäktige Drätselkammarens framställning, men beslöto tillika anmoda Drätselkammaren att inkomma med utlåtande, huruvida icke middagssignalering kunde åstadkommas å Observatoriibergeren genom s. k. signaleringsbomber.

Frågan om byggnadsordning för fabriks-, magasins- och upplagstomter.

I anledning af en skrivelse från Stadsfullmäktiges utskott för beredande af frågan om särskilda ändringar i stadsplanen, i hvilken skrif-

¹⁾ Se 1895 års berättelse pg. 165. — ²⁾ Drks skrf. N:o 98 af den 28 april. — ³⁾ Stfs prot. den 3 maj § 16. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 14 af den 13 jan. — ⁵⁾ D:o d:o N:o 67 af den 10 mars. — ⁶⁾ Stfs prot. den 15 mars § 7.

velse bland annat föreslås att Stadsfullmäktige måtte åt ett särskildt utskott uppdraga att utarbета och till Fullmäktige inkomma med förslag till byggnadsordning för fabriks-, magasins- och upplagstomter i staden, beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige i princip godkänna uttalandet derom att det i nu gällande stadsplan till fabriksqvarter afsedda området uti 6:te och 7:de stadsdelarne, såvidt detsamma är odisponerad, åtminstone till hufvudsaklig del icke bör till detta ändamål användas; samt att tillsätta ett af fem personer bestående utskott, som egde utarbета och till Fullmäktige inkomma med förslag till byggnadsordning för fabriks- samt magasins- och upplagstomter i staden äfvensom tillika föreslå de områden, som för dylika tomter finge upplåtas.

Uti en till Stadsfullmäktige inlemnad skrift af den 30 April hade Tölö Sockerbruks Aktiebolag på uti skriften närmare framhållna skäl anhållit om Fullmäktiges benägna biträde till förverkligande af planen om byggande af ett jernvägsspår från statsjernvägarnes godsbangård härstädes längs Tölövikens öfver staden underlydande områdena Hagasund, Hesperia park och villa samt Tölö Sockerbruksområde i öfverensstämmelse med en skriften bilagd planritning, hvarom bolaget hos Jernvägstyrelsen gjort framställning, samt anhöll bolaget tillika att den staden tillhöriga, för detta jernvägsspår nödiga marken måtte af staden upplåtas utan ersättningskyldighet å bolagets sida. Vid den 2 sistlidne Maj hållet sammanträde remitterade Stadsfullmäktige denna ansökan till Drätselkammaren för erhållande af Kammarrens utlåtande i ärendet, samt hade för fullgörande häraf Drätselkammaren infordrat Byggnadskontorets yttrande i frågan.

Jernvägsspår
till Tölö socker-
bruk.

Uti sådant yttrande förordar bemälda Kontor på de af bolaget framhållna, beaktansvärda skälen bifall till bolagets anhållan; dock borde enligt Kontorets förmenande vid detta bifall fästas följande vilkor: 1:o) att bolaget beviljar staden rätt att å stranden af brukets område, för såvidt några byggnader deraf icke beröras, anlägga en kör- och promenadväg mellan Hesperia park och Djurgården, mot hvilken väg bolaget skulle åligga att anlägga och underhålla staket; 2:o) att bolaget genom en till 2 meters djup utförd muddring återfördjupar den af bankfyllningen för jernvägsspåret tilläfventyrs uppgrundade delen af Tölövik; samt 3:o) att bolaget af innehafvarinnan utaf villan Hagasund utverkar sig särskildt tillstånd till anläggande af ifrågavarande spår nedanför nämnda villa.

¹⁾ Stfs prot den 17 maj § 15.

För sin del förordade ¹⁾ Drätselkammaren bifall till ansökningen på de af Byggnadskontoret uppställda vilkor och med tilläggande härtill af ett fjerde sådant af innehåll, att staden förbehölle sig rätt att vid möjligt behof få bestämma öfver spårets förlängning och deraf följande trafikering af spården till sockerbruket äfven af annan person eller annat bolag än Sockerbruksbolaget, mot skyldighet likvist för hvarje ny tillkommande trafikant att till så stort belopp, som af Stadsfullmäktige med fästadt afseende å motsedd trafik eller efter annan vid tillfället lämplig befunnen fördelningsgrund kan bestämmas, delta i den första anläggningens kostnaden för spården till sockerbruket, häri inberäknad värdet för den mark, som af detta spår upptagits, hvarför bolaget äfven skulle förpliktas att efter jernvägsspårets fullbordande uppgifva den exakta kostnaden för detta spår till Drätselkammaren, som åter egde på vanligt sätt anställa värdering af den för jernvägen i anspråk tagna marken och till sitt protokoll anteckna det sålunda funna värdet. Härigenom skulle klarligen ett kostnadsfritt afstående af stadens mark för ifrågavarande ändamål blifva endast provisoriskt och upphöra i och med detsamma fråga uppstode om någon ersättning till Sockerbruksbolaget i och för förlängning af dess spår.

Stadsfullmäktige beslöt ²⁾ bifalla ofvanstående Tölö Sockerbruks Aktiebolags anhållan under de af Byggnadskontoret under punkterna 1—3 förordade vilkor, dock med sådant tillägg till förbehållet under punkt 3, att bolaget ålägges att med vederbörande villainnehafvare träffa öfverenskommelse om undanskaffande af de byggnader, som komme att skäras af den projekterade banan; äfvensom 4:o) att från bolagets sida icke finge uppställas hinder mot spårets förlängning samt hela spårets trafikering äfven af andra, derest behof deraf uppstår.

Telefonkabel
till Bengtåll.

Uti en till Drätselkammaren inlemnad skrifvelse hade Helsingfors Telefonförening förnyat sin för ett år sedan gjorda anhållan om tillstånd att i Kaisaniemi park eller längs Unionsgatan invid sagda park uppsätta tre å fyra stolpar, hvilka komme att användas till fästen för en telefonluftkabelledning från staden till Broholmen. Och förordade ³⁾ Drätselkammaren på de talande skäl, som i skrifvelsen framhöllos, och med hänsyn tagen dertill, att det nu icke, såsom för ett år tillbaka, gälde att öfver en del af Kaisaniemi park draga ett större antal enskilda telefon-

¹⁾ Drks skrf. N:o 224 af den 27 okt. (Stfs tryckta handl. N:o 26). — ²⁾ Stfs prot. den 15 nov. § 13. — ³⁾ Drks skrf. N:o 222 af den 27 okt.

trådar, hvilka tillsamman tagna hade bildat ett för buskars och träd i parken växtlighet hinderligt trådnät, utan alla dessa trådar skulle komma att inneslutas uti en kabel, hos Stadsfullmäktige bifall till ansökningen. Fullmäktige godkände ¹⁾ äfven Drätselkammarens framställning, men beslöto tillika anmoda Kammaren att afgifva yttrande huruvida och inom hvilken tid Telefonföreningen borde åläggas inrätta underjordiska telefonkablur.

Uti skrifvelse till Stadsfullmäktige af den 14 Maj hade Elektriska Be-
lysnings Aktiebolaget härstädes, enär den af Fullmäktige år 1894 bestämda
perioden af 4 år, under hvilken trästolpar af bolaget finge begagnas för
uppbärande af bolagets luftledningar, utgick den 1 Augusti, om att ytter-
ligare 4 år, räknadt från nyss sagda dag, på härförinnan bestämda vil-
kor, få bibehålla och vid behof utvidga stolpledningar för levererande af
belysning. Och föreslog Drätselkammaren ²⁾, till hvars utlåtande ärendet
remitterats, efter att hafva inhemtat Byggnadskontorets yttrande i saken
samt framhållit den åsigt, att det härtills gällande provisoriet i bolagets
rättigheter icke vidare borde någon längre tid få fortbestå utan en defi-
nitiv lösning af bolagets ställning till staden påfinnas, hvaraf en allvar-
lig pröfning emellertid först då kunde ifrågakomma, när bolaget till
Stadsfullmäktige inlemnadt något förslag i sådant syfte, att bolaget skulle
berättigas att endast intill årets utgång åtnjuta samma förmåner som hit-
tills, men förklaras skyldigt, för den händelse bolaget ville fortsätta sin
rörelse, att i god tid inom denna frist till Fullmäktige inkomma med för-
slag till ordnande af denna rörelse under förutsättning af användande i
hufvudsak af underjordiska ledningar. Med föranledande häraf beslöto ³⁾
Stadsfullmäktige på Beredningsutskottets förslag anmoda Drätselkamma-
ren att, efter underhandling med bolaget, senast inom instundande Ja-
nuari månads utgång inkomma med fullständig förslag till nya, änd-
målsenliga vilkor beträffande bolagets ledningar, vid hvilka vilkors pröf-
ning Stadsfullmäktige komme att bestämma terminer för den af Drätsel-
kammaren föreslagna förändringens genomförande. Tillika borde Magi-
straten anmodas att tillhandahålla Drätselkammaren erforderliga upplys-
ningar beträffande öfriga elektriska ledningar, hvilka Magistraten funnit
sig kunna tillåta.

Hos Drätselkammaren hade Ingeniören Godfrid Strömberg anhållit
om tillstånd att för levererande af elektrisk belysning ifrån sin å tomten

Elektriska Be-
lysnings Aktie-
bolagets anhäl-
lan om förlängd
rättighet att hål-
la luftledningar.

Elektriska led-
ningsstolpar
längs Östra
chausséen och i
Djurgården.

¹⁾ Stfs prot. den 1 nov. § 12. — ²⁾ Drks skrf. N:o 201 af 22 sep. — ³⁾ Stfs prot. den 27 sep. § 12.

N:o 13 vid Sörnäs Strandväg uppförda fabrik längs Östra chausséen och norra Djurgården uppställa ledningar med cirka 35 stolpar; och förordade ¹⁾ Drätselkammaren, som i ärendet inhemtat Byggnadskontorets yttrande, i enlighet med dess förslag, hos Stadsfullmäktige bifall till sökandens anhållan sålunda, att han berättigades att under en tid af 4 år och för öfrigt på enahanda vilkor, som äro gällande för Helsingfors Elektriska Belysnings Aktiebolag ²⁾ uti 10:de stadsdelen samt omgifvande byggnadskomplexer och förstäder anlägga och underhålla elektriska belysningsledningar; hvilket bifall äfven af Stadsfullmäktige meddelades ³⁾.

Utvidgning af spårvägsnätet och införande af elektrisk drifkraft derå.

Jemte skrifvelse för den 12 Oktober 1897 hade Stadsfullmäktige till Drätselkammaren i afseende å förberedande granskning öfversändt en af Spårvägs- och Omnibusaktiebolaget härstädes till Fullmäktige inlemnad ansökan beträffande utvidgning af bolagets spårvägsnät och införande derå af elektrisk drifkraft enligt systemet för luftledningar. Tillika anmodade Fullmäktige Drätselkammaren att vid denna granskning taga i öfvervägande, huruvida icke ackumulatorsystemet borde vid de elektriska spårvägarna komma till användning, samt om ej skäl vore för handen, att Helsingfors stad antingen öfvertog spårvägstrafiken i dess helhet eller åtminstone inginge såsom delegare i bolaget. Med hänsyn till ärendets sammanhang i visst afseende med frågan om sättet för stadens belysning efter år 1900, i det en öfvergång härvid från gas till elektricitet måste tagas i öfvervägande, och en gemensamhet såväl beträffande kraftkällan som ock rörande nödiga stolpar för belysnings- och spårvägsledningarna kunde åtminstone ifrågasättas, uppdrog Drätselkammaren vid sammanträde den 24 i nämnda månad åt medlemmarne i den af Drätselkammaren förut tillsatta kommissionen för gatubelysningsfrågan, att till Kamraren inkomma med yttrande och förslag angående Spårvägs- och Omnibusaktiebolagets ofvan anförda ansökan. Till fullgörande häraf afgaf utskottet ett längre utlåtande i ärendet, som utmynnade i följande förslag ⁴⁾: att bolagets anhållan om tillstånd, att å tomten N:o 28 vid Fabrikgatan få uppföra de för bedrifvande af bolagets elektriska affär nödiga byggnader, måtte af statsmyndigheterna afböjas, och att bolagets anhållan om tillstånd till anläggande af en ny spårvägslinie till nyssnämnda tomt i sammanhang dermed måtte få förfalla; men att bolaget måtte medgifvas rätt ej mindre till anläggande af ett antal nya omfartsspår å de gamla

1) Drs skrf N:o 94 af den 21 april. — 2) Se 1889 års berättelse pg. 20 och 1890 års berättelse pg. 15. — 3) Stfs prot. den 3 maj § 13. — 4) Stfs tryckta handl. N:o 15.

linierna, än ock till eventuel flyttning såväl af det å Boulevardsgatan nedlagda spåret till Andrégatan, så att detsamma vid hörnet af sistsagda gata och Albertsgatan förenar sig med den gamla till Lappviksgatan gående linien, som ock af spåret å Sörnäslinien sålunda, att detsamma från Unionsgatan drages in på Elisabetsgatan och längs denna till Nikolaigatan, för att längs sistnämnda gata fortsätta till Senatstorget; äfvensom att bolagets anhållan om tillstånd att få uppställa och begagna stolpar och ledningar för drifvande af dess spårvagnar med elektrisk kraft samt bolagets i sammanhang dermed gjorda ansökan om förlängning till den 1 Januari 1930 af det mellan staden och Spårvägsbolaget afslutade kontrakt måtte bifallas med de vilkor och förbehåll, som ingå i nedanstående

Tillägg till det emellan Helsingfors stad samt Spårvägs- och Omnibusaktiebolaget i Helsingfors den 10 juni 1890 afslutade kontrakt:

Emellan Helsingfors stads Drätselkammare, å stadens vägnar, samt Spårvägs- och Omnibusaktiebolaget i Helsingfors är, beträffande den bolaget genom kontrakt af den 10 juni 1890 beviljade rätt att anlägga och trafikera spårvägar i Helsingfors stad och å dess afhysta område, under denna dag följande öfverenskommelse träffad:

§ 1.

Bolaget berättigas att för drifvande af dess spårvagnar med elektrisk kraft uppställa och begagna stolpar och elektriska ledningar ofvan jord, dock med iakttagande af:

1) att plats för uppställande af stolpar och ledningar å stadens mark upplåtes utan ersättning, men att der för dessas uppställning annans egendom behöfver tagas i anspråk, bolaget bör dertill förskaffa sig vederbörandes begifvande;

2) att de för anläggningen nödiga kontaktledningarna få bestå af blank tråd, men att de för tillförande af elektrisk ström använda trådarna böra vara öfverklädda med isolerande material;

3) att bolaget är förbundet att, innan öfvergång till begagnande af elektrisk drifkraft eger rum, till Stadsfullmäktiges granskning och godkännande inlemna fullständiga detaljförslag beträffande de för sådant ändamål nödiga anordningarna, hvarvid bl. a. bör uppgifvas sättet för strömtillförseln och för strömmens oskadliggörande vid ledningens bristande, antalet och beskaffenheten af de för spårvagnarna afsedda motorer, bromsinrättningar och åskskyddare äfvensom sättet för säkerställande ej mindre af i närheten af spårvägen befintliga fysikaliska och meteorologiska inrättningar än ock af telegraf- och telefonledningar samt af gas- och vattenledningsrör mot inverkan af såkallade vagabonderande strömmar; och ega Stadsfullmäktige för granskning af dessa detaljförslag använda en tid af två månader; äfvensom

4) att bolaget för öfrigt i afseende å såväl stolparnas beskaffenhet och uppställande som ledningarnas anläggande och begagnande är underkastadt de bestämmingar, Drätselkammaren efter vederbörande fackmyndigheters hörande kan pröfva nödigt föreskrifva.

§ 2.

För den händelse att ej inom två år, efter det detta kontraktstillägg af båda kontrahenterna undertecknats, en spårvägsanläggning blifvit med arbete belagd, hvilken afser att genom en s. k. ringlinie med hvarandra förbinda de olika delarna af staden, åligger det bolaget att inom ett år derefter anlägga och till trafik upplåta en spårvägslinie, hvilken uppfyller de i § 1 mom. e) af gällande kontrakt för linien N:o 5 fastställda bestämmingar, dock så att denna nya linie berör Sandvikshammen.

§ 3.

Skulle annan spårvägsanläggning än den af bolaget bedrifna i staden uppstå, är bolaget, ifall Stadsfullmäktige pröfva sådant oundgängligen nödvändigt, förbundet att mot skäligen ersättning på kortare sträckor upplåta de af bolaget anlagda spåren till begagnande af det andra spårvägsföretaget.

§ 4.

Vid de spårvägslinier, der trafik med elektrisk drifkraft införts, är bolaget pligtigt att under de tider af dagen, då trafiken pågår, underhålla turer i liniernas hvardera riktningar minst hvarje femte minut.

§ 5.

Ifall annan spårvägsanläggning, än den af bolaget bedrifna, komme att i staden uppstå, är bolaget förbundet underkasta sig en sådan anordning, att spårvägspassagerare kunna från den ena anläggningens linier öfvergå till den andras, utan att dervid vara skyldige erlagga högre totalafgift, än i § 4 mom. d) af gällande kontrakt medgifves.

§ 6.

I stadens tjänst stående polisman, som är i tjenstutöfning, är berättigad att städse utan afgift begagna sig af ledig plats i bolagets spårvagnar, hvarjemte det åligger bolaget att till Drättselkammarens disposition, för att af i stadens tjänst stående personer begagnas, ställa tio biljetter, som berättiga till afgiftsfri färd å bolagets spårvägslinier.

§ 7.

I händelse bolaget inom tre år från den dag, då detta kontraktstillägg undertecknats, infört spårvägstrafik med elektrisk drifkraft å samtliga sina linier, samt staden ej begagnar sig af densamma härigenom förbehållen rätt att vid den nu bestämda kontraktstidens utgång tillösa sig spårvägsanläggningen enligt det värde, som af godemän då åsattes densamma, berättigas bolaget att intill den 1 januari 1930 begagna anläggningen för dermed afsedt ändamål; vid hvilken tids utgång staden åter träder i sin rätt att tillösa sig spårvägsanläggningen, dock till ett pris, som med 20 % understiger det af godemän vid tiden beräknade värde.

Enär Drättselkammaren i allo kunde förena sig om kommissionens förslag, insände ¹⁾ Kammaren det med förord till Stadsfullmäktige. Härvid framhöll Kammaren dock att Kammaren såsom allmängiltig ej kunnat omfatta den af kommissionen uti ifrågavarande fall uttalade princi-

¹⁾ Drks skrf. N:o 82 af den 7 april.

pen, att alla en kommuns intressen vid koncessionerade anläggningar kunde genom kontrakt i saken till fullo beaktas, samt att från denna synpunkt betraktadt dock skäl för en kommun att såsom större aktionär deltaga uti ett dylikt företag måhända kunde i vissa fall föreligga.

På Beredningsutskottets förslag beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige anmoda Drätselkammaren lemna Spårvägs- och Omnibus Aktiebolaget tillfälle att beträffande Kammarens förslag göra de skriftliga påminnelser, som af bolaget kunde befinnas nödiga; och egde Drätselkammaren till Stadsfullmäktige insända bolagets yttrande jemte de anmärkningar Kammaren i anledning deraf kunde anse påkallade.

Sedan Drätselkammaren med föranledande häraf i ofvan angifvet syfte korresponderat med bolaget, gjorde ²⁾ Kammaren hos Stadsfullmäktige förslag om följande ändringar uti kontraktstillägget, nämligen:

att efter orden: „på kortare sträckor“ uti § 3 skulle införas orden: „af högst ett byggnadsquartars längd“.

att efter orden: „det andra spårvägsföretaget“ uti § 3 skulle tilläggas: „med skyldighet för detta sistnämnda att bekosta anläggningen af in- och utfartsvexlingarna samt deras skötsel“;

äfvensom att i denna § infördes ett nytt mom. så lydande: „Vid spårkorsningar bekostas nyanläggningar och underhåll af det bolag, som af desamma är i behof“;

att uti § 6 efter orden: „i bolagets vagnar“ skulle införas orden: företrädesvis å främre vagnsplatformen“; samt

att ifall Stadsfullmäktige ville bifalla till bolagets anhållan om förmänsrätt till anläggande af nya spårvägslinier i Helsingfors, denna rättighet uti kontraktstillägget skulle upptagas under en ny 8:de §, sålunda formulerad:

För den händelse enskild person eller bolag anhåller om koncession för anläggning af nya spårvägslinier inom Helsingfors stads område, hembjudas sagda linier främst Spårvägs- och Omnibusaktiebolaget till utförande. Afgifver bolaget ej inom två månader efter erhållen del af förslaget bestämdt svar eller nekar att utföra den föreslagna linien, eller ej är villigt att utföra den på för staden lika förmånliga vilkor, som af sökanden till koncessionen erbjudits staden eller underkastar sig de nya bestämmelser, stadsmyndigheterna i öfrigt pröfvadt nödigt föreskrifva, går bolagets förmänsrätt till densamma förlorad.

¹⁾ Stfs prot. den 19 april § 11. — ²⁾ Drks skrf. N:o 135 af den 2 juni. (Stfs tryckta handl. N:o 23).

Vid ärendets slutliga föredragning inför Stadsfullmäktige blef ej allenast Drätselkammarens resolutionsförslag utan ock Kammarens här ofvan meddelade förslag till „tillägg till det emellan Helsingfors stad samt Spårvägs- och Omnibusaktiebolaget i Helsingfors den 10 Juni 1890 afslutade kontrakt“ med de nyss anförda förändringarna och tilläggen af Fullmäktige oförändradt godkända ¹⁾, med undantag af § 1, hvartill gjordes det tillägg, att bolaget eger ställa sig till efterrättelse de föreskrifter offentlig myndighet kan finna skäligt i säkerhetens intresse påbjuda; samt att någon sådan förmånsrätt för bolaget vid nya spårvägsliniers anläggande, hvarom bolaget anhållit och hvarför Drätselkammaren gifvit uttryck uti en ny § 8, af Stadsfullmäktige icke bifölls.

Koncession å
nya spårvägs-
linier.

Uti skrifvelse till Stadsfullmäktige af den 1 December 1897 hade Herrar M. Hallberg, A. Ramsay och J. Tallberg med närslutande af en plankarta öfver staden, å hvilken med röda linier in-tecknats förslag till nya spårvägar i staden eller, såsom det heter i skrifvelsen, till en ny länk i det spårvägsnät, som en gång skall genomkorsa Helsingfors stad, anhållit att, för den händelse en sådan spårvägslinie pröfvas för staden gagnelig, derå erhålla koncessionen. Detta ärende hade af Stadsfullmäktige remitterats till Drätselkammarens förberedande behandling och hade Kammaren i sådant syfte af den s. k. elektriska kommissionen, hvarom här tidigare ordats, infortrat yttrande i saken. Och föreslog ²⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige, sedan kommissionen anmält att densamma, i afsaknad af de företaget närmare preciserande förslag, hvilka sökandene senare lofvat till Stadsfullmäktige inlemna, icke kunnat taga frågan under ompröfning, att den begärda koncession i den form den förelåg icke måtte af Stadsfullmäktige beviljas. Stadsfullmäktige beslöto ³⁾ för den skull uppmana sökandene att förfullständiga sin ansökan med sådana närmare uppgifter beträffande tekniska och andra omständigheter, som den af Drätselkammaren tillsatta kommissionen funne vara af nöden för ärendets beredning.

Då sökandene emellertid underrättat kommissionen, att de med afseende å de kostnader, hvilka dylika uppgifters åstadkommande skulle medföra, icke vore villige införskaffa desamma, med mindre än att dem bereddes visshet att erhålla koncession å den föreslagna ringbanan, såvida de under loppet af pågående år inlemnade detaljeradt förslag i äm-

¹⁾ Stfs prot. den 14 juni § 2. — ²⁾ Drks skrf. N:o 29 af den 27 jan. — ³⁾ Stfs prot. den 8 feb. § 14.

net, hvilket kunde af Stadsfullmäktige godkännas, i hvilket fall först då koncessionskontrakt kunde uppgöras, meddelade kommissionen Drätselkammaren, att kommissionen kunnat taga under ompröfning endast denna sökandenes sålunda modifierade anhållan. Och hade härvid en minoritet inom kommissionen ansett densamma kunna af Stadsfullmäktige bifallas, då någon nämnvärd tidsförlust härigenom ej uppstode och Stadsfullmäktige hade sig all rätt förbehållen vid detaljernas granskning samt man i annat fall riskerade, att sökandene ej vidare ville intressera sig för det dock för staden nyttiga företaget. Deremot hade majoriteten i kommissionen, som hvarken funnit uti sökandenes förslag föreligga någon ny idé, hvaraf möjlig fördel borde dem reserveras, eller ett abonement å en koncession med stadens intresse och värdighet förenligt, beslutit afgifva följande uttalande, nämligen: att i principiellt afseende något hinder icke förefinnes att upplåta spårvägskoncession åt flere bolag; att en ringlinie, afseende att med hvarandra direkt förbinda de bestående spårvägarne och de olika hufvuddelarna af staden, kan af kommissionen förordas; att kommissionen anser sig böra hos Stadsfullmäktige tillstyrka, att Fullmäktige icke under detta år upptaga till slutlig behandling några förslag till spårvägsanläggningar i staden, undantagande den linie Spårvägs- och Omnibusaktiebolaget på grund af § 1 mom. e i dess med staden afslutade kontrakt kan finna nödigt utföra; men att närmare utlåtande ej mindre beträffande den föreslagna ringbanans sträckning, än angående systemet för drifkraften derå, afgifter, förhållandet till redan bestående spårvägs-linjer m. m. kan afgifvas först, efter det fullständiga förslag af sökandene inlemnats.

Drätselkammarens hemställan ¹⁾ i ärendet till Stadsfullmäktige öfverensstämmde med majoritetens i kommissionen förslag. Stadsfullmäktige beslöto ²⁾ emellertid i enlighet med minoritetens i kommissionen åsigt tillförsäkra sökandene koncession å den af dem föreslagna ringbanan, såvida de under loppet af året inlemnade sådant detaljeradt förslag i ämnet, hvilket kunde af Stadsfullmäktige godkännas.

I sammanhang med fastställande af utgiftsstaten för nästföljande år 1899 beslöto ³⁾ Stadsfullmäktige till vissa ökade utgifter och utförande äfven af några andra allmänna arbeten, än hvarom här tidigare ordats och af hvilka må anföras följande.

Budget för år
1899.

¹⁾ Drks skrf. N:o 81 af den 7 april. — ²⁾ Stfs prot. den 14 juni § 3. — ³⁾ Drks skrf. N:o 228 af den 28 okt. (Stfs tryckta handl. N:o 25.) Stfs tryckta handl. N:ris 29, 35 och 36, Stfs. prot. den 22 dec. § 1.

Förvaltning och drift af vattenledningen.

Å vattenledningskontorets under rubriken *Förvaltning och drift* upptagna stat hade en förhöjning af 1,300 mark observerats, i det Drätselkammaren för Vattenledningsingeniören, på hans derom gjorda begäran och då inrättningens utvidgning och vattenkonsumtionens tillväxt under de senare åren medfört för honom i flere afseenden ökad arbete och ansvar samt han vid stadens vattenledning redan under mera än 15 års tid innehaft ordinarie tjänst, i sitt förslag till budget upptagit ett personelt lönetillskott på 1,000 mark; samt Stadsfullmäktige vid den 6 September hållet sammanträde beslutit höja Rörmästaren Bromans aflöning med 300 mark.

Underhåll och remont af vattenledningen.

Under rubriken *Underhåll och remont* af vattenledningen bortlemnades hvarje vidare anslag för brandposters förseende med nya trækistor, hvaremot anslaget för reparation och justering af vattenmätare förhöjdes från 2,000 till 2,500 mark, på grund af vattenmätarens under senaste år betydligt ökade antal.

Nytt vattentorn vid vattenledningen.

Uti skrifvelse till Drätselkammaren af den 20 Oktober hade Vattenledningskontoret föreslagit att, till förebyggande eller åtminstone minskande i väsentlig mån af de stora tryckvexlingarna inom rörnätet vid oregelbunden vattenkonsumtion och häraf föranledda störingar samt minskad säkerhet vid inträffande större eldsvådor, arbetena å det vattentorn, förlagdt antingen å Observatoriiberget eller å tomten N:o 18 vid Bergmangatan, hvars eventuella uppförande, jemlikt Förstärkte Stadsfullmäktiges den 5 April 1897 fattade beslut, skulle bekostas ur obligationslånet af år 1898, finge under nästkommande år påbörjas, hvarjemte Kontoret framhöll att, då föreståndaren för astronomiska observatoriet vägrat godkänna tornets förläggande å den plats å Observatoriiberget, hvilken allena kunde komma i fråga, annat val för tornet icke återstode än tomten vid Bergmangatan, hvarest detsamma, ehuru i estetiskt afseende mindre tilltalande och i anläggning något dyrare, likväl kunde utföras lika ändamålsenligt som på Observatoriiberget. Emedan vattentornet i ingen händelse kunde fullbordas under ett år, vore för 1899 endast en del af det totala, till 252,400 mark beräknade kostnadsbeloppet behöfligt, och anslog Vattenledningskontoret den under året erforderliga summan i rundt tal till 190,000 mark, deraf till bergsprängning å tomten och gråstensarbeten å tornet 120,000 mark, till rörledningar inom och utom tornet 41,400 mark samt till en del nya hufvudrör och diverse 28,600 mark.

Med föranledande häraf hade Drätselkammaren, som för sin del ansåg att med utförande af ifrågakomna vattentorn icke vidare borde för-

dröjas, till Stadsfullmäktige öfversändt ¹⁾ Vattenledningskontorets öfver-
mällda förslag med tillhörande ritningar samt i budgetförslaget för arbetena
å tornet upptagit ett anslag af 190,000 mark; hvarhos Kammaren för-
menat att hvarje tanke på tomtplats för detsamma å Observatoriiberget,
med afseende å den planering och den disposition öfverhufvud detta berg
numera undergått, borde öfvergifvas.

Budgetsutskottet, till hvars ytterligare beredning ärendet öfverlem-
nats, erkände vigten deraf, att frågan om vattentornets uppförande skulle
bringas till ett skyndsamt slut, men tilltrorde sig dock icke kunna be-
döma, huruvida från teknisk synpunkt någon anmärkning vore att emot
projektet framställa. På grund häraf och då Vattenledningsingenjören
sjelf förutsatt, att förslaget komme att underkastas en ytterligare pröf-
ning, föreslog utskottet att, innan definitivt beslut om denna betydande
utgift skulle fattas, staden skulle anhålla om utlåtande öfver projektet af
den framstående auktoriteten på hithörande område Ingeniör Alrutz, f. d.
chef för vattenledningsverket i Stockholm. För att arbetena å vattentornet
efter ärendets slutliga afgörande, omedelbart måtte kunna vidtaga, skulle
enligt utskottets förmenande emellertid öfvermällda belopp af 190,000 mark
eventuelt för ändamålet anslås och i sådant afseende i staten upptagas.
Och blefvo dessa utskottets förslag af Stadsfullmäktige godkända.

Förutom anslagsposten för vattenledning till Slagtinrättningen, un-
der Dalgatan och Sörnäs Strandväg, till villorna i vestra Brunnsparken,
under Wilhelms-, Sibylle- och Söderviksgatorna, hvilka till sammanlagdt
belopp af 69,000 mark, såsom här tidigare framhållits, af Stadsfullmäk-
tige under året beviljats såsom förskott på 1899 års utgifter, upptogs
uti budgeten för sagda år i och för rörnätets utsträckning 109,600 mark,
hvaraf bland annat för vattenledning från Lappviksgatan till Sandudd
20,700 mark och från Styrmansgatan under Ärtholmsgatan till adr. num-
mer 15 vid samma gata samt för vattenledningar inom de föreslagna nya
11:te och 12:te stadsdelarna 44,700 mark. För inköp af vattenmätare
anslogs 5,000 mark.

Utsträckning af
rörnätet samt
inköp af vatten-
mätare.

I Drätselkammarens förslag för remont och underhåll af stadens
byggnader under år 1899 hade upptagits ett belopp af 46,700 mark, hvil-
ket af Magistraten minskats till 42,700, men beviljade Stadsfullmäktige
på Budgetsutskottets förslag härför en summa af endast 38,290 mark, på
följande sätt fördelad:

Remont och un-
derhåll af sta-
dens byggnader.

¹⁾ Drks skrf. N:o 219 af den 13 okt.

för yttre målning m. m. af tull- och packhuset . . .	2,460: —	
„ remont af pumphuset i Brunnsparken och om- byggnad af bron till pumphuset	1,900: —	
„ remont af gamla träpaviljongen vid Maria sjuk- huset m. m.	5,100: —	
„ yttre målning m. m. af Folkbiblioteket	2,430: —	
„ d:o d:o d:o af Rådhusannexet	2,800: —	
„ remont af centralpolisens lokaler i f. d. Bara- noffska huset	1,300: —	
„ snötransport m. m. från stadens gårdar	4,300: —	
„ diverse reparationer	18,000: —	38,290: —

Nybyggnader.

Under XIV:de hufvudtiteln i stadens utgiftsförslag och dess underafdelning Nybyggnader upptogs, förutom de tidigare ¹⁾ omnämnda anslagen af 670,000 mark för nytt tull och packhus å Skatudden, 150,000 mark för en ny sjukpaviljong å Maria sjukhus och 75,000 mark för tillbyggnad till sjukhuset å Arbets- och Fattiggården, 2,500 mark för en ny större pissoir i Henriksesplanaden vid hörnet af Brunnsgatan, 2,500 mark för en enahanda inrättning i hörnet af Aspnäsgatan och Östra chausséen, samt 1,000 mark för en dito mindre vid Östra Hamngatan, 1,000 mark för ett provisoriskt afträde å Skatudden, 8,000 mark för ett simhus vid Hörneberg och 7,400 mark för inredning af en visitationspaviljong i täckta varuskjulet vid Vestra kajen, på hvilken paviljong Tullkammaren gjort anspråk ²⁾.

Gators och allmänna platser
remont, underhåll och nyanläggning.

För „remont och underhåll“ af *Gator och allmänna platser* hade Drättselkammaren af de många utaf Byggnadskontoret föreslagna gatuomläggningarna ansett sig kunna upptaga endast stensättning med nubbsten i asfalt af stadens andel af Vesta kajen från Salutorget till Norra magasinsgatan med 31,000 mark. Ifrågavarande, starkt trafikerade, med fältsten belagda strandgata befann sig nämligen uti ett synnerligen förfallet skick. För att emellertid ifrågavarande stensättning skulle kunna komma till utförande under 1899, förutsatte det att Magistraten skulle ålägga de privata gårdsegarene invid gatan att samtidigt och med samma material omlägga sina gatuandelar. Detta gatuarbete hade för öfrigt ett visst sammanhang med föreslagen ommurning af den äfven i underhålligt skick befintliga trappkajen omkring Katerhamnen, hvilken remont enligt Drät-

¹⁾ Se pg. 35—38. — ²⁾ Drks skrf. N:o 216 af den 13 okt.

selkammarens förmenande borde under nästa år utföras och hvarför Kam-
maren under rubriken „Hamnar“ upptagit nödigt anslag. På Magistra-
tens förslag anslogo Stadsfullmäktige emellertid för remont och under-
håll af gator och allmänna platser, förutom nämnda summa, 7,200 mark
för stensättning med nubbsten af körbanan öfver Högvaktstorget och
3,080 mark för makadamisering af den återstående delen af samma torg.

Uti sitt budgetförslag hade Drätselkammaren med 27,300 mark upp-
tagit anslag för stensättning af stadens andel i Myntkajen, hvilken i så-
dant fall bland annat komme att upptaga den betydande trafiken till
och från warrantmagasinen, Magistraten hade dock ansett detta arbete
böra anstå, tills den nya tull- och packhusbyggnaden blifvit uppförd.
Som emellertid något måste göras för att förbättra vägen till warrant-
magasinen, hvilken för närvarande höst och vår är så godt som ofarbar,
hade Budgetutskottet, efter undersökning å platsen, förenadt sig om att
föreslå att under år 1899 Ankargatan, Östra Hamngatan och den emellan
nämnda gator fallande andelen af Kanalgatan måtte stensättas. Stadens
andel i kostnaderna för dessa arbeten hade af Byggnadskontoret beräk-
nats till resp. 4,800, 2,900 och 3,300 mark, och upptogo Stadsfullmäktige
förty under rubriken „nyanläggning“ dessa poster i budgeten för år 1899,
förutom af Drätselkammaren utöfver ofvanstående 27,300 mark föreslagna
6,000 mark för stensättning med fältsten af körbanan öfver Skatuddstor-
get, 18,000 mark för stensättning med fältsten af Kanalgatan från Skat-
uddsbron till Östra Hamngatan, 6,500 mark för makadamisering af Vestra
Hamngatan och 1,800 mark för stensättning af stadens andel af Docks-
gatan mellan Sjömans- och Fredriksgatorna.

Under rubriken „regleringsarbeten“ för gator ingick i Magistratens
budgetförslag en post å 53,000 mark, utgörande det belopp, hvarmed den
faktiska kostnaden för inlösen af tomterna N:ris 1—12 vid Magasinska-
jen kommer att öfverstiga det anslag om 200,000 mark, som förstärkte
Stadssfullmäktige för ändamålet beviljat¹⁾ af 1898 års lånemedel. Då
det emellertid syntes Budgetutskottet sakenligare att å utgiftssidan upp-
taga berörda kostnad i dess helhet samt sedermera å inkomstsidan obser-
vera den ur lånemedlen utgående delen däraf, upptogs anslaget för tom-
terna N:ris 1—12 vid Magasinskajen med 253,000 mark.

Vidkommande den uti samma underafdelning af Drätselkammaren
upptagna posten å 40,000 mark för „Järnvägsspår å Sörnäs strandväg,

Regleringsar-
beten för gator
och allmänna
platser.

¹⁾ Se pg. 23.

incl. planering“, ansågs visserligen någon trafik för det tillämnade spåret vara att påräkna från de i denna trakt befintliga fabriken, men att, från det allmännas synpunkt sedt, ifrågavarande jernvägsspår skulle hafva sin egentliga betydelse för underlättande af vedtransporten till de vidsträckt stadsdelarna norr om långa bron. Då en fördelning af den år för år tilltagande vedtrafiken på skilda platser äfven borde ligga i stadsjernvägar- nes intresse, syntes det derföre Budgetsutskottet icke vara obilligt, om statsjernvägarne, som komma att skörda hela inkomsten af trafiken, äfven skulle bekosta hela spåranläggningen med undantag af de nödvändiga planeringsarbetena, beräknade att kosta 20,000 mark. I öfverensstämmelse härmed beslöto Stadsfullmäktige att endast för planering af ifrågasatt jernväg längs Sörnäs Strandväg anslå sistnämnda belopp, samt att åt Drätselkammaren öfverlemla att med statsverket underhandla om jern- vägens terrassering och utläggning af spåren på statsverkets bekostnad.

Under denna samma rubrik upptogs dessutom: 16,000 mark för pla- nering af Neckens gränd, 10,400 mark för planering af Ärtholmsgatan, 7,400 mark för planering af Docksgatan, 3,000 mark för planering af Konstantinsgatan utanför tomt N:o 4 och 2,600 mark för planering af en del af Styrmansgatan.

Remont, under-
håll och nyan-
läggning af ka-
naler och af-
loppsdiiken.

Vid „remont och underhåll“ af *Kanaler* är endast att beakta att, förutom enahanda anslag som uti årets budget för kompletteringsarbeten och diverse underhåll, för omläggning af en gammal träkanal under Gräs- viksgatan och af stenkanalen under Mikaelsgatan från tomten N:o 5 till Wilhelmsgatan, hvilken kanaldel till följd af den lösa grunden satt sig, upptogs tvenne mindre poster af resp. 1,200 och 600 mark.

Oaktadt den af Byggnadskontoret uppgjorda och af Drätselkamma- ren till Stadsfullmäktige insända stadsplanen för en ny elfte och tolfte stadsdel ännu ej hunnit af Fullmäktige granskas och godkännas, än min- dre högvederbörligen fastställas, hade Drätselkammaren likaså litet som Byggnadskontoret kunnat tänka sig, att de under en följd af år pågående gatuplaneringarna med dem åtföljande kanalaneläggningar och vattenled- ningar i och för möjliggörande af nya bostadstomters utgifvande inom området norr om stadens Östra chaussée, nu plötsligt, då efterfrågan på dylika billigare tomtplatser dag för dag varit i stigande, kunde afstannas och stadens vidare utveckling betänkligen hämmas. Under förutsättning att stadsmyndigheterna skulle försöka så begå, att denna plan åtminstone i början af år 1899 efter utverkad fastställelse kunde komma till tillämp- ning, hade Drätselkammaren med ledning af Byggnads- och Vattenled-

ningskontorens specialförslag samt efter samrådan med Stadsingeniören upptagit i sitt budgetsförslag för vissa, väl tänkta men ej särskildt namngifna gator, hvilkas tillvara ännu ej var besluten och fastställd, afsedda anlagsposter för vattenledningar, kanaler och planering. En sådan post å 100,000 mark anslogs äfven för ändamålet af Stadsfullmäktige, men förbehöllo Fullmäktige sig framdeles rätt att bestämma om medlens närmare användning.

Den under samma rubrik förekommande dernäst största utgiftsposten å 10,600 mark för kanalanläggningar uti den nya förstaden Hörneberg hade redan under redogörelseåret af Stadsfullmäktige förskottsvis beviljats, för att uti instundande års budget upptagas. Beträffande öfriga för kanalanläggningar upptagna utgiftsposter, nämligen 6,000 mark för kanal från villan N:o 15 Humleberg, 5,900 mark för kanal under Neckens gränd, 5,360 mark för förlängning af kanalen under IV:de linien till tomt N:o 4 och 8,800 mark för kanal under Ärtholmsgatan, torde det vara tillräckligt att nämna, att de voro betingade af och hade omedelbart sammanhang med ifrågakomna, under rubriken reglering af gator och vägar till utförande kommande gatuplaneringar, med undantag likvisst af posten 10,200 mark för förläggning af kanalen under Kronsbergsgatan, hvarmed afsågs en utsträckning genom mudderutfyllningen vid östra ändan af Skatudden af den under sagda gata anlagda kanalen. Detta sist anförda arbete kunde enligt Byggnadskontorets förmenande knappast vidare uppskjutas.

Under rubriken *Vägar* och dess underafdelningar observerades främst anslag till belopp af 13,300 mark för makadamisering af den s. k. gamla Djurgårdsvägen; och afsågs härmed icke allenast makadamisering af den del af denna väg, hvilken utanför de tvenne sista kvarteren i förstaden Berghäll utgör en förlängning af 1:sta linjen, utan äfven en utbredning af denna ganska lifligt trafikerade vägdel. För diverse underhåll af vägar upptogs såsom tidigare 10,000 mark. Rörande anslaget 130,000 mark för planeringsarbeten inom de föreslagna 11:te och 12:te stadsdelarne torde, med afseende å hvad just ofvanföre anförts, här icke något vidare behöfva tilläggas, än att Stadsfullmäktige äfven härvid fästade det förbehåll, att anslaget finge disponeras först, sedan Stadsfullmäktige fattat närmare beslut om hithörande anläggningar. Äfven beträffande utgiftsposten 52,000 mark för planering af gator i förstaden Hörneberg kan hänvisas till föregående andragande och Stadsfullmäktiges redan tidigare fattade beslut. Slutligen upptogs här för anläggning af en behöflig väg till

Remont, underhåll och nyanläggning af vägar.

de af staden utarrenderade villalotterna N:ris 1, 15 och 17 Humleberg ett anslag af 2,000 mark.

Remont och underhåll af chausséer.

Förutom 15,000 mark till diverse underhåll af *Chausséer*, eller samma summa som under redogörelseåret, upptogs för makadamisering inclusive torrläggning af hyrkuskplanen framför Brunnshuset 6,000 mark, äfvensom andra 6,000 mark till förlängning af gångbanan längs Vestra chausséen under ungefär två tredjedelar af sträckan från Fattiggårdsvägen till stadsporten.

Remont, underhåll och nyanläggning af hamnar.

I och för remont och underhåll af stadens hamnanläggningar anslago, i enlighet med Drätselkammarens derom gjorda förslag, Stadsfullmäktige förutom samma poster som uti redogörelseårets budget, eller 2,000 mark för nedfartsbroar till isarne jemte stängsel vid kajerna och 9,000 mark till diverse reparationer, 40,100 mark till ombyggnad af T-formiga kajen i Norra hamnen, 25,400 mark för remont af Vestra och Norra kajarmarne invid Norra katerhamnen, 2,000 mark för remont och sliphållning af mudderverket samt 4,000 mark för ombyggnad af stentransportpråmen.

I och för „nyanläggningar“ åter beviljade Stadsfullmäktige följande af Drätselkammaren föreslagna anslag: 566,000 mark för kajarbeten å Skatudden, 10,000 mark för en ny afstjelningsbrygga, 5,000 mark för en täckt klappbrygga vid Aspnäs, 1,800 mark för tre stycken andra, öppna klappbryggor, 4,000 mark för bortsprängning af grundet å östra inloppet till Hafshamnen och 4,600 mark för provisoriska lastningsbryggor i Gräsviken och Hafshamnen, samt dessutom 76,000 mark för utvidgning af Sandvikens södra kaj.

Hvad sist anförda post vidkommer, torde följande böra anföras. Uti en till Stadsfullmäktige aflåten, till Budgetutskottet öfverlämnad framställning ¹⁾ hade Drätselkammaren anfördt, hurusom Byggnadskontoret bland allmänna arbeten att utföras under instundande år äfven föreslagit utvidgning af Sandvikens södra kaj med framhållande af att den nya spårvägen, som under år 1899 komme att dragas bland annat med beröring af sagda kaj, ej kunde å denna plats utläggas, med mindre berörda hamnarbete, som enligt beräkning komme att medtaga en kostnad af 84,500 mark, blifvit af staden verkställdt. Ehuru de af ifrågavarande arbete påkallade ändringar i stadsplanen allaredan erforderligen faststälts, hvadan något hinder för dess utförande ej i detta afseenda förelegat, hade Drät-

¹⁾ Drks skrf. N:o 257 af den 24 nov.

selkammaren likväl ansett med saken kunna ännu någon tid anstå. Men sedan Direktionen för Helsingfors Spårvägs- och Omnibus Aktiebolag senare hos Drätselkammaren anmält om bolagets afsigt att redan under nästa år fullständigt bygga och den 1 November 1899 till trafik upplåta samtliga spårvägslinier, för hvilken bolaget meddelats koncession, samt anhållit att Kammaren ville hos Stadsfullmäktige utverka nödigt anslag för kajarbetena i Sandviken, så att dessa icke skulle ställa något hinder i vägen för bolagets spårvägslinie utmed Sandviken, hade Drätselkammaren till Stadsfullmäktiges pröfning öfverlemnadt ärendet och hemställt, att Stadsfullmäktige ville hos Magistraten utverka val af förstärkte Stadsfullmäktige för anvisande af anslag ur lånemedel för kajarbeten i Sandvikshamnen, under förutsättning likvisst, att Fullmäktige icke ansåge arbetena kunna utföras med uttaxerade medel, i hvilket fall det nödiga anslaget kunde direkt upptagas uti 1899 års utgiftsstat för staden. Budgetutskottet var med Drätselkammaren ense om önskvärdheten af att berörda kajbyggnad snarast möjligt måtte komma till utförande, och då staden derjemte var i tillfälle att för närvarande kostnadsfritt erhålla nödigt fyllnadsmaterial från firman P. Sinebrychoffs angränsande tomt, å hvilken större stensprängningsarbeten nu pågå, samt kostnaden för kajarbetet, enligt hvad Stadsingenjören upplyst, derigenom kunde minskas till 76,000 mark, tvekade utskottet icke att förorda ifrågavarande kajbyggnads snara beläggande med arbete och dettas bekostande med uttaxerade medel; hvilken åsigt äfven af Stadsfullmäktige godkändes.

Beträffande afstjelningsbryggan vid Skatuddens norra strand hade Drätselkammaren föreslagit, att den skulle flyttas till Brobergskajen, men kunde Budgetutskottet för sin del ej förorda en sådan förflyttning, emedan sagda brygga enligt utskottets tanke på denna plats vore än mera till olägenhet för omgifningen än där den nu befinner sig. Inom utskottet hade ifrågasatts, huruvida icke bryggan lämpligen kunde förläggas till stranden öster om det af Lotsverket disponerade området. Förslaget hade syntts utskottet acceptabelt, men då utskottet ej hunnit egna frågan en så omfattande pröfning, som den skulle erfordra, hemstälde utskottet och beslöto Stadsfullmäktige, att det för afstjelningsbryggan begärda anslaget måtte beviljas; men att åt Drätselkammaren skulle öfverlemnas att taga under öfvervägande det inom utskottet väckta förslaget till ny plats för ifrågavarande brygga.

Emedan stadsplanteringarna under de senare åren genom tillkomsten här och der af nya ordnade områden ej obetydligt utvidgats, samt då

Planteringar.

den årliga underhållssumman för dessa planteringar det oaktadt allt sedan år 1895 hållits vid samma belopp eller 41,000 mark, hade Drätselkammaren nu på Stadsträdgårdsmästarens derom gjorda framställning med ett till 45,000 mark ökad belopp under rubriken „Remont och underhåll“ af *Planteringar* upptagit anslaget för underhåll af stadens planteringar och trädskolor. Utgifterna under „Nyanläggningar blefvo äfven observerade i full öfverensstämmelse med Stadsträdgårdsmästarens specialförslag, hvori för resten för Observatoriibergens planering, för planterings- och planeringsarbeten i Brunnsparcken och Kajsaniemi samt för jordfyllning till Henriksesplanaden åstundats endast samma belopp, som uti innevarande års budget varit anslagna. Till uppköp af soffor hade ej begärts något anslag, men hade för planerings- och planeringsarbeten å svären på Skatudden, på det att dessa måtte kunna under år 1899 slutföras, äskats ett anslag af 3,500 mark mot 2,000 mark innevarande år och hade denna summa af Drätselkammaren i dess förslag till utgifter för stadens planeringar äfven upptagits. Drätselkammarens förslag blefvo i allo af Stadsfullmäktige godkända.

Renhållnings
väsendet.

I och för renhållningsväsendet beviljades af Stadsfullmäktige alldeles enahanda anslag som för redogörelseåret.

Arbetsredskap.

Anslaget för arbetsredskap, som för år 1898 utgjorde 5,000 mark, höjdes till 7,000 mark.

b) Ärenden beträffande stadens lösa egendom och penningväsen.

Stadskassans
bokslut för
år 1897.

Till Stadsfullmäktige hade genom Drätselkammaren insändts ¹⁾ af Drätselkontoret upprättade och genom dess försorg till tryck befordrade handlingar ²⁾ rörande Helsingfors stads räkenskaper och bokslut för år 1897; och hade detta bokslut i sammandrag följande utseende:

Inkomster.

Enligt stat	<i>Små.</i> 3,783,698: 70
Utöfver d:o	„ 564,752: 89
Besparing å anslag	„ 176,797: 98
	Summa <i>Små.</i> 4,525,249: 57

¹⁾ Drks skrf. N:o 68 af den 10 mars. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 6.

Utgifter.

Anslag enligt stat	<i>My.</i> 3,783,698: 70
Anslagen öfverskridna med	„ 113,074: 01
Brist i beräknade inkomster	„ 42,542: 14
Summa <i>My.</i> 3,939,314: 85	
Årets resultat: öfverskott	„ 585,934: 72
Summa <i>My.</i> 4,525,249: 57	
Då till förestående öfverskott	<i>My.</i> 585,934: 72
lägges skilnaden mellan den verkliga och i staten upp-	
tagna behållningen från år 1896 eller	„ 131,830: 38
blir saldot till år 1898 en behållning å	<i>My.</i> 717,765: 10

Stadsfullmäktige beslöto ¹⁾ låta ärendets vidare behandling bero, till dess berättelsen öfver verkställd revision af stadens räkenskaper för samma år 1897 komme under Fullmäktiges behandling.

Ur den till Stadsfullmäktige genom Magistraten insända revisionsberättelsen ²⁾ för år 1897 framgår bland annat:

Revision af stadens räkenskaper för år 1897 och ansvarsfrihet åt stadens nämnder och styrelser.

Att revisorerne vid inventering af stadens löseegendom kunnat i hufvudsak konstatera, att densamma vid årsskiftet varit öfverensstämmande med inventeringslängderna; samt att de vid granskning af stadens räkenskaper och förvaltning icke funnit skäl till anmärkningar, utan kommit till den uppfattning, att förvaltningen inom de skilda grenarna egnats en synnerlig omtanke.

Stadsfullmäktige beslöto ³⁾ derföre ock bevilja stadens embetsverk och nämnder ansvarsfrihet för ifrågavarande år.

På grund af Stadsfullmäktiges Drätselkammaren gifna uppdrag ⁴⁾ beträffande upptagandet af ett nytt obligationslån för staden tillsatte Kammar-
 1898 års obligationslån.

ren vid sammanträde den 30 September 1897 en af fem personer bestående delegation; och anmälte denna delegation i skrifvelse till Drätselkammaren för den 7 Januari, närslutande förslag till obligationstext och amorteringsplan för ifrågavarande lån, att delegationen på vilkor, som af dessa handlingar i hufvudsak för öfrigt framgick utom rörande försäljnings-

¹⁾ Stfs prot. den 15 mars § 13. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 21. — ³⁾ Stfs prot. den 14 juni § 1. — ⁴⁾ Se 1897 års berättelse pg. 67—69.

priset, hvilket enligt kontrahenterna emellan träffad öfverenskommelse icke skulle tillsvidare tillkännagifvas, afslutat kontrakt med ett konsortium, bestående af Finlands Bank, Föreningsbanken i Finland, Bankirhuset Robert Warschauer & C:o i Berlin och Aktiebolaget Stockholms Handelsbank, om dess öfvertagande af till emission beslutna tre miljoner finska mark. Och öfversände ¹⁾ Drätselkammaren dessa handlingar till Stadsfullmäktige i och för utverkande af Kejs. Senatens fastställelse af desamma. Förslagen blefvo ock af Stadsfullmäktige med några smärre redaktionsförändringar godkända ²⁾, hvarjemte Stadsfullmäktige beslöto underställa dem Senatens Ekonomiedepartementets pröfning och stadfästelse; samt sedan Kejs. Senatens den 25 Januari gifna resolution uti ärendet, dessmedels de insända förslagen blifvit gillade och fastställda, för Fullmäktige föredragits, beslöto ³⁾ Fullmäktige att förberörda resolution skulle Drätselkammaren delgifvas.

Inlösen af obligationer till 1876 och 1882 års lån.

Uti Drätselkammarens första under Mars månad 1896 hos Stadsfullmäktige gjorda framställning ⁴⁾ om upptagande af ett nytt obligationslån för staden hade Drätselkammaren fästast största vikt vid konvertering af stadens äldre, med särskilda enligt redan då allmänt gällande räntefot alltför höga räntesatser utelöpande obligationslån samt var Drätselkammarens hemstallan till Stadsfullmäktige betingad förnämligast af denna omständighet. Och då tiden för tillfället till och med i högre grad än då syntes vara inne för påbörjande af en dylik konvertering genom återköp till staden af dess äldre obligationer, och operationer i hithörande syfte otvifvelaktigt skulle lemna staden en god förtjänst, hemstälde ⁵⁾ Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Kammaren att i mån af för ändamålet anslagna medel ⁶⁾ och med iakttagande af största möjliga fördel för staden begynna inlösa obligationer af stadens obligationslån af åren 1876 och 1882. Härtill biföllo ⁷⁾ Stadsfullmäktige, dock sålunda att Drätselkammaren jemte Politieborgmästaren Öhman skulle bilda den delegation, som enligt förstärkte Stadsfullmäktiges den 5 April 1897 fattade beslut egde bestämma inlösningskurserna för ifrågavarande obligationer.

Enär den sålunda bildade delegation från Drätselkontoret erhållit uppgifter, hvilka tydde derhän, att obligationer af 5 % lånet för 1876

¹⁾ Drks skrf. N:o 2 af den 7 jan. — ²⁾ Stfs prot. den 14 jan. § 13. — ³⁾ D:o d:o den 8 febr. § 22. — ⁴⁾ Se 1896 års berättelse pg. 78. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 50 af den 24 febr. — ⁶⁾ Se 1897 års berättelse pg. 68. — ⁷⁾ Stfs prot. den 1 mars § 21.

kunde med fördel för staden uppköpas, men årsanslaget för ifrågavarande behof uppgick till endast 148,000 mark, hemstälde¹⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige om bemyndigande för delegationen att för omnämnda uppköp, då en ny emission af stadens 3 $\frac{1}{2}$ % obligationer nästkommande år 1899 åter antogs kunna ske, få anlita sådana disponibla lånemedel, som ej kunde komma till användning under redogörelseåret för de med dem afsedda ändamål, uppgående beloppet deraf till åtminstone 500,000 mark; och blef framställningen af Stadsfullmäktige godkänd²⁾.

Såsom stadens andel uti Helsingfors Utskänknings- och Helsingfors Utminuterings-aktiebolags vinstmedel för år 1897 hade till stadskassan inlevererats: af det förra bolaget 73,549 mark 26 penni och af det senare 41,962 mark 91 penni eller således sammanlagdt 115,512 mark 17 penni. Enär Stadsfullmäktige emellertid af dessa medel tidigare anslagit: 7,000 mark för arbetshusen för fattiga barn³⁾ och 28,000 mark till underhåll af Utskänkningsbolagets planteringar och öfriga inrättningar å Högholmen och Fölisön⁴⁾, återstod till disposition för andra ändamål 80,512 mark 17 penni; och beslöto⁵⁾ Stadsfullmäktige i hufvudsaklig öfverensstämmelse med ett för uppgörande af förslag till dessa medels fördelning mellan särskilda sökande enkom tillsatt utskotts förord⁶⁾ anslå:

Fördelning af Utskänknings- och Utminuteringsaktiebolagens vinstmedel år 1897.

till svenska teaterns garantiförening, för anordnande under instundande spelår af 5 folkrepresentationer, 5,000 mark att utgå med 1,000 mark för hvarje föreställning, mot vilkor likväl att representationerna gifvas företrädesvis å sön- och helgdagar och under lämplig årstid samt att biljettprisen icke öfverstiga 75 penni för plats i andra radens fond och 50 penni i dess sidolager, 25 penni på tredje raden och 50 procent af de vanliga biljettprisen för öfriga platser i salongen;

Bidrag till svenska teatern.

åt direktionen för finska teatern för samma ändamål och sex representationer 5,000 mark, på enahanda vilkor beträffande representationernas anordning samt biljettprisen i öfrigt, utom att biljettpriset för plats å galleriet bestämmes till 25 penni;

Bidrag till finska teatern.

åt aktiebolaget Helsingfors Filharmoniska sällskap 5,000 mark, att under tiden från den 1 Oktober 1898 till den 1 Maj 1899 utbetalas i månatliga rater, mot skyldighet för bolaget att under sagda tid underhålla

Bidrag till Filharmoniska sällskapet.

¹⁾ Drks skrf. N:o 80 af den 31 mars. — ²⁾ Stfs prot. den 19 april § 7. — ³⁾ Se 1897 års berättelse pg. 72. — ⁴⁾ Se 1897 års berättelse pg. 52. — ⁵⁾ Stfs prot. den 17 maj § 16. — ⁶⁾ Stfs tryckta handl. N:o 17.

en god orkester af minst 34 man samt åtminstone en gång i månaden uti en för ändamålet lämplig lokal anordna folkkonserter emot en inträdesafgift af högst 25 penni, till hvilka konserter biljetterna böra försäljas främst genom föreningen Arbetets Vänner och Helsingfors Arbetareförening samt de oförsålda vid ingången;

- Bidrag åt föreningen „Arbetets vänner“ 4,000 mark till bekostande af svenskspråkiga föredrag, samt folkhögskole- och andra undervisningskurser för arbetare;
- Bidrag till föranstaltande af folkhögskole- och elementarkurser. 4,000 mark till Helsingfors Folkhögskolesällskap, Helsingfors Arbetareförening och Sörnäs Arbetareförening till föranstaltande af folkhögskole- och elementarkurser för arbetare samt lättfattliga föredrag på finska språket;
- Bidrag åt „Finsk kvinnoförening“ 600 mark till Finsk kvinnoförenings bestyrelse för elementarkurser på svenska och finska språken för arbeterskor;
- Bidrag för Sörnäs läsestuga. 200 mark till Sörnäs Arbetareförenings läsestugukomité för underhåll under instundande sommar af en läsestuga för hamnarbetare invid Sörnäs hamn;
- Bidrag åt gymnastikföreningen Ponnistus. 400 mark till gymnastikföreningen Ponnistus till anordnande af kostnadsfria kroppsöfningar för unge arbetare;
- Bidrag för sommarkolonier för arbetande kvinnor. 2,000 mark till bestyrelsen för sommarkolonier för arbetande kvinnor;
- Anslag till feriekolonier för folkskoleelever. 3,500 mark till Helsingfors folkskolors lärare- och lärarinneförening till feriekolonier för folkskoleelever;
- Bidrag åt föreningen för befrämjande af barnavård. 3,200 mark till föreningen för befrämjande af barnavård till underhåll under instundande sommar af en barnkrubba i Sörnäs för ända till 25 barn, samt återstoden till befordrande af föreningens verksamhet i öfrigt;
- Bidrag åt Mariaföreningen. 2,300 mark till Mariaföreningen till föreningens herberge för tjänstgörande kvinnor och hem för ålderstigna tjänarinnor;
- Bidrag åt Fruntimmersföreningen. 3,000 mark till Fruntimmersföreningen till föreningens arbetshem för ålderstigna kvinnor;
- Bidrag till Stadsmissionen i Helsingfors. 2,000 mark till Stadsmissionen i Helsingfors till den första hjälpen vid sjukdomsfall samt för möjliggörande af sjukvård i de fattigaste hemmen, då den sjuke ej kan öfverföras till sjukhus;
- Bidrag åt Nykterhetsföreningen „Balder“. 1,500 mark till Nykterhetsföreningen „Balder“;
- Bidrag åt redaktionen för tidskriften „Vid hemmets härd“. 100 mark till redaktionen för tidskriften „Vid hemmets härd“;

åt Fröknarna Betty Alander och Hanna Rothman 7,550 mark till underhåll af deras folkbarntädgård i Sörnäs under läseåret 1898—1899; och åt Fröken B. Hannén 6,700 mark till uppehållande af folkbarntädgen vid Smedsgatan under samma tid; samt åt Fröken Lydia Wendell 3,200 mark till hennes folkbarntädgård i Tölö, jemväl för instundande verksamhetsår;

till sista afbetalning å Skulptören Robert Stigells grupp „De skeppsbrutne“ 11,412 mark 62 penni; samt

åt Helsingfors Döfstumsförening 500 mark för upprätthållande af undervisningskurser för i Helsingfors bosatta äldre döfstumma; äfvensom reservera återstoden af vinstmedlen 9,849 mark 55 penni för framtida disposition.

Deremot beslöto Fullmäktige afböja de ansökningar om anslag ur vinstmedlen, som inlemnats af Fröken Thyra Albrecht, Direktionen för handarbetsskolan i Helsingfors, Finska Typografernas understödsförening och Byggnadsarbetarenes i Helsingfors understöds- och pensionskassa; samt uppdrogs åt nämnden för arbetareangelägenheter att afgifva utlåtande angående en af lärareföreningen för helsovård och nykterhet inlemnad ansökan om understöd.

Vidare beslöto Stadsfullmäktige, att de föreningar, sällskap och enskilda personer, som tilldelas bidrag ur vinstmedlen, skulle anmodas att efter årets utgång afgifva kortfattade berättelser öfver sin verksamhet, särskildt med hänsyn till de beviljade anslagens användning, och af dem direktionen för svenska och finska teatrarna samt Helsingfors Filharmoniska sällskap till Drätselkammaren; Helsingfors folkskolors lärare- och lärarinneförening, föreståndarinnorna för barntädgårdarna och Döfstumsföreningen till Folkskoledirektionen; Föreningen för barnavård, Mariaföreningen, Fruntimmersföreningen, Stadsmissionen och bestyrelsen för arbetshusen för fattiga barn till Fattigvårdsstyrelsen; samt Arbetets Vänner jemte filialer, Helsingfors Folkhögskolesällskap, Helsingfors Arbetareförening, Sörnäs Arbetareförening jemte dess läsestugukomité, Finsk Kvinnoförening, Bestyrelsen för sommarkolonierna för arbetande kvinnor, gymnastikföreningen „Ponnistus“, nykterhetsföreningen „Balder“, samt redaktionen för tidskriften „Vid hemmets härd“ till Arbetarenämnden. Dessa nämnder, hvilka det ålåg att följa med verksamheten i vederbörande föreningar och inrättningar, egde derpå att jemte eget utlåtande till Fullmäktige insända förenämnda berättelser.

Bidrag till folkbarntädgårdar.

Bidrag till inköp af skulpturverket „De skeppsbrutne“.

Bidrag åt Döfstumsföreningen.

Reserverade vinstmedel.

Decharge åt Utskännings- och Utminuteringsaktiebolager.

Sedan Stadsfullmäktige genom Magistraten gifvits del af revisorerens för Helsingfors Utskännings- och Utminuterings-aktiebolags berättelser, beviljade ¹⁾ Stadsfullmäktige sagda bolag ansvarsfrihet för år 1897.

Anslag för läsesalen och praktiska aftonskolan i Hermanstad.

I en till Stadsfullmäktige stäld skrift af den 22 november 1897 hade Arbetsledaren J. W. Lundqvist, Villaegarene K. J. Nilsson och Herman Santala samt Öfverstinnan Sigrid af Forselles, den sistnämnda i egenskap af ordförande i den uti Hermanstad arbetande „syföreningen för fattiga mödrar“, anhållit om anslag för underhållet af läsesalen i Hermanstad, specificeradt sålunda:

för hyror	<i>Små.</i>	420:—
„ ved och lyse	„	200:—
„ bibliotekarien, städning och renhållning	„	180:—
„ inbindning af äldre böcker, inköp af nya och tidningsprenumeration	„	400:—
	<i>Små.</i>	1,200:—

till hvilket belopp, för den händelse att i inrättningen skulle

inrymmas äfven öfningslokal för Hermanstads brandkårs musikkommando, skulle komma hyra för ett

rum med ved	„	200:—
	<i>Små.</i>	1,400:—

Beträffande sagda ansökning hade Hofrådet Nummelin, hvars yttrande i ärendet af Stadsfullmäktige infordrats, framhållit att behovet af en samlingslokal för de särskilda föreningarna inom Hermanstad och Majstad visserligen icke kunde förnekas. Men då Stadsfullmäktige vid fastställandet af budgeten för 1898 för skolundervisningen å Gumtäckt beviljat 7,000 mark och de lokaler, som upphyrdes för skolorna, jemväl borde kunna å därför lämpliga tider användas af berörda föreningar, äfvensom nämnda anslag, äfven om en dylik anordning skulle befinnas vara mindre tillfredsställande, borde vara fullt tillräckligt för läsesalens behof, om undervisningen å Gumtäckt ordnades icke efter mönster af stadens folkskoleväsende utan i öfverensstämmelse med gällande folkskoleförordning, så borde vidare bidrag för oförmälda ändamål icke ifrågakomma. — Med anslutning härtill hade äfven Drätselkammaren föreslagit ²⁾ att Stadsfullmäktige, hänskjutande ärendets vidare beredning till den för

¹⁾ Stfs prot. den 15 mars § 19. — ²⁾ Drks skrf. N:o 255 af den 23 dec. 1897.

Gumtäcktt tillsatta folkskoledirektionen, ville afslå berörda anhållan om ett särskildt anslag för ifrågavarande läsesal.

Vidare hade Arbetsledaren Lundqvist samt Villaegarene P. J. Svensson och Nilsson i en den 26 November 1897 dagtecknad, till Stadsfullmäktige inlemnad skrift ansökt om att det understöd¹⁾, som bestyrelsen för Hermanstads praktiska aftonskola hösten år 1896 af Stadsfullmäktige erhållit, eller 400 mark om året, måtte af Fullmäktige höjas. I sådant afseende hade sökandene anfört, att de få yrkeskunniga handtverkare, som funnes i Hermanstad, icke med skäl kunde uppfordras att utan ersättning biträda vid skolan. Yrkesundervisningens ordnande erfordrade förty efter sökandenes beräkning ett anslag af vidpass 300 mark. För anskaffande af undervisningsmaterial behöfdes 450 mark. Vidare åtginge till värme, ljus och städning 100 mark. Sökandene, som derjemte förutsatte att skolan äfven framgent skulle få hyresfritt disponera lokal i läsesalen, hade slutligen hemställt, att Fullmäktige ville öfverflytta bestyrelsens för aftonskolan mandat på folkskoledirektionen i Hermanstad, och hade Drättselkammaren och Hofrådet Nummelin af samma skäl, som ofvan anförts, föreslagit²⁾ att något särskildt anslag för omordade aftonskola icke skulle beviljas utan ordnandet af äfven denna skolangelägenhet öfverlemnas åt den för folkskolorna i Hermanstad tillsatta folkskoledirektionen³⁾.

Det utskott, till hvars förberedande behandling Stadsfullmäktige öfverlemnadt⁴⁾ ärendet, föreslog⁵⁾ på hufvudsakligen samma skäl, som af Drättselkammaren framhållits: att föreliggande ansökningar om förhöjdt bidrag till aftonskolan samt om förnyadt understöd åt läsesalen i Hermanstad måtte af Fullmäktige afböjas; men att Fullmäktige ville uppdraga åt direktionen för folkskolorna i Hermanstad och Majstad att såvidt möjligt bereda rum jemväl åt ifrågavarande inrättningar i de lokaler, som af nämnda folkskolor begagnas.

Stadsfullmäktige beslöto⁶⁾ emellertid att anslå till underhåll af läsesalen 1,200 mark och till aftonskolans upprätthållande 450 mark utöfver förut beviljade 400 mark, att bestridas såsom förskott ur stadskassan; och borde utgiften sedermera ersättas antingen ur det uti årets budget upptagna anslag af 7,000 mark för undervisningen å Gumtäcktt eller, derest detta anslag icke försloge, ur andra medel, som Stadsfullmäktige kunde för ändamålet anvisa.

¹⁾ Se 1896 års berättelse pg. 68. -- ²⁾ Drks skrf. N:o 256 af den 23 dec. 1897. —

³⁾ Se 1897 års berättelse pg. 79—82. — ⁴⁾ Stfs. prot. den 14 jan. § 8. — ⁵⁾ Stfs tryckta handl. N:o 5. — ⁶⁾ Stfs prot. den 1 mars § 19.

Anslag för upphyrande af transitouppslagsmagasin.

På grund af Trafikkontorets derom gjorda framställning anhöll ¹⁾ Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville af de till Fullmäktiges disposition för oförutsedda behof uti årets fastställda utgiftsstat upptagna medel anslå ett belopp af högst 960 mark för upphyrande af behöfligt transitouppslagsmagasin; och blef anhållan af Stadsfullmäktige godkänd ²⁾.

Anslag för upphyrande af magasin för packhusbehandling af importvaror.

Sedan Trafikkontoret i skrifvelse till Drätselkammaren beskrifvit de svårigheter, som redan hade yppat sig vid anskaffande af packhusplats för den massa importvaror, hvilka hopa sig i staden, samt anhållit att Drätselkammaren ville hos Stadsfullmäktige utverka ett anslag af 300 mark för upphyrning af ett extra magasin till förstärkande af utrymmet i gamla packhuset, anhöll ³⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige om ifrågavarande anslag, hvilket äfven af Fullmäktige beviljades ⁴⁾.

Beklädnadsunderstöd vid Polisinsättningen.

Hos Magistraten hade Poliskammaren gjort framställning ⁵⁾ derom, att Magistraten ville hos Stadsfullmäktige utverka ett anslag en gång för alla af 3,000 mark såsom grundfond för en beklädnadsverkstad för polispersonalens tillgodoseende med erforderlig uniformsbeklädnad, och i sådant syfte uppgjort ett förslag till de grunder, på hvilka verkstaden finge af polisbetjeningen anlitas. Och beslöto ⁶⁾ Stadsfullmäktige på förord ⁷⁾ af Drätselkammaren, som blifvit i saken hörd, bevilja det begärda anslaget, men tillika förklara, det Stadsfullmäktige ansågo sig icke böra ingå i pröfning af de af Polismästaren föreslagna stadgandena, enär det ankom å Polismästaren att tillse det anslaget varder rätt användt.

Anslag för biträde åt epidemiläkaren vid Maria sjukhuset.

Sedan styrelsen för Maria sjukhuset uti skrifvelse till Helsovårdsnämnden anmält, att styrelsen till följd af det stora antal patienter, som i anledning af rådande messlingsepidemi och ett större tillopp af differipatienter samt deraf föranledd ökning i läkarens å sjukhusets epidemi-afdelning arbete funnit sig föranlåten att tillsvidare, och så länge epidemin fortfore, såsom biträde åt epidemiläkaren anställa en medicinekandidat, hvilkens löneförmåner, förutom fri kost och fritt boningsrum i sjukhuset, skulle utgöra 100 mark i månaden, hemställde Helsovårdsnämnden hos Stadsfullmäktige, att Fullmäktige, med godkännande af hvad sjukhusstyrelsen i saken tillgjort, ville för ändamålet bevilja ett anslag af 100 mark i månaden under fyra månaders tid, räknadt från den 19 Ja-

¹⁾ Drks skrf. N:o 52 af den 24 feb. — ²⁾ Stfs prot. den 1 mars § 23. — ³⁾ Drks skrf. N:o 195 af den 15 sep. — ⁴⁾ Stfs prot. den 27 sep. § 7. — ⁵⁾ Stfs tryckta handl. N:o 8. — ⁶⁾ Stfs prot. den 29 mars § 12. — ⁷⁾ Drks skrf. N:o 71 af den 17 mars.

nuari; och blef anslaget af Stadsfullmäktige anvisadt ¹⁾ att utgå ur Fullmäktiges dispositionsmedel för året.

Uti skrifvelse för den 23 Maj hade Helsovårdsnämnden hos Stadsfullmäktige föreslagit höjande af epidemiläkarens vid Maria sjukhuset lön från 3,000 till 5,000 mark samt antagande af en amanuens honom till biträde med en årlig lön af 1,200 mark förutom fri bostad och kost. I anledning häraf hade i stället inom Stadsfullmäktige väckts ²⁾ tvenne alternativa förslag att antingen bibehålla epidemiläkaren vid hans nuvarande aflöning, men befria honom från skyldigheten att bo inom sjukhuset, och honom till biträde anställa en legitimerad läkare såsom assistent, hvilken förutom fri bostad och kost i sjukhuset skulle åtnjuta en aflöning af 2,000 mark om året, eller ock vid epidemifdelningen anställa endast *en* läkare, som borde bo inom sjukhuset och erhålla en förhöjd aflöning af ända till 6,000 mark. Sedan dessa förslag remitterats till Helsovårdsnämndens yttrande och Nämnden uti afgifvande sådant vidblifvit sin tidigare i ärendet gjorda framställning, blef densamma af Stadsfullmäktige godkänd ³⁾, hvarjemte fullmäktige beslöto anmoda Helsovårdsnämnden att vid den nuvarande innehafvarens af epidemiläkaretjensten afgång hos Stadsfullmäktige anmäla aflöningsfrågan till förnyad pröfning.

Uti skrifvelse till Stadsfullmäktige hade Helsovårdsnämnden anmält, att sedan längre tid tillbaka hos allmänheten försports klagan öfver svårigheten, ja någon gång till och med omöjligheten att om söndagarna under sommaren erhålla läkarehjelp. Under förloppet af flere år hade Helsovårdsnämnden genom tillmötesgående af särskilda läkare blifvit satt i tillfälle att åstadkomma dejourering af en läkare hvarje söndag, om hvilka läkares bostad och namn allmänheten erhållit kännedom genom meddelanden i tidningarna. Men som det under förloppet af de senaste åren visat sig allt svårare att få till stånd dejourering hvarje söndag, hemstälde Helsovårdsnämnden hos Stadsfullmäktige, huruvida icke till bekostande af söndags dejoureringen borde af stadens medel beviljas ett anslag af 20 mark per söndag att utgå för tolf sön- och helgdagar med inalles 240 mark; och godkände ⁴⁾ Stadsfullmäktige denna hemställan, hvarjemte beslöts att anslaget skulle utgå ur Stadsfullmäktiges dispositionsmedel.

Uti skrifvelse till Helsovårdsnämnden hade Diakonissanstalten här-

¹⁾ Stfs port. den 29 mars § 14. — ²⁾ D:o d:o den 7 juni § 20. — ³⁾ D:o d:o den 11 okt. § 13. — ⁴⁾ D:o d:o den 17 maj § 13.

Förhöjning af epidemiläkarens vid Maria sjukhuset aflöning och anställande af en amanuens vid sjukhusets epidemifdelning.

Anslag för läkaredejourering om söndagarne.

Anslag för spårvägs- och hyrkusklega åt de i stadens tjenst anställda sjuksköterskorna.

städes anhållit att för de 4 diakonissor, hvilka enligt kontrakt med staden tjenstgjorde såsom allmänna sjuksköterskor, skulle emot redovisningskyldighet beviljas ett anslag af 100 mark per år till begagnande af spårväg samt i undantagsfall af hyrkusk, då sjukbesöken om dagen äro många och afstånden emellan de sjukas hem mer än vanligt långa. Och hemstälde hos Stadsfullmäktige Helsovårdsnämnden med afseende å summans ringa belopp — 25 mark för enhvar diakonissa — och då framställningen äfven för öfrigt syntes Nämnden behjertansvärd, att denna Diakonissanstaltens anhållan måtte beviljas; hvilket äfven skedde ¹⁾ och skulle anslaget utgå ur Stadsfullmäktiges dispositionsmedel.

Anslag för inredning af 3:dje Polisstationen.

Uti skrifvelse till Drätselkammaren hade Poliskammaren bland annat anhållit om vidtagande af åtgärd derhän, att den för 3:dje polisstationen uti Möbelfabrikanten K. K. Sylvanders gård N:o 10 vid Eriksgatan för flere års tid upphyrda lokalen blefve inredd och iordningställd i enlighet med ett bilagdt, af Byggnadskontoret uppgjort kostnadsförslag, slutande sig å 2,400 mark. Och anhöll ²⁾ med föranledande häraf Drätselkammaren om ifrågavarande anslag samt beviljade ³⁾ Stadsfullmäktige det att utgå ur Fullmäktiges dispositionsmedel för året.

Anslag för tillfälligt annex till Maria sjukhuset.

Hos Helsovårdsnämnden hade Öfverläkaren vid Maria sjukhuset anhållit om åtgärd derhän, att för redogörelseåret blefve, liksom under de närmast föregående åren varit fallet, inredd uti sjukbarackerna å villaområdet Alkärr ett extra sjukhus för en tid af fem månader, räknadt från den 1 Juni. Denna framställning förordade Helsovårdsnämnden och hemstälde förty hos Stadsfullmäktige om ett anslag för ändamålet af 1,500 mark i månaden eller sammanlagdt 7,500 mark; men anvisade ⁴⁾ Stadsfullmäktige härför å sina dispositionsmedel ett belopp af endast 6,000 mark.

Anslag åt Helsingfors simskola.

Äfven för redogörelseåret hade Helsingfors Simsällskap hos Stadsfullmäktige ansökt om ett understöd af 1,000 mark för beredande under sommaren af gratis simning och simundervisning åt folkskoleelever äfvensom medellösa elever från elementarläroverken; och blef det begärda understödet beviljadt ⁵⁾ att utgå ur Stadsfullmäktiges dispositionsmedel.

Anslag för lägre folkskola å lägenheten Backas.

Med föranledande af frågan om inrättande af folkskolor i förstäder Hermanstad och Majstad hade Stadsfullmäktige anmodat äfven Helsingfors Folkskoledirektion att i ärendet uttala sig. Och förordade i anled-

¹⁾ Stfs prot. den 17 maj § 14. — ²⁾ Drks skrf. N:o 124 af den 20 maj. — ³⁾ Stfs prot. den 7 juni § 12. — ⁴⁾ D:o d:o den 7 juni § 19. — ⁵⁾ D:o d:o den 7 juni § 30.

ning här af bemälda Folkskoledirektion organiserande af tvenne lägre folkskolor, en svensk och en finsk, i enlighet med det för Helsingfors stad gällande folkskolereglemente och under tillsyn af stadens folkskoledirektion å staden underlydande villalägenheten Backas, hvarest lämplig skollokal stod mot en årlig hyra af 800 mark att erhållas; samt sedan Stadsfullmäktige bemyndigat ¹⁾ Folkskoledirektionen att skrida till inrättande af de tvenne föreslagna lägre folkskolorna, att för dem upphyras den af direktionen uppgifna lokalen, samt att till Fullmäktige inkomma med beräkning såväl öfver organisationskostnaderna som öfver utgifterna för skolornas årliga underhåll, beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige, efter det folkskoledirektionen uti skrifvelse för den 3 September lemnat de begärda beräkningarna, att för underhåll af dessa folkskolor å det till stadens jurisdiktion hörande området Backas anslå 10,960 mark årligen, att upptagas uti stadens budget från och med år 1899, samt att för de fyra sista månaderna af redogörelseåret för ifrågavarande ändamål å Stadsfullmäktiges dispositionsmedel anvisa ett belopp af 3,653 mark 33 penni.

Sedan Stadsträdgårdsmästaren S. Olsson till Drätselkammaren anmält, att i och för vinnande af utrymme i stadens trädskolor och växthus från desamma borde försäljas 1,000 st. alm-, 1,000 st. lönn- och 1,000 st. björkträd samt 2,000 st. Cereus Jamacaru och 150 st. Agaver, träden och cacteerna till ett pris af 1 mark och Agaverna till ett pris af 5 mark stycket, hade Drätselkammaren genom kungörelse härom underrättat huggade köpare, och anmälde ³⁾ ej mindre hos Stadsfullmäktige om denna åtgärd än anhöll, då ett påskyndande af planeringen å Observatoriiber-gen vore högeligen önskligt, om bemyndigande att för ofvansagda ändamål använda de genom beskrifna träd- och växtförsäljning inflytande medel, hvilket bemyndigande äfven af Fullmäktige meddelades ⁴⁾.

På Beredningsutskottets förslag beslöto ⁵⁾ Stadsfullmäktige tilldela Fullmäktiges sekreterare en ersättning af 1,000 mark för det arbete han nedlagt på redaktionen af den kommunala författningssamlingen ⁶⁾ och läsningen af korrekturet till densamma, från hvilken ersättning sekreteraren dock egde godtgöra anlitat biträde.

Uti skrifvelse till Stadsfullmäktige för den 3 Oktober hade Direktionen för lägre handverksskolan anmält, att skolan till följd af den

Tillskottsanslag för planering af Observatoriiber-gen.

Anslog för sammanställande och utgifvande af den kommunala författningssamlingen.

Anslog för upphyrande af lokal för lägre handverksskolan.

¹⁾ Stfs prot. den 2 aug. § 34. — ²⁾ D:o d:o den 6 sep. § 27. — ³⁾ Drks skrf. N:o 200 af den 22 sep. — ⁴⁾ Stfs prot. den 27 sep. § 13. — ⁵⁾ D:o d:o den 27 sep. § 16. — ⁶⁾ Se 1895 års berättelse pg. 151.

större tillströmningen af elever var i oundgängligt behof af en rymligare lokal, än den skolan för närvarande disponerade öfver uti gården N:o 18 vid Annegatan, hvarföre direktionen ock hört sig för om en större skollokal, hvilken stod att erhållas uti gården N:o 21 vid Alexandersgatan mot en hyresafgift af 9,000 mark per år, inclusive eldning af lokalen, eller 3,000 mark mera än för den förra lokalen, för hvilken hyresaftalet utgick med den 1 Juni 1899; och anhöll direktionen tillika om detta tillskottsanslag för en tid af två år. Denna direktionens framställning blef ock af Stadsfullmäktige bifallen ¹⁾, dock med den ändring, att hyrestiden för den nya lokalen bestämdes till tre år, sedan inom Stadsfullmäktige upplysts, att hyresvärden ej vidare upplät densamma på kortare tid.

Tillskott till polisrättningens expenseanslag.

Emedan det uti årets utgiftsstat för Polisrättningen i staden till 3,000 mark upptagna expensemedels-anslaget visat sig otillräckligt, beslöt ²⁾ Stadsfullmäktige i enlighet med Poliskammarens derom gjorda framställning bevilja ett tillskott för redogörelseåret af förslagsvis 800 mark att utgå ur Fullmäktiges dispositionsmedel.

Anslag för anskaffande af gymnastikmaterial för polisrättningen.

På Polismästarens gjorda anhållan om ett anslag af förslagsvis 200 mark för anskaffande af erforderlig undervisningsmaterial i syfte att bringa polisbetjeningen färdighet i gymnastik och fäktning, beslöt ³⁾ Stadsfullmäktige bevilja det äskade anslaget att anvisas å Fullmäktiges dispositionsmedel.

Förhöjdt anslag för aflönande af biträde vid Drätselkontoret.

Då vid stadens Byggnadskontor städse förekommit en mängd sådana utbetalningar, förnämligast uppköp af hvarjehanda torgförda materialier, hvilka icke kunna anstå, till dess räkningarna en gång i veckan vid Drätselkammarens ordinarie sammanträden utanordnas och till Drätselkontoret för liqviderande öfversändas, utan måste omedelbart verkställas, hade under decennier och redan före nu gällande kommunalförvaltnings införande så förfarits, att dessa utbetalningar på requisition af den eller de byggmästare, Byggnadskontoret uppgifvit härtill berättigade, gjorts genom bohållaren å Hamnkontoret. Som denna anordning emellertid numera var i många afseenden opasslig, så mycket mera som Hamnkontoret upphört att vara ett uppbördskontor och endast disponerade öfver medel, som deråt förskottsvis utanordnades och samma liqvid lämpligare kunde ske vid skild kassalucka å Drätselkontoret, hemstälde ⁴⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige ej mindre om bemyndigande att

¹⁾ Stfs prot. den 11 okt. § 2. — ²⁾ D:o d:o den 11 okt. § 3. — ³⁾ D:o d:o den 11 okt. § 4. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 207 af den 29 sep.

vidtagna denna förändrade anordning beträffande ifrågavarande liqvider från och med 1899 års början, än ock att uti sagda års utgiftsstat för Drätselkontoret höja anslaget för extra biträden, genom hvilka mera nämnda liquid och dermed följande bokföring skulle verkställas, från 5,500 till 6,000 mark; och blef framställningen af Stadsfullmäktige godkänd ¹⁾.

Enär Polismästaren, under framhållande af den för närvarande råddande svårigheten att få samtliga å stat upptagna konstapeltjenster vid stadens polisinrättning besatta med kompetenta personer, hos Guvernören i länet anhållit, att ett belopp af 200 mark om året blefve beviljad att utgå såsom hyresmedel för hvarje vid polisinrättningen anställd öfverkonstapel och konstapel, för hvilket ändamål ett tillfälligt anslag af 29,200 mark blefve erforderligt, så hade Guvernören med föranledande häraf medels remissresolution af den 8 Oktober inbegärt Stadsfullmäktiges yttrande, huruvida Fullmäktige vore villige att af stadens medel anslå en tredjedel af det belopp, hvarom Polismästaren hemställt. På Beredningsutskottets förslag beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige bifalla härtill, under förutsättning att återstoden af anslaget beviljades af statsverket, som jemväl härintills med tvätredjedelar deltagit i kostnaderna för polisinrättningens underhåll; och skulle Guvernören om detta beslut underrättas.

Anslag till hyresmedel åt stadens polisbetjente.

Och sedan Magistraten uti skrifvelse för den 7 November meddelat, att Kejs. Senaten, hvars pröfning Guvernören underställt Polismästarens berörde framställning och Stadsfullmäktiges ofvan anförda beslut, funnit godt tillåta Guvernören att af allmänna medel i länets ränteri för ifrågavarande ändamål använda ända till 19,466 mark 67 penni för helt år, beräknadt för tiden från den 1 November till utgången af år 1899, beslöto ³⁾ Stadsfullmäktige för samma ändamål anvisa ett belopp af 1,625 mark å Fullmäktiges dispositionsmedel för redogörelseåret, samt att Helsingfors stads andel i det förhöjda anslaget för polisinrättningen skulle med 9,733 mark 33 penni upptagas i stadens budget för år 1899.

Sedan föreståndaren för undersökningsstationen för lifsmedel, Magister A. Zilliacus uti en till Helsovårdsnämnden aflåten skrifvelse framhållit, hurusom numera, efter det skärpt kontroll öfver mjölkhandeln införts, antalet mjölkanalyser sjelffallet komme att betydligt ökas, hvarför och då äfven önskligt vore att föreståndaren för berörda station, hvars

Förhöjning i anslag för undersökningsstationen för lifsmedel.

¹⁾ Stfs prot. den 11 okt. § 6. — ²⁾ D:o d:o den 11 okt. § 9. — ³⁾ D:o d:o den 15 nov. § 1.

tid mer och mer begynt tagas i anspråk för stadens egen räkning, finge tillfälle att taga initiativ till en vidsträcktare kontroll af lifsmedel, det årliga anslaget för stationen borde ökas med 1,200 mark, för att bemälda tjänsteman blefve i tillfälle att vid stationen anställa ett biträde, hade Helsövärdsnämnden till Stadsfullmäktige inkommit med framställning i ärendet samt förordat bifall till Magister Zilliacus' anförda förslag. Drättselkammaren ¹⁾, hvars utlåtande Fullmäktige i saken inhemtat, hade jemväl biträdt Helsövärdsnämndens åsikt samt i budgetförslaget intagit ett anslag för omordade ändamål. Och beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige på förslag ³⁾ af Budgetutskottet, till hvars förberedande behandling ärendet blifvit remitteradt, att till denna del godkänna budgetförslaget för år 1899.

Anslag åt nämnden för arbetareangelägenheter.

Uti skrifvelse till Stadsfullmäktige hade Nämnden för arbetareangelägenheter anhållit om ett årligt anslag tillsvidare af: 600 mark till arvode åt Nämndens sekreterare, 100 mark för år till ersättning för vaktmästarebiträde och 100 mark till expenser; och beslöto ⁴⁾ Stadsfullmäktige på Beredningsutskottets förslag ej mindre att å sina dispositionsmedel anslå så stort belopp af det begärda anslaget, som belöpte sig på Oktober, November och December månader af redogörelseåret, än ock att åt Budgetutskottet öfverlemna att yttra sig beträffande årsanslagens upptagande i budgeten för år 1899. Och sedan bemälda utskott haft intet att erinra beträffande de begärda anslagens storlek ⁵⁾, beslöto ⁶⁾ Stadsfullmäktige vidare att under XVI:de hufvudtiteln af utgiftsstaten för 1899 upptaga 600 mark till arvode åt Nämndens sekreterare, 100 mark för vaktmästarebiträde samt 100 mark till expenser eller sammanlagdt 800 mark ⁷⁾.

Anslag för aflönande af biträdande exekutionsbetjente.

Uti skrifvelse för den 26 Oktober hade Magistraten anhållit hos Stadsfullmäktige, att ett anslag af 1,200 mark blefve staldt till Magistratens förfogande för aflönande under November och December månader af redogörelseåret samt Januari månad 1899 af nödigt antal biträdande exekutionsbetjente; och beslöto ⁸⁾ Stadsfullmäktige på Beredningsutskottets förslag att till ifrågavarande ändamål å sina dispositionsmedel anvisa ett belopp af 800 mark för November och December månader samt att anhålla det Magistraten ville i förslaget till 1899 års utgiftsstat i omför-

¹⁾ Drks skrf. N:o 220 af den 21 okt. — ²⁾ Stfs prot. den 22 dec § 1. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 35. — ⁴⁾ Stfs prot. den 1 nov. § 16. — ⁵⁾ Stfs tryckta handl. N:o 35. — ⁶⁾ Stfs prot. den 22 dec. § 1. — ⁷⁾ Stfs tryckta handl. N:o 36. — ⁸⁾ Stfs prot. den 1 nov. § 21.

mäldt syfte upptaga ett belopp af 400 mark för Januari månad nästkommande år.

Uti skrifvelse till Helsovårdsnämnden hade Styrelsen för Maria sjukhuset framhållit nödvändigheten af att ett biträde åt förmanen för desinfektionsinrättningen i sagda sjukhus blefve anställd från den 1 Juni emot åtnjutande af en årsaflöning af — förutom fri bostad och kost — 600 mark. På af sjukhusstyrelsen härför anförda skäl förenade sig Helsovårdsnämnden härom så mycket hellre, som åt ifrågavarande biträde äfven kunde uppdragas att biträda vid å sjukhuset förefallande obduktioner; och hemställde förty om anställande af meranämnda biträde. Med föranledande häraf beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige bifalla framställningen; och skulle den del af det beviljade anslaget, som belöpte sig på redogörelseåret eller 350 mark påföras Stadsfullmäktiges dispositionsmedel, samt årsanslaget i dess helhet, 600 mark, observeras i nästkommande års utgiftsstat.

Anslag för biträde åt förmanen för desinfektionsinrättningen.

Sedan Styrelsen för Maria sjukhuset hos Stadsfullmäktige bland annat anmält att, förnämligast på grund af det stegrade patientantalet i följd af den i staden herskande skarlakansfeber epidemin, den för sjukhuset uppgjorda staten för år 1898 komme att öfverskridas med sannolikt 8 à 9,000 mark, beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige att det belopp, hvarmed sjukhusets stat under redogörelseåret komme att öfverskridas, skulle vid behof till Sjukhusstyrelsen utanordnas.

Tillskottsanslag för Maria sjukhuset.

Medels remissresolution af den 11 December 1897 hade Guvernören i länet affordrat Stadsfullmäktige och Magistraten utlåtande i anledning af Civilexpeditionens i Kejs. Senaten skrifvelse till bemälda Guvernör af den 4 i nämnda månad angående Fångvårdsstyrelsens hos Kejs. Senaten gjorda framställning, att ett årligt anslag af föreslagsvis 2,000 mark skulle för af Poliskammaren i Helsingfors anskaffande matportioner åt för ransakning i förvar tagne personer utverkas och i staten upptagas och redovisas såsom slutligen utanordnade under tredje hufvudtiteln och bidrag till polisinrättningen i Helsingfors. Sedan Poliskammaren och Drätselkammaren afgifvit yttrande ³⁾ i ärendet och dervid framhållit, att de personer, som vid polisinrättningen hålles internerade och betinga ifrågavarande matportioner, till öfvervägande antal äro sådana, som för lösdrifveri eller tiggeri qvarhållas för undergående af författningsenlig behandling, äfven-

Matportioner för personer internerade i poliskammarhäktet.

¹⁾ Stfs prot. den 19 april § 22. — ²⁾ D:o d:o den 22 dec. § 6. — ³⁾ Drks skrf. N:o 18 af den 20 jan.

som sådana om brott förvunna personer, hvilka i de flesta fall sakna stadigvarande bostad och hvilka, innan nödig utredning om brottets beskaffenhet hunnit anskaffas, icke kunna för vederbörande Guvernörs eller domtols vidare åtgärd till häkte insändas; äfvensom med ledning af räkningarna för födan åt dessa personer under sistlidet år 1897 ansett att tillsviare ett anslag af 2,000 mark per år för ifrågavarande behof blefve behöfligt, hvarföre allt skäl vore att biträda Fångvårdsstyrelsens ofvan anförda förslag, beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige afgifva sitt utlåtande i enlighet med Drätselkammarens förslag, med framhållande derjemte att anslaget borde upptagas i länestyrelsens stat under rubrik: anslag för i förvar tagna personer.

Förändring i
distriktsläkare-
nes ställning
och aflöning.

I tvänne under år 1897 af stadens samtliga distriktsläkare och den qvinliga läkaren till Helsovårdsnämnden inlämnade skrivelser hade dessa gjort framställning om önskligheten af en omorganisering af distriktsläkarnes ställning och löneförmåner, hvilken framställning utmynnar däri, att deras löneförmåner borde i någon mån på ett eller annat sätt ökas. I den i ett antal af 10 punkter sammanfattade motivering, på hvilken distriktsläkarne stöda sin framställning, påpekas bland annat dessa läkares icke ringa arbetsmått, men framhålles dock, att detta icke ännu är så betydligt, att det ej skulle tåla en vidare ökning, förutsatt att aflöningen lämpades därefter. Vidare framhålles äfven, att den korta tid af endast 3 år, för hvilken distriktsläkarne för närvarande tillsättas, icke allenast gör deras ställning osäker, utan äfven lätt kan leda till ett altför tätt och för sjukvården bland stadens fattiga befolkning mindre fördelaktigt ombyte af läkare.

Med föranledande häraf uttalade sig Helsovårdsnämnden uti skrifvelse ²⁾ till Stadsfullmäktige af den 7 mars att, ehuru väl enligt Helsovårdsnämndens förmenande någon allmän löneförhöjning för distriktsläkarne och den qvinliga läkaren icke för närvarande borde komma i fråga, Helsovårdsnämnden dock, i öfverensstämmelse med hvad den redan i tidigare skrifvelse af den 29 sept. 1895 hos Stadsfullmäktige framhållit, ansåg att för distriktsläkaren inom Tölö distrikt, som till omfånget är synnerligen stort men glest befolkadt, och hvilken läkare såväl vid sina besök i patienternas hem kan hafva en lång och tidsödande väg att tillryggalägga, som ock har mindre tillfälle till privatpraktik inom sitt till största delen af obemedlade personer bebodda distrikt, lönen borde höjas till

¹⁾ Stfs prot. den 25 jan. § 12. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 14.

3,600 mark årligen. Med afseende på den tid, för hvilken distriktsläkarne antagas i stadens tjänst, syntes det Nämnden önskligt att förr eller senare en sådan omorganisation vidtages, att desse här, liksom annorstädes t. ex. i Stockholm, tillsättas på lifstid, men höll Nämnden dock före, att förnärvarande, så länge stadens sjukvårdsväsende befinner sig i en snabb utveckling, en sådan anordning icke vore ändamålsenlig. Däremot hade Nämndens flertal ansett, att för vinnande af en något större stabilitet i distriktsläkareinstitutionen och för att i viss mån förbereda öfvergången till ett antagande på lifstid, distriktsläkarne, i likhet med stadens sjukhusläkare, borde tillsättas på en tid af sex år isänder. Och då icke nekas kan, att distriktsläkarne och äfven den qvinliga läkaren, hvilkas klientel till öfvervägande del utgöres af en fattig och i socialt afseende lågt stående befolkning, hafva sig ombetrodda en mödosam befattning, kunde Helsovårdsnämnden icke annat än sentera den af distriktsläkarne och den qvinliga läkaren i deras skrifvelse påpekade bristen af semesterledighet och ansåg, att staden för att bereda dessa sina läkare en välbehöflig rekreation från deras maktpåliggande värksamhet, borde bevilja dem en månads semesterledighet årligen samt under denna tid aflöna deras vikarier, hvilka af dem sjelfva böra anskaffas, hvarför härtill börde anslås en summa af 1,800 mark i ett för allt att till vikarierna utgå med 300 mark i månaden.

På grund af anförda motiv föreslog Helsovårdsnämnden, att Stadsfullmäktige ville: 1:o höja distriktsläkarens i Tölö lön till 3,600 mark årligen; 2:o tillsätta distriktsläkarne för en tid af 6 år isänder, samt 3:o bevilja såväl distriktsläkarene som den qvinliga läkaren årligen en månads semesterledighet och till aflönandet af deras vikarier under denna tid anslå inalles 1,800 mark årligen.

Vid ärendets föredragning beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige: att höja distriktsläkarens i Tölö aflöning till 3,600 mark om året, räknadt från den 1 Januari 1899, hvilken förhöjning alltså skulle uti sagda års budget observeras; att anmoda Beredningsutskottet att till nästa sammanträde aflemna förslag till utverkande af sådan ändring i den till distriktsläkarene af Guvernören i länet fastställda instruktionen, att desse samt den qvinliga läkaren blefve tillsatta för en tid af sex år i sänder och att nämnda funktionärer berättigades till en månads semesterledighet; att emellertid för redogörelseåret bevilja enhvar af distriktsläkarene och den qvinliga läkaren en månads semesterledighet samt till aflönande af vikarier under

¹⁾ Stfs prot. den 19 april § 14.

sagda ledighet ur Fullmäktiges dispositionsmedel anvisa ett belopp af 1,800 mark; samt att sedan stadsfästelse å ändringar i berörda instruktion vinnits, förständiga vederbörande att för vikariers aflönande i förslaget till 1899 års utgiftsstat upptaga ett anslag af 1,800 mark.

Vid följande sammanträde upplästes för Stadsfullmäktige och godkändes ¹⁾ följande af Beredningsutskottet uppgjorda förslag till ändring af 1 och 12 §§ i den för distriktsläkarene den 23 mars 1892 af Guvernören fastställda instruktionen, nämligen:

„§ 1. Distriktsläkarene anställas till ett antal af fem, på förslag af Helsovårdsnämnden, utaf Stadsfullmäktige för en tid af sex år, men kunna till befattningen återväljas.

§ 12. Distriktsläkarene och den qvinliga läkaren äro årligen berättigade till en månads semesterledighet på tid, som af Helsovårdsnämnden bestämmes, och böra dessa läkare, såväl för semestertid som då tjentsledighet dem eljes af Helsovårdsnämnden beviljas, ställa sådana vikarier för sig, som af Helsovårdsnämnden godkännas. Emellertid må hvarken tiden eller stället för emottagningarna under kortare ledighet derigenom förändras, men skall vid hvarje ombyte af läkare kungörelse derom införas i tidningarna på sätt i § 11 stadgas.

För vikariers aflönning under semesterledighet är särskildt anslag anvisadt.“

Å dessa förändringar i instruktionen för stadsläkarene skulle alltså hos Guvernören i länet fastställelse utverkas. Uti skrifvelse från Magistraten underrättades sedermera Stadsfullmäktige att Guvernören den 9 Juli fastställt ändringsförslaget, samt beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige att Helsovårdsnämnden skulle om den skedda fastställelsen underrättas.

Personelt lönetillskott åt Rörmästaren E. Broman.

På derom gjord anhållan och Vattenledningskontorets förord föreslog ³⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige, att Rörmästaren E. Broman med afseende å hans mångåriga tjensteverksamhet vid stadens vattenledning och hans i följd af inrättningens utvidgning ökade göromål måtte tilldelas ett personelt lönetillskott af 300 mark om året, räknadt från den 1 Januari 1899; och blef förslaget af Stadsfullmäktige godkänt ⁴⁾.

Förhöjning af Stadsträdgårdsmästaren Olssons lön.

Enär Stadsträdgårdsmästaren S. Olsson hos Drätselkammaren anhållit om vitsord öfver sin verksamhet i stadens tjenst, hvilken han var sinnad att lemna, framstälde ⁵⁾ Drätselkammaren, i betraktande af svårighet-

¹⁾ Stfs prot. den 3 maj § 21. — ²⁾ D:o d:o don 2 aug. § 26. — ³⁾ Drks skrf. N:o 175 af den 11 aug. — ⁴⁾ Stfs prot. don 6 sept § 7. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 183 af den 18 aug.

terna att för ifrågavarande befattning erhålla en annan lika kompetent och dugande fackman som Herr Olsson, hos Stadsfullmäktige att han finge, räknadt från den 1 Januari 1899, utöfver honom härförinnan tillförsäkrade löneförmåner, för tillfället uppgående till 4,300 mark, ej mindre uppbära ett ett kontant personelt lönetillskott af 1,400 mark per år, än äfven erhålla följande natura förmåner efter Drätselkammarens eller vederbörande myndighets närmare bestämmande, nämligen: a) ved till eget behof af förrådet vid stadens växthus, b) gräs från stadsplanteringarna till foder åt egna kreatur, samt c) ett mindre grönsaksland i trädgården vid växthuset. Och öfverlemnade Drätselkammaren i sammanhang härmed, med hänsyn till svårigheterna för Drätselkammaren och Byggnadskontoret att med erforderlig sakkännedom hafva inseende öfver stadsträdgårdsmästarens verksamhet, till Stadsfullmäktiges pröfning, huruvida icke lämpligt vore att tillsätta en särskild, af sakförstående bestående *Trädgårdsnämnd*, som egde utöfva de Drätselkammaren och Byggnadskontoret i förenämndt afseende åliggande skyldigheter, i hvilket fall en modifikation af Byggnadskontorets instruktion i hithörande delar blefve af nöden.

På Beredningsutskottets förslag beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige att godkänna Drätselkammarens förslag beträffande ökandet af Stadsträdgårdsmästaren Olssons löneförmåner samt att åt ett särskildt utskott öfverlemla att ej mindre afgifva utlåtande, huruvida en särskild Trädgårdsnämnd borde inrättas, än ock uppgöra förslag till instruktion för sagda nämnd och till häraf betingad ändring uti instruktionen för Byggnadskontoret.

På derom gjord anhållan och Byggnadskontorets förord föreslog ²⁾ Drätselkammaren åt Bokhållaren vid stadens Byggnadskontor Gustaf Hall, med afseende å det under senare år betydligt ökade arbetet å kontoret och lefnadskostnadernas i staden samtidiga fördyrande äfvensom med hänsyn till hans 20 åriga oförtrutna arbete i stadens tjenst, en personelt löneförhöjning af 400 mark per år, att utgå från 1899 års början; och blef framställningen af Stadsfullmäktige godkänd ³⁾.

Uti skrifvelse från Helsovårdsnämnden af den 29 Augusti hade Styrelsen för Maria sjukhuset framhållit, hurusom öfverläkarens vid sjukhuset lön, 3,000 mark per år, icke kunde anses utgöra en tillräcklig ersättning för det arbete, som för det närvarande var förenadt med denna syssla, isynnerhet om man toge i betraktande att öfverläkaren icke hade

Personelt lönetillskott åt Bokhållar Hall.

Förhöjning af öfverläkarens vid Maria sjukhuset aflöning.

¹⁾ Stfs prot. den 6 sept. § 20. — ²⁾ Drks skrf. N:o 191 af den 8 sept. — ³⁾ Stfs prot. den 27 sept. § 5.

någon semesterledighet. Och föreslog bemälda styrelse på dessa och några andra skäl, att Helsovårdsnämnden ville vidtaga åtgärd derhän, att öfverläkarens aflöning fastställdes till 5,000 mark. Äfven Helsovårdsnämnden ansåg att öfverläkarens vid Maria sjukhuset lön var för knapt tillmätt och borde höjas, men då han helt säkert komme att såsom medlem ingå i den komité, som skulle nedsättas för öfvervakandet m. m. af det vid sjukhuset i den närmaste tiden förestående nybyggnadsarbetet, och i denna egenskap kunde påräkna en särskild ersättning för sitt arbete, ansåg Helsovårdsnämnden öfverläkaren till en början och intill dess den beslutna utvidgningen af Maria sjukhuset blifver genomförd, vara ersatt med 4,000 mark om året, om hvilken aflöning åt ofta nämnda öfverläkare Helsovårdsnämnden också derföre hos Stadsfullmäktige gjorde framställning och som af Fullmäktige bifölls ¹⁾.

Löneförhöjning
åt Stadsbyggmä-
staren Hongell.

Hos Drätselkammaren hade Stadsbyggmästaren Hongell, som enligt den för Byggnadskontoret gällande stat åtnjuter en årlig aflöning af 2,900 mark, i betraktande af att han under en tid af fem år innehaft sin befattning, anhållit ej mindre att enahanda förmån beträffande löneförhöjning efter vissa tjänsteår, som är öfriga stadens tjänstemän tillförsäkrad, måtte äfven honom medgifvas, än ock att hans grundlön skulle höjas till 3,600 mark; och anförde Hongell såsom motiv för denna senare anhållan, att hyror och lefnadskostnader, sedan stadsbyggmästarelönen fastställdes, i hög grad fördyrats jemte det tjensten åtföljande arbetet under samma tid betydligt ökats. Ehuru Byggnadskontoret, som i ärendet blifvit hördt, tillstyrkte bifall i allo till sökandens anhållan, hemställde ²⁾ Drätselkammaren, som ansåg en så stor löneförhöjning på en gång något öfverdrifven, hos Stadsfullmäktige att Byggnadskontoret från och med ingången af år 1899 skulle för fem års tjenst tilldelas ett personelt lönetillskott af endast 300 mark; och blef förslaget af Stadsfullmäktige godkänt ³⁾.

Personelt löne-
tillskott åt Vat-
tenlednings-
ingenjören
Hausen.

Uti skrifvelse af den 24 Oktober hade Vattenledningsingenjören C. Hausen hos Drätselkammaren anhållit, att Kammaren ville åt honom utverka ett personelt lönetillskott af 1,000 mark för år, emedan han under mer än femton år innehaft sin ordinarie tjenst vid stadens vattenledning, och inrättningens utvidgning samt konsumtionens tillväxt under de senaste åren för honom medfört ökadt arbete och ansvar i flere afseenden.

¹⁾ Stfs prot. den 11 okt. § 12. — ²⁾ Drks skrf. N:o 223 af den 27 okt. — ³⁾ Stfs prot. den 1 nov. § 13.

Och som Drätselkammaren ansåg att Ingeniören Hausens löneförmåner af inalles 7,360 mark icke stå i skäligt förhållande till det dryga arbete och stora ansvar, som numera åligger Vattenledningsingeniören i Helsingfors, och då Hausen under sin redan långa tjänstetid städse ådagalagt en punktlighet, ett nit och en omsorg om inrättningens och stadens bästa, som stod öfver allt beröm, förordade ¹⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige på det varmaste Ingeniören Hausens anhållan, hvilken äfven af Stadsfullmäktige blef bifallen ²⁾.

Emedan Sandvikshamnen numera så starkt anlitas, att beständig dejourering äfven derstädes är alldeles nödvändig, hade Hamnkotoret uti sitt specialförslag till utgifts- och inkomststat för år 1899 ökat antalet yngre hamnkonstaplar med tvenne och efter en årslön af 900 mark för dem upptagit ett anslag af 1,800 mark. Och som Drätselkammaren fann förslaget befogadt, observerade äfven Drätselkammaren denna nya utgiftspost under afdelningen „Hamnkotoret“ af III:dje hufvudtiteln uti sitt till Magistraten aflättna budgetsförslag för nämnda år, samt godkände ³⁾ Stadsfullmäktige, som härom af Drätselkammaren under rättats ⁴⁾, åtgärden.

Ökad antal hamnkonstaplar.

På Brandkommissionens förslag, hvaröfver äfven Drätselkammarens yttrande inforrats och afgifvits ⁵⁾, beviljade ⁶⁾ Stadsfullmäktige Sofia Nyström, enka efter den 13 Januari aflidne Sprutmästaren Karl Oskar Nyström, och hennes sju minderåriga barn 200 mark i begravningshjälp äfvensom ett årligt understöd af 600 mark att utgå i fem års tid, räknadt från den 1 Februari 1898.

Understöd åt Sprutmästarens enka Sofia Nyström.

På derom gjord ansökan genom Magistraten samt å Brandkommissionens förord beviljade ⁷⁾ Stadsfullmäktige den 15 Januari aflidne Sprutmästaren Erik Johan Sillmans efterlevande enka Lovisa Sillman ett lifstidsunderstöd af 200 mark, att utgå från den 1 Februari 1898.

Understöd åt Sprutmästarens enka Lovisa Sillman.

I anledning af f. d. Vaktmästaren vid Helsingfors Folkbibliotek K. E. Borgs ansökan om en årlig pension till belopp, som Stadsfullmäktige funne lämpligt bestämma och på Drätselkammarens i ärendet gjorda framställning ⁸⁾, beviljade ⁹⁾ Stadsfullmäktige honom ett lifstidsunderstöd af 120 mark per år.

Lifstidsunderstöd åt f. d. Vaktmästaren K. E. Borg.

¹⁾ Drks skrf. N:o 226 af den 28 okt. — ²⁾ Stfs prot. den 15 nov. § 8. — ³⁾ Stfs prot. den 15 nov. § 9. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 227 af den 28 okt. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 53 af den 3 mars. — ⁶⁾ Stfs prot. den 15 mars § 8. — ⁷⁾ D:o d:o den 19 april § 4. — ⁸⁾ Drks skrf. N:o 190 af den 8 sept. — ⁹⁾ Stfs prot. den 27 sept. § 7.

Understöd åt
värnepligtiges
hustrur.

I enlighet med Fattigvårdsstyrelsens i saken afgifva yttrande beviljades åt värnepliktige Erland Stens hustru Edla Maria Sten ¹⁾ ett understöd af 15 mark i månaden, och åt arbetskarlshustrun Lovisa Bäckström ²⁾ ett understöd af 20 mark i månaden, att utgå ifrån den 1 sistlidne November; så länge männen qvarstodo i aktiv krigstjänst, utan att åtnjuta permission utöfver två månader.

Ordnande af
skolundervis-
ningen i Her-
manstad och
Majstad.

Det särskilda utskott ³⁾, till hvars beredning Stadsfullmäktige hänskjutit frågan beträffande ordnandet af skolundervisningen i Hermanstad och Majstad, föreslog ⁴⁾: att Helsingfors stad, såsom egare af Gumtäckts säteri samt med anlitande af de utaf Arabia Aktiefabrik och Sörnäs Aktie Bryggeri i sådant afseende utlofvade bidrag, skulle instundande höst i Gumtäckts distrikt öppna två högre folkskolor, en med svenskt och en med finskt undervisningsspråk, organiserade i enlighet med de för folkskolorna på landet stadgade grunder; att vid skolorna skulle anställas: vid den svenska en lärarinna och en slöjdlärare äfvensom vid den finska en lärare och en lärarinna i handarbete, alla med de löneförmåner, som af utskottet angifvits, samt skolorna tillsvidare inrymmas i hyrda lokaler; att åt Drätselkammaren uppdraga att, jemte anmälan härom, hos Helsinges kommuns skolstyrelse anhålla om tidigare utlofvadt bidrag till skolornas underhåll samt utseende af direktion för skolan, hvilken direktion sedermera egde ansöka om statsbidrag för skolorna och vidtaga andra på densamma författningens enligt ankommande åtgärder; samt att för omordade skolors underhåll från den 1 Augusti 1898 anslå ett belopp af förslagsvis 3,645 mark om året; hvilka alla förslag af Stadsfullmäktige godkändes ⁵⁾. Deremot godkände Stadsfullmäktige icke utskottets förslag: att genom Drätselkammaren hos kyrkorådet i Helsinges församling anhålla, att Gumtäckt jemte Forsby finge bilda ett skildt ambulatoriskt skoldistrikt med två af kyrkorådet anställda och i vanlig ordning aflönade lärarinnor, en svensk och en finsk, hvilka lärarinnor, i stället för dem tillkommande fri bostad under skoltiden, skulle af staden erhålla ett årligt vederlag af 150 mark hvardera; samt att, derest berörda anhållan möjligen af kyrkorådet afböjdes, två liknande skolor skulle af staden inrättas, samt att för detta fall till aflönande af lärarinnor skulle anslås ända till 1,000 mark om året, utan beslöto Stadsfullmäktige: att den för öfvervakande af undervisningen i Gumtäckt tillsatta direktionen skulle

¹⁾ Stfs prot. den 14 jan. § 19. — ²⁾ D:o d:o den 29 mars § 6. — ³⁾ Se 1897 års berättelse pg. 79—82. — ⁴⁾ Stfs tryckta handl. N:o 19. — ⁵⁾ Stfs prot. den 14 juni § 4.

anmodas tillsvidare anordna undervisningen för mindre barn samt tillika berättigas att dertill under instundande läseår använda 2,000 mark; samt att anmoda stadens folkskoledirektion att taga i öfvervägande, huruvida icke å Backas område borde inrättas lägre folkskolor dels med svenskt dels med finskt undervisningsspråk och till Stadsfullmäktige inkomma med förslag och kostnadsberäkning angående härtill erforderlig skolbyggnad. Och tidigare har här anförts ¹⁾ huru Stadsfullmäktige sedermera för dessa lägre folkskolors inrättande anvisade nödiga medel.

Jemte anmälan att nådiga förordningen af den 15 December 1897, Ny stat för polisrättningen i Helsingfors. angående bland annat polisrättningen i Helsingfors, blefve gällande från 1898 års början, hade Poliskammaren till Drätselkammaren insändt ett i enlighet med den uti berörda förordning fastställda staten för Helsingfors Poliskammare uppgjort specialförslag till stadens utgifts- och inkomststat för polisrättningen under sistsagda år; och öfversände ²⁾ Drätselkammaren, efter att hafva jmfört detta Poliskammarens förslag med åberopade stat, såvida deri ingående poster gällde polispersonalens aflöningar och andra förmåner, detsamma till Stadsfullmäktige för att till efterrättelse för Polis- och Drätselkammaren fastställa de uti förslaget under rubriken „Diverse“ upptagna utgifter. Med rättelse af en misskrifning å 300 mark uppgick oftanämnda utgiftsförslag till in summa 287,235 mark, hvartill statsverket skulle bidraga med 173,726 mark 69 penni, och komme den på staden fallande andelen af utgiften alltså att belöpa sig till 103,508 mark 31 penni eller till och med 5,846 mark 69 penni mindre, än hvad den för år 1898 af Stadsfullmäktige redan fastställda budgeten upptog. Och faststälde ³⁾ Stadsfullmäktige till efterrättelse de i förslaget ingående utgiftsposter, hvilka dels icke ingingo uti VI hufvudtiteln af tidigare fastställd budget dels till beloppet afveko från motsvarande, i denna hufvudtitel ingående anslag; hvarjemte Fullmäktige bestämde, att den nya staten skulle, med de af Drätselkammaren anmärkta rättelser, under året tillämpas i stället för den i anförda budget upptagna.

Guvernören i länet hade affordrat Stadsfullmäktige och Magistraten Tolagsavgiftens beräkande. underdånigt förslag till det procenttal af tullsatsen, hvartill tolagen ansågs böra för tiden från och med den 1 Januari 1899 intill den 2 Januari 1902 i denna Helsingfors stad uppbäres; och afgåfvo ⁴⁾ Stadsfull-

¹⁾ Se pg. 64. — ²⁾ Drks skrf. N:o 168 af den 30 dec. 1897. — ³⁾ Stfs prot. den 14 jan. § 11. — ⁴⁾ D:o d:o den 25 jan. § 14.

mäktige, efter att hafva inhemtat Drätselkammarens utlåtande ¹⁾ i ärendet, sitt yttrande i hufvudsaklig öfverensstämmelse dermed. Drätselkammaren hade nämligen framhållit, att Kammaren likasom Trafikkontoret icke hade sig någon omständighet bekant, hvilken kunde gifva anledning till ändring i beräkningsgrunden för denna skatteinkomst, hvilken redan under en lång följd af år utgått med 2 % af tullsatsen. Då stadens totala inkomst af uppbyren tolag varit i ständigt stigande, kunde någon förhöjning af tolagsprocenten klarligen icke komma i fråga, men å andra sidan kunde detta procenttal icke heller nedsättas, då staden fortfarande hade mycket betydande utgifter att bestrida för sina hamnanläggningar.

Uti skrifvelse från Magistraten underrättades sedermera Stadsfullmäktige, att Guvernören i länet meddelat, att Kejs. Senaten i enlighet med Magistratens derom framställda underdåniga förslag för tiden från och med den 1 Januari 1899 till den 1 Januari 1902 fastställt tolagsafgiftens belopp i Helsingfors till 2 % af tullsatsen å den slik beskattning underkastade varan; och beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige att Drätselkammaren skulle i afgifvande skrifvelse härom underrättas.

Partiella förändringar i stadens räkenskapsväsende.

Jemte öfversändande af revisorerernas berättelse öfver verkställd granskning af stadens räkenskaper och förvaltning under år 1896, hade Stadsfullmäktige anmodat Drätselkammaren att taga i öfvervägande de af revisorerne föreslagna partiella förändringarna ³⁾ i stadens räkenskapsväsende och med yttrande härom i sinom tid till Fullmäktige inkomma.

Såsom närmare framgår af revisionsberättelsen ¹⁾ för år 1896 pag. 4 och 6, hade revisorerna funnit en viss olikhet rådande i uppställningen och verificeringen af de skilda förvaltande nämndernas redovisningar, hvilken skiljaktighet ej, utom i enskilda fall såsom med Byggnads- och Vattenledningskontorens räkenskaper, vore af förhållandena med nödvändighet betingad, utan kunde för brandverket, polisnrättningen, hälsovårdsnämnden och kommunala sjukhuset, fattigvården samt undervisningsväsendet ordnas likformigt. Medan nämligen uti kommunala sjukhusets och fattigvårdens reglemente finnes skildt stadgadt om ekonomiförvaltningen och sättet, hvarpå de för dessa inrättningar erforderliga förskotten skola lyftas och redovisas, finnes härmed konforma bestämmelser deremot icke för liqviders verkställande och redovisningars afgifvande vid brandverket, polisnrättningen och folkskolorna. Derföre

¹⁾ Drks skrf. N:o 19 af den 20 jan. — ²⁾ Stfs prot. den 2 aug. § 17. — ³⁾ Se 1897 års berättelse pg. 65—67. — ⁴⁾ Stfs tryckta handl. N:o 25 för år 1897.

hade det ock synts revisorerne önskvärdt att i nämnda förvaltningsgrenars reglementen skulle intagas nödiga föreskrifter om skötseln af ekonomin, i den händelse införandet af större likformighet i redovisnings-systemet skulle vinna Stadsfullmäktiges beaktande.

Uti skrifvelse ¹⁾ till Stadsfullmäktige meddelade Drätselkammaren, som i ärendet korresponderat med vederbörande nämnder, att Kammarerna i anledning af dessa revisorerens anmärkningar beträffande Brandkommissionens och Poliskammarens bristfälliga redovisning af till Brandmästaren och Poliskammarsekreteraren utanordnade förskotter på Drätselkontorets derom gjorda framställning vidtagit sådan anordning, att för desamma under största delen af förlidet år redovisats genom behöriga, med verifikatör försedda rapporter; och var härmed enligt Kammarernas åsigt det verkliga missförhållandet afhjelpat, hvarom revisorerne af 1896 års räkenskaper med fog gjort anmärkning. En indragning af dessa förskott, då med dem skulle bestridas bland annat manskapets vid brandverket proviantering och polisbetjeningens beklädnad samt aflönande af hvardera verkens betjente, som ej få från sina tjänsteplatser afvika ens för uppbärande af sin lön, kunde klarligen ej komma i fråga. Men för en utvidgning af detta förskottssystem till samma omfattning, som är fallet vid fattigvården och Maria sjukhuset, kunde Drätselkammaren ingalunda finna fullt skäl uti den af revisorerne påpekade likformigheten uti liqviderande af utgifterna vid de skilda stadens förvaltande nämnder. Om antingen alla dessa utgifter för en del nämnder, såsom också för de Drätselkammaren underlydande kontoren, Byggnads-, Vattenlednings-, Trafik- och Hamnkontoret, betalas af Drätselkontoret, eller en del utgifter genom detta kontor och en annan del genom särskilda ekonomer, medan slutligen några inrättningar genom egna ekonomer eller sysslomän sjelfva med i förskott uppburna medel bestrida alla sina utbetalningar, så kan enbart derigenom ingalunda uppstå någon som helst oreda uti stadens räkenskapsväsende. Och hvad bekvämligheten för revisorerne vid räkenskapernas granskning vidkommer, så kunde också den ordnas genom det enkla arrangement, som från och med detta redogörelseår i Drätselkammaren vidtagits, nämligen att alla till samma hufvudtitel i budgeten hörande räkningar så särskildt för sig utanordnas, att de för hela året kunna uti skilda häften inbindas. Härför var således ingalunda en så radikal förändring från det bestående förhållandet, som revisorerne

¹⁾ Drks skrf. N:o 27 af den 27 jan. (Stfs tryckta handl. N:o 4).

uppställt såsom önskningsmål, af nöden. På alla dessa skäl och som ett strikte genomförande af revisorernes förslag skulle för staden medföra icke allenast en ökning i utgifter genom aflönande af särskilda ekonomer vid hvarje förvaltande nämnd utan ock, enligt Drättselkammarens förmenande, en minskad säkerhet uti dess penningeförvaltning, föreslog Drättselkammaren: att Stadsfullmäktige beträffande den ifrågasatta partiela förändringen i stadens räkenskapsväsende ville låta bero vid de af Drättselkammaren deri redan vidtagna, här ofvan anförda åtgärder.

Ehuru Drättselkammaren vid ärendets behandling nogsammt beaktat, att uti hvarken den för staden gällande brand- eller polisordningen, än mindre uti nädiga förordningen angående folkskolor i städerna ingår någon bestämning, som gäfvade stöd för anlåtande af brandmästaren, poliskammarsekreteraren och folkskoleekonomen till liqviderande med i förskott uppburna medel af staden åliggande utbetalningar för enhvar af dessa inrättningar, ansåg Kammarkaren likväl att, med afseende derå att något annat nytt uti ett sedan många år tillbaka bestående förhållande nu icke tillkommit än en effektivare kontroll öfver de förskotterade medlens behöriga användning och då nämnda funktionärers anlåtande utöfver deras egentliga åligganden beror på godvillig öfverenskommelse eller aftal, med ändring af uppräknade instruktioner och förordning i och för inryckande deri af bestämmelser i det syfte, förevarande sakförhållande möjligen kräfde, kunde anstå till dess brand- och polisordningen af andra mera vägande skäl komme att undergå omarbetning samt en skild, folkskoleekonomens hela verksamhet omfattande instruktion kan anses af behovet påkallad. I sammanhang härmed föreslog Drättselkammaren dock på grund af bland annat Poliskammarens derom gjorda framställning att åt Poliskammarsekreteraren Axel Lucander skulle beviljas från och med år 1898 ett arvode af 500 mark per år för verkställande af en del utbetalningar vid polisnrättningen i staden, att utgå för sagda år ur Stadsfullmäktiges dispositionsmedel och framdeles såsom en särskild post i årsbudgeten upptagas.

Denna Drättselkammarens framställning blef i alla delar af Stadsfullmäktige godkänd ¹⁾.

Uppbränning af
kuponger.

Sedan Drättselkontoret anmält, att antalet af inlösta kuponger till stadens obligationslån till den grad ökats, att svårighet uppstått att inrymma desamma i kontorets hvalfkassaskåp, samt tillika anhållit att

¹⁾ Stfs prot. den 1 mars § 8.

Drätselkammaren ville vidtaga nödig åtgärd om förbränning af äldre kuponger, anhöll ¹⁾ Drätselkammaren att Stadsfullmäktige ville uppdraga åt årets revisorer af stadens räkenskaper att föranstalta uppbränning af den del af ifrågavarande kuponger, som äro tio år gamla eller derutöver och blef framställningen af Stadsfullmäktige bifallen ²⁾.

Enär det jemlikt 3 § i gällande reglemente för dårvårdsinrättningen vid stadens Arbets- och Fattiggård ankommer å Stadsfullmäktige att ej mindre bestämman antalet platser, som skola för de i 2 och 3 mom. af 2 § nämnda sinnessjuka å inrättningen öppenhållas, än fastställa beloppet af de afgifter, som, der sådana ifrågakomma, skola för plats i inrättningen uppbäras, hade Fattigvårdsstyrelsen uti skrifvelse för den 16 Februari hos Stadsfullmäktige hemställt, att antalet ofvanomordade platser måtte bestämmas till 4 cellplatser, 2 manliga och 2 qvinliga, samt att dagafgiften blefve faststald att utgå från 60 penni till 2 mark efter Fattigvårdsstyrelsens pröfning; och blef framställningen af Stadsfullmäktige godkänd ³⁾.

Sedan bestyrelsen för Diakonissanstalten härstädes, i betraktande af att anstaltens behof af vatten är så stort, att årsafgiften derfor komme att stiga till omkring 2,000 mark, hos Drätselkammaren gjort förfrågan, huruvida icke en nedsättning i det faststaldade priset för vatten från stadens vattenledning kunde beviljas, hvartill bestyrelsen ansåg så mycket mera skäl förefinnes, som Diakonissanstalten för sin existens till stor del är beroende af allmänhetens gifmildhet, anhöll ⁴⁾ Drätselkammaren, efter att i ärendet hafva inhemtat Vattenledningskontorets yttrande och i enlighet med dess förslag, hos Stadsfullmäktige om bemyndigande, att bevilja Diakonissanstalten 40 % rabatt i vattenafgiften enligt gällande taxa för en högsta konsumtion af 7,500 m³, under vilkor likvisst, till förebyggande af gagnlost slöseri med vatten, att ledningen till anstaltens tvättstuga bleve försedd med särskild vattenmätare, möjliggörande kontroll öfver vattenförbrukningen derstädes, samt att inrättningens hiss tätas och dess afloppsvatten såvidt möjligt användes till matning af förefintlig ångpanna och till beredning af varmt vatten; och blef denna Drätselkammarens framställning af Stadsfullmäktige godkänd ⁵⁾.

Sedan Sjökaptenen Karl von Schantz, under förmålan att han under instundande seglationsperiod hade att från Stor- och Torrmjölö utanför

Nedsättning i vattenkonsumtionsafgifterna för diakonissanstalten.
Nedsättning af hamnafgifter för transport af ved till Sveaborg.

¹⁾ Drks skrf. N:o 51 af den 24 febr. — ²⁾ Stfs prot. den 1 mars § 22. — ³⁾ D:o do den 15 mars § 9. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 96 af den 28 april. — ⁵⁾ Stfs prot. den 3 maj § 14.

staden belägna holmar till Sveaborgs fästning transportera 1,500 famnar kastved medels tvenne honom tillhöriga prämar, för hvilka begge prämar de till staden enligt gällande taxa utgående hamnafgifterna sammanlagdt skulle för hvarje resa belöpa sig till 34 mark, hos Drätselkammaren anhållit om skälig nedsättning i dessa hamnafgifter, hemstälde ²⁾ Drätselkammaren, som i ärendet inhemtat Hamnkontorets yttrande och förslag, i enlighet dermed hos Stadsfullmäktige om bemyndigande till en sådan nedsättning af ifrågakommande hamnafgifter, att sökanden finge erlægga dem enligt trafiktaxan *efter tid*, på samma sätt som i staden hemmahörande ångare och ångslupar eller således med 15 penni per registerton för hvarje vecka af prämarnas seglationstid; och blef det begärda bemyndigandet af Stadsfullmäktige beviljadt ³⁾.

Frågan om
brandkonstap-
larnes löne-
förhöjning.

Uti en till Brandkommissionen insänd skrift hade stadens Brandmästare framhållit olägenheten för brandverket deraf, att brandsoldaterna endast undantagsvis qvarstodo i sin befattning efter utgången af de tre år, för hvilka de städslats, enär platser med högre aflöning då vanligen stodo dem till buds. För att möjliggöra bildandet af en kärntrupp erfaret brandmanskap, hade Brandmästaren ansett att aflöningen (incl. kost och beklädnad) för 20 konstaplar, som efter den treåriga tjenstetidens slut vore villige att qvarstanna i sina befattningar, borde höjas till 1,100 mark för de kasernerade samt 1,200 mark för de gifta konstaplar, hvilka beviljats rätt att bo utom kasernen, äfvensom i öfverensstämmelse dermed de 6 sergeanternas löneförmåner ökas med 200 mark och således utgöra 1,200 mark jemte fri bostad och ved. Af konstaplarna borde derjemte 13 man erhålla den högre aflöning af 420 mark, som för närvarande är tilllagd korpralerna. Budgeten för brandverkspersonalen från och med sergeanter komme enligt detta förslag att te sig på följande sätt:

6 sergeanter jemte fri bostad och ved à 1,200 mk	7,200:—
10 korpraler à 800 mk	8,000:—
10 d:o kasernerade à 700 mk	7,000:—
13 äldre konstaplar à 420 mk.	5,460:—
30 yngre d.o à 300 mk.	9,000:—
Kosthållning för 63 man à 250 mk	15,750:—
Beklädnad för d:o à 150 mk	9,450:—

¹⁾ Drks skrf. N:o 109 af den 5 maj. — ²⁾ Stfs prot. den 17 maj § 8.

I staten för år 1899 skulle dock förutom anslaget för sergeanterne endast halfva beloppet af de för manskapet föreslagna löneförhöjningarna upptagas med inalles 4,500 mark.

I anledning af förestående förslag hade Brandkommissionen uti sin till Stadsfullmäktige i ärendet aflåtna framställning förmålt sig vara med Brandmästaren ense om önskvärdheten af att vid brandverket få till stånd en stamtrupp af i yrket förfarne män, som ock derom, att för åstadkommande häraf en partiel förhöjning af brandmanskapets aflöning vore af nöden, men ansett att det åsyftade ändamålet bättre vunnnes, om Kommissionen sattes i tillfälle att, då tjenstetiden för en man, som befunnits duglig och hvars fortfarande qvarstående vid brandverket vore önskligt, förhöja hans aflöning med ett belopp, som i hvarje särskildt fall skulle bestämmas. I sådant afseende hemställde Brandkommissionen hos Stadsfullmäktige, huruvida ej i utgiftsstaten för brandverket under nästkommande år kunde upptagas ett anslag af högst 5,000 mark att af Kommissionen, emot särskild redovisning, i mån af behof användas till förhöjning af aflöningen för sådana sergeanter, korpraler och konstaplar, hvilka det kunde befinnas önskvärdt att fortfarande bibehålla vid brandverket.

Detta ärende hade Stadsfullmäktige öfverlemnadt¹⁾ till förberedande behandling af Budgetutskottet, men senare på detta utskotts förslag beslutit²⁾ för dess beredning tillsätta ett särskildt utskott; och blef frågan derföre icke under året slutbehandlad.

Enligt förordningen af den 22 Mars 1898 skall från den 1 Januari 1899 tillämpningen af hvad härförinnan finnes stadgadt angående städernas uteslutande rätt att, hvar inom sitt område, ombesörja verkställandet af frivilliga auktioner, så ock om deras skyldighet att uppehålla auktionsverk i allmänhet, upphöra samt enhvar vara berättigad att sjelf eller genom annan förrätta frivillig auktion. Emellertid bestämmes i § 9 senare mom. af sagda förordning, såsom en inskränkning beträffande densamma tillämpning, att, derest för närvarande i någon stad ledamot af Magistraten eller annan stadens tjänsteman är tillförsäkrad andel i auktionsverket tillkommande provision eller annan afgift och staden ej med honom annorlunda öfverenskommit, frivilliga auktioner böra, så länge sådan tjänsteman i sin nuvarande befattning qvarstår, i staden hållas endast af auktionsverket samt afgift för verkets underhåll uppbäras.

Ersättningar i anledning af skaffandet af stadens auktionsmonopol.

¹⁾ Stfs prot. den 6 dec. § 17. — ²⁾ D:o d:o den 22 dec. § 1.

På grund af detta stadgande hade Magistraten ansett sig böra hos Stadsfullmäktige göra framställning rörande det förfaringssätt, som i antydt afseende från den 1 Januari 1899 borde, enligt Magistratens åsigt, i staden följas; och föreslog Magistraten i sådant afseende uti skrifvelse ¹⁾ för den 27 Oktober: att i öfverensstämmelse med stadgandena uti ofvannämnda nådiga förordning af den 22 Mars 1898 något auktionsverk efter den 1 Januari 1899 icke vidare i staden upprätthålles; att Herrar Stadsfullmäktige tillerkänna Politierådmännen Söderström och Lindberg ersättning för dem frångångna andelar i auktionsprovisionen med det belopp Fullmäktige, i enlighet med af bemälda rådmän framställda anspråk, finna skäligen bestämma; att Mäklaren August Åkerberg tilldelas en godtgörelse af sexhundra mark om året under en tid af två år; att Vaktmästaren Viktor Bärlund under samma tid medgifves att hyresfritt bebo den åt honom för närvarande upplåtta lokalen; samt att stadens nuvarande auktionslokal tills vidare hålles disponibel för exekutiva auktioner, samt derjemte genom Drätselkammaren uthyres för frivilliga sådana.

Budgetsutsnittet, till hvars beredning Stadsfullmäktige hänskjutit ²⁾ ärendet, var fullt ense med Magistraten derom, att skäl icke förelåg för staden att efter utgången af redogörelseåret uppehålla auktionsverket, så mycket mindre som Stadsfullmäktige upprepade gånger uttalat sig för auktionstvångets afskaffande, samt att staden, för möjliggörande af en förändring i antydt hänseende, borde med Politierådmännen J. Al. Söderström och A. A. F. Lindberg träffa öfverenskommelse rörande deras ersättning för den dem derigenom frångående inkomst af sagda verk; och som Magistraten upplyst, att Politierådmännen Söderström och Lindberg på Magistratens tillfrågan förklarar, det de ansåge med billighet öfverensstämmande, att ett belopp af 1,200 mark blefve dem hvardera såsom ersättning i förberördt afseende årligen tillerkändt, så länge de i sin nuvarande befattning kvarstode, men att de dock medgifvit en nedsättning härutinnan till 1,000 mark om året för dem hvardera, enligt Stadsfullmäktiges pröfning, föreslog utskottet, att Stadsfullmäktige ville besluta: att i öfvensstämmelse med ofvannämnda förordning af den 22 Mars 1898 något auktionsverk efter den 1 Januari 1899 icke vidare skall af staden uppehållas; att tillägga Politierådmännen Söderström och Lindberg ersättning för dem derigenom frångående andelar i auktionsprovisionen med

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 30. — ²⁾ Stfs prot. den 1 nov. § 20.

ettusen mark om året åt hvardera, så länge de i sina nuvarande befattningar qvarstå; att tilldela mäklaren Åkerberg en godtgörelse en gång för alla af ettusen tvåhundra mark; att bemyndiga Drättselkammaren att låta vaktmästaren Bärlund under två år, räknadt från den 1 nästkommande Januari, hyresfritt bebo den af honom för närvarande begagnade lokalen, derest huset fortfarande kommer att af staden till auktionslokal upplåtas; samt att tillsvidare upplåta stadens nuvarande auktionslokal för hållande af exekutiva auktioner samt att genom Drättselkammaren jemväl uthyra den för frivilliga sådana.

Och blef utskottets framställning i alla delar af Stadsfullmäktige godkändt ¹⁾, samt ofvanstående ersättningsposter uti budgeten för år 1899 behörigen observerade.

Uti skrifvelse till Stadsfullmäktige hade Föreningen för befrämjande af barnavård anhållit om ett understöd af 3,600 mark för år 1899 till underhåll af en af densamma inrättad barnkrubba, och beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige efter att hafva inhemtat yttrande af Fattigvårdsstyrelsen, som förordat bifall till ansökningsen, att tillförsäkra bemälda förening det begärda anslaget samt åt det blifvande utskottet för fördelning af Utskänkings- och Utminuterings Aktiebolagens vinstmedel öfverlemna att taga under ompröfning, huruvida understödet borde påföras sagda vinstmedel eller anvisas å Fullmäktiges dispositionsmedel.

Understöd för en barnkrubba.

Uti skrifvelse till Stadsfullmäktige hade Bestyrelsen för arbetshuset för fattiga barn anhållit, att Fullmäktige, som under flere år beviljat betydande anslag till understödande af arbetshusens verksamhet, för framtiden ville för vinnande af ökad kännedom om arbetshusens åtgöranden och förvaltning, utse såväl sex af arbetshusens tolf principaler, som årligen två revisorer och en revisorssuppleant för granskningen af arbetshusens räkenskaper; och skulle bestyrelsen för händelse af Stadsfullmäktiges bifall härtill oförtöfvadt söka fastställelse å deraf betingade nödiga ändringar i arbetshusens nu gällande stadgar. På förslag af Beredningsutskottet beslöto ³⁾ Stadsfullmäktige, med afböjande af Bestyrelsens anhållan, anmoda Fattigvårdsstyrelsen att årligen utse en person för att deltaga i revision af arbetshusens räkenskaper.

Revision af arbetshusens räkenskaper.

Uti skrifvelse till Stadsfullmäktige hade Bestyrelsen för arbetshuset anhållit om anslag för uppförande af en arbetshusbyggnad å den dertill

Byggnadsanslag för arbetshuset.

¹⁾ Stfs prot. den 13 dec. § 8. — ²⁾ D:o d:o den 22 dec. § 2. — ³⁾ Stfs prot. den 29 mars § 5.

upplåttna tomten å Berghäll, uti hvilket ärende Fattigvårdsstyrelsen och Drätselkammaren med infordrade utlåtanden inkommit; och beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige på Beredningsutskottets förslag för ifrågavarande ändamål å Utskänknings- och Utminuterings-Aktiebolagens vinstmedel för år 1898 anvisa ett belopp af 20,000 mark samt åt det blifvande utskottet för vinstmedlens disposition uppdraga att eventuelt föreslå summans fördelning på två år.

Ansökan om bidrag till en förskola för handelsinstitutet.

Uti en till Stadsfullmäktige stäld skrift hade föreståndaren för handelsinstitutet i Helsingfors anhållit om ett bidrag af 2,500 mark per klass och år till underhåll af en förskola vid institutet, öfver hvilken ansökan Folkskoledirektionen gifvit utlåtande. Enär emellertid Beredningsutskottet, med afseende derå att fråga om reorganisation af handelsskoleväsendet var föremål för behandling inom en af regeringen tillsatt komité, samt allt skäl vore att afvakta hvad i anledning af komiténs betänkande skulle tillgöras, icke ansåg sig kunna förorda bifall till ifrågavarande ansökan, blef ²⁾ den af Stadsfullmäktige afslagen.

Förvaltning af de för underhåll af en folkskola till Tölö sockerbruksaktiebolag donerade medel.

Uti skrifvelse för den 17 September anmälte hos Stadsfullmäktige Magistraten, att Tölö Sockerbruksaktiebolag uti en skrifvelse till Magistraten af den 15 i nämnda månad, emedan bolaget sett sig föranlåtet upphöra med den af bolaget underhållna folkskolan, underrättat att bolaget till stadens Drätselkontor inlevererat femtusén mark att användas i enlighet med ett af framlidna Fröken Alexandra Kiseleff i lifstiden upprättadt, bolagets skrifvelse i afskrift närslutet testamente, hvarjemte bolaget meddelat, att ett orgelharmonium och en symaskin, hvilka i tiden skänkts till skolan af Fröken Kiseleff stode staden till disposition å bolagets sockerbruk. Och beslöto ³⁾ med föranledande häraf Stadsfullmäktige att för stadens räkning emottaga ifrågavarande penningemedel att förvaltas af Drätselkammaren såsom en särskild fond, hvars räntor Folkskoledirektionen ege använda till underhåll af läsebibliotek vid folkskolorna i Tölö, för hvilkas räkning äfven orgelharmoniet och symaskinen borde af Folkskoledirektionen öfvertagas.

Oskar Finnes testamente till ett blifvande gubblem.

Stadsfullmäktiges ordförande hade anmält, att Stadsfullmäktige af Hofrättsassessorn A. Stigzelius fått emottaga afskrift af ett utaf framledne Possessionaten Oskar Finne upprättadt testamente, dessmedels till ett blifvande gubblem i Helsingfors donerats 10,000 mark; och beslöto ⁴⁾ i

¹⁾ Stfs prot. den 22 dec. § 9. — ²⁾ D:o d:o den 3 maj § 2. — ³⁾ D:o d:o den 27 sept. § 4. — ⁴⁾ D:o d:o den 14 jan. § 24.

anledning häraf Stadsfullmäktige anmoda Drättselkammaren att å stadens vägnar bevaka testamentet.

Uti en till Stadsfullmäktige stäld, till Magistraten inlemnad skrifvelse af den 10 Oktober anför Agenten C. Lindh, att af honom till förmån för en fond, afsedd att i en framtid möjliggöra uppkomsten af ett s. k. „gubnhem“ i denna kommun, allt sedan 1893 bedrifvits insamling af penningemedel, hvilka numera uppgingo till ett belopp af cirka 1,400 mark; och anhöll han, då han hade sig bekant att stadens drättselverk förvaltar en af affidne Possessionaten O. Finne för samma ändamål testamenterad fond å 10,000 mark, att Stadsfullmäktige ville emottaga och låta förvalta äfven ifrågavarande medel, hvilka till stadens Drättselkontor inlevererats, äfvensom de belopp, som tilläfsventyrs genom fortsatta insamlingar kunde för ändamålet ihopbringas. Och beslöto ¹⁾ med föranledande deraf Stadsfullmäktige uppdraga åt Drättselkammaren att förvalta nämnda penningemedel för det uppgifna ändamålet.

Agenten C.
Lindhs donation
till förmån för
ett gubnhem.

Såsom ombud för Fröken Maria Charlotta Molin hade Hofrättsaskultanten Ernst Gunnar Albrecht till Drättselkammaren inlemnad afskrifter af tvenne utdrag ur Magistratens i staden protokoll, af hvilka framgick ej mindre att numera affidne gårdsegaren H. O. Kreuger i lifstiden den 20 Augusti 1868 gjort sådan testamentarisk disposition af sin efterblefna egendom, att hälften deraf skulle tillfalla Fröken Molin och andra hälften „Småbarnsskolan i denna Helsingfors stad“, än ock att tillgångarna i boet uppgifvits till 4,264 mark 20 penni samt gäld och afkortning till 505 mark 50 penni. Och förfrågade ²⁾ Drättselkammaren Stadsfullmäktige, huruvida Kammaren borde vidtaga åtgärd om detta något oklara testamentes bevakande för stadens räkning eller ej; hvarpå Stadsfullmäktige beslöto ³⁾ anmoda Drättselkammaren att å stadens vägnar bevaka ifrågavarande testamente.

H. O. Kreugers
testamente.

Medels en till Stadsfullmäktiges ordförande genom Justitierådman-
nen Edvard Bergh af muraremästarenskan Ottila Kullman uppsatt skrift,
åtföljd af en på Privatbanken i Helsingfors stäld check å 5,000 mark, un-
derrättades Stadsfullmäktige, att Muraremästaren Karl Magnus Kullman,
som affidit den 29 Januari 1897, uti sitt den 7 Oktober föregående år
med sin hustru upprättade testamente, hvilket vunnit laga kraft, förord-
nat, att en summa af 5,000 mark borde öfverlemnas till Helsingfors Stads-

Muraremästaren
Karl Magnus
Kullhems testa-
mente.

¹⁾ Stfs prot. den 1 nov. § 5. — ²⁾ Drks skrf. N:o 13 af den 13 jan. — ³⁾ Stfs prot. den 25 jan. § 8.

fullmäktige för att såsom kapital på sätt Stadsfullmäktige bestämma förvaltas, men hvaraf räntorna årligen skola användas för att bereda sjukliga folkskolebarn från Helsingfors stad, företrädesvis sådana hvilkas fäder äro eller varit byggnadsarbetare, tillfälle att vistas under sommarferierna på landet. Och beslöto ¹⁾ i anledning häraf Stadsfullmäktige anmoda Drätselkammaren att förvalta den testamentärerande fonden; uppdraga åt Folkskoledirektionen att använda fondens räntor till det af testator bestämda ändamål; samt att tacksegelsebref till enkefru Kullman skulle å Stadsfullmäktiges vägnar af Fullmäktiges ordförande aflåtas.

Förhöjdt statsbidrag för stadens folkskolor.

Vid den 21 December 1897 hållet sammanträde hade Stadsfullmäktige i sammanhang med fastställandet af staten för följande år beslutit anmoda Drätselkammaren att till Fullmäktige inkomma med utredning om det belopp, som utöfver redan utgående statsbidrag till underhåll af stadens folkskolor kunde vara att af bevillningsmedlen påräkna. Vid fullgörande af uppdraget och dervid anställda beräkningar, hade Drätselkammaren kommit till det resultat, att ifrågavarande bidrag, som utgick med 111,000 mark, borde höjas till 128,000 mark, för att belöpa sig till 25 % af stadens samtliga utgifter för dess folkskoleväsende eller den anpart, hvarmed statsverket förbundit sig att deltaga uti underhållet af städernas i landet folkskolor. Drätselkammaren föreslog ²⁾ förty, att Stadsfullmäktige ville till Hans Kejs. Majestät ingå med underdånig ansökan derom, att det ur bevillningsmedel till folkskolornas i Helsingfors stad underhåll för tiden utgående bidraget skulle från ingången af år 1898 tillsvidare höjas med 17,000 mark. Stadsfullmäktige beslöto ³⁾ ock göra sådan underdånig ansökan samt underrättades ⁴⁾ sedermera genom skrifvelse från Magistraten af den 9 Juli att Hans Kejs. Majestät bifallit ansöknigen.

Pristådan för uppgörande af förslag till stadsplan för 13:de stadsdelen.

Då Drätselkammaren antog, att, med afseende å den oro i sinnena en grupp arkitekter i staden lyckats väcka hos allmänheten beträffande alla under senaste decennier härstädes uppgjorda stadsplananläggningar, ett redan flere år å Byggnadskontoret under arbete varande och redan i det närmaste färdigt förslag till en trettonde stadsdel, omfattande området emellan ryska kasernens Exercisplan och Fattiggårdsvägen, Vestra chausséen och Edesviken, icke inom flere år kunde vinna Stadsfullmäktiges godkännande, trodde Drätselkammaren sig för ärendets påskyndande böra hos Stadsfullmäktige föreslå, att uppgörande af ifrågavarande stads-

1) Stfs prot. den 22 dec. § 13. — 2) Drks skrf. N:o 16 af den 20 jan. — — 3) Stfs prot. den 25 jan. § 10. — 4) D:o d:o den 2 aug. § 16.

plan skulle utbjudas till allmän täflan emellan fackmän af olika slag, hvilka anse sig till uppdraget kompetenta. Och hade Kammaren i sådant syfte i samråd med Professorn G. Nyström och Stadsingeniören H. Norrmén utarbetat efterföljande vilkor för ifrågakomma täflan.

„Planen skall göras i en skala af 1 : 2,000, minsta tillåtna gatubredd är 18 m; gator afsedda att befaras med fordon skola föreslås möjligast bekväma och få i ingen händelse erhålla en skarpare lutning än 1 : 12; för samtliga gator böra uppritas längdprofiler i en höjdskala af 1 : 200; tomter och gator böra efter terrängens beskaffenhet så anordnas, att de kunna genom afloppsledningar, hvilka i gatornas längdprofiler intecknas, behörigen afvattnas. Å planen bör inrymmas äfven kvarter för arbetarebostäder, och redan å området uppförda värdefullare byggnader böra såvidt möjligt beredas plats på egen tomt, Såsom en förtjenst i förslaget räknas, att tomterna blifva lätt tillgängliga och med minsta planeringskostnader möjliga att bebygga.

Till underlag för täflingsprojekten tillhandahållas vederbörande ett exemplar af en med inritade horizontalkurvor försedd plankarta öfver området för sjelfva stadsdelen och närmaste omgifningar. Å denna karta finnas äfven de platser, såsom Museitomten, Fattig- och Artillerigårdens områden, Exercisplanen, fabriksområdet vid Sandudd, parkterrängen öster om chaussén m. fl. utmärkta, hvilka dels fullständigt, dels på mindre betydande arronderingar när böra lemnas af förslaget oberörda.

De täflande projekten komma att bedömas af en utaf fem personer bestående prisnämnd, och skola projekten före den 1 September 1899 vara till stadens Drätselkammare inlemnade. Till pris är anslagen en total summa af 10,000 mark, ur hvilket anslag af prisnämnden efter pröfning kommer att åt de täflande, som deraf finnas förtjente, utdelas till större eller mindre belopp såsom ersättning för nedlagdt arbete, dock så att ett första pris af 5,000 mark tilldelas det bästa förslag, som befunnits fullt lämpligt och praktiskt utförbart. De belönade förslagen tillfalla staden och få de deri ingående idéerna med eller utan modifikationer vid den slutliga plananläggningen af stadsdelen i fråga fritt tillämpas“.

Och gjorde förty Drätselkammaren härom framställning ¹⁾ hos Stadsfullmäktige, hvilka godkände ²⁾ Drätselkammarens förslag, dock med sådant förtydligande af bestämningen beträffande det vid pristäflan utfästa

¹⁾ Drks skrf. N:o 122 af den 20 maj. — ²⁾ Stfs prot. den 7 juni § 10.

första priset, att detsamma skulle tilldelas „det bästa af de inlemnade och enligt de tillkännagifna villkoren utarbetade förslagen“.

Dygdigt tjenste-
folks belönande.

Sedan Drätselkammaren i stöd af Stadsfullmäktiges beslut af den 26 Oktober 1886, att de å den till staden donerade fonden *för dygdigt tjenstefolks belönande* inflytande räntemedel årligen skola användas till understöd åt väl vitsordade tjenare och tjänarinnor i staden af minst 40 års ålder, genom kungörelse anmodat hugade sökande till dessa understöd att till stadens Drätselkontor inlemna sina ansökningar och sådana till ett antal af 39 inom utsatt tid inkommit, öfversände ¹⁾ Drätselkammaren detsamma till Fullmäktige jemte anmälan, att den till sista December 1898 upplupna räntan å omförmälda fond skulle uppgå till omkring 500 mark; och beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige i enlighet med ett för ärendets behandling särskildt tillsatt utskotts förslag, att genom Drätselkontorets försorg låta af ifrågavarande fonds disponibla medel på sparbanksbok insätta ett belopp af 50 mark för en hvar af följande tjänarinnor: Eva Maria Adolfs-son, Gustava Wilhelmina Ahlqvist, Alexandra Barbara Ahlstedt, Anna Kajsa Bro, Josefina Forsberg, Katarina Gustava Hiitolin, Karolina Johansson, Maria Sjöberg, Matilda Kristina Blomberg och Gustava Wilhelmina Willberg, hvarom skulle af Drätselkammaren för uttagande af sagda sparbanksböcker samt af inlemnade betyg och frejdebevis genom kungörelse tillkännagifvas.

Besvär öfver
Föreningsban-
ken i Finland
ågången taxe-
ring.

Sedan Stadsfullmäktige genom Magistraten meddelats Guvernörens i länet den 20 December 1897 gifna utslag i anledning af Föreningsban-
kens i Finland klagan ³⁾ öfver den banken för år 1896 ågånga kommunaltaxering i Helsingfors, genom hvilket utslag sagda taxering blifvit på i utslaget närmare anförda skäl af Guvernören upphäfd, beslöto ⁴⁾ Stadsfullmäktige på Beredningsutskottets förslag, att utslaget skulle till Magistraten återsändas med detsamma åtecknadt bevis öfver delfäendet samt att till protokollet skulle antecknas, det ärendet ej föranledde till vidare åtgärd från Stadsfullmäktiges sida, Drätselkammaren dock obetaget att, i fall af fog, bevaka stadens af sakens utgång beroende rätt.

Utgifts- och in-
komstförslaget
för år 1899.

Det utgifts- och inkomstförslag för år 1899, som af Stadsfullmäktige fastställdes ⁵⁾, visade vid jmförelse med budgeten för föregående år följande slutsummor:

¹⁾ Drks skrf. N:o 231 af den 3 nov. — ²⁾ Stfs prot. den 6 dec. § 20. — ³⁾ Se 1897 års berättelse pg. 113. — ⁴⁾ Stfs prot. den 14 jan. § 17. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 228 af den 28 okt. (Stfs tryckta handl. N:o 25) Stfs tryckta handl. N:ris 29, 35 och 36, Stfs prot. den 22 dec. § 1.

<i>Utgifter:</i>	<i>1899.</i>	<i>1898.</i>
I. Stadens skulder . . . . . <i>Smf</i>	617,376: 25	<i>Smf</i> 636,341: 23
II. Stadens embetsverk . . . . . "	213,316: 67	" 211,116: 67
III. Kommunalförvaltningen . . . . . "	196,700: —	" 186,436: 66
IV. Gatubelysningen . . . . . "	173,578: 30	" 161,252: 15
V. Brandverket . . . . . "	97,746: —	" 96,300: —
VI. Polisnrättningen . . . . . "	313,300: —	" 213,835: —
VII. Sundhets- och sjukvården . . . . . "	206,077: —	" 193,204: 50
VIII. Fattigvården . . . . . "	280,820: —	" 284,910: —
IX. Undervisningsväsendet . . . . . "	634,283: 10	" 579,194: 60
X. Staden åliggande allmänna onera . . . . . "	250,171: 04	" 230,844: 64
XI. Vattenledningen . . . . . "	475,430: —	" 246,780: —
XII. Saluhallen . . . . . "	7,050: —	" 7,050: —
XIII. Stadens jordlägenheter . . . . . "	9,400: —	" 13,400: —
XIV. Allmänna arbeten . . . . . "	2,702,330: —	" 1,503,206: —
XV. Pensioner . . . . . "	10,293: 34	" 12,806: 67
XVI. Diverse . . . . . "	160,800: —	" 157,562: 35
	Summa <i>Smf</i> 6,348,671: 70	<i>Smf</i> 4,734,240: 47

<i>Inkomster:</i>	<i>1899.</i>	<i>1898.</i>
Beräknad disponibel behållning <i>Smf</i>	450,000: —	<i>Smf</i> 300,000: —
I. Räntor . . . . . "	62,400: —	" 43,400: —
II. Tomtlösen . . . . . "	250,000: —	" 350,000: —
III. Stadens fasta egendom . . . . . "	268,278: 10	" 265,288: 10
IV. Tomtören . . . . . "	2,200: —	" 2,200: —
V. Inkomstgifvande rättigheter . . . . . "	916,800: —	" 855,600: —
VI. Diverse . . . . . "	316,998: 46	" 300,172: 06
VII. Statsbidrag . . . . . "	369,231: 34	" 250,728: —
VIII. Vattenledningen . . . . . "	342,775: —	" 306,775: —
IX. Lån . . . . . "	2,034,600: —	" 820,100: —
X. Uttaxering . . . . . "	1,335,388: 80	" 1,239,977: 31
	Summa <i>Smf</i> 6,348,671: 70	<i>Smf</i> 4,734,240: 47

Till förklaring af olikheten emellan 1898 och 1899 års budgetförslag må här, utöfver hvad redan tidigare framhållits, först beträffande utgifterna anföras följande:

Stadens skulder. Under I:sta utgiftstiteln *Stadens skulder* upptogs nu för första gången in summa 124,000 mk i och för amortering, ränta, provisioner och kursdifferenser för det nya 3 1/2 % obligationslånet af år 1898, hvaraf obligationer emitterats till ett belopp af 3,000,000 mark, men bortföll med detsamma de uti 1898 års utgiftsstat å samma hufvudtitel under N:ris 5—8 ingående posterna å 22,500 mark ränta å lånet för inköp af Guntäckt egendom, 75,000 mark amortering och ränta å lånet för reglering af återstående köpeskillingen för Rådhusannexet samt för uppförande af de kommunala sjukhusbyggnaderna, 11,597 mark 48 penni amortering och ränta å lånet för inköp af gården N:o 3 vid Sofiegatan, äfvensom 104,500 mark kapital och ränta å lånet för inköp och inredning af Barnhemmet. I provision och ränta för ett kassakreditiv å högst 2,000,000 mark samt eventuellt till bestridande äfven af annuiteter å ny emission af obligationer hörande till 1898 års lån, upptogs emellertid uti 1899 års utgiftsstat 85,000 mark mot endast 15,000 mark uti 1898 års budget.

Stadens embetsverk. Förhöjningen å II:dra utgiftstiteln *Stadens embetsverk* beror dels på några 5 och 10 års löneförhöjningar samt att Magistratens och Rådstufvurättens expensemedel, som visat sig otillräckliga, ökats med 500 mark, dels derpå, att Stadsfullmäktige vid den 7 Juni hållet sammanträde med in summa 2,000 mark höjt ordförandenes i 2:dra och 3:dje afdelningen af Rådstufvurätten arvoden, hvaremot vikariatsarvodet af 1,500 mark åt en yngre justitierådman i och med tjänstens besättande ordinariter bortfallit.

Kommunalförvaltningen. Den något större utgiften å III:de hufvudtiteln *Kommunalförvaltningen* härrör, förutom af här redan tidigare anförda löneförhöjningar åt Bokhållaren vid Byggnadskontoret, Stadsbyggmästaren och Stadsträdgårdsmästaren, tjänstepersonalens reglementariska 5 och 10 års löneförhöjningar, tillkomsten af 2:ne nya hamnkonstaplar, förhöjning af anslaget för extra biträden vid Drätselkontoret m. m., af arvode åt sekreteraren vid den nytillkomna Trädgårdsnämnden och expensemedel för denna Nämnd samt af förhöjdt anslag för extra biträden vid Trafikkontoret äfvensom af en ny post å 1,560 mark till hyra för upplags- och transitomagasin.

Gatubelysningen. De större utgifterna å IV:de hufvudtiteln *Gatubelysningen* uti 1899 än uti 1898 års budget bero uteslutande på stadens utsträckning och deraf betingad belysning å nya gator och vägar äfvensom af stigande fordran på denna belysnings intensité.

Polisrättningen. Såsom här tidigare omnämnts ¹⁾ kom den nya, betydligt förhöjda

¹⁾ Se pg. 81.

staten för polisrättningen i staden redan under år 1898 till tillämpning, ehuru densamma ej ingick uti sagda års af Stadsfullmäktige fastställda utgiftsstat för staden. Denna stat sluter sig å en summa af 287,235 mark och är det härmed utgifterna för ifrågavarande inrättning under år 1899 böra jemföras. Härvid är då att beakta, hvad till först löner och arvoden vidkommer, att Poliskammarsekreteraren i och för handhavande af polisrättningens likvider och räkenskaper af Stadsfullmäktige tilldelats ett personelt anslag af 500 mark per år¹⁾ samt att Stadsfullmäktige vid sammanträde den 12 Oktober i form af hyresmedel tillsvidare anslagit²⁾ ett dyrtidstillägg af 200 mark åt enhvar af samteliga 17 öfverkonstaplar, 121 ordinarie och 8 extra konstaplar, uppgående dessa arvodesförhöjningar till sammanlagdt 29,700 mark. Öfriga förhöjningar gälla polisstallet, hyror för polisvaktkontoren och diverse.

Uti utgiftsstatens VII:de hufvudtitel *Sundhets- och sjukvården* för år 1899 ingår naturligtvis alla af Stadsfullmäktige under året beviljade, här tidigare anförda löneförhöjningar, nämligen: under rubriken *Läkarepersonnel* 2,740 mark, hvaraf 600 mark³⁾ högre arvode åt distriktsläkaren i Tölö distrikt, 100 mark⁴⁾ resemedel åt de kommunala sjuksköterskorna, 1,800 mark⁵⁾ till arvoden åt vicarier under distriktsläkarenes semesterledighet och 240 mark⁶⁾ anslag för läkaredejourering om söndagarna under sommarmånaderna; under rubriken *Maria sjukhus* 4,200 mark, hvaraf 1,000 mark⁷⁾ lönetillskott åt öfverläkaren, 2,000 mark⁸⁾ åt läkaren vid epidemiska afdelningen och 1,200 mark arvode åt en amanuens vid denna afdelning; och för *Undersökningsstationen för lifsmedel* med 1,200 mark⁹⁾ för ett biträde åt föreståndaren. Vid Maria sjukhuset ökades staten dessutom med 7,702 mark 50 penni för en ny nattsköterska och en maskinist, samt för värme, belysning och kost. *Helsovårdsnämndens* expensemedel höjdes från 3,500 till 3,800 mark och beviljades Nämnden ett anslag af 500 mark för uppköp af hygienisk litteratur. Utgifterna för *Kolerabarackerna* och vid *Helsopolisen* kunde deremot något minskas.

Sundhets- och sjukvården.

Ehuru under rubrikerna: *Fattigvårdsstyrelsen*, *Fattiggården*, *Arbetsinrättningen*, *Dårvårdsanstalten* och „kostnader för sinnesrubbade personer, intagna å andra dårvårdsanstalter“, voterats förhöjningar af resp. 600, 6,640, 2,000, 3,670 och 4,000 mark blef slutresultatet å VIII:de hufvudtiteln *Fattigvården* uti 1899 års utgiftsstat emellertid 4,090 mark

Fattigvården.

¹⁾ Se pg. 84. — ²⁾ Se pg. 71. — ³⁾ Se pg. 75. — ⁴⁾ Se pg. 67. — ⁵⁾ Se pg. 75. — ⁶⁾ Se pg. 67. — ⁷⁾ Se pg. 78. — ⁸⁾ Se pg. 67. — ⁹⁾ Se pg. 71.

mindre än motsvarande utgift uti 1898 års stat, emedan på grund af den erfarenhet, som under redogörelseåret vunnits, Fattigvårdsstyrelsen ansett sig kunna nedsätta anslagen för „i särskilda inrättningar intagna“ från 9,000 till 7,000 mark, för sjukvård från 12,000 till 10,000 mark och för läkemedel från 8,000 till 6,000 mark, samt förslagsposten „direkta understöd“ med 10,000 mark, hvilken post dessutom fördelats i tvänne anslag, ett å 15,000 mark „åt personer ovilkorligen berättigade till fattigvård“ och ett annat å 30,000 mark „åt nödställda, hvilka icke ega ovilkorlig rätt till fattigvård“, äfvensom posten *Diverse* med 500 mark.

Undervisnings-
väsendet.

Den totala förhöjningen af 55,088 mark 50 penni uti utgiftsstaten för 1899 mot samma stat 1898 beträffande IX:de hufvudtiteln *Undervisningsväsendet* fördelar sig på följande sätt emellan de skärskilda underafdelningar å denna hufvudtitel, nämligen å *Navigationsskolan* 100 mark, förhöjdt anslag för ved; å *Handverksskolorna* 10,000 mark med afseende å ständigt tillväxande elevantal; å *Folkskolorna* 35,628 mark 50 penni förnämligast till följd af tillkomsten af nya skolor och reglementsenliga förhöjningar uti lärarepersonalens aflöning; å *Folkbiblioteket* 750 mark; å *Filialer till Folkbiblioteket*, som utgjorde en ny post uti stadens budget, 8,400 mark; samt å Folkbiblioteket och läsesalen i Sörnäs 210 mark.

Filialer till folk-
biblioteket.

I skrifvelse af den 17 maj hade Stadsfullmäktige bland andra uppdrag öfverlemnadt åt Nämnden för arbetareangelägenheter att afgifva yttrande i anledning af Folkskoledirektionens i stadens förslag om inrättande af mindre filialer till folkbiblioteket. Nämnden, som icke hyst någon tvekan om gagnet af dylika filialer för den arbetande befolkningen och i synnerhet dess barn, och som i ärendet fått emottaga betänkande af Styrelsen för folkbiblioteket och läsesalen, jemte det folkbibliotekariens åsigt enskildt inhemtats med anledning af förslag, som inom Nämnden framstälts, föreslog ¹⁾ nämligen hos Stadsfullmäktige, att Fullmäktige ville: 1:o gifva Styrelsen för folkbiblioteket och läsesalen i uppdrag att till hösten 1899 i trakten af Dockstorget äfvensom i Tölö-trakten inrätta och derefter upprätthålla en läsesal med barnbibliotek och mindre boksamling för fullvuxna; 2:o för ändamålet anslå i budgeten för sagda år för den i främsta rummet nämnda inrättningen i anläggningskostnad 2,900 mark och ett halft års omkostnader med 1,400 mark, äfvensom för filialen i Tölö-trakten 2,700 mark i anläggningskostnad och till omkostnader 1,400 mark; 3:o anslå i samma års budget 800 mark till reseanslag, att

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 33.

af nämnda styrelse tilldelas lämplig person för studiet af folkbibliotek i utlandet; samt 4:o öfverlemna till ännämnda styrelsens pröfning att framdeles efter vunnen erfarenhet väcka förslag om inrättande af biblioteksfilial i Gräsvikstrakten äfvensom af fullständigare och flere filialer i staden och dess omgifning.

Med anledning häraf beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige, på framställning af Beredningsutskottet, att godkänna 1:sta punkten af Nämndens utlåtande, dock sålunda att Styrelsen för folkbiblioteket bemyndigas att äfven å annan plats än Dockstorget, men i samma trakt af staden inrätta en läsesal med barnbibliotek och att för inrättningen upphyra lokal; att likaledes godkänna 2:dra och 4:de punkterna i Nämndens förslag, samt att afslå Nämndens i 3:dje punkten gjorda framställning.

Under hufvudtiteln *Staden åliggande allmänna onera* finnes skiljak- Staden åliggan-
de allmänna
onera. tighet uti förslagen till utgiftsstat för åren 1899 och 1898 endast beträffande underafdelningen *Inqvarteringen*; och anför Drätselkammaren härom uti motiven till sitt förslag till utgiftsstat för förstnämnda år, att kostnaden för inqvarteringen upptagits på Inqvarteringsnämndens förslag med 240,514 mark i st. för 221,187 mark 60 penni uti årets fastställda budget, men som denna utgift uppgifves vara beräknad i öfverensstämmelse med tidigare följda grunder, fastställd tariff och aflöningsbelopp, samt densamma i all hufvudsak ersättes staden från Ryska riksskattkammaren härom naturligtvis varit intet att anmärka. Skulle emellertid efterfrågan på natura qvarter blifva stor, såsom Inqvarteringsnämnden befarar, hvarföre den ock kalkylerat kostnaden härför till 12,000 mark mot för år 1898 beräknade 8,500 mark, kunde staden komma att lida någon smärre förlust derigenom, att qvarter vid nu gällande höga hushyror i allmänhet ej kunna förhyras till de pris, hvarmed de efter gällande taxa godtgöras staden.

Med hänsyn till folkskolans å villan Backas tillkomst ²⁾ samt de beslut Stadsfullmäktige fattat angående ordnande af folkskoleväsendet i Stadens jordlä-
genheter. Gumtäckt förstäder, upptogs för undervisningen å sist sagda ort uti 1899 års budget endast 3,000 mark mot 7,000 uti årets fastställda utgiftsstat.

Under XVI:de hufvudtiteln *Diverse* uti förslaget till utgiftsstat för staden under år 1899 upptogs främst ett anslag af 800 mark till aflöande af sekreterare och vaktmästare vid Nämnden för arbetareangelägenheter samt till Nämndens expenser. Diverse.

¹⁾ Stfs prot. den 22 dec. § 1. — ²⁾ Se pg. 69.

På framställning af ordföranden i senaste Taxeringsnämnd, då anslaget till Nämndens expenser visat sig för knappt, observerades det samma med 1,700 mark mot 1,400 uti årets utgiftsstat. Anslaget för eldnings- och belysningsämnen upptogs med hänsyn till de nu gällande höga vedprisen med 5,000 mark förhöjdt belopp till 25,000 mark. Anslaget för signalering af middagsskottet blef med upphörandet att afgifva detta skott öfverflödigt och indrogs. Med redogörelseårets utgång bortföll hvarje vidare utbetalning af bidrag till länsfängelsets ombyggnad, hvilket bidrag från och med 1889 årligen utgått med 10,000 mark. I stället tillkom en alldeles tillfällig utgiftspost på samma belopp i anslag för belöning af täflingsprojekt till stadsplan för en 13:de stadsdel. Då det för nästkommande år beträffande stadens telefonväsende gälde att endast erlägga års- men ej några inträdesavgifter, upptogs för stadens telefonändamål blott ett härför tillräckligt belopp af 3,700 mark. Anslaget för anställande af isobservationer inskränkte sig för instundande år, då några nya instrumentier, blanketter och kartor därför ej behöfva anskaffas, till kostnaden för sjelfva observationerna och upptogs derföre med endast 1,200 mark. Såsom en ny tillfällig post tillkom 1,200 mark för godtgörelse i ett för allt åt Auktionsmäklaren Åkerberg för frångången auktionsprovision, hvarjemte arvodet för utskrifning af vallängder höjdes med 400 mark och för oförutsedda behof enligt Stadsfullmäktiges bestämmande anvisades 50,000 mark i stället för 40,000.

Inkomster.

Hvad åter beträffar skilnaden i inkomster uti 1898 och 1899 års budgetsförslag, torde följande böra anföras:

Disponibel behållning.

På grund af en af Drätselkontoret uppgjord kalkyl kunde såsom disponibel behållning från föregående år upptagas ett belopp af 450,000 mark.

Räntor.

Under hufvudtiteln I *Räntor* kunde en ny post på förslagsvis 17,000 mark upptagas såsom räntor på de af staden under redogörelseåret genom uppköp inlösta obligationer af 1876 års vattenledningslån. Och kunde inkomstposten „dividend å aktier“ ökas från 3,000 till 5,000 mark, på grund af att staden under året kommit sig till nya aktier i Helsingfors Magasins Aktiebolag.

Tomtlösen.

Som tomtlösen för år 1898 icke kunde, med afseende å hvad vid tiden för uppgörande af budgetsförslaget häraf influtit, beräknas till mera än 270,000 mark, hvarföre en brist å denna inkomstpost af cirka 80,000 mark från kalkylerade 350,000 ock var att emotse, till följd dels af ovanligt höga byggnadskonjunkturer, hvilka motverkat större lifaktighet i

byggnäfsföretag inom staden, dels af den knappa tillgången på till buds stående nya tomter, då det ändrade stadsplansförslaget för 6:te och 7:de stadsdelarna icke inom Fullmäktige kommit till slutlig behandling och fastställelse, samt i dessa stadsdelar derföre ej heller kunnat försäljas tomter, dels slutligen af stigande räntefot, så att någon större fördel för äldre köpare af stadstomter, de der med till staden afgifna skuldsedlar liqviderat sina köp, att af staden inlösa dessa skuldsedlar icke förelegat, syntes intraderna i tomtlösen blifva icke obetydligt mindre än vid uppgörandet af årets budget var att emotse; och då någon utsigt till bättre förhållanden uti hithörande afseende för år 1899 icke var att antaga, utan fastmera tvärtom, i det ofvan uppräknade hämmande orsaker syntes komma att kvarstå, hade Drätselkammaren endast med tvekan såsom tomtlösen under sistsagda år vågat upptaga ett belopp af 150,000 mark. På Budgetsutskottets förslag, enär vid expropriation den ostridiga löseskillingen lagligen bör omedelbart erläggas, samt vid sådant förhållande åtminstone någon del af expropriationssumman för det till statsjernvägarne afträdda området å Fredriksberg under år 1899 skulle inflyta, upptogo Stadsfullmäktige dock denna inkomstpost med 250,000 mark.

Under inkomstititeln *Stadens fasta egendom* ansågs arrendena från jordlägenheter, villaområden och smärre platser utom stadens plan, arrenden från Brunnsparksområden, hyror för bodar och diskar, simhusafgifter samt tillfälliga arrenden och planhyror kunna något höjas från motsvarande poster uti 1898 års stat eller med resp. 4,000, 500, 500, 400 och 4,000 mark. Under redogörelseåret hade nämligen åtskilliga nya jordarrenden af både mera varaktig och tillfällig natur afslutats och hade dessutom efterfrågan på billigare arrendetomter utom staden och upplagsplatser inom densamma varit i ständigt stigande. Under året hade också ett nytt allmänt simhus för den arbetande klassen tillkommit, nämligen simhuset i Gräsviken. Deremot upptogs till lägre belopp vissa andra under denna titel ingående inkomstposter samt uteslöts helt och hållet en sådan, nämligen posten å 360 mark för hyror från lokaler i Folkbiblioteket, hvilket numera fullständigt tages i anspråk för sitt egentliga ändamål. Emedan polisinsättningen i staden efter dess omorganisation erhållit flere lokaler i gården N:o 3 vid Sofiegatan, inflyter från denna gård i hyror numera endast 6,500 mark. Sedan stadsmarkerna allt mer och mer tagits i anspråk för byggnadsändamål och upplagsplatser, kunde inkomsterna från hötäck och mulbete, hvilka begge poster sammanslagits, icke beräknas högre än till 150 mark. Enligt Hamnkontorets spe-

Stadens fasta
egendom.

cialförslag nedsattes fiskevattnets afgifterna med 200 mark till 1,300 mark.

Inkomstgivan-
de rättigheter.

Af de många under hufvudtiteln *Inkomstgifvande rättigheter* upptagna poster hade endast posten „ballastafgifter“ behöft nedsättas från 500 till 300 mark samt en annan obetydlig post å 100 mark, auktionsprovision, med afseende å auktionsmonopolets afskaffande, helt och hållet utlemnas. Deremot kunde alla andra inkomstposter, bland dem de förnämligaste, såsom inkomst af tolag, trafik- och hamnafgifter, antingen höjas eller åtminstone hållas vid samma belopp som uti årets inkomststat.

Revision af
taxan för hamn-
afgifterna.

Enär hamnafgifterna under senaste decennium visat följande jemna stegring:

1888	<i>Tmf</i>	110,832: 63
1889	„	130,870: 02
1890	„	139,441: 28
1891	„	137,092: 28
1892	„	143,727: 24
1893	„	143,437: 17
1894	„	160,584: 36
1895	„	156,813: 43
1896	„	170,746: 99
1897	„	194,072: 62

beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med Budgetutskottets derom gjorda förslag, att efter Drätselkammarens hörande å ett särskildt utskott uppdraga att underkasta nu gällande taxa för hamnafgifterna en revision uti afseende af dess nedsättning samt till Fullmäktige inkomma med förslag i ämnet.

Statsbidrag.

De för stadens särskilda inrättningar utgående statsbidragen observerades naturligtvis uti inkomstförslaget med de belopp, hvartill de för närvarande äro bestämda. På Budgetutskottets förslag afböjdes af Stadsfullmäktige en af Drätselkammaren gjord framställning om att nu redan till statsverket ingå med ansökan om ökad statsbidrag för folkskolorna. Enligt utskottets förmenande utgjordes stadens merautgift för dessa skolor under det löpande året till betydande del af kostnad för inventarier, till hvilken statsverket icke bidrager, och då härtill kom, att staden detta år tilldelats förhöjdt statsanslag och sådant förut plägat

¹⁾ Stfs prot. den 22 deo. § 1.

sökas med par års mellantid, ansåg utskottet att med vidare anhållan i omfördt syfte ännu något år kunde anstå.

Förhöjning af inkomsten för vattenförsäljning från 260,000 till 295,000 mark samt för hyror för vattenmätare från 19,000 till 20,000 mark gjordes på Vattenledningskontorets förslag; och hade kontoret uppgifvit att till följd af vattenledningens utvidgning under fjolåret redan under redogörelseåret komme att för försåldt vatten inflyta ett belopp af 295,000 mark, hvilken summa derföre utan risk och med så mycket större skäl kunde läggas till grund för 1899 års inkomster, som stora utvidgningar af vattenledningen äfven under sommaren 1898 blifvit verkställda.

Å obligationslånet för år 1898 anvisades för vattenledningens utsträckning år 1899 — 183,600 mark; för uppförande af ett vattentorn 190,000 mark; för kajarbeten å Skatudden 566,000 mark; för nytt tull- och packhus å Skatudden 670,000 mark; för inlösen af tomterna N:ris 1—12 vid Magasinskajen 200,000 mark; för ny paviljong å Maria sjukhuset 150,000 mark; och för tillbyggnad till sjukhuset å arbets- och fattiggården 75,000 mark eller således sammanlagdt 2,034,600 mark.

I stöd af det fastställda utgifts- och inkomstförslaget beslöto Stadsfullmäktige, att det belopp, som under instundande år 1899 skulle för år 1898 af kommunens på grund af skattören skattskyldiga medlemmar uttaxeras, skulle fastställas till 1,335,388 mark 80 penni; och blef uttaxeringssumman för de nu jemförda åren således differerande på 105,411 mark 49 penni.

Lån.

Uttaxering.

c. Särskilda andra af Stadsfullmäktige handhafda ärenden.

Uti skrifvelse af den 14 Januari hade Stadsfullmäktige anmodat Drättselkammaren att till Fullmäktige inkomma med det yttrande och förslag, hvartill Kammararen ansåg skäl förefinnas med föranledande af den inom Fullmäktige väckta frågan, huruvida icke orsak vore förhanden, att Drättselkammaren med hänsigt till mängden och beskaffenheten af i Kammararen behandlade ärenden samt för underlättande af ledamöternas i Kammararen arbete blefve fördelad på tvenne afdelningar. Men sedan Drättselkammaren med framhållande af följande skäl, nämligen: att härintills inom Kammararen något som helst behof af en dylik Kammarrens

Frågan om
Drättselkammarrens
fördelning
på 2:ne afdelningar.

fördelning icke gjort sig kännbart; att med undantag af ett stigande antal räkningar, hvilkas granskning och utanordning emellertid förorsakar Kammarens medlemmar det jemförelsevis minsta arbetet, antalet af de utaf Kammaren handlagda ärenden allt sedan år 1892 i hufvudsak varit i nedgående samt först år 1898 uppnått ungefär samma höjd, som det innehade redan år 1888; att de uti Kammarens diarier från ett år till ett annat balanserade ärendena, förnämligast till följd af verkställda s. k. tre-årssyner af stadens utarrenderade jordlägenheter och vid dessa syner anmärkta bristfälligheter, föranledande till kontrollsyner ett påföljande år. icke kunnat vinna en snabbare lösning, för det fall att Kammarens arbeten varit fördelade på två allmänna afdelningar; samt att, då stadsförvaltningen redan är ålagd en mängd specialnämnder, styrelser och direktioner, någon naturlig grund, hvarefter de på Drättselkammarens ankommande ärendena kunde fördelas på afdelningar, icke förefanns; utan att inlåta sig uti någon vidlyftigare utläggning vid besvarande af den förelagda frågan — hvilken såsom det tycktes Drättselkammaren kunde endast nekande besvaras — hemställt¹⁾ hos Stadsfullmäktige, att det väckta förslaget finge förfalla, föranledde²⁾ ärendet icke till någon vidare åtgärd från Stadsfullmäktiges sida.

Stadens indelning i polisdistrikt och kvartal.

Vid föredragning af Magistratens skrifvelse af den 4 Januari med Guvernörens i länet remiss, hvori Stadsfullmäktiges utlåtande infordras i anledning af ett utaf Poliskammaren uppgjort förslag angående stadens indelning i polisdistrikt och poliskvartal, beslöto³⁾ Stadsfullmäktige på framställning af Beredningsutskottet förorda stadfästelse å berörda förslag, så mycket hellre som svårighet ej torde möta att beträffande den föreslagna indelningen framdeles vidtaga nödiga modifikationer, derest erfarenheten komme att dertill föranleda.

Frågan om förändring uti Rådstufvurättens sammansättning.

I anledning af ett redan år 1894 inom Stadsfullmäktige väckt förslag om förenkling af Rådstufvurättens sammansättning genom de yngre justitierådmanstjänsternas indragning och de yngre justitierådsmännens ersättande med adjungerade notarier⁴⁾ anhöllo Fullmäktige uti skrifvelse af den 28 December 1894 hos Magistraten, att Magistraten vid inträffande ledighet af rådmanstjänst icke ville anslå tjänsten ledig, innan frågan om indragning af de yngre justitierådmanstjänsterna varit föremål för Stadsfullmäktiges behandling. Då sedermera i Oktober månad 1897 en yngre

¹⁾ Drks skrf. N:o 267 af den 30 dec. 1897. — ²⁾ Stfs prot. den 14 jan. § 10. — ³⁾ D:o d:o den 14 jan. § 2. — ⁴⁾ Se 1894 års berättelse pg. 90.

justitierådmanstjenst vid Rådstufvurätten genom Justitierådsmannen Heimburgers befordran till äldre justitierådman blifvit ledig, beslöto Stadsfullmäktige den 9 derpåföljande November hos Kejs. Senaten hemställa, att med besättandet af sagda tjenst tillsvidare finge anstå, jemte det Fullmäktige samtidigt anhöllo om Samfälta Rådstufvurättens yttrande deröfver, huruvida med afseende å den provisoriska fjerde afdelningen af Rådstufvurätten eller i annat hänseende några åtgärder beträffande Rådstufvurättens organisation vore af omständigheterna påkallade.

Med föranledande häraf hade Samfälta Rådstufvurätten uti skrifvelse den 1 December 1897 framhållit, att antalet vid Rådstufvurättens andra, tredje och fjerde afdelningar handlagda mål sedan 1892 års ingång, då Rådstufvurätten begynte utöfva sin verksamhet å fyra afdelningar, stigit från 2,524 under sagda år till 3,715 under år 1896, hvarför och då den starka tillväxt, hvori Helsingfors stad för närvarande vore stadd, otvifvelaktigt medförde en fortgående stegring af Rådstufvurättens arbete, Samfälta Rådstufvurätten ock anhöll om Stadsfullmäktiges medverkan dertill, att den provisoriska fjerde afdelningen, hvilken enligt Rådstufvurättens tanke måste bibehållas, för att Rådstufvurätten måtte kunna fullgöra det på densamma ankommande arbete, men hvars förblifvande vid dess nuvarande provisoriska sammansättning vore oformligt och medförde den oegentlighet och olägenhet, att en stor del af rådmanstjensterna sköttes af vikarier, blefve definitivt organiserad såsom en bestående, med andra och tredje afdelningarna i afseende å sammansättning och verksamhet likställd afdelning, samt att följaktligen å stadens ordinarie stat för Rådstufvurättens tjenstemän och betjente måtte upptagas ytterligare två äldre och en yngre justitierådman, två brottmålsnotarier och två stadsbetjente, alla med samma aflöning som motsvarande funktionärer å Rådstufvurättens öfriga afdelningar åtnjöte, samt den nu lediga yngre justitierådmanstjensten återbesättas.

För ärendets beredning hade Stadsfullmäktige tillsatt ett särskildt utskott och hade detta numera afgifvit betänkande⁵⁾ och förslag, utmynnande deri att Stadsfullmäktige ville besluta: att afböja Samfälta Rådstufvurättens anhållan om den provisoriska fjerde afdelningens af Rådstufvurätten ställande på ordinarie fot samt uppmana Samfälta Rådstufvurätten att, med beaktande af hvad utskottet beträffande fjerde afdelningens blifvande organisation uttalat, uppgöra och till Stadsfullmäktige

⁵⁾ Stfs tryckta handl. N:o 10.

inkomma med förslag till ändring i Rådstufvurättens arbetsfördelning syfte att åt fjerde afdelningen öfverlemna handläggandet endast af de s k. polismålen och andra ringare brottmål; att fastställa ordförande-arvordena vid Rådstufvurättens 2:dra och 3:dje afdelningar, från tiden för genomförandet af den föreslagna förändringen beträffande arbetsfördelningen, till tvåusen mark om året; samt att hos Magistraten anhålla om vidtagande af åtgärd derhän, att den lediga yngre justitierådmanstjänster vid Rådstufvurätten blefve omedelbart lediganslagen för att i laga ordning besättas.

Stadsfullmäktige beslöto ¹⁾ bordlägga ärendet på någon tid, på det att Samfälta Rådstufvurätten bereddtes tillfälle att i anledning af betänkandet framställa de påminnelser, som kunde befinnas nödiga. Och sedar Samfälta Rådstufvurättens emot betänkandet gjorda påminnelser kommit Stadsfullmäktige tillhanda, upptogs ärendet till slutlig behandling, och beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige dervid oförändradt godkänna utskottets ofvan anförda förslag. Men med föranledande af dessa beslut fingo Stadsfullmäktige af Samfälta Rådstufvurätten emottaga en den 26 Oktober daterad skrifvelse ³⁾, hvori Samfälta Rådstufvurätten med afseende å det i skrifvelsen framhållna och då, såsom Samfälta Rådstufvurätten tillförene påvisat, den af utskottet föreslagna ändringen i Rådstufvurättens arbetsfördelning komme att öka i stället för att, såsom utskottet antagit, minska budgeten för Rådstufvurätten, vidblifver sin förut i saken uttalade uppfattning och anhåller förty att Stadsfullmäktige ville frångå sitt beslut beträffande ändring i Rådstufvurättens arbetsfördelning och i stället besluta, att 4:de afdelningen finge tilsviðare bibehållas vid den organisation, som den härintills haft och som under en följd af år visat sig icke medföra några som helst olägenheter eller vådor för rättsskipningens behöriga handhafvande. På Beredningsutskottets förslag beslöto ⁴⁾ Stadsfullmäktige, emedan enligt nådiga brefvet af den 7 Februari 1881 arbetsordning för Rådstufvurätten på Samfälta Rådstufvurättens förslag fastställes af Åbo hofrätt och det sålunda ankommer å Samfälta Rådstufvurätten att taga initiativ i frågor om ändring af sagda arbetsordning, att all vidare åtgärd i detta ärende från Stadsfullmäktiges sida skulle förfalla.

¹⁾ Stfs prot. den 19 april § 8. — ²⁾ D:o d:o den 7 juni § 23. — ³⁾ Stfs tryckta handling N:o 28. — ⁴⁾ Stfs prot. den 6 dec. § 18.

Uti skrifvelse af den 18 December 1897 till Magistraten hade Polis-kammaren på uti skrifvelsen närmare framhållna skäl hemställt, att sådant tillägg till den för staden gällande polisordning blefve gjordt, att handeln å stadens samtliga för handel upplätta torg finge vidtaga under tiden från den 1 April till den 1 Oktober kl. 5 f. m. och under den återstående delen af året kl. 6 f. m. äfvensom att all handel å de stadens torg, der frihandel är tillåten under hela dagens förlopp, icke finge ega rum längre än till mörkrets inbrott, då gatubelysningen vidtager, samt i ingen händelse längre än till kl. 9 e. m. Och beslöto¹⁾ Stadsfullmäktige, enär Magistraten anhållit om Fullmäktiges yttrande i ärendet, efter det detsamma remiterats såväl till Drätselkammarens som Helsovårdsnämndens utlåtande, af hvilka Drätselkammaren hemställde²⁾ huruvida icke Stadsfullmäktige borde afböja det föreliggande förslaget, men Helsovårdsnämnden tillstyrkte detsamma, att i sitt afgifvande yttrande hemställa, att handeln å stadens samtliga torg framdeles skulle vidtaga under tiden från den 1 April till och med den 1 Oktober kl. 5 f. m. och under den återstående delen af året kl. 6 f. m., men att någon tidsbegränsning för torghandelns bedrifvande om aftnarna icke nu skulle införas. I sammanhang med detta ärendes behandling beslöto³⁾ Stadsfullmäktige anmoda Drätselkammaren att inkomma med förslag till uppförande af saluhallar å de platser, der dessa företrädesvis vore nödvändiga.

Tiden för torghandelns bedrifvande.

Hos Magistraten hade Åkareföreningen i Helsingfors anhållit, att formännen blefve befriade från skyldigheten att ombesörja vattensläpning vid eldsvådor, men beslöto⁴⁾ Stadsfullmäktige, efter att hafva inhemtat⁵⁾ Brandkommissionens yttrande deröfver, huruvida ej ifrågavarande skyldighet kunde underlättas, genom att staden låte för brandverkets räkning anskaffa nödigt antal vattensläpningsredskap, placerade å särskilda depoter, och formännen endast ålåge vid brandtillfällen infinna sig med häst och seldon för släpningen, att för närvarande afslå Åkareföreningens ansökan.

vattensläpning vid eldsvådor.

Uti skrifvelse från Magistraten af den 26 Mars meddelades Stadsfullmäktige, att Guvernören i länet i samråd med Magistraten den 23 i nämnda månad beslutit sådan ändring af § 30 i den för staden gällande polisordning, som betingades af Stadsfullmäktiges utlåtande⁶⁾ derom, att

Tiden för utskänkning å stadens hoteller och värdshus.

¹⁾ Stfs prot. den 3 maj § 18. — ²⁾ Drks skrf. N:o 33 af den 3 febr. — ³⁾ Stfs prot. den 8 febr. § 16. — ⁴⁾ D:o d:o den 13 dec. § 3. — ⁵⁾ D:o d:o den 8 febr. § 6. — ⁶⁾ Se 1897 års berättelse pg. 109—110.

utskänkningsställena i afseende å stängningstiden blefve indelade i tre särskilda klasser och dervid påbjudit att första klassens värdshus skola stängas kl. 1 på natten, andra klassens kl. 11 och tredje klassens kl. 9 på aftonen. Men ansåg sig Magistraten böra fästa Stadsfullmäktiges uppmärksamhet vid tvenne uti Stadsfullmäktiges omförmälda beslut enligt Magistratens åsigt förefintliga oegentligheter, hvilka Magistraten för ernående af möjlig samstämmighet emellan stadsmyndigheterna velat ånyo underställa Stadsfullmäktiges pröfning. Enligt Stadsfullmäktiges ofvan åberopade beslut skulle andra och tredje klassens värdshus likställas derutinnan, att utskänkingen af spritdrycker och viner samt andra svagare rusdrycker för hvardera vore förbjuden från kl. 6 på aftonen dagen före söndag till kl. 9 f. m. följande söcknedag, medan utskänkingen af maltdrycker finge å samtliga värdshus oförhindradt fortgå hela den tid, desamma få hållas öppna. Enligt Magistratens åsigt innebar förstnämnda beslut å ena sidan onödigt stora restriktioner för andra klassens värdshus, men å andra sidan fann Magistraten det vara af stor vigt, att maltdryckerna i afseende å utskänkingstiden i allo likställas med spritdryckerna samt viner och svagare rusdrycker.

Med hänsigt härtill öfverlemnade Magistraten till Stadsfullmäktiges afgörande, huruvida Stadsfullmäktige icke ville, med förändring af sitt i förestående mätto tidigare fattade beslut, förena sig med Magistraten derom, att beträffande utskänking af bränvin och öfriga spritdrycker samt viner och svagare rusdrycker äfvensom maltdrycker å hoteller, konditorier, restaurationer och utskänkningsställena i staden skulle stadgas: att utskänkingen af förenämnda drycker, som får begynna kl. 9 på morgonen, skulle upphöra å första klassens värdshus kl. 1 på natten, å andra klassens värdshus kl. 11 och å tredje klassens värdshus kl. 9 på aftonen; att det likväl ankommer å Polismästaren att vid allmänna och enskilda festligheter, på särskild för hvarje gång gjord ansökan af tillställarene, bevilja förlängning af den sålunda bestämda utskänkingstiden efter pröfning, och bör sådan anmälan ske hos Polismästaren före kl. 2 på dagen; att all utskänking är förbjuden å tredje klassens värdshus från kl. 6 på aftonen dagen före sön- och helgdag till kl. 9 på morgonen följande söcknedag, under marknader samt dagen före och efter marknad; att all utskänking likaså bör inställas å andra klassens värdshus sön- och helgdagar intill kl. 6 på aftonen; att å första klassens värdshus icke heller någon utskänking må ega rum sön- och helgdagar före kl. 2 e. m. utom till måltider; och att enskilda föreningar och klubbar

kunna af Magistraten efter pröfning hvarje gång för en tid af högst två år, undantagas från förestående bestämningar.

Och beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige på Beredningsutskottets förslag till sådan modifikation af sitt den 14 December 1897 afgifna yttrande i ärendet, som Magistratens skrifvelse innebar.

Vid tidigare behandling ²⁾ af särskilda den lägre arbetareklassen rörande frågor hade Stadsfullmäktige för vinnande af ytterligare utredning i nödiga delar vid sammanträde den 26 Oktober 1897 beslutit inhemta Fattigvårdsstyrelsens och Folkskoledirektionens utlåtanden. Och hade sådana ³⁾ afgifvits af Folkskoledirektionen i skrifvelse för den 26 November 1897 och af Fattigvårdsstyrelsen i skrifvelse för den 16 Februari.

Särskilda den lägre arbetareklassen rörande frågor.

På närmare motiverade skäl föreslog Folkskoledirektionen: att folkliga föredragsserier och högre kurser fortfarande understödjas och att frågan om en fastare organisation af desamma tages under ompröfning; att vid den af komitén föreslagna aftonskolan för arbetare parallelklasser i vissa läroämnen inrättas; att arbetarnes skolbesök icke ställas i direkt samband med en påtänkt arbetsförmedling genom stadens försorg; att inspektion öfver aftonskolan och andra af staden upprätthållna eller understödda extra folkbildningsanstalter åstadkommes och af staden ersättes; att mindre filialer till folkbiblioteket inrättas; att tvenne lämpliga personer erhålla i uppdrag att på olika orter i utlandet taga kännedom om skolverkstäder och s. k. fortsättningsskolor; att den i samband med härvarande handelsinstitut inrättade lägre handelsskolan understödes; att en uppfostringsanstalt för vanvårdade barn med första inrättas, om möjligt, med kombinerad undervisning i jordbruk och lämpliga handtvärk; samt att för denna anstalt särskild styrelse utses.

Fattigvårdsstyrelsen åter föreslog, såvidt frågan gälde vuxna arbetare: att Stadsfullmäktige ville tillsätta en särskild nämnd för arbetareangelägenheter, bestående af sju ledamöter, af hvilka Stadsfullmäktige skulle utse tre, stadens Folkskoledirektion två och Fattigvårdsstyrelsen jemväl två, samt med uppgift att införskaffa noggrann utredning om orsakerna till fattigdom och arbetsbrist å orten och hos Stadsfullmäktige föreslå åtgärder till fromma för den lägre arbetarebefolkningen äfvensom att utöfva inseende öfver alla sådana inrättningar, hvilka i filantropiskt syfte af Stadsfullmäktige understödjas; att, derest en arbetareförmedlings-

¹⁾ Stfs prot. den 29 mars § 13. — ²⁾ Se 1897 års berättelse pg. 100—104. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 13.

byrå af den beskaffenhet ofvan antydts af någon förening med i hufvudsak välgörande ändamål i staden upprätthålles, Stadsfullmäktige ville ur utskänkingsmedlen lemna byrån ett tillräckligt understöd, dock med vilkor att byrån förbinder sig att till Fattigvårdsstyrelsen aflemna erforderliga uppgifter rörande arbetareförhållandena på orten; samt att folkliga föredragsserier och högre kurser fortfarande understödjas och att frågan om en fastare organisation af desamma tages under ompröfning.

Beträffande åtgärder till förmån för ungdomen inom arbetareklassen, ansåg Fattigvårdsstyrelsen sig hafva ingen anledning att vidlyftigare inlåta sig på denna del af komitébetänkandet, men trodde sig dock ega allt skäl att tillstyrka bifall till förslaget derom, att åt lämplig person uppdrogs att i utlandet studera der inrättade skolverkstäder samt inhemta upplysningar om desammas organisation och resultatet af deras verksamhet. Fattigvårdsstyrelsen erinrar tillika, att vid senaste ständermöte frågan om uppfostringsanstalter för vanvårdade och försummade barn blifvit väckt, och anser bemälda styrelse med hänsyn härtill försigtigheten bjuda, att Helsingfors stad, innan densamma skrider till inrättande af uppfostringsanstalter *efter nytt system*, inväntar hvad den af ständerna föreslagna komitén kan hafva att anföra i ämnet. Till följd af trängande behof borde emellertid omedelbart antingen asylén i Lojo utvidgas eller annorstädes en anstalt efter samma mönster för den i sedligt afseende försummade ungdomens bland arbetarebefolkningen uppfostran inrättas.

Stadsfullmäktiges slutliga beslut ¹⁾ i ärendet blefvo:

att en myndighet, benämnd Nämnden för arbetareangelägenheter, bestående af 7 personer, och så sammansatt, som Fattigvårdsstyrelsen föreslagit, skulle tillsättas;

att elementära undervisningskurser, afsedda närmast för arbetare, skola anordnas i hufvudsaklig öfverensstämmelse med komiténs förslag samt att åt Nämnden uppdraga att till Stadsfullmäktige inkomma med närmare projekt i saken;

att ä Fullmäktiges dispositionsmedel anvisa ett reseanslag å 3,000 mark, hvilket anslag skulle af Nämnden utgifvas åt lämplig person, som erhöles i uppdrag att i utlandet studera der inrättade skolverkstäder samt inhemta upplysningar om desammas organisation och resultatet af deras verksamhet äfvensom till Stadsfullmäktige afgifva berättelse om sina iakttagelser och förslag till dylik skolverkstad i Helsingfors;

¹⁾ Stfs prot. den 3 maj. § 1.

att anmoda Nämnden att till Stadsfullmäktige inkomma med yttrande öfver det af komitén framställda förslaget beträffande inrättandet af en uppfostringsanstalt för vanvårdade och försummade barn;

att frågan om inrättande af en arbetsförmedlingsbyrå skulle förfalla;

att anmoda Nämnden att, efter kommunikation med Styrelsen för folkbiblioteket och läsesalen, afgifva yttrande i anledning af Folkskoledirektionens förslag om inrättande af mindre filialer till folkbiblioteket; samt

att bemyndiga Nämnden att i öfrigt uti härmed sammanhängande frågor afgifva de framställningar, som kunde befinnas påkallade,

Slutligen godkändes det af Fullmäktiges ordförande framställda förslaget, att Stadsfullmäktige ville vid nästa sammanträde utse sina representanter i den ifrågavarande Nämnden, men emellertid anmoda Folkskoledirektionen och Fattigvårdsstyrelsen att derförinnan anställa å dem ankommande val af ledamöter i sagda Nämnd.

Sedan Stadsfullmäktige genom skrivelser från Fattigvårdsstyrelsen och Folkskoledirektionen af den 9 och 10 Maj underrättats om hvilka personer af dessa styrelser blifvit valda till ledamöter i Nämnden för arbetareangelägenheter, beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige, innan de för sin del skredo till val af ledamöter i sagda Nämnd, att Nämndens mandat skulle fortfara till utgången af år 1899 samt att Nämnden skulle anmodas ej mindre att till Stadsfullmäktige inkomma med förslag till arbetsordning än hos Stadsfullmäktige föreslå beloppet af det arvode, som borde Nämndens sekreterare tillerkännas.

Medels skrifvelse från Magistraten af den 23 April öfversändes till Stadsfullmäktige Guvernörens i länet remiss af den 11 i samma månad i anledning af Fullmäktiges för Helsingfors Handelsförenings anhållan om tillstånd till förrättande af börsauktioner två gånger i hvarje månad; och tillstyrkte ²⁾ på Beredningsutskottets förslag Stadsfullmäktige bifall till ansöknigen. Börsauktioner.

Uti skrifvelse till Stadsfullmäktige hade Helsingfors Arbetareförening anhållit om anställande af statistisk utredning rörande den i staden vistande arbetarebefolkningens bostadsförhållanden; och beslöto ³⁾ Stadsfullmäktige på förslag af Beredningsutskottet anmoda Drätselkammaren att, efter inhemtande af Helsovårdsnämndens yttrande, utlåta sig huru- Arbetarenes
bostads-
förhållanden.

¹⁾ Stfs prot. den 17 maj § 18. — ²⁾ D:o d:o den 3 maj § 6. — ³⁾ D:o d:o den 2 aug. § 18.

vida ansökningen må bifallas samt inkomma med förslag till anordnande af den utaf sökanden begärda undersökningen. Ärendet blef emellertid icke under året slutbehandladt.

Instruktion för
Trädgårdsnämnden.

Sedan Drätselkammaren i skrifvelse till Stadsfullmäktige af den 18 Augusti hemställt bland annat, huruvida icke, med hänsyn till svårigheterna för Drätselkammaren och Byggnadskontoret att med erforderlig sakkännedom hafva inseendet öfver Stadsträdgårdsmästarens verksamhet, lämpligt vore att tillsätta en särskild, af sakkörståndige bestående Trädgårdsnämnd, som egde utöfva de Drätselkammaren och Byggnadskontoret i förenämndt afseende nu åliggande skyldigheter, hade ¹⁾ Stadsfullmäktige vid sammanträde den 6 påföljande September uppdragit åt ett särskildt utskott att till Fullmäktige inkomma med utlåtande rörande Drätselkammarens berörda framställning samt tillika aflemna förslag till instruktion för sagda Nämnd och till häraf betingad ändring i gällande instruktion för Byggnadskontoret. Och föreslog ²⁾ ifrågavarande utskott, att Stadsfullmäktige ville för framtiden befria Drätselkammaren och Byggnadskontoret från omsorgen om stadens parker, planteringar och trädgårdsanläggningar samt öfverlemna sagda myndigheters åligganden härutinnan åt en särskild Trädgårdsnämnd; dock så att Nämndens bokföring och inseendet öfver dess arbetsredskap och materialier tillsvidare handhafvas af Byggnadskontoret; samt att fastställa nedanstående förslag till instruktion för Trädgårdsnämnden och till deraf betingade ändringar i nu gällande instruktion för Byggnadskontoret.

Förslag till instruktion för Helsingfors stads Trädgårdsnämnd.

§ 1.

Inseendet öfver stadens planteringar och parker handhafves af en Trädgårdsnämnd, bestående af stadsingenjören och byggnadsinspektören, eller deras vikarier, såsom sjelfskrifne och ständige ledamöter, jemte tre af Stadsfullmäktige för tre år utsedde ledamöter, af hvilka årligen en afgår, de två första åren efter lottning, samt en inväljes. Stadsfullmäktige välja jemväl två suppleanter, hvarje gång för ett år.

§ 2.

Om valbarhet till ledamot eller suppleant i Nämnden gäller hvad i nåd. förordningen af den 8 December 1873, angående kommunalförvaltning i stad, är stadgad om valbarhet till stadsfullmäktig. Ledamot eller suppleant, som är i ordning att afgå, kan återväljas.

Den, som blifvit i Nämnden invald, får afsäga sig uppdraget, om han är sextio år gammal eller icke inom stadens område boende, om han efter tjänstgöring i Nämnden

¹⁾ Se pg. 76. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 27.

den under de tre sistförflutna åren är i tur att derifrån afgå eller har annat hinder, som af Stadsfullmäktige pröfvas giltigt.

§ 3.

Afgår ledamot eller suppleant före valperiodens utgång, skall derom anmälas hos Stadsfullmäktige för nytt vals anställande. Den sålunda valde tjänstgör under den tid som för den afgångne återstår.

§ 4.

Trädgårdsnämnden utser bland sina ledamöter medelst slutna sedlar ordförande och viceordförande för hvar år och skall Magistraten om sådant val underrättas.

§ 5.

Ordföranden sammankallar Trädgårdsnämnden en gång i månaden, eller oftare om så erfordras. Nämnden skall äfven sammanträda, derest minst två ledamöter sådant hos ordföranden begära.

§ 6.

I händelse af förfall för såväl ordförande som viceordförande att vid sammanträde tillstädeskomma, hvarom bör hos någon af ledamöterna anmälas, må ordförande för tillfället utses.

Har ledamot förfall, skall han derom hos ordföranden anmäla så tidigt, att suppleant hinner till sammanträdet kallas.

§ 7.

Trädgårdsnämnden är beslutför, då utom ordförande två ledamöter äro tillstädes och i beslutet deltaga. I fall af olika meningar afgöres frågan genom öppen omröstning, såsom allmän lag om tvistemål stadgar. Vid lika röster ger ordförandens mening utslag.

I fråga, som kan medföra synnerlig nytta eller skada för ledamot i Nämnden eller för någon, hvilken till honom står i det skyldskaps- eller svägerlagsförhållande, som utgör jäf för domare, må sådan ledamot icke deltaga.

§ 8.

Stadsfullmäktiges ordförande och stadens Politieborgmästare ega rätt att Trädgårdsnämndens sammanträden bivista och i öfverläggningarna, men ej i besluten, deltaga, och skola de för detta ändamål om tiden för hvarje sammanträde skriftligen underrättas.

Nämnden eger ock att för nödiga upplysningars inhemtande till sina sammanträden kalla sakkunniga personer, börande dessas mening i protokollet antecknas om de det önska.

§ 9.

För handhafvandet af sekreteraregöromålen antager Trädgårdsnämnden dertill lämplig person mot arvode, som på Nämndens förslag af Stadsfullmäktige bestämmes.

Protokollet vid Nämndens sammanträden skall upptaga närvarande ledamöter, behandlade ärenden samt fattade beslut jemte motivering deraf. Justering sker antingen genast eller vid nästa sammanträde. Önskar någon, som i öfverläggningen deltagit, afgifva skildt utlåtande, bör sådant skriftligen inlemnas, för att protokollet bifogas.

Utgående expeditioner undertecknas af ordföranden och kontrasigneras af sekreteraren.

§ 10.

Under Trädgårdsnämnden lyder en stadsträdgårdsmästare, som tillsättes af Stadsfullmäktige på Nämndens förslag. Vid hans antagande förbehålles ömsesides sex månaders uppsägningstid.

§ 11.

Trädgårdsnämnden åligger:

a) att tillse det stadsträdgårdsmästaren väl vårdar stadens parker och planteringar samt i öfrigt fullgör sina skyldigheter i enlighet med honom af Nämnden meddelade föreskrifter;

b) att i händelse nyanläggning eller betydligare förändring af redan befintlig park- eller trädgårdsanläggning prövas nödig, bereda sådant ärende samt derom till Stadsfullmäktige inkomma med motiverad framställning;

c) att granska och till betalning godkänna stadsträdgårdsmästarens inlemnade dagsverks- och betinglistor samt räkningar;

d) att hafva vård om ritningar, planer och kartor, uppgjorda öfver stadens planteringar och parker;

e) att årligen inom September månad till Drätselkammaren insända fullständigt utgifts- och inkomstförslag för nästföljande år; samt

f) att årligen före utgången af Juni månad till Drätselkammaren aflemna årsberättelse för det nästföregående året.

§ 12.

Stadsträdgårdsmästaren, hvilken icke är tillåtet att innehafva annan befattning, åligger:

a) att handhafva ledningen af de arbeten, som falla inom hans fack, samt skydda och vårda samtliga under stadens egen disposition stående parker, planteringar och trädgårdsanläggningar jämte dertill hörande mobilier;

b) att antaga nödige förmän och arbetare;

c) att till vård och förvaring hos Trädgårdsnämnden inlemna ritningar, planer och kartor, uppgjorda öfver planteringar o. d., samt dem förteckna;

d) att uppgöra nödiga inventarieförteckningar;

e) att verkställa uppköp af sådana förnödenheter, som icke kunna från stadens förråd honom tillhandahållas eller genom Trädgårdsnämnden på annat sätt anskaffas;

f) att sammanställa och kontrollera dagsverks- och betinglistor samt räkningar för de arbeten, som under hans inseeende utföras;

g) att tillse det arrendatorer af stadens jord och andra enskilda personer fullgöra dem åliggande förbindelser beträffande planteringar;

h) att årligen inom den 15 September till Trädgårdsnämnden afgifva förslag till nödiga arbeten för följande år jemte kostnadsberäkningar och, ifall så befinnes nödigt, ritningar;

i) att, efter det budgeten blifvit fastställd, till Trädgårdsnämnden inkomma med förslag till fördelning af anslaget för planteringars remont och underhåll;

k) att inom Mars månad hvarje år till Trädgårdsnämnden afgifva fullständig arbetsberättelse för det nästföregående året; samt

l) att i öfrigt fullgöra hvad honom i hans befattning af Trädgårdsnämnden ålägges.

Honom tillkommer ock att hos Nämnden skriftligen eller muntligen göra framställningar och väcka förslag uti allt, som till hans befattning hör.

§ 13.

Tjänstledighet kan af Trädgårdsnämnden beviljas stadsträdgårdsmästaren för en tid af högst 14 dagar; ansökan om längre tids ledighet inlemnas genom Nämnden till Stadsfullmäktige.

Förslag till ändringar i instruktionen för Helsingfors stads
Byggnadskontor, af Stadsfullmäktige fastställd
den 16 Februari 1892.

§ 1.

Helsingfors stads — — — — —
— — — meddelas.

Byggnadskontorets verksamhet sträcker sig icke till stadens parker och planteringar. Dock skall den dessa anläggningar rörande bokföring äfvensom inseendet öfver de för desamma erforderliga arbetsredskap och materialier af Kontoret handhafvas.

§ 2.

Byggnadskontoret — — — en bokhållare, (utesl.) en byggmästare — — — skogsvaktare.

§ 6.

Bokhållaren — — — — —
förelägger.

Enahanda skyldigheter åläggas honom jemväl med afseende å Trädgårdsnämndens bokföring, så länge densamma handhafves af Byggnadskontoret.

§§ 7 o. 8.

(Likal. med §§ 8 o. 9 i nu gäll. instr.)

§ 9.

Skogsvaktare anställs — — — (se § 10 i nu gäll. instr.) — — — fällande af träd på stadens mark (utesl.) af skogsvaktarene öfvervakas. Dem — — — — —
åläggas.

§§ 10—13.

(Likal. med §§ 11—14 i nu gäll. instr.)

Och efter det Stadsfullmäktige godkändt¹⁾ utskottets förslag om tillsättande af en Trädgårdsnämnd för staden, skredo Stadsfullmäktige till granskning af förestående förslag, hvarvid följande ändringar gjordes.

I förslaget till instruktion för Trädgårdsnämnden erhöll början af § 1, med uteslutande af Stadsarkitekten såsom sjelfskrifven ledamot deri, följande lydelse: „Inseendet öfver stadens planteringar och parker handhafves af en Trädgårdsnämnd, bestående af Stadsingenjören eller dennes vikarie såsom sjelfskrifven och ständig ledamot, jemte tre af Stadsfullmäktige för tre år utsedde ledamöter“ o. s. v.

Andra mom. i § 2 erhöll följande förändrade lydelse: „Den, som blifvit i Nämnden invald, kan afsäga sig uppdraget, endast om han är

¹⁾ Stfs prot. den 6 dec. § 19.

sextio år gammal eller icke inom stadens område boende, eller om han efter tjänstgöring i Nämnden under de tre sistförflutna åren är i tur att afgå. I öfrigt ankommer å Stadsfullmäktige att pröfva, huruvida afsägelse må godkännas.“

§§ 3—10 antogos enligt utskottets betänkande.

§ 11 godkändes, dock sålunda, att orden „till betalning“ skulle ur mom. c. uteslutas.

§ 12 godkändes med sådan ändring af mom. k. att ordet „inom“ utbytes mot *före*.

§ 13 antogs enligt utskottets förslag.

Utskottets förslag till ändringar i den af Stadsfullmäktige den 16 Februari 1892 fastställda instruktionen för stadens Byggnadskontor godkändes till alla delar; och hade Stansfullmäktige alltså beslutit:

att till § 1 i instruktionen skulle fogas ett andra mom. af den lydelse utskottet föreslagit;

att ur 2 § ordet „trädgårdsmästaren“ skulle utgå;

att i slutet af 6 § skulle införas det af utskottet föreslagna tillägg;

att den nuvarande 7 § skulle uteslutas, till följd hvaraf de följande paragraferna borde erhålla förändrad ordningsnummer; samt att nästsista meningen i den blifvande § 9 (§ 10 i nu gällande instruktion) skulle lyda: „Likaså skall fällande af träd på stadens mark af skogsvaktarene öfvervakas“.

Arbetsordning
för nämnden för
arbetareange-
lägenheter.

Till åtlydnad af Stadsfullmäktiges den 17 Maj derom fattade beslut ¹⁾ hade Nämnden för arbetareangelägenheter numera inlemnat följande

Förslag till Arbetsordning för Stadsfullmäktiges i Helsingfors Nämnd för arbetareangelägenheter.

§ 1.

Stadsfullmäktiges i Helsingfors Nämnd för arbetareangelägenheter utgöres af sju ledamöter, af hvilka tre väljas af Stadsfullmäktige, två af stadens Folkskoledirektion och jemväl två af stadens Fattigvårdsstyrelse för två år i sender. Ur Nämnden afgå, första gången efter lottning och derefter i tur, årligen en af Folkskoledirektionen och en af Fattigvårdsstyrelsen utsedd ledamot samt hvart annat år en och hvart annat år tvenne af de ledamöter Stadsfullmäktige i Nämnden invalt.

§ 2.

Nämnden utser hvarje år bland sina ledamöter genom val med slutna sedlar ordförande och viceordförande. Om verkställt val af ordförande skola Stadsfullmäktige underrättas.

¹⁾ Se pg. 109—111.

§ 3.

Ärende, som ankommer å Nämndens handläggning, må afgöras då fyra ledamöter äro närvarande. Dock skall, om skiljaktiga åsigter yppas, ärendet meddelas frånvarande ledamöter, som i staden vistas och äro oförhindrade att med detsamma taga befattning, bärande jemväl desses utlåtanden i sådant fall uti protokollet ingå och vid röstberäkningen afses. Utfalla vid öppen omröstning rösterna för olika meningar lika, gälle den mening ordföranden biträder. Vid val med slutna sedlar bestämmes genom lottning företrädet emellan dem, som erhållit lika antal röster.

§ 4.

För handhafvande af sekreteraregöromålen antager Nämnden dertill lämplig person emot arvode, som af Stadsfullmäktige bestämmes.

§ 5.

Vid Nämndens sammanträden skall föras protokoll, upptagande närvarande ledamöter, behandlade ärenden samt fattade beslut.

§ 6.

Nämnden sammankallas af dess ordförande, så ofta denne finner ärendena det fordra, eller då två ledamöter derom hos ordföranden anhålla.

§ 7.

Från Nämnden utgående expeditioner undertecknas af ordförande och kontrasigneras af sekreteraren.

§ 8.

Då Nämnden finner skäl dertill förekomma, inbjuder nämnden till sina sammanträden sakkunnige äfvensom representanter för arbetareföreningar i staden; de sålunda tillkallade ega i Nämndens öfverläggningar men ej i besluten deltaga.

Och beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige, sedan särskilda anmärkningar mot förslaget blifvit framställda, bordlägga ärendet till Januari månad nästkommande år jemte uttalad önskan att de gjorda ändringsförslagen, innan ärendets behandling, blefve af förslagsställarene skriftligen affattade.

Sedan tillförordnade föreståndaren för stadens auktionskammare Pehr Emil Hallblom hos Magistraten ansökt om tillstånd att här i staden inrätta ett allmänt auktionsverk under benämning „Helsingfors auktionskammare“ med sökanden såsom ansvarig föreståndare, jemte det sökanden tillika anhållit om Magistratens medverkan derhän, att auktionskammarens nuvarande lokal måtte för ändamålet till sökanden upplåtas, hade Magistraten i skrifvelse för den 17 December med föranledande af stadgandet i 2 § uti nådiga kungörelsen af den 22 Mars 1898 anhållit, det Stadsfullmäktige ville till Magistraten inkomma med yttrande öfver ansökningen;

Herr Hallbloms
ansökan om rätt
att inrätta ett
allmänt auk-
tionsverk i
staden.

¹⁾ Stfs prot. den 22 dec. § 4.

och beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige på Beredningsutskottets förslag meddela, det Fullmäktige icke hade något att emot ansökningen erinra.

Bestyrelse för
folkbiblioteket
och läsesalen
i Sörnäs.

Uti en skrifvelse af den 7 December till Magistraten, som sedermera remitterade den till Stadsfullmäktige, meddelar Bestyrelsen för folkbiblioteket och läsesalen i Sörnäs bland annat, att i Magistratens skrifvelse till Bestyrelsen af den 23 December 1897, uti hvilken underrättelse lemnas om de personer, hvilka den 14 i samma månad af Stadsfullmäktige blifvit valda till medlemmar i sagda styrelse, icke finnes angifvet för huru lång tid Bestyrelsen denna gång blifvit tillsatt och att någon allmän, denna sak berörande instruktion icke finnes. Med föranledande häraf beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige på Beredningsutskottets förslag, att sagda bestyrelse hädanefter skall utses för tre år och bestå af sex medlemmar, af hvilka årligen två afgå, hvarjemte Stadsfullmäktige på anhållan befriade Professorn Elving och Professorskan Pipping från deras innehafda uppdrag såsom medlemmar i styrelsen; och skulle för de fyra medlemmar, hvilka komme att kvarstå, mandatet gälla för Doktor Granfelt och Fru Trygg-Helenius till 1899 års utgång samt för Fröken Westermarck och Doktor Råbergh till utgången af år 1900, äfvensom för Ingenjören K. Söderman och den person Stadsfullmäktiges vid dagens sammanträde valde till utgången af 1901. Vidare beslöto Stadsfullmäktige att vid nästa sammanträde tillsätta ett af tre personer bestående utskott, som egde uppgöra förslag till instruktion för ifrågavarande bestyrelse.

Distriktsläkare-
tjänsternas be-
sättande.

Sedan samtliga lediganslagna distriktsläkaretjänster hos Magistraten ansökts af de förre innehafvarene af sagde befattningar, och efter det Hälsovårdsnämnden lemnats tillfälle att i ärendet yttra sig och förordat att innehafvarene af distriktsläkaretjänsterna blefve återvalda, utsågo ³⁾ Stadsfullmäktige för en tid af tre år, räknandt från den 1 Juni 1898: till distriktsläkare i Sörnäs ditrikt medicinlicentiaten Harald Robergh; till distriktsläkare i Tölö distrikt medicinlicentiaten Albert Sandholm, till distriktsläkare i södra distriktet medicinlicentiaten Oskar Ferdinand Hästesko samt till distriktsläkare i norra distriktet medicinlicentiaten Elis Kuhlefelt.

Underbrandmä-
stare-tjänstens
besättande.

Vid föredragning af Brandkommissionens skrifvelse af den 24 Maj med Gymnastikläraren Oskar Ekmans ansökan om underbrandmästare-

¹⁾ Stfs prot. den 22 dec. § 12. — ²⁾ D:o d:o den 13 dec. § 7. — ³⁾ D:o d:o den 19 april § 13.

tjensten i denna stad blef Ekman enhälligt af Stadsfullmäktige till sysslan utsedd ¹⁾.

I anledning af hos Magistraten gjord anmälan derom, att Arkitekten E. A. Törnvall, som af Stadsfullmäktige utsetts till suppleant för Arkitekten R. Björnberg vid syneförrättningar, som på grund af bestämmningarna i den för staden gällande byggnadsordning af den 3 Maj 1895 böra härstädes verkställas, insjuknat och för en längre tid torde vara urståndsatt att verkställa nämnda syner, hade Magistraten i skrifvelse för den 30 Juli anhållit, att Stadsfullmäktige ville utse annan person att tillse vidare i antydt afseende fungera såsom suppleant för Arkitekten Björnberg; och utsågo ²⁾ Stadsfullmäktige på förslag af Beredningsutskottet Arkitekten Knut Wasastjerna att under Arkitekten Törnvals sjukdom fungera såsom suppleant för stadens Byggnadsinspektör.

Suppleant för
Byggnads-
inspektören.

Vid föredragning af Magistratens skrifvelse af den 23 November, hvori meddelas bland annat att Fattigvårdsstyrelsen, med afseende derå att den omorganisation af fattigvården, som påkallas af det nya reglementet af den 23 Oktober 1896, ännu icke hunnit fullständigt genomföras, anhållit, att Hofrådet O. A. Ståhlberg, hvilken af Stadsfullmäktige ombetrots att för tiden från den 1 Juli 1897 till utgången af år 1898 handhafva verkställande direktörsbefattningen vid Fattigvårdsstyrelsen, blefve förordnad att, sitt åtagande likmätigt, intill 1899 års utgång bestrida sagda befattning, förordnade ³⁾ Stadsfullmäktige i enlighet med Magistratens förord och på förslag af Beredningsutskottet Hofrådet Ståhlberg att förestå ifrågavarande tjänst intill 1899 års utgång; och beslöto Stadsfullmäktige tillika anmoda Fattigvårdsstyrelsen att vidtaga nödiga åtgärder för tjänstens ledigansläende i så god tid, att Fullmäktige inom September månad sagda år blefve i tillfälle att taga frågan om tjänstens definitiva besättande under ompröfning.

Verkställande
direktörsbefatt-
ningen vid fat-
tigvården.

Emedan den tid af 3 år, för hvilken Magister Allan Zilliacus den 19 December 1895 antagits till föreståndare för stadens undersökningsstation för lifsmedel med redogörelseåret utgick, hemställde Helsovårdsnämnden att Magister Zilliacus, som dertill förklarar sig villig, måtte antagas att fortfarande under 3 års tid förestå nämnda befattning; och utsågo ⁴⁾ med bifall till Helsovårdsnämndens framställning Stadsfullmäktige

Föreståndare för
lifsmedelunder-
sökningstation-
en.

¹⁾ Stfs prot. den 7 juni § 22. — ²⁾ D:o d:o den 2 aug. § 33. — ³⁾ D:o d:o den 13 dec. § 4. — ⁴⁾ D:o d:o den 13 dec. § 5.

Magistern Allan Zilliacus att fortfarande under tre års tid handhafva ifrågavarande befattning.

Stadsinge niörs-
tjänstens besät-
tande.

Sedan Drätselkammaren genom utdrag ur Magistratens protokoll för den 8 Oktober underrättats, att Stadsfullmäktige vid den 29 nästföregående September hållet sammantråde på derom gjord ansökan entledigat Ingeniören Herman Norrmén från hans innehafvande stadsingeniörstjänst i Helsingfors, räknadt från den 1 Januari 1899, äfvensom beslutit anmoda Drätselkammaren att anslå sagda tjänst till ansökan ledig, hade Kammarren så gjort; och hade inom den utsatta ansökningstiden anmält sig tvenne sökande, nämligen Ingeniörerne Ludvig Gunnar Lindqvist och Gabriel Idström. Vid ansökningshanlingarnas insändande till Stadsfullmäktige förordade ¹⁾ Drätselkammaren Arbetschefen vid Byggnadskontoret, Ingeniören Idström till erhållande af tjänsten, och blef han äfven dertill af Stadsfullmäktige utsedd ²⁾.

Historiskt-Statistiskt arbete öfver Finlands städers utveckling 1875--1899.

På Beredningsutskottets skriftliga förslag derom, att Helsingfors Stadsfullmäktige ville besluta att på den 25:te årsdagen (den 8 December 1898) af kommunalförfattningens för städerna utfärdande aflåta till samtliga öfriga städer i landet en uppmaning att förena sig om hugfästandet af det första qvartsekel, hvarunder städernas nuvarande förvaltningssystem varit gällande, och i sådant afseende samverka för utgifvandet af ett historiskt-statistiskt arbete, hvori Finlands städers förvaltning och utveckling under åren 1875—1899 skulle skildras, godkände ³⁾ Stadsfullmäktige framställningen och beslöto, att de skrivelser Fullmäktige komme att i anledning häraf aflåta till stadsfullmäktige i landets öfrige städer skulle dateras den 8 December samt expedieras utan afvaktan af protokollets justering.

Besvär i anledning af Stadsfullmäktiges anhållan om ändring af 43 § i byggnadsordningen.

Medels remissresolution hade Guvernören i länet infordrat Stadsfullmäktiges förklaring i anledning af Justitierådsmannen E. Berghs underdåniga besvär öfver Guvernörens i Nylands län den 20 November 1897 gifna utslag beträffande Rådsmannen Berghs med fleras förda klagan öfver Stadsfullmäktiges den 12 Oktober samma år fattade beslut angående anhållan om ändring af 43 § i den för staden gällande byggnadsordning; och beslöto ⁴⁾ Stadsfullmäktige aflåta den affordrade förklaringen i hufvudsaklig öfverensstämmelse med ett af Beredningsutskottet i sådant syfte uppsatt förslag.

¹⁾ Drks skrf. N:o 275 af den 8 dec. — ²⁾ Stfs prot. den 22 dec. § 10. — ³⁾ D:o d:o den 6 dec. § 24. — ⁴⁾ D:o d:o den 1 mars § 2.

Uti 20 fall tillstyrkte Stadsfullmäktige beviljande af finsk medborgararätt åt utlänningar¹⁾ och uti 28 fall tillstånd till bedrivande af handel eller annan näring²⁾.

Finsk medborgararätt och näringsrätt.

Fotografiska Handels- och Fabriksaktiebolaget hade hos Guvernören i länet ansökt om rätt att idka handel med giftiga ämnen och preprater, men beslöto³⁾ Stadsfullmäktige på Beredningsutskottets förslag i anledning af Guvernörens remiss i ärendet icke tillstyrka bifall till ansöknin- gen i dess nuvarande skick, emedan såvidt ur ansökningshandlingarna framgick, utredning saknades angående en del af de omständigheter, hvilka såsom vilkor för ifrågavarande rättighets utöfning omförmäles i 5 § af nådiga förordningen af den 14 Februari 1888.

Handel med giftiga ämnen.

Enär det på grund af stadgandet i § 6 af Køjserliga förordningen den 9 Juni 1892, angående, bland annat, försäljning af bränvin och andra brända eller destillerade spritdrycker, ankom å Magistraten att under Januari månad öfverlemna åt Stadsfullmäktige att besluta, huruvida och till hvilket antal rättigheter till utminuterings- och utskänknings- rättigheter af spritdrycker böra för tiden emellan den 1 Juni 1898 och den 1 Juni 1900 i Helsingfors upplätas äfvensom i hvilka trakter af staden utminuterings- och utskänkningsställen icke få finnas, hade Magistraten i skrifvelse⁴⁾ för den 10 i nämnda månad, med närslutande af Poliskammarens yttrande i ärendet och förmälan att för ordnandet af utminuterings- och utskänknings- rätten i Helsingfors under pågående period antalet rättigheter varit fastställda: a) till utminuterings- och utskänknings- rättigheter af sprit till fem, b) till minutför- säljning af andra spritdrycker än bränvin och sprit till tjugofem, samt c) till utskänknings- rättigheter af spritdrycker till femtiofem, till Stadsfullmäktiges bepröfvande öfverlemnade, huruvida icke för närvarande gällande bestämmingar beträffande såväl antalet utminuterings- och utskänknings- rättigheter som platserna för desammas utöfvande kunde i hufvudsak fortfarande bibehållas.

Antalet utminuterings- och utskänknings- rättigheter.

1) Stfs prot. den 25 jan. § 1. D:o d:o den 8 febr. §§ 2 & 3. D:o d:o den 29 mars §§ 2 & 3. D:o d:o den 19 april § 1. D:o d:o den 17 maj §§ 3 & 4. D:o d:o den 7 juni § 2. D:o d:o den 2 aug. §§ 1, 2, 3, 19, 27 och 28. D:o d:o den 6 sept. §§ 2 & 3. D:o d:o den 11 okt. § 1 och D:o d:o den 6 dec. §§ 1 & 2. — *) D:o d:o den 14 jan. § 3. D:o d:o den 8 febr. §§ 4 & 5. D:o d:o den 1 mars §§ 1 & 20. D:o d:o den 15 mars §§ 2, 3, 17 och 18. D:o d:o den 19 april § 2. D:o d:o den 3 maj §§ 4, 5 och 25. D:o d:o den 14 juni § 11. D:o d:o den 2 aug. §§ 4 & 29. D:o d:o den 6 sept. §§ 1, 13 & 24. D:o d:o den 27 sept. §§ 1, 2 & 14. D:o d:o den 1 nov. §§ 3, 4 & 22. D:o d:o den 6 dec. §§ 3 & 23 samt D:o d:o den 13 dec. § 2. — *) d:o d:o den 3 maj § 7. — *) Stfs tryckta handl. N:o 2.

Det utskott, till hvars förberedande handläggning Stadsfullmäktige öfverlemnade¹⁾ ärendet, föreslog i afgifvet betänkande, att Stadsfullmäktige ville besluta: att för sin del för perioden från den 1 juni 1898 till den 1 juni 1900 bestämma: a) antalet rättigheter till utminuterung af bränvin och sprit till fem; b) antalet rättigheter till utminuterung af andra spritdrycker än bränvin och sprit till tjugufem; samt c) antalet rättigheter till utskänkning af spritdrycker till femtiofem; äfvensom att utminuterungs- och utskänkingsställen icke få finnas inom sjette, sjunde och åttonde stadsdelarna och ej heller i första stadsdelen norr om Fredsgatan eller i de delar af fjerde och femte stadsdelarna, som äro belägna vester om Fredriksgatan, eller utanför stadens tullar; att äfven i stadens öfriga delar hvarken utminuterung eller utskänkning af spritdrycker får bedrivas i omedelbar närhet af kyrka, skola, kasern, sjukhus eller sådant ställe, der större tillopp af folk eger rum, likasom ej heller vid Salutorget, Vestrakajen och de till tullarna närmast belägna delarna af Östra och Vestrakajerna; från hvilka förbud undantag dock får göras för hotell, belägna vid Salutorget, för platserna Alphyddan, Kaisaniemi, Sörnäs, Blekholmen, Högholmen och Brunns huset samt för teatrar och klubbar. Och blefvo samtliga dessa förslag af Stadsfullmäktige oförändradt antagna²⁾.

Antalet rättigheter till utskänkning af maltdrycker.

På grund af stadgandet i § 10 uti Kejsarliga förordningen den 2 April 1883, angående försäljning och utskänkning af maltdrycker, ankom det å Magistraten att under Januari månad öfverlemnade åt Stadsfullmäktige att besluta, till hvilket antal rättigheter till utskänkning af maltdrycker böra för tiden emellan den 1 Juni 1898 och den 1 Juni 1900 upplåtas, äfvensom i hvilka trakter af staden hvarje utskänkingsställe må finnas. Närslutande Poliskammarens yttrande i ärendet och med förmälan att antalet rättigheter till utskänkning af maltdrycker för pågående period bestämts till trettio, af hvilka tre varit förlagda inom första stadsdelen, sex inom hvardera af fjerde och femte stadsdelarna samt två utskänkingsställen inom såväl sjette som sjunde stadsdelarna, hvaremot någon utskänkning af maltdrycker icke varit till bedrivande medgifven i åttonde, nionde och tionde stadsdelarna, samt ej heller å stadens afhysta område utom stadsplanen, öfverlemnade³⁾ Magistraten i skrifvelse för den 10 Januari ärendets afgörande åt Stadsfullmäktige och uttalade dervid

¹⁾ Stfs. prot. den 14 jan. § 15. — ²⁾ D:o d:o den 25 jan. § 16. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 2.

såsom sin åsigt, att såväl antalet rättigheter till utskänkning som de angående placeringen af utskänkingsställena gällande bestämmingar fortfarande borde i hufvudsak bibehållas oförändrade.

Det utskott, till hvars beredning ärendet af Stadsfullmäktige blifvit hänskjutit¹⁾, hade, i alla afseende anslutande sig till Magistratens förslag, föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för sin del fastställa antalet rättigheter till utskänkning af maltdrycker under tiden från den 1 juni 1898 till den 1 juni 1900 till trettio, förlagda tre inom första stadsdelen, sex inom andra, fem inom tredje, sex inom hvardera af fjerde och femte stadelarna, två inom sjette och lika många inom sjunde stadsdelarna, hvaremot utskänkning af maltdrycker icke skulle få bedrivas i åttonde, och tionde stadsdelarna samt icke å stadens afhysta område utom stadsplanen.

Vid ärendets behandling af Stadsfullmäktige godkände²⁾ Fullmäktige utskottets förslag beträffande antalet utskänkingsrättigheter, men beslöto att utskänkning af maltdrycker icke finge ega rum i lokaler vid Wilhelms- och Brunngatorna ej heller i fjerde och femte stadsdelarne vester om Fredriksgatan.

Jemte skrifvelse af den 28 Februari samt den 10 och 17 Mars hade Magistraten i det afseende 7 § i Kejsarliga förordningen den 9 juni 1892, angående utom annat försäljning af bränvin vidhandengifver, till Stadsfullmäktige öfversänt 87 särskilda till Magistraten inlemnade ansökningar om rättighet att under tiden från den 1 juni 1898 till samma dag 1900 utminutera, i parti försälja eller utskänka bränvin eller andra spritdrycker; och beslöto³⁾ Stadsfullmäktige på förord⁴⁾ af det specialutskott, som tillsatts för hithörande ärendens beredning, att förorda rättighet:

Handel med
spritdrycker.

att utminutera bränvin och sprit åt följande sökande, nämligen åt Helsingfors Utskänkingsaktiebolag: *a)* i gården N:o 5 vid Glogatan, med stadsfogdeenkan Agata Fredrika Renberg som föreståndarinna; *b)* i gården N:o 15 vid Andrégatan, med jungfru Matilda Josefina Dahlgren som föreståndarinna; samt *c)* i gården N:o 10 vid Fabiansgatan, med jungfru Hilma Lindström som föreståndarinna; och åt Helsingfors Utminuterings Aktie Bolag: *a)* i gården N:o 18 vid Vestra Henriksgatan, med enkefru Amalia Eklund såsom föreståndarinna; samt *b)* i gården N:o 27 vid Stora Robertsgatan, med enkefru Olga Agatha Öhman som föreståndarinna;

¹⁾ Stfs prot. den 14 jan. § 15. — ²⁾ D:o d:o den 25 jan. § 16. — ³⁾ D:o d:o den 29 mars § 9. — ⁴⁾ Stfs tryckta handl. N:o 12.

att utminutera andra spritvaror än brännvin och sprit åt sökandene Hjelt & Lindgren, Bergroth, J. C. Maexmontan, Ernst Nyberg & C:o, Rosenqvist, Pletschikoff, Bröder Popoff, Palmroos, Ahlfors, Luther & Rudolph, Riedell, Kählman, Salin, Pihlgren, Turdén, Nikander, I. H. Wickel, Sjöberg, A. W. Eklund & C:o, Hirvonen, Holmqvist, Jansson, Ekberg, Rohde samt Sjöblom;

att utskänka brännvin och andra spritdrycker åt sökandene, Haglund, Nymark, Wolontis, Gummesson, Himberg, Osolin, Catani, Blomqvist, Piehl, Carl Fredrik Nyberg, Tornainen, Ivanoff, Håkansson, Mæxmontan-Knief, Nikolajeff, Wickström, Holappa, Nyländska jaktklubben, Ahlfors, Söderström, Bergström, Nordin, Tukiainen, Selma Adolffina Nyberg, Svenska klubben, Nathus, König, Nordlin, Helsingfors Frivilliga Brandkår, Polyteknikernas förening, Direktionen för Alexandersteatern, Noschis, Nya Teaterhusaktiebolaget, Arbetets vänner, Suomalainen luku- ja konversationklubi, Sällskapet M. M., Nyländska studentafdelningen, Helsingfors Utskänkningsaktiebolag och Gorbatoff; samt

till *partihandel med brännvin och andra spritvaror* åt Firman Luther & Rudolph, Sjökaptenen Viktor Rudolf Kählman, Firman Bröder Popoff, Handlanden Walfrid Alfons Ahlfors, Firman A. W. Eklund & C:o, Handlanden Johan Frans Georg Riedell, Handlanden Bror Karl Oskar Lindgren, Handlanden Axel Adolf Pihlgren, Aktiebolaget I. H. Wickel samt Handlandeanken Matilda Hirvonen.

Härigenom blef hela antalet eller alla fem rättigheter att utminutera brännvin och sprit upptagna; antalet rättigheter till minutförsäljning af andra spritdrycker än brännvin och sprit uppgick till 24 af bestämda 25; och utskänkningsrättigheterna till 45 mot tillåtna 55.

Under året förordade Stadsfullmäktige dessutom på ifrågavarande specialutskotts förslag beviljande af rättighet att utminutera¹⁾ spritdrycker uti 1 fall, nämligen för Handlanden C. B. Hildén att öfvertaga Handlanden G. Riedell tidigare meddelade rättigheter; samt rätt att utskänka brännvin och andra spritdrycker uti 9 fall, nämligen för Helsingfors Handelsgille²⁾, innehafvaren af velocipedbanan i Djurgården³⁾ under tiden från den 20 Maj till den 15 Oktober, direktionen för Finska teaterhusbolaget⁴⁾, Jernvägsmanaföreningen⁵⁾, Restauratören Ekberg⁶⁾ för en

---

1) Stfs prot. den 6 sep. § 16. — 2) D:o d:o den 29 mars § 11. — 3) D:o d:o den 19 april § 21. — 4) D:o d:o den 17 maj § 5. — 5) D:o d:o den 17 maj § 19. — 6) D:o d:o den 2 aug. § 31.

tid af ett år, räknadt från den 1 Juni 1898, bestyrelsen ¹⁾ för ett i Ate-
neum tillernadt lotteri för „Svenska folkskolans vänner“, bestyrelsen för
första allmänna finska trädgårdsutställningen under den 8—12 Septem-
ber ²⁾, Restauratören G. A. Wickström i studenthuset ³⁾ och Handelsbi-
trädeföreningen ⁴⁾.

På förslag af meranämnda utskott förordade Stadsfullmäktige äfven
ytterligare beviljande af rätt till partihandel med brännvin och sprit uti
3 fall ⁵⁾, men afstyrkte bifall till sådan rätt uti 4 fall ⁶⁾.

Under redogörelseåret afgafs af Stadsfullmäktige, efter ärendets för-
beredning af nyss anförda, permanenta utskott, infordradt yttrande rör-
ande ansökningar om rättighet till minuthandel med viner och andra
svagare rusdrycker uti 11 särskilda fall ⁷⁾, och utföll detta yttrande uti
9 fall tillstyrkande och uti öfriga i öfverensstämmelse med Poliskamma-
rens förslag.

Minuthandel
med viner och
andra svagare
rusdrycker.

Rörande rätt till försäljning af öl och andra maltdrycker behand-
lades af Stadsfullmäktige under året 89 särskilda ansökningar och afgafs
dervid efter ärendenas beredning af vederbörande utskott i de flesta fall
tillstyrkande eller afböjande yttrande i öfverensstämmelse med Poliskam-
marens förslag.

Rätt att försälja
maltdrycker.

Stadsfullmäktige under året voro: senatorn L. Mechelin, protokolls-
sekreteraren T. J. Boisman, vicekonsuln J. N. Carlander, kommerserådet
V. Ek, referendariesekreteraren J. A. Nordman, bankdirektören A. Norr-
mén, arkitekten M. Scherfbeck, maskiningeniören K. Söderman, medicine-
doktorn O. Heikel, bandirektören A. Granfelt, fabrikanten R. Heimberger,
professorn K. G. Nyström, byrådirektören C. B. Federley (viceordf.) filo-
sofiedoktorn A. Ramsay, senatskamreraren B. Erenius, magistern A. R.
Frenckell, filosofiekandidaten M. Holmberg, maskiningeniören E. Bergroth,
packhusinspektoren V. W. Hougberg, vicehärads höfdingen F. Jansson,

Stadsfullmäk-
tige under år
1898.

¹⁾ Stfs prot. den 14 jan. § 21. — ²⁾ D:o d:o den 6 sep. § 15. — ³⁾ D:o d:o den 6 sep.
§ 17. — ⁴⁾ D:o d:o den 15 nov. § 3. — ⁵⁾ D:o d:o den 1 mars § 5, den 6 sep. § 19, den 1
nov. § 6. — ⁶⁾ D:o d:o den 1 mars § 24, den 3 maj §§ 8 och 23, den 7 juni § 6. — ⁷⁾ D:o
d:o den 25 jan. §§ 6 och 7. D:o d:o den 8 feb. §§ 7 och 9. D:o d:o den 1 mars § 4. D:o
d:o den 15 mars §§ 11 och 12. D:o d:o den 29 mars § 10. D:o d:o den 19 april § 5 samt
D:o d:o den 11 okt. § 15.

konsuln L. Krogius, justitierådmannen A. Nyberg, handlanden G. Paulig, konsuln K. Stockman, kamreraren O. Th. Widerholm, arkitekten W. Aspelin, handlanden O. Kjällmanson, pastorn E. Murén, bankdirektören L. von Pfaler, handlanden K. H. Renlund, vicehäradshöfdingen R. F. von Willebrand, stenhuggaren K. V. Bergman, öfversten K. Antell, öfverdirektören A. Gripenberg, magistern U. Kurtén, medicinedoktorn A. Holmberg, ingenjören C. E. Holmberg, handlanden Hj. Schildt, referendariesekreteraren F. Stjernvall, handlanden P. Sinebrychoff, medicinedoktorn O. Engström, handlanden M. Hallberg, magistern E. Nordström, referendariesekreteraren J. L. Snellman, bankdirektören E. Schybergson, medicinlicentiaten E. Juslin, lektor E. Lagerblad och plåtslagaremästaren G. W. Sohlberg.

Stadsfullmäktiges sammanträden, protokoll och bref.

Stadsfullmäktige sammanträdde under året 21 gånger, deribland 6 gånger till förstärkt antal. Paragrafantalet i Fullmäktiges protokoll utgjorde 475 och antalet bref, som å Fullmäktiges vägnar aflätos, uppgick till 460.

II. Drätselkammaren.

Då de förnämsta af Drätselkammaren handlagda ärenden redan under föregående afdelning blifvit anförda, upptagas här endast följande:

a) Ärenden beträffande förvaltningen af stadens fasta gods.

Dels på grund af särskilda utaf Stadsfullmäktige gifna, i det föregående redan berörda bemyndiganden, dels i stöd af Drätselkammaren jemlikt dess reglemente tillkommande befogenhet att genom offentlig auktion försälja staden tillhöriga odisponerade tomter, försälde Drätselkammaren under året nedan upptagne bostads- och fabriksstomter, å hvilka, sedan för desamma fastställda löseskillingar antingen kontant erlagts eller gäldats genom utfärdande af i tomten in-tecknade eller med borgen försedda skuldförbindelser, salubref af Kammaren å stadens vägnar utfärdades:

Försäljning af tomter.

Quarter N:o	Tomt N:o	Gata	Köparen	Tomtens areal m ²	Enhets-	Köpeskillingens belopp
					pris	
					Fr.	Fr.
295	1	Neckens gränd	Doktor Emil Arv. Stenberg . . .	1,172,130	15 —	17,581 95
109	35	Bergmans-	Handl. Axel Parviainen	2,059,125	26 81	54,100 —
161	7	Kronbergs-	Bankdirektör Otto Stenroth . . .	1,459,980	25 —	36,499 50
295	4	Östra chausséen	Doktor Emil Arv. Stenberg . . .	2,189,400	15 —	32,841 —
—	3	Sörnäs strandväg	Byggmästar H. E. Lohman	1,313,340	18 —	23,640 12
—	5	Neckens gränd	Fru Serafina Lindberg	1,109,870	19 —	21,087 53
—	1	Sörnäs strandväg	Ingeniör Gust. Rud. Lindberg . .	1,205,025	22 04	26,600 —
109	31	Bergmans-	Stadskamreraren T. Holmberg och Filosofie kand. J. Soini	1,981,964	20 03	39,700 —
25	4	Konstantins-	Öfverdirektör Alex. Gripenberg .	1,108,987	18 —	19,961 77

I stöd af Stadsfullmäktiges dels under året dels tidigare fattade beslut afslutade Drätselkammaren legoafstal beträffande staden tillhörig jord uti följande fall:

Utarrenderade lägenheter.

N:o & kartan	Lägenhetens namn	Areal m ²	Arrendatorns namn	Arrende- tidens utgång	Grundrentan	Årlig pen- ningaf- gåld	Fm ²
37	Berghäll, bostads- tomt N:o 25 vid 3:dje linien	1,373,350	Handelsbiträdet Bernhard Ek ¹⁾	1928 dec. 31	—	261	—
—	D:o bostadstomt N:o 27 vid 3:dje linien	1,373,350	Jernvägskonduktören O. E. Lund och Byggmäst. K. J. Winqvist ²⁾	1928	„	31	306
—	D:o bostadstomt N:o 29 vid 3:dje linien	1,658,320	Arbetsledaren Matts Sundqvist ³⁾	1927	„	31	373
—	D:o bostadstomt N:o 31 vid 3:dje linien	1,723,780	Byggmästaren J. G. Rosenberg ⁴⁾	1927	„	31	345
—	D:o bostadstomt N:o 33 vid 3:dje linien	1,658,320	Densamme ⁵⁾	1928	„	31	290
—	D:o bostadstomt N:o 19 vid 4:de linien	1,189,190	Arbetarebostads aktiebolaget Wäi- nölä ⁶⁾	1928	„	31	356
—	D:o bostadstomt N:o 21 vid 4:de linien	1,189,190	Densamme ⁶⁾	1928	„	31	327
—	D:o bostadstomt N:o 22 vid 4:de linien	1,382,792	Handlanden F. F. Strömberg ⁷⁾	1928	„	31	473
—	D:o bostadstomt N:o 24 vid 4:de linien	1,382,792	Byggmästaren E. Haavisto ⁸⁾ . . .	1928	„	31	346
101	Blekkholmen, södra	17,280 —	Restauratören C. F. Nyberg ⁹⁾ . . .	1928	„	31	500
111	Flisbolmen	19,940 —	Handlanden F. Sjöblom ¹⁰⁾ . . .	1923	„	31	200
27a	Fogelvik	—	Kanslirådet C. L. Lindeberg ¹¹⁾ . . .	1903	„	31	109
—	Hermanstad, tomt N:o 9 b i 11:te kvartret	—	Aktiebolag för badinrättning i Hermanstad ¹²⁾	1928	„	31	150
54 & 55	Humleberg, villan N:o 16	—	Muraren August Lundell ¹³⁾ . . .	1912	„	31	260
23	Hörneberg, bostads- tomt N:o 4 vid Wilhelmsgatan	804,160	Arbetarebostads aktiebolag. Into ¹⁴⁾	1927	„	31	556
—	D:o bostadstomt N:o 6 vid d:o	833,040	Densamme ¹⁴⁾	1927	„	31	371
—	D:o bostadstomt N:o 8 vid d:o	916,240	Densamme ¹⁴⁾	1927	„	31	411
—	D:o bostadstomt N:o 1 vid Sibyllegatan	970,990	Gårdsegaren A. G. Olin ¹⁵⁾ . . .	1927	„	31	300

¹⁾ Drs prot. den 9 juni § 31. — ²⁾ D:o d:o den 3 feb. § 12. — ³⁾ D:o d:o den 24 mars § 6. — ⁴⁾ D:o d:o den 24 mars § 7. — ⁵⁾ D:o d:o den 18 aug. § 23. — ⁶⁾ D:o d:o den 1 dec. § 26. — ⁷⁾ D:o d:o den 1 dec. § 24. — ⁸⁾ D:o d:o den 1 dec. § 25. — ⁹⁾ D:o d:o den 18 aug. § 27. — ¹⁰⁾ D:o d:o den 1 dec. § 27. — ¹¹⁾ D:o d:o den 31 mars § 9. — ¹²⁾ D:o d:o den 22 sep. § 37. — ¹³⁾ D:o d:o den 7 jan. § 24. — ¹⁴⁾ D:o d:o den 7 juli § 26. — ¹⁵⁾ D:o d:o den 7 juli § 27.

23	Hörneberg, bostadstomt N:o 2 vid Sibyllegatan	1,084,000	Handlanden K. A. Lindström ¹⁾	1928	dec.	31	—	391	—
—	D:o bostadstomt N:o 3 vid d:o	809,225	Typografen A. A. Lindfors ²⁾	1928	„	31	—	121	—
—	D:o bostadstomt N:o 4 vid d:o	1,191,530	Handlanden K. A. Lindström ³⁾	1928	„	31	—	423	—
—	D:o bostadstomt N:o 6 vid d:o	1,185,920	Densamme ³⁾	1928	„	31	—	386	—
—	D:o bostadstomt N:o 8 vid d:o	1,388,000	Brandvaktsenkan Maria Sofia Stam ⁴⁾	1928	„	31	—	173	50
—	D:o bostadstomt N:o 1 vid Söderviksgatan	1,118,900	Fröken A. Löppönen ⁵⁾ . . .	1927	„	31	—	308	—
—	D:o fabriksstomt N:o 2 vid d:o	—	Ingeniören Gustaf Zitting ⁶⁾ .	1901	„	31	—	Arren-	defritt
—	D:o bostadstomt N:ris 3 och 5 vid d:o	—	Fröken A. Löppönen ⁷⁾	1921	„	31	—	300	—
—	D:o fabriksstomt N:ris 4 och 6 vid Sörnäs Strandväg	8,499,600	Finska Elektriska Aktiebolaget ⁸⁾	1928	„	31	—	3,210	—
—	Janssonska odlingsgarna, fabriksstomt N:o 20	7,257,400	Helsingfors Spinneri Aktiebolag ⁹⁾	1928	„	31	—	2,177	22
—	Kottby, villan litt. B 1.	9,730	Handlanden M. Blom ¹⁰⁾ . . .	1928	„	31	—	250	—
—	D:o villan litt. B 2	8,470	Bokhållaren Gustaf Hall ¹¹⁾ .	1927	„	31	—	150	—
92	Nätholmen, lilla	2,290	Firman Francke et Nordman ¹²⁾	1924	„	31	0,075	184	—
91	D:o stora	4,300	Sörnäs Snickeri Aktiebolag ¹²⁾	1924	„	31	0,142	366	—
67	Sandnäs, villan	—	Gårdsegaren K. C. Grönlund ¹³⁾	Tillsvidare			2,285	175	—
22	Södervik, villan litt. A.	—	Fru Elisabet Sergejeff ¹⁴⁾ . . .	1903	dec.	31	—	600	—
—	D:o villan litt. B	—	Trävaruhandlanden J. A. Jansson ¹⁵⁾	1903	„	31	—	400	—
—	D:o villan litt. C	—	Trädgårdsmästaren A. Sokoloff ¹⁶⁾	1904	„	31	—	300	—
22	Sörnäs, upplagsplats N:o 4	—	Handlanden Rudolf Hamfeldt ¹⁷⁾	1904	„	31	—	430	—

1) Drks prot. den 18 aug. § 24. — 2) D:o d:o den 23 juni § 20. — 3) D:o d:o den 22 sep. § 27. — 4) D:o d:o den 23 juni § 21. — 5) D:o d:o den 7 juli § 25. — 6) D:o d:o den 24 mars § 9. — 7) D:o d:o den 24 mars § 9. — 8) D:o d:o den 18 aug. § 26. — 9) D:o d:o den 18 aug. § 25. — 10) D:o d:o den 22 sep. § 26. — 11) D:o d:o den 24 mars § 3. — 12) D:o d:o den 26 maj § 22. — 13) D:o d:o den 8 dec. § 3. — 14) D:o d:o den 22 dec. § 4. — 15) D:o d:o den 22 dec. § 3. — 16) D:o d:o den 8 dec. § 5. — 17) D:o d:o den 15 dec. § 13. —

—	Sörnäs, upplagsplats N:o 5	—	Handlanden Rudolf Ham- feldt ¹⁾	1904	dec.	31	—	444	—
206	D:o lägenheten litt. A.	17,600 —	Sörnäs Snickeri Aktiebolag ²⁾	1924	„	31	2,565	605	—
—	D:o lägenheten litt. B.	25,400 —	Firman Francke & Nordman ³⁾	1924	„	31	3,702	302	50
16	Ås, bostadstomt N:o 3 i kvarteret 351	—	Amalia Ulrika Ekholms sterb- hus ⁴⁾	1911	„	31	—	250	—
—	D:o fabrikstomt N:o 3 i kvarteret 358	—	Handlanden J. A. Sjöblom ⁵⁾	1928	„	31	—	600	—

Förlängning af
arrenderätt.

På tidigare framhållna skäl (pg. 19) beviljades⁵⁾ förlängd arrenderätt åt Litografen F. O. Lievendals arfvingar för villalotten N:o 4 i Brunnssparkens vestra område för tiden från och med den 1 Juli 1899 till den 30 Juni 1924 mot ett till 297 mark förhöjdt årligt arrendebelopp.

Arrendened-
sättning.

Årsarrendet för Djurgårdsvillan N:o 8, hvilket enligt arrendekontraktet utgör 190 mark per tunnland och härintills uppburits med 247 mark, nedsattes⁶⁾ från och med den 1 Januari till 229 mark 14 penni, med anledning deraf att arealen af sagda villatomt vid verkställd gränsreglering minskats med 0,127 tunnland. Likaledes nedsattes⁷⁾ i anledning af frångången mark med 18 mark 93 penni Handlanden K. V. Snellmans arrende för en odling på villalägenheten Ås.

Plats för ett
brandredskaps-
skjul i Herman-
stad.

På derom af viceordföranden Nummelin gjord framställning beslöt⁸⁾ Drätselkammaren medgifva Frivilliga brandkåren i Hermanstad rättighet att för uppförande af ett nytt redskapsskjul för kåren afgiftsfritt disponera härtill erforderligt område utaf den till staden numera återgångna, af Magistern Leon. Lindelöf förut på arrende innehafda tomten N:o 8 i 2:dra kvarteret af Hermanstad.

Tillfälliga lego-
aftal.

Legoaftal af mera tillfällig natur angående staden tillhöriga mindre, dels för odling dels till upplag m. m. lämpliga platser träffades dessutom af Drätselkammaren på kortare tid uti följande fall.

¹⁾ Drks prot. den 15 dec. § 13. — ²⁾ D:o d:o den 26 dec. § 22. — ³⁾ D:o d:o den 1 dec. § 20. — ⁴⁾ D:o d:o den 27 dec. § 34. — ⁵⁾ D:o d:o den 18 aug. § 22. — ⁶⁾ D:o d:o den 21 juli § 6. — ⁷⁾ D:o d:o den 24 nov. § 24. — ⁸⁾ D:o d:o den 3 feb. § 38.

Arrendeplats	Arrendatorns namn	Arrende- tidens utgång	Arrende- afgåld Fmk.	Anm.
Aspnäs, plantage	Trädgårdsmäst. A. Sokoloff ¹⁾	1899 dec. 31	70	per år
Berghäll, stenbrott	Stenarbetarene E. Mattsson o. J. Johansson ²⁾	2 mån. upps.	20	" "
Brunnsparken, kägelbanan	Sjökapten K. J. Hjelt ³⁾	1099 maj 1	360	" "
Docksgatan, upplagsplats i qv. 121	Firman Wilcken & Co ⁴⁾	2 mån. upps.	220	" "
Fabriksparken, upplags- plats	Gårdsegaren B. A. Ölander ⁵⁾	" "	12	" månad
Fjälldal, stenbrott	Stenarbetaren D. Hänninen ⁶⁾	" "	20	" år
D:o d:o	D:o U. G. Stenius ⁷⁾	" "	50	" "
D:o d:o	D:o E. Mäkinen ⁸⁾	" "	12	" "
Gräsviken, upplagsplats vid	Firman Chr. Jacobsen & sø- ner ⁹⁾	3 mån. upps.	175	" "
D:o d:o	Aktiebolaget Gräsvikens Ka- kelfabrik ¹⁰⁾	6 mån. upps.	1,300	" "
Hafsgatan, d:o	Byggmästaren S. Reipsar ¹¹⁾	2 mån. upps.	332	" "
Hafshammen, d:o	Filosofiekand. J. A. Elomaa ¹²⁾	6 mån. upps.	350	" "
D:o d:o	Ingenjören Hj. Londén ¹³⁾	3 mån. upps.	240	" "
Hafstorget, 2ne upplags- platser å	Handlanden E. Almqvist ¹⁴⁾	6 mån. upps.	530	" "
Henriksplanad., annons- kiosk	Agenten I. Juslin ¹⁵⁾	— —	50	" "
Hermanstad, tomt 2 qv. 19	Villaägaren Matts Santala ¹⁶⁾	Tillsvidare	20	" "
Hörneberg, upplagsplats	Gårdsegaren A. E. Olin ¹⁷⁾	2 mån. upps.	10	" månad
Janssonska odl., en del af	Arrendatorn B. E. Andersson ¹⁸⁾	4 mån. upps.	1,000	" år
Jernvägstorget, annonspe- lare	Agenten I. Juslin ¹⁵⁾	— —	20	" "
Junkarskolans plantage	Handl. Georg Barkoff ¹⁹⁾	Tillsvidare	75	" "
D:o upplagsplats	Byggmästaren S. Reipsar ²⁰⁾	2 mån. upps.	180	" "
Kampmalmen, d:o	Fru Sergejeff ²¹⁾	" "	300	" "
Kovins villa, d:o vid	Muraren Wallenius ²²⁾	För 3 mån.	10	" månad
Lokomotivstallsplatsen	Stenhuggaren K. W. Berg- man ²³⁾	2 mån. upps.	20	" år
Majstad, tomt 4 qv. 3	Skomakaren C. J. Nordberg ²⁴⁾	Tillsvidare	25	" "

¹⁾ Drks prot. den 28 juli § 16. — ²⁾ D:o d:o den 24 febr. § 22. — ³⁾ D:o d:o den 21 april § 46. — ⁴⁾ D:o d:o den 3 mars § 12. — ⁵⁾ D:o d:o den 3 febr. § 24. — ⁶⁾ D:o d:o den 20 jan. § 30. — ⁷⁾ D:o d:o den 1 sept. § 4. — ⁸⁾ D:o d:o den 3 nov. § 3. — ⁹⁾ D:o d:o den 28 juli § 9. — ¹⁰⁾ D:o d:o den 25 sept. § 4. — ¹¹⁾ D:o d:o den 11 aug. § 2. — ¹²⁾ D:o d:o den 14 juli § 4. — ¹³⁾ D:o d:o den 28 april § 47. — ¹⁴⁾ D:o d:o den 14 april § 4. — ¹⁵⁾ D:o d:o den 24 mars § 33. — ¹⁶⁾ D:o d:o den 20 maj § 35. — ¹⁷⁾ D:o d:o den 4 aug. § 18. — ¹⁸⁾ D:o d:o den 12 maj § 13. — ¹⁹⁾ D:o d:o den 2 juni § 3. — ²⁰⁾ D:o d:o den 3 aug. § 2. — ²¹⁾ D:o d:o den 24 nov. § 25. — ²²⁾ D:o d:o den 14 juli § 2. — ²³⁾ D:o d:o den 30 juni § 17. — ²⁴⁾ D:o d:o den 18 aug. § 36.

Majstad, tomt 9 qv. 2	Byggmästaren A. von Bell ¹⁾	6 mån. upps.	25	per år
Mejlans, karaktärsbyggnaden å	Borgmästaren E. Öhman ²⁾	— —	500	„ sommar
Munkholmsgatan, del af	Aktiebolaget Sandvikens Skeppsdocka ³⁾	Tillsvidare	114	„ år
Petersgatan, stenbrott vid	Stenhuggaren A. W. Kalenius ⁴⁾	2 mån. upps.	20	„ „
Qvarteret 182, upplagsplats	Vicchäradsh. A. Th. Möller ⁵⁾	6 mån. upps.	900	„ „
D:o 183, d:o	Sandvikens Aktiebolag ⁶⁾	„ „	800	„ „
D:o 183, d:o	Kamrer H. Helner ⁷⁾	„ „	130	„ „
Sandnäs, upplagsplats	Direktören K. A. Brander ⁸⁾	„ „	981	„ „
D:o ett område	Kollegiirådet A. P. Lindfors ⁹⁾	„ „	150	„ „
Skatudden, upplagsplats	Firman Chr. Jacobsen & söner ¹⁰⁾	3 mån. upps.	100	„ „
D:o d:o	Byggmästarene Ahde och Eskola ¹¹⁾	2 mån. upps.	5	„ månad
D:o d:o	Kontoristen J. Svensson ¹²⁾	6 mån. upps.	334	„ år
D:o d:o	Kommerserådet Victor Ek ¹³⁾	„ „	450	„ „
D:o d:o	Körsnären A. Lundqvist ¹⁴⁾	„ „	375	„ „
D:o d:o	Agenten Svensson ¹⁵⁾	„ „	150	„ „
Surutoin, stenhrott	Stenarb. J. L. Makkonen ¹⁶⁾	„ „	6	„ månad
Svalboet	Fru Elisabeth Sergejeff ¹⁷⁾	1899 juni 15	50	i ett för allt
Trekanten, annonspelare	Agenten I. Juslin ¹⁸⁾	Tillsvidare	20	per år
Wallgård, ett område	Snickaren K. A. Åström ¹⁹⁾	2 mån. upps.	40	„ „
D:o stenbrott	Stenhuggaren J. Wegelius ²⁰⁾	„ „	24	„ „
Årholmogatan, upplagsplats vid	Byggmästaren P. Halonen ²¹⁾	„ „	30	„ „

Vedgård invid
Fabriksparken.

Arrendefritt beviljade²²⁾ Drätselkammaren åt *Föreningen för Helsingfors Arbetshem och Nattherberge* på derom af föreningens bestyrelse gjord framställning rätt att under ytterligare ett års tid, räknadt från den 1 Juni, uppå derför tidigare bestämda vilkor²³⁾ disponera den åt föreningen till vedgård upplåtna platsen invid Fabriksparken.

Beviljande af
platser för salu-
stånd, vagnar
och bord.

Under året beviljade²⁴⁾ Drätselkammaren 4 särskilda sökande mot en årlig afgift af 10 mark rätt att tillsvidare å stadens odisponerade

1) Drks prot. den 3 nov. § 34. — 2) D:o d:o den 20 jan. § 16. — 3) D:o d:o den 5 maj § 36. — 4) D:o d:o den 10 nov. § 15. — 5) D:o d:o den 26 juli § 16. — 6) D:o d:o den 3 mars § 20. — 7) D:o d:o den 7 juli § 41. — 8) D:o d:o den 5 maj § 29. — 9) D:o d:o den 13 jan. § 9. — 10) D:o d:o den 28 juli § 9. — 11) D:o d:o den 25 aug. § 1. — 12) D:o d:o den 4 aug. § 30. — 13) D:o d:o den 20 okt. § 26. — 14) D:o d:o den 20 okt. § 21. — 15) D:o d:o den 3 nov. § 29. — 16) D:o d:o den 20 maj § 5. — 17) D:o d:o den 22 dec. § 4. — 18) D:o d:o den 24 nov. § 33. — 19) D:o d:o den 28 april § 10. — 20) D:o d:o den 25 aug. § 20. — 21) D:o d:o den 3 mars § 31. — 22) D:o d:o den 26 maj § 13. — 23) 1893 års berättelse pg. 114. — 24) Drks prot. den 16 mars § 3, den 26 maj § 4, den 14 juli § 1 och den 8 sept. § 2.

marker uppställa mindre skjul för försäljning af kaffe, läskdrycker, bröd, frukt, karameller m. m. Sex andra medellösa personer tillätos¹⁾ dessutom att afgiftsfritt å enahanda marker uppställa dylika stånd, vagnar och bord för försäljning af nyssnämnda varor.

På derom af Vattenfabrikanten J. W. Salenius gjord anhållan beviljade²⁾ Drätselkammaren honom rättighet att jemväl under ifrågavarande år, likasom under de närmast föregående, hålla vagnar för försäljning af läskdrycker å Vestra kajen vid hvardera ändan af Saluhallen, vid Sandvikshamnen och i Kaisaniemi park vid den från Unionsgatan till parken ledande ingången.

På framställning af den utaf Finska Ångfartygs Aktiebolaget anställda Stewarden F. G. Hedberg biföll³⁾ Drätselkammaren för sin del till att i Södra hamnen vid norra ändan af täckta varuskjulet anordnades en servering af svagdricka för de vid lastnings- och lossningsarbeten anstälde arbetarene, under vilkor att sökanden hade noggrann tillsyn deröfver, att tillbörlig snygghet och ordning vid serveringen iakttages.

Rättigheten att uppbära afgifter för begagnande af stadens mulbetesmark⁴⁾ uppläts af Drätselkammaren mot en ersättning af inalles 170 mark samt rättigheten att afberga gräsväxten⁵⁾ å särskilda odisponerade områden äfvensom vassan⁶⁾ ikring stadens holmar för sammanlagdt 18 mark.

Den väsentliga minskningen i inkomst för afbergning af gräsväxten under redogörelseåret mot föregående år beror derpå, att Drätselkammaren på Brandmästarens derom gjorda framställning icke på auktion utbjöd afbergandet af gräsväxten å ängslotterna i Djurgården, utan öfverlemnade⁷⁾ det åt stadens brandverk, som hade behof af grönfoder för brandverkets hästar.

Till följd af gjorda ansökningar och förestäld utredning om åtkomsten godkände Drätselkammaren de arrendeöfverlåtelse, genom hvilka nedannämnda personer för återstoden af förut bestämd legotid förvärfvat sig besittningsrätten till följande utom den egentliga staden belägna lägenheter:

Utelegning af mulbetesmark och rätt till afbergning af gräsväxt och vassa.

Öfverlåtelse af arrenderätt.

¹⁾ Drks prot. den 28 april §§ 2 & 13, den 5 maj §§ 2 & 8, den 16 juni § 2 och den 18 aug. § 10. — ²⁾ D:o d:o den 24 febr. § 1. — ³⁾ D:o d:o den 5 maj § 9. — ⁴⁾ D:o d:o den 10 febr. § 7, den 7 april § 19 och den 9 juni § 7. — ⁵⁾ D:o d:o den 29 sept. § 11. — ⁶⁾ D:o d:o den 23 juni § 3 och den 7 juli § 19. — ⁷⁾ D:o d:o den 9 juni § 40.

N:o	Lägenhetens namn	Den nye innehafvaren
37	<i>Berghäll:</i>	
	Andra linien tomt N:o 1 . . .	Enkefru Ida Cajanden ¹⁾
	” ” ” N:o 19 . . .	Fröknarne R. W. och E. S. Blom ²⁾
	Tredje ” ” N:o 3 . . .	Enkefru Ida Cajander ³⁾
	” ” ” N:o 21 . . .	Gårdsegaren G. Gustafsson ⁴⁾
	” ” ” N:o 30 . . .	Boktryckerifaktorn J. Pelkkonen ⁵⁾
	Fjerde ” ” N:o 6 . . .	Veterinären Oskar Lindström ⁶⁾
	” ” ” N:o 12 . . .	Formannen Karl Toivonen ⁷⁾
	” ” ” N:o 20 . . .	Villaegaren Hj. Tuiskunen ⁸⁾
79	<i>Brunnsparcken vestra:</i>	
	villan N:o 4	Litografen G. o. Kontoristen E. J. Liovendahl ⁹⁾
	” N:o 5	Fru Engenie Grünberg ¹⁰⁾
—	<i>Brunnsparcken östra:</i>	
	villan N:o 22	Enkeassessorskan E. Boman ¹¹⁾
—	<i>Djurgården, villan N:o 5 . . . . .</i>	Generalmajoren R. Nyberg ¹²⁾
	” ” N:o 8	Filosofidoktorn W. Vasenius ¹³⁾
26	<i>Ecko, bostadsvilla . . . . .</i>	Godsegaren J. Kavaleff ¹⁴⁾
27	<i>Fågelvik d:o . . . . .</i>	Fru Adolfin Gustafsson ¹⁵⁾
89	<i>Hanaholmen . . . . .</i>	Handlanden Alex. Pelander ¹⁶⁾
—	<i>Hermanstad:</i>	
	Tomt N:o 1 i 2:dra kvarteret .	Handl. Karl A. Aaltonen ¹⁷⁾
	” N:ris 6 & 7 ” ” .	Torghandlaren Jonas Weckström ¹⁸⁾
	” N:o 3 i 3:dje ” ” .	Ärrendatorsenkan Maria Sundbäck ¹⁹⁾
	” N:o 4 ” ” ” .	Timmermannen J. G. Skjöld ²⁰⁾
	” N:o 8 ” ” ” .	Villaegaren Kr. Korman ²¹⁾
	” N:o 4 ” 8:de ” .	Föreningen för uppförande af „Folkets hem“ ²²⁾
	” N:o 8 ” 11:te ” .	Timmermannen V. Andersson ²³⁾
	” N:o 13 ” ” ” .	Plåtslagaren K. H. Somén ²⁴⁾
	” N:o 2 ” 15:de ” .	Byggmästaren A. Wiklund ²⁵⁾
	” N:o 2 ” 16:de ” .	Arbetsledaren O. W. Rantanen ²⁶⁾
54 & 55	<i>Humleberg:</i>	
	Villan N:o 3	Fru Maria Hagelin ²⁷⁾
	” N:o 5	Helsingfors Hattmanufaktur aktiebolag ²⁸⁾
	” N:o 15	Korfmakaren Julius Neuman ²⁹⁾
	” N:o 23	Restauratören J. Wolontis ³⁰⁾

¹⁾ Drks prot. den 8 dec. § 26. — ²⁾ D:o d:o den 21 april § 29. — ³⁾ D:o d:o den 10 nov. § 3. — ⁴⁾ D:o d:o den 10 nov. § 33. — ⁵⁾ D:o d:o den 7 jan. § 1. — ⁶⁾ D:o d:o den 20 jan. § 23. — ⁷⁾ D:o d:o den 20 jan. § 19. — ⁸⁾ D:o d:o den 3 febr. § 15. — ⁹⁾ D:o d:o den 15 dec. § 28. — ¹⁰⁾ D:o d:o den 13 jan. § 15. — ¹¹⁾ D:o d:o den 24 mars § 4. — ¹²⁾ D:o d:o den 3 febr. § 16. — ¹³⁾ D:o d:o den 8 juni § 34. — ¹⁴⁾ D:o d:o den 12 maj § 12. — ¹⁵⁾ D:o d:o den 31 mars § 9. — ¹⁶⁾ D:o d:o den 13 jan. § 2. — ¹⁷⁾ D:o d:o den 20 jan. § 14. — ¹⁸⁾ D:o d:o den 17 febr. § 26. — ¹⁹⁾ D:o d:o den 20 maj § 10. — ²⁰⁾ D:o d:o den 24 febr. § 24. — ²¹⁾ D:o n:o den 8 sept. § 3. — ²²⁾ D:o d:o den 5 maj § 37. — ²³⁾ D:o d:o den 20 maj § 11. — ²⁴⁾ D:o d:o den 7 april § 35. — ²⁵⁾ D:o d:o den 10 nov. § 17. — ²⁶⁾ D:o d:o den 8 dec. § 21. — ²⁷⁾ D:o d:o den 9 juni § 2. — ²⁸⁾ D:o d:o den 27 okt. § 2. — ²⁹⁾ D:o d:o den 20 jan. § 1. — ³⁰⁾ D:o d:o den 24 nov. § 1.

23	<i>Hörneberg</i> , lotten litt. A.	Helsingfors stad ¹⁾
43	<i>Malm</i> , villaområdet c.	Handlanden A. Lind ²⁾
—	” område å	Underbrandmästaren F. Sjöblom ³⁾
—	<i>Majstad</i> :	
—	Tomt N:ris 3 & 4 i 1:sta kvarteret	Helsingfors stad ⁴⁾
—	” N:o 3 i 3:dje ”	Skomakaren C. J. Nordberg ⁵⁾
—	” N:o 6 i 12:te ”	Snickaren J. F. Stor ⁶⁾
—	” N:o 4 i Strandkvarteret . . .	Enkefru Maria Gustafsson ⁷⁾
—	<i>Mejlans</i> , villan N:o 6	Handlande Th. Stude ⁸⁾
117	<i>Rönnskär</i> , <i>vestra</i> , lott N:o 1 . . .	Kollegiassessorn A. Illberg ⁹⁾
129	<i>Sandudd</i> , fabriksomt N:o 2 . . .	Handlanden G. Nordgren ¹⁰⁾
22	<i>Sörnäs</i> , upplagsplatserna N:ris 4 & 5	Handlanden Rudolf Hamfeldt ¹¹⁾
—	<i>Sörnäs strandväg</i> , tomt N:o 5 vid	Helsingfors stad ¹²⁾
—	<i>Tullängen</i>	Inspektoren V. Lindström ¹³⁾
15	<i>Wallgård</i> , tomt N:o 1	Handl. enkan H. Galovatschoff ¹⁴⁾
—	” N:o 5	Gaslysnings Aktiebolaget ¹⁵⁾
—	<i>Ås</i> , tomt N:o 16	Rusthållaren Sven Gust. Allén ¹⁶⁾

På grund af Stadsfullmäktiges beslut ¹⁷⁾ af den 22 April 1897 afslutade ¹⁸⁾ Drätselkammaren nya arrendekontrakt angående följande bostadstomter i förstäderna Hermanstad och Majstad, nämligen: N:o 6 i 1:sta kvarteret af Hermanstad och N:o 5 i 1:sta samt N:ris 3, 8 och 9 i 3:dje kvarteret af Majstad.

Afslutande af nytt kontrakt med arrendatorerne i Hermanstad och Majstad.

Med föranledande af särskilda arrendatorers ansökningar om erhållande af den för intecknings vinnande i byggnaderna å deras arrendemark enligt lag erforderliga rättigheten att utan stadens hörande till annan person öfverlåta sin arrenderätt, beviljade Drätselkammaren, jemlikt Stadsfullmäktiges den 26 April och 3 September 1882 Kammaren gifna bemyndigande att afgöra sådana ärenden, dylik friare dispositionsrätt för följande utom staden belägna arrendelägenheter:

Beviljande af friare dispositionsrätt.

¹⁾ Drks prot. den 24 mars § 9. — ²⁾ D:o d:o den 12 maj § 13. — ³⁾ D:o d:o den 20 jan. § 6. — ⁴⁾ D:o d:o den 20 jan. § 39. — ⁵⁾ D:o d:o den 18 aug. § 35. — ⁶⁾ D:o d:o den 7 juli § 7. — ⁷⁾ D:o d:o den 27 jan. § 39. — ⁸⁾ D:o d:o den 1 sept. § 3. — ⁹⁾ D:o d:o den 27 okt. § 16. — ¹⁰⁾ D:o d:o den 15 sept. § 16. — ¹¹⁾ D:o d:o den 3 febr. § 11 och 3 mars § 15. — ¹²⁾ D:o d:o den 21 april § 7. — ¹³⁾ D:o d:o den 28 juli § 8. — ¹⁴⁾ D:o d:o den 28 april § 36. — ¹⁵⁾ D:o d:o den 20 okt. § 12. — ¹⁶⁾ D:o d:o den 14 april § 3. — ¹⁷⁾ Se 1897 års berättelse pg. 22. — ¹⁸⁾ Drks prot. den 27 jan. § 40 och febr § 4.

Berghäll, tomten N:o 33 vid 2:dra linjen ¹⁾).

” ” ” 25 ” 3:dje ” ²⁾).

” ” ” 27 ” 3:dje ” ³⁾).

” ” ” 29 ” 3:dje ” ⁴⁾).

” ” ” 32 ” 3:dje ” ⁵⁾).

” ” ” 33 ” 3:dje ” ⁶⁾).

” ” ” 34 ” 3:dje ” ⁷⁾).

” ” ” 6 ” 4:de ” ⁸⁾).

Humleberg, villan N:o 15 ⁹⁾),

” ” ” 16 ¹⁰⁾).

Kottby, lotten litt. B 2 ¹¹⁾).

Rönnskär, vestra, lotten N:o 1 ¹²⁾).

Skifferholmen ¹³⁾).

I stället för att de från dessa lägenheter utgående arrendeavgifterna förut varit säkerställda genom borgesförbindelser, blefvo nu på öfligt sätt vid den friare dispositionsrättens beviljande lägenheterna först in-tecknade staden till säkerhet för arrendeavgifternas utgörande.

Uthyrning af
Narinkbodas
och diskas.

Såvidt innehafvarene af mångleribodar och diskas å Narinken ordentligt erlagt sina hyresavgifter, fingo ¹⁴⁾ bodas och diskas mot tidigare bestämd lega af förre innehafvarene bibehållas.

Uthyrning af
stadens simhus.

Stadens simhus vid Brobergskajen, Aspnäs strand, i Gräsviken och Humleviken samt vid Munkholmssundet upplätos ¹⁵⁾ af Drätselkammaren för sommaren 1898 mot resp. 400, 300, 295, 33 och 58 marks ersättning till stadskassan åt enkan G. Wasström, hustru S. Henell, hustru A. Arlin, handlanden A. Nordström och jungfru S. Lukander, med skyldighet för entreprenörerne att emot bestämd avgift af högst 5 penni i gången för enhvar simmare hålla simhusen tillgängliga för allmänheten samt att elever vid stadens folkskolor finge gratis under en timme på förmiddagen och en timme på eftermiddagen begagna simhusen; och ålåg det entreprenörerne tillse att ordning, skick och renlighet blefve iakttaga i simhusen.

¹⁾ Drks prot. den 26 maj § 7. — ²⁾ D:o d:o den 29 dec. § 2. — ³⁾ D:o d:o den 20 okt. § 1. — ⁴⁾ D:o d:o den 9 juni § 1. — ⁵⁾ D:o d:o den 26 maj § 6. — ⁶⁾ D:o d:o den 8 dec. § 3. — ⁷⁾ D:o d:o den 23 juni § 2. — ⁸⁾ D:o d:o den 20 jan. § 29. — ⁹⁾ D:o d:o den 25 aug. § 2. — ¹⁰⁾ D:o d:o den 26 maj § 5. — ¹¹⁾ D:o d:o den 28 april § 11. — ¹²⁾ D:o d:o den 1 dec. § 3. — ¹³⁾ D:o d:o den 4 aug. § 2. — ¹⁴⁾ D:o d:o den 3 mars § 2. — ¹⁵⁾ D:o d:o den 2 juni § 2 och den 30 juni § 4.

På grund af innehafvarenes af butikerna i stadens saluhall, med afseende derå att gällande hyresaftal skulle med April månad utgå, derom gjorda anhållan beslöt ¹⁾ Drätselkammaren, att utan auktions anställande upplåta de af dem då innehafda salustånden för ytterligare 3 år, räknadt från den 1 Maj, emot de nuvarande hyresbeloppen och äfven för öfrigt på enahanda vilkor som härintills; och uppgjordes i sådant afseende nya hyreskonstakt.

Utarrangering af butikerna i stadens saluhall.

På derom gjord anhållan af matvaruhandlerskan Ch. Brunström och efter å platsen anställd syn, upplät ²⁾ Drätselkammaren å norra strandområdet af Sandvikskajen en 2,5×3,0 meter stor plats för en flyttbar kiosk för försäljning af mjölk, smör m. m. att af sökanden afgiftsfritt disponeras, med skyldighet att, om platsen blefve för annat ändamål behöflig, efter skedd uppsägning omedelbart undanskaffa kiosken.

Kiosk för försäljning af mjölk, smör m. m. vid Sandvikshamnen.

På Aktiebolaget Sandvikens Skeppsdockas derom gjorda ansökan beviljade ³⁾ Drätselkammaren bolaget rättighet att i enlighet med en inlemnad ritning inrätta samt tillsvidare och intill dess derom kunde annorlunda förordnas bibehålla ett vagnsvändbord invid gränsen af Skeppsdockans område i ändan af det stumma hamnbanespåret å Sandvikskajen, under förutsättning att jemväl Jernvägsstyrelsens tillstånd dertill utverkades.

Vagnsvändbord å Sandvikskajen.

På Nykterhetsföreningen „Rauhas“ derom gjorda anhållan biföll ⁴⁾ Drätselkammaren att den mindre boningsbyggnaden i Hesperia park på enahanda vilkor, som i sådant afseende tidigare varit gällande ⁵⁾, finge kostnadsfritt af föreningen ytterligare under ett års tid efter redogörelse-årets utgång disponeras för enahanda ändamål som härintills eller till föreningens samlingslokal.

Disposition af den mindre byggnaden i Hesperia park.

På anhållan af Auktionskammarnotarien Per Emil Hallblom, som af Magistraten utverkat sig tillstånd till idkande af auktionsförrättareyrke i staden, upplät ⁶⁾ Drätselkammaren åt honom den förra auktionskammarlokalen att för antydt ändamål disponeras under år 1899 emot en hyra af 1,800 mark och med skyldighet för Hallblom att sjelf bekosta lokalens uppvärmning och nödiga remonter, afstå ett rum af lokalen till lagerrum för seqvesteradt gods samt för framtiden öfvertaga och verkställa samtliga i staden förekommande exekutiva auktioner.

Uthyrning af auktionskammarlokalen.

¹⁾ Drks prot. den 27 jan. § 12 och den 3 febr. §§ 7 & 8. — ²⁾ D:o d:o den 26 maj § 3. — ³⁾ D:o d:o den 14 juli § 25. — ⁴⁾ D:o d:o den 20 okt. § 4. — ⁵⁾ Se 1897 års berättelse pg. 126. — ⁶⁾ Drks prot. den 29 dec. § 5.

Byggnadsföretag i Hermanstad.

I anledning af Viceordföranden Nummelins anmälan derom, att nybyggnadsföretag delvis uti större omfattning påbörjats i förstaden Hermanstad, utan att ritningar för nybyggnaderna blifvit uppgjorda och, på sätt uti 14:de § utaf den för Helsing socken fastställda Hälsovårdsordningen stadgades, till kommunalnämnden för granskning och godkännande inlemnats, beslöt ¹⁾ Drätselkammaren att uti protokollsutdrag till Ordningssmannen i Hermanstad anhålla att ifrågakarande öfverträdelser af hälsovårdsordningen måtte lagligen beifras och förbud för nybyggnadernas fullbordande och upplåtande till begagnande utverkas, intill dess tillstånd till nybyggnadsföretagen ansökts och erhållits.

Uppställning af stolpar för elektrisk belysning.

På derom af Elektriska Belysnings Aktiebolaget härstädes vid Kammarrens sammanträden gjord anhållan hade Drätselkammaren funnit godt för sin del bifalla ²⁾ till uppställande i enlighet med Byggnadskontorets närmare anvisning af: 4 st. ledningsstolpar å Fabiansgatan, 8 st. å Skatudden, 5 st. å Gräsviksgatan, 10 st. i Djurgården, 7 st. å Fredriks- och Georgsgatorna, 5 st. å Lappviksgatan och 1 st. å Alexandersgatan.

Isundersökningar i hafvet utanför Helsingfors.

På Hamnkontorets föranstaltande verkställdes under vintern 1898 trenne expeditioner för undersökande af isförhållandena i hafvet utanför Helsingfors, nämligen de första den 16 Februari till Gråhara och derförbi; den andra den 15 Mars äfvenledes till Gråhara och två sjömil nära Årans grund, och den tredje den 18—21 Mars till Porkkala; och meddelades ⁴⁾ Drätselkammaren af Hamnkontoret resultaten af dessa undersökningar.

Allmänna arbeten.

Såsom redogörelse för de under året verkställda allmänna arbetena intages här den af Byggnadskontoret afgifna berättelsen om dess verksamhet, hvilken är af följande lydelse:

Byggnadskontorets personal.

„Byggnadskontorets personal har varit densamma som under föregående år.

Extra ingenjörer och ritarebiträden.

Under större delen af året voro såsom biträden vid särskilda utarbeten samt för utförande af jordundersökningar och afvägningar äfvensom uppgörande af ritningar och kostnadsförslag vid Kontoret anställda 2 extra ingenjörer och 2 ritare.

Material och handlangaredagsverken vid mätningar.

Anslaget för material och handlangaredagsvärken vid mätningar, stort 5,000 Fmk, öfverskreds med Fmk 2,076: 39, beroende af att omfat-

¹⁾ Drks prot. den 20 maj § 37. — ²⁾ D:o d:o den 23 juni § 15, den 11 aug. §§ 16 & 17, den 8 sept. § 24 och den 24 nov. § 33. — ³⁾ Drks prot. den 31 mars § 23.

tande mätning- och nivelleringsarbeten utförts i och för tillernade stadsplans utvidgningar,

Anslaget för expenser har öfverskridits med Fmk 845: 18.

Expenser.

Totalkostnaden för reparationer af stadens hus uppgick till Fmk 37,200: 70. Den brist af Fmk 4,200: 70, som å anslaget uppstod, förändrades af att remonterna å rådhuset, rådhusannexet och Maria sjukhuset måste utföras i större omfattning, än vid kostnadsförslagens uppgörande förutsetts.

Byggnader och lägenheter.

Af anslaget för *Yttre och inre målning af saluhallen* öfverfördes Fmk 4,800 till år 1899, enär endast den yttre målningen under året kunde värkställas.

Yttre målning af f. d. ekonomiebyggnaden å Maria sjukhus utfördes för en kostnad af Fmk 1,204: — anslaget utgjorde Fmk 1,300: —.

Anslaget för *nytt plåttak å desinfektionsbyggnaden* Fmk 1,200: — gaf en behållning af Fmk 246: 27.

Å anslaget för *omläggning af golvet i täkta varuskjulet å Magasinskajen* Fmk 5,700: — uppnåddes en behållning af Fmk 1,664: 65, hufvudsakligast därför att arbetet icke behöfde utföras i den omfattning, som vid förslagets uppgörande beräknats.

Anslaget för *Ny stormvarningssignal å Observatoriibärgen* öfverfördes till år 1899, på grund af att frågan om, huruvida densamma skulle bibehållas å Observatoriibärgen eller ej, icke under året blifvit afgjord.

Folkskolehuset vid Nikolaigatan samt tillbyggnaden till Ekonomiebyggnaden vid Maria sjukhus utfördes på entreprenad under öfverinseende af särskilda af Drätselkammaren tillsatta byggnadsnämnder.

Brunnhusets nybyggnad utfördes för en totalkostnad af Fmk 130,240: 39. Anslaget belöpte sig till Fmk 131,800: —.

Med uppförandet af *Obduktionspaviljongen å Alkärr* påbegyntes så sent, att arbetet icke kunde slutföras under året, hvarför anslaget Fmk 17,309: 61 öfverbalanserades till år 1899.

Å anslaget för *Simhus i Gräsviken*, hvilka uppfördes för en kostnad af Fmk 5,176: 20, erhöles en behållning af Fmk 2,823: 80, beroende af att vid utförandet ett enklare grundningssätt än det projekterade kunde komma till användning.

För *Pissoir å Fredrikstorget* hade anslagits Fmk 1,000: — häraf användes dock endast Fmk 313: 29, emedan någon ny pissoir ej behöfde anskaffas, utan den tidigare å Järnvägstorget förefintliga hitflyttades.

Kostnaden för den å Järnvägstorget anlagda nya större pissoiren uppgick till Fmk 2,415: 31.

Mjölnebstaden i Gammelstaden utfördes genom Vattenledningskontorets försorg för en kostnad af Fmk 2,554: 92.

Nya simhus af samma typ, som de i Gräsviken anlagda, uppfördes jämväl i Humleviken, för en totalkostnad af Fmk 4,513: 17.

Gator och allmänna platser.

Omläggningen af stadens andel af Unions- och Trädgårdsgatorna utfördes för en kostnad af Fmk 1,437: 32, samt

Omläggningen af planklocket å Långa bron för Fmk 4,063: 14. Å anslaget för det sistnämnda arbetet uppstod ett jämförelsevis stort öfverskott af Fmk 1,916: 86, beroende på att gångbanorna icke helt och hållet behöfde omläggas, utan kunde försättas i godt skick genom mindre reparationer.

Plank omkring platsen norr om mångleribodorna uppfördes för en kostnad af Fmk 495: 71.

Af anslaget „*Diverse reparationer*“ användes för underhåll af gator och allmänna platser en summa af Fmk 6,888: 24; för underhåll af broar Fmk 533: 26 för remont af barrierer och hägnader Fmk 2,901: 04 samt för diverse arbeten, som icke kunna hänföras till ofvanstående, Fmk 305: — hela anslaget gaf ett öfverskott af Fmk 1,372: 46.

Makadamiseringen af Sjömansgatan blef utförd för Fmk 1,981: 19.

Anslaget för *stensättning af Gräsvikskajen mellan Eriks- och Wladimirsgatorna* öfverskreds med Fmk 355: 33, till följd af att hamnbanespåret därstädes på stadens bekostnad höjdes och förseddes med klossar under skenorna.

För *stensättning med nubbsten i asfalt af Mikael- och Fabiansgatorna mellan Norra och Södra Esplanadgatorna* hade anslagits sammanlagt Fmk 17,400: —. Arbetet utfördes för en kostnad af Fmk 17,746: 65.

Vid *stensättning med nubbsten i asfalt af Salutorget* uppstod ett öfverskott af Fmk 3,357: 09, beroende på att densamma icke utfördes i den utsträckning, som afsedt var.

Anslaget för *makadamisering af Observatoriegatan* öfverfördes oafkortadt till år 1899.

Planering af Lots-, Lökhölm-, Kronbärgs- och Kanalatorna utfördes i ett sammanhang och kunde härigenom samt till följd af rådande lägre prisen å bärgsprängning och utfyllningsmaterial af anslaget Fmk 80,100: — inbesparas Fmk 16,540: 42.

Af anslaget för *planering af Västra Hamngatan*, hvilken icke blef under året slutförd, öfverfördes till år 1899 Fmk 3,172: 15.

Vid *planeringen af Sörnäs strandväg* utfördes bärgsprängning för en kostnad af Fmk 107,556: 73. Transporten af sprägstenen till utfyllning i bank verkställdes medelst lokomotiv och för ändamålet inköpta vagnar. Vid inlastningen användes stadens ångkran. Kostnaden för spår, ställage, ångkran m. m. uppgick till Fmk 10,758: 07. Till planering åtgick Fmk 76,882: 82 och till kanaler Fmk 4,094: 36. Totala kostnaden för arbetet utgjorde Fmk 202,745: 23.

Till komplettering af kanaler och afloppsdiaken åtgick under året Fmk 5,052: 94; för ändamålet hade beviljats endast Fmk 3,000: —

Kanaler och
afloppsdiaken.

Särskildt betungande för detta anslag var kostnaden för uppgräfnings af en under Stora Robertsgatan befintlig gammal stenkanal, hvilken på grund af att gatan till nästan hela sin längd blef omlagd dessförinnan måste aflägsnas.

För *Omläggning af stenkanalen under Lilla Robertsgatan* hade kostnaden beräknats till Fmk 1,320: —. Till följd af att stenkanalens ersättande med lerrör betingade en total ombyggnad af flere biledningar samt genom att kanalgrafven opåräknadt måste fördjupas genom bärgsprängning, uppstod å anslaget en brist af Fmk 1,946: 22.

För *anställande af försök att filtrera kloakvatten* hade anslaget Fmk 5,000: —. De vid försöken uppnådda resultaten utvisade att vattnet genom filtrering kunde blifva relativt befriadt från fysikaliska föroreningar hvaremot vattnet vid kemisk analys icke befans nämnvärdt renare än före filtreringen. För fortsättande af försöken öfverfördes till år 1899 återstoden af anslaget Fmk 2,080: 47.

Omläggning af kloaken under III:dje linien å Bärghäll slutfördes för en kostnad af Fmk 1,411: 74; genom att omläggningen betingade förändring af tillstötande ledningar, bl. a. den under Östra Chausséen, öfverskreds anslaget med Fmk 811: 74.

Kostnaden för *spolning m. m.* af kloakerna uppgick till Fmk 3,738: 90, för rensning och remont af infallsbrunnar till Fmk 7,682: 36 samt till rengöring och underhåll af diaken till Fmk 284: 44.

Täkt afloppskanal från Alkärr utfördes för Fmk 4,681: 52 samt *kanalen under Kampgatan* för Fmk 1,374: 36.

Ombyggnaden af afloppskanalen under Hagnäs torg värkställdes för den beräknade kostnaden.

För anläggning af *afloppskanalerna under Lots-, Aspäs- och Kronbärgsgatorna* användes in summa endast Fmk 16,961: 44, hvarigenom en

besparing af Fmk 7,538:56 uppstod, beroende i hufvudsak på att dessa arbeten utfördes i samband med hvarandra.

Vägar. Till *underhåll och remont af vägar* åtgick under året en summa af Fmk 11,660:40, hvaraf 10,934:01 till underhåll af körbanorna och Fmk 726:37 till remont af hägnader vid vägarna.

Målning af bron öfver Djurgårdsskärningen utfördes för en kostnad af Fmk 360:—.

Fyllning invid tomterna N:ris 6—8 i Fabrikskvarteret N:o 294 vid Östra chausséen värkställdes för en kostnad af Fmk 1,613:60 med inbesparande af c:a halfva anslaget, beroende af att fyllningsmaterial delvis erhöles kostnadsfritt.

Chausséer. Kostnaden för *remont af chausséer* uppgick till Fmk 19,174:43. Anslaget öfverskreds med Fmk 4,174:43, emedan ommakadamisering under året måste värkställas till chausséens fulla bredd från Fjeldal till Taipale samt å särskilda stora sträckor af Östra chausséen.

Hamnar. För *ombyggnad af västra och mellersta lastningsbryggorna i Sörnäs* hade i budgeten upptagits ett anslag af sammanlagdt Fmk 43,300:—, hvilket anslag dock öfverskreds med Fmk 4,509:65, beroende på att vid arbetets utförande ett särdeles högt vattenstånd var rådande, så att såväl rifning som timring delvis måste utföras af dykare. I samma riktning invärkade de rådande höga virkesprisen.

Af samma orsak öfverskreds anslaget för *ombyggnad af provisoriska lastningsbryggor* med Fmk 2,034:14.

Kostnaden för *nedfartsbroar till isarne och stängsel vid kajerna* uppgick under året till Fmk 1,954:20.

Omläggning af trägolfvet å Magasinskajen utfördes för den beräknade kostnaden.

Remont af afstjälpningsbryggan i Gräsviken utfördes för Fmk 3,445:44 emot anslagna 2,700:—-. Bristen föranleddes jämväl här af att arbetet försvårades genom det ovanligt höga vattenståndet.

Remonten af Fiskarhamnskajen i Sandvikens inre hamn utfördes däremot för den beräknade kostnaden.

Till *målning af klappbryggor* användes Fmk 1,260:—.

För *ombyggnad af mudderpråmar* hade upptagits en post om Fmk 8,000, hvilken öfverskreds med ej mindre än Fmk 6,887:36, dels på grund af meranämnda högre virkespriser, dels emedan remont måste värkställas å 4 i stället för å beräknade 3 pråmar.

Af för *remont och stlphalning af muddervärket* anslagna Fmk 2,000 användes för ändamålet Fmk 1,934: 84.

Kostnaden för *Diverse reparationer* å hamnarna uppgick till Fmk 7,503: 12. De mest nämnvärda posterna voro:

Remont af kajer	<i>Fmk.</i>	3,938: 72
d:o „ bryggor	„	132: —
Underhåll af bojar.	„	869: 70
d:o „ 25 tons kran	„	161: 89

För emottagande af fyllning vid särskilda stadens stränder uppgick kostnaden till Fmk 808: 37. Å anslaget uppstod en behållning af Fmk 1,496: 88.

Anslaget för *båtbryggor i stadens hamnar* öfverfördes till år 1899.

För det till *kajarbeten å Skatudden* disponibla beloppet Fmk 340,000 fortsattes kajbyggnaden med 360 meter, hvaraf 60 meter byggdes på pårust, och återstoden såsom den under föregående år byggda kajen på stenkistor.

För *underhåll af afstjälpningsplatser och bryggor* användes en summa af Fmk 1,539: 95 och uppstod å anslaget en behållning af Fmk 1,260: 05

Renhållnings-
väsendet.

Till vaktens aflöning åtgick i det närmaste anslaget Fmk 4,500: — med Fmk 4,314: 52.

Kostnaden för remont af stadens samtliga *latriner och pissoirer* uppgick under året för latriner till Fmk 1,309: 03, samt för renhållning af desamma till Fmk 8,040: 63, och motsvarande kostnad för pissoirer belöpte sig till Fmk 1,657: 05 resp. 955: 55. Anslaget, utgörande Fmk 10,000 öfverskreds med Fmk 2,262: 19.

Kostnaden för *Renhållning af stadens allmänna platser och gatundelar* fördelas på följande poster:

Sopning	<i>Fmk.</i>	23,122: 35
Transport af sopor	„	6,780: 20
d:o „ snö	„	13,772: 46
Plogning och sandning	„	2,958: 17
Kvastar	„	1,408: 13
Kalk	„	90: 97
Remont af redskap	„	503: 63
Transport	<i>Fmk.</i>	48,635: 91

	Transport	<i>Fmk.</i>	48,635: 91
Arbetsledning	„		3,475: —
Diverse	„		103: 63
	Summa	<i>Fmk.</i>	52,214: 54

För ändamålet hade ursprungligen beviljats ett anslag af Fmk 35,000: —, men då vintern var särdeles snörik och härigenom särskildt kostnaderna för transport af snö stego betydligt öfver det normala, nämligen till Fmk 13,772: 46, mot 3,531: 80 under föregående år, beviljades ett tillskotts anslag af Fmk 17,900. De sammanlagda anslagen lämnade en behållning af Fmk 685: 46.

Renhållning af chausséerna. Kostnaderna fördelas på följande sätt:

Sopning	<i>Fmk.</i>	10,012: 28
Transport af sopor	„	4,032: 10
d:o „ snö	„	2,844: —
Plogning och sandning	„	1,214: 74
Kvastar	„	465: —
Arbetsledning	„	2,797: 65
Diverse	„	189: 29\
	Summa	<i>Fmk.</i> 21,555: 06

Äfven å detta konto beviljades under året ett tillskottsanslag af Fmk 6,300: — utöfver det i budgeten upptagna Fmk 13,000. Ensamt posten för transport af snö uppgick till Fmk 2,844: — emot Fmk 824: 40 under närmast föregående år.

För vägars renhållning användes en summa af Fmk 7,064: 06.

För *bevattning af stadens gator och chausséer* uppgick kostnaden till Fmk 9,230: 21, öfverskridande anslaget med Fmk 1,230: 21.

Särskilda arbeten.

Utöfver de i budgeten upptagna arbetena, har Byggnadskontoret för under året beviljade extra anslag utfört särskilda arbeten, bland hvilka må framhållas följande:

Inredning af 3:dje polisvaktkontoret för en kostnad af Fmk 3,162: 98.

Planering af Barnhemsgränden för hvilken hade beviljats ett anslag af Fmk 5,400: — värkställdes för en kostnad af Fmk 4,301: 20.

Planering af Vilhelmsbärgs-, Sibylle- och delar af Söderviksgatorna inom området Hörneberg jämte vattenledning och kloaker för en kostnad af Fmk 76,365: 39, samt

Fördjupning till 23 fot af *inloppet till Sörnäs*, för hvilket arbete kostnaden belöpte sig till Fmk 24,648:77.“

Till komplettering af föregående arbetsberättelse må här ytterligare anföras följande:

På förslag af byggnadsnämnden, bestående af Folkskoleinspektorn Victor Öhberg, Kammarens ledamot Herr K. R. Åström och ledande Arkitekten Onni Törnqvist, beslöt ¹⁾ Drätselkammaren att till Byggmästaren Johan Johansson, hvars i sådant syfte gjorda anbud var förmånligast, på entreprenad mot en summa af i ett för allt 218,500 mark öfverlemna uppförandet af folkskolehuset å tomt N:o 18 vid Nikolaigatan; och afslöts härom af Drätselkammaren kontrakt med bemälda entreprenör.

Enär entreprenadkontraktet med Formannen Otto Lind angående ombesörjandet af renhållningen af vägarna uti Östra Brunnsparksområdet med den 10 Januari utgick, förnyade ²⁾ Drätselkammaren detta kontrakt med honom för en tid af 3 år på i öfrigt enahanda villkor som härtills, utom att ersättningsbeloppet höjdes med 100 mark eller från 550 mark per år till 650 mark. Med afseende å den synnerligen snörিকা vintern 1897—1898 såg sig Drätselkammaren dessutom föranlåten ³⁾ att för senast nämnda år bevilja entreprenören Lind en tillskottsersättning af 250 mark.

Stadens geodet hade under året deltagit i följande uti § 5 af instruktionen för Byggnadskontoret omnämnda förrättningar, nämligen: 78 tomtmätningar, 42 gränstutstakningar, 19 utpålningar af nybyggnader, 45 sockelsyner, 6 afvägningar, 48 tomtvärderingar, 7 afträdessyner, 135 tre-årssyner, 57 kontrollsyner, 30 värderingar af upplagsplatser och stenbrott samt 4 andra jordsyner. Bemälda geodet hade utfärdat: 17 intyg ur tomtboken, 5 kopior af mätebref, 7 afskrifter af syneinstrument och 27 kartor öfver villalägenheter samt dessutom utfört allehanda för Byggnadskontoret behöfliga mättnings- och ritningsarbeten af geodetisk art.

¹⁾ Drks prot. den 9 juni. § 37. — ²⁾ D:o d:o den 7 jan. § 33. — ³⁾ D:o d:o den 24 mars § 23.

Beträffande vattenledningen, dess utvidgning och verksamhet har Vattenledningskontoret aflemnat följande berättelse:

		<i>Från</i>	<i>till</i>	
Vattenlednings- utvidgning.	„Vattenledningens värde vid ingången af år 1898	3,114,426	44	
	Inköp af vattenmätare	4,904	07	
	Uppförande af ett bonings- och ett uthus för personalen i Gammelstaden	1,001	—	
	Sex brandposter å Vestra Chausséen	3,135	39	
	Vattenledningens utsträckning under Kanalgatan	7,180	41	
	D:o d:o „ Lotsgatan	8,576	07	
	D:o d:o till Majstad	12,000	—	
	Omläggning af vattenledningen under Boulevardsgatan	9,050	20	
	D:o d:o „ Lappviksgatan	3,597	01	
	D:o d:o „ Eriksgatan	2,328	03	
	D:o och utsträckning af vattenledningen under Abrahamsgatan .	13,064	43	
	Vattenledningens utsträckning under Fredriksgatan	4,213	85	
	D:o d:o till villorna i Vestra Brunnsparken	9,200	—	
	D:o d:o under Aspnäsgatan	8,347	13	
	D:o d:o „ Dalgatan	4,811	—	
	D:o d:o „ Sörnäs strandväg	9,319	50	
	D:o d:o „ Wilhelmsbergsgatan	4,929	—	
	D:o d:o „ Sibyllegatan	929	—	
	D:o d:o „ Söderviksgatan	1,442	82	
	D:o d:o till Slaktinrättningen	9,838	15	
		Summa	3,232,293	50
	Afgår värdet af kasserade äldre rörledningar		6,600	—
		Vattenledningens värde vid utgången af år 1898	3,225,693	50

Antalet uppsatta vattenmätare utgjorde vid årets slut 1,654, hvaraf 8 st. tillhörde resp. konsumenter, fördelade enligt följande sammanställning:

Inloppsdiаметer	150	100	75	50	40	30	25	20	13	10 mm
Antal	5	6	17	82	134	210	451	624	123	2 st.

För uppförandet af ett bonings- och ett uthus för personalen i Gammelstaden upptogs i 1898 års budget ett anslag af 38,700 mark, hvilket

dock i följd af stegrade byggnadspris m. m. visade sig otillräckligt och af Stadsfullmäktige sedermera ökades till 41,500 mark. Vid härå utlyst entreprenad öfversteg det lägsta anbudet anslagssumman med 1,900 mark, hvadan i förhoppning om prisfall ny entreprenad skulle utlysas mot hösten, men då byggnadsprisen icke visade någon sjunkande tendens, be-myndigade Drätselkammaren den 20 Oktober kontoret, uppå dess framställning, att låta uppföra byggnaderna på sätt kontoret ansåg vara för staden förmånligast. Arbetet bortgafs härå på partiell entreprenad, sålunda att en del materialier anskaffades af staden, men medhunnos under året endast grundgräfning och läggning.

Vattenledningens utsträckning till Majstad skedde på några industriidkares och villaegares begäran, och under deras garanti för en årlig vattenafgift, motsvarande 8 % af anläggningskostnaden. Vattenledningarna under delar af Boulevards-, Abrahams-, Lappviks-, Eriks- och Fredriksgatorna utfördes dels för komplettering af rörnätet, dels för utbyte af gamla oasfalterade 102 mm rör mot nya med 153 och 203 mm diameter till förbättring af vattentrycket, hvilket också stegrades med 10 å 20 m. Öfriga utsträckningar af vattenledningen skedde utöfver budgeten som förskott på 1899 års arbeten och utfördes med extra anslag. För ledningen till V. Brunnsparken garanterade två villaegare en årlig vattenafgift, motsvarande 6 % af anläggningskostnaden.

Längden och diametern af de år 1898 nedlagda vattenledningsrören, jämte antalet derå anbragta brandposter och afstängningskranar, framgår af omstående sammanställning.

Ar 1898 nedlagda vattenledningsrör.

Vattenledningens utsträckning år 1898.		203 mm rör	152 mm rör	102 mm rör	Brandposter	Afstångningskranar
		m	m	m	st.	st.
Vattenledning under Kanalgatan		—	350	—	4	2
” ” Lotsgatan		—	143	—	2	2
” till Majstad		—	600	—	6	2
” under Boulevardsgatan		370	—	—	—	3
” ” Abrahamsgatan		250	170	—	1	8
” ” Lappviksgatan		—	150	—	—	1
” ” Eriksgatan		—	80	—	1	2
” ” Fredriksgratan		—	75	—	—	1
” till V. Brunnsparken		—	19	230	2	1
” under Aspnäsgatan		—	154	—	2	1
” ” Dalgatan		—	—	126	2	1
” ” Sörnäs strandväg		—	170	—	2	1
” ” Wilhelmsbergsgatan		—	240	—	3	3
” ” Sibyllegatan		—	—	190	2	3
” ” Söderviksgatan		—	205	—	2	3
	Summa	620	2,356	546	29	34
Afdrag för kasserade äldre rörledningar		—	—	660	—	—
	Ökning	620	2,356	—	29	34
	Minskning	—	—	114	—	—

Rörrätets längd.

Rörrätets längd vid utgången af år 1898 framgår af följande tablå:

	583 mm rör	533 mm rör	457 mm rör	406 mm rör	305 mm rör	203 mm rör	152 mm rör	102 mm rör	76 mm rör	51 mm rör	Summa rör	Brandposter	Afstångningskranar
	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	st.	st.
31 December 1897	92	15	3,709	2,926	8,292	3,855	7,169	30,429	519	2,172	59,178	400	351
Tillkommit år 1898	—	—	—	—	—	620	2,356	546	—	—	3,522	29	34
Summa	92	15	3,709	2,926	8,292	4,475	9,525	30,975	519	2,172	62,700	429	385
Afgår för kasserade äldre rörledningar	—	—	—	—	—	—	—	660	—	—	660	—	—
Summa 31 December 1898	92	15	3,709	2,926	8,292	4,475	9,525	30,315	519	2,172	62,040	429	385

Rörrätets medeldiameter är = 178,5 mm.

Vid slutet af år 1898 funnos i bruk staden tillhöriga 6 st. fribrunnar, 3 st. vattningshoar, af hvilka 2 med vattenvärmsapparater, 7 st. dricksvattenkastare, 10 st. vattenposter för gatubevattning, 39 st. d:o för trädgårdsbevattning samt 1 st. hydraulisk hiss.

Förvaltning, drift och underhåll år 1898.

Vattenlednings
förvaltning
och drift.

	Fmk.	pt.	Fmk.	pt.
<i>Vattenledningskontoret.</i>				
En ingenjör, arvode och resemedel	7,360	—		
En bokhållare	3,300	—		
Ritarebiträde och kontorsgosse	1,800	25		
Expenser	2,153	03	14,613	28
<i>Vattenuppfördringen.</i>				
En förste maskinist, arvode	2,100	—		
En andre do do	1,200	—		
En putsare, arvode	898	92		
Eldare och handtlångaredagsverken	460	—		
Ved till ångpumpverket och maskinhusen, olja, trassel och diverse	8,501	90		
Ved till maskinisternas och putsarens bostäder	280	—		
Remont och underhåll af turbinpumpverket	4,005	74		
Remont och underhåll af ångpumpverket	1,639	59		
Remont och underhåll af maskinisternas och putsarens bostäder	70	85		
Remont af vattenrännan	100	—	19,257	—
<i>Filtreringen.</i>				
En filterförman	1,200	—		
Isning och skumning af filtra, jämte sandtvättning, inkärning och påfyllning	6,339	53		
Remont af filterbassinerna	1,561	29		
Remont af arbetsredskap och diverse	300	—		
Ved till pumpbrunnarne och filterförmannens bostad	180	—	9,580	82
<i>Rörnätet.</i>				
En rörmästare, arvode	3,000	—		
Skötsel af brand- och vattenposter	1,573	75		
Remont och underhåll af rörnätet	5,103	75		
Brandposters förseende med nya tråkistor	2,143	16		
Afskrifning för kasserade äldre rörledningar	6,600	—	18,420	66
<i>Vattenborgen.</i>				
En reservoirvakt, arvode	420	—		
Underhåll och remont af vattenborgen, samt af vaktens bostad	600	39	1,020	39
<i>Vattenmätare.</i>				
Reparation och justering af vattenmätare	2,161	31		
Affäsning af vattenmätare och resultatens sammanställande	6,242	—	8,403	31
<i>Diverse.</i>				
Grundvattenundersökningar i Vanda å dalen	1,535	71		
Mätningar och undersökningar för utvidgningar	1,265	35		
Brandförsäkringspremier, utskylder till Helsing kommun och telefonafgifter	1,434	65		
Transport	4,235	71	71,295	46

	<i>Fråk.</i>	<i>pi.</i>	<i>Fråk.</i>	<i>pi.</i>
Transport	4,235	71	71,295	46
Drift och skötsel af vattenvärningsinrättningarna vid hästhoarna	1,284	—		
Arrende för filter- och skyddsområdet i Gammelstaden (med afdrag af inflytna afgifter från stadens underarrendatorer)	375	—		
Kostnader för distribuering af debetsedlar	500	—	6,394	71
<i>Verkstaden.</i>				
En verkmästare, arvode	1,600	—		
Dagsverken för privata arbeten	24,026	53		
Material för d:o d:o	48,750	79		
Remont och underhåll af verkstadens arbetsredskap	1,120	98		
Remont och underhåll af verkstadsbyggnaden	357	90	75,856	20
Summa	—	—	153,546	37

Vattenledningskontoret.

Utgifterna under titeln *Vattenledningskontoret* innefatta aflöningar och expenser för tillsynen öfver vattenledningens utvidgning, drift och förvaltning, äfvensom för uppdebiteringen af vattenavgifter och utförda verkstadsarbeten. Bland kontorsarbetena hafva förekommit 169 skriftliga expeditioner, 195 bref, c:a 4,900 debetsedlar för förbrukadt vatten samt 1,318 räkningar för af verkstaden utförda arbeten, hvarförutom tvenne redogörelser för resultatet af grundvattenundersökningar och vattenreningsförsök afgifvits till Drätselkammaren och ett projekt till aflagringsbassin i det närmaste fullbordats.

Vattenuppföringen.

År 1898 uppgick kvantiteten af det uppfordrade vattnet till 1,695,014 m³ och var 46,289 m³ eller 2,81 % större än år 1897. Ångpumpverket användes under ovanligt lång tid, nämligen 53 dygn, i anledning af turbinernas förseende med nya bärskifvor, fotlager och reparation i öfrigt.

Uppföringskostnaderna stiga i följd häraf till det höga beloppet af i medeltal 1,136 penni per m³ vatten.

Tablå öfver pumpverkets drift år 1898:

Månad	Turbinpumpverket				Ångpumpverket			Summa m ³	Medel- uppford- ring i dyg- net m ³
	Pumpens No	Antal timmar	Antal slag	m ³	Antal timmar	Antal slag	m ³		
Januari . . .	I	410	329,538)	120,006	—	—	—	120,006	3,871
	II	383	294,319)						
Februari . . .	I	389	319,665)	119,555	—	—	—	119,555	4,270
	II	387	301,707)						
Mars	I	400	347,579)	134,345	—	—	—	134,345	4,334
	II	433	350,499)						
April	I	422	344,035)	134,998	—	—	—	134,998	4,500
	II	449	357,330)						
Maj	I	499	402,438)	147,779	—	—	—	147,779	4,767
	II	522	365,742)						
Juni	I	441	380,134)	144,070	—	—	—	144,070	4,802
	II	438	368,569)						
Juli	I	238	201,561)	74,747	340	442,795	70,847	145,594	4,697
	II	227	186,954)						
Augusti . . .	I	92	80,238)	35,856	507	682,297	109,167	145,023	4,678
	II	123	105,871)						
September . .	I	510	414,425)	159,678	—	—	—	159,678	5,323
	II	504	415,281)						
Oktober . . .	I	482	409,812)	151,736	—	—	—	151,736	4,895
	II	463	378,884)						
November . .	I	439	388,006)	146,081	—	—	—	146,081	4,869
	II	436	371,188)						
December . .	I	486	386,619)	146,149	—	—	—	146,149	4,714
	II	473	372,903)						
För hela året	—	9,646	7,873,297	1,515,000	847	1,125,092	180,014	1,695,014	4,643

Vattenuppfordringen per dygn utgjorde i medeltal 4,643 m³ = 53,7 L. i sekunden, i maximum den 12 September 6,700 m³ = 77,5 L. i sekunden, och i minimum den 24 Juni 2,335 m³ = 27,0 L. i sekunden.

Filtreringskostnaden utgör 2 mk 93 penni per kvadratmeter filteryta Vattenfiltrering-
gen. och 0,565 penni per m³ vatten.

Rensning af filtra verkställes 64 gånger såsom framgår af följande sammanställning:

Rensade filterbassiner	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.
No I	1	—	—	2	1	1	1	—	—	1	1	1
” II	1	—	1	—	2	1	2	1	1	1	1	1
” III	1	1	—	1	1	2	—	1	—	—	1	1
” IV	1	—	1	1	2	1	1	1	—	1	—	1
” V	1	1	—	1	2	2	1	1	1	—	—	1
” VI	2	—	1	1	2	1	1	1	1	—	2	1
Summa	7	2	3	6	10	8	6	5	3	3	5	6

Gångtiden för de särskilda filtrerna utgjorde under hela året för N:o I — 304, N:o II — 275, N:o III — 291, N:o IV — 302, N:o V — 296 och N:o VI — 270 dygn. Medelgångtiden emellan 2 rensningar åter utgjorde för N:o I — 34, N:o II — 23, N:o III — 33, N:o IV — 30, N:o V — 27 och N:o VI — 21 dygn eller för samtliga filtra 28 dygn. Längsta gångtiden uppvisar filtret V med 78 dygn ($^{18}/_{IX}$ — $^8/_{XII}$), kortaste filtret II med 5 dygn ($^9/_{VIII}$ — $^{14}/_{VIII}$).

Isens tjocklek utgjorde i de öppna filtrerna 75, i de öfverbyggda 8 cm i maximum. Lägsta lufttemperaturen var -22° C, lägsta temperaturen i de öfverbyggda filtrerna -2° C.

Under året egde remonter rum å de öppna filterbassinernas, förnämligast N:o II, af frosten skadade omfattningsmurar, hvarjemte sandbädarna i samtliga filtra kompletterades med tvättad sand.

Öfriga upplysningar angående filterdriften och dess resultat lemna följande sammanställning:

	Filterarea i bruk m ²			Filtrerings- hastighet, mm i timmen.			Genomskinlig- het, cm.						Antal bakteriekolonier pr cm ³					
	Medeltal	Maximum	Minimum	Medeltal	Maximum	Minimum	Åvatten			Vattenlednings- vatten			Åvatten			Vattenlednings- vatten		
							Medeltal	Maximum	Minimum	Medeltal	Maximum	Minimum	Medeltal	Maximum	Minimum	Medeltal	Maximum	Minimum
Januari . . .	2,601	2,925	2,142	60	130	33	13	20	6	61	68	53	2,384	4,177	977	153	235	69
Februari . . .	2,752	2,925	2,610	65	107	42	37	45	21	74	75	68	389	895	123	36	58	21
Mars	2,797	2,925	2,610	65	107	39	46	47	45	75	75	75	436	556	226	24	23	15
April	2,682	2,925	2,262	69	123	45	29	45	5	74	75	70	7,255	15,600	2,806	353	586	112
Maj	2,665	2,925	2,142	75	130	38	11	22	3	67	75	60	3,629	10,500	622	131	368	17
Juni	2,499	2,925	2,142	81	130	52	27	42	7	72	75	65	506	1,509	121	25	33	10
Juli	2,109	2,610	1,947	91	142	45	37	45	11	74	75	70	245	336	124	18	28	13
Augusti . . .	2,287	2,610	1,947	87	142	56	44	46	42	75	75	75	259	350	169	30	35	26
September . .	2,793	2,925	2,610	79	107	49	40	44	38	75	75	75	317	379	194	40	57	15
Oktober . . .	2,574	2,925	2,610	75	107	49	38	42	15	75	75	75	507	890	359	35	55	16
November . .	2,331	2,805	1,947	90	142	51	13	20	5	47	75	25	3,386	9,090	1,330	244	364	121
December . .	2,801	2,925	2,610	70	107	39	20	40	3	48	75	20	3,902	9,070	1,938	209	274	126
För hela året	2,574	2,925	1,947	76	142	33	30	47	3	68	75	20	1,935	15,600	121	108	586	10

Ehuru filtreringshastigheten enligt ofvanstående tabell i medeltal utgjorde 76 mm i timmen, så har densamma under 1,948 timmar eller 22,2 % af pumparnas gångtid stigit till 100 mm i timmen och deröfver.

Genom filtreringen har åvattnets bakteriehalt i medeltal minskats med 94,9 % och genomskinligheten ökats med mer än 100 %.

Anmärkas bör, att den apparat, med hvilken vattnets genomskinlighet mätes, icke gifver större utslag än 75 cm, men att vattenledningsvattnets genomskinlighet oftast uppgått till högre valör.

Under året reparerades 4 läckor (hvaraf 1 rörbrott) eller en läcka på 15,5 kilometers rörlängd. Större remonter utfördes å 32 brandposter och afstängningskranar, mindre nästan dagligen. Skötseln af brandposterna kostade per år och stycke i medeltal 3 mark 67 penni. Totala underhållskostnaden för rörnätet och dess tillbehör stiger till 296 mark 92 penni per kilometer rörlängd och till 1,087 penni per kubikmeter vatten. Härå har inberäknats 6,600 mark afskrifning för äldre rörledningar, hvilka kasserats och ersatts med nya af större diameter, äfvensom ett antal brandposters förseende med nya tråkistor af med klorzinklösning impregneradt virke.

Rörnätet.

Vattenborgen rengjordes en gång, vid hvilket tillfälle vattenståndet var 0. Eljest har lägsta vattenståndet utgjort 1,8 m. motsvarande ett kubikinnehåll af c:a 982 m³.

Vattenborgen.

Antalet rengjorda, reparerade och justerade vattenmätare steg till 568 eller c:a 34 % af hela antalet. Under året verkställdes omkring 19,300 särskilda afläsningar af vattenmätare. Totalkostnaden för vattenmätarena utgjorde per år och stycke: 5 mark 8 penni för underhåll och afläsning, samt 9 mark 94 penni för ränta och afskrifning eller inalles 15 mark 02 penni. De inlutna hyrorna åter utgöra i medeltal 11 mark 93 penni per år och stycke.

Vattenmätare

År 1898 provvades 8 mätare på begäran af resp. konsumenter med följande resultat:

1	mätare	visade	2,1 %	för	mycket
1	”	”	6,6 %	”	”
1	”	”	16,4 %	”	litet
1	”	”	3,3 %	”	”
1	”	”	0,4 %	”	mycket
1	”	”	6,7 %	”	”
1	”	”	12,2 %	”	litet
1	”	”	7,4 %	”	”

Uppllysning öfver det pekuniära resultatet af de arbeten, hvilka af verkstaden utfördes för privat eller stadens allmänna inrättningars (utom vattenledningens) räkning, lemna följande approximativa fördelning:

Verkstaden.

Inkomster.

Inkomster under år 1898 för verkställda arbeten . . . *Tmf:* 100,183: 73

Utgifter.

En verkmästare, arvode	<i>Tmf:</i> 1,600: —	
5,5 ⁰ / ₁₀₀ ränta och afskrifning å värdet af verkstadsbyggnaden och magasinet	„ 2,018: 75	
Remont och underhåll af verkstads- byggnaden	„ 357: 90	
Remont och underhåll af verkstadens arbetsredskap	„ 1,120: 98	
Lagerränta och brandförsäkringspremier	„ 2,000: 00	
Afskrifning och ränta å arbetsmaskiner	„ 470: —	
	<u>7,567: 63</u>	
³ / ₄ häraf för privata arbeten (resten för stadens)	„ 5,675: 72	
Dagsverken för privata arbeten	„ 24,026: 53	
Material för „ „	„ 48,750: 79	
Räkningsblanketter, böcker, kostnader för räkningsbeloppens indrifning	„ 1,000: —	
För eventuella gratisreparationer under loppet af 2 år reserveras	„ 1,000: —	
För räntor å fordringar och möjligen oobserverade utgifter	„ 1,230: 69	„ 81,683: 73
	<u>Saldo nettovinst</u>	<i>Tmf:</i> 18,500: —

Kostnaderna per
m³ vatten.

Kostnaderna för hvarje m³ vatten utgöra:

Om endast filtreringskostnaden toges i betraktande	0,565 <i>pt.</i>
Om härtill lägges kostnaden för pumpningen	1,701 „
Om härtill lägges kostnaden för rörnätets skötsel och underhåll	2,788 „
Om härtill lägges kostnaden för vattenledningskontoret och vattenmätarena	±,146 „
Om härtill lägges öfriga drift- och underhållskostnader (utom verkstaden)	4,583 „
Om härtill lägges 5 ⁰ / ₁₀₀ ränta anläggningskapitalet	14,099 „
Om härtill lägges 1 ⁰ / ₁₀₀ afskrifning å anläggningskapitalet	16,002 „

Inkomsten för hvarje kubikmeter vatten framgår af följande sammanställning: Inkomsten per
m³ vatten

Influtna vattenavgifter	Tmf.	289,984: 09
Inkomst från hästhoarna	„	1,727: 26
Förhöjning för sentida betalning af vatten- avgifter	„	557: 10
Vattenmätarehyror	„	— —
	Summa Tmf.	292,868: 45
		19,727: 50
		311,995: 95

hvidan medelinkomsten per uppfordrad m³ vatten utgör 18,407 penni.

Inkomsterna för vatten och mätarehyror voro tillsammans 33,886 mark 71 penni större än år 1897 och 30,795 mark 95 penni större än i budgetförslaget förutsatts.

Antalet konsumenter utgjorde vid slutet af år 1898 1,246 och har Vattenkonsum-
tion. mot 1897 ökat med 34.

Den uppdebiterade konsumtionen i de särskilda stadsdelarna uppgick till följande belopp: I stadsdelen — 113,973, II — 197,456, III — 60,740, IV — 160,373, V — 138,668, VI — 56,512, VII — 70,744, VIII — 13,825. IX — 13,097 samt utom staden 212,505 eller tillsammans 1,037,893 m³,

I medeltal har för hvarje försäld m³ vatten influtit 28,16 penni.

Emedan den uppfordrade vattenmängden uppgick till 1,695,014 m³ och den försälda till 1,037,893 m³, återstår såsom gratis konsumeradt 657,123 m³, efter ett enhetspris af 16,002 penni motsvarande ett värde af 105,152 mark 82 penni och innefattande vattenåtgången för eldsläckning, stadens bekvämlighets inrättningar, hästhoar och fribrunnar, för bevattning af gator och planteringar, för stadens allmänna arbeten, hus och inrättningar samt det utläkta och af mätarena icke registrerade vattnet.

Inclusive verkstadsdriften har vattenledningens bruttobehållning år 1898 utgjort 258,633 mark 31 penni. Lägges härtill det nyss beräknade värdet af vatten för allmänna behof, så stiger summan till 363,786 mark 13 penni, och afdrages från denna summa ränta och afskrifning å anläggningskapitalet med 6 % eller 193,541 mark 61 penni, så blifver resten 170,244 mark 52 penni, hvilken, cafsedt räntor å det löpande lagret af arbetsredskap och materialier samt den förlust, med hvilken vattenledningen bedrefs under de första 6 å 7 åren af sin verksamhet, motsvarar nettovinsten för år 1898.

Rabatter i vattenafgifter.

Under året medgifna reglementsensliga rabatter för större förbrukning än 125 m³ i kvartalet samt för utläkt vatten motsvara ett sammanlagdt belopp af 19,099 mark 45 penni.

Afstängning af privata ledningar.

För indrifning af oguldna afgifter för förbrukadt vatten och utförda verkstadsarbeten erfordrades under år 1898 en gång afstängning af privat servisledning för ett belopp af 521 mark 20 penni, hvilket under årets lopp icke inflöt.

Vattenståndet i Wanda å var år 1898:

M å n a d	Medeltal m.	Maximum m.	Minimum m.
Januari	+ 0,56	+ 1,10	+ 0,35
Februari	+ 0,25	+ 0,32	+ 0,11
Mars	+ 0,18	+ 0,23	+ 0,10
April	+ 0,52	+ 1,95	+ 0,13
Maj	+ 1,13	+ 1,88	+ 0,40
Juni	+ 0,33	+ 0,95	+ 0,15
Juli	+ 0,18	+ 0,30	+ 0,08
Augusti	+ 0,14	+ 0,21	— 0,01
September	+ 0,08	+ 0,15	+ 0,05
Oktober	+ 0,06	+ 0,15	± 0,00
November	+ 0,25	+ 0,85	+ 0,12
December	+ 0,68	+ 1,30	+ 0,34
För hela året	+ 0,36	+ 1,95	— 0,01

Islossningen begynte den 29 April.“

Angående arbetena under år 1898 vid stadens planteringar har Stads-trädgårdsmästaren afgifvit följande berättelse:

Vård och skötsel af äldre planteringar.

„Då numera årligen anslås nödiga medel för att utvidga och förstora stadsplanteringarna härstädes, kan därigenom året rundt arbetena pågå, sålunda att under vår- och sommarmånaderna en större del af arbetsstyrkan är sysselsatt med utförandet af de arbeten, som erfordras för vård och skötsel af de äldre planteringarna, medan endast en mindre arbetsstyrka är behöflig under vintermånaderna. Dessa årligen återkommande arbeten bedrefvos på samma sätt och voro af samma beskaffenhet som förut, nämligen gräsplanernas isåning med gräsfrö, bevattning, klipping och rensning, gångarnas sandning och renhållning, träds och buskars

beskäring, blomstergruppernas förseende med såväl vår- som sommarblomster samt dessutom en mängd andra diverse förekommande arbeten, för att hålla dessa en gång ordnade planteringar i ett städadt och proppert skick.

Blomsterplantorna, hvilka utplanterades i stadens samtliga planteringar, uppgingo till ett antal af 43,354 st.

Kostnaderna för det årliga underhållet af nedanstående planteringar uppgingo till följande belopp: Kostnaderna för planteringarnas underhåll.

Alexander II staty	<i>Temp.</i>	80: 88
Ateneum	”	229: 44
Brunnsparken	”	5,079: 89
Brunnsplanen	”	583: 21
Diverse	”	4,733: 02
Djurgården	”	876: 24
Elisabetstorget	”	452: 52
Esplanaderna	”	6,884: 45
Fabriksparken	”	470: 96
Fredrikstorget	”	100: 73
Finlands bank	”	302: 75
Grafvarna å kyrkogården	”	70: —
Hesperia park	”	106: 65
Kajsaniemi park	”	3,847: 76
Kyrkotorget	”	154: 08
Maria sjukhuset	”	572: 46
Materialgården	”	613: 17
Mullgården	”	719: 01
Observatoriibergen	”	5,074: 58
Riddarhuset	”	448: 93
Sofforna	”	1,571: 52
Ständerhuset	”	810: 38
Trekanten	”	580: 51
Trädskolorna	”	1,131: 70
Trädgårdsutställningen	”	466: 42
Växthusen	”	8,777: 16

Anslaget för ofvannämnda planteringar, som bestod af *Temp.* 41,000, blef till följd af arbetslönernas oväntade stegring öfverskridet, hvilket

redan under senare hälften af sommaren gaf sig tillkänna, hvarför ett tillskottsanslag af *TmƷ* 3,500 ansöktes och beviljades af Stadsfullmäktige för ifrågavarande behof. Utom detta belopp åtgick *TmƷ* 238:42 för arbetenas fullständiga afslutning. Totalsumman blef således för planteringarnas underhåll *TmƷ* 44,738:42.

Nyanläggningar.

Under ofvannämnda tid pågingo samtidigt de planeringsarbeten (nyanläggningar), hvilka äro till utförande i budgeten upptagna, och erfordras härför en skild arbetskår med förmän.

År 1898 ha nyanläggningsarbetena pågått å följande platser:

Observatoriibergen. Beträffande planeringsarbetena, som under föregående år förbrukade allt befintligt material därstädes, måste i anledning häraf årets anslag i sin helhet användas för anskaffandet af nya fyllningsmaterialier, hvilka placerades å nordvästra delen af nämnda bärg.

I anseende till det stora yttnehållet erfordras det ej obetydliga kvantiteter jord och fyllning. För anskaffandet af denna mängd åtgick såväl det anslag, som härför beviljats, nämligen *TmƷ* 20,000, som äfven de medel, som influtit genom försålda trädskolealster *TmƷ* 1,105:50. Till följd häraf inskränktes de öfriga arbetena till det minsta möjliga; men det oaktadt erfordrades, för att området under nästkommande vår skulle kunna fullständigt planeras och planteras, att en del förberedande arbeten kom till utförande. Dessa bestodo förnämligast i att sammanblanda de olika materialerna af spillning, lera, sand och jord, som genomgräfdes till en djuplek af 60 cm. med undantag af en mindre del längs Unionsgatan. Äfvenledes ansågs nödigt att planera de tränne gångar, som leda genom ofvannämnda område och äro afsedda att förmedla trafiken mellan Fabians- och Unionsgatorna.

En annan omständighet medverkade äfven till att dessa gångar blefvo försatta i trafikabelt skick, nämligen Finlands Första allmänna Trädgårdsutställnings öppnande i Gardesmanegen, under september månad, så att publiken, som besökte denna utställning, kunde från Observatoriibergen få ett bekvämt tillträde till densamma.

Det sydliga och västra området af berget, som under föregående år provisoriskt afjämnades, insåddes nu med hafre. Totalkostnaderna uppgingo till *TmƷ* 21,633:29.

Brunnsparken. Planeringsarbetena bestodo i att iordningställa området närmast omkring den uppförda uthusbyggnaden, belägen väster om Brunnshuset, hvilken uthusbyggnad tog en så vidsträkt yta i anspråk, att hufvudgången, hvilken leder genom parkens hela längd från norr till

söder, blef till hela sin bredd afskuren. Med anledning häraf måste nämnda gång förflyttas väster om uthuset på ett så stort afstånd från detta, att en tät buskplantering der kunde placeras för att undanskymma denna för parken mindre prydliga byggnad.

Söder och norr om nämnda uthus bortfördes sten och grusfyllning till ett djup af 70 cm, deri sedermera matjord placerades och buskväxter planterades. Således blef uthuset genom denna anordning omgifvet med en tät sammanställd växtlighet från alla sidor.

Staketet, hvilket omgifver restaurationsträdgården, blef genom gångens flyttning västerut, äfvenledes flyttadt och uppsatt i samma riktning som gången för undvikandet af att få en kilformig grästunga mellan staketet och nämnda promenadgång. Äfven gjordes förändring med inkörsporten till restaurationens bakgård, sålunda att den mot entréen vetande porten stängdes, och platsen blef försedd med växtlighet. En ny köringång upptogs å norra sidan af därvarande staket, hvilken väg samtidigt makadamiserades. Genom denna förändring utestängdes från entréen den oangenäma anblicken af nämnda gårdsplan, hvilken vid många tillfällen var belamrad med afskräde af hvarjehanda slag.

Vidare utplanterades träd och buskar söder om Brunshuset på hvardera sidan om stora sandplanen till skydd för de besökande.

Området omkring Kägelbanan påfördes förutom den fyllning, som transporterades från de omnämnda delarna vid nya uthuset, äfven lera och spillning, som provisoriskt afjämnades och insåddes med hafre.

För dessa samtliga arbeten steg kostnaderna till *Fmy.* 6,444: 79. Anslaget öfverskreds med *Fmy.* 1,444: 79, hvilket kan tillskrifvas den omständigheten, att planeringsarbetet närmast omkring Brunshuset ej kunde lämnas i ett halffärdigt skick eller uppskjutas till ett kommande år, hvilket ej skulle harmoniera med restaurationsbyggnadens numera prydliga utseende.

I Kaisaniemi ha under året ej kunnat utföras några planeringsarbeten, emedan hela anslaget åtgått till transport af fyllnadsmaterial till den blifvande sandplanen å parkens östra del äfvensom för anskaffandet af jordfyllning till området närmast omkring denna plats. Således är att påräkna under nästkommande år, att såväl sjelfva sandplanen kan blifva fullständigt planerad, som att äfven områdena närmast kring densamma kunna få ett, om ej fullständigt färdigt, så dock till en god del prydligare utseende än hvad nu är fallet.

En behållning af *Fmy.* 38: 89 uppstod af anslaget, som var *Fmy.* 5,000.

Samma förhållande som med föregående plats är med den påbörjade *skivären å Skatudden*, nämligen att anslaget i sin helhet användts att tillföra platsen fyllning och jord, hvilket torde komma att ytterligare fortsättas under nästkommande år, för att således hafva samladt nödiga kvantiteter material, innan arbetena med planteringen derstädes kunna vidtaga. I anslaget som var *Fin.* 2,000 uppstod en behållning af *Fin.* 171: 80.

Stadens deltagande i allmänna trädgårdsutställningen.

I september månad var som känt Finlands Första allmänna trädgårdsutställning, anordnad i Gardesmanegen härstädes.

Då Helsingfors stad ej tidigare deltagit i någon trädgårdsutställning, vidtogs med Drätselkammarens tillåtelse anstalter för att staden på ett värdigt sätt kunde blifva representerad vid denna utställning. De under flere föregående år odlade och ytterligare förökade växtsamlingar af en mångfald olika sorter hade numera hunnit en utveckling, som möjliggjorde dessa växters exponering. Af de utställda föremålen kunna i hufvudsak nämnas cactéer och succulenta växter i stor mängd och i olika variationer. Så t. ex. utplanterades en rabatt på 6 meters bredd och 15 meters längd, som indelades i olika mönster och större delen planterades med ofvannämnda växter. Dessutom uppfördes ett pyramidformigt torn af bräder med hyllfack, 6 meter högt, som vid basen framtill var förenadt med ett bord i cirkelrund form. Denna ställning var äfven dekorerad uteslutande med cactéer och succulenta växter.

På expositionen utstälde staden vidare stamfuchsior och stamgnophium, af den sistnämnda äfven i pyramidform. Bland stamfuchsior förekom äfven en varietet benämnd fulgen, hvilken ej tidigare varit använd härstädes eller förekommit på någon trädgårdsutställning inom landet. Samma förhållande var äfven med blommande Cannor af de bästa hittills kända varieteterna. Dessa voro placerade i midten af utställningslokalen omkring en därstädes uppförd springbrunn. Vidare exponerades från stadens växtsamlingar Begonia af olika sorter samt en bladväxt, Musa Ensete, i flere exemplar. För dessa växter, hvilka uppgingo till ett antal af omkring 20,000 exemplar, tilldelades staden 4 första och 2 andra pris, bestående af diplom samt silfvermedaljer och förgyllda sådana. Dessutom tillerkändes staden högsta hederspriset för samling af nämnda cactéer och succulenta växter samt tilldelades dessutom Stadsträdgårdsmästaren Jordbruksexpeditionens i Kejsrerliga Senaten pris, bestående af en silfverdryckeskanna med inskription.

Remont af körvägen genom Kajsaniemi.

Det anslag *Fin.* 1,000, som beviljats för remont af körvägen genom

Kajaniemi, blef otillräckligt, hvarför ytterligare medel till arbetets slutförande kräfde en kostnad af *Fmf* 1,154: 95.

För inköp af 50 st. sittsoffor steg utgifterna till *Fmf* 100 utöfver Inköp af soffor det härför beviljade anslaget *Fmf* 1,000.

Anslaget *Fmf* 1,000 för jordfyllning omkring träden i Henriksallén, kunde ej af brist på lämplig jord komma till användning, hvarför nämnda anslag öfverfördes på nästkommande år för samma ändamål. Jordfyllning omkring träden i Henriksallén.

De medel, som anslagits för hägnadernas underhåll, användes i likhet med föregående år, nämligen till inköp af jernkäppar och stängseltråd samt för målnings- och reparationsarbeten i öfrigt. I samma mån som stadsplanteringarna utvidgas, kräfvades äfven mera stängsel kring de samma, så att numera synes det att ett anslag af *Fmf* 1,000 ej längre motsvarar behovet för inköp af dylika stängselmaterial. Årets anslag öfverskreds sålunda med *Fmf* 756: 07. Underhåll af hägnader.

Arbetena under vintermånaderna ha under året, i likhet med de föregående, bestått i att anskaffa fyllnadsmaterialier till de olika platserna för nyanläggning. Då ej inom de närmaste delarna af staden funnits tillgång på mylla, har denna jord transporterats från den s. k. Janssonska odlingen äfvensom från området Hörneberg vid Sörnäs. Utom nämnda vinterarbete har i vanlig ordning försiggått de för växthusens skötsel erforderliga göromålen, och har dessa arbeten bestått i att vårda och sköta växtsamlingarna samt i förökning af nödigt antal växter till utplantering i anläggningarna. Arbetena under vintermånaderna.

Träd och buskar, som under året utplanterades, användes dels för de tidigare nämnda planteringarna vid Brunshuset äfvensom för komplettering i de äldre planteringarna, och uppgick antalet till 675 st.

Slutligen kan nämnas att väderleken under året varit för trädgårdsodlingen synnerligen gynnsam. Under sommaren föll regn i tillräcklig mängd, så att någon nämnvärd bevattning af planteringarna ej var af behovet påkallad. Väderleksförhållandena.

Arbetsstyrkan, med hvilken ofvannämnda arbeten blifvit utförda, har under året varierat mellan 134 och 15 personer dagligen. Arbetsstyrkan.

Den för tillsyn af stadens skogskultur anlitade forstmannen, Forstkonduktören G. O. Timgren, har öfver sin verksamhet under året afgifvit följande berättelse: Vården om stadens skogar.

„Under år 1898 har skogssådd verkstälts på Gumtäckt egendom tillhörande marker, der 29 kilogram tallfrö utsåts på särskilda ställen, samt i djurgården, hvarest 7 kilogram ekollon blifvit utsådda. Skogskulturer.

Såsom hjälpkultur har inom Mejlans andelen utplanterats på olika ställen inalles 5,025 lärkträds och 3,000 tallplantor, hvarförutom i djurgården blifvit utsatta 160 lärkträd och 34 pickta granar samt i Hermanstad 7 lönnar.

Plantskolan. Då några vidlyftigare kulturarbeten icke vidare påkallas, har under året i plantskolan utsåtts endast 1,5 kilogram tallfrö och 1 kilogram hästkastanjer. Deremot hafva omskolningar i mängd blifvit derstädes utförda.

Rödning och gallring. Inom olika delar af skogsområdet hafva rödnings- och rensningsarbeten blifvit verkställda, hvarhos hjälpgallringar ifrågakommit inom Grejus andelen.

Skogseld. Inom sistnämnda område upptäcktes löpeld den 14 Augusti, men genom skyndsam släckning kunde den genast qväfvas, så att på endast 0,01 hektar mossan afbrändes.

Skogsmätning. I och för komplettering af kartorna hafva under sommaren skogsmätningar blifvit utförda inom Forsby hemmans marker.

Kostnader. Kostnaderna för året hafva utgjort:

För skogskulturer	<i>My.</i>	245: 67
„ plantskolan	„	111: 68
„ rödningar och gallringar	„	246: 12
„ kompletterings mätningar	„	170: 82
„ extra bevakning	„	159: 72
	Summa <i>My.</i>	934: 01“

b.) *Ärenden beträffande stadens lösegendom och penningväsen.*

Stadskassans utgifter och inkomster. Alla upplysningar beträffande stadens utgifter och inkomster under år 1898 samt jmförelser emellan den fastställda budgeten och det faktiska bokslutet äfvensom uppgift å stadskassans ställning vid årets utgång erhållas från härför uppgjorda längre fram ingående tabellbilagor.

Stadens lösa inventarier. Genom införskaffande från de skilda nämnderna, styrelserna och kontoren af uppgifter om de förändringar i stadens lösegendom, som timat under året, har inventariiboken öfver samma lösegendom kompletterats och meddelas sammandrag af nämnda bok längre fram bland tabellbilagorna.

Inventeringar af stadskassan. Vid de inventeringar af stadskassan, som jemlikt kommunalförfattningens stadgande hvarje qvartal försiggått i föreskrifven ordning, likasom ock vid de extra inventeringar, hvilka på grund af Drättselkamma-

rens år 1878 fattade beslut förrättats af tvenne Kammarens ledamöter, hafva några skäl till anmärkningar icke förekommit.

Det emellan den af Drätselkammaren tillsatta delegationen ¹⁾ för uppställande af villkoren för stadens nya obligationslån och det långifvande bankconsortiet öfverenskomna kontraktet af den 23 December 1897 är af följande lydelse:

Stadens nya
obligationslån.

„Vertrag.

Nachdem die Stadtverordneten in Helsingfors am 5:ten April 1897 beschlossen haben, für Rechnung der Stadt eine Amortisations-Anleihe gegen zinstragende Obligationen im Gesamtbetrage von nominell 7 Millionen Mark Finnische Goldwährung zu emittiren und dieser Beschluss vom Kaiserlichen Senat in Finland am 4:ten August 1897 genehmigt worden ist, hat sich ein Consortium, bestehend aus

der Finlands Bank, Helsingfors,
Föreningsbanken i Finland, Helsingfors,
dem Bankhause Robert Warschauer & Co, Berlin, und
Aktiebolaget Stockholms Handelsbank, Stockholm,

unter Führung des Bankhauses Robert Warschauer & Co, erboten, von vorerwähnter Anleihe einen Betrag von drei Millionen Mark Finnische Goldwährung fest zuübernehmen, welcher zu einem Zinssatz von 3 1/2 % emittirt wird und innerhalb 56 Jahren al pari zu amortisiren ist. Demzufolge ist zwischen der Stadt Helsingfors einerseits und dem erwähnten Consortium andererseits, welches in seinen Verhandlungen mit den Behörden in Finland von der Finlands Bank vertreten wird, nachstehender Vertrag geschlossen worden:

§ 1.

Von den obenerwähnten drei Millionen Mark Finnische Goldwährung werden von

der Finlands Bank	<i>Finf.</i>	500,000:—
Föreningsbanken i Finland	„	500,000:—
dem Bankhause Robert Warschauer & Co	„	1,300,000:—
Aktiebolaget Stockholms Handelsbank	„	700,000:—

unter Ausschluss der Solidarität übernommen zum Course von vierundneunzig und einhalb (94 1/2). Die Stadt Helsingfors verpflichtet sich, nicht vor dem 31 December 1898 den Rest des Anleihe-Betrages zu emittiren und dem Consortium 15,858 Mark Deutsche Reichswährung zur Deckung des deutschen Stempels zur Verfügung zu stellen, welcher Betrag der Stadt Helsingfors zu Lasten fällt.

§ 2.

Die Obligationen und Coupons werden auf den Inhaber ausgestellt und lauten sowohl auf Mark Finnische Goldwährung als auch auf Mark Deutsche Reichswährung und Kronen Schwedische Goldwährung; dieselben sind in Finland in Finnischer, in Berlin und Hamburg in Deutscher und in Stockholm in Schwedischer Münze einzulösen. Die Relation dafür ist 100 Finnische Mark gleich 81 Deutsche Reichsmark und 72 Schwedische Kronen.

¹⁾ Se pg. 59.

Die Stadt Helsingfors verpflichtet sich, dem Consortium die laut § 6 des deutschen Gesetzes vom 22 Juni 1896 sub. 1—4 erforderlichen Unterlagen zu liefern und desgleichen einen den Anforderungen der Zulassungsstellen in Berlin und Hamburg gemäss dem vorstehenden Gesetz entsprechenden Prospect zu unterzeichnen.

§ 3.

Die Abnahme der Obligationen und die Zahlung des Preises für dieselben in Deutscher Reichswährung geschieht seitens des Consortiums am 1sten Februar 1898, welchen Tag die Obligationen auch als Datum tragen. Die Obligationen sind mit Talon und Couponbogen dem Consortium kostenfrei in Berlin zu liefern. Sollte die Liquidation von Seiten des Consortium später als am 1sten Februar 1898 erfolgen, so hat das Consortium der Stadt auf den nicht bezahlten Betrag $3\frac{1}{2}\%$ Zinsen bis zu dem Tage zu vergüten, an welchem die volle Liquidation erfolgt. Bis zur Ausfertigung der Obligationen ist das Bankhaus Robert Warschauer & Co berechtigt, auf Kosten der Stadt Helsingfors Interimsscheine anfertigen zu lassen und zur Ausgabe zu bringen.

§ 4.

Der Zweck der Anleihe ist Beschaffung der Mittel für den Ankauf von Immobilien und für die Deckung der Kosten für verschiedene Neubauten, für Hafen- und Wasserleitungs- Arbeiten etc. etc. Die Anleihe ist sichergestellt sowohl durch die Einkünfte der Stadt Helsingfors als auch durch die gesetzliche Steuerpflicht der Einwohner derselben.

Der Text der Obligationen wird in schwedischer, finnischer und deutscher Sprache abgefasst; auf der Rückseite der Obligationen befindet sich ein Auszug aus den Anleihe-Bedingungen und ein Amortisationsplan in deutscher Sprache.

Die Obligationen der Anleihe werden ausgefertigt in Appoints von 5,000:—, 2,000:—, 1,000:— und 500:— Finnische Mark, nämlich für jede Million:

60 Stück Litt. A	a F:mark 5,000	= R:mark 4,050	= Kronen 3,600
150 " " B	" 2,000	" 1,620	" 1,440
200 " " C	" 1,000	" 810	" 720
400 " " D	" 500	" 405	" 360

Die Stadt Helsingfors übernimmt die Verantwortung für jegliche Steuer, mit welcher die fraglichen Obligationen und Coupons in Finland belegt werden könnten, und werden dieselben also von der Stadthauptcasse ohne jeden Abzug eingelöst.

§ 5.

Die Anleihe ist von Seiten der Inhaber der Obligationen unkündbar, doch hat die Stadt Helsingfors die Berechtigung, nach Verlauf von 10 Jahren oder von dem 1sten Februar 1908 an gerechnet, die Tilgung zu verstärken, oder den alsdann oder an einem späteren Zeitpunkt rückständigen Theil der Anleihe al pari zurückzuzahlen, in beiden Fällen, nachdem eine Bekanntmachung hierüber wenigstens sechs Monate vorher in den in § 9 erwähnten Zeitungen erfolgt ist. Der Rückzahlungstermin hat mit einem der Zinstermine der Anleihe zu sammenzufallen.

§ 6.

Die Amortisation der Anleihe erfolgt im Ubrigen in Gemässheit des beigegebenen Amortisationsplanes im Wege der Verloosung. Die Verloosungen finden alljährlich im Monat Februar in Helsingfors in Gegenwart des öffentlichen Notars statt, und sind die alsdann verloosten Obligationen am 1sten August selbigen Jahres zur Rück-

zahlung fällig, von welchem Tage an jegliche Verzinsung derselben aufhört. Verlooste oder zur Rückzahlung gekündigte Obligationen, welche bei denselben Stellen, wo die Coupons zur Zahlung gelangen, eingelöst werden, müssen mit sämmtlichen dazugehörigen, noch nicht fälligen Coupons versehen sein, widrigenfalls der Nominalbetrag der fehlenden Coupons von dem Capital in Abzug gebracht wird.

§ 7.

Die fälligen Coupons werden eingelöst am 1sten Februar und am 1sten August eines jeden Jahres:

- in Finland bei der Stadthauptcasse i Helsingfors, bei der Finlands Bank und Föreningsbanken i Finland, daselbst, ferner beiden Filialen dieser Banken in der Provinz;
- „ Berlin bei dem Bankhause Robert Warschauer & Co,
- „ Hamburg bei einer von der letzterwähnten Firma zubezeichnenden Stelle;
- „ Stockholm bei Aktiebolaget Stockholms Handelsbank.

Die Aushändigung neuer Couponbogen an die Inhaber der Obligationen geschieht kostenfrei gegen Ablieferung der Talons bei den vorerwähnten Stellen. Behufs Vertheilung unter die Einlösungsstellen zahlt die Stadt Helsingfors 8 Tage vor dem 1sten Februar und dem 1sten August an die Finlands Bank die an den resp. Terminen zur Zahlung fällig werdende Annuität zu dem von der besagten Bank an dem Tage notirten a vista Verkaufscours auf Berlin. Dieser Betrag muss hinreichend bemessen sein, die sei es in Helsingfors sei es in Berlin, Hamburg und Stockholm einzulösenden Coupons und Stücke mit dem auf diesen aufgedruckten Betrage einzulösen. Ausserdem vergütet die Stadt Helsingfors den Instituten, welche die Einlösung der Obligationen und Coupons bewerkstelligen, und die auf der Vorderseite der Coupons namhaft zu machen sind, eine Provision von $\frac{1}{8}\%$ der Einlösungsbeträge, welche Provision gleichzeitig mit den Annuitäten an die Finlands Bank behufs Vertheilung zu entrichten ist. Bezüglich Abrechnung, Versendung und Annullirung der eingelösten Coupons und Obligationen wird die Stadt besondere Bestimmungen erlassen.

§ 8.

Nicht verlooste Obligationen und nicht fällige Coupons unterliegen nicht dem Gesetz über Verjährung einer Forderung. Dagegen hat der Inhaber einer verloosten oder zur Rückzahlung gekündigten Obligation, welche nicht innerhalb 15 Jahren, und eines Coupons, welcher nicht innerhalb 10 Jahren nach dem resp. Fälligkeitstermin zur Zahlung vorgelegt ist, alles Recht auf Vergütung für dieselben verloren. Obligationen, welche abhanden gekommen oder durch ein unglückliches Ereigniss verloren gegangen oder in irgend einer Weise unbrauchbar geworden sind, können durch neue ersetzt werden. Solches ist bei der Stadthauptcasse in Helsingfors entweder direct oder durch Vermittelung der Finlands Bank oder des Bankhauses Robert Warschauer & Co schriftlich zu melden, und sind zugleich möglichst vollständige Beweise betreffs aller Umstände beizulegen, worauf eine von der Helsingforscher Stadtbehörde hierüber ausgefertigte Bekanntmachung durch den Antragsteller in den in § 9 bezeichneten Zeitungen veröffentlicht werden muss. Werden innerhalb auszusetzender Frist von zwölf Monaten keine Gegenansprüche angemeldet, oder diese nicht gesetzmässig anerkannt, so können neue Obligationen an Stelle der in den Zeitungen bekanntgemachten ausgefertigt und letztere zur ferneren Kraft und Wirkung annullirt werden. Coupons, welche abhanden gekommen sind, können nicht amortisirt werden, doch können die Behörden in der Stadt Helsingfors, wenn der Verlust von Coupons rechtzeitig und glaubhaft zur Anzeige gelangt, die Auszahlung des Betrages veranlassen, falls innerhalb der Verjährungsfrist die betreffenden Coupons nicht vorgekommen sind.

§ 9.

Die Bekanntmachungen, welche sich auf die Anleihe, deren Verloosung, Kündigung und Rückzahlung beziehen, werden auf Kosten der Stadt Helsingfors veröffentlicht werden:

in Helsingfors in den officiellen Zeitungen Finlands,

in Berlin in drei Zeitungen,

in Hamburg in einer Zeitung und

in Stockholm in einer Zeitung, laut näherer Übereinkunft. Gleichzeitig sind die Obligationen zu nennen, welche noch von den vorhergehenden Verloosungen als nicht zur Einlösung vorgezeigt rückständig sind.

§ 10.

Sollten aussergewöhnliche, unstürzende Ereignisse eintreten, bevor die in § 12 bezeichnete Genehmigung des Kaiserlichen Senats für Finland erfolgt ist, behält das Consortium sich das Recht vor, die Ausführung des Vertrages abzulehnen, in welchem Falle derselbe als annullirt zu betrachten ist.

§ 11.

Die Stadt Helsingfors verpflichtet sich, bei der Emission der restlichen F'mark 4,000,000:— der betreffenden Anleihe oder einiger Theile des Restes ihr Angebot in erster Linie dem Consortium zu machen, welches innerhalb einer Zeit von 8 Tagen eine Offerte einzureichen hat, die von der Stadt zu prüfen und entweder anzunehmen oder abzulehnen ist, jedoch unter der Bedingung von Seiten der Stadt, die Anleihe nicht zu einem Course zu placiren, welcher niedriger ist als der, den das Consortium zu gleicher Zeit geboten hat.

§ 12.

Der Text, der Nennwerth und der Amortisationsplan der Obligationen ist laut der vorhererwähnten Resolution des Kaiserlichen Senates für Finland dem Senat zur Genehmigung zu unterbreiten, bevor die Anleihe emittirt werden darf.

§ 13.

Dieser Vertrag wird in zwei Exemplaren ausgefertigt, von welchen das eine von der Stadt und das andere von dem Consortium in Besitz genommen wird. Der Vertrag ist seitens der Stadt von der laut Beschluss der Stadtverordneten für die Anleihe ausersehenen Delegation und seitens des Consortiums von sämmtlichen Theilnehmern an demselben zu unterzeichnen. Helsingfors den 23 December 1897^a.

Och som delegationen ansåg sig, efter det ofvanstående kontrakt blifvit upprättadt, hafva fullgjort det uppdrag, som å delegationen ankom, öfverlemnade den ¹⁾ åt Drätselkammaren:

a) fastställandet af stipulationer för förfallna kupongers och obligationers försändande och makulering; och

b) ombesörjandet och öfvervakandet af obligationernas tryckning m. m.

¹⁾ Drks prot. den 20 jan. § 39.

Sedan Kejs. Senatens fastställande för den 25 Januari 1898 af obligationstexten erhållits och obligationerna hunnit tryckas, beslöt¹⁾ Kam-maren låta Stadskamrer T. Holmberg afresa till Berlin för att i enlighet med bestämmelsen i kontraktet till Bankirhuset Robert Warschauer & C:o derstädes öfverlemna obligationer till detta nya lån till ett nominelt belopp af sammanlagt 3 miljoner finska mark.

På derom af nyssnämnda bankirhus gjorda begäran godkände²⁾ Drätselkammaren följande af Drätselkontoret uppgjorda:

Föreskrifter beträffande redovisning och försändning af inlösta förfallna obligationer och kuponger, hörande till Helsingfors stads 3¹/₂ % lån af år 1898.

1. Inlösta, förfallna obligationer remitteras af de bankinrättningar, hvilka inlöst desamma, till Finlands bank i Helsingfors innan den 1 December hvarje år.

2. Förfallna, inlösta kuponger försändas likaledes af resp. banker till Finlands bank åtminstone två gånger årligen innan den 1 Juni och 1 December.

3. Obligationer och kuponger, som försändas, böra vara makulerade genom perforering, ordnade i serie och nummerföljd samt åtföljda af förteckning, hvori obligationerna specificeras till serie och nummer samt kupongernas antal anges efter serier.

4. Inlösta obligationer och kuponger försändas per post under enkel rekommendation,

5. Finlands bank ombesörjer försändningarnas remiss till Drätselkontoret i Helsingfors, hvilket efter uppräknande och rättfinnande utkvitterar desamma.

Till följd af de genom ofvan beskrifna lån inlutna medel erfordras des icke under året något särskildt kassakreditivlån för staden. Kassakreditiv.

Vid den 1 November anställd utlottning af obligationer, hörande till de i stöd af Kejs. Senatens resolutioner af den 17 Maj 1876, den 4 Augusti 1882 och den 26 Mars 1892 upptagna vattenlednings-, nybyggnads- och reglerings- samt 4¹/₂ proc. obligationslån, utföllo följande numror till inlösen²⁾ Utlottning af obligationer.

¹⁾ Drks prot. den 17 febr. § 27. — ²⁾ D:o d:o den 22 sept. § 23. — ³⁾ D:o d:o den 3 nov, § 22.

Vattenledningslånet af 1876.

Serien Litt.	A. å	1,000	mark	N:ris	108, 264, 338, 375, 396, 420 och 453.
„	„	B. å	500	„	90, 277, 282, 424, 491, 592, 615, 653, 737, 850, 942, 966, 988, 1,010, 1,043, 1,055, 1,107, 1,183, 1,242, 1,252, 1,298, 1,333 och 1,455.
„	„	C. å	200	„	64, 73, 167, 206, 251, 290, 305, 451, 599, 620, 664, 681, 791, 841, 942, 990, 1,052 1,131 och 1,146.

Nybyggnads- och regleringslånet af år 1882.

Serien Litt.	A. å	3,000	mark	N:ris	128, 129, 139 och 150.
„	„	B. å	1,000	„	24, 64, 87, 98, 113, 137, 177, 212, 223, 246, 285, 293, 353, 365, 378, 444, 606, 614, 629 och 698.
„	„	C. å	500	„	4, 11, 29, 101, 138, 152, 192, 264, 268, 273, 274, 369, 389, 415, 447, 502, 518, 604, 629, 630, 660, 689, 748, och 761.

Obligationslånet af år 1892.

Serien Litt.	A. å	5,000	mark	N:ris	283 och 317.
„	„	B. å	1,000	„	366, 426, 684, 920, 1,140 och 1,335.
„	„	C. å	500	„	44, 615, 744, 884, 1,003, 1,025, 1,271, 1,965 och 2,000.

Inlösen af obli-
gationer höran-
de till stadens
äldre obliga-
tionslån.

I samråd med Borgmästar Öhman ¹⁾ beslöt ²⁾ Drätselkammaren att endast obligationer af 1876 års lån tillsvidare skulle blifva föremål för inlösen, samt att bemyndiga Drätselkontoret att utan särskild hemställan till Kammaren vid anbud inlösa desamma till en kurs af högst 109 för mindre belopp och högst 110 för belopp utöfver 50,000 mark.

Vid redogörelse af stadens inkomstgifvande rättigheter intages här följande af Trafikkamreraren afgifna berättelse om Trafikkontorets verksamhet samt uppbörden af trafik- m. fl. afgifter:

¹⁾ Se pg. 60. — ²⁾ Drks prot. den 31 mars § 17 och den 5 maj § 3.

„Stora voro de förväntningar man hade ställt på Trafikkontorets debitering för 1898; verkligheten skulle vida öfverträffa det man beräknat.

Tolags och trafik m. fl. afgifter.

I inkomstförslaget för 1898 hade *tolagen* kalkylerats till 190,000 mark. Debiteringen slutade sig på Fmk 220,703: 48.

Trafikafgiften hade beräknats till 460,000 mark. Den gaf Fmk 503,914: 84.

Mätningafgiften, som kalkylerats till 1,500 mark, inbragte Fmk 1,964: 95.

Magasinshyrorna, beräknade till 4,000 mark, tillförde en inkomst af Fmk 7,285: 63. Däraf belöpte sig på Transitomagasinshyran Fmk 914: 66 samt på Platshyran för öfverliggedagar Fmk 6,370: 97.

Debiteringens hela belopp steg för 1898 till Fmk 733,868: 90 mot Fmk 643,799: 45 år 1897.

I förenämnda debiteringsposter är Warrantexpeditionens debitering inberäknad med Fmk 34,694: 72, men icke den tolag, som inflyter från uppstäderna och uppbåras samt redovisas direkte af Drätselkontoret.

Debiteringens gång under de olika månaderna framgår ur efterföljande tablå. Uppdebitering och uppbörd.

Tablå öfver Trafikkontorets debitering och uppbörd för 1898.

	Tolag		Trafikafgift		Mätningafgift		Magasinshyra		Summa		Influtna under 1898	
	Fmk.	γt.	Fmk.	γt.	Fmk.	γt.	Fmk.	γt.	Fmk.	γt.	Fmk.	γt.
Januari	13,870	95	10,296	23	—	—	76	29	24,243	47	24,243	16
Februari	9,578	88	6,207	96	—	—	16	15	15,802	99	15,802	99
Mars	12,703	53	9,796	20	—	—	5	11	22,504	84	22,502	84
April	13,639	52	10,572	07	—	—	20	96	24,232	55	24,231	97
Maj	20,847	76	52,140	52	—	—	399	94	73,388	22	72,997	65
Juni	19,648	98	45,759	67	—	—	1,353	20	66,761	85	66,746	85
Juli	17,177	43	36,682	41	449	87	720	94	55,030	65	55,019	43
Augusti	22,381	84	58,800	59	545	48	640	04	82,367	95	82,359	82
September . . .	24,963	23	56,989	86	811	96	172	49	82,937	54	82,910	47
Oktober	22,631	37	63,569	16	—	—	2,248	30	88,448	83	87,551	62
November . . .	22,294	61	89,365	49	157	64	1,128	87	112,946	61	110,056	82
December . . .	20,965	38	63,734	68	—	—	503	34	85,203	40	78,959	72
Summa	220,703	48	503,914	84	1,964	95	7,285	63	733,868	90	723,383	34

Rester. Af de under 1898 uppdibiterade afgifterna hade under löpande år influtit Fmk 723,383: 34, Hufvudparten af de vid årets utgång utestående beloppen falla på de sista månaderna. Sedan restlängderna numera ingått, återstå influtna Fmk 866: 48, bestickande sig till stor del i tvist underkastade debiteringar, om hvilka rättegång förestår.

Utom nyss upptagna uppbördssumma för 1898 har under året in-drifvits rester från tidigare år till belopp af Fmk 8,119: 97. I följd häraf utestodo vid 1898 års utgång rester endast från 1894, Fmk 88: 75, samt från 1897, Fmk 193: 71.“

Polag för varor till uppstad. Den tolag, som inflyter från uppstäderna, uppbäres direkt af Drät-selkontoret, och framgår storleken af densamma ur efterföljande tabell-bilagor.

Hamnkontorets uppbörd. Angående beloppet af de vid Hamnkontoret uppdebiterade afgifterna meddelas uppgift uti de längre fram ingående tabellbilagorna. Här må angående Hamnkontoret anföras endast följande:

Hamnkaptenen och Hamnkontorsbokhållaren tillkommande uppbördsprocent. Af årets uppbörd, utgörande brutto 275,496 mark 34 penni och med 40 å 60 % afdrag, beviljade staden reguliert trafikerande ångbåtar, 212,356 mark 64 penni, har tillkommit uppbördsprocent: Hamnkaptenen efter 4 % å 200,000 mark och 2 % å 12,356 mark 46 penni — 8,247 mark 13 penni och Hamnkontorsbokhållaren efter 0,5 % — 1,061 mark 78 penni.

Parmmätare, packare och vräkare. I enlighet med bestämmelserna i gällande trafiktaxa för staden, som föreskrifver att vid Hamnkontoret skall antagas ett bestämdt antal ed-svurna parmmätare, hvilka för verkställd mätning sjelfva ega uppbära dem tillkommande arvoden, hafva under året varit anställda en ålderman och femton parmmätare, samt hafva deras verksamhet och inkomster utfallit sålunda, att för uppmätta 51,776 famnar ved å 30 pennis medelpris upp-burits 15,532 mark 80 penni, hvilket fördeladt på sexton man gör 970 mark 80 penni för hvar och en. För packning och vräkning hafva två personer funnits vid Hamnkontoret anställda; och hafva under året 302 tunnor tjära blifvit vräkta, hvilket å 15 penni per tunna gör 45 mark 30 penni eller 22 mark 65 penni för hvardera vräkaren.

Laurells stipendiifond. Den å Axel Fredrik Laurells stipendiifond till 114 mark uppgående disponibla räntan fördelades ¹⁾ för året mellan Läroverket för gossar och flickor samt Nya svenska läroverket.

Skatt af tjenare af finsk nationalitet, anställda hos ryska militärpersoner. Af förekommen anledning föreslog ²⁾ Drättselkammaren hos Guver-nören i länet att hädanefter den anordning skulle vidtagas, att alla för

¹⁾ Drks prot. den 28 april § 45. — ²⁾ D:o d:o den 17 febr. § 19.

mantalsskrifningen erforderliga uppgifter rörande finska medborgare i tjänst hos ryske militärpersoner i staden äfvensom i rysk militärtjänst varande finske undersåter skulle, för undvikande af dubbel debitering af deras kronoutskylder och personella fattigafgift, genom kommandantens å orten försorg upptagas i förteckningar, hvilka innan mantalsskrifningens början den 15 Mars blefve af honom insända till Guvernören, som sedermera läte desamma tillställas mantalsskrifningsförrättningsmannen; och anhöll Drätselkammaren tillika, för den händelse förslaget skulle till efterrättelse föreskrifvas, att vederbörande mantalsskrifvare erhöle deraf betingade förhållningsordres.

c. Särskilda andra af Drätselkammaren handhafda ärenden.

Förteckningen af stadens fasta egendom blef under året kompletterad genom införande i stadens fastighetsbok af samtliga under året deri skedda förändringar. Komplettering af fastighetsböken.

Stadens säkerhetshandlingur granskades tvenne gånger under årets förlopp och vidtogos nödiga åtgärder i förekommande fall till bevarande af stadens rätt. Granskning af säkerhets handlingar.

Förutom i de fall, då Kammaren på vederbörande myndigheters anfordran afgaf endast förklaring, blef stadens talan genom Drätselkammarens försorg vid domstol bevakad i ärenden, i hvilka staden var part eller annars hade något intresse att tillgodose. Bevakande af stadens rätt i rättegångar, konkurser och taxeringsärenden m. m.

Uti sammanlagdt 61 fall godkände Drätselkammaren ingifna ritningar för tillernade husbyggnader och ändringar uti redan befintliga sådana å stadens arrendemarken, nämligen för 12 byggnadsföretag å Berghäll, 1 i Brunnsparken, 3 i Djurgården, 1 å Fogelvik, 1 å Grejus, 2 vid Hafshamnen, 2 å Hanaholmen, 11 å Humleberg, 7 å Hörneberg, 1 å Högholmen och Fölisön, 1 å Janssonska odlingarna, 1 å Kammio, 1 å Kottby, 3 å Mejlans, 1 å Nygård, 1 å Skeppsdockan, 1 å Skifferholmen, 1 å Sörnäs, 1 å Taipale, 1 å Tölö sockerbruk, 2 å Wallgård och 6 å området Ås. Godkända byggnadsritningar.

Under året godkände Drätselkammaren inalles 50 borgesförbindelser för ingångna arrendeafstal, 3 för leveranser och entreprenadkontrakt och 1 för köpeskillings för försåld tomt erläggande. Godkända borgesförbindelser.

Utverkade och förnyade inteckningar.

Uti in summa 52 fall utverkade sig Drätselkammaren inteckning i tomter och byggnader, nämligen uti 33 fall för ingångna arrendeaftal och 19 fall för skuldsedlar å köpeskillingen för försålda tomter.

Drätselkammarens medlemmar.

Drätselkammaren bestod under året af Statsrådet G. M. von Christierson (ordf.), Hofrådet C. Nummelin (viceordf.), Bandirektörsassistenten Th. Frosterus, Grefve C. Mannerheim, Gårdsegaren K. R. Åström och Protokollssekreteraren A. Aminoff. Suppleanter voro Sekreteraren i Skol-öfverstyrelsen O. Svibergson, Arkitekten V. Aspelin och Vicehäradshöfdingen J. Uggla.

Drätselkammarens sammanträden, antal ärenden m. m.

Drätselkammaren hade under året 56 sammanträden, af hvilka 52 ordinarie och 4 extra. Dervid handlades 1,338 diariiförda ärenden, af hvilka 174 voro beroende från föregående åren samt 1,164 nya. Af dessa blefvo 1,163 befordrade till slut samt 175 beroende på vidare åtgärd. Anordningar utfärdades till ett antal af 2,846. Paragrafantalet i Kammarrens protokoll uppgick till 1,850 samt brefnummern till 291. Kontrakt affattades inalles 48, af hvilka 42 gälde legoaftal angående staden tillhöriga jordlägenheter, 2 byggnadsentreprenad, 2 materialleveranser, 1 inköp af villabyggnader och 1 tillägg till äldre koncessionskontrakt.

III. Fattigvårdsstyrelsen.

Den af Fattigvårdsstyrelsen till Drätselkammaren afgifna redogörelsen för dess verksamhet under år 1898 är af följande lydelse:

„Under årets lopp har styrelsen för stadens fattigvård utgjorts af följande utaf Stadsfullmäktige dertill utsedda personer, nemligen:

Fattigvårdsstyrelsens medlemmar och tjänstemän.

Ordförande: assessorn i Tullstyrelsen T. J. Boisman, bankkamreren Ö. G. Westling, vice ordförande, medicinedoktorn, friherre E. Cedercreutz, sekreteraren i fångvårdsstyrelsen vicehäradshöfdingen A. af Forselles, Fröken F. Palmén, stenhuggaren K. V. Bergman, handlanden N. Kochtomow, pastor W. Lampén, trädgårdsmästaren V. F. Sagulin och murarmästaren Alexander Ärt äfvensom suppleanter medicinedoktor H. Råbergh, protokollssekreteraren E. Willgren och referendariesekreteraren F. Stjernvall, hvarförutom hofrådet O. A. Ståhlberg varit anställd som biträde åt Fattigvårdsstyrelsen i egenskap af verkställande direktör.

Inspektorsbefattningen vid Arbets- och Fattiggården har handhafts af kommunalrådet C. E. Degerholm och såsom sekreterare vid styrelsen har protokollssekreteraren E. Willgren fungerat. De presterliga förrättningarna vid Arbets- och Fattiggården hafva utöfvats af pastor E. Murén, hvarjemte fru Maria Degerholm ombesörjt husmodersgöromålen vid inrättningen.

För fattigvårdens utgifter erforderliga medel hafva på styrelsens requisi- tion lyftats af verkställande direktören å Drätselkontoret och öfver med- lens användning har redovisning aflemnats till styrelsen i slutet af hvarje månad, hvarefter densamma, behörigen granskad, öfverlemnats till Drät- selkammaren.

Antalet fattiga som vårdats på kommunens bekostnad.

Af de genom fattigvårdsstyrelsens försorg under året vårdade personer hafva varit:

a) Intagna i arbets- och fattiggården	498
deraf högsta antalet på en gång	270
(emot 280 år 1897)	
minsta antalet	230
(emot 240 år 1897).	

b)	Utackorderade inom staden	106
	(emot 107 år 1897)	
	af dem äldre personer	15
	barn under 15 år	91
c)	Utackorderade på landet	471
	(emot 454 år 1897)	
	af dem äldre personer	166
	barn under 15 år	305
d)	Understödda med direkta understöd	
	äldre personer	589
	deras barn	715
	deraf äldre personer, sådana som jemlikt § 2 i Nådiga förordningen af den 17 Mars 1879 äro ovilkorligen be- rättigade till fattigvård	184
	de öfriga som råkat i sådan nöd att fattigvårdsstyrelsen nödgets tilldela dem tillfälligt understöd	405
e)	Vårdade i särskilda inrättningar och skolor:	
	1. Kexholms asyl för sinnessvaga	17
	2. Fagernäs Centralanstalt för dito	2
	3. Lappviks sjukhus	24
	4. Sjählö hospital för sinnessjuka	21
	5. Berttula uppfostringsanstalt för andesvaga	5
	6. Hemmet för lytta i Helsingfors	6
	7. Wuorela uppfostringsanstalt för flickor	2
	8. Mörskom asyl för vanartiga gossar	24
	9. Lojo asyl för dito	24
	10. Döfstumskolan i Borgå	2
	11. D:o i Jakobstad	2
	12. D:o i Kuopio	1
	13. Blindskolan i Helsingfors	6
f)	Pensionerade med räntorna af donerade kapital	70

Användningen
af räntorna från
fattigvården do-
nerade fonder.

Räntorna å sagda donerade fonder, hvilka förvaltats af Drätselkam-
maren, har Fattigvårdsstyrelsen fördelat emellan skilda personer, hvilka
på grund af anvisningar å Drätselkontoret uppburit dem tillerkända
andelar:

I Februari 1898	<i>Små</i>	1,483: 65
I Maj "	"	602: 60
I Oktober "	"	500: —
I December "	"	852: 65
	<u>Summa <i>Små</i></u>	<u>3,438: 90</u>

Dessa räntemedel hafva utbetalts åt särskilda personer enligt följande uträkning:

Den 16 Februari 1898 ränta å		
Alexandras fond	<i>Små</i>	200: —
Wilhelm Elgs fond	"	508: 75
Hanells fond	"	221: 69
Hedvig Charlotta Gripenbergs fond .	"	553: 21
Den 16 Maj 1898 ränta å		
Carl Sierckens fond	"	138: 30
Brobergs m. fl. fonder	"	464: 30
Den 18 Oktober 1898 ränta å		
Maria Bergmans fond	"	500: —
Den 19 December 1898 ränta å		
Adolf Fredrik Siercks fond	"	345: 75
Elsa Maria Lampas d:o	"	406: 90
Lisette Gardbergs d:o	"	100: —
	<u>Summa <i>Små</i></u>	<u>3,438: 90</u>

Hvad åter bokhållareenkan Helena Kristina Åkermans testamentsfond beträffar, har densamma jemväl öfverlemnats till Drätselkontorets förvaltning, intill dess Fattigvårdsstyrelsen, enligt testatrix åstundan, komme att närmare förordna om fondens användning.

Öfver medel, som lyftats å Drätselkontoret för asylen för vanartiga gossar i Lojo, har skolans föreståndare, folkskolläraren Emil Lassinen afgifvit skild redovisning.

Fattigvårdens
inkomster och
utgifter.

Följande räkning utvisar fattigvårdens inkomster och utgifter under år 1898:

	<i>Från:</i>	<i>på:</i>	<i>Från:</i>	<i>på:</i>
Debet.				
<i>Inkomster.</i>				
Ersättning för underhåll af fattige	6,663	68		
För arbeten, verkställda af hjonerna i fattiggården	412	22		
För d:o d:o d:o d:o i arbetsinrättningen	9,819	80		
För försålda svinkreatur	840	—		
För försålt affall från kosthållningen	52	05		
För försåld spillning	8	80		
Återlevererade medel	10	10		
Ränta å löpande räkning	79	81	17,886	46
Lyftadt å Drätselkontoret	—	—	244,372	72
Summa <i>Från:</i>	—	—	262,259	18
Kredit.				
<i>Utgifter.</i>				
Fattigvårdsstyrelsen:				
Aflöningar	10,899	98		
Arvode för tillsyningsmännen	3,006	23		
Ersättning för inspektionsresor	225	—	14,131	21
Fattiggården:				
Aflöningar	9,660	—		
Beklädnad	4,912	39		
Kost	22,876	07		
Läkemedel	2,652	21		
Inventarier	1,163	57		
Materialier	830	76		
Ved och belysning	6,688	60		
Hästfourage	1,153	94		
Remontarbeten	5,579	90	55,517	24
Arbetsinrättningen:				
Aflöningar	2,940	—		
Ved och belysning	1,218	46		
Kost	6,088	40		
Beklädnad	1,017	73		
Materialier	4,452	20		
Transport	15,716	79	69,648	45

	<i>Fmk</i>	<i>ni.</i>	<i>Fmk</i>	<i>ni.</i>
Transport	15,716	79	69,648	45
Inventarier och arbetsverktyg	375	73		
Flitpenningar	670	25		
Remontarbeten	369	85	17,132	62
Dårvårdsanstalten:				
Aflöningar	6,960	—		
Beklädnad	2,591	77		
Kost	9,070	25		
Läkemedel	1,543	75		
Inventarier	563	90		
Ved och belysning	6,422	20		
Remontarbeten	1,010	11	28,161	98
Understöd och kostnader för fattiga utom inrättningarna:				
För i staden och å landsbygden utackorderade	64,336	78		
I särskilda inrättningar intagna	5,059	71		
Sjukvård	6,684	27		
Dårvård	17,658	70		
Läkemedel	2,937	86		
Direkta understöd	37,756	—	134,433	32
Diverse utgifter	—	—	9,428	67
Behållning till år 1899	—	—	3,454	14
Summa <i>Fmk</i>	—	—	262,259	18

Tablå, utvisande skillnaden emellan budgeten och utgifterna för år 1898. Jemförelse mellan budgeten och de faktiska utgifterna.

	Enligt budgeten	Utgifterna	Ökade	Minskade
Aflöningar	27,520 —	27,519 98	— —	— 02
Arvode för tillsyningsmän	4,000 —	3,006 23	— —	993 77
Ersättning för insp. resor	800 —	225 —	— —	575 —
Beklädnad	9,000 —	7,504 16	— —	1,495 84
Kost	26,500 —	31,946 32	5,446 32	— —
Läkemedel	11,000 —	7,133 82	— —	3,866 18
Inventarier	1,300 —	1,727 47	427 47	— —
Materialier	500 —	830 76	330 76	— —
Ved och belysning	12,000 —	13,110 80	1,110 80	— —
Transport	92,620 —	93,004 54	7,315 35	6,930 81

	Enligt budgeten		Utgifterna		Ökade		Minskade	
Transport	92,620	—	93,004	54	7,315	35	6,930	81
Hästfourage	1,000	—	1,153	94	153	94	—	—
Remontarbeten	4,950	—	6,569	81	1,639	81	—	—
Arbetsinrättningen	19,840	—	17,132	62	—	—	2,707	38
I staden och å landsbygden utak- korderade	64,000	—	64,336	78	336	78	—	—
I särskilda inrättningar intagna . . .	9,000	—	5,059	71	—	—	3,940	29
Sjukvård	12,000	—	6,684	27	—	—	5,315	73
Dårvård	18,000	—	17,658	70	—	—	341	30
Direkta understöd	55,000	—	37,756	—	—	—	17,244	—
Understöd åt Värnepligtiges hustrur o. barn	1,500	—	1,330	—	—	—	170	—
Diverse utgifter	7,000	—	8,098	67	1,098	67	—	—
Summa <i>Små</i> :	284,910	—	258,805	04	10,544	55	36,649	51

Jemförelse mel-
lan utgiftista-
terna åren
1897 och 1898.

Följande tablå utvisar skillnaden emellan de särskilda utgifterna för åren 1897 och 1898.

	U t g i f t e r		Under år 1898	
	1898	1897	Utgifterna	
			ökade	minskade
Aflöningar	27,519	24,229	3,290	06
Arvode för tillsyningsmän	3,006	2,518	487	50
Ersättning för insp. resor	225	504	—	279
Beklädnad	7,504	9,368	—	1,863
Kost	31,946	29,066	2,879	93
Läkemedel	7,133	12,798	—	5,664
Inventarier	1,727	1,719	7	85
Materialier	830	613	216	92
Ved och belysning	13,110	12,713	397	22
Hästfourage	1,153	929	224	39
Remontarbeten	6,589	4,159	2,430	68
Arbetsinrättningen	17,132	18,745	—	1,612
I stad och å landsbygden utackor- derade	64,336	63,151	1,185	15
I särskilda inrättningar intagna . . .	5,059	6,055	—	995
Transport	187,277	186,573	11,119	70
	40	85	10,416	15

	U t g i f t e r		Under år 1898	
	1898	1897	Utgifterna	
			ökade	minskade
Transport	187,277 40	186,573 85	11,119 70	10,416 15
Sjukvård	6,684 27	10,462 16	— —	3,777 89
Dårvård	17,658 70	18,543 20	— —	884 50
Direkta understöd	37,756 —	53,325 07	— —	15,569 07
Understöd åt Värnepligtigos hustrur och barn	1,330 —	1,380 —	— —	50 —
Diverse utgifter	8,098 67	7,945 79	152 88	— —
Summa <i>Smk.</i>	258,805 04	278,230 07	11,272 58	30,697 61

Bland ärenden af mera omfattande beskaffenhet har Fattigvårdsstyrelsen den 16 Februari behandlat frågan rörande af Stadsfullmäktige uti remiss af den 26 Oktober 1897 affordradt utlåtande i anledning af det betänkande, hvarmed en för afgifvande af yttrande och förslag i särskilda den lägre befolkningen rörande frågor tillsatt komité till Stadsfullmäktige inkommit, och har Fattigvårdsstyrelsen i hufvudsakliga delar förenat sig om komitébetänkandet.

Betänkande i frågan angående arbetare-angelägenheter.

Särskildt förtjenar äfven omnämna, att afidna enkefru Augusta Hammarlund medelst skriftligt testamente af den 10 Oktober 1896 förordnat att af hennes kvarlåtenskap 1,000 mark skulle anslås till bespisning af fattiga i Helsingfors stad, hvilket testamente blifvit i behörig ordning bevakadt hvarefter medlen af testaments exekutor inlevererats.

Enkefru Augusta Hammarlunds testamente.

På derom af Fattigvårdsstyrelsen gjord framställning hafva stadsfullmäktige den 2 Augusti 1898 för tillbyggnad till sjukhusafdelningen å fattiggården beviljat 75,000 mark.

Anslag för tillbyggnad af fattiggårdens sjukhus.

Förvaltningen af stadens fattigvård har under året icke försvårats genom yttre inflytelser, ity att förvärfskällorna för den arbetande klassen varit relativt goda och några svårare epidemiska sjukdomar ej heller föförekommit.

Förvaltningen af stadens fattigvård.

Slutligen får Fattigvårdsstyrelsen äran bilägga en af kommunalrådet Degerholm på grund af § 30 mom. g. i reglementet aflemnad särskild berättelse öfver arbets- och fattiggården.“

„De i fattiggården under året intagna hafva utgjorts af ålderstigna, sjukliga, bräckliga eller sinnessjuka personer, hvilka sistnämndes antal uppgick till 148, äfvensom af värnlösa eller vanvårdade barn, hvilka här

I fattiggården intagna personer.

kvarhållits en tid för att sedan genom utackordering öfverlämnas till enskilda välkända familjer hufvudsakligast å landsorten, för att vårdas och uppfostras.

Att de intagne hjonen efter deras förmåga blifvit i arbete använda framgår af den härhos bilagda arbetsförteckningen, äfvensom deraf, att en del af inrättningens beklädnad, vedhuggning, rummens renhållning, tvätt m. m. genom hjonen ombesörjts.

Af förenämnde i fattiggården intagna 148 sinnessvaga personer hafva de, som erfordrat strängare bevakning, vårdats i celler och utgjort inalles 59. Högsta antalet på en gång vårdade sinnessjuka har utgjort 148 och minsta antalet 106. Bland utackorderade fattiga hafva förekommit 24 sinnessvaga.

Kosthållningen
vid Arbets- och
Fattiggården.

Kosthållningen vid arbets & fattiggården har ombesörjts under undertecknads och husmoderns närmaste tillsyn af en hushållerska med biträde af nödig tjenstepersonal och gifvit det resultat, att kostnaden för hvarje dagsportion eller en fullvuxen persons uppehälle för dagen utgjort i fattiggården 27,27 penni och arbetsinrättningen, der rikligare portioner måste utdelas, emedan de der intagna äro friskare och mera arbetsföra, 40 penni samt i den nya dårvårdsanstalten 35 penni.

Ordningen vid
Arbets- och
Fattiggården.

Året 1898 har inom arbets & fattiggården förflutit utan att vare sig större förändringar i något afseende inträffat eller några störingar af ordningen och arbetet inom inrättningen egt rum. Hjonens uppförande har icke lemnat skäl till svårare anmärkningar, och straffåtgärder endast sällan behöft vidtagas.

För inhemtande af de vidare detaljerna af inrättningens verksamhet under året 1898 anhåller undertecknad att få hänvisa till de bilagor, som åtfölja denna berättelse under följande rubriker:

Fattiggården.

1:o. Förteckning öfver till kosthållningen levererade produkter jemte uppgift å kostnaden för en hel dagsportion.

2:o. Förteckning öfver å fattiggården verkställda arbeten — utom de pr kontant.

3:o. Förteckning öfver antalet intagna hjon under 1898.

4:o. Tablå öfver huru personantalet vexlat under 1898.

Arbetsinrättningen.

5:o. Sammandrag af dagsverkslistorna förda under 1898;

6:o. Uppgift öfver verksamheten vid Helsingfors stads Arbetsinrättning under 1898;

7:o. Lagerförteckning vid Helsingfors stads Arbetsinrättning den 31 Dec. 1898;

8:o. Förteckning öfver vid Helsingfors stads Arbetsinrättning kvarstående materialier vid utgången af år 1898;

9:o. Förteckning öfver förändringar i kroppsvigten hos manskapet vid Arbetsinrättningen 1898;

10:o. Uppgift öfver antalet intagna hjon jämte deras ålder.“

Och må af dessa bilagor, der ej uppgifter från desamma intagits uti efterföljande statistiska tabeller, anföras följande:

Kontanta inkomsten från fattiggården under år 1898 utgjorde endast 412 mark 22 penni, beroende därpå att hjonen nästan alla voro bräckliga, ålderstigna och sjuka, Förutom att inrättningens äldre linne- och gångkläder blifvit erforderligen underhållne, hafva likväl följande arbeten för inrättningens behof blifvit verkställda: *Spånad*: 9 kilo mattränning; *Sömnad*: 25 lakan, 155 skjortor, 255 linnen, 67 linnen för barn, 132 madrasser, 104 klädningar, 56 underkjolar, 56 stoppade koftor, 59 förkläden, 45 par barnkalsonger, 15 par lifstycken, 20 par barn blusar, 8 par koltor, 36 par halfgardiner; *Skrädderi arbeten*: 190 rockar, 229 par benkläder, 93 västar, 6 mössor och en mängd lappningar af äldre kläder; *Strumpstickning*: 54 par ullstrumpor, 170 par linnestrumpor, 36 par bomullsstrumpor, 41 par vantar, en mängd skarfvade; *Snickeriarbeten*: diverse mindre arbeten för inrättningens behof. Transport till likstationen af 208 lik efter afidna medellösa personer. En del förekommande arbeten vid skötseln af den öppna jorden och inhöstandet af 500 metr. lisp. hö, 40 hl. kålrötter, 18 hl. morötter, 1.800 st. kål och diverse grönsaker.

Kontanta inkomsten från Fattiggården och uppgift öfver de vid Fattiggården verkställda arbeten.

IV. Inkvarteringsnämnden.

Inkvarteringsnämndens till Drätselkammaren afgifna årsberättelse för 1898 är af följande lydelse:

„Härjämte får Inkvarteringsnämnden, till fullgörande af föreskriften i § 8 af reglementet för Nämnden af den 25 Januari 1878, afgifva redogörelse om Nämndens verksamhet under förlidet år 1898.

Nämndens ledamöter och tjänstemän.

Till ledamot i Nämnden valde Stadsfullmäktige den 14 December 1897 Öfversten A. Moberg och till ordförande Öfverstelöjtnanten G. E. M. af Enehjelm samt från föregående år kvarstod, som ledamot, Körsnären Anton Lundqvist. Till suppleanter utsågs desamma, som under föregående år, nämligen Bankobokhållaren Underlöjtnanten W. Cederholm och Bankokassören Stabskaptenen L. Jägerskjöld. Sekreterare och kamrerare göromålen hafva handhafs af Kollegiassessorn B. Sirén, kvartersmästarebefattningen af Fältkamreraren Emil af Forselles och som translator har fungerat Guvernementssekreteraren A. Dittmar.

Antalet ärenden.

Under detta år har till Nämnden ingått 286 skrivelser och remisser från Kommendanten, 2 från Guvernören, 3 från Magistraten och 1 från Drätselkammaren eller inalles 292 skrivelser. I och för handläggning af dessa och öfriga å Nämnden ankommande åtgärder hafva Nämndens ordförande, sekreterare och kvartersmästare uppvaktat en timme hvarje söckendag i Nämndens tienstelokal, hvarförotom Nämnden hvarje månad sammankommit till ordinarie sammanträden, vid hvilka antalet §§ uppgått till 286 eller i medeltal ungefär 24 ärender på hvarje sammanträde.

De utgångna expeditionerna, förutom requisitioner och anordningar, uppgingo under året till 102.

Beräkningssätt.

De för inkvarteringsens utgörande erforderliga kvarteren upphyras väl för hyresåret, men då utgiftstaten för Nämnden är fastställd för kalenderåret och räkenskaperna i enlighet härmed afslutas, har af kostnaden för natura inkvarteringen här observerats så stor del, som utbetalts t. o. m. December månads utgång. Nedanstående tablå och beräkning utvisar ej mindre antalet personer och militära inrättningar, som åtnjutit natura inkvartering, än ock antalet af för dem upphyrda rum.

Hyresmedel i stället för natura kvarter utanordnas vid hvarje månads utgång med stöd af de utaf kommendanten till Nämnden afgifna förteckningar öfver den här förlagda garnisonen.

För större åskådlighet äro dessa utgifter sammanställda i följande tabellariska form.

A. *Hyresmedel.* Inkvarteringsnämnden har åt nedan angifna antal militärpersoner och militära inrättningar vid den härstädes förlagda ryska militären under år 1898 utanordnat hyresmedel enligt fastställd tariff till följande belopp:

Utanordnade
hyresmedel.

	A n t a l							Frys.	7 <i>ä</i> .
	Generaler		Stabs- och öfver- officerare		Underbefäl och manskap		Militärbesvärk och kanslier		
	gifta	ogifta	gifta	ogifta	gifta	ogifta			
<i>1:o Ståndkvarter.</i>									
För Januari månad	6	1	72	43	20	40	9	16,173	93
” Februari ”	6	1	73	42	21	40	9	16,189	11
” Mars ”	6	1	68	43	22	40	9	15,883	73
” April ”	5	1	72	42	19	41	9	15,645	30
” Maj ”	5	1	72	40	20	41	9	15,518	44
” Juni ”	6	1	75	58	18	44	8	17,203	19
” Juli ”	6	1	73	53	19	44	8	17,371	94
” Augusti ”	6	1	75	56	19	44	8	17,975	64
” September ”	6	1	76	44	19	44	8	16,201	73
” Oktober ”	5	1	71	45	19	39	8	15,621	89
” November ”	5	1	73	40	12	40	8	15,608	97
” December ”	5	1	71	40	13	40	8	15,308	34
Summa	—	—	—	—	—	—	—	194,702	21
<i>2:o Tillfälligt kommenderade.</i>									
under Januari månad för 18 dagar	—	2	—	1	—	—	—	120	—
” Februari ” ” 40 ”	—	—	—	5	—	—	—	172	—
” Mars ” ” 59 ”	—	—	—	12	—	—	—	248	—
” April ” ” 54 ”	—	2	—	8	—	—	—	296	—
” Maj ” ” 70 ”	—	1	—	8	—	—	—	316	—
” Juni ” ” 85 ”	—	1	—	6	—	—	—	368	—
” Juli ” ” 100 ”	—	3	—	10	—	—	—	504	—
” Augusti ” ” 91 ”	—	—	—	11	—	—	—	388	—
” September ” ” 36 ”	—	1	—	4	—	—	—	260	—
” Oktober ” ” 17 ”	—	—	—	3	—	—	—	68	—
” November ” ” 115 ”	—	—	—	7	—	—	—	460	—
” December ” ” 60 ”	—	2	—	8	—	—	—	316	—
745 dagar	—	—	—	—	—	—	—	3,516	—

Således har för <i>ståndkvarter</i> , som bör ersättas af riksskattkammaren i Kejsardömet, utbetalts	—	—	—	—	—	—	—	194,702	21
och för <i>tillfälligt kommanderade</i> , hvilken utgift numera jämlikt § 1 i förordningen af den 22 Juli 1897, rörande ändrad lydelse af särskilda §§ i förordningen af den 18 Januari 1882, angående grunderna för militär in-kvarteringens utgörande i Storfurstendömet Finland, skall ersättas ur finska allmänna medel, utgifvits	—	—	—	—	—	—	—	3,516	—
hvidan summa hyresmedel gör . . . . . <i>Fr.</i>	—	—	—	—	—	—	—	198,218	21
Ifrån sistnämnda summa bör dock afdragas de belopp, som genom Kommendanten återfordrats och blifvit till drätselkontoret inlevererade med	—	—	—	—	—	—	—	465	18
Totalbeloppet af de för år 1898 utbetalda hyresmedlen utgör således rätteligen summa . . <i>Fr.</i>	—	—	—	—	—	—	—	197,753	03

Natura kvarter
och kostnaderna
härför.

B. Kvarter i stället för hyresmedel. Åt följande antal militärpersoner och militära inrättningar vid ryska militären har Nämnden under år 1898 anvisat kvarter enligt gällande inkvarteringsreglemente:

	Öfverbefäl		Underbefäl och manskap		Militära hönehens	Bonings- och arbetsrum	Rum för befrämning och kök
	gifta	ogifta	gifta	ogifta			
Under tiden 1 Januari—1 Juli 1898 . .	1	—	14	40	1	38	16
Under tiden 1 Juli—31 December 1898	2	—	16	42	1	43	17

Dessutom har Nämnden under 1898 anvisat bostad åt följande i tillfälliga tjensteuppdrag till Helsingfors för kortare tid kommanderade militärpersoner:

	Generaler	Stabs- och öfver-officerare samt deras vederlikar
I den för ändamålet aftalade lokal i Societetshuset . .	4	25

Kostnaden för natura inqvarteringen utgjorde för året 1898:

I hyror för lokaler	<i>Fmf.</i>	9,937: 04
I hyror för tillfällig inqvartering som ersatts af Finska statsverket	„	384: —
För björkved till eldning af boningsrum	„	1,133: 09
För barrved till matkokning och brödbakning	„	195: 59
För ljus	„	212: 22
För halm till bäddar åt underbefäl och manskap	„	180: 22
	Summa <i>Fmf.</i>	12,042: 16

Denna summa bör dock minskas med *Fmf.* 75: —, utgörande hyra för en underbefälslokal för qvartalet September—December 1897, ehuru beloppet, såsom i föregående årsberättelse redan blifvit nämndt, utanordnats i början af Januari månad 1898. Natura inqvarteringen för sistlidet år har sålunda rätteligen kostat 11,967 mark 16 penni.

Då härifrån afdrages den ersättning, som requirerats:

af Ryska Riksskattkammaren	<i>Fmf.</i>	9,740: 85
af Finska statsverket	„	384: —
	eller sammanlagdt <i>Fmf.</i>	10,124: 85

uppstår en skilnad af *Fmf.* 1,842: 31, som således utgör stadens förlust å natura inqvarteringen. Denna förlust har uppstått förnämligast i följd af tariffens otillräcklighet, enär med deri upptagen ringa hyresersättning för gift underbefäl, särskildt för gendarmeriet, bostadslokaler icke kunnat upphyras, hvarför Nämnden äfven gjort framställning om förhöjning af hyrestariffen.

C. Diverse kostnader. Arvoden till Inqvarteringsnämndens tjänstemän och vaktmästare för år 1898 . . . *Fmf.* 7,200: —

Kostnaderna
för Nämnden.

Kansliexpenser och under året uppköpta inventarier för Nämnden	„	383: 24
	Summa <i>Fmf.</i>	7,583: 24

*Sammandrag af kostnaderna för inqvartering af rysk militär
i Helsingfors under år 1898.*

A. Utbetalda hyresmedel	Tm ^g : 197,753: 03
B. Kostnader för anvisade qvarter i natura	„ 12,042: 16
C. Diverse kostnader	„ 7,583: 24
	Summa Tm ^g : 217,378: 43

Derifrån afgår:

Ryska riksskattkammarens ersättning	
för utbetalda hyresmedel	Tm ^g : 194,237: 03
Af Finska statsverket ersättning för	
hyresmedel åt militärperson i till-	
fällig kommendering	„ 3,516: — „ 197,753: 03
För år 1897 utbetald hyra med	„ 75: —

Ersättning för anvisade qvarter:

Af Ryska riksskattkammaren	Tm ^g : 9,740: 85
„ Finska allmänna medel	„ 384: — „ 10,124: 85
	Summa Tm ^g : 207,952: 88

Den kostnad staden fått vidkännas för inqvarteringen
under år 1898 belöper sig sålunda till . . . . . Tm^g: 9,425: — “

V. Förmyndarenämnden.

Förmyndarenämndes till Stadsfullmäktige afgifna berättelse för 1898 är af följande innehåll:

„Angående sin verksamhet under sistlidna år 1898 får Förmyndarenämnden till Herrar Stadsfullmäktige härhos afgifva följande berättelse: Nämndens arbetsfördelning.

1:o) De å nämnden ankommande göromål hafva varit emellan nämndens ledamöter fördelade på enahanda sätt som under föregående år.

2:o) Nämndens förteckningar för året hafva upptagit 211 tillförordnade förmyndare, 22 kuratorer och 118 s. k. naturliga förmyndare. Antalet förmyndare och kuratorer.

3:o) De under året från patorsembetet i stadens svensk-finska evangelisk-lutherska församling ankomna förteckningar öfver till denna församling hörande aflidna personer, för hvilkas efterlemnade omyndiga och oförsörjda barn förmyndare torde böra utses, omfattande dessa förteckningar fjerde kvartalet af år 1897 och förra halfåret 1898, samt enahanda förteckning från stadens tyska församling för förra halfåret 1898 upptaga 16 sådana personer, och hafva af sterbhusen efter dem 7 af Nämnden ansetts ega den förmögenhet, att redovisning öfver de omyndigas tillgångar borde afgifvas. Pastorsembetet i den grekisk-ryska församlingen har detta år likasom äfven härförinnan försummat afgifva dylik redovisning. Antalet sterbhus och omyndiga barn.

4:o) Nämnden har utverkat eller blifvit hörd öfver tillförordnade af förmyndare i 27 och kuratorer i 10 fall samt öfver 13 myndiga personers ställande under förmyndareinseende och 3 under dylikt inseende ställda personers befriande derifrån äfvensom afgifvit yttranden i 12 särskilda frågor rörande försäljning och 9 frågor beträffande inteckning af omyndigs fastighet. Förmyndareförordnanden.

5:o) Af tillförordnade förmyndare hafva 28, af kuratorer 4 och af naturliga förmyndare 27, ehuru genom kungörelse i stadens tidningar derom erinrade, icke inom lagstadgad tid eller före April månads utgång upptedt bevis öfver fullgjord redovisningsskyldighet för år 1897, hvarför de försumlige blifvit härom särskildt erinrade. Derefter hafva de flesta fullgjort sin berörda skyldighet eller af Nämnden utverkat sig anstånd dermed, så att endast 2 tillförordnade och 6 naturliga förmyndare lemnat påminnelsen helt och hållet obeaktad. Då till följd häraf stemming om de försumligas lagliga förpligtande att omförmälda skyldighet fullgöra Förmyndares redovisningsskyldighet.

blifvit uttagen, hafva de öfriga efter dem ågången stemning rätt för sig gjort, så att stemmingstalan fullföljts endast mot en naturlig förmyndare, som äfven blifvit vid vite ålagd att inom utsatt tid fullgöra den honom åliggande redovisningsskyldighet.“

VI. Helsovårdsnämnden.

Då såväl den af Helsovårdsnämnden afgifna årsberättelsen för 1898 som ock en af öfverläkaren vid Maria sjukhuset D:r Sievers utarbetad berättelse för sagda sjukhus under samma tid blifvit särskildt till tryck befordrade, intagas här från desamma bland efterföljande tabellbilagor endast en del statistiska och ekonomiska uppgifter.

VII. Folkskoledirektionen.

Den af Folkskoledirektionen afgifna berättelsen för läsåret 1897—1898 angående folkskoleväsendet i Helsingfors är, med undantag af tabellbilagorna, hvilka meddelas längre fram, af följande lydelse:

	Höstterminens				Vårterminens				Antal läseveckor, jul-, påsk-, o. pingstferierna ooberäknade	Antal verkliga läsedagar, alla löf dagar borträknade	Antal lässetimmar i veckan	Läsårets längd samt skoldagarnas och lärotimrnas antal.
	början		slut		början		slut					
	månad	dag	månad	dag	månad	dag	månad	dag				
„I den egentliga folkskolan	Sept.	1	Dec.	18	Jan.	8	Maj	31	36	200	24—32	
I skolan för försummade barn	Sept.	1	Dec.	18	Jan.	8	Maj	31	36	200	24	
I fortsättningsskolan .	Sept.	1	Dec.	18	Jan.	8	Maj	31	36	200	14—16	

Staden hade under läsåret 5 högre och 59 lägre folkskolor samt 2 förberedande och 3 fortsättningsskolor. Af de högre voro två, en finsk och en svensk, gosskolor och två, likaledes en svensk och en finsk, flickskolor; den femte högre skolan, å Sveaborg, hade till elever både gossar och flickor, och undervisningsspråket var där såväl finskt som svenskt. Af de lägre skolorna voro 33 finska och 25 svenska; i en lägre, på Sveaborg, undervisades på hvardera språket. Ingen af de lägre skolorna var ny för året. De högre skolorna inom staden voro fördelade i: 52 finska och 44 svenska afdelningar, af hvilka 4 finska och 2 svenska detta år tillkommit. Af de finska voro 25 goss- och 27 flickskolor, af de svenska 22 goss- och 22 flickskolor. Högre skolan å Sveaborg hade 4 klasser eller årsafdelningar. Af samtliga afdelningar vid de högre skolorna hörde 30 till I (lägsta), 26 till II, 20 till III och 20 till IV klassen. De förberedande skolorna (för försummade barn) voro två, en finsk och en svensk, och fortsättningsskolorna tre, eller två flickskolor, en finsk och en svensk, samt en gosskola, finsk. Den sistnämnda upphörde dock före läsårets utgång, sedan elevantalet i densamma nedgått till endast några få.

Förändringar
inom lärareper-
sonalen.

I början af läsåret afgingo ur skolornas tjänst lärarinnorna Anna Lovisa Bjugg, född Walkonen, och Anna Molander. Den förra hade ingått gifte, och den senare flyttade till England. Med döden afgick den 22 Juni 1898 läraren Abraham Reiman.

Ledighet för enskilda angelägenheter åtnjöto: lärarene Henrik Lennart Appelberg (under 188 dagar), Anders Leander Biskop (197 dagar), Abraham Reiman (119 dagar), Frans Gabriel Woldemar Sippel (250 dagar) och Henrik Ståhl (250 dagar) samt lärarinnorna Fanny Elisabet Dufva, född Lampén (74 dagar), Mimmi Albertina Kristina Kroijerus (41 dagar), Maria Katarina Molander, född Tavaststjerna (250 dagar), Maria Olga Fanny Niskanen, född Meurman (250 mark), Rosa Natalia Sagulin (14 dagar) och Olga Natalia Sommers, född Gejtel (157 dagar).

Tjänstlediga för sjuklighet voro: lärarene Henrik Lennart Appelberg (32 dagar) och Vilhelm Alexius Lahti (198 dagar) samt lärarinnorna Hilda Josefina Auer, född Pitkänen (37 dagar), Alexandra Vilhelmina Flinck (20 dagar), Johanna Maria Minnona Forss, född Rancken (30 dagar), Ingeborg Hellén (14 dagar), Johanna Charlotta Lucander (20 dagar), Anna Maria Reuter (250 dagar) och Rosa Natalia Wallén (21 dagar).

Skilda från sina tjänster blefvo: ordinarie läraren Gustaf Nestor Kumlander den 27 September 1897 för oordentligt lefverne och ordinarie läraren Henrik Alfred Sundkvist den 15 April 1898 för opassande behandling af elever.

Vikarier vid stadens folkskolor under läsåret voro: studenten Botolf Björkman (242 dagar), filosofiekandidaten Filip Eliel Forsman (247 dagar), seminaristen Anders Artur Hedlund (250 dagar), stud. Karl Johan Himberg (250 dagar), seminarist. Karl Oskar Kunnas (209 dagar), stud. Abraham Edvard Lehto (250 dagar), seminarist. Karl Oskar Lidh (250 dagar), stud. Ernst Fritjof Pihlström (224 dagar), seminarist. Erik Vilhelm Pönkala (142 dagar), stud. Johan Albin Pulkkinen (142 dagar), magistern Anders Fredrik Savolainen (33 dagar), stud. Karl Sederholm (248 dagar) och stud. Karl Silén (20 dagar) samt Selma Bäcklund, född Fredenberg (22 dagar), magistern Elin Maria Frosterus (250 dagar), seminarist, Adéle Gustafson (177 dagar), Onni Hellén (14 dagar), seminarist. Hanna Hellsten (200 dagar), seminarist. Sigrid Sofia Hellsten (250 dagar), seminarist. Selma Hirn (250 dagar), seminarist. Hanna Hoffrén (16 dagar), seminarist. Hulda Holopainen (250 dagar), Hilma Kjellin (199 dagar), Karin Lyytikäinen (40 dagar), Maria Lönnbäck (21 dagar), Hanna Paqualén (247 dagar), Hilda Olivia Sigfrids, född Harlin (120 dagar), seminarist. Aina Ma-

ria Sonné (157 dagar), Anna Tavaststjerna (250 dagar), Hanna Thors (43 dagar) och stud. Anna Walkonen (49 dagar).

Den 8 Januari 1898 utnämnde folkskoldirektionen till ordinarie lärare biträdande lärarene Henrik Lennart Appelberg, Johan Alfred Bjön, Otto Kotilainen, Karl Evert Lindh, Edvard Vilhelm Malmberg, Lambert Woldemar Müller, Albin Noponen, Simeon Peltola, Vilhelm Reiman, Henrik Ståhl och Henrik Alfred Sundkvist samt till ordinarie lärarinnor biträd. lärarinnorna Fanny Elisabet Dufva, född Lampén, Alexandra Wilhelmina Flinck, Jenny Maria Jaatinen, Aina Gustafva Johansson, Maria Alexandra Leimu, född Ylander, Berta Sofia Mahlberg, Olga Maria Malmberg, Maria Katarina Molander, född Tavaststjerna, Fanny Rosqvist och Anna Lovisa Sarlin.

Den 31 Maj 1898 antog direktionen, på grund af ingifna ansöknin- gar, till ordinarie lärare Anders Leander Biskop och Ivar Magnus Sirelius, hvardera vid högre finska gosskolan; till ordinarie lärarinnor Anna Maria Colérus (vid lägre finsk skola), Jenny Elisabet Hedengren (vid lägre finsk), Aldyt Beda Gisela Hultin (vid lägre finsk), Valborg Idestam (vid högre svensk), Anni Koljonen (vid högre finsk), Lydia Rosaura Leinberg, (vid lägre finsk), Kaine Mathilda Pantsar (vid lägre finsk), Irene Wilhelmina Charlotta Rosenlindt (vid lägre svensk), Anna Julia Studd, född Forsström (vid lägre finsk) och Elin Mathilda Vikman (vid lägre finsk skola); till biträdande lärare Anders Artur Hedlund (vid högre svensk), Karl Johan Himberg (vid högre svensk), Karl Oskar Kunnas (vid högre finsk), Karl Oskar Lindh (för slöjdundervisningen), Abraham Edvard Lehto (vid högre finsk) och Erik Vilhelm Ponkala (vid högre finsk skola); samt till biträdande lärarinnor Elin Maria Frosterus (vid lägre finsk), Sigrid Sofia Hellsten (vid högre finsk), Agnes Viktora Vivika von Konow (vid högre finsk), Sigrid Naima Mannström (vid lägre svensk) och Aina Maria Sonné (vid högre finsk skola).

Ejorton elever hafva, dels för begångna brott, dels för mycket vårdslösad skolgång, från skolorna uteslutits, och ha deras målsmän uppmanats att söka få barnen intagna i förbättringsanstalt. Kroppsstraff har någon gång försökts för bekämpande af vanart.

Stor sjuklighet bland eleverna rådde under December, Januari och Februari månader, då isynnerhet messling, hvilken åkomma denna tid plägar hemsöka barnen i staden, åstadkom talrika skolförsummelse.

Kommerserådinnan A. Sinebryhoff lät till julen åt skolornas fattigaste elever utdela flere hundra klädes- och skoplagg. — Åt fyra de bäst

Elevernas upp-
förande och hel-
sotillstånd.

Gäfvor och pre-
mier.

vitsordade från de högre flickskolorna dimitterade eleverna gafs löfte om hemgiftsbelopp å 500 mark ur Demidoffska hemgiftsfonden, och för insättning i sparbank till belöningar åt 38 andra utdimitterade, både gossar och flickor, anslogs ur skolornas andra belöningsfonder ett belopp af 2,600 mark.

Folkskoledirek-
tionen.

Stadens Folkskoldirektion utgjordes under läsåret af: professorn F. Gustafsson (ordförande), lektorn E. Lagerblad (sekreterare), arkitekten T. Höijer, handlanden A. L. Mellin, doktorn P. Nordmann och professorn K. R. Wahlfors, utsedda af Stadsfullmäktige, samt lärarinnan A. Hallberg, vald af skolornas lärarepersonal. Vid läsårets slut afgående ledamöterna Höijer och Lagerblad återvaldes af Stadsfullmäktige.“

VIII Brandkommissionen.

Brandkommissionens till Stadsfullmäktige afgifna berättelse öfver brandverkets i Helsingfors tillstånd och förvaltning under år 1898 är med uteslutning af tabellerna, hvilka i hufvudsak återgifvas bland bilagorna, af följande lydelse:

„Brandkåren har under året alarmerats 87 gånger, nemligen 57 gånger med anledning af verkliga eldsvådor eller tillbud till dylika, 11 gånger för soteldar, 4 gånger för brandrök, 3 gånger för eldsken, 1 gång af missuppfattning, 4 gånger af okynne och 7 gånger till följd af fel i brandtelegrafan.

Antalet alarmeringar och verkliga eldsvådor.

Af nämnda 57 verkliga eldsvådor eller tillbud till dylika hafva 47 inträffat inom brandområdet och 10 utom detsamma, 29 uppstått i trä och 23 i stenhus, 1 å ångfartyg, 1 i brandgång, 1 i soplåda å gårdsplan, 1 å trästakett och 1 å gräslinda på gårdsplan, 7 timat i Januari, 7 i Februari, 4 i Mars, 6 i april, 1 i Maj, 6 i Juni, 2 i Juli, 4 i Augusti, 6 i September, 2 i Oktober, 5 i November och 7 i December samt 4 utbrutit på söndagar, 9 på måndagar, 8 på tisdagar, 13 på onsdagar, 11 på torsdagar, 4 på fredagar och 8 på lördagar.

Orsaken till eldens löskomst har i 9 fall varit ovarsamt umgående med ljus, lampa eller tändstickor, i 6 kullstjelpt eller söndersprungen lampa, i 6 kol eller brand, som fallit ur eldstad, i 4 vårdslöst umgående med eld i närheten af eldfarliga oljor, i 3 eldblandad aska, placerad å olämpligt förvaringsställe, i 2 bristfälliga elektriska ljusledningar, i 2 brinnande lampa, upphängd för nära tak, i 2 öfverhettning af rökledning, i 1 bristfällig rökledning, i 1 gnistor från lokomotiv och i 1 fall själfantändning genom oljedränkt sågspån; i 20 fall har orsaken till eldens löskomst icke blifvit fullt utredd.

Orsaken till eldens löskomst.

För släckande af skorstenseldar hafva dessutom vid 44 tillfällen mindre afdelningar af brandkåren, 2 å 3 man, uttryckt.

Värdet eller försäkringsbeloppet för den egendom inom brandområdet, som till större eller mindre del skadats af elden, utgjorde:

Värdet eller försäkringsbeloppet af skadad egendom.

för lösegendom	<i>Smf.</i>	946,650: —	
„ fast egendom	„	3,294,410: —	4,241,060: —

Skadans storlek eller brandskadeersättningens belopp åter steg till:

för löseegendom	<i>Tmf</i>	38,746: 19	
„ fast egendom	„	<u>16,668: 53</u>	55,414: 72

således 1,31 % af egendomsvärdet.

Värdet eller försäkringsbeloppet af den å stadens mark utom brandområdet genom eldsvådor till större eller mindre del skadade egendomen uppgick till:

för löseegendom	<i>Tmf</i>	160,800: —	
„ fast egendom	„	<u>343,850: —</u>	504,650: —

medan skadans storlek eller brandskadeersättningens belopp utgjorde:

för löseegendom	<i>Tmf</i>	31,138: 87	
„ fast egendom	„	<u>26,334: 72</u>	57,473: 59

således 11,39 % af egendomsvärdet.

Brandskadeersättningar.

Brandskadeersättningarna hafva erlagts af inhemska försäkringsbolag med 76,374 mark 72 penni och af utländska med 36,513 mark 59 penni.

Större eldsvådor och olycksändelser.

Af eldsvådorna inom brandområdet har endast en, eldsvådan den 12 Juni i gården N:o 11 vid Kristiansgatan, varit af större beskaffenhet. Dervid blefvo äfven tvänne minderåriga barn innebrända, hvilket icke kunde förekommas af brandkåren, enär den lokal, hvarest barnen befunno sig, vid brandkårens ankomst redan stod i ljusan låga.

För öfrigt hänvisas till de tabellariska sammandrag, hvilka äro bifogade denna berättelse.

Brandtelegrafnen.

Brandtelegrafnen, hvars skötsel och montering brandkåren handhar, har under året fungerat tillfredsställande hvad beträffar apparaterna och brandskåpen af L. M. Ericssons system, hvilka delvis införts i stället för brandklockorna af äldre konstruktion. Tillfälliga störingar, hufvudsakligast beroende på kontakter å ledningarna, hafva visserligen tidt och ofta egt rum; men sådant kan ej undvikas, sålänge luftledningar förekomma. Af de 7 gånger brandkåren ryckt ut till följd af fel i brandtelegrafnen har endast i 1 fall den falska signalen härrört från de nya brandskåpen. För närvarande äro i staden uppställda 27 brandskåp af Ericssons system och 17 brandklockor af den äldre konstruktionen.

Brandmanskapets helso tillstånd.

Manskapets helso tillstånd har varit tillfredsställande. På sjukhus hafva dock vårdats 4 man under sammanlagdt 105 dagar.

Öfningarna med manskapet hafva försiggått på samma sätt och ti- Brandmanska-
der som förut. pets öfningar.

Personalförändringar inom brandkåren hafva under året inträffat, i Personalföränd-
det att Underbrandmästaren Frans Sjöblom afgått och efterträddts i be- ringar.
fattningen af Gymnastikläraren Oskar Ekman samt att Sprutmästaren
Karl Nyström, som i 20 år tjenat vid brandverket, aflidit.

Den staden tillhöriga lösegendom, som Brandkommissionen har i sin Materialens till-
vård, har tillökts för ett värde af 6,735 mark 25 penni, medan inventa- ökning.
rier afskrifvits för 6,234 mark 15 penni, och uppgick värdet af berörda
lösegendom den 2 Januari innevarande år till 101,668 mark 60 penni.

Brandkommissionen har under året haft 15 sammanträden.“

Brandkommis-
sionens sam-
manträden.

IX. Styrelsen för folkbiblioteket och läsesalen.

Den af styrelsen för folkbiblioteket och läsesalen till Stadsfullmäktige afgifna berättelsen för år 1898 är, med undantag af en längre fram intagen tabell, af följande innehåll:

Bibliotekets
öppenbållande.

„Biblioteket har under år 1898, liksom föregående år, varit för allmänheten tillgängligt hvarje dag, med undantag af långfredagen, julaftonen och juldagen äfvensom de tvänne första veckorna i Juni månad, då inventering af bokförrådet egde rum, samt tiden från den 15 Juni till den 15 Augusti, då det efter vanligheten hölls öppet endast onsdagar och lördagar. Den dagliga utlåningstiden har varit densamma som år 1897: söcknedagar kl. 5—8 e. m. (från 15 Juni till 15 Augusti kl. 6—9) samt sön- och hälgdagar kl. 4—7.

Lånerörelsen.

Boklånenes antal uppgick under året till 81,956, emot 82,620 år 1897, och företer sålunda ett nedåtgående med 664 lån. Denna minskning i frekvensen är dock endast skenbar. Då antalet utlåningsdagar år 1898 på grund af inventeringen utgjorde endast 305, utgåfvos nämligen detta år dagligen i medeltal 269 lån, mot endast 258 under år 1897. Af lånen betalades 53,518 för gången, medan 26,027 utgåfvos på halfårs- och 2,411 på månadsabonnement; motsvarande siffror för 1897 äro: 52,274 lån betalda för gången, 27,605 utgifna på halfårs- och 2,741 på månadsabonnement. Af de utlånade böckerna voro 53,505 (65,29 %) svenska och 28,451 (34,71 %) finska; motsvarande siffror för år 1897 äro: 54,560 (66,04 %) svenska och 28,060 (33,96 %) finska böcker. En detaljerad statistisk tablå öfver utlåningen medföljer denna berättelse.

Af de under året utgifna lånen äro 13 ännu icke återställda, nämligen: från Januari månad 1, Mars 1, April 1, Maj 1, Juni 1, Augusti 1, September 1, Oktober 2, November 2 och December 2.

Bokförrådets
förändringar.

De förändringar bokförrådet under året undergått framgår af följande tablå:

Afdelning	Antal volymer				
	Den 1 jan. 1898	Afskrifna 1898	Tillkomna 1898	Ökning 1898	Den 1 jan. 1899
Svenska	12,195	351	1,051	700	12,895
Finska	6,253	167	779	612	6,865
Summa	18,448	518	1,830	1,312	19,760

Med gåfvor har Biblioteket ihågkommit af Kejslerliga Finska hushållningssällskapet, Poststyrelsen, Industristyrelsen, Hälsovårdsnämnden, Medicinalrådet J. A. Florin, Kamrer V. Jacobson, afl. Literatör E. G. Jakobson, Fröken Ingeborg Hagman samt en onämnd person.

Gåfvor.

Af trycket ha under år 1898 utgifvits en svensk och en finsk tilläggs-katalog, omfattande under år 1897 till Biblioteket inkommen literatur.

Böckernas katalogisering.

Inkomsten af lånerörelsen vid Biblioteket har varit följande:

Inkomster.

under Januari månad	<i>Fmk</i>	526: 85
„ Februari „	„	458: 05
„ Mars „	„	561: 35
„ April „	„	434: 70
„ Maj „	„	301: 35
„ Juni „	„	153: 70
„ Juli „	„	238: 95
„ Augusti „	„	260: 05
„ September „	„	401: 17
„ Oktober „	„	555: 20
„ November „	„	523: 05
„ December „	„	478: 45
	Summa <i>Fmk</i>	4,892: 87

Denna summa fördelar sig på följande hufvudposter:

53,518 lån betalda för gång à 5 penni <i>Fmk</i>	2,675: 90	
930 halfårsabonnement, à 1 mark	930: —	
292 månadsabonnement, à 25 penni	73: —	
1,638 plikter erlagda à 50 penni	819: —	
141 svenska kataloger à 5 penni	7: 05	
89 „ „ à 20 „	17: 80	
157 „ „ à 50 „	78: 50	
160 finska „ à 15 „	24: —	
Extra inkomst	267: 62	
	Summa <i>Fmk</i>	4,892: 87

Under år 1897 utgjorde inkomsten *Fmk* 4,637: 95.

Läsesalarnas
öppenhållande.

Läsesalarna hafva under året hållits öppna hvarje dag, med undantag af midsommaraftons-, midsommar-, julaftons- och juldagen, hvarförutom den öfre läsesalen i anledning af remont hölls stängd från och med den 31 Maj till och med den 15 Juni. Såsom förut har den nedre eller tidningssalen öppenhållits från kl. 10 f. m. till kl. 9 e. m. (sön- och hälgdagar samt hälgaftnar till kl. 8 e. m.), den öfre åter kl. 5—9 e. m. (sön- och hälgdagar samt hälgaftnar 4—8; sommartid 6—9).

Besök af läsesalarna.

Antalet besök i läsesalarna har under år 1898 uppgått till sammanlagt c. 184,761, deraf på nedre läsesalen komma c. 83,460 och på den öfre 101,301 besök. Motsvarande siffror för år 1897 äro: sammanlagt c. 184,353 besök, hvaraf c. 92,690 i nedre och 91, 663 i öfre läsesalen. En tablå öfver frekvensen i läsesalarna medföljer denna berättelse.

Inrättningens
styrelse.

Inrättningens Styrelse har under året utgjorts af herrar Doktor Richard Sievers (ordförande), Professor Fredr. Elfving och Pastor K. T. Broberg såsom ordinarie medlemmar samt Herrar Kamrer N. B. A. Grotenfelt, Hofrådet W. Westzynthius och Doktor Ragnar Hult såsom suppleanter. Bland ärenden som af Styrelsen under året behandlats förtjenar omnämnas frågan om inrättande af filialer till Biblioteket, i hvilken fråga den af Herrar Stadsfullmäktige tillsatta Nämnden för arbetareangelägenheter hade anhållit om Styrelsens utlåtande. På Nämndens förslag beslöto Stadsfullmäktige den 22 December gifva Styrelsen i uppdrag att grunda och underhålla tvenne filialer till Inrättningen, den ena i närheten af Dockstorget, den andra i Tölö förstad.

Personalens
förändringar.

I stället för vaktmästaren K. E. Borg, hvilken på grund af irakad obotlig sjukdom den 1 September afgick från sin befattning, har Styrelsen till vaktmästare vid Inrättningen utsett vaktmästarebiträdet Oskar F. Weckström, hvars tidigare syssla anförtrotts åt vaktmästaren Karl Fredrik Broberg. För öfrigt har med afseende å Inrättningens personal ingen förändring under året inträffat.“

X. Bestyrelsen för biblioteket och läsesalen i Sörnäs.

Den af bestyrelsen för biblioteket och läsesalen i Sörnäs till Stadsfullmäktige afgifna berättelsen för året är med undantag af en längre fram intagen tabell af följande innehåll:

„Biblioteket har under år 1898 hållits öppen för allmänheten, likasom förut, större delen af året alla söcknedagar, utom onsdagarna, kl. 6—9 e. m. samt sön- och helgdagar kl. 4—7 e. m.; men till följd af den mindre frekvensen under sommaren, från den 1 Juni till slutet af Augusti, endast tre gånger i veckan, tisdagar, torsdagar och lördagar. Stängdt har biblioteket varit endast under större högtidsdagar.

Bibliotekets
öppenhållande.

Rörelsen i biblioteket har i jmförelse med föregående år betydligt förökats. Inalles ha gjorts 10,252 boklån, deraf 3,760 (36,68 %) svenska och 6,492 (63,32 %) finska. År 1897 uppgick antalet boklån till 8,338; af dessa voro 3,009 (37,17 %) svenska och 5,239 (62,83 %) finska. Medeltalet utgifna lån per dag utgjorde år 1898 38 mot 31 föregående år. Af de skilda månaderna företer Januari det högsta medeltalet: 52. Det största antal lån på en dag utgjorde 98 (den 24 Mars) mot resp. 70 i Januari under år 1897. En tablå, närmare utvisande frekvensen i biblioteket, är bilagd.

Boklåner.

Af under året utgifna boklån äro 7 utestående, nämligen: från Februari månad 2, April 1, Maj 4.

Bokförrådet har under året undergått följande förändringar: nytillkomna 405 band, afskrifna 54, motsvarande sålunda en ökning af 351 band. Vid årets slut omfattade boklagret 3,329 volymer. Med gåfvor har biblioteket ihågkommit af professorskan Elna Pipping och herrskapet Helenius-Trygg.

Bokförrådets
förändringar.

Inkomsten af lånerörelsen framgår ur följande tablå:

Inkomsterna.

Tablå öfver inkomsterna af lånerörelsen vid folkbiblioteket i Sörnäs år 1898.

Januari	<i>Små</i>	73: 30
Februari	„	56: 75
Mars	„	62: 20
	Transport <i>Små</i>	192: 25

	Transport	<i>Fmk.</i>	
			192: 25
April	„		49: 60
Maj	„		32: 10
Juni	„		21: 90
Juli	„		23: 70
Augusti	„		20: 55
September	„		35: 20
Oktober	„		46: 65
November	„		45: 20
December	„		58: 40
	Summa	<i>Fmk.</i>	525: 55

Denna summa fördelar sig på följande hufvudposter:

7,904 lån per gång à 5 penni	<i>Fmk.</i>	395: 20
73 halfårsabonnement à 1 mark	„	73: —
57 månadsabonnement à 25 penni	„	14: 27
72 plikter influtna à 50 penni	„	36: —
71 bokkataloger sålda à 10 penni	„	7: 10
	Summa	<i>Fmk.</i> 525: 55

Läsesalens
öppenhållande.

Läsesalen har under det förgångna året varit tillgängligt för allmänheten såsom förut, alla söcknedagar kl. 4—9 e. m. samt sön- och helgdagar kl. 8 f. m.—7 e. m. Tillsammans hafva derstädes varit framlagda för allmänheten 31 tidningar, af hvilka 12 svenska och 16 finska. Derjemte ha 27 tidskrifter hållits tillgängliga i biblioteket, af dem 12 svenska och 15 finska. Redaktionen af Uusi Suometar har gratis till-sändt 1 ex. af sin tidning.

Den s. k. Barnens läsesal har i brist på lämplig lokal hela året varit stängd. Dess bokförråd, hvaraf tidigare en betydlig mängd öfverförts till biblioteket, omfattar för närvarande 253 volymer.

Festsalens
användning.

Festsalen med dertill hörande sidorun har under årets lopp begagnats så långt tid och utrymme tillåtit. Följande föreningar hafva regelmässigt åtnjutit fördelen af gratis lokal för sina sammanträden och öfningar: Sörnäs kristliga ungdomsförening, Sörnäs arbetareförening, nykterhetsföreningen Liitto, nykterhetsföreningen Walo jemte dess sångkör och syförening, barnaföreningarna Hoppets Här och Toivon Liitto, Sörnäs andliga sångkör, sångföreningarna Kanerva och Kaiku, kvinnosak-

förbundet Unionens syförening för Sörnäs; likaså ha Sörnäs folkhögskolekurser blifvit hållna dersammastädes och rum upplåtits för lärokurser för arbetare, hvarjemte de som anslutit sig till rusdryckstrejken i Sörnäs der fått hålla sina sammanträden. Alla söcknedagar har lokalen ända till kl. 4 e. m. varit stäld till Sörnäs barnträdgårds förfogande. Om söndagsmorgnarna har, såvidt möjligt, hållits gudstjänst; om söndagsaftnarna hafva samqväm och soaréer med eller utan inträdesafgift varit anordnade af någon bland de ofvanuppräknade föreningarna samt dessutom af nykterhetsföreningen Toimela i Hermanstad och sjuk- och begrafnidsunderstödsföreningarna Toimi I, II och III.

Inrättningens bestyrelse har under året utgjorts af d:r A. A. Granfelt (ordförande), prof. F. Elfving, professorskan Elna Pipping, fröken Helena Westermarek, ingenjör K. Söderman, d:r H. Råbergh och fru Alli Trygg-Helenius.

Inrättningens
bestyrelse.

Då bibliotekarien magister U. L. Lehtonen på bestyrelsens möte den 7 Maj 1898 anmält sig afgå från sin befattning, anslogs bibliotekarietjänsten ledig att ansökas före den 24 i samma månad. Bland 22 sökande utsåg bestyrelsen till bibliotekarie studeranden, numera filosofiekandidaten Edvard Grönroos, som från och med den 1 September uppfyllt bibliotekariens åligganden. Såsom vaktmästare har arbetaren August Kollanus varit anställd.“

Personalen.

XI. Direktionen för Sedmigradskys småbarnsskola och Marias asyl.

Den af Direktionen till Stadsfullmäktige afgifna berättelsen för år 1898 är af följande lydelse:

Sedmigradskys
småbarnsskola.

„Uti Sedmigradskys småbarnsskola började undervisningen för året den 15 Januari. Elevantalet utgjorde 96, eller 48 gossar och 48 flickor, fördelade på 3 klasser: skolafdelningen med 36 elever (19 gossar och 17 flickor), högre barnträdgårdsafdelningen med 30 elever (14 gossar och 16 flickor) samt lägre barnträdgårdsafdelningen med 30 elever (15 gossar och 15 flickor).

Barnens ålder var: å skolafdelningen 8 å 9 år, i den högre barnträdgården 7 å 8 år och i den lägre barnträdgården 6 å 7 år.

På skolafdelningen undervisades 26 timmar och i hvardera barnträdgården 18 timmar i veckan.

Undervisningsämnen voro: å skolafdelningen kristendomskunskap, läsning, skrifning, räkning, ritning, handarbete, sång och gymnastik samt i barnträdgården skrifning, ritning, memorering, handarbeten, sång och rörelselekar.

Vårterminen afslutades den 9 juni, då från skolafdelningen 27 elever utdimitterades. Af dessa gingo till högre folkskola 11 gossar och 9 flickor, till svenska fruntimmersskolan i staden 3 flickor, till reallycei förberedande klass 3 gossar och till Nya svenska läroverket 1 gosse. — Från lägre till högre barnträdgårdsafdelningen uppflyttades 30 elever (16 gossar och 14 flickor) och från högre barnträdgården till skolafdelningen 27 elever (13 gossar och 14 flickor).

För höstterminen öppnades skolan den 1 September, då 30 nya elever (16 gossar och 14 flickor) intogos i lägre barnträdgården. Elevernas hela antal uppgick då igen till 96, eller 50 gossar och 46 flickor, fördelade sålunda: på skolafdelningen 17 gossar och 19 flickor, på högre barnträdgårdsafdelningen 16 gossar och 14 flickor samt på lägre barnträdgårdsafdelningen 17 gossar och 13 flickor.

Skolförsummelserna utgjorde under vårterminen å skolafdelningen ungefär 2 % och i barnträdgården inemot 9 % samt under höstterminen

å skolafdelningen omkring 1 % och i barnträdgården vidpass 2 % af undervisningstiden.

Skolans arbete för året afslutades den 18 December med en julfest, vid hvilken fru kommerserådinnan Anna Sinebrychoff, i likhet med hvad hon under en lång följd af år haft godheten göra, lät utdela åt de fattigaste barnen en omgång kläder och åt de öfriga en värdefull bok. De medellösaste eleverna erhöilo derjemte skoplagg, för hvilket ändamål 130 mark från skolkassan utanordnats.

Lärarynnor vid Sedmigradskys småbarnsskola under året voro: föreståndarinnan fru Emmy Skogman samt biträdande lärarinnorna fröken Emmy Skogman och enkefru Anna Hofström.

En filial af Sedmigradskys småbarnsskola öppnades under året i Filial af Sedmigradskys småbarnsskola. förstaden Berghäll, der för ändamålet en skolbyggnad blifvit uppförd. Invigd den 15 Mars började anstalten omedelbart derefter sin verksamhet med 40 elever, hälften gossar och hälften flickor. Föreståndarinna och lärarinna för filialen var fröken Nanny Lagerblad, förut biträdande lärarinna vid Sedmigradskys småbarnsskola. Eleverna i filialen voro 4 till 7 år gamla, och dem bibringades, i likhet med hvad fallet var i barnträdgården vid Sedmigradskys småbarnsskola, de första öfningarna i skrifning, ritning, räkning, memorering, sång, gymnastik och handarbeten. — Anstalten tillslöts för sommaren den 9 juni, då 17 elever afgingo för att efter uppnådä 7 år vinna inträde i lägre folkskola.

Under höstterminen hade filialen åter 40 elever (21 gossar och 19 flickor). — Undervisningstimmarna voro hvardera terminen 18 i veckan. — Skolförsummelserna uppgingo under vårterminen till 6 % och under höstterminen till 3 % af undervisningstimmarna. — Under våren erlade 32 elever och under hösten 30 elever skolafgift, en mark i månaden. — Höstterminen afslöts den 20 December.

Barnträdgården Marias asyl hade under vårterminen, som började den 15 Januari och slutade den 9 Juni, 74 elever (36 gossar och 38 flickor) samt under höstterminen, som vidtog den 1 September, 73 elever (30 gossar och 43 flickor). Deras ålder var mellan 5 och 7 år. — Undervisningen och undervisningstiden var densamma som i de förut nämnda barnträdgårdarna. — Under vårterminen erlade 27 barn och under höstterminen 31 barn skolafgift, äfven här en mark i månaden. — Skolförsummelserna i Marias asyl voro för vårterminen 5 % och för höstterminen 3 % af lästiden. — Höstterminen afslutades den 20 December.

Marias asyl.

Lärarinnor för Marias asyl voro: fröken M. Hertz, föreståndarinna, och fröken Hilja Lagerman, lärarinnebiträde.

Barnens bespis-
ning.

Såväl i Sedmigradskys småbarnsskola och dess filial å Berghäll som i Marias asyl erhöilo de fattigaste eleverna hvar lördag ett mål varm mat. En sådan förmån kom till del inemot halfva antalet elever i alla tre skolanstalterna.“

XII. Förlikningsnämnden.

Af denna nämnd har för år 1898 icke afgifvits någon berättelse, men har fattigsakföraren lemnat en tablå öfver sin under året hafda verksamhet och äro alla deri ingående uppgifter upptagna uti tabellbilagan N:o 74.

XIII. Nämnden för arbetareangelägenheter.

Nämndens för arbetareangelägenheter berättelse öfver dess verksamhet under år 1898 är af följande innehåll:

„Jemlikt föreskriften uti 13 § af den för Nämnden gällande instruktion får Nämnden härmedelst afgifva följande redogörelse öfver dess verksamhet under sistlidet år.

Nämnden för arbetareangelägenheter, som tillsattes af Stadsfullmäktige den 3 Maj 1898, har till uppgift: att till Fullmäktige afgifva utlåtanden i frågor, som röra kroppsarbetarene i staden; att hos Fullmäktige framställa förslag i dylika ämnen; att bringa till utförande åtgärder, som af Fullmäktige beslutas till fromma för stadens kroppsarbetare samt att utöfva inseende öfver inrättningar, som i detta syfte kommit till stånd. Nämnden utgöres af sju ledamöter och lika många suppleanter, hvilka enligt instruktionen väljas sålunda att Stadsfullmäktige utse tre ledamöter och ett lika antal suppleanter samt stadens Folkskoledirektion och Fattigvårdsstyrelse hvardera två ledamöter och två suppleanter. Till ledamöter i Nämnden, hvars verksamhet vidtog den 2 Juni 1898, utsågos: af Stadsfullmäktige Ingeniören Edvin Bergroth, Filosofiemagistern Ernst Nordström och Bankdirektören Alfred Norrmén; af Folkskoledirektionen Professorn F. Gustafsson och Arkitekten Th. Höijer, samt af Fattigvårdsstyrelsen Fabrikanten K. V. Bergman och Kommunalrådet C. E. Degerholm. I stället för Bankdirektören Norrmén, som afsade sig uppdraget, invaldes den 7 Juni Bandirektörsassistenten A. Granfelt. Till ordförande under sagde år utsåg Nämnden Professorn Gustafsson; såsom sekreterare fungerade Senatskanslisten Axel Wasastjerna från och med November månad, efter det sekreteraregöromålen ad interim skötts af ordföranden.

De af Nämnden under ifrågakomna redogörelseår handlagda ärenden äro i korthet följande:

Uti skrifvelse för den 17 Maj 1898 N:o 185 anmodade Stadsfullmäktige Nämnden att till Fullmäktige inkomma med närmare projekt angående elementära undervisningskurser, afsedda närmast för utarbetare och anordnade i hufvudsaklig öfverensstämmelse med det förslag, som härom afgifvits af en utaf Stadsfullmäktige nedsatt komité. Vid den 22 November skedd behandling af frågan beslöt Nämnden, innan vidare i saken tillgjordes, införskaffa utredning om de undervisningskurser af olika slag, som under senaste tid härstädes varit för arbetare och deras barn

Nämndens uppgift.

Nämndens sammansättning.

Undervisningskurser för utarbetare.

af enskilda korporationer anordnade. I sådant syfte aflätos skrivelser till Arbetareföreningen, „Arbetets vänner“, Helsingin kansanopistoseura samt Bestyrelsen för Folkets hem; och hade vid årets utgång upplysningar i äskadt afseende erhållits endast af Arbetareföreningen och „Arbetets vänner“.

Skolverkstäder. Förberörda skrifvelse af den 17 Maj 1898 innehöll jemväl uppdrag åt Nämnden att utse lämplig person, som egde att i utlandet studera der inrättade skolverkstäder samt inhemta upplysningar om desammas organisation och resultatet af deras verksamhet äfvensom till Stadsfullmäktige afgifva berättelse om sina iakttagelser samt förslag till inrättande af en skolverkstad i Helsingfors, i hvilka afseenden ett reseanslag af 3,000 mark ställes till Nämndens förfogande. Sagda stipendium, som hos Nämnden ansöktes af fröken M. Friberg samt Herrar G. A. Brander, T. Järveläinen, K. Kerkkonen, H. Sirén äfvensom Arkitekten Alex. Nyström och Aksel Wikström samt Lektorn Joh. Reuter, utgafs den 14 Juli åt Lektorn Reuter, med vilkor att den af Stadsfullmäktige fordrade redogörelsen skulle före den 15 Januari 1899 till Nämnden inlemnas.

Uppfostringsanstalt för vanvårdade och försummade barn. Sedan Stadsfullmäktige uti oftanämnda skrifvelse för den 17 Maj infordrat Nämndens utlåtande öfver ett af ofvanomförmälda komité uppgjort förslag till inrättande af en uppfostringsanstalt för vanvårdade och försummade barn, anhöll Nämnden om Fattigvårdsinspektören G. A. Helsingius' utlåtande i ämnet, hvilket jemte Nämndens eget yttrande i saken till Stadsfullmäktige insändes den 22 November, och föreslog härvid Nämnden för sin del inrättandet af ett uppfostringsråd för omvårdnaden af försummade barn.

Filialer till folkbiblioteket. Fullmäktiges skrifvelse för den 17 Maj innehöll slutligen uppdrag för Nämnden att, efter kommunikation med Styrelsen för Folkbiblioteket och läsesalen, afgifva yttrande i anledning af Folkskoledirektionens förslag om inrättandet af mindre filialer till folkbiblioteket. Sedan Nämnden fått emottaga bemälda Styrelsens yttrande i ärendet, ingick Nämnden med utlåtande i frågan till Stadsfullmäktige den 22 November.

Anslag för kurser rörande rusdryckernas egenskaper och verkningar. I anledning af Lärareföreningens för hälsovård och nykterhet hos Stadsfullmäktige gjorda och till Nämndens utlåtande remitterade ansökan om understöd för fullföljande af föreningens arbete i nykterhetsakens tjänst, hemställde Nämnden uti skrifvelse för den 18 Oktober om beviljandet af ett anslag af 1,000 mark för anordnande under pågående läseår af lärokurser för i staden praktiserande lärare rörande rusdryckernas egenskaper och verkningar“.

XIV. Direktionen för lägre folkskolorna i Hermanstad och Majstad.

Närsluten af tvenne tabeller, hvilka intagits bland tabellbilagorna, har Direktionen för lägre folkskolorna i Hermanstad och Majstad inlemnat följande berättelse öfver sin verksamhet under läsåret 1897—1898:

	Höstterminens				Vårterminens				Antal verkliga läsedagar, alla löfdagar borträknade	Antal läseveckor, jul-, påsk-, o. pingstferierna oberoende	Antal läsetimmar i veckan	Läsårets längd och lärotimmarernas antal.
	början		slut		början		slut					
	månad	dag	månad	dag	månad	dag	månad	dag				
„Folkskolan: Gossar och flickor . .	Sept.	1	Dec.	18	Jan.	8	Maj	28	35	200	24	

Enär det är lägre folkskola, är den samskola med 5 afdelningar, af hvilka 2 svenskspråkiga och 3 finskspråkiga. Den svenska afdelningen öppnades af enskilda personer i Mars 1897 och den finska äfvenså på enskildt initiativ den 1 September 1897 och hela skolan öfvertogs formelt af staden Helsingfors den 20 November 1897, men har omkostnaderna för densamma bestridts för alla 5 afdelningar sen 1 Sept. 1897.

Sedan staden öfvertagit folkskolan i Hermanstad och Majstad ha de lärarinnor och lärare som af de privata direktionerna antagits kvarstått hela läsåret och äro dessa följande: Vid svenska skolan Fröknarna Olga Ärt och Ingrid Renfors, samt vid den finska skolan läraren Emil Kunnas och Fröknarna Sigrid Tomasson och Sandra Oksala.

Under läsåret har en händelse af sorglig art inträffat, i det att eleven å II svenska afdelningen Karl Alander i slutet af Januari afsiktligt dränkte eleven å I afdelningen Johan Frisk, hvarför Alander öfverlämnades i rättvisans händer. Kroppsaga har för vanart användts för några elever i såväl den svenska som den finska skolan, men antalet gånger och antalet elever kan ej uppgifvas.

Åt de fattigaste eleverna har kläder utdelats af Helsingfors folkskolors beklädnadsmedel.

Under läsåret inträffade förändringar.

Förändringar inom lärarepersonalen.

Elevernas uppförande och helsoillstånd.

Gåfvor och premier.

Folkskoledirek-
tionen.

Under förra hälften af Oktober 1897 valde Helsingfors Stadsfullmäktige en direktion för ordnandet af folkskoleväsendet i Hermanstad och Majstad och består denna direktion af Distriktsläkaren i Sörnäs Harald Råbergh, som ordförande, Disponenten G. Herlitz, Arbetsförmannen J. V. Lundqvist, Handlanden P. J. Svensson och Magister M. Holmberg, hvilken äfven fungerat som direktionens sekreterare“.

TABELLBILAGOR.

Tab. N:o 1. Helsingfors stads ytinnehåll vid utgången af år 1898.

	Bebyggda tomter	Obebyggda tomter	Gator och allmänna platser	Öfrig mark inom staden	Summa land
	K v a d r a t m e t e r				
Första stadsdelen	311,052	6,816	180,432	2,619	500,919
Andra ”	228,678	—	250,632	185,307 ¹⁾	664,617
Tredje ”	140,394	3,432	157,380	—	301,206
Fjerde ”	483,591	5,313	197,321	—	686,225
Femte ”	228,341	—	57,477	—	285,818
Sjette ”	163,148	156,642	140,522	—	460,312
Sjunde ”	222,985	163,417	163,920	79,919	630,241
Åttonde ”	28,090	121,049	128,736	—	277,875
Nionde ” ³⁾	111,965	—	—	215,443 ²⁾	327,408
Tionde ”	42,796	—	6,750	243,054	292,600
=	1,961,040	456,669	1,283,170	726,342	4,427,221
Stadens jurisdiktion under- lydande mark utom den egentliga staden	—	—	—	—	10,458,423
Summa	—	—	—	—	14,885,644

Källa: Uppgifter från Byggnadskontoret.

¹⁾ Inclusive Kaisaniemi och Botaniska trädgården. — ²⁾ Inclusive Brunnsparken. — ³⁾ Broholmen samt villorna Hagnäs, Necken, Aspäs, Fågelvik samt en del af Hörneberg.

Tab. N:o 2. Antalet gårdar och byggnader i Helsingfors, vid folkräkningen den 1 December 1890.

Stadsdel	Antal gårdar	Antal boningshus och andra hus med uppvärmningsapparater, uppförda af				Antal uthusbyggnader			Summa byggnader	Gårdar tillhörande												
		sten eller tegel	nederre våningarna af sten och öfre af trä	trä m. m.	Summa	af sten eller tegel	af trä m. m.	Summa		Finska kronan	Ryska kronan	Staden	Särskilda korporationer och bolag	enskilda							sjöfarande	alla andra
														embets- och tjänstemän samt deras enkor	in- o. utrikes-handlande	fabrikanter o handverkarare	näringsidkare	öfriga				
Första	165	174	9	210	393	107	132	239	632	16	3	6	9	28	17	12	2	—	72			
Andra	108	140	13	146	299	70	98	168	467	6	5	5	10	12	14	15	3	1	37			
Tredje	109	93	8	138	239	55	99	154	393	6	—	8	8	16	15	17	—	—	39			
Fjerde	283	157	42	479	678	102	272	374	1,052	4	5	6	37	31	30	49	26	2	93			
Femte	158	80	17	241	338	47	111	158	496	5	—	2	23	16	17	25	13	3	54			
Sjette	96	15	32	171	218	58	53	111	329	—	—	2	5	4	5	9	15	2	54			
Sjunde	121	58	31	148	237	41	76	117	354	4	—	1	5	14	26	14	19	4	34			
Åttonde	12	20	—	6	26	19	14	33	59	3	2	—	1	1	1	1	1	—	2			
Broholmarne	37	5	6	58	69	5	58	63	132	1	—	2	2	15	8	2	1	—	6			
Nionde	12	5	7	12	24	3	12	15	39	—	—	—	—	2	2	1	4	—	3			
Området öster om östra chausseen	20	10	6	48	64	1	66	67	131	2	—	—	1	2	5	2	3	—	5			
„ vester om östra chausseen och öster om jernvägen	108	4	34	130	168	7	136	143	311	2	—	4	3	10	21	12	30	—	26			
„ mellan vestra chausseen och jernvägen	22	11	5	60	76	7	58	65	141	1	—	2	2	3	4	1	4	—	5			
„ vester om vestra chausseen	93	11	16	144	171	7	129	136	307	—	2	1	6	3	23	9	18	2	29			
Holmar och hamnar	24	4	4	22	60	2	55	57	117	1	—	—	3	5	6	3	1	1	4			
Summa	1,368	787	230	2,043	3,060	531	1,369	1,900	4,960	51	17	39	115	162	194	172	140	15	463			

Källa: Uppgifter från Statistiska Centralbyrån.

Tab. N:o 3. Antalet boningshus och rum i Helsingfors, vid folkräkningen den 1 December 1890.

Stadsdel	Boningshus af sten eller tegel							Boningshus med nedre våningen af sten och öftra af trä	Boningshus af trä				Antal rum med uppvärmningsapparater		
	1 vånings	2 vånings	3 vånings	4 vånings	5 vånings	6 vånings	Summa		1 vånings	2 vånings	3 vånings	Summa	i stenhus	i trähus	Summa
Första	27	71	56	18	2	—	174	9	195	15	—	210	5,226	1,522	6,748
Andra	17	55	46	13	8	1	140	13	141	5	—	146	4,308	1,187	5,495
Tredje	16	41	28	4	4	—	93	8	87	51	—	138	2,223	1,316	3,539
Fjerde	42	63	29	16	6	—	156	42	467	14	—	481	3,942	4,734	8,679
Femte	19	22	23	10	5	—	79	17	235	7	—	242	1,920	1,721	3,641
Sjette	3	5	4	3	—	—	15	32	175	—	—	175	610	1,620	2,230
Sjunde	14	31	8	2	3	—	58	31	146	2	—	148	1,401	1,568	2,969
Åttonde	7	7	5	—	1	—	20	—	6	—	—	6	565	31	596
Nionde	1	4	1	—	—	—	6	6	35	23	—	58	105	710	815
Broholmarne	1	4	—	—	—	—	5	7	8	4	—	12	110	275	385
Området öster om östra chaussén	3	6	1	—	—	—	10	6	41	6	1	48	114	480	594
„ vester om östra chaussén och öster om jernvägen	4	—	—	—	—	—	4	34	66	61	3	130	246	1,912	2,158
„ mellan vestra chaussén och jernvägen	7	3	1	—	—	—	11	5	57	3	—	60	114	339	453
* vester om vestra chaussén	7	4	—	—	—	—	11	16	110	33	1	144	133	1,302	1,435
Holmar och hamnar	3	—	1	—	—	—	4	6	43	9	—	52	19	230	249
Summa	171	316	203	66	29	1	786	232	1,812	233	5	2,050	21,039	18,947	30,986

Källa: Uppgifter från Statistiska Centralbyrån.

Tab. N:o 4. Antalet boningsrum i Helsingfors vid folkräkningen den 1 December 1890, fördeladt efter storleken af de lokaler de tillhöra.

Antal boningsrum i lokalen	Antal boningsrum											Summa boningsrum	
	Första stadsdelen	Andra stadsdelen	Tredje stadsdelen	Fjerde stadsdelen	Femte stadsdelen	Sjätte stadsdelen	Sjunde stadsdelen	Åttonde stadsdelen	Nionde stadsdelen	Sörnäs med Broholmen	Tölö		Holmarna
1 rum . . .	499	319	232	1,487	452	930	504	17	65	1,500	644	18	6,667
2 " . . .	594	422	256	1,452	544	506	402	28	68	610	342	36	5,260
3 " . . .	411	387	252	732	414	210	366	42	54	180	108	15	3,171
4 " . . .	544	368	320	864	404	172	236	24	76	184	96	8	3,296
5 " . . .	585	495	290	710	315	65	255	5	90	105	105	10	3,030
6 " . . .	552	552	384	648	294	24	234	18	120	78	42	—	2,946
7 " . . .	483	427	259	364	196	7	147	14	63	63	—	—	2,072
8 " . . .	352	344	192	224	112	8	152	16	40	40	49	—	1,504
9 " . . .	261	225	243	198	81	—	99	—	18	18	32	—	1,215
10 " . . .	140	150	100	100	30	—	10	20	10	10	18	—	650
11 " . . .	187	220	99	66	22	22	22	22	11	22	20	11	726
12 " . . .	48	60	60	12	12	—	24	—	34	12	22	—	264
flero än 12 rum . . .	117	338	39	182	26	13	39	52	13	28	28	—	875
Summa	4,773	4,307	2,726	7,039	2,902	1,957	2,490	258	757	2,863	1,506	98	31,676

Källa: Uppgifter från Statistiska Centralbyrån.

Tab. N:o 5. Antalet hushåll vid folkräkningen i Helsingfors den 1 December 1890, fördeladt efter belägenheten af de lokaler de bebo.

Stadsdel	Antal hushåll, som bebo							Summa hushåll
	jord- eller källarvåning	1:sta våningen	2:dra våningen	3:dje våningen	4:de våningen	5:te våningen	6:te våningen	
Första stadsdelen	108	850	326	166	73	18	1	1,542
Andra "	62	464	267	186	105	64	26	1,174
Tredje "	43	370	238	75	21	29	1	777
Fjerde "	147	2,306	447	157	62	44	—	3,163
Femte "	55	871	184	85	37	15	—	1,247
Sjette "	50	1,014	243	33	25	—	—	1,365
Sjunde "	82	828	166	36	13	9	1	1,135
Åttonde "	—	44	10	12	6	2	—	74
Nionde "	24	145	44	—	—	—	—	213
Sörnäs med Broholmen	69	1,314	738	88	2	—	—	2,211
Tölö	37	678	226	5	—	—	—	946
Holmar och hamnar	—	48	—	—	—	—	—	46
Summa	677	8,930	2,889	843	341	181	29	11,893

Källa: Uppgifter från Statistiska Centralbyrån.

Tab. No 6. Antalet hushåll vid folkräkningen i Helsingfors den 1 December 1890, fördeladt efter medlemsantal och storlek af de lokaler, som de bebo.

A) Själfständigt boende hushåll.

Antal rum	Antal hushåll bestående af:																			Summa hushåll	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19		20 och flere
	medlemmar																				
1 rum	811	1,219	1,133	1,037	856	606	391	146	70	16	6	3	2	—	—	—	—	—	—	6,346	
2 "	167	373	387	398	340	300	228	129	75	43	24	5	6	3	—	—	—	—	—	2,478	
3 "	43	144	157	149	112	116	73	54	34	33	14	14	—	—	1	—	—	—	1	945	
4 "	15	69	133	157	111	78	68	46	29	27	8	7	3	2	2	4	—	1	—	760	
5 "	11	31	96	93	89	75	63	50	23	15	18	8	2	5	4	1	—	1	2	589	
6 "	7	17	44	60	56	74	61	45	41	25	18	18	10	1	3	1	—	1	—	482	
7 "	2	12	14	25	40	40	38	40	23	22	16	5	7	6	1	—	—	2	—	293	
8 "	—	7	7	13	3	18	28	15	21	22	15	12	7	6	1	—	1	2	—	185	
9 "	—	2	1	8	17	10	16	14	21	12	10	10	2	2	1	1	4	1	—	135	
10 "	—	—	2	1	2	8	7	10	6	6	5	4	5	3	3	1	1	—	—	64	
11 "	—	—	1	2	6	5	6	4	7	9	10	3	4	3	—	2	1	—	—	65	
12 "	—	1	—	—	—	—	1	2	4	2	4	2	1	—	—	—	2	—	1	22	
flere än 12 rum	—	—	1	3	3	2	4	3	4	8	7	2	2	4	4	5	—	3	—	67	
Summa	1,056	1,875	1,976	1,996	1,640	1,332	984	558	358	240	155	93	51	35	19	15	9	11	3	25	12,431

B) Samboende hushåll.

Antal rum	Antal hushåll bestående af:																Summa hushåll			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16				
	medlemmar																			
1 rum	364	189	106	81	33	23	11	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	814
2 "	79	124	106	66	65	37	17	9	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	509
3 "	12	18	15	16	15	6	8	5	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	99
4 "	—	3	5	6	3	4	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	23
5 "	—	—	2	1	2	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
6 "	—	—	—	—	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
7 "	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
8 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2
Summa	455	334	234	170	119	72	40	25	4	4	2	—	2	—	—	—	—	—	1	1,462

Källa: Uppgifter från Statistiska Centralbyrån.

Fortsättning.

N a m n	Längd i meter	Bredd i meter	Stenläggnings- och									
			t. o. m. 1888		1889		1890		1891		1892	
			st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.
147) Ulriksgatan jämte till- stötande öppna platser . . .	—	—	44,070	44,070	—	—	—	—	—	—	—	—
148) Ulrikasborgsgatan . . .	90,08	11,88	12,136	—	—	—	—	—	—	—	—	—
149) Unionsgatan	1,439,37	17,81	288,480	—	—	—	—	—	—	—	—	—
150) Västra Hamngatan . . .	97,98	8,91	—	30,800	—	—	—	—	—	—	—	—
151) Västra Kajen m. kajar- marna	144,31	23,75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
152) Wilhelmsbergsgatan . .	—	—	231,620	* 11,100	11,100	—	—	26,550	26,550	—	—	—
153) Vilhelmögatan	232,00	18,00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
154) Villavägen	—	9,00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
155) Vinkelgatan	338,76	14,85	57,050	—	—	—	—	—	—	—	—	—
156) Värfvaregatan	293,93	4,75	—	* 15,840	—	—	—	—	—	—	—	—
157) Vladimirsgatan	153,09	11,88	20,610	—	—	—	—	—	—	—	—	—
158) Öppna platser mellan Si- mons-gatan o. Ryska ka- sernen	147,02	14,85	—	—	—	10,875	—	14,035	10,875	—	—	—
	1,128,54	14,85	142,610	—	—	39,845	—	—	—	—	1730,34	—
	164,02	—	—	78,400	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	49386,93	—	6,045,906	2,327,552	378685	480146	233941	386601	354922	253608	7782,88	4196,55

Källa: Uppgifter från Byggnadskontoret.

planeringsytornas areal													
1893		1894		1895		1896		1897		1898		Totalareal	
st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	stenl.	planer.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,884,77	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,069,79	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25,429,51	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,786,2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	71,25	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,736,15
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,387,00	3,387,0
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5,028,96
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,396,2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,819,42
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	958,63
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,237,1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14,301,41
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,782,0
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6,910,9
9762,60	21,048,50	10,880,89	8,589,50	2,380,00	14,840,94	12,369,61	577,34	—	27,383,80	1,320,00	52,007,75	670,760,40	290,943,2

Fortsättning.

Gatu namn	Finnska stats- verkets	Ryska stats- verkets	Universi- tätets	Allmänna byggnadernas	Stadens	Privata fastighetens	Total areal
Transport	44,270,81	7,891,90	10,018,20	7,389,60	331,131,30	334,156,24	734,143,49
111) Sandviksgatan	734,65	—	—	—	579,43	3,287,79	4,601,87
112) Sandvikskajen Södra	—	—	—	—	7,651,39	2,250,00	9,901,39
113) " Norra	—	—	—	—	6,582,55	1,725,00	8,307,55
114) Sandvikstorget	—	—	—	—	12,615,33	—	12,615,33
115) Senatstorget	—	—	—	—	9,202,86	—	9,202,86
116) Sibyllegatan	—	—	—	—	1,494,00	—	1,494,00
117) Simonsgatan	—	—	—	—	1,736,28	1,760,01	3,496,29
118) Sjömansgatan	—	—	—	—	504,90	5,623,64	6,128,54
119) Skarpskyttegatan	—	—	—	—	—	5,193,36	5,193,36
120) Skatuddsgatan	—	—	—	—	1,345,05	—	1,345,05
121) Skatudds norra kajen	—	—	—	—	636,00	615,77	1,251,77
122) Skepparegatan östra delen från Skarpskytte- till Bergmansgatan vestra delen från Båtsmans- till Fabriksgatan	—	—	—	—	730,21	730,21	1,460,42
123) Skepparebrinken	—	—	—	—	5,079,35	738,70	5,818,00
124) Skoppsredaregatan	—	—	—	—	—	1,159,34	1,159,34
125) Skilnadstorget	—	—	—	—	—	1,692,48	1,692,48
126) Skilnadsgatan	—	—	—	—	4,252,06	543,30	4,795,36
127) Skolgränden	—	—	—	—	3,137,95	2,003,40	5,141,35
128) Smedsgatan	—	—	—	—	243,34	243,34	486,68
129) Sofiegatan	—	—	—	—	2,380,00	2,380,10	4,760,10
130) Stenbyggaregatan	—	—	—	—	—	976,88	976,88
131) Strandgatan	—	—	—	—	—	994,86	994,86
132) Styrmansgatan	—	—	—	—	1,507,36	—	1,507,36
133) Söderviksgatan	—	—	—	—	519,40	3,144,11	3,663,51
134) Sörnäs strandväg	—	—	—	—	1,395,00	—	1,395,00
135) Trädgårdsgatan	—	—	—	—	28,440,00	—	28,440,00
136) Tvärgatan längs Manegen emell- an Kasern- och Fabiansgatan	1,064,85	—	—	—	—	—	1,064,85
137) Tvärgatan emellan Mynt- och Kanalgatan	—	—	—	—	608,23	—	608,23
138) Ulrikasgatan jämte tillstötande öppna platser	—	390,00	853,30	—	2,122,07	519,40	3,884,77
139) Ulrikasborgsgatan	—	—	—	—	267,45	802,34	1,069,79
140) Unionsgatan	3,084,74	2,885,47	2,352,27	934,50	4,133,34	12,039,19	25,429,51
141) Västra Hamngatan	—	—	—	—	2,715,02	—	2,715,02
142) Västra kajen med kajarmarna	—	—	—	—	22,461,15	1,275,00	23,736,15
143) Wilhelmsbergsgatan	—	—	—	—	3,387,00	—	3,387,00
144) Wilhelmsgatan	—	585,59	—	—	964,60	3,478,77	5,028,96
145) Villavägen	—	—	—	—	—	1,396,29	1,396,29
146) Vinkelgatan	—	—	—	—	—	1,819,42	1,819,42
147) Väfvaregatan	—	—	—	—	—	2,195,82	2,195,82
148) Vladimirs-gatan	836,08	—	—	—	—	15,247,33	16,083,41
149) Öppna platsen mellan Simons- gatan och Ryska kasernen	—	1,140,00	—	—	5,770,96	—	6,910,96
<i>Planteringar:</i>							
150) Henriksplanaden	—	—	—	—	8,713,63	—	8,713,63
151) Kapellesplanaden	—	—	—	—	4,812,99	—	4,812,99
152) Runebergsplanaden	—	—	—	—	12,402,71	—	12,402,71
153) Skvären vid Lappviksgatan	—	—	—	—	2,313,94	—	2,313,94
154) Teaterplanaden	—	—	—	—	10,181,33	—	10,181,33
155) Trekanten	—	—	—	—	1,939,30	—	1,939,30
Summa	49,256,48	12,892,96	13,223,77	8,324,10	465,389,55	409,236,21	958,323,07

Källa: Uppgifter från Byggnadskontoret.

Tab. N:o 9. Uppgift ä längder af Helsingfors stads allmänna aflöpsskanaler jämte antalet infallsbrunnar vid utgången af år 1898.

	Glaserade lerrör						Beton och murade kanaler typ					Af betong och släggfogel	Grästenskanaler	Tränkkanaler	Infallsbrunnar	
	125 mm	203 mm	228 mm	305 mm	381 mm	457 mm	610 mm	B.	A.	C.	D.					F.
1) Abrahamsgatan	—	—	—	68,29	—	—	—	101,84	—	—	—	—	—	—	—	—
2) Albertsgatan	—	—	80,00	173,61	—	—	—	80,16	118,76	—	—	—	—	—	—	4
3) Alexandersgatan	—	111,34	28,00	445,35	—	—	—	136,30	—	—	—	—	—	—	—	16
4) Andregatan	—	95,01	148,45	738,09	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
5) Annegatan	—	44,53	—	252,37	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
6) Arbetaregatan	—	—	—	69,77	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
7) Aspnäs-gatan	—	—	—	—	—	—	—	1)193,00	—	—	—	—	—	—	—	—
8) Badhusgatan & Magasins- kajen	—	—	89,07	270,80	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9) Bangatan	—	—	—	353,31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10) Barnhemsgatan	—	—	—	161,81	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11) Berggatan	—	68,29	154,39	58,60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
12) Bergmansgatan	—	—	139,54	316,49	146,97	—	—	—	—	—	—	—	—	103,92	—	5
13) Boulevardsgatan	—	—	—	615,77	—	—	—	—	319,17	—	—	—	—	—	—	5
14) Brobergsgatan	—	—	10,39	179,63	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5,94	—	2
15) Brunnsgatan	—	—	—	148,45	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16) Brunnsparken	—	—	—	644,27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17) Båtsmansgatan	—	—	—	555,20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18) Docksgatan	—	—	—	193,76	—	—	—	—	—	299,78	—	—	—	—	—	8
19) Elisabetsgatan	—	—	103,92	353,31	166,26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20) Eriksgatan	—	—	108,37	706,62	5,94	—	—	95,01	118,76	—	—	—	—	—	—	5
21) Esplanadgatan, norra	—	—	—	195,95	—	—	—	—	89,07	—	—	—	—	—	—	3
22) " södra	—	—	89,07	—	—	—	103,92	—	—	—	—	—	—	—	—	12
23) Estnäs-gatan	—	—	—	132,12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	341,44	—	10
24) Fabiansgatan	69,77	207,83	222,68	413,31	—	—	—	134,20	—	—	—	—	—	—	—	2
25) Fabriks-gatan stora & Munk- holm-gatan	—	—	—	347,34	—	—	—	—	—	213,77	—	—	130,64	—	—	3
26) Fabriks-gatan, lilla	—	—	—	—	—	—	—	—	221,19	—	—	—	—	—	—	2
27) Fredriksgatan	—	59,38	—	290,96	59,36	—	—	65,32	74,25	—	—	—	—	—	—	2
28) Främlingsgatan	—	—	—	120,00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
29) Fabriksparken	—	—	—	—	—	—	—	—	215,25	—	—	—	—	—	—	—
30) Fredsgatan	—	—	47,50	121,73	136,57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
31) Gasverks-gatan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32) Gengatan	—	—	—	157,36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	118,76	1
33) Georgsgatan	—	—	—	—	148,45	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
34) Glogatan	—	—	—	106,88	—	—	89,07	63,83	—	—	—	62,35	—	—	—	—
35) Gräsviksgatan	—	71,25	—	192,99	—	257,41	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
36) Hafsgatan	—	—	—	86,10	97,98	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
37) Hagasundsgatan	—	—	—	136,57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
38) Helenegatan	—	92,04	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
39) Henriksgatan, vestra	—	—	—	65,32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5,93	—	12
40) " östra	—	—	—	—	—	—	—	96,49	663,57	—	—	—	—	—	—	5
41) Högbergsgatan	—	—	95,01	578,95	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1

Tab. N:o 10. Längder och ytor af Helsingfors stads kajer jämte vattendjupet invid desamma.

N a m n	Kajlängd l. m.	Kajyta m ²	Vatten- djup m	S u m m a	
				Kajlängd l. m.	Kajyta m ²
I Södra hamnen:					
<i>för större fartyg:</i>					
Slottskajen	93	651	3 à 4,5	965	14,221
Kejsargrundskajen	120	2,000	3,0		
Norra kajarmen	68	1,020	5 à 5,5		
” ”	30		4,5 à 5,0		
Södra ”	90	900	4,5 à 5,3		
Nedanom packhustorget	106	1,950	4,5		
Magasinskajen	288	5,000	6,0		
”	90	1,100	5,0		
Myntkajen	80	1,600	8,0		
<i>för ångslupar & båtar:</i>					
Båthamnen nedanom Slottet	190	735	1 à 3,0	490	2,575
Kejsargrundskajen	25	500	2,5		
Utanför norra båthamnen	66	330	3 à 4,0		
I norra båthamnen	104	520	1 à 3,0		
I södra ”	70	350	3 à 4,5		
” ”	35	140	1,5		
<i>trappkajer:</i>					
Nedanom Salutorget	37	—	1,5 à 2,0	223	—
I norra båthamnen	95	—	1,5 à 2,0		
I södra ”	93	—	2,0		
I Sandvikshamnen:					
<i>för större fartyg:</i>					
Jernvägsmolon	80	480	7,0	185	1,775
Sandviks södra kajen	35	350	6,0		
” ” ”	35	420	5,0		
” ” ”	35	525	4,0		
<i>för mindre skutor & båtar:</i>					
Vinkelformiga träkajarmen	26	130	3 à 4,5	139	550
” ”	84	420	1 à 3,0		
Trappkaj	29	—	1,0		
Transport	—	—	—	2,002	19,121

Fortsättning.

N a m n	Kajlängd l. m.	Kajyta m ²	Vatten- djup m	S u m m a	
				Kajlängd l. m.	Kajyta m ²
Transport	—	—	—	2,002	19,121
I Sörnäs hamn:					
<i>för större fartyg:</i>					
Vestra piren	112,5	810	4 à 4,7	337,5	2,675
" "	18,1		5,0		
Östra "	107,1	915	4 à 5,6		
" "	21,1		5,6 à 6,0		
Statsjernvägarnas pir	50,5	950	3 à 6,5		
" "	28,2		6,5		
<i>för mindre skutor & pråmar:</i>					
Ballastkajen	174	696	3,5	174	696
I Norra hamnen:					
<i>för ångslupar & större skutor:</i>					
Nedanom Kanaltorget	170	960	3,0	656,5	5,036
T-formiga kajarmen	374	4,076	2 à 3,0		
Skatudds norra kajen, afstjälpningsbrygga	70,3	—	3,0		
" " " provisorisk bro	42,2	—	3,0		
<i>för roddbåtar:</i>					
Längs norra kajen och Elisabets torg	445	1,335	0,5 à 1,5	587	2,618,4
T-formiga kajarmen	142	1,283,4	0,5 à 3,0		
I Brobergs hamnen:					
Brobergs kajen, provisorisk bro	195,5	—	2,5 à 3,0	231,1	—
Broholmen " "	35,6	—	1,0		
Summa	—	—	—	3,988,1	30,146,4

Källa: Uppgifter från Byggnadskontoret.

Tab. N:o 11. Uppgifter angående stadens renhållningsdistrikt.

Distriktets nummer	Allmänna platser, gator, kajer och vägar m. m.	Areal m ²
I	Jernvägstorget, Vestra och Östra Henriksgatorna, Skilnaden, Trekanten, Esplanad-, Michaels- och Fabiansgatorna	77,034
II	Norra kajen, Kanaltorget, gatuandelarna kring Auktionskammaren, Skatudds v. kajen, Högvaktstorget, Skatudds bron och vägarne till häktet och Flottska kasernen, Vestra kajen och kajarmarna, gatuandelarne omkring Tullhustomten, Packhusgården, Kaserntorget, Magasinskajen, Badhusvägen, andelar af Park- och Hafsgatorna, Observatoriigatan och vägarne å Observatoriibergen, Brunnsparkens Stora och Vestra alleer äfvensom en tredjedel af Salutorget	101,670
III & IV	Gatuandelarne kring Skoltorget, andelar i Ban-, Fredriks-, Smeds-, Skeppare-, Docks-, Munkholms-, Bergmans-, Fabriks- och Kaptensgatorna samt uti Nykyrkobrinken och Jungfrustigen, gatuandelarne norr om Åbo kasernen, andel i Kampgatan och vägarne till exercisplatsen, Narinken, andel i Folkskolegatan, Kamptorget, andelar i Lappviksgatan och Lappvikssqvären samt Gräsviksgatan, gångarne genom gamla Kyrkogården, Kyrkotorget, Sandvikstorget, Gräsviks- och Sandvikskajerna, gatuandelarne omkring Dockstorget äfvensom en tredjedel af Salutorget	92,740
V	Broholmsgatan och Långa bron, Brobergskajen, andelar i Gen-, Unions- och Trädgårdsgatan, Kajsaniemi, Elisabetstorg, Norra kajen och T-formiga kajarmen, Senatstorget, gatuandelarne omkring planteringarne vid Finlands bank, andel i Nikolaigatan samt en tredjedel af Salutorget	61,691

Källa: Uppgifter från Byggnadskontoret.

Tab. N:o 12. Helsingfors vattenlednings värksamhet under åren 1879—1898.

Å r	Antalet betalande konsumenter	Uppförda vattensvanitetet pr dygn och konsument m ³	Medeltal timmar i dygnet för pumparnas värksamhet		Medeltal för pumparnas slag i minuten		Medeluppfordring i dygnet m ³			Medelkonsumtion per individ och dygn, l.			
			Turbin-pumpverket	Ång-pumpverket	Turbin-pumpverket	Ång-pumpverket	Turbin-pumpverket	Ång-pumpverket	Summa	För privata behof	För allmänna behof	Summa	
1879	176	4,58	10 tim. 20 m.	—	—	—	—	801	—	801	—	—	20
1880	252	4,06	12 " 10 "	—	8,06	—	—	1,023	—	1,023	—	—	24
1881	353	4,01	15 " 32 "	—	9,41	—	—	1,417	—	1,417	—	—	32
1882	434	3,57	19 " 5 "	—	8,70	—	—	1,548	—	1,548	—	—	34
1883	526	3,90	24 " 40 "	—	8,09	—	—	2,051	—	2,051	—	—	44
1884	610	3,60	26 " 40 "	—	8,05	—	—	2,228	—	2,228	—	—	47
1885	693	3,10	25 " 35 "	—	8,05	—	—	2,151	—	2,151	—	—	44
1886	777	2,98	27 " 28 "	—	8,06	—	—	2,314	—	2,314	—	—	45
1887	841	2,95	26 " 47 "	—	8,86	—	—	2,478	—	2,478	—	—	46
1888	925	3,67	33 " 48 "	—	9,05	—	—	3,393	—	3,393	—	—	61
1889	1,025	3,83	36 " 21 "	—	10,33	—	—	3,930	—	3,930	—	—	67
1890	1,131	3,39	26 " 28 "	4 tim. 40 m.	10,31	21,04	2,848	986	3,834	—	—	—	62
1891	1,142	3,53	20 " 56 "	1 " 18 "	14,20	19,02	3,777	250	4,027	—	—	—	62
1892	1,140	3,18	21 " 2 "	1 " 10 "	12,36	19,51	3,407	218	3,625	—	—	—	54
1893	1,156	3,80	25 " 58 "	0 " 20 "	12,88	19,09	4,335	62	4,397	31	33	—	64
1894	1,161	3,22	22 " 22 "	0 " 47 "	13,21	19,14	3,599	139	3,738	31	22	—	53
1895	1,173	3,45	24 " 31 "	0 " 34 "	13,49	22,32	3,932	119	4,051	31	24	—	55
1896	1,187	3,32	22 " 42 "	1 " 23 "	13,50	20,36	3,670	265	3,935	32	19	—	51
1897	1,212	3,73	26 " 45 "	0 " 46 "	13,31	24,37	4,338	179	4,517	31	25	—	56
1898	1,246	3,73	26 " 26 "	2 " 19 "	13,60	22,14	4,151	493	4,644	34	21	—	55

Källa: Vattenledningskontorets årsberättelser.

Tab. N:o 13. Inkomsterna af samt drift- och underhållskostnaderna för vattenledningen i förhållande till det uppfordrade vattnet under åren 1879—1898.

(Utom verkstadsdriften.)

Å r	Inkomsten oafkortad				Drift- och underhållskostnad			Inkomsten med afdrag af drift och underhållskostnaderna			
	Totalbelopp		per m ³	% af anläggningskapitalet	Totalbelopp		per m ³	Totalbelopp		per m ³	% af anläggningskapitalet
	Från	ni.	ni.		Från	ni.	ni.	Från	ni.	ni.	
1879	42,872	90	14,88	—	32,400	—	—	10,472	90	—	—
1880	56,994	87	15,22	—	24,435	35	5,42	32,559	72	9,80	—
1881	72,591	10	14,04	6,2	22,792	36	3,64	50,158	74	10,40	4,2
1882	91,002	26	16,02	7,6	26,234	49	4,62	64,767	77	11,40	5,4
1883	104,127	53	13,83	8,1	20,793	10	2,76	83,334	43	11,07	6,5
1884	120,440	05	14,70	9,1	20,704	65	2,53	99,735	40	12,17	7,5
1885	140,480	26	17,81	10,0	31,705	57	4,02	108,774	69	13,79	7,8
1886	160,782	12	18,95	11,1	26,702	27	3,15	134,079	85	15,80	9,3
1887	183,294	48	20,17	11,9	21,711	51	3,39	161,582	97	17,78	10,5
1888	194,992	84	15,70	11,6	41,349	50	3,33	153,643	34	12,37	9,2
1889	229,681	08	16,01	11,9	46,826	23	3,26	182,854	85	12,75	9,5
1890	257,576	03	18,41	10,8	63,302	20	4,52	194,273	83	15,89	8,1
1891	255,031	41	17,35	10,1	81,684	44	5,56	173,346	97	11,79	6,8
1892	244,890	03	18,45	9,2	64,239	06	4,87	180,650	97	13,58	6,8
1893	243,767	42	15,19	9,1	72,773	24	4,53	170,994	18	10,66	6,4
1894	249,602	82	18,29	8,9	61,621	35	4,51	187,981	47	13,78	6,7
1895	260,070	12	17,59	8,8	62,221	78	4,21	197,848	34	13,38	6,7
1896	272,711	18	18,94	8,8	69,551	16	4,83	203,160	02	14,11	6,7
1897	278,109	24	16,87	8,9	74,814	76	4,54	203,294	48	12,33	6,5
1898	311,995	95	18,41	9,7	77,690	17	4,58	234,305	78	13,93	7,3

Källa: Vattenledningskontorets årsberättelser.

Tab. N:o 14. Inkomsterna af samt drift- och underhållskostnaderna för vattenledningen under åren 1891—1898.

(Jänte verkstadsdriften.)

Å r	Inkomsten oakortad			Drift- och underhållskostnad		Inkomsten med afdrag af drift- och underhållskostnaderna		
	Totalbelopp		% af anläggningskapitalet	Totalbelopp		Totalbelopp		% af anläggningskapitalet
	<i>Sm.</i>	<i>ni.</i>		<i>Sm.</i>	<i>ni.</i>	<i>Sm.</i>	<i>ni.</i>	
1891	297,792	87	11,8	126,029	73	171,763	14	6,8
1892	311,372	40	11,6	129,036	85	182,335	55	6,8
1893	343,555	32	12,8	159,162	31	184,393	01	6,9
1894	284,978	06	10,2	96,191	04	188,787	02	6,7
1895	307,511	36	10,4	105,319	23	202,192	13	6,8
1896	338,538	49	11,2	129,826	79	208,711	70	6,9
1897	360,259	12	11,6	135,127	13	225,131	99	7,2
1898	412,179	68	12,8	153,546	37	258,633	31	8,0

Källa: Vattenledningskontorets årsberättelser.

Tab. N:o 15. Inkomsterna af samt drift- och underhållskostnaderna för stadens vattenledningsverkstad under åren 1891—1898.

Å r	Antalet utförade rikningar	Inkomster för utförda privata arbeten		U t g i f t e r							
				Material för privata arbeten		Dagsverken för privata arbeten		Förvaltnings- och underhållskostnad för privata och allmänna arbeten		Summa	
		<i>Sm.</i>	<i>ni.</i>	<i>Sm.</i>	<i>ni.</i>	<i>Sm.</i>	<i>ni.</i>	<i>Sm.</i>	<i>ni.</i>	<i>Sm.</i>	<i>ni.</i>
1891 . . .	572	42,761	46	27,033	—	9,076	40	8,235	89	44,345	29
1892 . . .	1,007	66,482	37	38,684	41	20,529	47	5,583	91	64,797	79
1893 . . .	1,490	99,787	90	46,973	60	29,915	47	9,500	—	86,389	07
1894 . . .	1,271	35,375	24	19,612	78	8,993	26	5,963	65	34,569	69
1895 . . .	1,343	47,441	24	25,483	58	11,839	45	5,774	42	43,097	45
1896 . . .	888	65,827	31	36,763	21	18,085	71	5,426	71	60,275	63
1897 . . .	1,635	82,149	80	38,502	56	18,079	28	3,730	53	60,312	37
1898 . . .	1,318	100,183	73	48,750	79	24,026	53	3,078	88	75,856	20
Summa	9,452	540,009	13	281,803	93	140,545	57	47,293	99	469,643	49

Källa: Vattenledningskontorets årsberättelser.

Tab. N:o 16. Gaskonsumtionen i Helsingfors åren 1885—1898.

		Privat belysning	Gatubelysning	Summa
		kub. fot	kub. fot	kub. fot
Januari	månad	3,602,056	1,897,947	5,500,003
Februari	"	2,990,166	1,426,533	4,416,699
Mars	"	2,432,327	1,269,517	3,701,874
April—Maj	"	3,085,729	955,547	4,041,276
Juni—Augusti	"	2,268,519	713,960	2,982,479
September	"	2,078,552	1,154,363	3,232,915
Oktober	"	3,079,741	1,573,347	4,653,088
November	"	3,972,308	1,811,097	5,783,405
December	"	4,465,752	2,015,993	6,481,745
Summa för år 1898		27,975,150	12,818,334	40,793,484
" " " 1897		26,329,891	12,030,714	38,368,605
" " " 1896		27,439,495	11,886,833	39,326,328
" " " 1895		26,989,656	11,585,925	38,575,581
" " " 1894		27,347,780	11,983,502	39,331,282
" " " 1893		25,182,258	11,757,939	36,940,197
" " " 1892		25,514,782	11,650,560,99	37,163,342,99
" " " 1891		26,572,997	10,121,923,36	36,694,900,36
" " " 1890		25,400,962	8,696,099,69	34,097,061,69
" " " 1889		25,591,661,15	7,749,162,54	33,340,823,69
" " " 1888		24,960,477,12	6,861,293,04	31,821,770,16
" " " 1887		21,701,238,18	6,660,317,31	28,361,555,49
" " " 1886		20,527,651,38	6,281,506,56	26,809,157,94
" " " 1885		19,873,333,14	5,701,569,17	25,574,902,31

Källa: Gaslysningsaktiebolagets årliga uppgifter till stadsmyndigheterna.

Tab. N:o 17. Lysgasens medelstyrka ¹⁾ i Helsingfors under lysåren 1890—1899.

	1890—1891 Hefnerljus	1891—1892 Hefnerljus	1892—1893 Hefnerljus	1893—1894 Hefnerljus	1894—1895 Hefnerljus	1895—1896 Hefnerljus	1896—1897 Hefnerljus	1897—1898 Hefnerljus	1898—1899 Hefnerljus
Augusti . . .	15,03	13,10	14,33	14,18	13,63	14,14	13,93	13,60	14,06
September . .	14,55	13,39	14,39	14,31	14,40	13,92	14,21	13,99	14,08
Oktober . . .	14,11	13,46	14,37	13,69	14,33	14,19	13,69	13,70	13,67
November . .	15,12	13,18	13,77	13,84	14,47	13,91	13,81	13,80	13,08
December . .	14,37	13,96	13,75	14,11	13,54	14,19	13,64	14,10	13,32
Januari . . .	14,18	13,63	13,70	14,01	13,87	13,88	13,87	13,77	13,51
Februari . . .	14,26	13,45	13,27	14,19	14,10	14,03	13,67	13,67	13,97
Mars	13,68	13,62	13,86	13,88	14,02	14,31	14,27	14,16	13,51
April	15,04	13,78	13,66	14,17	14,48	13,66	13,94	13,80	13,99
Maj (förra hälften) . .	14,69	14,75	13,66	14,19	14,00	14,40	13,26	14,65	14,69
Medeljustyrka för året	14,49	13,57	13,89	14,05	14,09	13,98	13,98	13,89	13,84

Källa: Gaskontrollörens årsberättelser.

¹⁾ Enligt tillägg till gaslysningskontraktet af år 1891 användes för mätande af ljusstyrkan s. k. Hefnerljus, eller v. Hefner-Altenecks amylacetatlampa.

Tab. No 18. Luftens medeltemperatur i Helsingfors för hvarje månad af åren 1895, 1896 och 1897, jämförd med medeltal af månadernas medeltemperatur under föregående 10-års perioder. ¹⁾

Å r	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Års-medeltal	10-års medeltal
1897	- 8,66	- 6,66	- 4,05	+ 3,28	+ 13,26	+ 14,66	+ 17,52	+ 17,20	+ 11,62	+ 5,58	+ 0,58	- 3,12	+ 5,10	
1896	- 2,99	- 4,84	- 2,93	+ 1,08	+ 8,62	+ 17,22	+ 19,08	+ 15,45	+ 10,99	+ 7,64	- 1,13	- 3,48	+ 5,39	
1895	- 6,82	- 13,16	- 5,13	+ 1,53	+ 11,49	+ 16,00	+ 16,06	+ 15,55	+ 10,65	+ 6,12	+ 1,81	- 2,55	+ 4,30	
1894—85	- 5,87	- 6,56	- 3,99	+ 2,42	+ 8,45	+ 13,66	+ 16,47	+ 15,04	+ 10,22	+ 5,02	+ 0,59	- 2,86	—	+ 4,38
1884—75	- 7,13	- 6,11	- 4,12	+ 1,05	+ 6,93	+ 14,08	+ 16,13	+ 15,28	+ 11,34	+ 4,70	- 0,16	- 5,56	—	+ 3,88
1874—65	- 5,26	- 8,11	- 3,92	+ 1,54	+ 6,69	+ 13,23	+ 16,93	+ 15,18	+ 10,76	+ 5,77	- 0,29	- 5,08	—	+ 3,95
1864—55	- 6,94	- 6,46	- 3,79	+ 1,38	+ 7,11	+ 13,77	+ 16,81	+ 14,94	+ 10,75	+ 5,57	- 1,39	- 3,97	—	+ 3,98
1854—45	- 7,19	- 8,11	- 4,75	+ 0,53	+ 7,67	+ 13,74	+ 16,34	+ 16,42	+ 10,92	+ 5,47	+ 0,86	- 2,66	—	+ 4,10
1839—1829	- 7,86	- 5,93	- 4,55	+ 0,99	+ 7,63	+ 13,62	+ 16,19	+ 14,77	+ 10,77	+ 5,92	+ 0,07	- 4,68	—	+ 3,94 ²⁾
Allmänt medeltal (61 år)	- 6,74	- 6,88	- 4,19	+ 1,32	+ 7,41	+ 13,73	+ 16,48	+ 15,27	+ 10,79	+ 5,41	- 0,05	- 4,12	—	+ 4,04

Källa: Uppgifter från meteorologiska centralanstalten, meddelade af assistenten A. Heinrichs.

¹⁾ Temperaturobservationerna från åren 1840—44 äro ofullständiga: de som förefinnas äro ej bearbetade. — ²⁾ Perioden omfattar 11 år.

Tab. No 19. Väderleksförhållandena i Helsingfors året 1898,

År 1898	Temperaturen i Celcii°				Barometern reducerad till 0° C	Fuktighets-tryckot	Relativa fuktighe-ten i medeltal	
	i medeltal	högst		lägst				
		° C	datum	° C				datum
Januari	- 1,15	+ 6,8	Jan. 20	- 20,1	Jan. 25	757,18	—	87,5
Februari	- 6,86	+ 2,0	Febr. 2	- 20,3	Febr. 9, 10, 12	757,01	—	86,9
Mars	- 5,29	+ 1,8	Mars 19	- 15,8	Mars 23	760,75	—	85,5
April	+ 1,00	+ 9,0	April 30	- 7,1	April 15	763,22	—	76,5
Maj	+ 9,13	+ 17,9	Maj 19	- 1,1	Maj 2	759,14	—	74,6
Juni	+ 15,28	+ 24,1	Juni 9	+ 5,8	Juni 20	758,87	—	65,4
Juli	+ 16,28	+ 24,8	Juli 9	+ 10,2	Juli 26	754,35	—	75,4
Augusti	+ 15,77	+ 25,0	Aug. 10	+ 7,1	Aug. 27	760,61	—	78,9
September	+ 10,28	+ 17,3	Sept. 7	+ 3,5	Sept. 24	757,90	—	78,8
Oktober	+ 3,94	+ 12,5	Okt. 3	- 6,8	Okt. 18	760,82	—	84,8
November	+ 3,21	+ 8,7	Nov. 3	- 10,1	Nov. 24	758,27	—	89,6
December	- 2,04	+ 7,0	Dec. 7	- 20,3	Dec. 15.	748,99	—	88,7
Hela året	+ 4,96	+ 24,8	Juli 9	- 20,3	Febr. 9, Dec. 15	758,09	—	81,04
År 1897	+ 5,10	+ 25,5	Juli 24	- 21,6	Jan. 25	759,48	6,19	82,2
„ 1896	+ 5,39	+ 28,6	Aug. 3	- 17,2	Jan. 16	759,55	6,18	81,8
„ 1895	+ 4,30	+ 25,6	Juni 22	- 24,9	Febr. 4 & 5	758,37	5,91	81,7
„ 1894	+ 5,69	+ 26,4	Juli 19	- 19,2	Jan. 3	758,30	6,05	81,4
„ 1893	+ 2,84	+ 21,4	Juli 8, Aug. 1	- 29,1	Jan. 17	757,23	5,38	80,7
„ 1892	+ 3,32	+ 24,8	Aug. 26	- 27,0	Jan. 23, 24, 26	757,94	5,62	84,2
„ 1891	+ 4,82	+ 27,6	Juni 24	- 25,4	Jan. 7	758,91	5,83	81,2
„ 1890	+ 5,53	+ 23,6	Juni 7	- 20,7	Nov. 25	758,35	6,21	83,8
„ 1889	+ 4,76	+ 26,8	Juli 2	- 26,0	Mars 6	758,75	5,95	81,7
„ 1888	+ 2,57	+ 25,6	Juni 21	- 29,6	Jan. 30	757,48	5,13	78,4

Medeldata för första snöfallet om hösten är enligt 62-råriga observationer den 24 Oktober $\pm 1,276$ första snöfallet eller den 29 November $\pm 1,98$ dagar. — Isläggningen i södra hamnen eger rum i medeltal 215.

Källa: Uppgifter från meteorologiska centralanstalten, meddelade af assistenten A. Heinrichs.

jämförda med de under åren 1888—1897 rådande.

Vindens styrka: i meter pro sekund, medeltal	Molnmängd				Nederbörd			
	i medeltal Skala 0—10	Antal dagar ¹⁾			hela nederbördsmängden i mm	största nederbördsmängden på en dag		antalet nederbördsdagar ²⁾
		klara	halfklara	mulna		mm	datum	
9,2	7,6	3	10	18	36,1	8,0	Jan. 30	18
8,2	9,2	0	4	24	92,5	14,9	Febr. 14	23
9,6	7,3	3	11	17	112,9	24,2	Mars 19	16
7,1	5,4	10	8	12	49,2	13,5	April 3	11
5,6	6,2	6	12	13	69,8	18,0	Maj 13	16
6,4	4,5	8	19	3	49,4	18,5	Juni 2	10
6,6	6,1	2	23	6	67,3	30,8	Juli 1	16
7,2	4,9	6	17	8	47,0	15,4	Aug. 6	13
7,5	5,2	7	16	7	44,6	17,3	Sept. 1	15
6,5	8,0	3	9	19	37,1	10,7	Okt. 26	18
8,3	7,9	4	4	22	76,9	18,6	Nov. 23	25
9,7	7,7	3	8	20	114,7	21,2	Dec. 13	24
7,7	6,7	55	141	169	797,5	30,8	Juli 1	205
7,5	6,6	46	142	177	620,6	19,7	Sept. 24	202
7,3	6,2	59	159	148	701,7	37,2	Aug. 12	195
6,9	6,3	60	147	158	728,4	40,0	Aug. 5	194
7,7	6,5	49	165	151	659,5	31,1	Juni 5	189
7,4	6,4	39	175	151	635,0	37,9	Aug. 7	201
7,1	6,8	32	142	190	755,1	38,2	Juli 16	213
7,2	6,0	66	157	142	646,0	30,0	Sept. 5	162
6,6	6,6	49	146	170	688,6	31,6	Aug. 3	189
6,9	6,1	68	152	145	602,7	29,3	Aug. 10	175
6,6	6,0	63	167	136	549,9	34,9	Aug. 4	156

dagar. — Första slädföret om hösten inträffar i medeltal enligt samma observationsserie 36 dagar efter tal den 4 December $\pm 2,3$ dagar, islossningen den 2 maj $\pm 0,9$ dagar; antalet isfria dagar utgör således

¹⁾ Klar dag betecknar att himlen varit betäckt från 0,0—2,5 delar
 halfklar dag " " " " " " " " 2,6—7,5 " " " " " " " " 7,6—10,0 " " " " " " " " hvarvid då 0 betecknar fullständigt molnfri, 10 betecknar fullständigt molnbetäckt himmel. — ²⁾ Såsom nederbördsdagar hafva upptagits endast de dagar, då nederbörden varit så stor att den kunnat mätas: minst 0,1 mm.

Tab. N:o 20. Helsingfors stads kyrkskrifna folkmängd för hvart femte eller tionde år från 1810—1895 samt för åren 1896, 1897 och 1898.

	Män		Kvinnor		Summa befolkning
	Antal	% af hela folkmängden	Antal	% af hela folkmängden	
Den 31 december 1810	2,109	51,88	1,956	48,12	4,065
” ” ” 1815	2,374	49,43	2,427	50,55	4,801
” ” ” 1820	4,415	54,01	3,759	45,99	8,174
” ” ” 1825	5,217	52,87	4,650	47,13	9,867
” ” ” 1830	5,253	48,00	5,690	52,00	10,943
” ” ” 1835	7,321	53,46	6,374	46,54	13,695
” ” ” 1840	8,932	54,01	7,604	45,99	16,536
” ” ” 1845	11,042	56,03	8,666	43,97	19,708
” ” ” 1850	10,711	54,05	9,107	45,95	19,818
” ” ” 1855	8,616	50,35	8,494	49,65	17,110
” ” ” 1860	10,882	51,74	10,150	48,26	21,032
” ” ” 1865	11,650	48,90	12,173	51,10	23,823
” ” ” 1870	14,066	49,32	14,453	50,68	28,519
” ” ” 1875	16,142	48,83	16,915	51,17	33,057
” ” ” 1880	21,132	48,76	22,202	51,24	43,334
” ” ” 1890	28,542	46,39	32,988	53,61	61,530
” ” ” 1895	23,792	45,78	40,028	54,22	73,820
” ” ” 1896	35,539	45,87	41,945	54,13	77,487
” ” ” 1897	37,179	45,83	43,940	54,17	81,119
” ” ” 1898	39,002	45,86	46,039	54,14	85,041

Källa: Uppgifter från Statistiska centralbyrån, grundade å kvinkvinnii- och decenniitabellerna; för åren 1895, 1896, 1897 och 1898 på beräkning enligt mortalitetstabellerna samt in- och utflyttningar.

Tab. N:o 21. Helsingfors stads mantalsskrifna och mantalspenningar betalande befolkning åren 1895—1898.

Stadsdel	1895		1896		1897		1898	
	Mantals-skrifna	Mantals-penningar betalande	Mantals-skrifna	Mantals-penningar betalande	Mantals-skrifna	Mantals-penningar betalande	Mantals-skrifna	Mantals-penningar betalande
Första stadsdelen	6,141	4,333	6,379	4,513	6,445	4,635	6,498	4,616
Andra ”	5,191	3,790	5,263	3,839	5,192	3,776	5,394	3,923
Tredje ”	4,066	2,942	4,128	2,996	4,144	3,021	4,111	2,979
Fjerde ”	12,181	8,117	12,540	8,375	13,184	8,944	13,293	9,002
Femte ”	5,384	3,718	5,571	3,911	5,685	4,084	5,871	4,242
Sjätte ”	6,639	4,028	6,955	4,238	7,083	4,408	7,157	4,521
Sjunde ”	4,441	2,945	4,450	2,998	4,853	3,312	5,009	3,403
Åttonde ”			356	193	363	172	470	249
Nionde ”			790	558	837	586	824	594
Tionde ”	15,598	9,212	1,503	932	1,459	927	1,496	979
Villor och holmar			14,226	8,255	15,810	9,295	16,819	10,007
Öfriga här mantals-skrifna personer	4,913	1,104	5,492	1,234	5,643	1,250	4,423	589
Summa	64,554	40,189	67,653	42,042	70,698	44,409	71,365	45,124

Källa: Uppgifter från Drätselkontoret.

Tab. N:o 22. Helsingfors stads ekonomiska och faktiska folkmängd vid folkräkningen den 1 december 1890, jemförd med förhållandet vid folkräkningen den 1 oktober 1880 och den 1 mars 1870.

Stadsdel	Ekonomisk befolkning			Faktisk befolkning			Faktisk be- folkning den 1 okt. 1880	Faktisk be- folkning den 1 mars 1870
	m.	kv.	summa	m.	kv.	summa		
Första stadsdelen	3,456	3,993	7,449	3,487	4,069	7,556	5,785	5,346
Andra "	2,669	3,246	5,915	2,713	3,269	6,009	4,284	4,268
Tredje "	1,932	2,075	4,007	1,919	2,086	4,005	3,755	3,633
Fjerde "	7,563	7,643	15,206	7,567	7,698	15,265	9,520	7,090
Femte "	2,478	2,926	5,404	2,467	2,955	5,422	4,275	3,789
Sjätte "	2,982	3,024	6,006	2,986	3,043	6,029	2,678	1,654
Sjunde "	2,273	2,672	4,945	2,258	2,700	4,958	2,897	2,108
Åttonde "	782	265	1,047	783	276	1,059	1,091	1,479
Nionde "	293	537	930	380	542	922	680	— ¹⁾
Tölö och villorna vid vestra chaus- séen	2,347	2,153	4,500	2,376	2,165	4,541	2,833	1,601
Broholmen och villorna vid östra chausséen	4,893	2,423	9,316	4,916	4,435	9,351	3,989	1,090
Holmarne	166	97	213	305	112	418	1,355	55
Summa	31,884	33,054	64,938	32,158	33,377	65,535	43,142	32,113

Källa: Uppgifter från Statistiska centralbyrån.

¹⁾ Inräknad uti 6:te och 7:de stadsdelarnes folkmängd.

Tab. N:o 23. Helsingfors stads befolkning, fördelad efter modersmål och bildningsgrad, vid folkräkningen den 1 december 1890.

Modersmål	Läs- och skrif- kunnige			Endast läskun- nige			Öfver 10 år och icke läs- kunnige			Öfriga icke läs- kunniga barn under 10 år			Hela befolkningen		
	m.	kv.	sa	m.	kv.	sa	m.	kv.	sa	m.	kv.	sa	m.	kv.	summa
Finska	9,605	8,359	17,964	2,837	4,329	7,166	73	115	188	2,294	2,175	4,469	14,809	14,978	29,787
Svenska	9,899	11,543	21,442	1,319	2,732	4,051	53	83	136	2,150	2,081	4,231	13,421	16,439	29,860
Ryska	1,846	770	2,616	124	65	189	388	86	474	183	194	377	2,541	1,115	3,656
Tyska	365	366	731	10	9	19	18	2	20	23	25	40	416	402	818
Öfr. språk	536	238	774	65	22	87	290	74	364	72	92	164	963	426	1,389
Summa	22,251	21,276	43,527	4,355	7,157	11,512	822	360	1,182	4,722	4,567	9,289	32,150	33,360	65,510 ¹⁾

Källa: Uppgifter från Statistiska centralbyrån.

¹⁾ För 8 män 17 kvinnor saknas uppgift om modersmålet.

Tab. N:o 24. Födde och döde i Helsingfors för hvarje kvinkvennum

Å r	F ö d d e									
	L e f v a n d e f ö d d e									Död-födde
	Inom äktenskap		Utom äktenskap		Summa	Män		Kvinnor		
	Antal	I % af lefvande födde	Antal	I % af lefvande födde		Antal	I % af lefvande födde	Antal	I % af lefvande födde	
1811—1815 ¹⁾	604	78,85	162	21,15	766	402	52,48	364	47,52	29
1816—1820 ¹⁾	909	86,49	142	13,51	1,051	482	45,86	569	54,14	47
1821—1825 . . .	1,221	85,50	207	14,50	1,428	701	49,09	727	50,91	44
1826—1830 . . .	1,119	80,97	263	19,03	1,382	711	51,45	671	48,55	64
1831—1835 . . .	1,685	80,74	402	19,26	2,087	1,054	50,50	1,033	49,50	66
1836—1840 . . .	2,105	78,57	574	21,43	2,679	1,432	53,45	1,247	46,55	101
1841—1845 . . .	2,457	77,43	716	22,57	3,173	1,637	51,59	1,536	48,41	126
1846—1850 ²⁾										
1851—1855 ³⁾										
1856—1860 . . .	2,828	76,58	865	23,42	3,693	1,881	50,93	1,812	49,07	121
1861—1865 . . .	3,714	79,85	937	20,15	4,651	2,453	52,74	2,198	47,26	117
1866—1870 ³⁾	3,575	80,35	874	19,65	4,449	—	—	—	—	176
1871—1875 . . .	3,992	82,06	873	17,94	4,865	2,491	51,20	2,374	48,80	154
1876—1880 ³⁾	4,813	82,94	990	17,06	5,803	—	—	—	—	180
1881—1885 . . .	5,596	82,93	1,150	17,07	6,746	3,416	50,64	3,330	49,36	231
1886—1890 . . .	7,473	85,40	1,272	14,60	8,745	4,510	51,53	4,235	48,47	284
1891—1895 . . .	8,975	84,28	1,426	13,72	10,401	5,273	50,67	5,128	49,33	360
1896	1,846	86,54	287	13,46	2,133	1,118	52,41	1,015	47,59	76
1897	2,011	86,01	327	13,99	2,338	1,211	51,80	1,127	48,20	56
1898	2,112	85,16	368	14,84	2,480	1,275	51,41	1,205	48,59	69

Källa: Uppgifter från Statistiska centralbyrån, grundade på presterskapets uppgifter, till hvilka luckor

¹⁾ Uppgifter från 1814 och 1818 saknas, hvarför medeltalen för perioderna beräknats på grund af och då de öfriga församlingarne i förhållande till denna äro obetydliga, hafva alla uppgifter för dessa

från 1811—1895 samt för hvarje af åren 1896, 1897 och 1898.

Å r	D ö d e								Flere döde än födde	Flere födde än döde	Å r
	Naturlig död	Våldsam död utom sjelfmord	Sjelfmord	Summa	Män		Kvinnor				
					Antal	I % af alla döde	Antal	I % af alla döde			
1811—1815	1,021	28	—	1,049	633	60,34	416	39,66	283	—	1811—1815
1816—1820	1,296	49	2	1,347	777	57,69	570	42,31	296	—	1816—1820
1821—1825	1,148	47	—	1,231	705	57,27	526	42,73	—	197	1821—1825
1826—1830	1,317	63	6	1,386	842	60,75	544	39,25	4	—	1826—1830
1831—1835	3,220	49	15	3,284	2,047	62,33	1,237	37,67	1,197	—	1831—1835
1836—1840	2,678	62	11	2,751	1,675	60,89	1,076	39,11	72	—	1836—1840
1841—1845	2,798	100	15	2,913	1,808	82,07	1,105	37,93	—	260	1841—1845
1846—1850											1846—1850
1851—1855											1851—1855
1856—1860	3,380	88	12	3,480	1,988	57,13	1,492	42,87	—	213	1856—1860
1861—1865	3,437	95	9	3,541	1,896	53,54	1,645	46,46	—	1,110	1861—1865
1866—1870	4,242	90	11	4,343	—	—	—	—	—	106	1866—1870
1871—1875	4,147	121	12	4,280	2,357	55,07	1,923	44,93	—	585	1871—1875
1876—1880	4,618	113	23	4,754	—	—	—	—	—	1,049	1876—1880
1881—1885	5,026	130	20	5,176	2,762	53,32	2,414	46,68	—	1,570	1881—1885
1886—1890	5,589	126	27	5,742	3,100	53,95	2,642	46,05	—	3,003	1886—1890
1891—1895	6,641	187	48	6,876	3,625	52,77	3,251	47,23	—	3,428	1891—1895
1896	1,306	34	8	1,348	748	55,49	600	44,51	—	785	1896
1897	1,405	33	9	1,447	802	55,43	645	44,57	—	891	1897
1898	1,514	34	13	1,561	820	52,53	741	47,47	—	919	1898

dock förefinnas, i det att för åtskilliga år uppgift saknas från en eller annan församling.

de fyra öfriga årens siffror. — ²⁾ Uppgifter saknas från svensk-finska församlingen för åren 1846—1854 tvänne perioder utlemnats. — ³⁾ Uppgifterna ofullständiga.

Tab. N:o 25. Helsingfors stads folkmängd, fördelad efter religionsbekännelse, vid folkräkningen den 1 december 1890.

Stadsdel	Lutheraner			Öfrige protestanter			Grekisk-ortodoxe			Grekiske dissidenters			Romersk-katolske			Israeliter			Mohamedaner			Summa		
	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a
Första stadsdelen	3,185	3,824	7,009	8	9	17	249	209	458	—	—	—	40	23	63	—	3	3	—	—	—	3,482	4,068	7,550
Andra „	2,462	3,187	5,649	2	4	6	200	90	290	—	—	—	38	12	50	10	3	13	1	—	1	2,713	3,296	6,009
Tredje „	1,803	1,988	3,791	1	3	4	96	82	178	1	—	1	14	8	22	4	5	9	—	—	—	1,919	2,086	4,005
Fjerde „	6,083	7,086	13,169	6	5	11	989	350	1,339	—	—	—	205	21	226	273	220	493	8	10	8	7,564	7,682	15,246
Femte „	2,360	2,846	5,206	4	9	13	63	81	144	—	—	—	17	3	20	18	6	24	5	—	15	2,467	2,955	5,422
Sjette „	2,888	2,964	5,852	—	—	—	61	49	110	—	—	—	10	5	15	27	25	52	—	—	—	2,986	3,043	6,029
Sjunde „	2,161	2,610	4,771	1	2	3	83	80	163	—	—	—	12	8	20	1	—	1	—	—	—	2,258	2,700	4,958
Åttonde „	196	221	417	—	—	—	460	51	511	—	—	—	97	4	101	29	—	29	1	—	1	783	276	1,059
Nionde „	360	511	817	1	2	3	16	23	39	—	—	—	3	6	9	—	—	—	—	—	—	380	542	922
Broholmen och villorna vid östra chausséen	4,725	4,304	9,029	1	—	—	159	112	271	—	—	—	20	11	31	8	8	16	3	—	3	4,916	4,435	9,351
Tölö och villorna vid vestra chausséen	2,067	2,016	4,083	1	—	1	233	119	352	—	—	—	73	30	103	2	—	2	—	—	—	2,376	2,165	4,541
Holmarne	296	108	404	—	—	—	7	4	11	—	—	—	3	—	3	—	—	—	—	—	—	306	112	418
Summa	28,586	31,665	60,251	25	34	59	2,616	1,250	3,866	1	—	1	532	131	663	372	270	642	13	10	28	32,150	33,360	65,510 ¹⁾
Summa vid folkräkningen den 1 december 1880	18,468	19,209	37,677	40	52	92	3,249	1,077	4,326	1	1	2	471	123	594	226	215	441	7	3	10	22,462	20,680	43,142

Källa: Uppgifter från Statistiska centralbyrån.

¹⁾ Dessutom 25 personer, hvilkas trosbekännelse ej blifvit uppgifven.

Tab. N:o 26. Förhållandet mellan äktenskapen och barnfödelsen i Helsingfors åren 1889—1898.

	1889	1890	1891	1892	1893	1894	1895	1896	1897	1898	Summa	Procent af hela antalet
Äktenskap:												
<i>ingångna mellan:</i>												
två ogifta	488	548	594	471	483	484	579	650	662	783	5,742	88,03
enkling och ogift	31	46	28	37	39	42	46	36	62	42	409	6,27
enka och ogift	25	36	21	33	23	25	22	39	29	41	294	4,51
enkling och enka	8	5	3	8	10	11	6	9	11	7	78	1,19
Summa	552	635	646	549	555	562	653	734	764	873	6,523	100
<i>upplösta genom:</i>												
mannens död	173	159	158	171	177	161	215	195	223	203	1,835	60,42
kvinnans död	108	96	120	127	92	101	114	94	113	118	1,083	35,66
laga skilnad	7	9	9	12	6	12	17	12	15	20	119	3,92
Summa	288	264	287	310	275	274	346	301	351	341	3,037	100
Barnfödelskor:												
<i>som födt:</i>												
ett foster	1,828	1,934	2,169	2,187	2,044	2,001	2,093	2,137	2,354	2,478	21,225	98,72
tvillingar	28	26	29	32	20	29	19	34	20	34	271	1,26
trillingar	—	—	—	1	—	—	2	—	—	1	4	0,02
fyrlingar	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—
Summa	1,856	1,960	2,198	2,220	2,064	2,030	2,114	2,172	2,374	2,513	21,501	100
deraf utom äktenskap	252	265	290	319	317	266	302	306	336	371	3,024	—
utgörande i procent af hela antalet	13,58	13,52	13,19	14,37	15,36	13,10	14,29	14,09	14,15	14,76	14,06	—
Barn:												
<i>födde:</i>												
dödfödde	50	70	73	73	81	74	59	76	56	69	681	3,13
levfande	1,834	1,916	2,154	2,181	2,003	1,985	2,078	2,133	2,338	2,480	21,102	96,87
Summa	1,884	1,986	2,227	2,254	2,084	2,059	2,137	2,209	2,394	2,549	21,783	100
deraf döde under första året ¹⁾	375	422	517	449	360	353	397	459	488	515	4,335	—
utgörande i procent af döde utaf hela folkmängden ¹⁾	31,01	31,28	29,95	31,66	30,08	30,04	29,19	34,05	33,72	32,99	31,56	—

Källa: Uppgifter från Statistiska centralbyrån.

¹⁾ Uppgifterna omfatta den till församlingarne i Helsingfors och Sveaborg hörande befolkningen, hvaremot utsocknebor, som i Helsingfors ingått äktenskap eller födt barn, icke äro inberäknade.

Tab. No 27. De i Helsingfors åren 1889—1898 döde,

	1889						1890					
	Mankön		Kvinkön		Summa		Mankön		Kvinkön		Summa	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Under 6 månader	132	19,88	120	20,94	252	20,37	157	22,89	125	21,48	282	22,24
6--12 "	68	10,24	55	9,60	123	9,94	78	11,37	63	10,65	140	11,04
1—5 år	88	13,52	82	14,31	170	13,74	103	15,02	121	20,79	224	17,67
5—10 "	13	1,96	16	2,79	29	2,35	17	2,48	17	2,92	34	2,68
10—20 "	18	2,71	12	2,10	30	2,43	25	3,64	11	1,89	36	2,84
20—40 "	165	24,85	102	17,80	267	21,58	139	40,26	94	16,15	233	18,38
40—60 "	134	20,18	88	15,36	222	17,95	116	16,91	75	12,89	191	15,06
60—80 "	46	6,93	73	12,74	119	9,62	47	6,85	64	11,00	111	8,75
Öfver 80 år . . .	—	—	25	4,36	25	2,02	4	0,58	13	2,23	17	1,34
Summa	664	100	573	100	1,237	100	686	100	582	100	1,268	100

	1894						1895					
	Mankön		Kvinkön		Summa		Mankön		Kvinkön		Summa	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Under 6 månader	138	22,19	126	22,79	264	22,47	152	21,08	113	17,68	265	19,49
6--12 "	38	6,11	51	9,22	89	7,58	67	9,29	65	10,17	132	9,70
1—5 år	93	14,95	78	14,10	171	14,55	99	13,73	83	12,99	182	13,38
5—10 "	9	1,45	10	1,81	19	1,62	18	2,50	15	2,35	33	2,43
10—20 "	24	3,86	20	3,62	44	3,74	19	2,64	24	3,75	43	3,16
20—40 "	124	19,93	86	15,55	210	17,87	141	19,56	100	15,65	241	17,72
40—60 "	129	20,74	87	15,73	216	18,38	143	19,83	89	13,93	232	17,06
60—80 "	58	9,32	74	13,38	232	11,24	76	10,54	123	19,35	199	14,63
Öfver 80 år . . .	9	1,45	21	3,80	30	2,55	6	0,83	27	4,23	33	2,43
Summa	622	100	553	100	1,175	100	721	100	639	100	1,360	100

Källa: Uppgifter från Statistiska centralbyrån.

*) Uppgifterna äro grundade på presterskapets förteckningar samt hänföra sig till hola den till församlingen eller ej.

ordnade efter kön och åldersklasser¹⁾.

	1891						1892						1893					
	Mankön		Kvinkön		Summa		Mankön		Kvinkön		Summa		Mankön		Kvinkön		Summa	
	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%
195	21,45	153	18,73	348	20,16	172	23,66	152	22,00	321	22,85	129	19,94	108	19,64	237	19,80	
86	9,46	83	10,16	169	9,79	56	7,70	69	9,99	125	8,82	74	11,44	49	8,91	123	10,27	
251	27,62	200	24,48	451	26,13	113	15,54	110	15,92	223	15,73	96	14,83	101	18,36	197	16,46	
32	3,52	53	6,49	85	4,93	24	3,30	20	2,89	44	3,10	15	2,32	11	2,06	26	2,17	
30	3,30	29	3,55	59	3,42	24	3,30	17	2,46	41	2,89	26	4,02	16	2,91	42	3,51	
134	14,74	102	12,48	236	13,67	162	22,39	114	16,50	276	19,46	132	20,40	85	15,45	217	18,13	
114	12,54	94	11,50	208	12,05	115	15,82	88	12,73	203	14,32	112	17,31	71	12,91	183	15,29	
50	6,49	83	10,16	142	8,23	60	8,25	94	13,60	154	10,86	56	8,66	91	16,55	147	12,28	
8	0,88	20	2,45	28	1,62	1	0,04	27	3,91	28	1,97	7	1,08	18	3,27	25	2,09	
909	100	817	100	1,726	100	727	100	691	100	1,418	100	647	100	550	100	1,197	100	

	1896						1897						1898					
	Mankön		Kvinkön		Summa		Mankön		Kvinkön		Summa		Mankön		Kvinkön		Summa	
	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%
193	25,80	148	24,67	341	25,30	192	23,94	119	18,45	311	21,49	189	23,05	151	20,38	340	21,78	
66	8,82	52	8,67	118	8,75	106	13,22	71	11,01	177	12,23	80	9,76	95	12,82	175	11,21	
86	11,50	78	13,00	164	12,17	70	8,73	95	14,73	165	11,40	132	16,10	136	18,35	268	17,17	
7	0,93	7	1,16	14	1,04	17	2,12	11	1,71	28	1,93	24	2,93	15	2,02	39	2,50	
28	3,74	25	4,17	53	3,93	16	2,00	18	2,79	34	2,35	22	2,68	23	3,10	45	2,88	
148	19,79	97	16,17	245	18,17	167	20,82	106	16,43	273	18,87	155	18,90	116	15,66	271	17,36	
132	17,65	80	13,33	212	15,73	139	17,33	90	13,95	229	15,83	134	16,34	80	10,80	214	13,71	
80	10,70	84	14,00	164	12,17	88	10,97	108	16,74	196	13,55	77	9,39	88	11,88	165	10,57	
8	1,07	29	4,83	37	2,74	7	0,87	27	4,19	34	2,35	7	0,85	37	4,99	44	2,82	
748	100	600	100	1,348	100	802	100	645	100	1,447	100	820	100	741	100	1,561	100	

*) Uppgifterna äro grundade på presterskapets förteckningar samt hänföra sig till hola den till församlingen eller ej.

Tab. N:o 28. Antalet till Helsingfors inflyttade och derifrån utflyttade personer under åren 1887—1898 fördelade efter församlingar.

År	Svensk-finska församlingen				Gardesförsamlingen				Tyska församlingen				Grekisk-ryska församlingen				Romersk-katolska församlingen				Sveaborgs församling				Metodist-episkopala församlingen				Summa inflyttade			Summa utflyttade			Plena in- -in ut- flyttade															
	Inflyttade		Utflyttade		Inflyttade		Utflyttade		Inflyttade		Utflyttade		Inflyttade		Utflyttade		Inflyttade		Utflyttade		Inflyttade		Utflyttade																											
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a																				
1887	1,384	1,488	516	557	23	10	79	39	7	7	4	11	—	4	—	2	1	6	2	3	14	16	23	34	—	—	—	—	—	—	—	—	1,429	1,531	2,960	624	646	1,270	1,690											
1888	1,579	1,739	452	523	14	7	160 ¹⁾	177 ¹⁾	12	20	4	5	1	2	1	9	3	2	—	—	6	5	8	18	—	—	—	—	—	—	—	—	1,615	1,775	3,390	625	732	1,357	2,033											
1889	1,713	2,020	569	597	24	8	40	13	28	40	8	9	6	8	—	2	3	—	—	4	7	13	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,778	2,083	3,861	630	637	1,267	2,594											
1890	1,872	2,099	602	645	13	2	27	19	21	25	10	9	—	—	—	—	3	2	2	1	3	8	3	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,912	2,136	4,048	644	680	1,324	2,724										
1891	1,969	2,187	705	742	13	2	27	17	17	14	6	7	—	—	1	2	—	—	—	—	—	2	6	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,999	2,205	4,204	745	776	1,521	2,683									
1892	1,384	1,712	871	944	11	6	11	10	14	18	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	8	6	2	5	10	15	—	—	—	—	—	—	—	—	1,427	1,757	3,184	893	961	1,854	1,330									
1893	1,337	1,734	769	836	16	9	14	5	8	6	10	6	—	—	—	—	5	3	—	—	2	6	4	3	—	4	—	—	—	—	—	—	—	1,368	1,762	3,130	797	850	1,647	1,483										
1894	1,294	1,656	909	938	9	6	10	6	21	25	13	12	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	2	4	3	1	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1,329	1,719	3,048	937	962	1,899	1,149							
1895	1,689	2,222	843	962	9	8	22	11	23	20	8	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,723	2,253	3,976	873	985	1,858	2,118						
1896	2,107	2,396	742	919	8	5	13	8	13	20	6	8	—	—	—	—	4	3	1	—	6	6	3	2	4	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,142	2,439	4,581	765	937	1,702	2,879				
1897	2,127	2,575	898	1,055	15	7	16	10	15	14	8	15	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	6	11	2	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,160	2,604	4,764	929	1,091	2,020	2,744		
1898	2,301	2,839	959	1,227	9	3	5	—	13	27	4	7	—	—	—	—	7	1	1	1	11	9	8	10	4	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,345	2,881	5,226	977	1,246	2,223	3,003

Källa: Bidrag till Finlands officiella statistik och uppgifter från statistiska centralbyrån.

¹⁾ Till största delen afgående värnepliktige jemte deras hustrur.

Tab. N:o 29. Antalet dödsfall inom evangelisk-lutherska trosbekännare i Helsingfors åren 1889—1898 fördeladt på månader och kvartal. ¹⁾

År	Jan.		Febr.		Mars		April		Maj		Juni		Juli		Aug.		Sept.		Okt.		Nov.		Dec.		Kvartal				Summa		
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	1:sta	2:dra	3:dje	4:de	m.	kv.	sma
1889	102	7,80	96	7,34	102	7,80	96	7,34	114	8,72	117	8,94	136	10,40	121	9,25	83	6,35	78	5,96	86	6,57	177	13,53	300	327	340	341	704	604	1,308
1890	107	8,05	93	7,00	108	8,12	111	8,35	115	8,65	103	7,82	111	8,35	129	9,70	110	8,27	110	8,27	106	7,94	126	9,48	308	329	350	342	730	599	1,329
1891	200	10,72	152	8,15	181	9,70	183	9,81	184	9,86	159	8,33	134	7,18	154	8,26	117	6,27	136	7,29	139	7,45	126	6,76	533	526	405	401	982	883	1,865
1892	126	9,13	125	9,06	128	9,27	116	8,40	109	7,89	94	6,81	81	5,86	102	7,39	109	7,89	115	8,33	122	8,84	153	11,18	379	319	292	390	710	670	1,380
1893	110	6,62	99	7,96	116	9,09	125	9,80	109	8,54	97	7,60	94	7,37	138	10,81	114	8,93	94	7,37	92	7,21	88	6,89	325	331	346	274	681	585	1,276
1894	99	8,01	113	9,15	87	7,04	114	9,23	123	9,96	82	6,64	106	8,59	105	8,50	87	7,05	94	7,61	117	9,47	108	8,75	299	319	293	319	655	580	1,235
1895	100	7,49	110	8,24	121	9,06	106	7,94	119	8,91	104	7,79	126	9,44	114	8,54	97	7,19	101	7,56	98	7,35	140	10,49	331	329	336	339	689	646	1,335
1896	107	7,83	100	7,32	127	9,30	111	8,13	115	8,42	124	9,07	134	9,81	148	10,83	95	6,96	79	5,79	102	7,47	124	9,07	334	350	377	305	740	626	1,366
1897	138	9,89	124	8,89	106	7,60	111	7,95	100	7,17	108	7,74	136	9,75	149	10,68	98	7,03	112	8,03	104	7,46	109	7,81	368	319	383	325	773	622	1,395
1898	158	10,41	176	11,59	132	8,69	137	9,02	161	10,60	115	7,58	96	6,33	114	7,51	105	6,92	109	7,18	117	7,71	98	6,46	466	413	315	324	790	728	1,518

Källa: Helsevårdsnämndens tryckta årsberättelser.

¹⁾ Dödfödde inberäknade; likaså utsocknebor, som affidit i Helsingfors, hvaremot bortlemnats i staden kyrkskrifne personer, som dött på annan ort.

Tab. N:o 30. Barndödligheten bland lutherska trosbekännare i Helsingfors åren 1889—1898.

År	Årets totala mortalitet	Åldern 0—1 år ²⁾		Summa	% af hela mortaliteten	Åldern 1—5 år		Summa	% af hela mortaliteten	Summa 0—5 år	% af hela mortaliteten
		mankön	kvinkön			mankön	kvinkön				
1889	1,252	209	176	385	30,7	86	84	170	13,6	555	44,3
1890	1,255	243	187	430	34,3	104	116	220	17,5	650	51,8
1891	1,778	286	269	555	31,2	252	205	457	25,7	1,012	56,9
1892	1,229	218	211	429	33,2	106	100	206	16,7	635	51,6
1893	1,199	196	171	367	30,6	106	91	197	16,4	564	47,0
1894	1,166	186	177	363	31,1	90	72	162	13,9	525	45,0
1895	1,269	188	180	368	29,0	75	72	147	11,5	515	40,5
1896	1,287	237	186	423	32,9	79	78	157	12,2	580	45,1
1897	1,339	266	193	459	34,5	80	89	169	12,7	628	47,2
1898	1,449	255	235	490	33,9	130	129	239	17,9	749	51,8

Källa: Helsevårdsnämndens tryckta årsberättelser.

¹⁾ Inom staden affidne utsocknebor äro inberäknade, men i staden kyrkskrifna personer, hvilka dött på annan ort, utlemnade. — ²⁾ Dödfödde oberäknade.

Tab. N:o 32. Dödligheten bland lutherska befolkningen i Helsingfors åren 1889—1898 uti några talrikast ¹⁾ förekommande sjukdomar, jemförd med totalmortaliteten.

Å r	Medelbefolkning för året ²⁾	Mortalitet på 1,000 invånare (excl. dödfödda)	Tuberkulösa sjuk- domar			Mag- och tarm- katarrh			Akuta lungsjuk- domar			Infektionssjukdomar		
			Antal dödsfall	% af befolkn.	% af hela mortalit.	Antal dödsfall	% af befolkn.	% af hela mortalit.	Antal dödsfall	% af befolkn.	% af hela mortalit.	Antal dödsfall	% af befolkn.	% af hela mortalit.
1889	55,777	22,5	336	6,0	26,8	237	4,3	18,9	187	3,4	15,0	93	1,7	7,4
1890	58,945	21,3	288	4,9	22,9	225	3,8	17,9	125	2,1	10,0	139	2,4	11,0
1891	62,093	28,6	345	5,5	19,4	234	3,8	13,2	311	5,0	17,5	416	6,7	23,4
1892	65,103	20,0	304	4,7	24,7	209	3,2	17,0	177	2,7	14,4	186	2,9	15,1
1893	67,526	17,8	274	4,9	22,0	222	3,7	18,5	190	2,8	15,8	111	1,6	9,3
1894	68,497	17,0	254	3,7	21,8	188	2,7	16,3	167	2,4	14,3	126	1,8	10,8
1895	70,825	17,9	294	4,1	23,2	182	2,6	14,3	177	2,5	14,0	144	2,0	11,4
1896	74,002	17,4	285	3,8	22,1	259	3,5	20,1	205	2,5	15,9	103	1,4	8,0
1897	77,591	17,2	310	4,0	23,3	266	3,4	20,0	185	2,4	13,1	101	1,3	7,6
1898	81,329	17,8	284	3,5	19,6	225	2,8	15,5	247	3,4	17,0	175	2,2	12,1
Summa dödsfall		—	2,974	—	—	2,247	—	—	1,971	—	—	1,594	—	—
Årligt medeltal dödsfall på 1,000 invånare		19,7	—	4,5	—	—	3,4	—	—	2,9	—	—	2,4	—

Källa: Helsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

¹⁾ Inom staden af lidne utsocknebor äro inberäknade, men i staden kyrkskrifne personer, hvilka dött på annan ort, äro utelemnade. —
²⁾ Beräknad sålunda att till de vid folkräkningarna 1880 och 1890 erhållna siffrorna årligen lagts halfva tillväxten i den kyrkskrifna folkväxten

Tab. N:o 33. Af distrikts-(fattig)-läkarene i Helsingfors behandlade sjukdomsfall
under åren 1889—1898.

	1889	1890	1891	1892	1893	1894	1895	1896	1897	1898								
1:sta stadsdelen	427	476	463	449	469	459	463	601	496	483								
2:dra "	332	402	374	357	270	259	244	300	171	216								
3:dje "	135	144	169	130	185	138	117	171	127	73								
4:de "	1,145	942	1,093	1,089	961	939	1,156	1,277	1,331	1,161								
5:te "	436	360	332	328	321	259	214	671	865	560								
6:te "	445	453	704	774	860	808	764	1,685	1,647	1,272								
7:de "	402	330	469	381	419	336	258	558	535	434								
9:de "											62	31	27	19	11	35	40	25
8:de "																		
10:de "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	219								
Området vid östra chausséen	2,314	2,761	2,629	2,630	2,861	2,687	2,840	3,333	2,620	3,028								
" " vestra "	628	685	974	803	895	1,181	1,044	1,479	1,605	1,579								
Hermanstad och Majstad	—	—	—	—	317	239	358	388	459	537								
Ouppgifna adresser	—	—	—	—	—	205	82	110	169	81								
Summa	6,270	6,627	7,281	6,976	7,608	7,547	7,561	10,624	10,073	9,680								

Källa: Helsevårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. No 34. Antalet akuta sjukdomsfall i Helsingfors, anmälda under 1898 hos Helsovårdsnämnden ¹⁾, jemfördt med åren 1883—1897.

	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Summa
Morbilli	382	368	161	57	28	10	9	7	8	19	2	8	1,059
Scarlatina	—	—	1	8	3	—	4	2	11	—	28	37	104
Rubeola	13	18	49	51	30	1	1	—	—	—	—	—	164
Voricellac	10	4	6	10	11	1	6	2	1	10	20	57	138
Typhys abdominalis	7	2	—	4	5	1	4	3	11	10	9	7	63
Gastro ontritis ac.	287	208	195	359	238	148	276	500	499	325	208	232	1,475
Influenza	90	95	71	109	55	9	7	4	9	12	18	138	617
Febris interm.	3	5	5	42	117	112	97	35	19	14	5	11	465
Meningitis cerebro-spin.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
Febris puerperalis	—	1	2	1	—	3	2	—	1	—	—	—	10
Erysipelas	7	11	6	8	3	—	4	2	2	13	16	13	85
Rheumatism. acutus	14	13	28	20	27	12	6	4	10	21	19	20	194
Dysenteria	—	1	1	—	1	—	—	16	14	2	2	—	37
Cholera nostras	2	—	—	1	—	4	—	—	15	2	—	—	24
Diphtheria	5	2	4	5	3	2	—	3	5	5	10	15	59
Laryngitis Croup	6	2	4	1	1	1	—	1	1	3	—	2	22
Pertussis	33	27	15	31	17	7	4	4	6	3	10	11	168
Angina tonsile	131	144	142	162	99	49	38	36	70	164	163	196	1,394
Laryngo-bronch. ac.	375	496	457	1,016	835	291	174	134	154	301	282	383	4,898
Pneumonia acuta	42	60	62	110	122	31	26	11	10	41	30	34	579
Pleuritis	10	14	17	19	16	6	12	9	5	9	14	12	143
Febris gastrica	40	45	61	70	62	24	43	28	42	72	54	58	599
Peritonitis & Peritypl.	3	9	5	10	13	3	13	6	8	6	8	12	96
Peritonitis epidem.	62	41	31	23	25	3	4	2	1	8	22	24	246
Urethritis ac.	48	53	59	73	57	57	83	55	86	72	64	46	752
Syphilis recens.	18	15	15	20	25	19	29	24	21	15	22	13	236
Meningitis tuberc.	1	—	1	2	1	4	4	1	1	2	4	4	22
Ulsus molle	11	5	20	12	22	6	8	10	12	13	19	18	156
Septico-pyämi	1	1	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	5
Summa år 1898	1,602	1,640	1,418	2,225	1,816	803	854	899	1,022	1,152	1,028	1,353	15,812
” ” 1897	1,776	1,458	1,274	1,003	1,218	839	1,194	1,344	939	1,248	1,574	1,713	15,580
” ” 1896	1,483	1,912	1,223	1,106	1,320	1,066	1,064	1,683	1,051	1,254	1,184	1,636	16,032
” ” 1895	1,213	1,294	2,358	1,403	957	998	772	995	811	876	1,186	1,257	14,120
” ” 1894	1,338	1,386	1,450	1,215	1,204	981	943	915	1,122	953	1,133	1,452	14,097
” ” 1893	1,080	1,121	1,292	1,491	993	825	913	1,791	1,410	1,027	999	3,107	16,049
” ” 1892	2,123	1,510	1,099	1,120	879	623	762	752	1,173	1,791	1,577	1,556	14,964
” ” 1891	1,758	1,506	1,465	1,438	1,712	1,100	882	1,309	954	1,267	1,208	1,675	16,274
” ” 1890	1,386	921	1,087	1,680	1,032	687	1,012	976	1,258	1,053	1,035	1,754	13,881
” ” 1889	926	1,005	1,234	1,025	1,039	1,006	1,174	1,207	708	630	1,103	4,125	15,232
” ” 1888	715	601	793	837	925	1,301	613	763	1,043	685	809	964	10,079
” ” 1887	648	805	905	998	801	611	549	558	664	709	725	1,045	9,018
” ” 1886	808	959	962	1,042	1,290	605	752	865	614	689	682	749	10,025
” ” 1885	795	921	1,156	774	766	445	397	852	518	649	586	930	8,789
” ” 1884	746	636	854	620	700	337	445	686	564	477	708	613	7,386
” ” 1883	748	704	944	607	494	397	275	401	467	495	503	879	6,914

¹⁾ Uppgifterna äro aflemnade vid utgången af hvarje vecka för hela veckan och afgifva derfor icke noggrant förhållande per månad.

Källa: Helsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. No 35. Antalet och beskaffenheten af de å Maria sjukhusets afdelning för icke epidemiska sjukdomar behandlade sjukdomsfall under år 1898, jemfördt med åren 1894—1897.

Sjukdomar	Antal fall			Tyllfrisknade	Forkätrade	Icke botade	Döde	Kvarliggande till följ. år
	Män	Kvinnor	Summa					
Akuta infektions sjukdomar	64	67	138	108	—	1	12	10
Kroniska " "	145	87	232	3	100	21	78	30
Konstitutionella " "	6	51	57	42	9	1	2	3
Kroniska förgiftnings sjukdomar	2	2	4	—	4	—	—	—
Akuta förgiftningar	1	—	1	—	—	—	1	—
Sinnes sjukdomar	—	2	2	—	1	1	—	—
Andnings organens sjukdomar	94	62	156	96	21	3	18	18
Cirkulations " "	19	33	52	—	35	2	10	5
Matsmältnings " "	44	55	99	68	14	12	3	2
Nervsystemets " "	27	38	65	6	38	4	9	8
Rörelseorganens " "	20	22	42	31	5	2	—	4
Urinorganens " "	14	11	25	3	15	2	3	2
Kvinliga könsorganens " "	—	10	10	7	—	3	—	—
Svulster	9	10	19	—	—	3	12	4
Hudsjukdomar	1	2	3	1	—	1	—	1
Öfriga sjukdomar	—	2	2	—	1	1	—	—
Summa år 1898	446	454	900	365	243	57	148	87
" 1897	469	490	959	437	238	41	160	83
" 1896	544	460	1,004	414	274	81	147	88
" 1895	408	353	761	287	221	59	124	70
" 1894	199	185	384	156	65	25	76	62

Sjukvårdsdagar år 1898	28,397
" " 1897	30,506
" " 1896	29,090
" " 1895	23,316
" " 1894	13,722

Medeltal sjuke per dag år 1898	77,8
" " " " 1897	83,6
" " " " 1896	79,5
" " " " 1895	65,3
" " " " 1894	37,6

Medeltal sjukvårdsdagar på hvarje patient år 1898	31,6
" " " " " " 1897	31,8
" " " " " " 1896	28,9
" " " " " " 1895	31,3
" " " " " " 1894	35,7

Källa: Tryckta årsberättelser för Maria sjukhuset.

Tab. No 36. Antalet och beskaffenheten af de å Maria sjukhusets afdelning för epidemiska sjukdomar behandlade sjukdomsfall under år 1898, jemfördt med åren 1894—1897.

Sjukdomar	Antal fall				Tillfrisknade och förbättrade	Obotade och obehandlade	Döda	Kvarliggande till följ. år.
	Män	Kvinnor	Barn	Summa				
Morbilli	13	56	94	163	147	5	11	—
Scharlatina	6	10	68	84	46	2	12	24
Diphtheria faucium	4	7	27	38	32	—	4	2
Diphtheria faucium et laryngis	—	—	13	13	11	—	2	—
Diphtheria laryngis	—	—	8	8	7	—	1	—
Rubeola	—	3	—	3	3	—	—	—
Angina	9	10	5	24	24	—	—	—
Mycosis faucium	—	1	—	1	1	—	—	—
Tuberkulosis faucium	1	—	—	1	—	1	—	—
Varicellæ	1	—	—	1	1	—	—	—
Stomatitis apht.	—	—	1	1	1	—	—	—
Laryngitis ac.	2	—	5	7	7	—	—	—
Bronchitis ac.	—	—	3	3	1	2	—	—
Pneumonia ac.	1	—	1	2	1	1	—	—
Influenza	—	1	—	1	1	—	—	—
Malaria	1	—	1	2	1	1	—	—
Febricula	—	1	2	3	1	2	—	—
Exanthema medic.	—	1	—	1	1	—	—	—
Corpus alienum larym.	—	—	1	1	—	—	1	—
Osteomyelitis colli femoris ac.	—	—	1	1	—	1	—	—
Nihil	—	—	3	3	—	3	—	—
Vårdare o. Vårdarinnor	1	54	—	55	—	53	—	2
Summa år 1898	39	144	233	416	286	71	31	28
” ” 1897	29	90	243	362	271	51	10	30
” ” 1896	21	77	154	252	192	36	10	14
” ” 1895	21	58	327	406	355	8	31	12
” ” 1894 ¹⁾	18	52	107	177	125	2	31	91
Sjukvårdsdagar år 1898					7,049			
” ” 1897					6,792			
” ” 1896					4,735			
” ” 1895					7,434			
” ” 1894					4,025			
Medeltal sjuke per dag år 1898					19,3			
” ” ” ” ” 1897					18,6			
” ” ” ” ” 1896					12,6			
” ” ” ” ” 1895					20,4			
” ” ” ” ” 1894					11,0			
Medeltal sjukvårdsdagar på hvarje patient år 1898					16,9			
” ” ” ” ” 1897					18,8			
” ” ” ” ” 1896					18,8			
” ” ” ” ” 1895					19,9			
” ” ” ” ” 1894					27,3			

¹⁾ Både å provisoriska epidemisjukhuset och epidemiafdelningen vid Maria sjukhuset tillsammans.

Källa: Tryckta årsberättelser för Maria sjukhuset.

Tab. N:o 37. Sammanställning af vårdade sjuke och sjukdomar vid Maria sjukhus' annex å villan Alkärr år 1897, jemförda med år 1896.

Sjukdomar	Överförde från Maria Sjukhus		Inkomna		Summa vårdade		A f f ö r d e								Överförde till Maria sjukhus	
							Friske		För- bättrade		Öför- bättrade		Döde			
							män	kv.	män	kv.	män	kv.	män	kv.		
Typhus abdominalis	—	—	19	15	19	15	17	13	—	—	—	—	1	—	1	2
Febris remittens	—	—	5	6	5	6	5	6	—	—	—	—	—	—	—	—
Febricula	—	—	2	1	2	1	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Febris intermittens	—	—	6	1	6	1	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Dysentria	—	—	1	4	1	4	1	2	—	—	—	—	—	2	—	—
Gastro-enteritis acuta	—	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Enteritis acuta	—	—	1	8	1	8	1	7	—	1	—	—	—	—	—	—
Cholera nostras	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Appendicitis acuta	—	—	—	2	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Pelvo-peritonitis acuta	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Bronchitis subacuta	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Polyarthrits rheum. ac.	—	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Epididymitis	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Herpes Zoster	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa år 1897	—	—	38	40	38	40	35	34	1	2	—	—	1	2	1	2
” ” 1896	—	4	20	21	20	25	14	22	1	3	—	—	2	—	3	—

Källa: Tryckta årsberättelser för Maria sjukhuset.

Tab. N:o 38. Antalet och beskaffenheten af de å vårdanstalten för sinnessjuka vid stadens arbets- och fattiggård behandlade sjukdomsformerna under år 1898, jemfördt med åren 1895—1897.

Sjukdomsformer	Antal			Tillfrisknade	Utskrifna	Döde	Kvarliggande till följ. år
	Män	Kvinnor	Summa				
Allmän förvirring	—	6	6	}	40	—	69
Insana alcoholica	3	—	3				
Tungsinne	1	14	15				
Ursinne	—	6	6				
Vansinne	4	7	11				
Förrykteth	26	22	48				
Blötsinne	2	4	6				
Allmän förlamning	6	2	8				
Sinnessjukdom med fallandesot	6	—	6				
Summa år 1898	48	61	109	—	40	—	69
” ” 1897	45	57	102	—	34	—	68
” ” 1896	53	58	111	8	41	7	63
” ” 1895	56	41	97	9	35	4	58
Sjukvårdsdagar år 1898				25,915			
” ” 1897				23,829			
” ” 1896				24,502			
” ” 1895				21,250			
Medeltal sjuke per dag år 1898				71,0			
” ” ” ” ” 1897				65,2			
” ” ” ” ” 1896				67,0			
” ” ” ” ” 1895				58,2			
Medeltal sjukvårdsdagar på hvarje patient år 1898				237,7			
” ” ” ” ” 1897				226,9			
” ” ” ” ” 1896				214,9			
” ” ” ” ” 1895				219,0			

Källa: Helsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 39. Antalet sinnessvaga och sinnessjuka personer, som vårdats genom Helsingfors stads fattigvårdsförmedling under år 1898, jemfördt med åren 1894—1897.

	Män	Kvinnor	Barn	Summa
I fattiggården intagna	—	—	—	148
Vårdade i särskilda inrättningar	—	—	—	69
Summa år 1898	—	—	—	217
” ” 1897	65	109	—	174
” ” 1896	69	104	1	174
” ” 1895	77	88	1	166
” ” 1894	54	75	2	131

Källa: Helsovårdsnämndens och Fattigvårdsstyrelsens årsberättelser.

Tab. No 40. Antalet af de å lasarettet vid Helsingfors arbets- och fattiggård vårdade sjuke under åren 1889—1898.

	1889	1890	1891	1892	1893	1894	1895	1896	1897	1898
Kvarliggande från föregående år	41	37	39	36	34	43	31	29	41	39
Under året intagne	130	95	117	155	166	118	133	157	106	116
Summa	171	132	156	191	200	161	164	186	147	155
Af desse utskrifne som friske eller förbättrade	56	45	66	67	82	69	78	74	56	56
Af desse utskrifne som obotade	13	10	11	37	37	19	18	17	7	14
" " döde	65	38	43	53	38	42	39	47	45	47
" " kvarliggande till följande år	37	39	36	34	43	31	29	48	39	38
Summa	171	132	156	191	200	161	164	186	147	155
De vårdade ledo af:										
nervsystemets sjukdomar	26	15	13	22	25	45	36	26	20	16
respirationsorganens "	74	46	50	23	64	31	40	43	32	34
digestionsorganens "	8	8	7	3	11	9	8	10	15	8
cirkulationsorganens "	12	9	12	12	8	6	7	16	19	20
urogenitalorganens "	7	6	8	20	13	13	5	5	6	5
konstitutionella "	21	21	27	29	31	29	30	47	34	33
akuta febrila "	—	2	2	11	—	8	15	10	—	—
ögon- "	4	4	3	—	—	—	—	—	—	—
öfriga "	16	21	34	63	48	20	23	29	21	39
obestämda "	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	171	132	156	191	200	161	164	186	147	155

Sjukvårdsdagarnas antal för 1898 utgjorde 12,314, medeltal sjuka per dag 33 och medeltalet sjukvårdsdagar per patient 79,4.

Källa: Helsevårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. No 41. Antalet af de å Ögonpolikliniken för medellösa vårdade patienter under år 1898.

Å r	A n t a l					
	P a t i e n t e r			Polikliniska besök	Emottagnin- gar	Besök per mottagning
	Från föregående år	Tillkomna	Summa			
1898	74	338	412	2,868	101	28,4

Källa: Helsevårdsnämndens tryckta årsberättelse.

Tab. N:o 42. Antalet af de i Sjukstugan i Sörnäs vårdade patienter under år 1898, jemfördt med föregående år 1897.

Sjukdomar	Antal patienter						
	Intagna	Tillfrisknade	Förbättrade	Obotade	Döde	Överförda till annat sjukhus	Övariggande till 1898
35 särskilda sjukdomar år 1898	149	70	43	3	20	3	10
30 " " " " 1897	76	45	22	2	4	1	2
Sjukvårdsdagar år 1898	3,034						
" " " " 1897	1,180						
Medeltal sjuke per dag år 1898	8,3						
" " " " " 1897	3,8						
Medeltal sjukvårdsdagar på hvarje patient år 1898	20,4						
" " " " " " 1897	15,6						

Källa: Helsevårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 43. De kommunala sjuksköterskornas verksamhet under år 1898, jemförd med densamma under år 1897.

Distrikt	Antal vårdade patienter				Tillfrisknade	Förda till sjukhus	Afleda	Övariggande under sköterskans vård
	Män	Qvinnor	Barn	Summa				
Norra distriktet	29	44	103	176	124	35	14	3
Södra "	59	133	151	343	251	43	29	10
Töls "	25	37	69	131	116	1	14	—
Sörnäs "	35	57	88	180	168	3	9	—
Summa år 1898	148	271	411	830	659	82	76	13
" " 1897	90	252	212	554	460	33	45	16
Sjuksköterskornas sjukbesök under år 1898	10,250							
" " " " 1897	2,106							

Källa: Helsevårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 44. Antalet af de å enskilda sjukvårdsanstalter i Helsingfors vårdade sjuke under år 1898, jämfördt med åren 1894—1897.

	H-fors allmänna polikliniska sjukhusafdelning	Diakoniss- anstalten	P. Simobrychoffs privata sjukhus ¹⁾	Fru Lybecks privata sjukhus	Prof. Engströms gynaekologiska klinik ²⁾	Garnisons sjukhusets kirurgiska poliklinik	Hemmet för obotligt sjuka	Fru Ida Basiliers privata sjukhus	Läkarens enskilda sjukhem
Kvarliggande från föregående år	—	65	—	31	—	—	35	—	—
Under året intagna	—	874	—	98	454	1,098	10	171	124
Summa	—	939	—	129	454	1,098	45	171	124 ³⁾
Af dessa utskrifna som friska eller förbättrade . .	—	726	—	56	—	—	—	—	—
” ” ” ” obotade och obehandlade	—	94	—	29	—	—	2	—	—
” ” ” ” döde	—	45	—	8	—	—	7	—	—
” ” öfverflyttade till andra sjukhus	—	—	—	14	—	—	—	—	—
” ” kvarliggande till följande år	—	74	—	22	—	—	36	—	—
Summa år 1898	—	939	—	129	454	1,098	45	171	124
” ” 1897	—	465	16	130	433	956	49	193	92
” ” 1896	66	346	44	110	460	1,180	45	148	—
” ” 1895	53	297	54	98	497	857	46	168	—
” ” 1894	—	332	86	97	153	793	39	71	—
Antal sjukvårdsdagar år 1898	—	27,062	—	12,510	7,585	—	13,258	—	1,674
” ” ” 1897	—	14,140	201	11,198	7,674	—	12,437	—	1,397
” ” ” 1896	1,647	10,472	432	10,505	7,213	—	12,018	—	—
” ” ” 1895	1,083	10,438	589	9,741	6,878	—	10,963	—	—
Medeltal sjukvårdsdagar per patient år 1898 . .	—	28,8	—	96,9	16,7	—	294,6	—	13,5
” ” ” ” 1897	—	30,4	12,5	86,1	17,8	—	253,8	—	15,2
” ” ” ” 1896	24,9	30,2	9,8	95,5	15,7	—	267,0	—	—
” ” ” ” 1895	20,8	35,1	10,9	99,4	13,0	—	238,2	—	—
” sjuke per dag år 1898	—	74,2	—	34,3	22,4	—	36,3	—	2,9
” ” ” ” 1897	—	38,7	1,5	30,7	21,0	—	34,0	—	4,5
” ” ” ” 1896	4,5	23,7	1,2	28,8	19,7	—	32,8	—	—
” ” ” ” 1895	3,0	28,6	1,6	26,7	18,9	—	30,0	—	—

¹⁾ Härmed är förenad en poliklinisk anstalt, hvarvid sjukbesökens antal under året uppgått till 2,114 eller 5,8 per dag.

²⁾ Härmed är förenad en poliklinisk anstalt, hvarvid sjukbesökens antal under året uppgått till 1,487 eller 4,0 per dag.

³⁾ Härjemte har förekommit 42 operationer.

⁴⁾ Besökens antal uppgå till 2,974 och operationernas till 296.

Källa: Helsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 45. Antalet stadsboar intagna å samt polikliniskt behandlade vid sjukhusen i staden år 1898, jemfördt med åren 1896 och 1897.

	I sjukhuset intagna	Polikliniskt behandlade
Allmänna sjukhusets medicinska afdelning	188	2,218
" " patologisk-anatomiska afdelning	15	—
" " oftalmologiska afdelning	45	1,712
" " syfilitiska "	106	731
" " kirurgiska "	388	5,376
" " accouchements "	932	—
" " gynäkologiska "	53	312
" " barnafdelning	91	2,713
Lappviks centralanstalt för sinnessjuka	51	—
Maria sjukhuset	1,238	—
Lasarettet vid stadens arbets- och fattiggård	264	700
Sjukstugan i Sörnäs	142	—
Ögonpolikliniken för medellösa	—	412
Läkares enskilda sjukhem	50	—
Diakonissanstalten	316	—
Lybecks privata sjukhem	40	—
Professor Engströms gynäkologiska klinik	128	733
Garnisonssjukhusets kirurgiska poliklinik	—	1,098
Hemmet för obotligt sjuka	45	—
Fru Basiliers privata sjukhem	51	—
Summa	4,143	16,005

Sjukhus	År 1898		År 1897		År 1896	
	Intagna	Polikliniskt behandlade	Intagna	Polikliniskt behandlade	Intagna	Polikliniskt behandlade
Statens	1,869=45,1%	12,962=81,0%	2,168=49,2%	11,926=76,5%	1,998=48,9%	11,458=67,5%
Stadens	1,644=39,7%	700= 4,4%	1,750=39,7%	600= 3,8%	1,642=40,2%	700= 4,1%
Privata	630=15,2%	2,343=14,6%	487=11,1%	3,070=19,7%	446=10,9%	4,811=28,4%
Summa	4,143=100%	16,005=100%	4,405=100%	15,596=100%	4,086=100%	16,969=100%

Källa: Helsevårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 46. Antalet patienter¹⁾ insända genom veneriska besiktningssbyrån till syfilitiska afdelningen under år 1898, jemfördt med åren 1894—1897.

	S y f i l i s					Mjuk chanker		Dröppel		Hudsjukdomar m. fl.		Summa patienter
	Recens		Recidiv		Summa	mk.	kvk.	mk.	kvk.	mk.	kvk.	
	mk.	kvk.	mk.	kvk.								
Besiktningsskvinnor	—	7	—	11	18	—	10	—	85	—	7	120
Extra besiktigade personer . .	4	7	1	4	16	—	2	6	35	2	1	62
Summa år 1898	4	14	1	15	34	—	12	6	120	2	8	182
„ „ 1897	3	9	4	13	29	1	17	3	123	1	4	178
„ „ 1896	—	6	3	26	35	2	35	2	61	1	9	145
„ „ 1895	5	12	1	33	51	16	17	4	23	1	3	125
„ „ 1894	2	13	3	31	49	—	11	4	15	1	6	86

¹⁾ Vid årets ingång voro 86 kvinnor underkastade regelbunden besiktning och utgjorde antalet vid årets slut 112.

Källa: Helsevårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 47. Uppgift å under kontroll stående fosterbarn i staden för åren 1896—1898.

Å r	A n t a l								
	Öfvervarande från föregående år	Under året inskrifna	Summa	Fyllda 8 år	Återtagna af föräldrane.	Utackorderade på landet eller i fattiggården	Adopterade m. m.	Döde	Öfveriggande till följande år
1896 . . .	94	75	169	3	33	13	2	17	101
1897 . . .	101	101	202	3	48	15	5	26	105
1898 . . .	105	95	210	4	26	16	5	23	136

Källa: Helsevårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 48. Antalet af de utaf helsopolisen i Helsingfors verkställda syner, besigtningar m. m. under år 1898, jemfördt med åren 1893—1897.

Ställen, där syner m. m. blifvit verkställda	Stadsdelar													Summa	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Sörnäs	Tolva	Hernandsfad		Gammelstaden
Gårdar	941	810	665	1,391	872	908	732	35	178	288	1,013	567	1	—	8,401
Bostäder	5	5	3	11	4	16	11	1	—	3	9	7	—	—	75
Hotel, vårdshus och matserveringar	1	2	3	3	3	1	—	4	—	—	1	—	—	—	18
Fabriker o. handtvärkerier	1	9	7	5	5	6	2	—	—	—	3	9	—	—	47
Salutorg	—	144	376	162	—	—	—	—	—	—	78	10	—	—	770
Saluhallar	—	142	350	—	—	—	—	—	—	—	78	—	—	—	570
Slakthus o. korfmakerier	—	—	49	50	6	—	28	—	—	—	15	18	—	—	166
Köttbutiker	346	229	165	266	215	132	87	—	—	—	118	40	—	—	1,598
Salubodar för födoämnen	136	84	63	475	158	290	176	3	4	46	392	148	1	—	1,976
Mjolkbutiker	228	101	66	503	144	203	121	1	18	30	256	145	1	—	1,817
Bagerier och konditorier	136	92	62	74	58	65	36	—	—	8	68	11	—	—	550
Förvaringsrum för födoämnen	6	34	22	4	—	—	1	1	—	7	—	—	—	—	75
Magasin	—	12	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16
Källare	19	87	7	12	1	2	39	1	—	—	10	11	—	—	189
Nybyggen	1	—	4	1	4	—	3	1	—	—	1	3	—	—	18
Afsträden	967	823	674	1,482	886	944	734	35	174	342	1,045	600	1	—	8,707
Slaskbrunnar	788	792	512	1,373	940	1,019	709	16	161	169	820	137	—	—	7,439
Pissoirer	115	77	100	120	55	75	25	2	13	21	50	12	—	—	665
Stall	440	513	219	475	245	181	437	11	26	140	582	594	1	—	3,864
Afstjälpningsplatser	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	5	9	—	—	16
Afloop och diken	—	—	—	—	—	—	8	—	—	—	24	41	—	—	73
Tunnor och lådor	103	12	78	1	—	—	—	8	1	42	113	31	—	—	330
Brunnar	10	17	3	8	13	6	34	—	—	15	32	183	—	—	321
Passagerareångfartyg	—	—	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12
Syner med anledning af anmälda akuta sjukdomsfall	121	74	42	159	57	68	40	5	12	17	293	123	22	—	1,033
Besök med anledning af anmälda fall af tuberkulos	26	13	12	58	28	60	23	—	—	2	49	37	6	—	314
Besök med anledning af anmälda fosterbarn	5	5	6	16	13	20	5	—	—	9	27	12	5	—	123
Diverse förrättningar	5	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	3	—	—	11
Desinfektioner	22	44	19	48	36	37	15	—	6	9	77	17	9	—	339
Mjolkprof tagna till analys	62	24	87	96	37	52	20	—	12	3	44	9	—	—	446
Vattenprof " " "	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	11	—	—	54
Diverse varuprof tagna till analys	1	1	5	35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	66
Summa år 1898	4,485	4,086	3,614	6,830	3,783	4,085	3,287	124	608	1,307	5,058	2,778	47	54	40,146
" " 1897	5,000	3,762	3,992	8,928	4,498	6,020	3,407	82	569	1,624	5,704	3,835	133	53	47,607
" " 1896	1,983	1,514	2,348	2,732	1,030	1,588	1,591	35	303	—	1,663	1,815	21	50	16,682
" " 1895	2,160	1,367	2,434	3,240	1,824	1,630	1,262	49	230	—	1,777	567	65	60	16,665
" " 1894	3,011	2,480	2,854	4,493	2,208	2,465	1,981	97	393	—	2,754	1,157	5,475	—	29,368
" " 1893	2,722	3,331	2,222	6,157	2,923	3,843	2,069	267	800	—	3,922	3,087	—	—	31,343

Källa: Helsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. No 49. Resultaten af de kemiska undersökningarna af Helsingfors vattenledningsvatten under år 1898.

Månad	Dag	Nummer	Fasta ämnen	Organiska ämnen	Glödningst-förlust	Reducerad kal. perm.	Klor	Ammoniak	Salpetersyr-lighet	Salpetersyra	Fysikalisk beskaffenhet
Jan.	4	I	9,68	5,60	4,08	6,29	0,57	spår	0	sv. spår	Något oklart, gulfärgadt.
"	4	II	8,00	4,56	3,44	5,00	0,57	"	0	"	Nästan klart, "
"	18	I	12,80	8,24	4,56	6,38	0,64	"	0	"	Grumligt, "
"	18	II	9,12	5,20	3,92	5,37	0,60	"	0	"	Nästan klart, "
Febr.	1	I	9,28	5,44	3,84	6,05	0,64	sv. spår	0	"	Något oklart, "
"	1	II	8,40	4,64	3,76	5,81	0,60	"	0	"	" " " "
"	15	I	8,80	4,96	3,84	5,63	0,75	spår	0	"	Nästan klart, "
"	15	II	8,00	4,28	3,72	4,95	0,64	"	0	"	Klart, "
Mars	1	I	8,32	4,96	3,36	4,77	0,75	"	0	"	Nästan klart, "
"	1	II	7,56	4,40	3,16	4,59	0,64	"	0	"	Klart, "
"	15	I	8,64	5,04	3,60	4,58	0,75	"	0	"	Något oklart, "
"	15	II	6,64	3,36	3,28	4,40	0,75	"	0	"	Klart, "
"	29	I	8,88	5,28	3,60	4,59	0,71	"	0	"	Något oklart, "
"	29	II	7,96	4,28	3,68	4,62	0,70	"	0	"	" " " "
April	12	I	7,72	4,48	3,24	4,59	0,65	"	0	ytt.sv.spår	Nästan klart, svagt gulfärgadt.
"	12	II	7,16	4,24	2,92	4,23	0,65	"	0	"	Klart, "
"	26	I	6,76	3,96	2,80	3,61	0,65	"	0	"	Oklart, "
"	26	II	6,40	3,84	2,56	3,31	0,65	"	0	"	Något oklart, "
Maj	10	I	10,80	7,24	3,56	5,09	0,59	"	0	"	" " " "
"	10	II	6,96	4,08	2,88	3,91	0,55	"	0	"	Klart, "
"	24	I	7,36	4,16	3,20	5,07	0,53	sv. spår	0	0	Nästan klart, "
"	24	II	5,68	3,08	2,60	4,20	0,46	"	0	0	Klart, "
Juni	7	I	8,00	3,68	4,32	6,98	0,46	spår	0	ytt.sv.spår	" gulfärgadt.
"	7	II	7,60	3,68	3,92	6,11	0,46	"	0	"	" " " "
"	22	I	7,40	4,08	3,32	5,02	0,53	"	0	"	Nästan klart, "
"	22	II	6,56	3,84	2,72	4,64	0,50	"	0	"	Klart, "
Juli	20	I	7,36	3,76	3,60	4,95	0,50	"	0	sv. spår	Nästan klart, "
"	20	II	7,12	4,32	2,80	4,17	0,50	"	0	"	Klart, "
Aug.	3	I	8,08	4,88	3,20	4,11	0,53	sv. spår	0	ytt.sv.spår	Nästan klart, svagt gulfärgadt.
"	3	II	8,00	5,44	2,56	3,49	0,50	"	0	sv. spår	" " " "
"	18	I	7,44	4,16	3,28	4,14	0,50	"	0	ytt.sv.spår	Klart, "
"	18	II	7,04	4,40	2,64	3,58	0,50	"	0	"	" " " "
Sept.	17	I	8,40	5,40	3,00	4,59	0,70	"	0	sv. spår	Något oklart, "
"	17	II	6,88	4,32	2,56	3,85	0,70	"	0	"	Klart, "
Okt.	6	I	7,84	5,04	2,80	3,70	0,65	"	0	0	" " " "
"	6	II	7,28	4,64	2,64	2,98	0,63	"	0	0	" " " "
"	13	I	8,40	5,40	3,00	3,67	0,64	"	0	ytt.sv.spår	Något oklart, "
"	13	II	7,68	4,92	2,76	2,68	0,60	"	0	"	Nästan klart, "
"	27	I	9,32	5,52	3,80	3,45	0,64	"	0	"	Oklart, "
"	27	II	7,72	4,84	2,88	3,22	0,60	"	0	"	Nästan klart, "
Nov.	10	I	13,04	7,68	5,36	7,58	0,70	spår	0	sv. spår	Grumligt, gulfärgadt
"	10	II	13,04	7,68	5,36	7,12	0,70	"	0	"	Oklart, "
Dec.	1	I	16,80	10,56	6,24	7,58	0,64	"	0	"	Grumligt, "
"	1	II	13,92	9,12	4,80	5,78	0,60	"	0	"	" " " "
"	8	I	15,36	10,40	5,16	6,99	0,55	"	sv. spår	"	" " " "
"	8	II	12,36	7,68	4,68	6,65	0,60	"	ytt.sv.spår	"	Oklart, "
"	22	I	9,60	5,28	4,32	7,54	0,60	"	0	ytt.sv.spår	Något oklart, "
"	22	II	9,08	5,20	3,88	6,09	0,53	"	0	"	Nästan klart, "
Medeltal:		I	9,42	5,63	3,79	5,29	0,62				
		II	8,17	4,83	3,34	4,64	0,59				

I anger filtrerad åvatten. — II anger filtrerad vatten. — Talen ange gram å 100 liter vatten.

Källa: Helsingfors stadsrådets tryckta årsberättelse.

Tab. N:o 50. Medeltalen af alla kemiska analyser af Helsingfors vattenledningsvatten under åren 1890—1898.

Å r	Ofiltrerad vatten					Filtrerad vatten					Antal prof
	Fasta ämnen	Organiska ämnen	Gjodningsförlust	Syre-förbrukning	Klor	Fasta ämnen	Organiska ämnen	Gjodningsförlust	Syre-förbrukning	Klor	
1890	9,35	5,37	3,98	5,50	0,63	8,90	4,60	3,60	5,09	0,62	47
1891	9,02	5,49	3,53	5,47	0,59	8,48	5,20	3,37	5,16	0,56	47
1892	10,06	5,67	4,39	5,30	0,61	8,68	4,78	3,90	4,86	0,60	52
1893	10,35	6,79	3,56	4,80	0,61	8,49	5,34	3,15	4,20	0,58	43
1894	10,65	7,00	3,65	5,61	0,61	8,29	4,97	3,32	4,97	0,58	50
1895	9,78	6,01	3,77	5,60	0,61	8,27	5,07	3,20	4,83	0,60	48
1896	9,03	5,61	3,42	5,12	0,63	7,63	4,55	3,08	4,54	0,61	46
1897	9,47	5,96	3,51	4,96	0,64	8,12	5,04	3,08	4,23	0,61	44
1898	9,42	5,63	3,79	5,29	0,62	8,17	4,83	3,34	4,64	0,59	48

Anm. Talen ange gram å 100 liter.

Källa: Helsevårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 51. Antalet af de å undersökningsstationen för lifsmedel verkställda undersökningar under åren 1890—1898.

	1890	1891	1892	1893	1894	1895	1896	1897	1898
Å svinkött	2,785	2,581	1,811	1,459	1,876	1,415	1,725	2,726	2,365
„ öfriga slag af kött	15	17	19	25	17	11	15	16	10
„ mjölk och grädda	600	373	330	265	218	126	117	311	515
„ vatten	388	125	169	170	245	111	83	75	103
„ öfriga slag af lifsmedel	21	28	50	63	53	45	70	104	61
Arsenikprof	78	56	101	57	202	119	75	66	49
Öfriga undersökningar	16	9	18	53	31	36	34	88	50
Summa	3,912	3,189	2,498	2,092	2,642	1,863	2,119	3,422	3,153
Af dessa hafva myndigheter föranledt	841	363	375	338	319	223	195	447	512
„ „ „ enskilda personer „	3,071	2,826	2,123	1,754	2,323	1,640	1,924	2,975	2,641

Källa: Helsevårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. No 52. Resultaten af de bakteriologiska undersökningarna af Helsingfors stads vattenledningsvatten år 1898.

Undersökningsdag	Åvatten		Filtrerad vatten		Vattenståndet i ån i förhållande till damtrüskeln (meter)							
	Temp. i °C.	Antal bakt. kolonier	Temp. °C.	Antal bakt. kolonier	lördag	söndag	måndag	tisdag	onsdag	torsdag	fredag	datum
4 jan.	0,2	2,912	0,4	235	1,10	0,88	0,77	0,66	0,60	0,60	0,55	1-7/1
11 "	0,2	977	0,2	69	0,55	0,48	0,45	0,46	0,43	0,43	0,40	8-14/1
18 "	0,2	4,177	0,2	107	0,52	0,46	0,52	0,48	0,63	1,07	0,90	15-21/1
25 "	0,2	1,468	0,2	200	0,74	0,62	0,52	0,45	0,40	0,48	0,41	22-28/1
1 febr.	0,2	895	0,2	47	0,38	0,39	0,35	1,32	0,32	0,29	0,29	29/1-4/2
8 "	0,2	330	0,2	58	0,27	0,28	0,23	0,23	0,21	0,26	0,27	5-11/2
15 "	0,2	123	0,2	20	0,28	0,29	0,15	0,26	0,28	0,30	0,30	12-18/2
22 "	0,2	210	0,2	21	0,11	0,26	0,25	0,23	0,25	0,24	0,08	19-25/2
1 mars	0,2	226	0,2	15	0,22	0,24	0,21	0,22	0,22	0,23	0,22	26/2-4/3
9 "	0,2	422	0,2	19	0,12	0,23	0,21	0,18	0,20	0,17	0,17	5-11/3
15 "	0,2	556	0,2	18	0,13	0,23	0,21	0,23	0,23	0,12	0,22	12-18/3
23 "	0,2	495	0,2	21	0,11	0,22	0,18	0,10	0,13	0,18	0,20	19-25/3
29 "	0,2	480	0,2	23	0,15	0,16	0,14	0,10	0,12	0,10	0,12	26/3-1/4
6 april	0,2	—	0,4	—	0,13	0,23	0,23	0,28	0,31	0,32	0,34	2-8/4
12 "	0,2	3,360	0,4	362	0,31	0,34	0,34	0,29	0,28	0,27	0,27	9-15/4
19 "	0,2	2,806	0,4	112	0,25	0,29	0,26	0,26	0,27	0,28	0,34	16-22/4
27 "	0,2	15,600	0,6	568	0,48	0,71	0,93	1,11	1,25	1,47	1,75	23-29/4
3 maj	2,0	10,500	3,0	368	1,95	1,88	1,82	1,75	1,77	1,93	1,97	30/4-6/5
10 "	10,0	1,520	10,0	74	1,84	1,70	1,53	1,34	1,20	1,36	1,57	7-13/5
17 "	11,4	1,872	11,0	67	1,58	1,28	1,00	0,88	0,78	0,73	0,62	14-20/5
24 "	14,4	622	14,4	17	0,56	0,51	0,43	0,40	0,42	0,42	0,43	21-27/5
1 juni	12,8	1,509	13,0	30	0,55	0,90	0,92	0,73	0,65	0,95	0,91	28/5-3/6
7 "	17,0	427	16,8	28	0,75	0,61	0,50	0,40	0,36	0,33	0,30	4-10/6
14 "	20,2	332	20,2	33	0,25	0,26	0,24	0,23	0,23	0,20	0,15	11-17/6
22 "	17,0	143	17,0	22	0,20	0,22	0,20	0,18	0,17	0,16	0,20	18-24/6
30 "	19,2	121	19,0	10	0,20	0,21	0,19	0,20	0,17	0,17	0,29	25/6-1/7
5 juli	18,4	336	18,4	13	0,30	0,30	0,21	0,19	0,16	0,15	0,14	2-8/7
12 "	19,8	124	19,8	14	0,14	0,14	0,10	0,10	0,09	0,11	0,08	9-15/7
21 "	18,4	262	18,4	17	0,17	0,17	0,17	0,17	0,20	0,23	0,20	16-22/7
28 "	18,2	260	18,2	28	0,18	0,18	0,17	0,19	0,20	0,19	0,18	23-29/7
3 aug.	18,2	350	18,2	26	0,17	0,17	0,17	0,17	0,17	0,17	0,17	30/7-5/8
10 "	18,6	—	18,6	—	0,17	0,16	0,16	0,17	0,17	0,17	0,17	6-15/8
18 "	18,0	169	18,0	35	0,17	0,16	0,14	0,13	0,12	0,13	0,19	13-19/8
25 "	17,0	—	17,2	—	0,21	0,21	0,17	0,19	0,19	0,17	0,16	20-26/8
—	—	—	—	—	0,05	0,08	0,00	0,01	0,04	0,07	0,13	27/8-2/9
7 sept.	12,6	335	12,8	57	0,14	0,15	0,12	0,10	0,10	0,08	0,07	8-9/9
—	—	—	—	—	0,05	0,12	0,07	0,07	0,10	0,08	0,08	10-16/9
17 sept.	11,2	360	11,4	15	0,08	0,12	0,07	0,06	0,06	0,06	0,06	17-23/9
22 "	10,8	379	11,2	27	0,05	0,10	0,06	0,06	0,06	0,07	0,08	24-30/9
29 "	9,0	194	9,4	22	0,07	0,10	0,07	0,03	0,05	0,04	0,07	1-7/10
6 okt.	8,0	359	8,2	16	0,03	0,08	0,05	0,00	0,05	0,01	0,03	8-14/10
13 "	6,4	373	6,6	18	0,03	0,08	0,07	0,05	0,05	0,03	0,01	15-21/10
20 "	1,0	408	1,0	52	0,01	0,07	0,04	0,05	0,14	0,17	0,14	22-28/10
27 "	2,0	890	2,0	55	0,11	0,15	0,12	0,13	0,12	0,13	0,36	29/10-4/11
10 nov.	2,2	9,090	2,4	224	0,35	0,32	0,30	0,22	0,19	0,19	0,18	5-11/11
14 "	1,6	1,690	1,6	364	0,18	0,20	0,17	0,21	0,20	0,21	0,22	12-18/11
17 "	2,4	1,330	2,4	268	0,20	0,20	0,14	0,16	0,21	0,15	0,15	19-25/11
24 "	1,4	1,434	1,6	121	0,18	0,21	0,36	0,85	0,78	0,85	1,03	26/11-2/12
1 dec.	0,4	9,070	0,6	240	1,30	1,20	0,75	0,82	0,90	1,13	1,20	3-9/12
8 "	2,0	7,800	2,0	295	0,91	1,00	0,75	0,96	0,47	0,45	0,34	10-16/12
16 "	0,1	1,938	0,2	126	0,40	0,43	0,40	0,38	0,35	0,35	0,34	17-23/12
22 "	0,1	2,500	0,2	196	0,35	0,40	0,38	0,40	0,54	0,84	0,85	26-30/12
30 "	0,4	2,100	0,3	274	0,66	—	—	—	—	—	—	21/12

Källa: Helsingfors stads vattenledningsnämndens tryckta årsberättelse.

Tab. N:o 53. Resultaten af de bakteriologiska undersökningarna af Helsingfors stads vattenledningsvatten från skilda filtra år 1898.

Undersökningsdag	Antal bakteriekolonier i 1 kubikcentimeter vatten							Undersökningsdag	Antal bakteriekolonier i 1 kubikcentimeter vatten								
	Åvatten	Filteradt vatten	F i l t r u m						Åvatten	Filteradt vatten	F i l t r u m						
			1	2	3	4	5				6	1	2	3	4	5	6
4 jan.	2,912	235	125	75	94	255	344	469	5 juli	336	13	—	12	—	9	11	18
11 "	977	69	56	35	71	68	44	61	12 "	124	14	—	—	16	18	29	28
18 "	4,177	107	34	359	208	52	—	88	21 "	262	17	60	16	6	18	—	14
25 "	1,468	200	183	98	106	166	169	—	28 "	260	28	39	—	22	83	50	44
1 febr.	895	47	56	48	90	95	80	—	3 aug.	350	26	25	—	16	29	33	—
8 "	330	58	51	53	82	64	59	78	18 "	169	35	42	44	352	172	24	31
15 "	123	20	19	25	22	14	21	22	25 "	—	—	—	—	—	—	—	—
22 "	210	21	14	13	33	24	12	24	7 sept.	335	57	42	62	62	36	40	58
1 mars	226	15	12	16	10	12	12	13	17 "	360	15	16	28	13	7	14	16
9 "	422	19	12	7	16	22	29	30	22 "	379	27	23	48	14	21	35	34
15 "	556	18	17	14	18	26	25	13	29 "	194	22	7	5	5	28	36	137
23 "	495	21	16	14	10	32	21	18	6 okt.	359	16	—	28	24	10	14	24
29 "	480	23	23	132	30	40	42	44	13 "	373	18	50	22	11	14	—	14
12 april	3,360	362	326	454	329	322	—	287	20 "	408	52	48	16	14	53	61	26
19 "	2,806	112	114	161	404	92	175	88	27 "	890	55	60	—	523	110	76	80
27 "	15,600	586	658	140	729	500	368	114	10 nov.	9,090	224	1,058	—	—	183	126	1,414
3 maj	10,500	368	691	—	640	95	104	348	14 "	1,690	364	—	478	787	168	185	621
10 "	1,520	74	90	76	110	—	87	75	17 "	1,330	268	—	—	508	88	117	112
17 "	1,872	67	44	90	—	56	77	91	24 "	1,434	121	98	70	121	33	40	66
24 "	622	17	—	53	20	22	17	11	1 dec.	9,070	240	258	234	449	50	37	—
1 juni	1,509	30	34	33	34	26	24	—	8 "	7,800	295	282	218	278	—	384	400
7 "	427	28	24	34	20	11	—	15	16 "	1,938	126	106	74	110	106	146	277
14 "	332	33	16	—	8	35	20	22	22 "	2,500	196	200	74	260	332	178	250
22 "	143	22	17	—	12	22	—	17	30 "	2,100	274	—	184	116	172	249	171
30 "	121	10	8	—	—	11	8	15									

Ann. De inom klammer inneslutna siffrorna angifva bakteriehållan hos det af de resp. filtra under de första dagarna efter deras igångsättning levererade vattnet, som icke användes för vattenledningens behof utan fick borttränna.

Källa: Helsingfors stads hälsovårdsnämndens tryckta årsberättelse.

Tab. N:o 54. Uppgifter angående lärarepersonalen vid Kejsarliga Alexanders universitetet för läsåren 1884—1887, 1887—1890, 1890—1893, 1893—1896 och 1896—1899.

	1884—87	1887—90	1890—93	1893—96	1896—99
Ordinarie professioner	32 ¹⁾	32 ⁴⁾	33 ⁷⁾	34 ¹⁰⁾	39 ¹³⁾
Extra ordinarie d:o, på stat	3 ²⁾	5 ⁵⁾	5 ⁸⁾	6 ¹¹⁾	6 ¹⁴⁾
D:o d:o d:o, personelt utsedde	10	9	10	10	13
Adjunkter	2 ³⁾	4	4 ⁹⁾	5 ¹²⁾	9 ¹⁵⁾
Assistent vid teol. fakulteten	1	—	1	1	1
Lärare i tandläkarekonst	—	—	1	1	1
Docenturer	36	39	37	43	51
Lektorer, fast anstälde	6	7 ⁶⁾	7	7	6
D:o personelt d:o	3	3	2	3	5
Summa	93	99	110	110	131
Exercitiemästare	5	6	6	7	7

Källa: Rektors treårs berättelser.

¹⁾ 3 vakanta. — ²⁾ 2 vakanta. — ³⁾ 2 vakanta. — ⁴⁾ 4 vakanta. — ⁵⁾ 3 vakanta. — ⁶⁾ 1 vakant. — ⁷⁾ 3 vakanta. — ⁸⁾ 2 vakanta. — ⁹⁾ 1 vakant. — ¹⁰⁾ 2 vakanta. — ¹¹⁾ 1 vakant. — ¹²⁾ 1 vakant. ¹³⁾ 9 vakanta. — ¹⁴⁾ 2 vakanta. — ¹⁵⁾ 5 vakanta.

Tab. No 55. Uppgifter angående den studerande ungdomen vid Kejsersliga Alexanders universitet för läsåren 1887—1899.

	1887—88	1888—89	1889—90	1890—91	1891—92	1892—93	1893—94	1894—95	1895—96	1896—97	1897—98	1898—99
<i>Inskrifts</i> antal studerande	298	267	295	278	333	321	323	351	393	394	403	433
Summa under treårs perioderna	860			932			1,067			1,230		
medeltal under " "	287			311			356			410		
medel-tillökning under treårs perioderna	31			24			45			54		
<i>Aflagda examina:</i>												
Teologie kand. examen	1	1	—	—	—	2	1	—	2	2	1	5
" lic. "	—	—	—	—	1	2	—	—	2	—	—	1
Jur. utr. kand. "	7	3	10	10	5	3	12	5	1	4	6	4
" " lic. "	1	—	—	—	2	—	1	—	—	1	1	—
Medicine kand. "	14	21	18	32	23	35	14	21	13	27	28	34
" lic. "	13	12	12	12	15	15	19	14	29	30	20	17
Filos. kand. " vid hist. fil. sekt.	32	38	50	38	37	32	66	27	31	48	35	40
" lic. " " " " "	7	4	7	9	5	8	5	5	3	6	—	7
Filos. kand. " " fys. mat. "	48	40	40	25	14	14	14	12	19	30	16	24
" lic. " " " " "	4	2	4	6	4	1	5	3	3	—	1	4
Lärare kand. "	1	3	—	3	4	1	—	2	1	1	3	2
Pedagogie "	39	12	11	27	30	14	10	22	8	20	19	18
Teol. dimissions- "	38	24	24	17	33	42	16	36	30	39	30	27
Allmän rätts- "	28	42	37	36	53	49	20	21	15	20	18	34
Högre förvaltnings "	—	—	—	—	—	—	—	14	19	14	31	24
Domare- "	3	5	4	4	7	3	8	8	—	—	—	—
Lägre förvaltnings "	—	—	—	—	—	—	—	9	11	10	7	11
Kameral- "	29	46	59	51	60	36	46	9	—	—	—	—
Förberedande jur. kand. examen	—	—	—	—	—	—	—	—	11	7	5	8
Bergs- examen	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Teol. preliminär "	18	32	29	28	41	32	31	33	33	26	18	23
Medicinsk " "	—	—	18	21	24	13	21	25	29	25	23	16
Tandläkare kand. "	—	—	—	—	—	2	1	1	—	2	4	1
Tandläkare "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2
Summa	283	285	324	319	358	304	290	267	261	313	267	302

Källa: Rektors treårs berättelser.

Tab. N:o 56. Uppgifter angående Polytekniska institutets i Finland lärare och elever under läsåren 1889—1890 t. o. m. 1898—1899.

	A n t a l									
	1889—90	1890—91	1891—92	1892—93	1893—94	1894—95	1895—96	1896—97	1897—98	1898—99
Ordinarie lärare	13	12	13	12	13	13	13	13	13	10
Extra lärare	15	15	16	16	16	16	17	18	19	19
Vikarierande lärare	2	1	—	1	—	2	1	—	—	3
Biträdande lärare för undervisning på finska språket	2	2	2	1	2	2	2	3	3	3
Summa	32	30	31	30	31	33	33	34	35	35
Högsta antalet under läsåret inskrifna elever:										
i fackskolan för ingenjörväsende	37	34	28	26	26	34	54	60	66	80
i " " maskinbyggnad	17	21	28	31	29	34	46	53	58	75
i " " arkitektur	35	30	30	29	20	19	18	18	26	26
i " " kemisk teknologi	19	13	18	21	27	33	26	28	28	43
i " " landmäteri	24	15	24	53	29	35	32	25	42	26
Summa	132	113	128	130	131	155	176	184	220	250
Häraf med svenskt modersmål	103	87	93	97	93	113	125	125	184	161
" " finskt "	26	25	35	33	38	42	51	59	72	87
" " annat "	3	1	—	—	—	—	—	—	—	2
Summa	132	113	128	130	131	155	176	184	220	250
Häraf manliga elever	129	110	125	127	128	152	173	182	217	245
" qvinliga "	3	3	3	3	3	3	3	2	3	5
Summa	132	113	128	130	131	155	176	184	220	250
Elevernars högsta ålder	33	28	29	29	30	28	34	34	40	41
" medel- "	22,12	22,47	22,12	22,74	22,23	21,79	22,16	22,05	21,81	22,35
" lägsta "	18	19	18	18	18	18	18	18	18	18
Utdimmitterade efter fulländad kurs:										
i fackskolan för ingenjörväsende	3	8	6	5	1	2	7	4	9	11
i " " maskinbyggnad	3	2	2	6	4	6	6	11	10	6
i " " arkitektur	5	7	8	3	1	2	2	3	4	4
i " " kemisk teknologi	1	2	—	2	3	5	6	4	5	5
i " " landmäteri	15	10	9	6	13	12	16	11	18	13
Summa	27	29	25	22	22	27	37	33	46	39

Källa: Direktors årsberättelser.

Tab. N:o 57. Uppgifter angående elementarläro-

Benämning	Läseår	Antal			
		klasser	lärare och lärarinnor	elever	
				gossar	flickor
Statens läroverk.					
<i>Helsingfors Normallyceum</i>	1887-88	8	20	207	—
"	1888-89	8	20	203	—
"	1889-90	8	19	193	—
"	1890-91	8	21	179	—
"	1891-92	8	20	180	—
"	1892-93	8	19	149	—
"	1893-94	8	21	145	—
"	1894-95	8	18	148	—
"	1895-96	8	20	146	—
"	1896-97	8	19	129	—
<i>Helsingfors Normallyceum</i>	1888-89	8	22	294	—
"	1889-90	8	21	293	—
"	1890-91	8	24	291	—
"	1891-92	8	20	252	—
"	1892-93	8	16	223	—
"	1893-94	8	14	206	—
"	1894-95	8	14	198	—
"	1895-96	8	15	177	—
"	1896-97	8	18	181	—
<i>Helsingfors Reallyceum</i>	1887-88	8	18	134	—
"	1888-89	8	20	109	—
"	1889-90	8	18	119	—
"	1890-91	8	18	123	—
"	1891-92	8	16	112	—
"	1892-93	8	16	119	—
"	1893-94	8	17	131	—
"	1894-95	8	18	150	—
"	1895-96	8	17	174	—
"	1896-97	8	22	224	—
<i>Helsingfors Reallyceum</i>	1891-92	1	7	40	—
"	1892-93	2	6	100	—
"	1893-94	3	9	159	—
"	1894-95	4	14	220	—
"	1895-96	5	14	281	—
"	1896-97	6	16	332	—
<i>Helsingfors Fruntimmersskola</i>	1887-88	7	19	—	283
"	1888-89	7	17	—	287
"	1889-90	7	19	—	277
"	1890-91	7	18	—	276
"	1891-92	7	23	—	272
"	1892-93	7	19	—	257
"	1893-94	7	16	—	266
"	1894-95	7	21	—	276
"	1895-96	7	22	—	289
"	1896-97	7	23	—	279
<i>Helsingfors Fruntimmersskola</i>	1887-88	7	19	—	268
"	1888-89	7	19	—	283
"	1889-90	7	17	—	263
"	1890-91	7	20	—	255
"	1891-92	7	20	—	250
"	1892-93	7	20	—	226
"	1893-94	7	21	—	221
"	1894-95	7	20	—	237
"	1895-96	7	20	—	235
"	1896-97	7	19	—	249

* Med undantag af läroverken med ryskt undervisningsspråk, i brist på fullständiga uppgifter. —

verken ¹⁾ i Helsingfors under läseåren 1887—1897. ²⁾

Föreståndarens eller föreståndarinns namn	Undervisnings språk	Elevernas modersmål			Läroverkets stat		Statsanslag
		Svenska	Finska	Något annat språk	Antal	%	
—	Svenska	186	11	11	97,773	73	—
—	"	181	11	11	94,864	71	—
—	"	175	11	7	97,243	91	—
—	"	165	8	6	94,763	15	—
—	"	168	5	7	95,321	37	—
—	"	140	5	4	98,378	32	—
—	"	138	4	3	96,637	65	—
—	"	141	4	3	98,456	91	—
—	"	140	3	3	100,616	65	—
—	"	126	2	1	106,403	42	—
—	Finska	68	224	2	99,855	21	—
—	"	58	233	2	103,901	11	—
—	"	50	239	2	100,143	59	—
—	"	41	209	2	99,132	05	—
—	"	37	183	3	84,996	73	—
—	"	38	165	3	88,502	94	—
—	"	30	165	3	91,297	72	—
—	"	26	149	2	92,531	53	—
—	"	33	145	3	97,375	18	—
—	Svenska	134	—	—	66,400	—	—
—	"	103	1	5	56,700	—	—
—	"	111	3	5	65,785	50	—
—	"	119	2	2	66,586	—	—
—	"	104	5	3	71,120	—	—
—	"	110	5	4	72,615	55	—
—	"	124	3	4	73,093	33	—
—	"	145	2	3	74,041	34	—
—	"	169	1	4	75,200	—	—
—	"	172	31	21	79,136	05	—
—	Finska	8	32	—	8,647	38	—
—	"	15	85	—	17,050	—	—
—	"	21	138	—	27,420	—	—
—	"	24	196	—	36,640	—	—
—	"	28	253	—	49,740	—	—
—	"	37	395	—	62,440	—	—
—	Svenska	269	1	13	56,859	99	—
—	"	271	1	15	55,359	99	—
—	"	364	1	12	55,536	67	—
—	"	256	1	19	55,173	33	—
—	"	250	—	22	57,993	30	—
—	"	235	—	22	57,993	23	—
—	"	243	—	23	58,712	—	—
—	"	254	—	22	56,899	33	—
—	"	272	—	17	57,007	51	—
—	"	265	—	14	57,758	51	—
—	Finska	36	232	—	42,952	—	—
—	"	27	256	—	40,384	58	—
—	"	19	244	—	42,950	—	—
—	"	26	228	1	43,700	—	—
—	"	38	211	1	44,678	90	—
—	"	31	195	—	47,755	—	—
—	"	25	195	1	46,879	70	—
—	"	25	211	1	47,508	73	—
—	"	30	204	1	47,931	25	—
—	"	39	210	—	49,046	67	—

²⁾ Officiella statistiken för läseåret 1898-99 ännu ej utkommen.

Fortsättning.

Benämning	Lärsår	A n t a l			
		klasser	lärare och lärarinnor	elever	
				gossar	flickor
<i>Helsingfors Realskola</i>	1887—88	4	11	72	—
" "	1888—89	4	11	59	—
" "	1889—90	4	11	53	—
" "	1890—91	4	11	40	—
" "	1891—92	4	11	34	—
" "	1892—93	4	11	24	—
" "	1893—94	3	10	17	—
" "	1894—95	1	11	12	—
" "	1895—96	1	9	3	—
Privata läroverk.					
<i>Helsingfors Lyceum jemte förskola</i>	1887—88	7	23	92	—
" " " "	1888—89	5	20	68	—
" " " "	1889—90	2	12	27	—
" " " "	1890—91	1	9	7	—
<i>Nya svenska läroverket</i>	1887—88	7	20	212	—
" " " "	1888—89	9	24	249	—
" " " "	1889—90	9	23	270	—
" " " "	1890—91	9	21	278	—
" " " "	1891—92	9	20	283	—
" " " "	1892—93	9	18	282	—
" " " "	1893—94	9	18	280	—
" " " "	1894—95	9	19	277	—
" " " "	1895—96	9	24	269	—
" " " "	1896—97	9	24	261	—
<i>Läroverket för gossar och flickor</i>	1887—88	7	21	71	110
" " " "	1888—89	8	30	90	118
" " " "	1889—90	9	31	117	143
" " " "	1890—91	9	29	128	160
" " " "	1891—92	10	31	145	176
" " " "	1892—93	10	29	147	177
" " " "	1893—94	10	31	140	189
" " " "	1894—95	9	27	140	191
" " " "	1895—96	9	30	140	199
" " " "	1896—97	9	28	151	200
<i>Lyceum för gossar och flickor</i>	1887—88	3	16	36	52
" " " "	1888—89	4	18	54	66
" " " "	1889—90	5	19	73	87
" " " "	1890—91	6	20	85	96
" " " "	1891—92	7	23	87	100
" " " "	1892—93	8	27	92	102
" " " "	1893—94	7	23	95	91
" " " "	1894—95	6	23	88	82
" " " "	1895—96	5	20	73	71
" " " "	1896—97	4	17	56	48
<i>Helsingfors Samskola</i>	1887—88	2	8	28	22
" "	1888—89	3	10	48	32
" "	1889—90	4	12	66	52
" "	1890—91	5	14	101	81
" "	1891—92	6	19	116	94
" "	1892—93	7	23	127	126
" "	1893—94	8	25	136	141
" "	1894—95	9	26	149	155
" "	1895—96	9	26	144	157
" "	1896—97	9	25	143	169

Föreståndarens eller föreståndarinnans namn	Undervisnings språk	Elevernas modersmål			Läroverkets stat		Statsanslag Smk.
		Svenska	Finska	Något annat språk	Smk.	7i.	
— — — — —	Svenska	72	—	—	31,816	20	—
— — — — —	"	58	1	—	35,794	51	—
— — — — —	"	52	1	—	35,090	65	—
— — — — —	"	38	2	—	31,848	40	—
— — — — —	"	32	1	1	32,913	69	—
— — — — —	"	23	—	1	32,789	24	—
— — — — —	"	16	—	1	30,149	72	—
— — — — —	"	10	1	1	26,999	55	—
— — — — —	"	3	—	—	24,373	79	—
E. Böök	Svenska	81	6	5	—	—	20,500
"	"	61	2	5	—	—	15,000
"	"	27	—	—	—	—	6,000
"	"	7	—	—	—	—	3,000
A. Ramsay	Svenska	191	3	18	—	—	13,000
"	"	227	2	20	—	—	15,500
"	"	252	—	18	—	—	18,000
"	"	264	—	14	—	—	18,000
"	"	271	2	10	—	—	18,000
"	"	266	4	12	—	—	18,000
"	"	258	2	20	—	—	18,000
"	"	252	2	23	—	—	18,000
A. Arrhenius	"	252	2	15	—	—	18,000
"	"	242	—	19	—	—	18,000
K. T. Broberg	Svenska	174	1	6	—	—	—
"	"	201	1	6	—	—	—
"	"	252	1	7	—	—	6,000
"	"	280	1	7	—	—	6,000
"	"	308	1	12	—	—	6,000
"	"	317	2	5	—	—	6,000
"	"	321	1	7	—	—	12,000
"	"	326	1	4	—	—	12,000
"	"	335	1	3	—	—	12,000
"	"	346	1	4	—	—	12,000
Augusta Pipping	Svenska	82	—	6	—	—	—
"	"	112	—	8	—	—	6,000
"	"	150	—	10	—	—	6,000
"	"	166	—	15	—	—	6,000
"	"	168	—	19	—	—	6,000
"	"	177	—	17	—	—	6,000
"	"	165	—	21	—	—	6,000
"	"	156	—	14	—	—	13,500
"	"	130	—	14	—	—	11,500
"	"	96	—	8	—	—	9,500
Lucina Hagman	Finska	9	41	—	—	—	—
"	"	22	57	1	—	—	—
"	"	47	69	2	—	—	4,500
"	"	52	130	—	—	—	6,000
"	"	61	149	—	—	—	6,000
"	"	72	180	1	—	—	6,000
"	"	85	190	2	—	—	12,000
"	"	93	209	2	—	—	12,000
"	"	70	229	2	—	—	12,000
"	"	51	260	1	—	—	12,000

Fortsättning.

Benämning	Läsåår	A n t a l			
		klasser	lärare och lärarinnor	elever	
				gossar	flickor
<i>Nya svenska samskolan</i>	1888-89	6	21	25	28
"	1889-90	7	25	43	51
"	1890-91	7	22	67	72
"	1891-92	7	19	84	91
"	1892-93	8	22	95	122
"	1893-94	9	24	112	137
"	1894-95	9	24	121	143
"	1895-96	9	27	127	154
"	1896-97	9	29	128	160
<i>Fruentimmersskola</i>	1887-88	8	21	17	128
"	1888-89	8	18	11	148
"	1889-90	8	19	14	153
"	1890-91	9	19	14	150
"	1891-92	9	17	17	147
"	1892-93	9	17	14	122
"	1893-94	8	16	16	111
"	1894-95	7	15	14	86
"	1895-96	7	17	11	77
"	1896-97	7	15	7	59
<i>Fruentimmersskola</i>	1887-88	9	16	—	124
"	1888-89	9	14	—	108
"	1889-90	7	14	—	68
"	1890-91	2	10	—	18
<i>Fruentimmersskola</i>	1887-88	8	13	10	92
"	1888-89	8	17	9	93
"	1889-90	8	17	6	85
"	1890-91	10	24	13	84
"	1891-92	11	27	12	97
"	1892-93	11	27	16	102
"	1893-94	11	23	21	99
"	1894-95	12	21	29	107
"	1895-96	7	20	25	91
"	1896-97	7	21	25	107
<i>Förskola till normallyceum</i>	1887-88	1	3	28	—
"	1888-89	1	3	23	—
"	1889-90	1	4	23	—
"	1890-91	1	4	23	—
"	1891-92	1	4	18	—
"	1892-93	1	4	20	—
"	1893-94	1	4	15	—
"	1894-95	1	4	13	—
<i>Förskola till realllyceum</i>	1887-88	1	4	34	—
"	1888-89	1	3	29	—
<i>Primärskola</i>	1887-88	2	2	17	21
"	1888-89	2	2	22	42
"	1889-90	2	2	25	26
"	1891-91	2	2	28	31
"	1891-92	3	3	23	33
"	1892-93	3	3	30	40
"	1893-94	3	4	29	34
"	1894-95	3	4	28	31
"	1895-96	3	4	26	29
"	1896-97	3	4	25	27

Föreståndarens eller föreståndarinnans namn	Undervisnings språk	Elevernas modersmål			Läroverkets stat		Statsanslag Mk.
		Svenska	Finska	Något annat språk	Mk.	Mk.	
A. Lönnbeck	Svenska	48	3	2	—	—	—
"	"	87	3	4	—	—	—
"	"	127	2	10	—	—	—
"	"	166	3	6	—	—	—
"	"	307	2	8	—	—	6,000
"	"	233	2	14	—	—	6,000
"	"	255	2	7	—	—	12,000
"	"	270	—	11	—	—	12,000
"	"	282	—	6	—	—	12,000
H. Tavastjerna	Svenska	134	2	9	—	—	9,000
"	"	148	3	8	—	—	9,000
"	"	152	3	12	—	—	9,000
"	"	151	4	9	—	—	9,000
"	"	154	—	10	—	—	9,000
"	"	124	1	11	—	—	9,000
"	"	122	3	2	—	—	9,000
"	"	98	1	1	—	—	9,000
"	"	85	1	2	—	—	9,000
"	"	64	1	1	—	—	9,000
F. H. Paersch	Sv. o. Tyska	102	8	14	—	—	8,500
"	"	92	9	7	—	—	8,500
"	"	43	11	14	—	—	8,500
"	"	14	3	1	—	—	2,600
J. M. Sahlberg	Svenska	98	1	3	—	—	7,000
I. Bergroth	"	99	2	1	—	—	7,000
"	"	89	2	—	—	—	7,000
Victoria Laurell	"	92	5	—	—	—	8,000
"	"	102	5	2	—	—	8,000
"	"	110	6	2	—	—	8,000
"	"	112	5	3	—	—	8,000
"	"	122	9	5	—	—	8,000
"	"	105	6	5	—	—	8,000
"	"	121	5	6	—	—	9,000
Elis Lagerblad	Svenska	24	4	—	—	—	—
"	"	20	1	2	—	—	—
"	"	23	—	—	—	—	—
"	"	23	—	—	—	—	—
"	"	15	2	1	—	—	—
"	"	20	—	—	—	—	—
"	"	15	—	—	—	—	—
"	"	13	—	—	—	—	—
Th. Crusell	Svenska	34	—	—	—	—	—
"	"	29	—	—	—	—	—
K. T. Broberg	Svenska	38	—	—	—	—	—
"	"	42	—	2	—	—	—
"	"	49	2	—	—	—	—
"	"	57	1	1	—	—	—
"	"	53	1	2	—	—	—
"	"	63	—	3	—	—	—
"	"	66	—	1	—	—	—
"	"	59	—	—	—	—	—
"	"	55	—	—	—	—	—
"	"	51	—	1	—	—	—

Fortsättning.

Benämning	Läsåår	Antal			
		klasser	lärare och lärarinnor	elever	
				gossar	flickor
Småskola	1893-94	2	4	23	19
"	1894-95	2	4	20	21
"	1895-96	2	3	20	27
"	1896-97	2	4	18	34
Småbarnsskola	1887-88	3	5	27	27
"	1888-89	3	5	28	24
"	1889-90	3	5	29	20
Förberedande skola	1887-88	3	5	57	51
"	1888-89	3	5	63	32
"	1889-90	3	5	55	35
"	1890-91	3	4	55	32
"	1891-92	3	4	48	25
"	1892-93	3	3	39	10
"	1893-94	3	3	31	13
"	1894-95	3	4	23	15
"	1895-96	3	4	34	17
"	1896-97	3	4	35	19
Småbarnsskola	1888-89	3	7	30	60
"	1889-90	4	8	34	54
"	1890-91	4	7	42	39
"	1891-92	4	5	14	45
"	1892-93	3	5	40	40
"	1893-94	3	6	40	28
Småbarnsskola	1890-91	3	5	14	44
"	1891-92	3	5	14	45
"	1892-93	3	4	15	37
"	1893-94	2	4	13	29
"	1894-95	2	4	5	29
"	1895-96	2	4	11	21
"	1896-97	2	5	16	27
Flickskola	1890-91	4	14	—	70
"	1891-92	5	15	—	87
"	1892-93	5	16	—	88
"	1893-94	6	18	—	127
"	1894-95	7	23	—	150
"	1895-96	8	24	—	171
"	1896-97	9	25	—	172
Förskola till svenska reallyceum	1890-91	2	3	19	—
"	1891-92	2	3	22	—
"	1892-93	2	2	18	—
"	1893-94	2	2	20	—
"	1894-95	2	2	35	—
"	1895-96	2	2	38	—
"	1896-97	2	2	34	—
Småbarnsskola	1894-95	3	3	27	24
"	1895-96	3	3	28	15
"	1896-97	3	2	26	13
Sammandrag af samtliga läroverk	1887-88	103	270	1,343	1,178
"	1888-89	115	306	1,414	1,301
"	1889-90	114	299	1,440	1,314
"	1890-91	119	319	1,507	1,408
"	1891-92	123	311	1,475	1,462
"	1892-93	126	307	1,550	1,448
"	1893-94	128	313	1,629	1,505
"	1894-95	127	319	1,697	1,547
"	1895-96	124	325	1,750	1,575
"	1896-97	122	322	1,791	1,563

Källa: Statistisk öfversigt af elementarläroverkens i Finland tillstånd och verksamhet.

Föreståndarens eller föreständarinns namn	Undervisnings språk	Elevernas modersmål			Läroverkets stat		Statsanslag
		Svenska	Finska	Något annat språk	Fmg. %		
					Fmg.	%	
August Ramsay	Svenska	42	—	—	—	—	—
"	"	38	—	3	—	—	—
Anna Nordman	"	47	—	—	—	—	—
"	"	47	—	5	—	—	—
Rosa Helsingius	Svenska	54	—	—	—	—	—
"	"	40	2	2	—	—	—
"	"	44	2	3	—	—	—
Lydia Stenbäck	Finska	16	91	1	—	—	—
"	"	13	82	—	—	—	—
"	"	16	74	—	—	—	—
"	"	14	72	1	—	—	—
"	"	7	66	—	—	—	—
"	"	7	42	—	—	—	—
Elli Hertz	"	8	36	—	—	—	—
"	"	9	29	—	—	—	—
"	"	9	42	—	—	—	—
"	"	8	46	—	—	—	—
N. Wulisma	Svenska	80	2	8	—	—	—
"	"	80	4	4	—	—	—
"	"	79	2	—	—	—	—
"	"	53	6	—	—	—	—
"	"	78	—	2	—	—	—
"	"	68	—	—	—	—	—
Lydia Eichinger	Svenska	55	3	—	—	—	—
"	"	53	6	—	—	—	—
"	"	48	4	—	—	—	—
"	"	40	2	—	—	—	—
"	"	29	4	1	—	—	—
"	"	26	6	—	—	—	—
"	"	41	2	—	—	—	—
Bertha Hormansson	Svenska	64	—	6	—	—	—
"	"	82	—	5	—	—	6,000
"	"	78	—	10	—	—	6,000
Ernst Lagus	"	117	—	10	—	—	7,500
"	"	135	—	15	—	—	9,000
"	"	153	1	17	—	—	10,500
"	"	161	1	10	—	—	10,000
Emil Lindgron	Svenska	19	—	—	—	—	—
"	"	21	—	1	—	—	—
"	"	18	—	—	—	—	—
"	"	20	—	—	—	—	—
"	"	35	—	—	—	—	—
"	"	38	—	—	—	—	—
"	"	34	—	—	—	—	—
Thyra Albrecht	Svenska	46	1	4	—	—	—
"	"	40	—	3	—	—	—
"	"	39	—	—	—	—	—
—	—	1,802	638	81	393,882	82	58,000
—	—	1,950	660	105	382,959	—	67,000
—	—	1,990	664	100	400,507	84	65,000
—	—	2,118	703	94	392,214	87	58,600
—	—	2,135	702	100	409,806	69	59,000
—	—	2,189	714	95	363,823	07	65,000
—	—	2,273	746	115	421,395	34	78,500
—	—	2,295	837	112	431,843	58	93,500
—	—	2,303	923	99	447,430	73	93,000
—	—	2,255	999	100	452,159	83	91,500

Tab. N:o 58. Uppgifter angående Handelsinstitutets i Helsingfors lärare och elever under läsåren 1888—1889 t. o. m. 1898—1899.

	Läsåret	Antal lärare	Antal inskrifna elever ¹⁾								Utdimiterade elever	Statsanslag <i>Fmk.</i>	Bidrag af Helsingfors stad <i>Fmk.</i>	
			Manliga				Qvinliga							
			svensk afd.		finsk afd.		svensk afdelning	finsk afdelning	Svensk-finsk förberedande kurs	Summa				
			I kl.	II kl.	I kl.	II kl.								
Helsingfors handelsinstitut	1888—89	22	27	16	22	13	42	11	3	134	47	19,000	3,687	50
” ”	1889—90	21	20	28	22	16	62	20	5	173	87	19,000	4,000	—
” ”	1890—91	20	29	17	17	15	33	19	—	130	50	19,000	4,000	—
” ”	1891—92	20	13	15	23	17	27	27	—	122	48	19,000	4,000	—
” ”	1892—93	20	20	12	14	20	26	27	—	119	52	19,000	4,000	—
” ”	1893—94	19	15	10	15	10	29	24	—	103	45	19,000	4,000	—
” ”	1894—95	19	16	11	10	12	27	22	—	98	32	19,000	4,000	—
” ”	1895—96	20	13	14	16	9	27	22	—	101	36	19,000	4,000	—
” ”	1896—97	19	12	12	17	10	25	20	—	96	29	19,000	4,000	—
” ”	1897—98	22	2	9	5	11	14	13	48	102	26	19,000	4,000	—
” ”	1898—99	19	27	1	6	6	21	8	56	105 ²⁾	—	19,000	4,000	—

¹⁾ Härutöfver har åt extra elever lemnats undervisning i bokföring m. m. — ²⁾ Uppgift öfver det antal elever, som under läsåret utdimiterats, meddelas i nästa årsberättelse.

Källa: Föreståndarens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 59. Uppgifter angående Navigationsskolans i Helsingfors lärare och elever under läseåren 1889—1890 t. o. m. 1898—1899.

	Läseåret	Antal lärare	Antal inskrifna elever					Antal utexaminerade elever								
			Sjökaptens afdelningen	Styrmans afdelningen	Kofferdiskop- pare afdeln.	Understyr- mans afdeln.	Summa	Sjökaptens afdelningen		Styrmans- afdelningen		Kofferdiskop- pare afdeln.		Understyr- mans afdeln.		Summa
								Antal	Medel- ålder	Antal	Medel- ålder	Antal	Medel- ålder	Antal	Medel- ålder	
Navigationsskolan i Helsingfors	1889—90	8	5	4	2	—	11	1	33	1	25	1	36	—	—	3
”	1890—91	8	4	6	—	—	10	4	34,8	2	23	—	—	—	—	6
”	1891—92	7	3	7	—	—	10	1	30	1	20	—	—	1	42	3
”	1892—93	7	2	2	—	9	13	2	31,5	2	28	—	—	3	27	7
”	1893—94	7	2	2	—	2	6	1	27	1	23	—	—	1	23	3
”	1894—95	7	2	10	—	7	19	2	29,5	7	27,7	—	—	5	22,4	14
”	1895—96	7	4	11	—	4	19	4	27,8	8	26	—	—	2	27	14
”	1896—97	7	5	7	—	6	18	4	27	4	32,3	—	—	2	23,5	10
”	1897—98	8	8	5	—	12	25	6	31	4	24,8	—	—	6	25,8	16
”	1898—99	7	9	9	—	10	28	8	31,2	7	24,7	—	—	4	22,9	19

Källa: Matrikel för Navigationsskolorna i Finland.

Tab. N:o 60. Uppgifter angående Industriskolans i Helsingfors lärare och elever under läsåren 1888—1889 t. o. m. 1897—1898.

Läsåret	Undervisningsspråk	Lärarepersonal			Antal elever vid läsårets utgång							Elever fördelade efter hemort			Utlmnierade efter fulländad kurs	Efter afåga maskinist examina	Elevernas ålder			Beloppet af inlntna termnsafgifter <i>Fmk.</i>		
		Ordinarie och på prof tillförordnade	Tjenstförrättande och timlärare	Summa	Ordinarie elever				Extra elever	Special kurser			Från Helsingfors	Från Nylands län			Från andra delar af landet	Högsta ålder	Lägstå ålder		Medelålder	
					Å byggnads-afdelningen	Å mekaniska afdelningen	Å bro- och vägbyggnadsafdeln.	Å kemiska afdelningen		Summa	Maskinist	Fortsättning										Elektro-teknisk
1888—89	Svenska	3	5	8	20	10	—	—	30	3	—	—	9	21	8	13	10	—	39	17	23,15	800
	Finska	—	7	7	29	2	—	—	31	—	—	—	12	16	6	21	8	—	43	19	26,13	900
1889—90	Svenska	3	6	9	20	8	—	2	30	4	—	—	15	31	7	11	8	—	40	17	24,39	940
	Finska	—	8	8	22	2	—	—	24	7	—	—	16	9	2	36	11	—	46	19	27,83	960
1890—91	Svenska	3	5	8	21	7	—	—	28	3	—	—	12	25	7	11	7	—	35	18	25,00	900
	Finska	—	8	8	27	8	—	2	37	2	—	—	16	20	5	30	5	—	49	17	26,36	1,080
1891—92	Svenska	3	5	8	20	23	—	—	46	4	—	—	10	25	6	15	11	11	36	17	24,24	900
	Finska	—	7	7	29	24	—	2	55	—	—	—	15	15	6	34	8	6	50	17	27,18	1,200
1892—93	Svenska	3	6	9	14	11	—	—	33	—	6	—	18	28	11	18	12	11	43	18	22,50	1,040
	Finska	—	8	8	14	9	—	1	24	—	12	—	17	28	1	24	10	9	42	18	26,40	1,060
1893—94	Svenska	3	7	10	9	15	4	5	33	4	5	5	9	28	8	17	9	11	36	18	23,60	980
	Finska	—	7	7	10	10	—	—	22	—	4	11	10	23	—	24	7	9	44	18	27,10	880
1894—95	Svenska	3	7	10	11	13	2	4	30	6	5	5	16	28	13	16	11	20	49	18	24,80	980
	Finska	—	10	10	14	13	5	1	33	1	6	5	16	26	6	27	12	11	40	18	24,70	980
1895—96	Svenska	3	6	9	7	9	1	4	21	6	8	3	15	27	10	10	6	16	50	19	26,02	840
	Finska	—	10	10	11	15	2	1	29	2	9	5	21	24	4	36	11	32	44	20	25,65	1,020
1896—97	Svenska	3	13	16	10	11	1	6	28	7	10	5	9	29	10	8	4	13	35	16	24,60	920
	Finska	—	10	10	20	11	4	1	36	—	8	—	23	25	4	38	12	26	48	16	24,40	1,260
1897—98	Svenska	3	10	13	10	18	5	5	38	3	7	—	22	43	16	8	9	29	39	18	25,49	1,200
	Finska	—	11	11	17	14	14	2	47	5	9	—	28	34	8	42	22	30	39	17	25,79	1,540

Källa: Industristyrelsens tryckta meddelanden och särskildt lemnade uppgifter.

Tab. N:o 61. Uppgifter angående Högre handtverksskolans i Helsingfors lärare och elever under läseåren 1890—91 t. o. m. 1898—99.

Skolans benämning	Läseåret	Skolans undervisnings-språk är			Antal lärare och lärarinnor	Antal elever vid utgången af						Elevernas för-kunskaper			Elevernas ålder			Beloppet af det till skolornas underhåll utgående årsanslag	
		Finska	Svenska	Finska och svenska		höst-terminen			vår-terminen			Genomgången folkskolekurs	Högre mått af kunskaper än folkskolans	Högre mått af kunskaper än folkskolans	Högsta ålder	Lägst ålder	Medelålder	Af statens medel <i>Sm.</i>	Af kommun-nalmedel <i>Sm.</i>
						med finska till modersmål	med svenska till modersmål	med något främ-mande språk till modersmål	med finska till modersmål	med svenska till modersmål	med något främ-mande språk till modersmål								
Helsingfors Centralskola för konstflit	1890--91	—	—	1	24	189	175	—	143	160	—	126	62	115	38	13	19	9,257	14,504
D:o d:o	1891—92	—	—	1	24	197	197	—	131	187	—	166	89	39	36	13	18	9,257	14,504
D:o d:o	1892—93	—	—	1	23	179	161	—	173	124	—	125	136	79	43	14	19,5	11,382	15,278
D:o d:o	1893—94	—	—	1	24	136	205	—	106	170	—	187	103	51	43	13	19	10,084	16,254
D:o d:o	1894—95	—	—	1	22	125	183	—	114	184	—	142	94	72	38	13	18	10,084	16,254
D:o d:o	1895—96	—	—	1	22	189	213	—	151	216	—	177	144	81	41	13	20	10,084	17,554
D:o d:o	1896—97	—	—	1	21	186	249	—	154	224	—	261	174	—	51	13	19,9	9,930	16,974
D:o d:o	1897—98	—	—	1	22	211	239	—	165	213	—	282	268	—	45	13	19,9	11,004	18,048
D:o d:o	1898—99	—	—	1	23	266	272	—	210	239	—	367	171	—	46	13	19,6	11,778	18,448

Källa: Industristyrelsens tryckta meddelanden och särskildt lemnade uppgifter.

Tab. N:o 62. Uppgifter angående Lägre handtverksskolans i Helsingfors lärare och elever under läsåren 1889—1890 t. o. m. 1898—1899.

Orten	Läsåret	Skolans undervisnings-språk är			Antal lärare och lärarinnor	Antal elever vid utgången af						Elevernas för-kunskaper			Elevernas ålder			Beloppet af det till skolornas underhåll utgående årsanslag		
		Finska	Svenska	Finska och svenska		höst-terminen			vår-terminen			Genomgången folkskolekurs	Högre mått af kunskaper än folkskolans	Lägre mått af kunskaper än folkskolans	Högsta ålder	Lägst ålder	Medelålder	Af statens medel <i>Fmk.</i>	Af kommun-nalmedel <i>Fmk.</i>	
						med finska till-modersmål	med svenska till-modersmål	med något främ-mande språk till-modersmål	med finska till-modersmål	med svenska till-modersmål	med något främ-mande språk till-modersmål									
Helsingfors	1889—90	—	—	1	8	82	25	—	77	21	—	—	—	105	29	13	20	1,136	—	2,136
”	1890—91	—	—	1	8	73	15	—	64	19	—	—	—	83	36	13	19	1,496	—	2,336
”	1891—92	—	—	1	9	58	21	—	46	19	—	—	—	79	29	13	17	1,496	—	2,336
”	1892—93	—	—	2	19	48	11	—	33	8	—	—	—	62	37	13	21	2,704	—	4,404
”	1893—94	—	—	2	11	29	11	—	41	10	—	10	1	54	39	12	20	2,704	—	4,404
”	1894—95	1	—	1	10	56	6	—	51	7	1	10	15	95	34	13	19	2,078	—	3,478
”	1895—96	—	—	2	11	79	29	—	75	23	2	10	—	109	48	12	20	3,718	—	5,593
”	1896—97	—	—	2	16	169	47	—	137	42	1	27	7	—	40	13	19,9	6,637	75	15,367
”	1897—98	—	—	2	28	335	91	1	285	80	1	74	7	712	53	12,3	21,6	10,340	—	19,784
”	1898—99	—	—	2	27	341	83	—	281	66	—	61	3	707	42	13	21,8	10,892	—	15,216

Källa: Industristyrelsens tryckta meddelanden och särskildt lemnade uppgifter.

Tab. No 63. Uppgifter angående lärarepersonalen vid Helsingfors folkskolor under läsåret 1897—98, jemförda med dem under läsåren 1892—93 t. o. m. 1896—97.

	Antal lärare och lärarinnor							Af förestående antal undervisade							
	Sträfskole i fönstret	På profär an-fagna	Fönstförelärande o. inorimslärare	Summa	Genomgått seminarium	Icke genomgått seminarium	Summa	Å den egentliga folkskolan						I skolan för försummade barn	I fortsättnings-skola
								I klass	II klass	III klass	IV klass	V klass	VI klass		
Föreståndare och ordinarie lärare	39	—	—	39	28	11	39	—	—	7	12	10	10	—	3
Biträdande lärare med fast anställning	—	16	—	16	9	7	16	—	—	10	2	2	2	—	—
Timlärare och tillfälligt biträdande lärare	—	—	5	5	2	3	5	—	—	2	1	1	1	—	—
Föreståndarinnor och ordinarie lärarinnor	90	—	—	90	50	40	90	20	19	12	17	12	10	—	15
Biträdande lärarinnor med fast anställning	—	28	—	28	23	5	28	7	11	4	3	—	3	—	—
Timlärarinnor och tillfälligt biträdande lärarinnor	—	—	8	8	1	7	8	—	—	1	1	1	1	2	2
Summa år 1897—98	129	44	13	186	113	73	186	27	30	36	36	26	27	2	20 ¹⁾
„ „ 1896—97	109	41	17	167	105	62	167	31	28	26	28	24	21	2	20 ¹⁾
„ „ 1895—96	100	55	14	169	100	69	169	28	26	31	28	23	18	2	28 ¹⁾
„ „ 1894—95	95	47	28	170	103	67	170	31	29	31	38	30	23	3	30 ¹⁾
„ „ 1893—94	93	51	17	161	94	67	161	26	28	36	31	26	21	2	23 ¹⁾
„ „ 1892—93	90	44	25	159	86	73	159	27	25	26	33	25	21	2	28 ¹⁾

¹⁾ I fortsättningsskolorna hafva de vid de egentliga folkskolorna anställda lärarna och lärarinnorna för resten öfvertagit och sig emellan fördelat undervisningen.

Källa: Folkskoleinspektorns årsberättelser.

Tab. N:o 65. De i Helsingfors stads egentliga folkskolor inskrifna
1984—95 t. o. m.

			Antalet elever under- visade på			Antal elever, som under läsåret besökte skolan				
			finska	svenska	Summa	högst 90 dagar	91—120 dagar	121—150 dagar	mer än 150 dagar	Summa
Läsåret 1894—95										
Klass	I	Gossar	330	229	559	23	13	11	512	559
	I	Flickor	280	210	490	9	6	13	462	490
”	II	Gossar	239	190	429	5	6	13	405	429
”	II	Flickor	257	178	435	8	10	2	415	435
”	III	Gossar	271	248	519	5	11	6	497	519
”	III	Flickor	283	272	555	11	14	12	518	555
”	IV	Gossar	252	183	435	11	3	9	412	435
”	IV	Flickor	257	244	501	8	9	5	479	501
”	V	Gossar	136	156	292	4	4	7	277	292
”	V	Flickor	162	169	331	5	2	2	322	331
”	VI	Gossar	126	122	248	3	2	1	242	248
”	VI	Flickor	145	144	289	1	1	1	286	289
		Summa	2,738	2,345	5,083	93	81	82	4,827	5,083
Läsåret 1895—96										
Klass	I	Gossar	345	230	575	12	14	11	538	575
”	I	Flickor	295	215	510	17	5	12	476	510
”	II	Gossar	292	199	491	8	4	10	465	491
”	II	Flickor	287	210	497	10	13	4	470	497
”	III	Gossar	266	234	500	12	13	10	465	500
”	III	Flickor	273	218	491	6	7	10	468	491
”	IV	Gossar	242	229	471	11	9	4	447	471
”	IV	Flickor	253	242	495	6	17	6	466	495
”	V	Gossar	182	155	337	7	4	4	322	337
”	V	Flickor	219	210	429	4	7	4	414	429
”	VI	Gossar	117	136	253	2	7	2	242	253
”	VI	Flickor	139	148	287	6	2	5	274	287
		Summa	2,910	2,426	5,336	101	102	82	5,057	5,336
Läsåret 1896—97										
Klass	I	Gossar	335	257	592	9	10	15	558	592
”	I	Flickor	320	220	540	7	14	10	509	540
”	II	Gossar	313	208	521	13	13	9	486	521
”	II	Flickor	284	216	500	8	8	6	478	500
”	III	Gossar	312	249	561	10	8	16	527	561
”	III	Flickor	302	237	539	8	5	8	518	539
”	IV	Gossar	226	199	425	10	6	10	399	425
”	IV	Flickor	257	212	469	3	10	11	445	469
”	V	Gossar	191	194	385	9	3	4	369	385
”	V	Flickor	198	225	423	5	7	4	407	423
”	VI	Gossar	145	114	259	3	3	1	252	259
”	VI	Flickor	189	171	360	4	4	4	348	360
		Summa	3,072	2,502	5,574	89	91	98	5,296	5,574
Läsåret 1897—98										
Klass	I	Gossar	305	205	510	16	16	10	468	510
”	I	Flickor	302	201	503	11	8	13	471	503
”	II	Gossar	328	247	575	8	10	7	550	575
”	II	Flickor	305	230	535	4	4	7	520	535
”	III	Gossar	338	231	569	17	6	14	532	569
”	III	Flickor	307	221	528	12	7	5	504	528
”	IV	Gossar	272	218	490	16	8	11	455	490
”	IV	Flickor	264	228	492	20	10	6	456	492
”	V	Gossar	148	161	309	6	4	9	290	309
”	V	Flickor	235	192	427	9	6	6	406	427
”	VI	Gossar	167	165	332	6	2	2	322	332
”	VI	Flickor	174	184	358	7	7	1	343	358
		Summa	3,145	2,483	5,628	132	88	91	5,317	5,628

Källa: Folkskoleinspektorns årsberättelser.

elevers undervisningspråk samt skolgång och ålder under läsåren
1897--98.

Antal närvarande elever				Under läsårets lopp afgångna elever					Förestående elevers ålder enligt förhållandet d. 1 jan.		
vid höstterminens		vid vårterminens		utöfning utan af egen anmärkning	skilda på grund af föräldras eller mästarens önskan	skild på grund af försäror och oseder	döde	Summa	metall-åldern	läsare åldersåret	högsta åldersåret
högsta	slut	högsta	slut								
537	529	517	497	3	36	4	2	45	7,7	7	12
479	475	480	468	5	16	—	1	22	7,5	7	14
423	419	420	408	1	16	2	1	20	8,6	8	13
480	419	421	415	—	20	—	1	21	8,6	8	13
504	502	502	484	13	19	—	1	33	10	9	15
535	526	531	521	1	24	—	2	27	10	9	17
421	413	417	402	5	27	—	1	33	11	9	15
488	481	478	465	—	24	—	1	25	11	9	15
287	282	284	277	1	12	—	2	15	12	10	17
329	325	326	321	1	8	—	1	10	12	10	15
239	243	243	240	—	8	—	—	8	13	11	16
286	288	289	285	—	4	—	—	4	13	12	18
4,958	4,902	4,908	6,783	30	214	6	13	263	—	—	—
558	550	556	542	3	27	4	—	34	7,6	7	10
497	489	493	484	2	22	—	1	25	7,5	7	12
484	476	479	473	1	15	1	1	18	8,7	7	13
491	483	481	475	1	21	—	—	22	8,7	7	12
491	482	487	463	3	30	3	1	37	10	8	15
481	477	483	472	1	17	1	1	20	10	8	16
465	453	452	441	6	21	2	1	30	11	9	15
487	482	477	466	—	29	—	—	29	11	9	16
332	325	329	312	1	21	3	—	25	12,1	10	16
425	422	421	416	—	14	—	1	15	12	10	16
251	249	245	235	3	15	—	—	18	12,9	11	18
286	281	279	275	1	7	1	—	9	12,9	11	19
5,248	5,169	5,182	5,054	22	239	15	6	282	—	—	—
581	569	579	568	1	19	1	2	23	7,7	7	10
520	514	524	519	2	15	1	1	19	7,6	7	12
512	497	501	495	3	21	2	2	28	8,7	8	13
488	480	485	478	4	15	1	—	20	8,6	8	12
548	540	545	522	7	29	—	3	39	10	9	14
526	524	532	521	—	19	1	—	20	9,8	9	14
424	414	412	391	3	26	3	2	34	10,9	9	16
460	454	459	449	2	17	1	—	20	11	9	15
380	372	374	364	4	19	—	—	23	12	10	15
420	416	414	407	—	14	—	1	15	12	10	17
254	251	256	250	1	7	—	—	8	13,1	11	18
359	355	351	341	1	14	4	1	20	12,9	11	17
5,427	5,386	5,432	5,305	28	215	14	12	260	—	—	—
491	478	483	472	3	26	1	2	32	7,6	7	13
488	480	485	476	1	25	—	1	27	7,6	7	10
566	568	558	553	2	12	—	—	14	8,7	8	13
527	526	531	524	1	9	—	—	10	8,8	8	13
555	542	547	531	1	28	4	—	33	9,9	9	15
521	511	512	502	—	24	2	—	26	9,8	8	14
485	470	468	448	7	35	3	1	46	11,1	9	15
487	470	467	455	—	33	1	—	34	11,0	10	15
305	296	299	286	3	17	2	1	23	11,9	10	16
422	416	416	401	1	26	—	—	27	12,0	10	16
329	327	327	323	—	11	—	—	11	13,0	11	17
357	353	349	343	2	12	—	—	16	13,0	11	17
5,533	5,437	5,442	5,314	21	258	14	6	299	—	—	—

Tab. N:o 66. De i Helsingfors stads folkskolor för försummade barn och fortsättningsskola inskrifna elevers undervisningspråk samt skolgång och ålder under läsåren 1892—93 t. o. m. 1897—98.

52*

	Antalet elever undervisade på			Antal elever, som under läsåret besökte skolan					Antal närvarande elever				Under läsårets lopp af-gångna elever					Förestående elevers ålder enligt förhål-landet den 1 Jan.		
	finska	svenska	Summa	högst 90 dagar	91—120 dagar	121—150 dagar	mer än 150 dagar	Summa	vid höst-terminens		vid vår-terminens		utbildna utan någon anmällning	skilda på grund af föräldrars eller målsmåns önskan	skilda på grund af förselsor och oseder	skilda på grund af döde	Summa	medelåldern	högsta åldersåret	högsta åldersåret
									högst 90 dagar	slut	högst 90 dagar	slut								
<i>I skolan för försummade barn.</i>																				
Läsåret 1892—93: Summa	40	35	75	5	2	2	66	75	68	67	71	65	—	9	1	—	10	—	—	—
” 1893—94: ”	30	35	65	1	—	5	59	65	54	55	64	57	1	6	1	—	8	—	—	—
” 1894—95: ”	36	31	70	3	3	9	55	70	62	59	61	58	—	10	1	1	12	—	—	—
” 1895—96: ”	36	35	71	—	4	7	60	71	62	62	65	65	1	6	1	—	8	—	—	—
” 1896—97: ”	43	41	84	4	7	11	62	84	75	71	73	68	3	12	1	—	16	—	—	—
Läsåret 1897—98:																				
Gossar	26	25	51	5	—	4	42	51	42	41	46	41	—	8	2	—	10	10,8	7	16
Flickor	15	7	22	1	1	1	19	22	18	18	20	20	1	1	—	—	2	10,6	9	14
Summa	41	32	73	6	1	5	61	73	60	59	66	61	1	9	2	—	12	—	—	—
<i>I fortsättningsskolan.</i>																				
Läsåret 1892—93: Summa	55	51	106	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” 1893—94: ”	31	56	81	10	1	—	70	81	80	73	71	71	1	8	—	1	10	—	—	—
” 1894—95: ”	45	56	101	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” 1895—96: ”	54	59	113	16	6	8	83	113	112	101	89	83	—	29	1	—	30	—	—	—
” 1896—97: ”	43	53	96	4	10	5	77	96	95	90	83	73	—	23	—	—	23	—	—	—
Läsåret 1897—98:																				
Gossar	33	—	33	22	2	9	—	33	33	20	12	9	2	22	—	—	24	14,0	13	16
Flickor	28	34	62	2	3	3	54	62	62	60	57	56	1	5	—	—	6	13,4	13	15
Summa	61	34	95	24	5	12	54	95	95	80	69	65	3	27	—	—	30	—	—	—

Källa: Folkskoleinspektorns årsberättelser.

Tab. N:o 67. Uppgifter om antalet elever, deras undervisningsspråk, skolgång och ålder uti lägre folkskolan i Hermanstad och Majstad läseåret 1897—1898.

	Skolans hela elevantal			Antal elever undervisade på			Antalet elever, som under läseåret besökte skolan					Förestående elevers ålder enligt förhållandet d. 1 Januari			Under läseårets lopp eller vid dess slut afgångna elever:							
	Summa	Elever kvarstående i skolan från föregående läsårs	Vid läsårets början eller under dess lopp inskrifna nya elever	Summa	svenska	annat språk	Summa	högst 90 dagar	91—120 dagar	121—150 dagar	mer än 150 dagar	Summa	Medelåldern i skolan	Lägstå åldersåret	Högsta åldersåret	före fulländad folkskolekurs:			efter fulländad folkskolekurs d. h. utmärkt		Summa	
																döda	skilda på grund af förselsse	skilda på grund af föräldrars eller maktisams önskan	utöflifva utan någon anmärkning	skilda på grund af förselsse		skilda på grund af föräldrars eller maktisams önskan
Gossar	67	—	67	41	26	—	67	1	—	2	64	67	9	7	14	—	1	1	1	—	—	3
Flickor	72	—	72	47	25	—	72	—	—	1	71	72				—	—	—	—	1	—	—
Summa	139	—	139	88	51	—	139	1	—	3	135	139	—	—	—	—	2	1	1	—	—	4

Tab. N:o 68. Särskilda andra uppgifter angående eleverna uti lägre folkskolan i Hermanstad och Majstad läseåret 1897—1898.

	Barn till					Elever egande sitt hem på ett afstånd från skolan af					Elevernas fördelning efter klasser och årsafdelningar						
	Summa	obesutten allmoges, stöman arbetare m. fl.	yrkeslöfvar, fabriksarbetare, befyntning vid post- och kommunikationsanstalterna, vaktmästare m. fl.	besutten allmoges, gårdsegare i stad, landtjänande m. fl.	embets- och fjenstemän, fabrikanter, handlande i stad, possessorater m. fl.	Summa	högst 1 kilometer	1—3 kilometer	3—5 kilometer	5—10 kilometer	mer än 10 kilometer	Summa	I klassen		II klassen		Summa
													1:sta årsafdelningen	2:dra årsafdelningen	3:de årsafdelningen	4:de årsafdelningen	
Gossar	2	—	19	46	67	60	7	—	—	—	67	43	24	—	—	67	
Flickor	1	—	26	45	72	58	14	—	—	—	72	48	24	—	—	72	
Summa	3	—	45	91	139	118	21	—	—	—	139	91	48	—	—	139	

Källa: Direktionens för lägre folkskolan i Hermanstad och Majstad årsberättelse.

Tab. N:o 69. Anlitaudet af folkbiblioteket och läsesalen år 1898, jemfördt med åren 1889—1897.

	Antal dagar	Lån betalda för gången		Lån abonnerade		Summa		Summa sammanlagt	Medeltal per dag			Nedre läsesalen			Öfre läsesalen			Sammanlagdt		
		Svenska	Frnska	Svenska	Frnska	Svenska	Frnska		Svenska	Frnska	Summa	Svenska	Frnska	Summa	Antal dagar	Antal bostök	Medeltal per dag	Antal dagar	Antal bostök	Medeltal per dag
1898.																				
Januari	31	3,650	2,687	2,227	1,070	5,877	3,757	9,634	190	121	311	31	9,695	313	31	14,311	461	24,006	771	
Februari	28	3,481	2,235	2,104	1,065	5,585	3,300	8,885	199	118	317	28	7,780	278	28	9,850	352	17,630	630	
Mars	31	3,981	2,540	2,544	1,077	6,525	3,617	10,142	210	117	327	31	8,710	281	31	11,005	355	19,715	626	
April	29	3,488	2,095	2,263	857	5,751	2,952	8,703	198	102	300	30	8,130	271	30	8,607	287	16,737	558	
Maj	31	2,185	1,130	1,328	492	3,513	1,622	5,153	114	52	166	31	6,725	217	30	3,445	115	10,170	332	
Juni	5	813	423	491	143	1,304	566	1,870	261	113	374	28	4,895	175	13	414	32	5,309	207	
Juli	9	1,365	810	951	223	2,316	1,033	3,349	257	115	372	31	4,990	161	31	868	28	5,858	189	
Augusti	21	1,630	921	1,019	265	2,649	1,186	3,835	126	57	183	31	5,105	165	31	2,068	66	7,173	231	
September	30	2,345	1,301	1,403	400	3,748	1,701	5,449	125	57	182	30	6,110	204	30	7,719	257	13,829	461	
Oktober	31	3,234	1,901	1,870	597	5,104	2,498	7,602	165	80	245	31	6,470	209	31	13,611	439	20,081	648	
November	30	3,511	2,302	2,178	798	5,689	3,100	8,789	190	103	293	30	7,320	244	30	16,684	556	24,004	800	
December	29	3,239	2,251	2,205	868	5,444	3,119	8,563	188	107	295	29	7,520	260	29	12,719	438	20,249	698	
Summa för år 1898	305	32,922	20,596	20,583	7,855	53,505	28,451	81,956	176	93	269	361	83,460	231	345	101,301	294	184,761	525	
" " " 1897	320	32,318	19,956	22,242	8,104	54,560	28,060	82,620	170	88	258	361	92,690	257	361	91,663	254	184,353	511	
" " " 1896	304	31,396	18,377	20,309	8,256	51,705	26,633	78,338	170	88	258	361	81,340	225	353	79,955	227	161,295	452	
" " " 1895	319	32,317	18,605	21,791	7,868	54,108	26,473	80,581	170	83	253	361	89,610	248	361	77,933	216	167,543	464	
" " " 1894	301	30,378	18,196	20,122	7,633	50,500	25,829	76,329	168	86	253	359	114,860	320	330	99,606	302	214,466	622	
" " " 1893	292	29,168	16,703	18,268	7,600	47,436	24,303	71,739	162	83	245	361	86,215	239	361	80,628	233	166,843	462	
" " " 1892	306	27,267	14,471	19,942	6,057	47,209	20,528	67,737	154	67	221	362	64,852	179	362	52,010	144	116,862	323	
" " " 1891	302	24,448	11,422	20,026	5,570	44,464	16,992	61,466	147	57	204	362	49,169	136	348	35,503	102	84,672	238	
" " " 1890	317	20,468	10,268	14,881	5,008	35,369	15,266	50,635	112	48	160	361	71,235	197	—	—	—	—	—	
" " " 1889	317	18,300	8,800	11,522	3,890	29,822	12,690	32,512	94	40	134	361	65,930	183	—	—	—	—	—	

Källa: Styrelsens för folkbiblioteket och läsesalen årsberättelser.

Tab. N:o 70. Anlitaudet af biblioteket och läsesalen i Sörnäs under år 1898, jemfördt med åren 1894—1897.

Månad	Antal dagar	A n t a l l å n											Summa summarn	Medeltal lån per dag		
		betalta för gången			för halfårsabonnemēt			för månadsabonnemēt			Summa			Svenska	Finska	Summa
		Svenska	Finska	Summa	Svenska	Finska	Summa	Svenska	Finska	Summa	Svenska	Finska				
Januari	26	400	708	1,108	69	168	237	3	60	63	472	936	1,408	18	36	54
Februari	24	361	548	909	57	156	213	19	45	64	437	749	1,186	18	31	49
Mars	26	433	603	1,036	77	203	280	19	35	54	529	841	1,370	20	32	52
April	24	340	553	893	52	170	222	11	18	29	403	741	1,144	17	31	48
Maj	26	190	306	496	17	78	95	10	3	13	217	337	604	8	15	23
Juni	13	155	206	361	12	62	74	4	—	4	171	268	439	13	21	34
Juli	13	133	204	337	38	55	93	3	—	3	174	259	433	13	20	33
Augusti	13	142	189	331	31	31	62	11	1	12	184	221	405	14	17	31
September	26	171	226	397	60	41	101	6	2	8	237	269	506	9	10	19
Oktober	27	200	396	596	85	107	192	8	12	20	293	515	808	11	19	30
November	25	192	462	654	96	92	188	13	32	45	301	586	887	12	23	35
December	26	230	556	786	110	126	236	2	38	40	342	720	1,062	13	28	41
Summa år 1898	269	2,947	4,957	7,904	704	1,289	1,993	109	246	355	3,760	6,492	10,252	14	24	38
„ „ 1897	268	2,387	4,195	6,582	634	877	1,511	78	167	245	3,099	5,239	8,338	11	20	31
„ „ 1896	268	2,297	3,526	5,823	517	390	907	101	134	235	2,915	4,050	6,965	11	15	26
„ „ 1895	269	2,543	3,606	6,149	332	419	751	179	230	409	3,064	4,245	7,309	11	16	27
„ „ 1894	274	2,395	3,739	6,134	571	674	1,245	298	315	613	3,264	4,728	7,992	12	17	29

Källa: Bestyrelsens för biblioteket i Sörnäs årsberättelser.

Tab. N:o 71. Antalet civila mål och ärenden, afgjorda af Helsingfors rådstufvurätt under åren 1888—1897.

	1888	1889	1890	1891	1892	1893	1894	1895	1896	1897
Konkursmål	99	130	127	141	226	309	180	144	63	68
Mål angående boskilnad	3	8	5	—	5	9	6	9	4	13
Vexelmål	501	439	544	535	788	510	307	264	194	134
Sjörättsmål	4	5	1	5	6	14	8	7	1	7
Lagfartsärenden	120	137	166	285	173	169	159	171	297	274
Inteckningsärenden	520	611	613	641	629	476	544	748	611	758
Förmynderskapsärenden	81	128	116	103	140	123	109	145	96	147
Äktenskapsförordsärenden	33	39	46	25	32	37	38	32	50	68
Öfriga civila mål ¹⁾	361	1,193	1,166	1,504	2,106	2,207	1,999	1,467	1,399	1,604
Summa	1,722	2,690	2,784	3,239	4,105	3,854	3,350	2,987	2,715	3,073

Källa: Af Aktuarien vid Justitieexpeditionen i Kejsrerliga Senaten meddelade uppgifter.

¹⁾ Från år 1891 inclusive samtliga ansöknings- och anmälningsärenden.

Tab. N:o 72. Antalet handlagda brottmål och åtalade personer vid rådstufvurätten och poliskammaren i Helsingfors åren 1888—1897.

	1888		1889		1890		1891		1892		1893		1894		1895		1896		1897	
	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren
Antal mål:																				
äldre	34	—	49	—	92	—	70	—	66	—	56	—	51	—	39	—	47	—	28	—
nya	1,369	1,273	1,503	1,613	1,363	1,737	1,231	2,318	1,107	2,273	1,067	1,763	1,135	978	2,677	427	3,031	509	3,428	610
Summa	1,403	1,273	1,552	1,613	1,455	1,737	1,301	2,318	1,173	2,273	1,123	1,763	1,186	978	2,716	427	3,078	509	3,456	610
Af dessa afgjorda	1,354	1,273	1,460	1,613	1,385	1,737	1,235	2,318	1,117	2,273	1,072	1,763	1,147	978	2,669	427	3,050	509	3,431	610
uppskjutna	49	—	92	—	70	—	66	—	56	—	51	—	39	—	47	—	28	—	25	—
Antalet åtalade personer ³⁾ :																				
män	1,264	1,400	1,419	1,919	1,398	2,250	1,245	2,602	1,075	2,264	974	2,176	1,148	852	2,912	454	3,265	614	3,759	811
qvinnor	328	66	354	82	318	99	260	117	276	116	256	122	252	58	300	36	273	51	279	64
Summa	1,592	1,466	1,773	2,001	1,716	2,349	1,305	2,719	1,351	2,380	1,230	2,298	1,400	910	3,212	490	3,538	665	4,038	875
Af dessa sakfälda	1,091	1,376	1,181	1,902	1,010	2,233	926	2,533	826	2,323	777	2,202	862	856	2,602	477	3,177	636	3,661	807
frikände ¹⁾	445	90	477	99	609	116	91	165	57	157	96	144	54	213	9	136	27	120	67	67
om hvilka slutligt utlåtande ej fallit ⁴⁾	56	—	115	—	97	—	5 ²⁾	360	—	296	—	394	—	397	4	225	2	257	1	1

Källa: Af Aktuarien vid Justitiecexpeditionen i Kejsarliga Senaten lämnade uppgifter.

¹⁾ Innefattande äfven dem, som ej kunnat åt saken fällas. — ²⁾ Förviste till annan domstol. — ³⁾ Från år 1891: de mål, i hvilka utslag fallit under redogörelseåret. — ⁴⁾ Från 1892: de anklagade, emot hvilka åtalet ej fullföljts.

Tab. No 73. Beskaffenheten af de brott, för hvilka de anklagade blifvit sakfällda af rådstufvurätten och poliskammaren i Helsingfors under åren 1888—1897.

	1888	1889	1890	1891	1892	1893	1894	1895	1896	1897
Brottens och föreelsernas art.										
Majestätsbrott	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Förgripelser emot embets- och tjänstemän	—	—	—	—	—	—	11	72	179	178
Mened	3	1	—	—	—	—	1	—	3	1
Hor	10	2	11	3	12	6	—	2	—	2
Blodskam eller annat kvalificeradt lägersmål	2	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Koppleri eller skörlefnad	1	1	1	—	6	3	2	—	1	7
Tidslag eller annan naturvidrig otukt	—	—	2	—	—	—	1	—	—	—
Mord eller dråp	—	4	3	4	—	1	2	1	4	6
Vållande till annans död	2	—	3	2	2	—	—	1	—	—
Misshandel, vållande till kroppsskada m. m.	—	—	20	11	23	27	122	190	234	254
Barnamord eller fosters lönläggning m. m.	3	2	2	2	4	2	3	—	2	4
Fridsbrott	1	—	2	3	—	1	8	14	3	15
Våldtägt och tvång att tåla annan otuktig handling	1	1	2	1	—	1	4	1	—	1
Falsk angivelse, ärekränkning och smädelse	1	3	4	5	9	6	50	68	82	65
Snatteri	—	—	—	—	—	—	34	42	34	30
Enkel stöld	204	228	172	243	240	277	110	84	89	96
Grof stöld										
Försvinnning och förskingring af anförtrödt gods	8	5	15	—	5	7	5	6	2	16
Döljande af hittegods	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
Rån och utpressning	1	3	3	2	4	1	1	5	—	—
Döljande af tjufgods m. m.	—	—	—	—	—	—	13	24	34	15
Mordbrand	—	1	1	—	—	—	—	1	—	—
Bedrägeri och förfalskning	7	9	18	13	10	16	16	15	10	19
Myntbrott	1	4	2	—	—	1	2	3	1	1
Oredlighet och starffbar egennyttia	1	—	—	—	—	—	4	2	11	3
Bankruttbrot	3	3	11	7	10	10	3	—	3	3
Tjänstemäns brott i tjänsten	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2
Fylleri	261	279	355	320	229	129	243	1,579	2,270	2,716
Andra mindre förbrytelser	1,957	2,537	2,563	2,843	2,358	2,829	1,206	1,857	2,462	2,962
Summa sakfällde	2,467	3,083	3,192	3,459	2,912	3,317	1,897	4,009	5,468	6,437

Källa: Af Aktuarien vid Justitiecassationen i Kejs. Senaten meddelade uppgifter.

Tab. N:o 74. Antalet och beskaffenheten af de utaf fattigsakföraren i Helsingfors handlagda mål under år 1898, jemfördt med åren 1890—1897.

Målens beskaffenhet	Såvidt på fattigsakförarens åtgärd ankommer slutligen afgjorda och afförda								Summa afgjorda och afförda	Icke slutligen afgjorda				Summa beroende	Summa ärenden		
	Afgjorda genom förlikning	Af särskilda orsaker lennade	Afgjorda genom rättegång	Vägradt biträde	Mål, i hvilka inlagor gifvits	Hänvisade till aktor	Mål, i hvilka bref afhäfts för mera än 3 månader sedan	Mål, i hvilka bref afhäfts för mera än 3 månader sedan		Beroende			Mål, i hvilka stämning utägrts efter den 1/10 1897				
										på åtgärd	på rättegång	på infående af upplysningar				Mål, i hvilka stämning utägrts efter den 1/10 1897	
Ersättningstvister	2	1	1	—	—	—	2	—	6	—	—	—	—	—	—	6	
Twister om arbetslön	2	—	7	—	—	—	3	—	12	—	—	—	—	—	—	12	
Andra fordringsmål	4	—	9	—	—	—	8	2	23	—	—	—	1	1	2	25	
Arfstvister	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	
Twister med husbonde eller arbetsgifvare	2	1	4	—	—	—	—	2	9	—	—	—	2	—	2	11	
Hyrestvister	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	
Aktenskapstvister	1	—	9	—	—	—	1	2	13	—	—	3	—	1	4	17	
Barnaunderhåll	11	2	8	—	—	—	16	3	40	—	2	—	3	—	5	45	
Misshandel och ärekränkning	2	—	4	2	—	—	4	1	14	—	—	—	—	—	—	14	
Andra brottmål	—	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2	
Återfående af egendom	2	—	—	—	—	—	1	—	3	1	—	—	—	—	1	4	
Besvärslinagor, ansökningar m. m.	—	—	—	—	13	—	—	—	13	—	—	—	—	—	—	13	
Diverse	—	—	1	—	—	—	3	—	4	—	—	—	—	—	1	5	
Summa år	1898	26	4	46	2	13	1	41	8	141	1	2	3	6	2	15	156
" "	1897	55	11	40	5	22	—	94	12	239	—	4	1	8	1	14	253
" "	1896	22	6	10	5	33	—	55	20	151	—	—	1	20	4	25	176
" "	1895	44	5	22	7	42	1	45	33	199	—	—	1	17	7	25	224
" "	1894	36	13	30	7	26	—	52	36	200	1	5	1	13	7	27	227
" "	1892—1893	116	84	55	19	60	1	162	56	553	—	3	—	10	13	26	579
" "	1891 ¹⁾	20	34	7	6	4	1	6	6	84	4	3	18	9	17	51	135
" "	1890	28	14	10	3	13	1	—	8	186	—	1	19	—	—	20	206

Källa: Fattigsakförarens årsberättelser.

¹⁾ Uppgifterna för 1891 omfatta endast tiden från den 1 Juni—31 Dec., hvaremot uppgifter för årets fem första månader saknas.

Tab. N:o 75. Antalet af de genom detektiva polisafdelningen i Helsingfors upptäckta brott och värdet af den genom dess försorg tillrättaskaffade egendom under åren 1889—1898.

Å r	Antal brott	Upptäckta brott		Antalet brottslingar	Förkommen egendom <i>Fm.</i>	Tillrättaskaffad	
		Antal	% af de anmälda			egendom <i>Fm.</i>	% af den förkomna
1889	1,426	822	57,64 %	575	46,225	33,419	72,12 %
1890	1,409	796	56,49 %	566	47,538	33,379	70,22 %
1891	1,986	997	50,20 %	698	84,790	51,379	60,59 %
1892	1,809	957	52,90 %	659	125,471	96,224	76,70 %
1893	1,697	1,006	59,22 %	621	172,719	140,877	81,56 %
1894	1,215	712	58,60 %	655	37,701	24,755	65,66 %
1895	1,155	718	62,16 %	540	40,681	25,865	63,58 %
1896	1,147	772	67,30 %	574	47,814	43,750	91,57 %
1897	1,273	1,038	81,53 %	529	77,855	60,197	77,31 %
1898	1,431	842	59,40 %	804	60,892	36,959	62,40 %

Källa: Poliskammarens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 76. Polispersonalens i Helsingfors antal, bildningsgrad, ålder m. m. åren 1895—1898.

	1895				1896				1897				1898			
	Överkon- staplar	Konstaplar	Extra kon- staplar	Summa	Överkon- staplar	Konstaplar	Extra kon- staplar	Summa	Överkon- staplar	Konstaplar	Extra kon- staplar	Summa	Överkon- staplar	Konstaplar	Extra kon- staplar	Summa
Vid årets ingång voro anstälde	10	118	13	141	11	118	13	142	11	118	16	145	11	118	13	142
Af dessa afgingo under året:																
genom döden	—	1	—	1	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—
afsked på egen begäran	1	10	2	13	—	8	2	10	2	6	5	13	1	24	5	30
” för olämplighet eller dåligt uppförande	—	5	4	9	1	2	2	5	—	4	1	5	—	19	4	23
Deremot antogos eller befordrades un- der året	2	16	6	24	1	10	7	18	2	12	3	17	7	46	4	57
Vid årets utgång voro derfor anstälde .	11	118	13	142	11	118	16	145	11	118	13	142	17	121	8	146
Yrke före inträdet i polistjänst:																
studenter	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—	—	1
militärer	6	64	8	78	6	60	7	73	5	63	5	73	9	63	3	75
handverkare	2	23	2	27	2	14	1	17	2	16	1	19	2	18	2	22
sjömän	—	5	—	5	—	3	2	5	—	7	—	7	1	8	—	9
landtbrukare	1	5	—	6	—	—	—	—	1	3	—	4	1	4	1	6
bro- och skalfogdar	1	—	—	1	—	1	3	4	1	1	1	3	—	—	—	—
särskilda andra yrken	1	21	3	25	3	40	3	46	1	28	6	35	3	28	2	33
Summa	11	118	13	142	11	118	16	145	11	118	13	142	17	121	8	146
<i>Åtnjuten undervisning:</i>																
vid Universitetet	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	1	4	1	—	—	1
” lyceum eller gymnasium	—	1	1	2	—	1	1	2	—	1	1	2	2	2	2	6
” elementar- eller realskola	1	6	1	8	1	5	1	7	1	3	1	5	2	1	—	3
” högskola	6	49	6	61	5	39	5	49	4	46	6	56	6	57	4	67
” lägre ”	3	44	2	49	2	46	2	50	2	38	1	41	4	38	1	43
” söndagsskola	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” yrkesskolor, privat undervisning ” underofficers- eller militärskola . .	1	18	3	22	3	25	6	34	3	28	3	34	2	23	1	26
Summa	11	118	13	142	11	118	16	145	11	118	13	142	17	121	8	146
<i>Ålder:</i>																
mellan 20 och 25 år	—	5	2	7	—	3	3	6	—	3	5	8	—	11	1	12
” 25 ” 30 ”	1	44	10	55	1	41	11	53	2	42	6	50	2	42	3	44
” 30 ” 35 ”	3	33	—	36	2	39	2	43	1	38	2	41	5	37	2	44
” 35 ” 40 ”	2	20	—	22	3	19	—	22	3	19	—	22	5	18	1	24
” 40 ” 45 ”	3	4	—	7	3	5	—	8	3	5	—	8	1	7	—	8
” 45 ” 50 ”	—	6	—	6	—	4	—	4	—	4	—	4	2	—	—	2
öfver 50 år	2	6	1	9	2	7	—	9	2	7	—	9	3	6	1	9
Summa	11	118	13	142	11	118	16	145	11	118	13	142	17	121	8	146
<i>Familjeförhållanden:</i>																
gifte	9	98	5	112	10	97	5	112	10	92	2	104	13	87	3	103
ogifte	2	19	8	29	1	19	10	30	1	24	11	36	3	42	5	40
enklingar	—	1	—	1	—	2	1	3	—	2	—	2	1	2	—	3
Summa	11	118	13	142	11	118	16	145	11	118	13	142	17	121	8	146
<i>Antal tjänsteår vid polisinrättningen:</i>																
1 år	—	6	8	14	—	4	13	17	—	8	12	20	—	41	4	45
2 ”	—	7	3	10	—	14	3	17	1	11	—	12	—	5	1	6
3 ”	—	10	—	10	—	7	—	7	—	9	1	10	2	9	1	12
4 ”	—	31	1	32	—	15	—	15	—	6	—	6	—	3	—	3
5 ”	—	12	—	12	1	24	—	25	1	20	—	21	—	5	1	6
5—10 ”	5	31	1	37	4	30	—	34	3	36	—	39	5	37	1	43
10—15 ”	1	10	—	11	1	14	—	15	1	18	—	19	4	16	—	20
15—20 ”	3	8	—	11	3	8	—	11	2	8	—	10	1	3	—	4
20—25 ”	1	2	—	3	—	1	—	1	1	1	—	2	3	2	—	5
öfver 25 år	1	1	—	2	2	1	—	3	2	1	—	3	2	—	—	2
Summa	11	118	13	142	11	118	16	145	11	118	13	142	17	121	8	146

Källa: Anteckningar förda vid polisinrättningen.

Tab. N:o 77. Antalet personer hvilka såsom druckne blifvit af polisen i Helsingfors tillvaratagne åren 1889—1898.

	III distriktet		IV distriktet		Första polisdistriktet ¹⁾		Andra polisdistriktet ²⁾		S u m m a		Summa personer
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	
1889	—	—	—	—	2,664	208	3,369	259	6,013	467	6,480
1890	—	—	—	—	—	—	—	—	5,708	407	6,115
1891	—	—	—	—	3,151	161	3,060	242	6,211	403	6,614
1892	—	—	—	—	2,607	159	2,455	224	5,062	383	5,445
1893	—	—	—	—	2,245	163	2,010	157	4,255	320	4,575
1894	—	—	—	—	1,730	171	1,981	170	3,711	341	4,052
1895	—	—	—	—	2,122	200	1,512	182	3,634	382	4,016
1896	—	—	—	—	2,393	206	1,888	168	4,281	374	4,655
1897	—	—	—	—	2,498	274	1,928	210	4,426	484	4,910
1898	1,778	141	980	138	1,898	183	860	106	5,516	568	6,084

Källa: Anteckningar förda vid polisnärningen.

¹⁾ Omfattande staden norr och öster om esplanaderna och jernvägslinjen. — ²⁾ Omfattande staden söder och vester om esplanaderna och jernvägslinjen.

Tab. N:o 78. Beviljade, förnyade och dödade inteckningar i Helsingfors samt värdet af försålda fastigheter, å hvilka lagfart beviljats under åren 1889—1898.

	1889		1890		1891		1892		1893		1894		1895		1896		1897		1898	
	Inteckningar:																			
Beviljade å <i>Fmç</i>	13,627,173	40	13,735,713	96	11,964,535	55	11,396,128	44	6,822,693	54	6,382,288	07	16,677,896	36	12,889,566	08	8,663,767	58	19,822,464	33
Förnyade " "	1,761,174	03 ¹⁾	2,360,823	08 ²⁾	2,624,042	73	1,550,471	02	2,988,626	27	5,229,043	27	3,859,090	54	3,934,295	—	2,190,635	—	4,423,205	54
Dödade " "	2,730,764	25 ³⁾	4,206,106	47 ⁴⁾	2,929,669	22	2,850,924	94	5,998,577	24	9,322,063	72	10,989,923	58	7,845,670	33	4,136,292	78	7,416,242	38
Lagfarter:																				
Beviljade å fastigheter till ett värde af <i>Fmç</i> . .	9,344,442	10	9,719,949	03	9,227,281	40	2,613,182	53	2,309,799	11	6,651,215	98	8,669,949	89	12,610,843	17	11,044,333	63	17,082,919	62

Källa: Förteckningar förda vid Rådstufvurättens första afdelning.

¹⁾ Samt 24,600 rubel. — ²⁾ Samt 12,700 rubel. — ³⁾ Samt 12,570 rubel. — ⁴⁾ Samt 6,650 rubel.

Tab. No 79. Eldsvådorna i Helsingfors åren 1889—1898.

A: der brandkåren påkallats	1889		1890		1891		1892		1893		1894		1895		1896		1897		1898		Medeltal			
	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	Alla eldsvådor antal procent	
Tiden för eldsvådorna:																								
<i>Månad:</i> Januari	9	2	3	2	3	2	7	3	7	2	3	—	9	1	7	6	11	6	10	3	6,9	2,7	9,6	12,4
Februari	5	3	2	1	1	1	1	1	5	1	12	5	13	2	7	4	8	4	7	2	6,1	2,4	8,5	10,9
Mars	2	1	2	2	6	1	4	2	6	3	7	2	3	2	3	4	4	4	7	3	4,4	2,4	6,8	8,8
April	6	2	5	—	4	2	6	1	3	1	5	3	7	2	1	3	3	1	9	3	4,9	1,8	6,7	8,6
Maj	2	—	3	2	5	1	—	1	4	1	8	1	7	1	7	1	3	1	2	1	4,1	1,0	5,1	6,6
Juni	9	1	3	—	—	1	—	2	5	1	1	1	10	1	4	1	7	1	7	—	4,6	0,9	5,5	7,1
Juli	2	—	1	—	3	1	—	—	4	—	—	1	4	2	2	1	4	1	4	1	2,4	0,7	3,1	4,0
Augusti	—	—	2	—	3	1	3	—	4	—	4	—	6	1	6	—	7	—	7	3	4,2	0,5	4,7	6,0
September	4	—	2	—	2	—	1	—	2	3	3	1	7	—	3	3	1	1	10	1	3,5	0,9	4,4	5,6
Oktober	1	—	3	1	2	1	1	1	3	3	9	1	11	5	5	2	8	1	5	2	4,8	1,7	6,5	8,4
November	5	—	3	1	6	—	2	1	3	4	4	1	4	2	9	4	9	3	7	—	5,2	1,6	6,8	8,7
December	8	2	2	1	7	3	6	1	5	—	15	5	4	4	7	4	5	6	12	2	7,1	2,8	9,9	12,9
Summa	53	11	31	10	42	14	31	13	51	19	71	21	85	23	61	33	70	29	87	21	58,2	19,4	77,6	100,0
	64		41		56		44		70		92		108		94		99		108					
<i>Dag:</i> Söndag	12	—	1	1	4	4	10	—	8	3	9	3	11	2	6	4	4	3	8	—	7,3	2,0	9,3	12,0
Måndag	7	1	4	2	11	1	2	2	10	3	12	3	10	1	8	4	4	10	10	6	7,8	3,3	11,1	14,3
Tisdag	6	2	6	2	7	2	5	4	9	3	10	4	16	5	5	10	11	3	13	1	8,8	3,6	12,4	16,0
Onsdag	5	—	4	1	2	1	3	2	7	4	8	3	11	4	14	4	12	6	20	4	8,6	2,9	11,5	14,8
Torsdag	5	3	8	2	4	4	4	2	6	—	13	4	11	3	7	2	15	—	15	1	8,3	2,1	10,9	14,1
Fredag	6	1	4	2	10	1	3	2	6	4	11	2	13	4	12	8	13	3	9	4	8,7	3,1	11,8	15,1
Lördag	12	4	4	—	4	1	4	1	5	2	8	2	13	4	9	1	11	4	12	5	8,2	2,4	10,6	13,7
Summa	53	11	31	10	42	14	31	13	51	19	71	21	85	23	61	33	70	29	87	21	58,2	19,4	77,6	100,0
<i>Timme:</i> kl. 12—3 f. m.	4	—	4	—	6	—	8	—	6	—	10	—	10	—	10	—	4	—	11	—	7,3	—	—	12,5
” 3—6 ”	4	—	3	—	6	—	—	—	—	—	8	—	7	—	4	—	7	—	2	—	4,1	—	—	7,1
” 6—9 ”	3	—	1	—	3	—	6	—	8	—	5	—	3	—	6	—	6	—	5	—	4,6	—	—	8,0
” 9—12 ”	11	—	3	—	6	—	2	—	3	—	6	—	8	—	6	—	16	—	12	—	7,3	—	—	12,6
” 12—3 e. m.	10	—	7	—	1	—	5	—	6	—	7	—	15	—	10	—	5	—	14	—	8,0	—	—	13,5
” 3—6 ”	5	—	2	—	8	—	2	—	10	—	7	—	10	—	5	—	11	—	11	—	7,1	—	—	12,2
” 6—9 ”	12	—	4	—	9	—	7	—	8	—	13	—	20	—	10	—	14	—	14	—	11,1	—	—	19,2
” 9—12 ”	4	—	7	—	3	—	1	—	10	—	15	—	12	—	10	—	7	—	18	—	8,7	—	—	14,9
Summa	53	—	31	—	42	—	31	—	51	—	71	—	85	—	61	—	70	—	87	—	58,2	—	—	100,0

Källa: Brandkommissionens årsberättelser.

Tab. N:o 80. Försäkrings- och ersättningsbelopp för egendom, som tagit skada vid eldsvådorna i Helsingfors åren 1889—1898.

	Skadans storlek eller brandskade- ersättnings belopp						Värdet eller hela försäkringsbeloppet för den egendom, som till större eller mindre del skadats						Ersättningen i % af hela försäkrings- beloppet
	för lös egen- dom <i>Fmk.</i>		för fast egen- dom <i>Fmk.</i>		Summa <i>Fmk.</i>		för lös egen- dom <i>Fmk.</i>		för fast egen- dom <i>Fmk.</i>		Summa <i>Fmk.</i>		
1889	46,300	18	93,276	76	139,576	94	—	—	—	—	1,029,620	—	13,55
1890	47,990	36	51,350	37	99,340	73	513,500	—	2,299,800	—	2,813,300	—	3,53
1891	41,554	05	54,262	80	95,818	85	525,625	—	1,152,795	—	1,678,420	—	5,70
1892	35,049	15	31,264	56	66,311	71	412,800	—	987,900	—	1,400,700	—	4,73
1893	32,089	76	60,697	66	92,787	42	433,955	—	3,566,323	—	4,000,278	—	2,32
1894	96,104	08	77,038	46	173,142	54	524,757	—	1,156,872	—	1,681,629	—	10,29
1895	87,083	49	76,576	67	163,660	16	698,850	—	1,614,700	—	2,313,550	—	7,07
1896	19,741	36	11,589	86	31,331	22	1,321,850	—	2,399,980	—	3,721,830	—	0,84
1897	18,389	67	75,604	17	93,993	84	1,154,950	—	2,139,130	—	3,294,080	—	2,85
1898	69,885	06	43,003	25	112,888	31	1,117,450	—	3,638,260	—	4,755,710	—	2,38

Källa: Brandkommissionens årsberättelser.

Tab. N:o 81. Antal personer, intagna i Helsingfors stads arbets- och fattiggård under åren 1889—1898, fördeladt efter månader.

	Jan.		Febr.		Mars		April		Maj		Juni		Juli		Aug.		Sept.		Okt.		Nov.		Dec.		Summa	
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	män	kv.
Från 1 till 10 års ålder	12	7	13	5	14	9	14	8	9	6	13	7	12	8	3	6	4	4	10	7	14	11	16	9	134	87
” 10 ” 20 ” ”	13	4	15	6	15	5	17	4	13	6	14	6	14	7	8	6	8	7	9	8	10	8	10	7	146	74
” 20 ” 40 ” ”	55	35	54	34	58	35	60	38	52	38	51	31	50	41	48	43	45	42	51	42	52	44	57	46	633	469
” 40 ” 50 ” ”	37	22	36	20	35	20	36	21	32	22	28	20	25	21	23	19	23	20	27	20	31	24	34	28	367	257
” 50 ” 70 ” ”	81	52	83	58	86	59	87	57	79	57	69	56	55	55	51	53	53	54	61	54	63	55	69	52	837	668
” 70 ” 80 ” ”	20	18	21	19	19	22	19	18	19	18	18	17	17	18	16	18	17	18	18	18	18	18	17	19	219	221
Öfveer 80 år	4	12	3	12	3	12	3	12	1	15	1	12	1	11	1	11	2	10	2	8	2	8	2	8	25	129
Summa för år 1898	222	156	225	154	230	162	236	158	205	160	194	149	174	161	150	156	152	155	178	157	190	168	205	169	2,361	1,905
” ” ” 1897	267	169	262	171	261	168	238	165	190	171	153	156	145	141	152	141	158	151	176	150	195	156	221	151	2,418	1,890
” ” ” 1896	250	153	250	153	247	157	217	147	195	146	178	150	175	143	182	142	177	148	205	152	233	151	251	155	2,560	1,797
” ” ” 1895	244	131	258	136	262	142	262	143	220	135	176	130	166	132	169	129	173	135	188	171	229	150	253	149	2,600	1,683
” ” ” 1894	268	144	265	144	255	135	249	139	200	133	192	125	179	122	167	115	176	119	191	108	215	113	226	120	2,583	1,517
” ” ” 1893	279	142	277	139	282	143	266	138	207	124	182	130	176	136	169	125	173	120	193	118	219	128	250	133	2,673	1,576
” ” ” 1892	222	134	236	143	235	133	220	133	212	135	182	118	184	128	191	132	203	123	217	123	245	128	264	131	2,611	1,561
” ” ” 1891	221	117	213	127	210	124	207	122	179	114	154	110	154	103	147	107	153	109	154	116	171	114	185	116	2,148	1,379
” ” ” 1890	198	105	190	101	212	105	207	110	186	105	178	100	151	95	163	102	173	98	190	111	220	118	220	119	2,288	1,269
” ” ” 1889	152	91	159	93	158	93	158	94	156	90	151	95	148	82	140	85	147	90	155	99	157	105	169	111	1,850	1,128

Källa: Fattigvårdsstyrelsens årsberättelser.

Tab. N:o 82. Antalet af genom Helsingfors fattigvårds försorg utackorderade personer under åren 1879—1898.

Å r	Inom staden		På landet		Summa	
	Äldre personer	Barn	Äldre personer	Barn	Äldre personer	Barn
1879	6	61	91	95	97	156
1880	5	52	100	85	105	137
1881	5	44	104	86	109	130
1882	6	57	112	104	118	161
1883	8	55	119	100	127	155
1884	10	69	140	117	150	186
1885	7	74	162	136	169	210
1886	12	79	154	140	166	219
1887	15	73	141	121	156	194
1888	17	73	134	131	151	204
1889	18	92	130	140	148	232
1890	16	104	146	149	162	253
1891	26	113	161	170	187	283
1892	25	112	162	173	187	285
1893	37	105	202	227	239	332
1894	35	104	203	259	236	363
1895	17	84	176	251	193	335
1896	17	94	161	270	178	364
1897	13	94	209	245	222	339
1898	15	91	166	305	181	396
Summa	308	1,630	2,973	3,304	3,281	4,934
Medeltal för åren 1879—1898	15,4	81,5	148,7	165,2	164,1	246,7

Källa: Fattigvårdsstyrelsens årsberättelser.

Tab. No 83. Totalantalet af genom Helsingfors fattigvårds försorg
vårdade och understödda personer jemte utgifterna härför
under åren 1879—1898.

Å r	Antal intagna personer i arbets- och fattiggården				Antal understöds- tagare				Kontant utbetalning för kost- hållningen		Understöd				Fattigvård- dens samt- liga ordina- rie utgifter		
	Totalantalet	Högsta antalet på en gång	I medeltal	Minsta antalet på en gång	Minsta antalet på en gång	som erhö- llit direkta under- stöd	utackorderade i staden	utackorderade på landet	utackorderade på landet	utackorderade på landet	utackorderade på landet	utackorderade på landet	utackorderade på landet	utackorderade på landet	utackorderade på landet	utackorderade på landet	utackorderade på landet
1879	270	171	142	118	285	67	186	241	17,688	27	39,169	03	3,477	30	95,134	61	
1880	258	164	135	112	284	57	185	229	17,987	61	37,090	46	2,433	80	93,629	29	
1881	288	172	146	120	237	49	190	293	21,453	53	42,178	53	3,078	30	106,810	71	
1882	318	174	147	123	309	63	216	332	20,851	42	40,316	33	3,780	—	105,622	09	
1883	354	186	160	145	301	63	219	289	17,906	59	44,171	80	3,936	17	103,251	43	
1884	402	205	181	158	331	79	257	287	19,848	11	47,232	93	4,329	12	112,141	99	
1885	398	209	180	160	351	81	298	314	20,761	27	50,012	70	5,166	07	115,160	60	
1886	395	212	192	172	385	91	294	321	19,336	66	51,295	41	5,439	12	118,102	04	
1887	390	220	202	184	457	88	262	370	17,337	77	52,680	14	6,668	17	122,656	40	
1888	358	223	200	185	557	90	265	397	16,540	93	57,884	59	6,355	—	128,164	11	
1889	426	227	205	184	588	118	270	434	19,535	73	60,672	51	7,643	50	149,255	40 ¹⁾	
1890	442	281	248	215	580	120	295	475	21,330	73	64,053	12	8,404	76	184,794	36	
1891	439	275	249	220	727	139	331	599	26,225	20	73,059	85	10,314	75	214,207	31	
1892	554	309	280	250	853	137	335	1,053	33,494	22	85,306	18	20,270	52	244,665	57	
1893	562	307	280	252	906	142	429	1,135	29,761	69	101,396	04	25,799	50	272,364	22	
1894	505	280	260	240	982	137	462	858	25,057	35	109,967	55	19,265	30	278,994	61	
1895	509	284	262	240	865	101	427	739	30,577	90	105,773	81	18,759	31	275,628	45	
1896	587	294	270	246	863	111	431	638	30,840	60	106,588	46	19,210	05	279,479	95	
1897	557	280	260	240	961	107	454	519	29,066	39	100,534	70	15,942	—	278,730	09	
1898	498	270	250	230	1,304 ²⁾	106	471	405	28,034	72	134,433: 32			258,805	54		

Källa: Fattigvårdsstyrelsens årsberättelser.

¹⁾ Incl. 3,145 mk 64 p. organisationskostnader för arbetsinrättningen. — ²⁾ Deraf 589 äldre personer och 715 deras barn.

Tab. N:o 84. Uppgifter öfver kosthållningen i Helsingfors stads arbets- och fattiggård under åren 1885—1898.

Å r	Antal utdelade dagportioner	Summa kostnad		Kostnad för hel dagportion
		<i>Fm.</i>		<i>ni.</i>
1885	64,500	20,761	27	32,18
1886	64,810	19,336	66	29,84
1887	68,596	17,337	77	25,27
1888	70,505	16,540	93	23,46
1889	72,573 ¹ / ₂	19,535	73	26,92
1890	98,509 ¹ / ₂	26,146	49	26,50
1891	100,252 ³ / ₄	33,166	10	33,08
1892	114,548	47,363	35	41,34
1893	118,857	37,479	73	31,61
1894	115,962 ¹ / ₄	31,519	92	27,19
1895	119,811	31,153	10	20,00
1896	122,577	32,544	83	26,55
1897	124,100	37,010	14	29,82
1898	122,036	37,218	25	30,54

Källa: Inspektorns för arbets- och fattiggården redogörelser.

Tab. N:o 85. Verksamheten vid stadens arbetsinrättning för män under år 1898.

Hela antalet intagna hjon		130	Dagliga medeltalet hjon		43	Högsta antalet på en gång		68	Lägsta " " " "		19
<i>Hjonens ålder.</i>											
Från 15—20 år		Antal	5	Utspisningskostnaden		Fmf: 6,008,40		i medeltal dagligen per hjon		" 0,39	
" 20—30 "		"	12	Hela underdållskostnaden		Fmf: 17,132,62		i medeltal dagligen per hjon		" 1,09	
" 30—40 "		"	25	motsvarande för hela året per hjon		" 398,42					
" 40—50 "		"	26								
" 50—60 "		"	37								
" 60—70 "		"	21								
" 70—80 "		"	4	130							
Antalet utgjorda dagsverken			Dagsverken	Inkomst af hjonens dagsverken inberäknadt materialierna				Medelvärde per dag Fmf:			
				Influtit i kontant Fmf:	Utförda till arbetsinrättningen och fattiggården Fmf:		Summa Fmf:				
Smedverkstaden			795	1,138	31	281	45	1,419	76	1	78
Skomakareverkstaden			3,247	6,265	79 ¹⁾	1,036	05	7,301	84	3	24
Skräddareverkstaden			1,468	95	—	645	25	740	25	0	50
Snickareverkstaden			1,794	998	05	589	75	1,582	80	0	88
Målareverkstaden			951	723	10	835	65	1,558	75	1	63
Diverse arbeten			5,167	604	55	2,810	50	3,445	05	0	67
Summa			12,422	9,819	80	6,228	65	16,048	45	1	29

¹⁾ Till stadens folkskolor 1,050 par träskor Fmf: 3,412,09 och 740 par kängor Fmf: 3,330,00.

Källa: Inspektorns för arbets- och fattiggården redogörelse.

Tab. N:o 86. Uppgift öfver antalet bolag och personer, hvilka i Helsingfors år 1898 idkat handel och näring¹⁾, jemförd med år 1897.

	Antal	
	1898	1897
Aflärsmän och handlande	429	440
Agenter och kommissionärer	60	36
Apotekare	12	11
Asfaltörer	2	3
Asfaltfabrikbolag	2	3
Badstuguegare och arrendatorer	29	29
Bagare och s. k. hembakerskor	53	53
Bandagister	—	1
Banker och penninginstitut	13 ²⁾	12
Bankirer	3	3
Benmjölsfabrik (Munkholmens aktiebolag)	1	1
Bleckslagare	11	15
Bokbindare	15	19
Bok-, pappers- och musikaliehandlande	16	13
Boktryckerier	13 ³⁾	13
Bomullsvaruaffär (Vasa och Forssa aktiebolag)	2	2
Borstbindare	2	2
Brandförsäkringsbolag	16 ⁴⁾	16
Byggmästare och entreprenörer	30	34
Båthvarf (Blekholmens aktiebolag och Fagerlunds)	2	2
Börsmäklare	1	1
Cementgjuteri (Helsingfors aktiebolag, Martin Mellin och Nyman & Halonen)	3	3
Chocoladfabrik	—	2
Cicoriefabrik (G. Strömbergs)	1	1
Dekorationsmålare	3	2
Drogerihandlare och nederlag	3	3
Dynamofabrik (Gottfr. Strömbergs och Finska elektriska a. b.)	2	1
Elektrisk belysningscentral (Helsingfors aktiebolag)	1	1
Elektrotekniker	5	3
Fensterglasagentur (Finska)	1	1
Flörister	1	1
Formän	191	89
Fotografer	8	9
Fotografisk affär	2	—
Fyrmästare	1	1
Färgare	1	3
Färgläggningss akt. bolag (Calor)	1	—
Färg- och forniss aktiebolaget (Finska)	1	1
Förgyllare	3	3
Försäkringsbolag mot inbrott (Nederländische L'loyd)	1	—

¹⁾ Här ej inberäknade läkare, veterinärer, fältskärer, sakkörare, tidningsredaktörer och literatörer, artister, kontorister och handelsbiträden, konduktörer, vaktmästare och desslike samt arbetare.

²⁾ Finlands bank, Föreningsbanken i Finland aktiebolag, Nordiska aktiebanken, Vasa aktiebank, Nylands Aktiebank, Privatbanken aktiebolag, Kansallis osakepankki, Suomen Maanviljelys ja Teollisuus pankki aktiebolag, Finlands Hypoteksförening, Städernas i Finland hypotekskassa, Helsingfors pantaktiebolag, Helsingfors sparbank, Helsingin panttilaitos osakeyhtiö.

³⁾ Tidnings- och tryckeriaktiebolaget i Helsingfors, Frenckell et sons, Finska Litteratursällskapet, Weilin et Gös aktiebolag, Simelii arvingars, Victor Petterson et Co, Helsingfors Centraltryckeri aktiebolag, Hufvudstadsbladets nya, E. G. Arvidsons, Päivälehtis, Helsingfors accidens och Aftonpostens.

⁴⁾ Ryska af år 1827 och år 1867, St P:burg Versch. Gesells., Rossia, Fennia, Pohjola, Svea, Skandia, Skåne, Salamander, Preussische Nat. Versich. Gesells., Wilhelmina i Magdeburg, Schlesische Feuerversich. Gesells., Phoenix, The Nortern, The Palatine.

Fortsättning.

	Antal	
	1898	1897
Garfvare och läderhandlare	11	7
Gaslysnings aktiebolaget (Helsingfors)	1	1
Gatläggare	1	1
Gelbgjutare	3	3
Gipsgjutare	2	3
Glasförsäkringsbolag (Frankfurter, Finska och Kölner)	3	1
Glasmästare	4	6
Grävörer	1	2
Guldsmeder	10	8
Gummifabrik (Suomen osakeyhtiö)	1	—
Gummimakare och kautschuksarbetare	2	2
Gästgifvare	1	1
Gördelmakare	1	—
Handelsfirmor	50	48
Hattmakare och fabrikanter	5	4
Hofslagare	3	3
Hyrkuskar	291	211
Industrimagasin (Finska, aktiebolag)	1	1
Ingenjörer och teknici	17	14
Instrumentmakare	5	3
Jern- och stålagenturer (Husqvarna, Avesta, Björkroda, T:fors)	4	3
Kakelfabrik	2 ¹⁾	2
Kalkugn (Helsingfors, aktiebolag)	1	1
Karamellfabrikanter	3	3
Konditorier	10	4
Konsumtionsföreningar (H:fors allmänna, Otava, Jordbrukarenes)	3	—
Kopparslagare	3	4
Korfmakare	9	9
Korgmakare	—	2
Korknederlag (Vicander et Larssons)	1	1
Kreaturs försäkrings aktiebolag i Finland	1	1
Körsnärer	3	4
Lack- och Polityrfabrik	—	1
Lifförsäkringsbolag	20 ²⁾	20
Likkistfabrik	3	3
Linnemanufaktur affär (Tammerfors linne et jern. aktiebolag)	1	1
Litografer	4	1
Läder- och remfabriks affär (Raumo, Tuorla)	2	—
Maskinister	4	2
Matvaru-, torg-, narink- och gårdfarihandlare	431	289
Mekaniker	4	8
Mekaniska verkstäder	9 ³⁾	9
Metallfabrikanter	2	4
Mineralvatten- och läskdrycksfabriker	3	6
Modister, kappsömmerskor och modeaffärer	30	28
Murare och kakelugnsmakare	13	27
Murbruksfabrik	1	1

1) Gräsvikens aktiebolag, Wilh. Andsténs aktiebolag.

2) Ryska af år 1835, Rossia, Kaleva, Suomi, Allmänna i Stockholm, Skandia, Skåne, Nordstjernen, Svea, Deutsche Lebensversich. Gesells. in Lübeck, Frankfurter, Germania, Gresham, The Mutual, Standard, Thule, Star, Viktoria, L'Urbaine, Equitable,

3) John Stenbergs aktiebolag, Adolf Stenbergs, Maskin- och Brobyggnads aktiebolag, Skeppsvarfvot, Sandvikens skeppsdocka aktiebolag, Grahn et Krauses aktiebolag, Stadens vattenledningsverkstad, Hubers vattenledningsverkstad.

Fortsättning.

	Antal	
	1898	1897
Målare	33	42
Möbelfabrikanter och försäljare	10	7
Mössmakare	1	4
Olycksfallsförsäkringsbolag	9 ¹⁾	7
Optiker	2	3
Pappersaffärer	2 ²⁾	2
Paraplymakare	1	2
Perukmakare och hårfrisörer	16	16
Pianofabrik (K. A. Sandström)	1	1
Pianostämmare	1	1
Plåtslagare	8	5
Påsfabrikanter	1	1
Redskapshandel (P. Sidorows aktiebolag)	1	1
Repslagare	1	2
Restauratörer och spishållare	73	62
Rottingsfabrikant	1	1
Rullgardinsfabrik (H:fors)	1	1
Sadelmakare	7	11
Skeppsdocka (Sandvikens aktiebolag)	1	1
Skeppsmäklare	1	1
Skeppsstufvare	2	1
Skeppsvarf	1	1
Skjortfabriksaffär (Petrelius i Åbo och Ida L. Westergren)	2	2
Skomakare	100	105
Skorstensfejare	9	10
Skräddare	63	73
Skulptörer	3	6
Skyltfabrik (Josef Jonssons)	1	1
Sjökaptenen och styrmän	11	7
Slagtare	33	35
Slagtjänstning (Helsingfors, aktiebolag)	1	1
Smeder	10	8
Snickare	27	30
Snickerifabrik	3 ³⁾	2
Snörmakeri	2	10
Sockerbruk (Tölö aktiebolag)	1	1
Sprittförädlingsfabrik	4 ⁴⁾	3
Spårvägsaffär (Spårvägs- et Omnibus aktiebolag)	1	1
Stenhuggare	8	9
Stenhuggeriagentur (Granit aktiebolag i Hangö)	1	1
Stentryckeri (G. Arvidsson och G. R. Liewendahls)	2	2
Stilgjutare	2	1
Svarfvare	3	6
Syträdsaffär (Nevsky)	1	1
Tapetfabrik och handel (Sandudds och Wiborgs)	2	1
Tapetserare	12	12
Teknisk fabrik (Björkell, Krook)	2	3
Telefonaktiebolag	2 ⁵⁾	2

¹⁾ Pomoschtsch, Rossia, Patria, Kullervo, Skandinavien, Schweizerische Unfallsverisch. Gesells. Frankfurter, Internationale och The Palatine.

²⁾ Finska Pappersföreningen, Tervakoski bruk.

³⁾ Sandvikens aktiebolag, Sörnäs, Helsingin puuseppä osakeyhtiö.

⁴⁾ Sandvikens aktiebolag, Fredr. Edv. Ekbergs, Näs, Maexmontans a. b.

⁵⁾ H:fors, Södra Finlands interurbana.

Fortsättning.

	Antal	
	1898	1897
Tidningsbolag	5 ¹⁾	5
Tobaksfabrik och affärer	7 ²⁾	7
Transportförsäkringsbolag	12 ³⁾	9
Trädgårdsmästare	18	19
Trävaruhandlare	1	1
Tunnbindare	1	2
Tvälfabrikanter	1	1
Tvätt- och strykinrättning	1	—
Urmakare	14	16
Utskänknings- och utminuterings aktiebolag	2	2
Vapensmed	2	1
Vedhandlare	14	10
Velocipedaffärer	3	2
Xylografer	1	1
Yllefabriks aktiebolag	1	—
Åkdonfabrik och fabrikanter	3	6
Ångbageri	1	1
Ångbokbinderi (Fenix)	1	1
Ångfartygsaktiebolag	8 ⁴⁾	8
Ånghyfleri (J. O. Nordbäcks)	1	—
Ångsåg (H:fors ångsåg aktiebolag)	1	2
Ångvedsåg aktiebolag	1	—
Ättiksfabrik (Ida Poschner)	—	1
Ölbryggare	1	2
Ölbryggerier	4 ⁵⁾	4
Ölstuguinnehafvare	2	7

¹⁾ Aftonpostens aktiebolag, Tidnings- och tryckeri aktiebolag, Helsingin suomalainen sanomalehti o. y., Hufvudstadsbladet aktiebolag, Uuden Suomettaren o. y.

²⁾ H. Borgström et C:o, Tollander et Klärichs, Ottoman, G. A. Nyströms, Solovjeffs, S. S. Stockus, E. Kjällerfeldt.

³⁾ Russische Loyd, Ryska a. b. af 1835, Triton sjöförs., Deutsche Transportversich. Gesells., Manheimer d:o, Frankfurter, Allgemeine Versieh. Gesells. in Dresden, Bayrische Loyd, Ägir, Vega, Preussische, Eidgenossische.

⁴⁾ Finska Ångfartygs aktiebolag, Helsingfors nya ångfartygs aktiebolag, Finska Loyd, Helsingfors kustångfartygs aktiebolag, Skärgårdstrafik aktiebolag, Vanda, Trafik, Alku.

⁵⁾ Sinebrychoffs, Sörnäs, Nya aktiebryggeriet, Hultmans.

Källa: Stadens taxeringslängder och uppgifter från Industristyrelsen.

Tab. No 87. Fabriker och handtverkerier i Helsingfors år 1898,
jempförda med åren 1890—1897.

	Antal	Produktionens bruttovärde <i>Fmg.</i>	Arbetspersonal, deri inbegripne mästare och kontorspersonal							
			Under 15 år		Mellan 15 och 18 år		Öfver 18 år		Summa	
			m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
Asfaltfabrik	2	210,455	2	—	17	—	12	—	31	—
Asfaltindustri	5	1,687,320	—	—	—	—	157	4	157	4
Badinrättning	29	161,271	—	—	—	4	29	127	29	131
Bageri	44	1,830,073	1	1	24	4	203	150	228	135
Bonnjölfsfabrik	1	89,402	—	—	—	—	15	13	15	13
Bleckslagare	11	564,496	2	—	29	—	143	—	184	—
Bokbindare	10	250,192	—	—	5	18	71	69	76	87
Boktryckeri	9	2,040,818	15	8	86	59	380	126	481	193
Borstbinderi	2	144,370	—	—	2	—	18	19	20	19
Bundtmakeri	3	182,000	—	—	—	—	19	43	19	43
Båtbyggeri	1	6,000	—	—	—	—	3	—	3	—
Cementgjuteri	3	265,082	—	—	1	—	81	9	82	9
Cicoriefabrik	1	40,000	—	—	2	—	4	19	6	19
Dekorationsmålning	1	10,926	—	—	1	—	8	—	9	—
Dynamofabrik	1	220,000	—	—	7	—	33	—	40	—
Electrisk belysningsanstalt	1	235,000	—	—	—	—	28	2	28	2
Elektrotekniker	4	15,050	1	—	—	—	10	—	11	—
Entreprenörer, byggnads	20	3,496,968	10	1	87	27	1,297	187	1,394	215
Fotografisk atelier	8	175,000	—	3	1	2	13	47	14	52
Färgeri	1	30,000	—	—	—	—	8	5	8	5
Färg- och fernissfabrik	2	138,028	—	—	1	—	15	9	16	9
Förgylleri, försilfveri, förnickleri	4	53,700	—	—	6	—	16	2	22	2
Garveri	3	101,100	—	—	1	—	17	—	18	—
Gasverk	1	800,000	—	—	—	—	60	—	60	—
Gatläggning	1	36,500	—	—	—	—	75	2	75	2
Gipsgjuteri	2	9,460	—	—	—	—	5	—	5	—
Gelbgjuteri	4	15,015	—	—	1	—	8	—	9	—
Glasmästare	4	48,550	—	—	3	—	10	1	13	1
Glassliperi	1	4,475	—	—	—	—	—	2	—	2
Guld- & silfversmeder	10	319,726	—	1	12	3	76	13	88	17
Gummiarbeten	1	1,700	—	—	—	—	1	—	1	—
Grävörer	2	27,100	1	—	—	—	9	—	10	—
Hattfabrik	4	557,500	—	—	3	—	35	116	38	116
Hofslageri	2	32,579	—	—	—	—	17	—	17	—
Instrumentmakeri	2	23,480	—	—	2	—	3	—	5	—
Jernsängs tillverkning	1	115,399	—	—	2	—	23	6	25	6
Kakelfabrik	2	185,300	—	—	3	—	46	11	49	11
Kalkbruk	1	101,722	—	—	—	—	40	5	40	5
Karamellfabrik	8	1,072,990	—	1	8	50	122	84	130	135
Konditori	4	175,972	—	—	5	—	31	11	36	11
Kopparslageri	2	178,880	—	—	7	—	53	—	60	—
Korfmakeri	7	391,875	1	—	1	2	42	15	44	17
Korsettmakeri	1	1,700	—	—	—	—	—	3	—	3
Likkistfabrik	2	55,365	—	—	1	2	11	5	12	7
Litografiskt tryckeri	2	119,500	—	—	18	1	28	9	46	1
Marmorfabrik	1	5,871	—	—	—	—	5	—	5	—6
Mineralvatten- och läskdrycksfabrik	7	232,412	—	—	2	—	44	16	46	10
Mjölqvarn	1	180,000	—	—	—	—	4	—	4	—
Murare och kakelugnsmakare	2	31,000	—	—	—	—	26	3	26	3
Murbruksfabrik	2	151,722	—	—	—	—	46	7	46	7
Målare	33	636,198	—	—	21	—	331	1	352	1
Mössmakeri	3	15,000	—	—	—	2	5	10	5	12
Optiker	4	17,800	2	—	2	—	12	—	16	—

Fortsättning.

	Antal	Produktionens bruttovärde <i>Frög.</i>	Arbetspersonal, deri inbegripne mästare och kontorspersonal							
			Under 15 år		Mellan 15 och 18 år		Öfver 18 år		Summa	
			m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
Paraplymkeri	1	35,000	—	—	2	3	1	5	3	8
Perukmkeri	16	67,325	—	—	6	1	35	9	41	10
Plåtslageri	4	80,186	—	—	7	—	20	—	27	—
Pås- och kuvertfabrik	1	43,900	—	—	2	2	7	14	9	16
Repslageri	1	5,000	—	—	1	—	1	—	2	—
Rullgardinfabrik	1	44,000	—	—	5	1	8	4	13	5
Sadelmkeri	7	39,539	—	—	5	—	16	—	21	—
Skeppsdocka, mekaniska verkstäder och båtvarf	9	5,531,607	1	—	89	—	1,834	—	1,924	—
Skjortfabrik	2	35,000	—	—	1	—	1	26	2	26
Skomakeri	100	529,015	2	—	8	1	337	23	347	24
Skorstensfejare	6	52,409	—	—	—	—	23	—	23	—
Skrädderi, mans-	53	1,069,140	1	—	14	—	281	7	296	7
Skrädderi, fruntimmers	10	393,096	1	1	—	4	14	149	15	154
Slakteri	39	467,780	—	—	2	—	54	1	56	1
Smedjor	8	136,557	—	—	2	—	66	—	68	—
Snickeri	28	2,073,595	4	—	21	—	558	11	583	11
Snörmakeri	2	50,000	—	—	3	6	7	18	10	24
Sockerbruk	1	8,625,088	1	—	20	—	187	6	208	6
Spritfabrik	4	2,125,563	—	—	—	—	21	—	21	—
Stenhuggeri & sliperi	7	149,696	—	—	1	—	82	—	83	—
Stilgjuteri	2	12,609	—	1	1	1	3	—	4	2
Stämpelfabrik	1	800	1	—	—	—	1	1	2	1
Svarfveri	6	21,800	—	—	2	—	19	—	21	—
Sömmerskor	10	41,500	—	—	—	3	—	41	—	44
Tapetfabrik	1	418,000	—	—	4	2	28	14	32	16
Tapetserare	6	185,707	—	—	3	—	39	4	38	4
Teknokemisk fabrik	4	50,358	2	—	3	—	—	5	6	5
Tobaksfabrik	5	2,174,640	1	2	7	36	57	537	65	575
Tunnbinderi	2	16,916	—	—	1	—	6	—	7	—
Tvälfabrik	2	242,125	—	—	—	—	14	—	14	—
Urmakeri	13	51,600	3	—	4	—	29	1	36	1
Vapensmed	1	1,500	—	—	—	—	1	—	1	—
Vattenledningsaffär	3	823,651	2	—	7	—	205	2	214	2
Vide- och rotingsfabrik	1	16,947	3	—	—	1	3	2	6	3
Vin- & punschfabrik	4	709,930	—	—	2	1	14	9	16	10
Xylografisk atelier	2	3,900	—	—	—	—	2	1	2	1
Yllestickeri	1	50,000	—	—	—	10	—	25	—	35
Åkdonfabrik	7	375,744	—	—	20	—	150	2	170	2
Ängsågar	1	29,910	—	—	1	—	24	4	25	4
Ättiksfabrik	1	13,800	—	—	—	—	3	—	3	—
Öl- och porterbryggeri	3	1,896,395	—	—	1	—	208	111	209	111
Summa för 1898	659	46,181,770	57	19	614	246	8,117	2,183	8,788	2,448
” ” 1897	651	39,069,048	43	10	529	200	7,035	2,002	7,707	2,212
” ” 1896	652	33,761,653	42	8	580	140	7,120	1,862	7,742	2,010
” ” 1895	666	29,819,068	24	4	516	136	6,399	1,657	6,930	1,797
” ” 1894	664	25,541,000	38	7	353	98	5,318	1,448	5,709	1,553
” ” 1893	637	25,379,571	30	6	372	91	5,421	1,291	5,823	1,388
” ” 1892	621	26,722,805	31	6	392	156	5,150	1,420	5,573	1,532
” ” 1891	655	29,389,508	117	10	575	180	6,966	1,491	7,658	1,681
” ” 1890	553	25,660,853	99	12	511	125	5,779	1,280	6,389	1,417

Källa: Industristyreliens tryckta publikationer och enskilda meddelanden.

Tab. N:o 88. Helsingfors stads import och export samt uppbörden vid dess tullkammare i förhållande till hela landets under åren 1878--1898.

	I m p o r t		E x p o r t		Tulluppbörden	
	Hela landets	Helsingfors	Hela landets	Helsingfors	Hela landets	Helsingfors
	<i>Fmk.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>Fmk.</i>
1878	128,349,782	35,593,051	88,347,123	10,600,268	10,910,353	2,741,199
1879	114,627,564	28,068,591	94,114,270	6,002,152	20,154,643	2,332,565
1880	138,764,650	35,512,808	123,075,627	8,000,665	12,980,338	2,643,367
1881	154,842,529	37,403,203	107,270,449	7,922,272	13,598,734	3,318,937
1882	167,054,388	40,066,065	119,873,130	10,897,130	15,319,519	3,655,971
1883	148,106,864	34,188,392	115,673,544	6,864,903	15,151,200 ¹⁾	3,721,424
1884	137,701,413	28,707,226	112,746,805	6,249,628	16,777,476 ²⁾	3,732,936
1885	108,775,775	24,687,409	89,852,956	5,021,431	15,495,931 ³⁾	3,636,366
1886	98,300,355	25,370,857	77,368,230	4,546,286	14,996,936 ⁴⁾	3,756,260
1887	185,865,873	24,605,247	77,066,434	4,957,511	16,403,869 ⁵⁾	4,795,087
1888	112,218,884	27,264,795	90,484,386	6,572,688	18,818,953 ⁶⁾	4,821,816
1889	133,479,685	32,620,965	102,737,123	7,596,728	20,016,521 ⁷⁾	5,814,109
1890	140,602,428	32,489,016	92,420,941	5,944,614	23,301,253 ⁸⁾	6,501,951
1891	146,526,720	34,993,808	104,198,133	6,227,238	22,466,653	6,201,292
1892	145,650,569	34,800,948	93,683,125	6,216,790	20,109,086	5,871,612
1893	126,244,437	29,890,084	114,777,476	8,038,700	19,687,124	5,438,774
1894	138,702,635	28,919,885	135,965,234	8,341,050	23,023,413	6,017,424
1895	150,345,661	34,741,396	142,934,771	8,979,969	25,146,920	6,906,378
1896	172,641,557	42,494,973	158,942,428	8,799,550	29,085,797	8,635,966
1897	202,503,000	46,471,085	168,691,000	8,000,454	32,915,208	9,449,142
1898	237,043,517	60,039,930	180,015,666	7,816,394	36,569,128	11,527,383

Källa: Helsingfors köpmannamötes tryckta tabeller öfver Helsingfors stads import och export m. m.

¹⁾ Förutom Rbl 165,043: 30. — ²⁾ D:o d:o 178,388: 07. — ³⁾ D:o d:o 76,014: 72. — ⁴⁾ D:o d:o 121: 60. — ⁵⁾ D:o d:o 73: 01. — ⁶⁾ D:o d:o 56: 65. — ⁷⁾ D:o d:o 27: 24. — ⁸⁾ D:o d:o 25: 44.

Tab. N:o 89. Helsingfors stads trävaruexport¹⁾ under åren 1896—1898.

Till	Sågtillverkningar					Sågtimmer och oså- gadt virke			Värde <i>Fr.</i>
	Af minst 2 m. längd	Staf	Plank- och brädsstump	Björk och tjurkåppar	Ribbor	Hollansk tjolk	Propp	Brännved	
	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³	
1896	Belgien	28,998	—	—	—	16	—	—	838,824
	Danmark	1,853	148	49	—	—	—	—	55,902
	England	66,360	3,146	3,214	5,006	1,620	—	4,404	2,313,806
	Frankrike	7,045	—	—	697	3	—	5,274	258,723
	Holland	11,018	—	—	—	533	131	2,450	352,536
	Ryssland	9	—	—	—	140	—	—	118
	Spanien	15,215	—	—	—	—	—	—	527,399
	Sverige	3	—	—	—	—	—	—	1,958
Tyskland	6,865	1	—	—	—	—	—	26	
Summa	137,366	3,295	3,263	5,703	2,312	131	12,128	2,102	—
Värde <i>Fr.</i>	4,117,223	103,423	26,104	216,714	27,744	2,293	59,403	12,852	4,565,756
1897	Belgien	28,097	—	40	—	1,435	—	—	834,482
	Danmark	957	—	—	—	—	—	—	27,870
	England	56,153	1,927	5,831	5,483	3,311	—	4,457	208
	Frankrike	7,824	—	—	1,043	—	—	7,905	—
	Holland	14,253	—	1,034	—	979	—	3,359	—
	Ryssland	—	—	—	—	32	—	—	12
	Spanien	14,997	—	—	—	—	—	—	—
	Sverige	111	—	—	—	—	—	300	3,650
Tyskland	5,227	—	—	—	—	—	—	—	
Summa	127,619	1,927	6,905	6,526	5,757	—	16,021	3,870	—
Värde <i>Fr.</i>	3,862,050	48,046	55,240	247,988	69,932	—	79,669	12,102	4,375,027
1898	Belgien	22,471	—	—	11	705	—	—	—
	Danmark	5,490	—	—	—	44	—	—	—
	England	45,547	747	4,558	4,534	1,645	117	1,760	4
	Frankrike	5,895	502	—	—	23	—	—	—
	Holland	7,691	10	—	—	—	—	7,727	—
	Ryssland	—	150	—	—	—	—	—	44
	Spanien	12,624	—	—	—	—	—	—	—
	Sverige	—	—	—	—	—	—	—	324
Tyskland	7,185	1	—	—	—	—	—	—	
Summa	106,903	1,410	4,558	4,595	2,417	117	9,487	372	—
Värde <i>Fr.</i>	3,993,114	41,700	45,580	183,800	48,340	1,464	66,409	3,256	4,383,603

Källa: Helsingfors Köpmannamötes tryckta tabeller öfver Helsingfors stads import och export m. m.

¹⁾ Värdeuppskattningen, tillkommen på enskild väg, afser fob-pris.

Fortsättning,

	1 8 9 6			
	Från utlan- det sjöledes	Från Ryssland		Summa
		sjöledes	per jernväg	
	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>
Skoplagg	153,649	6,608	267,120	427,377
Socker, rå-	1,979,923	54,334	—	2,034,257
" raffineradt	576,642	2,464	—	579,106
" sirap	30,247	1,307	—	31,554
" tillverkningar	20,049	91,092	7,067	118,208
Spannmål, råg	60	128,706	—	128,766
" korn	293,307	169,109	3,381	465,797
" mais	782	190,092	—	190,874
" malen, hvede	670,264	828,949	126,425	1,625,638
" " råg	833,105	610,039	5,638	1,448,782
" " malt	—	—	—	—
" " öfriga slag	197,256	75,072	26,139	298,467
" " kli och andra kraftfoder	8,655	147,808	1,695	158,158
" " öfriga slag	—	—	—	—
Spirituosa	450,543	93	—	450,636
Stenkol	704,074	1	—	704,075
Stenkolstjära	142,160	—	—	142,160
Talg	149,092	30,048	807	180,757
Thé	94,878	—	—	94,878
Tobak, oarbetad	151,004	130,804	—	281,808
" arbetad	130,683	4,078	142,979	277,740
Träarbeten och trävirke	195,242	101,957	173,360	470,559
Urmakeriarbeten	—	—	—	—
Vagnmakarearbeten	—	—	—	—
Viner, ej mouserande	968,092	823	—	968,915
" mouserande	85,215	—	—	85,215
Ägg	—	—	—	—
Öfriga varor	1,751,462	814,300	653,981	3,219,743
Summa	34,021,100	5,032,090	3,441,783	42,494,973

	1 8 9 7				1 8 9 8			
	Från utlan- det sjöledes	Från Ryssland		Summa	Från utlan- det sjöledes	Från Ryssland		Summa
		sjöledes	per jernväg			sjöledes	per jernväg	
	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>
153,657	2,590	72,772	229,019	166,634	5,057	89,320	261,011	
781,144	1,466,589	—	2,247,733	—	3,064,318	—	3,064,318	
453,545	6,594	7,174	467,313	239,000	78,551	7,029	324,580	
24,493	38,365	2,652	65,215	64,522	63,766	5,587	133,875	
27,976	24,303	62,250	114,529	24,405	13,413	19,727	57,545	
16	339,179	—	339,195	13,000	270,162	—	283,162	
291,395	119,759	863	412,017	586,048	250,238	—	836,286	
6,537	142,179	721	149,437	2	465,468	—	465,470	
1,250,965	837,358	181,610	2,269,933	758,124	1,424,456	193,980	2,376,560	
1,121,635	666,367	42,117	1,830,119	911,802	521,855	7,245	1,440,902	
—	—	—	—	229,284	138,114	17,445	384,843	
—	—	—	—	278,723	89,819	36,507	405,049	
17,081	171,884	43,589	232,554	—	—	—	—	
391,489	70,833	39,642	501,964	—	—	—	—	
541,383	279	60	541,722	581,370	466	486	582,322	
1,687,390	—	—	1,687,390	1,283,811	—	—	1,282,811	
150,940	—	—	150,940	154,970	376	—	155,346	
77,739	130	1,515	79,384	118,077	161	2,314	120,552	
105,682	—	99,130	204,812	117,712	—	87,633	205,395	
258,581	234,157	62,855	555,593	300,245	283,646	48,836	632,727	
147,396	3,643	61,147	212,186	100,995	480	86,381	187,856	
320,975	71,936	134,779	527,690	491,233	78,949	127,653	697,835	
—	—	—	—	632,427	—	1,854	634,281	
30,238	500	7,179	37,917	107,856	4,000	7,800	119,656	
971,667	2,144	2,166	975,977	1,045,834	998	6,656	1,053,488	
122,365	300	850	123,515	143,345	—	775	144,120	
41	350,269	223,475	573,785	1,004	393,518	198,580	593,042	
875,725	166,241	284,735	1,326,711	586,343	362,849	860,763	1,809,955	
34,426,087	6,876,998	5,168,000	46,471,085	43,727,111	10,170,842	6,141,977	60,039,930	

Fortsättning.

	1896			
	Till utlan- det sjöledes	Till Ryssland		Summa
		sjöledes	per jernväg	
	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>
Exporterade varor:				
Apoteksvaror	—	—	—	—
Ben, borst, horn, tagel m. m.	—	—	—	—
Böcker och konstalster	57,130	290	37,980	95,400
Djur och kreatur, levande	576	—	8,300	8,876
Dryckesvaror och is	—	—	—	—
Fisk, färsk, torkad, saltad, rökt	4,886	44,287	4,072	53,245
Frukter och bär	3,225	450	528	4,203
Garn och väfnader	444	1,168	1,931	3,543
Hudar, läder, skinn och tillverkningar	30,182	12,963	12,943	56,088
Instrumenter och urmakarearbeten	2,715	75	4,064	6,854
Jern, stål och metallarbeten	5,717	81,003	45,315	132,035
Kläder	4,024	1,250	45,496	50,770
Kolonialvaror och krydder	63,855	1,065	2,374	67,294
Konservor och äthara skaldjur	49,237	18	—	49,255
Kött och fläsk och andra ladugårdsprodukter	50,203	620	10,003	60,826
Manufaktur och galanterivaror	43,793	344,585	567,072	955,450
Maskiner, jordbruks- och mejeriredskap	49,260	29,106	162,875	241,241
Mineralier och tillverkningar deraf	3,699	59,343	63,426	126,468
Papper och papp	1,026,939	47,413	37,470	1,111,822
Pelterier och pålsverk	—	—	—	—
Spannmål, korn	—	—	—	—
” råg	11,394	560	35	11,989
” öfriga slag och tillverkningar	1,151	6,391	2,078	9,620
Tjära, kåda, hartz, m. m.	—	—	—	—
Trämassa	4,368	—	—	4,368
Trävaror och tillverkningar deraf	4,565,756	—	—	4,565,756
Tunnbinderi- och snickeriarbeten	334,059	3,680	140,932	478,671
Växter, frön och växtämnen	—	—	—	—
Åkdon	1,100	—	26,400	27,500
Ång- och segelfartyg samt båtar	70	136,350	—	136,420
Diverse varor	109,916	197,672	234,268	541,856
Summa	6,423,699	968,289	1,407,562	8,799,550

Källa: Helsingfors köpmannamötes tryckta tabeller öfver Helsingfors stads import och export m. m.

Anm.: Värdeuppskattningen, tillkommen på enskild väg, gäller för importen cif-pris, för exporten fob-pris.

	1897				1898			
	Till utlan- det sjöledes	Till Ryssland		Summa	Till utlan- det sjöledes	Till Ryssland		Summa
		sjöledes	per jernväg					
	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	
—	—	—	—	4,680	3,101	981	8,762	
—	—	—	—	10,703	1,009	2,467	14,179	
75,217	1,821	23,724	100,762	104,452	661	196,545	301,658	
830	110	38,660	39,600	350	—	2,560	2,910	
—	—	—	—	55,177	194	—	55,371	
1,100	35,219	10,263	46,582	8,238	14,126	25,621	47,985	
255	26	182	463	4,332	398	226	4,956	
—	—	240	240	—	—	88,965	88,965	
5,570	8,498	8,777	22,845	829	314	11,168	12,311	
1,395	—	9,122	10,517	12,955	276	35,303	48,534	
12,573	8,949	59,423	80,945	69,055	74,452	63,693	207,200	
6,077	108	47,018	53,203	6,580	120	33,400	40,100	
87,495	1,028	9,274	97,797	74,322	911	192	75,425	
34,513	93	—	34,606	20,143	8	—	20,151	
101,115	2,646	9,120	112,881	51,883	1,131	8,619	61,633	
26,530	379,583	239,832	645,945	4,014	380,064	186,568	570,646	
50,223	5,540	123,971	179,734	26,945	14,524	95,750	137,219	
1,445	50,980	27,975	80,400	6,205	29,027	35,168	70,400	
1,099,832	12,327	75,767	1,187,926	841,391	4,819	71,600	917,840	
—	—	—	—	4,645	—	—	4,645	
6,162	50	—	6,212	—	—	—	—	
—	860	35	895	13,249	—	—	13,249	
2,437	3,941	2,416	8,794	5,109	2,615	4,230	11,954	
42,669	24,273	20,517	87,459	76,699	19,737	11,857	198,293	
15,406	8,080	—	23,486	27,305	6,050	—	33,355	
4,624,863	2,823	237,028	4,864,654	4,546,303	368	14,600	4,561,271	
—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	18,126	481	3,352	21,959	
—	665	57,294	57,959	787	2,054	250	3,091	
5,000	90,000	—	95,000	189,320	42,000	—	231,320	
27,609	7,829	24,310	59,748	31,590	13,459	95,963	141,012	
6,242,892	650,371	1,107,191	8,000,454	6,215,387	611,929	989,078	7,816,394	

Tab. No 91. Antalet af vid Helsingfors hamnkontor inklaerade fartyg under år 1898, jemfördt med åren 1889—1897.

	Främmande farkoster betalande för resa						Stadens farkoster									Summa antal
							betalande för resa						betalande för vecka 15 p. per ton		beta-lande för år	
							à 20 p. per ton		à 40 p. per ton		à 60 p. per ton		à 20 p. per ton			
	antal	ton	antal	ton	antal	ton	antal	ton	antal	ton	antal	ton	antal	ton	antal	
Januari	18	44	1	140	2	425	2	12	1	323	1	611	—	—	5	30
Februari	1	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Mars	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
April	—	—	—	—	1	356	—	—	2	1,202	4	2,404	—	—	10	17
Maj	511	14,041	113	8,908	32	11,001	22	587	31	12,041	29	15,040	—	—	167	905
Juni	796	23,653	214	16,233	38	10,443	36	556	56	21,713	25	13,353	—	—	219	1,384
Juli	873	27,032	168	15,737	34	12,124	20	234	61	23,870	24	12,805	—	—	40	1,220
Augusti	902	27,521	148	16,040	45	18,944	66	1,994	70	28,636	30	16,038	—	—	8	1,269
September	824	25,445	132	14,234	33	9,185	22	360	45	15,239	22	12,367	1	34	3	1,082
Oktober	864	26,991	182	16,190	34	14,153	45	1,731	44	15,256	25	12,802	—	—	—	1,194
November	399	12,553	99	11,285	36	11,751	18	486	56	11,420	40	14,839	2	1,957	—	650
December	156	7,327	25	2,336	15	9,180	86	2,985	9	4,019	23	14,148	26	8,546	—	340
Summa för år 1898	5,344	164,611	1,082	101,103	270	97,562	317	8,945	375	133,719	223	11,457	29	10,537	454	8,094
” ” ” 1897	5,165	145,147	1,046	102,283	295	121,979	525	17,639	408	121,128	165	89,623	34	13,074	412	8,050
” ” ” 1896	5,110	149,745	945	109,410	259	92,808	819	21,963	373	108,958	143	74,711	32	13,547	440	8,121
” ” ” 1895	3,622	136,323	861	104,800	214	86,470	168	14,040	352	99,674	127	60,205	26	9,515	200	5,590
” ” ” 1894	3,734	133,030	1,071	117,529	234	89,370	342	15,899	362	102,579	116	58,731	27	11,036	239	6,125
” ” ” 1893	3,387	120,594	961	79,909	226	80,691	140	15,639	368	106,218	109	50,671	28	10,013	244	5,463
” ” ” 1892	3,552	124,273	1,122	89,008	230	85,183	106	12,694	303	87,194	119	52,863	30	10,864	266	5,728
” ” ” 1891	4,245	122,721	1,167	135,667	214	79,637	190	21,052	151	26,362	90	41,431	30	9,356	295	6,409
” ” ” 1890	4,680	123,460	1,270	154,963	230	78,073	202	14,694	126	21,021	91	38,883	29	9,172	303	6,931
” ” ” 1889	4,768	114,043	1,086	137,825	225	79,799	272	13,559	120	27,551	84	33,000	25	7,366	198	6,778

Källa: Uppgifter från Hamnkotoret.

Tab. N:o 92. Antalet af i Helsingfors hemmahörande fartyg under åren 1889—1898.

	Ångare		Segelfartyg		Summa	
	antal	ton	antal	ton	antal	ton
1889	40	6,614	18	1,673	58	8,287
1890	43	6,819	12	1,673	55	8,492
1891	48	8,609	32	2,887	80	11,496
1892	35	11,020	38	2,583	93	13,603
1893	60	11,496	45	2,870	105	14,366
1894	61	11,793	47	2,693	108	14,486
1895	63	11,901	46	2,366	109	14,267
1896	69	17,118	63	3,192	132	20,310
1897	67	18,124	65	3,276	132	21,400
1898	71	22,563	60	5,129	131	27,629

Källa: Uppgifter från Hamnkontoret.

Tab. N:o 93. Antalet fartyg af främmande nationalitet, som besökt Helsingfors under åren 1896—1898.

	1 8 9 6						1 8 9 7						1 8 9 8					
	Ångare		Seglare		Summa		Ångare		Seglare		Summa		Ångare		Seglare		Summa	
	antal	tons	antal	tons	antal	tons	antal	tons	antal	tons	antal	tons	antal	tons	antal	tons	antal	tons
Franska	2	1,591	—	—	2	1,591	—	—	—	—	—	—	1	879	—	—	1	879
Ryska	14	5,632	17	1,651	31	7,283	18	5,711	52	3,639	70	9,350	35	8,852	81	5,320	116	14,172
Tyska	48	18,662	7	1,642	55	20,304	51	18,097	2	455	53	18,552	53	21,932	6	782	59	22,714
Svenska	17	7,761	73	8,776	90	16,537	24	12,761	63	6,764	87	19,525	29	16,451	67	8,923	96	25,374
Norska	16	12,517	12	2,761	28	15,278	26	14,725	15	5,117	41	19,842	24	13,133	19	4,900	43	18,033
Engelska	49	39,174	—	—	49	39,174	62	52,672	—	—	62	52,672	30	22,121	—	—	30	24,124
Danska	9	9,000	14	2,450	23	11,450	10	9,103	18	2,720	28	11,823	5	4,291	12	1,938	17	6,229
Holländska	3	2,608	3	593	6	3,201	4	2,767	2	740	6	3,507	1	394	3	1,092	4	1,486
Belgiska	6	5,113	—	—	6	5,113	1	732	—	—	1	732	2	1,271	—	—	2	1,271
Italienska	—	—	1	829	1	829	—	—	—	—	—	—	—	—	1	484	1	484
Spanska	5	4,019	—	—	5	4,019	6	5,280	—	—	5	5,280	8	7,212	—	—	8	7,212
Österrikiska	—	—	—	—	—	—	1	1,215	—	—	2	1,215	—	—	—	—	—	—
Summa	169	106,077	127	18,702	296	124,779	202	123,063	152	19,435	354	142,498	188	98,539	189	23,439	377	121,978

Källa: Helsingfors Köpmannamötes tryckta tabeller öfver Helsingfors import och export m. m.

Tab. N:o 94. Passagerarerörelsen å Helsingfors bangård åren 1893—1898.

	1893	1894	1895	1896	1897	1898
Anlände passagerare ¹⁾						
I klass	616	702	696	836	1,245	1,310
II „	25,783	25,788	27,111	30,567	38,471	47,434
III „	108,569	115,823	118,371	134,650	159,014	185,505
Summa	134,918	142,313	146,178	166,053	198,730	234,249
Afgångne passagerare ¹⁾						
I klass	599	668	682	783	1,302	1,258
II „	24,775	24,695	26,339	29,310	37,357	48,224
III „	107,643	110,693	111,639	125,633	152,489	200,676
Summa	113,017	136,056	138,660	155,728	191,148	250,158
Summa person-kilometer för anlände och afgående passagerare	29,433,879	31,393,472	33,121,471	38,236,946	50,555,114	61,696,255
hvilket af samtliga statsjernvägars	238,561,986	248,018,704	274,691,984	321,770,624	408,085,918	495,469,576
utgör i procent	12,34	12,66	12,06	11,89	12,39	12,45
Inkomst af passageraretrafiken å Helsingfors station						
Fmk	724,925,23	727,894,84	845,175,75	998,985,95	1,067,492,55	1,308,395,63
utgörande af samtliga statsjernvägnarnas Fmk	5,256,634,83	5,253,844,87	6,069,759,27	7,193,761,38	7,868,349,34	8,976,551,92
i procent	13,79	13,85	13,92	13,89	13,56	14,58

Källa: Jernvägsstyrelsens tryckta årsberättelser.

¹⁾ Förutom trupper, fångar och rundresetraffiken.

Tab. No 95. Godsrörelsen å Helsingfors och Sörnäs jernvägsstationer åren 1894—1898.

	1 8 9 4			1 8 9 5				1 8 9 6			
	H:fors	Sörnäs	Summa	H:fors	H:fors hamn	Sörnäs	Summa	H:fors	H:fors hamn	Sörnäs	Summa
Ankommet gods, kilogram	177,148,023	80,323,909	197,471,932	130,664,000	34,244,000	79,991,000	244,899,000	139,286,000	65,698,000	99,619,000	304,603,000
Afgånget „ „	38,866,221	21,389,627	60,255,848	31,876,000	22,341,000	15,731,000	69,968,000	39,568,000	26,213,000	24,326,000	90,107,000
Summa tonkilometer för ankommet gods	10,078,616	10,532,017	20,610,633	12,494,795	2,671,359	10,258,933	25,425,087	14,331,519	4,864,318	12,462,774	31,658,611
Summa tonkilometer för afsändt gods	6,647,746	2,822,526	9,470,272	6,235,810	3,225,033	2,022,447	11,483,290	7,390,769	4,396,328	3,582,135	15,369,232
Summa	16,726,362	13,354,543	30,080,905	18,730,605	5,896,392	12,281,380	36,908,377	21,722,288	9,260,646	16,044,909	47,027,843
hvilket af samtl. statsjernvägars	—	—	299,543,398	—	—	—	314,882,934	—	—	—	357,450,928
utgör i procent	—	—	10,04	—	—	—	11,09	—	—	—	13,43
Inkomst af godstrafiken <i>Fr.</i>	860,081,03	158,965,63	839,046,66	848,513,83	—	109,587,01	958,300,81	1,023,760,25	—	154,015,31	1,177,775,56
hvilket af samtl. statsjernvägars . . . . . <i>Fr.</i>	—	—	8,655,939,72	—	—	—	9,212,557,79	—	—	—	10,483,494,91
utgör i procent	—	—	9,69	—	—	—	10,40	—	—	—	11,23
Totalinkomsten ¹⁾ . . . <i>Fr.</i>	1,446,287,02	165,085,29	1,611,372,31	1,706,096,03	—	115,730,21	1,821,826,24	2,035,193,98	—	160,951,91	2,196,145,89
hvilket af samtl. statsjernvägars . . . . . <i>Fr.</i>	—	—	14,301,049,84	—	—	—	15,456,284,14	—	—	—	17,867,386,25
utgör i procent	—	—	11,27	—	—	—	11,80	—	—	—	12,29

Fortsättning.

	1 8 9 7				1 8 9 8			
	H:fors	H:fors hamn	Sörnäs	Summa	H:fors	H:fors hamn	Sörnäs	Summa
Ankommet gods, kilogram	135,420,000	64,831,000	107,573,000	307,824,000	135,949,000	71,563,000	96,879,000	304,391,000
Afgånget ” ”	45,974,000	35,198,000	19,397,000	100,569,000	56,929,000	36,529,000	20,859,000	114,317,000
Summa tonkilometer för ankommet gods	14,659,927	4,512,774	13,069,870	32,242,571	14,635,982	6,232,301	10,464,875	31,333,158
Summa tonkilometer för afsändt gods	9,260,197	5,830,496	2,132,862	17,223,555	11,638,262	6,514,634	2,443,412	20,596,308
Summa	23,920,124	10,343,270	15,202,732	49,466,126	26,274,244	12,746,935	12,908,287	51,929,466
hvilket af samtl. statsjernvägars . .	—	—	—	423,972,752	—	—	—	479,563,296
utgör i procent	—	—	—	11,67	—	—	—	10,83
Inkomst af godstrafiken . . . . <i>Frå.</i>	1,162,769,77	—	108,123,94	1,270,893,71	1,289,903,07	—	119,038,07	1,408,941,14
hvilket af samtl. statsjernvägars <i>Frå.</i>	—	—	—	11,657,421,77	—	—	—	12,814,619,37
utgör i procent	—	—	—	10,90	—	—	—	11,00
Totalinkomsten ¹⁾ . . . . . <i>Frå.</i>	2,270,239,61	—	110,356,49	2,380,596,10	—	—	—	2,639,069,43
hvilket af samtl. statsjernvägars <i>Frå.</i>	—	—	—	19,770,883,47	—	—	—	22,344,456,85
utgör i procent	—	—	—	12,04	—	—	—	11,81

Källa: Jernvägsstyrelsens tryckta årsberättelser.

¹⁾ Omfattande såväl inkomsten från person- och godstrafiken som diverse inkomster utom trafiken.

Tab. N:o 96. Anmälda resande i Helsingfors åren 1889—1898.

	1889	1890	1891	1892	1893	1894	1895	1896	1897	1898
Januari	952	942	1,005	911	713	1,138	1,094	1,527	1,687	2,081
Februari	768	732	993	877	860	1,052	1,008	1,419	1,479	1,795
Mars	898	976	1,101	1,047	1,090	1,369	1,187	1,476	1,761	1,917
April	926	1,003	1,129	1,080	1,082	1,259	1,281	1,609	1,786	1,935
Maj	1,117	1,103	1,079	1,032	1,119	1,247	1,334	1,738	2,084	2,150
Juni	1,125	1,486	1,199	1,109	1,418	1,348	1,678	1,727	1,989	2,152
Juli	1,238	1,309	1,218	1,181	1,229	1,383	1,635	1,700	2,221	2,476
Augusti	1,447	1,360	1,379	1,292	1,493	1,592	1,979	2,045	2,464	2,939
September.	1,390	1,469	1,541	1,385	1,476	1,486	2,314	2,585	2,799	2,909
Oktober	1,162	1,142	1,118	1,267	1,377	1,281	1,879	1,935	2,068	927
November	982	988	996	930	1,091	1,060	1,388	1,249	1,535	2,045
December	845	924	902	843	1,089	999	1,222	1,413	1,424	1,821
Summa	12,940	13,434	13,660	12,954	14,067	15,214	17,999	20,423	23,297	25,147

Källa: Uppgifter från Poliskammaren.

Tab. N:o 97. Antagna hyrkuskar- landt- och sjöformän i Helsingfors åren 1887—1898.

Å r	Hyrkuskar	Landtformän	Sjöformän
1887	364	199	22
1888	387	203	20
1889	410	213	27
1890	419	215	33
1891	468	281	35
1892	378	180	35
1893	423	258	32
1894	437	278	31
1895	451	241	29
1896	484	277	26
1897	512	251	24
1898	541	297	20

Källa: Magistratens notariatförteckningar och uppgifter från Poliskammaren.

Tab. No 98. Spärvägstrafiken i Helsingfors under

1898 Månad	Linie- längd	Antal				Inkomster ¹⁾ Fmk.		Antal	
		Traktdagar	Vagn dagar	Hästdagar	Passagerare			Vagnkilometer	Hästkilometer
Januari	8,504,5	31	403	1,953	106,582	15,006	92	47,473,4	47,473,4
Februari	8,504,5	28	364	1,814	90,825	12,709	47	42,206	44,365,2
Mars	8,504,5	30	390	1,890	98,492	13,674	22	42,404,4	44,403,4
April	8,504,5	30	390	1,890	131,873	18,554	92	45,942	45,942
Maj	8,504,5	31	403	1,953	157,246	22,344	97	48,440,9	48,440,9
Juni	8,504,5	30	390	1,890	147,608	21,054	44	47,175	47,175
Juli	8,504,5	31	403	1,953	145,384	20,749	70	48,747,5	48,747,5
Augusti	8,504,5	31	403	1,953	155,121	22,178	80	48,747,5	48,747,5
September	8,504,5	30	390	1,890	157,021	22,358	62	46,824	46,824
Oktober	8,504,5	31	403	1,953	150,062	21,300	40	47,473,4	47,473,4
November	8,504,5	30	390	1,890	138,992	19,621	62	45,943	46,223,9
December	8,504,5	31	403	1,953	141,778	20,075	05	46,696,2	26,996,8
<i>Häraf på linien:</i>	8,504,5	364	4,732	22,982	1,620,984	229,627	13	558,073,3	562,813
Sörnäs	4,800	364	2,548	13,142	1,041,527	149,013	52	322,659,7	326,216,8
Tölö	3,704,5	364	2,184	9,840	579,457	80,613	61	235,413,6	236,596,2
1897	8,504,5	364	4,732	22,982	1,620,984	229,627	13	558,073,3	562,813
1896	8,504,5	365	4,745	23,049	1,469,092	207,924	03	562,777,3	564,515,1
1895	8,504,5	366	4,758	21,646	1,424,921	201,660	76	562,740,1	564,352,6
1894	8,504,7	365	4,745	21,557	1,299,651	183,322	07	561,110,2	561,740
1893	8,479,03	365	4,745	21,582	1,275,631	179,902	47	560,983,8	561,964,2
1892	8,486,53	365	4,729	21,532	1,224,345	172,305	44	554,362,1	554,362,1
1891	8,456,18	365	4,758	21,656	1,383,079	194,915	62	552,154,8	552,154,8
1891	8,456,18	365	4,589	22,175	1,392,339	200,375	10	503,655,8	553,643,1

Källa: Direktionens för Helsingfors Spärvägs- och Omnibusaktiebolags årsberättelser.

¹⁾ Statistiken utvisar Fmk 1,760:42 lägre inkomst än den hvilken verkligen influtit och beror det kvartersmitt samt stadsträdgårdsmästarens erlagts med Fmk 1,200.

år 1898, jämförd med samma trafik åren 1891—1897.

Medeltal																			
Vagnar			Hästar				Passagerare per dag	Inkomster				Genomslupna per dag							
i trafik	under reparat-ion	i reserv	i rede	i spann	i reserv och div. arbeten	sjuka		per vagn och dag	per häst och dag	per 100 vagnkilometer	per 100 hästkilometer	Vagnkilometer	Hästkilometer	Kilometer af vagn	Kilometer af häst				
							Fmk.	Fmk.	Fmk.	Fmk.									
13	0,5	5,5	63	21	12,5	2,8	3,438	37	24	7	68	31	61	31	61	1,531,4	1,531,4	117,8	24,3
13	0,7	5,3	63	21	12,8	3,2	3,244	34	91	7	01	30	11	28	65	1,507,4	1,584,5	116	24,5
13	0,6	4,8	63	21	13,4	2,5	3,283	35	06	7	24	32	25	30	80	1,413,5	1,480,1	108,7	23,5
13	0,8	5,2	63	21	11,3	4,7	4,396	47	58	9	82	40	39	40	39	1,531,4	1,531,4	112,7	24,3
13	1,2	4,8	63	21	12,1	3,4	5,072	55	19	11	44	46	12	46	12	1,562,3	1,562,3	120,2	25,3
13	1,5	4,5	63	21	9,1	2,1	4,920	53	99	11	15	44	63	44	63	1,572,5	1,572,5	120,9	25
13	1,1	4,9	63	21	8,6	1,7	4,690	51	56	10	62	42	57	42	57	1,563,7	1,563,7	120,4	25
13	1,3	4,7	63	20	7,5	4,3	5,004	55	11	11	36	45	50	45	50	1,572,5	1,572,5	121	25
13	0,9	5,1	63	20,7	10,4	4,4	5,234	57	33	11	83	47	75	47	75	1,561	1,561	120,1	24,8
13	0,2	5,8	63	21	11,8	2,6	4,841	52	72	10	91	44	87	44	87	1,531,4	1,531,4	117,8	24,3
13	0,3	5,7	63	21	9,8	3,4	4,633	50	31	10	38	42	71	42	02	1,531,4	1,547,9	117,8	25
13	0,5	5,5	63	21	14	2,1	4,570	49	81	10	27	42	95	42	71	1,506,3	1,516	115,9	24,1
13	0,8	5,2	63	20,9	11,1	3,1	4,453	48	53	9	99	41	15	40	80	1,533,2	1,546,2	117,9	24,9
7	0,6	2,4	36	20,9	1,9	1,5	2,861	58	48	11	34	46	18	45	68	886,4	896,2	126,6	24,6
6	0,2	2,8	27	—	9,2	1,6	1,592	36	91	8	19	34	24	34	07	646,8	650	107,8	23,9
13	0,8	5,2	63	20,9	11,1	3,1	4,453	48	53	9	99	41	15	40	80	1,533,2	1,546,2	117,9	24,9
13	0,8	5,2	63,1	31,5	3,9	4,025	43	82	9	02	36	95	36	83	1,541,8	1,546,6	118,6	24,5	
13	1	5	59,2	34,9	4,2	3,893	42	38	9	32	35	83	35	73	1,537,3	1,541,9	120,4	26,1	
13	0,9	5	59	33,5	4,1	3,561	38	63	8	50	32	67	32	63	1,537,3	1,539	118,3	26	
13	0,6	5	59	33,8	4,3	3,495	37	91	8	33	32	07	32	01	1,536,9	1,539,6	118,2	26	
13	0,6	5	59	32,9	4,5	3,354	36	43	8	—	31	08	31	08	1,518,8	1,518,8	117,2	25,7	
13	0,9	5	59	29,6	5,7	3,779	40	97	9	—	35	30	35	30	1,508,6	1,508,6	116	25,5	
13	0,8	5	61	22,6	6	3,822	43	67	9	34	39	78	36	37	1,380	1,516,8	109,7	25,8	

deraf att icke alla försälda rabattbiljetter influtit, samt att afgifterna för postiljoner och tre af stadens

Tab. N:o 99. Telegramvexling å Helsingfors telegrafstation åren 1889—1898.

	1889	1890	1891	1892	1893	1894	1895	1896	1897	1898
Telegram till och ifrån orter inom Finland och Ryssland.										
<i>Afgångna</i> : betalda telegram	34,761	36,890	36,235	35,736	36,656	36,510	32,729	33,639	36,088	38,404
” obetalda ” { meteorologiska	2,815	712	3,120	761	795	781	780	734	728	729
{ tjenste-		2,337		2,163	2,388	2,494	2,318	2,735	2,909	2,800
Summa	37,576	39,989	39,355	38,660	39,839	39,785	35,827	37,108	39,725	41,933
<i>Ankomna</i> : betalda telegram	38,818	39,884	38,303	40,448	39,361	39,430	38,686	40,435	43,124	46,093
” obetalda ” { meteorologiska	7,410	4,272	7,183	7,717	7,696	8,288	8,413	8,776	9,218	8,586
{ tjenste-		3,327		2,199	2,388	2,494	2,318	2,735	2,909	2,800
Summa	46,228	47,483	45,486	48,165	47,057	47,718	47,099	49,211	52,342	54,679
Telegram till och ifrån utlandet.										
<i>Afgångna</i> : betalda telegram	11,510	12,317	12,758	12,683	15,659	17,580	17,995	20,445	23,533	28,123
” obetalda ” { meteorologiska	518	356	594	449	427	432	420	429	430	446
{ tjenste-		173		219	172	174	216	260	341	449
Summa	12,028	12,846	13,352	13,351	16,258	18,186	18,631	21,134	24,304	29,018
<i>Ankomna</i> : betalda telegram	11,615	12,819	13,521	15,132	16,873	17,939	18,441	20,914	24,284	29,507
” obetalda ” { meteorologiska	2,128	712	2,541	2,302	2,119	1,994	1,963	1,921	1,942	2,811
{ tjenste-		1,835		257	244	237	290	389	448	546
Summa	13,743	15,366	16,062	17,691	19,236	20,170	20,694	23,224	26,674	32,864
<i>Genomgående telegram</i> : emottagna och afgifna										
å Helsingfors station	160,700	149,789	150,659	168,468	169,504	164,683	176,720	190,313	208,930	223,502
Hela antalet telegram	270,275	265,473	264,914	286,335	291,894	290,542	298,971	320,990	351,975	381,996

Källa: Uppgifter från Telegrafstyrelsen.

Tab. N:o 100. Antal samtal och abonnenter i Helsingfors telefonförening under åren 1889—1898.

	1889	1890	1891	1892	1893	1894	1895	1896	1897	1898
Antal samtal.										
Januari	358,688	581,844	549,998	589,938	611,222	737,252	313,395	434,572	487,398	724,637
Februari	376,440	467,110	500,446	597,852	557,364	689,322	309,639	444,032	494,902	649,940
Mars	436,718	522,284	559,750	703,032	612,412	726,484	374,879	462,964	577,047	722,012
April	454,880	510,908	567,568	637,478	633,108	733,378	382,303	486,764	571,166	542,066
Maj	520,002	507,124	602,772	713,588	698,216	710,474	418,141	411,911	639,201	621,227
Juni	420,966	460,030	450,198	589,196	593,702	542,400	308,823	403,400	430,678	435,884
Juli	346,914	468,142	341,312	410,648	338,490	411,598	263,598	311,831	399,150	359,320
Augusti	363,854	360,948	349,882	458,516	340,912	400,822	265,135	343,783	397,174	417,109
September	449,704	515,856	514,962	594,494	536,638	594,698	353,035	485,064	554,396	659,150
Oktober	545,178	523,666	588,788	652,898	644,776	651,996	433,756	543,073	622,518	566,624
November	536,966	517,082	593,002	627,630	644,738	643,590	410,528	390,292	636,442	577,899
December	504,820	546,980	621,218	628,556	690,172	614,374	435,054	499,223	674,458	436,247
Summa	5,315,130	5,981,974	6,238,896	7,203,826	9,901,750	7,456,388	4,268,286	5,216,913	6,466,530	6,712,115
Antal abonnenter										
Vid årets början	1,106	1,402	1,606	1,755	1,864	1,980	2,007	2,243	2,546	2,821
Tillkomna under året	373	305	279	294	267	276	315	464	486	503
Afgångna under året	77	101	130	185	151	179	149	161	211	203

Källa: Uppgifter från Telefonkontoret.

¹⁾ Antal samtal, hvilka förut beräknats efter antal uppringningar från abonnenterna, hafva från den 1 januari 1895 sålunda förändrats, att 2:ne uppringningar räknats till ett samtal.

Tab. No 101. Rörelsen vid Helsingfors

	1888		1889		1890		1891	
	ankomna	afsända	ankomna	afsända	ankomna	afsända	ankomna	afsända
Fribref och paket	101,567	33,822	114,202	32,134	13,851 ¹⁾	111,559	—	123,453
Enkla privata bref	—	521,638	—	589,160	—	1,007,604	—	880,490
Postkort	—	100,906	—	90,142	—	77,642	—	110,370
Bandförsändelser	—	244,462	—	227,448	—	188,132	—	223,788
Prenumererade tidningar och tidskrifter (antal nr) ²⁾	203,251	293,899 ¹⁾	206,886	314,879 ¹⁾	238,848 ¹⁾	4,118,620	—	311,760 ¹⁾
Rekommenderade och assure- rade försändelser	91,214	78,096	93,566	76,176	45,426	137,978	—	104,818
Varupaket	13,712	17,058	13,452	17,211	—	11,274	—	27,156
Innehållet i afgångna assure- rade försändelser	<i>Fmk.</i> 29,599,919,26		<i>Fmk.</i> 31,148,408,35		<i>Fmk.</i> 12,972,950,76		<i>Fmk.</i> 10,434,820,96	
utgörande af i landet afsända i procent	„ 94,265,781,51		„ 108,961,251,48		„ 61,119,868,74		„ 56,739,757,65	
		31,40		28,58		21,22		18,39
Uppbörden	<i>Fmk.</i> 299,765,05		<i>Fmk.</i> 325,727,12		<i>Fmk.</i> 385,395,04		<i>Fmk.</i> 348,853,10	
utgörande af totaluppbörden i procent	„ 1,263,105,02		„ 1,414,055,61		„ 1,609,444,25		„ 1,738,824,01	
		23,73		23,03		23,97		20,05

Källa: Poststyrelsens tryckta årsberättelser.

¹⁾ Endast ryska. — ²⁾ Uppgiften omfattar Helsingfors kontor jemte underlydande poststationer samt tidnings

postkontor åren 1888—1897.

	1892		1893		1894		1895		1896		1897	
	an- komna	afsända	ankomna	afsända	ankomna	afsända	ankomna	afsända	an- komna	afsända	ankomna	afsända
—	141,563	—	154,217	—	158,398	—	195,444	—	203,482	—	223,694	
—	1,103,054	—	1,216,512	—	1,214,538	—	1,294,467	—	1,345,442	—	1,378,522	
—	161,294	—	206,100	—	200,156	—	220,267	—	220,970	—	241,316	
—	343,735	—	443,092	—	450,130	—	460,702	—	501,600	—	549,960	
33,592	321,176 ¹⁾	230,999	4,603,957	217,229	4,392,651	246,404	4,408,380	278,320	4,876,425	275,490	5,398,187	
—	108,572	—	113,348	—	101,137	—	130,892	—	143,481	—	150,669	
—	22,984	—	27,783	—	29,054	—	32,928	—	41,954	—	49,887	
<i>Fmk.</i> 10,537,309,64		<i>Fmk.</i> 12,341,915,78		<i>Fmk.</i> 10,080,813,62		<i>Fmk.</i> 13,617,018,22		<i>Fmk.</i> 15,525,224,81		<i>Fmk.</i> 16,124,431,00		
„ 60,417,115,21		„ 63,197,782,58		„ 69,793,383,41		„ 68,932,527,89		„ 86,567,654,46		„ 96,838,453,00		
	17,44		19,53		14,01		19,74		17,93		16,65	
<i>Fmk.</i> 348,648,64		<i>Fmk.</i> 361,313,60		<i>Fmk.</i> 381,511,08		<i>Fmk.</i> 420,498,04		<i>Fmk.</i> 466,373,66		<i>Fmk.</i> 486,106,85		
„ 1,808,899,87		„ 1,900,038,94		„ 1,987,789,74		„ 2,171,089,60		„ 2,393,302,14		„ 2,612,777,05		
	19,27		19,02		19,19		19,36		19,48		18,60	

expeditionen vid poststyrelsen.

Tab. N:o 102. Insättningar och uttagningar vid Helsingfors sparbank under åren 1888—1898.

Å r	Insättningar		Uttagningar		Mera insättningar än uttagningar		Mera uttagningar än insättningar		Insättarenes fordran vid årets utgång				
	Antal nya böcker	Belopp i <i>Fmk.</i>	Antal inlösta böcker	Belopp i <i>Fmk.</i>	<i>Fmk.</i>		<i>Fmk.</i>		Antal böcker	Belopp i <i>Fmk.</i>			
1888	2,218	1,171,259	—	1,407	923,335	52	247,923	48	—	—	9,638	4,583,572	30
1889	2,326	1,268,635	—	1,550	988,094	20	288,540	—	—	—	10,414	4,056,093	51
1890	2,366	1,332,563	—	1,623	1,127,208	97	205,352	03	—	—	11,157	5,460,522	25
1891	2,039	1,232,640	—	2,127	1,509,823	78	—	—	277,183	78	11,069	5,393,369	67
1892	1,840	1,103,168	—	2,104	1,649,033	88	—	—	545,865	88	10,769	5,046,548	77
1893	2,661	1,546,388	—	1,739	1,117,204	62	429,183	38	—	—	11,691	5,734,847	84
1894	2,540	1,472,737	—	1,622	1,172,287	53	300,449	47	—	—	12,609	6,326,620	61
1895	2,824	1,682,680	—	1,732	1,357,469	91	325,210	09	—	—	13,701	6,904,473	14
1896	3,412	1,877,605	—	1,942	1,395,672	60	481,932	40	—	—	15,171	7,667,935	71
1897	3,354	2,109,525	—	2,105	1,589,039	13	520,485	87	—	—	16,420	8,499,821	39
1898	3,840	2,366,006	—	2,476	1,933,606	20	432,399	80	—	—	17,784	9,276,507	99

Källa: Sparbankens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 103. Insättningar i Kapital- och Lifränteförsäkringsanstalten i Helsingfors under åren 1888—1898.

Å r	För beredande af kapital		För beredande af lifränta		Deltagarenes behållning vid årets utgång <i>Fmk.</i>	Räntevinst å deltagarenes medel	Årsvinst å insättningar utan förbehåll	
	Med förbehåll <i>Fmk.</i>	Utan förbehåll <i>Fmk.</i>	Med förbehåll <i>Fmk.</i>	Utan förbehåll <i>Fmk.</i>				
	om medlens återbetalning vid dödsfall		om medlens återbetalning vid dödsfall					
1888	21,247	915	3,233	10,780	513,960	23	5,5 %	0,4 %
1889	30,247	745	3,731	8,231	560,851	50	5,4	0,3
1890	32,269	1,271	3,297	6,575	613,711	88	5,4	0,5
1891	29,874	1,022	4,545	7,410	661,892	67	5,4	1,0
1892	22,990	1,561	5,875	7,303	694,851	65	5,4	1,1
1893	21,951	1,670	4,685	8,094	732,041	79	5,2	0,1
1894	21,967	2,545	4,229	7,879	726,282	20	5,3	0,2
1895	39,700	2,220	5,213	7,557	753,547	15	5,1	0,1
1896	49,376	4,808	7,634	9,214	804,358	71	4,9	1,2
1897	47,615	2,410	4,273	7,149	852,768	54	5,0	0,5
1898	33,791	3,275	14,706	9,435	893,442	26	5,0	0,5

Källa: Anstaltens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 104. Uppgift öfver de i Helsingfors å stadens trafikkontor uppdebiterade och uppburna afgifter under år 1898, jemförda med åren 1889—1897.

	Debet-sedel-afgift ¹⁾		Tolag		Trafik-afgift		Mättnings-afgift		Magasins-hyra		Summa debiterade afgifter		Summa uppburna afgifter	
	<i>Från</i>	<i>til</i>	<i>Från</i>	<i>til</i>	<i>Från</i>	<i>til</i>	<i>Från</i>	<i>til</i>	<i>Från</i>	<i>til</i>	<i>Från</i>	<i>til</i>	<i>Från</i>	<i>til</i>
Januari	—	—	13,870	95	10,296	23	—	—	76	29	24,243	47	24,243	16
Februari	—	—	9,578	88	6,207	96	—	—	16	15	15,802	99	15,802	99
Mars	—	—	12,703	53	9,796	20	—	—	5	11	22,504	84	22,502	84
April	—	—	13,639	52	10,572	07	—	—	20	96	24,232	55	24,231	97
Maj	—	—	20,847	76	52,140	52	—	—	399	94	73,388	22	72,997	65
Juni	—	—	19,648	98	45,759	67	—	—	1,353	20	66,761	85	66,746	85
Juli	—	—	17,177	43	36,682	41	449	87	720	94	55,030	65	55,019	43
Augusti	—	—	22,381	84	58,800	59	545	48	640	04	82,367	95	82,359	82
September	—	—	24,963	23	56,989	86	811	96	172	49	82,937	54	82,910	47
Oktober	—	—	22,631	37	63,569	16	—	—	2,248	30	88,448	83	87,551	62
November	—	—	22,294	61	89,365	49	157	64	1,128	87	112,946	61	110,057	82
December	—	—	20,655	38	63,734	68	—	—	503	34	85,203	40	78,959	72
Summa år 1898	—	—	220,703	48	503,914	84	1,964	95	7,285	63	733,868	90	723,383	34
” ” 1897	—	—	177,811	45	458,529	65	1,397	23	6,061	12	643,799	45	635,485	77
” ” 1896	—	—	160,943	77	372,367	58	2,369	86	700	25	536,381	46	528,729	75
” ” 1895	1,163	04	130,430	51	335,046	02	2,428	61	524	13	489,592	31	480,763	54
” ” 1894	1,017	12	113,632	32	309,772	96	2,691	41	756	21	427,900	02	428,112	96
” ” 1893	844	12	101,626	13	300,192	33	2,655	62	1,017	97	406,336	17	401,366	17
” ” 1892	883	40	110,704	63	288,424	31	2,270	25	610	20	402,892	79	400,312	84
” ” 1891	963	96	113,333	02	288,879	79	3,141	86	771	90	407,090	53	402,356	64
” ” 1890	932	40	117,986	97	286,670	48	3,357	68	258	42	409,205	95	404,647	67
” ” 1889	845	60	104,407	29	270,519	84	3,380	93	51	88	379,205	54	370,626	85

Källa: Trafikkontorets årsberättelser.

¹⁾ Afskaffad sedan år 1896.

Tab. N:o 105. Uppgift öfver trafiken åhvälfda afgifter i Helsingfors under 1889—1898.

	1889		1890		1891		1892		1893		1894		1895		1896		1897		1898	
Tolag	109,250	14	124,180	07	119,762	97	115,962	37	106,157	54	120,135	16	137,439	80	170,758	33	177,811	45	220,703	48
Trafikafgift	270,519	84	286,670	48	288,879	79	288,424	31	300,192	33	309,772	96	355,046	02	372,367	58	458,529	65	503,914	84
Mätningafgift	3,380	93	3,357	68	3,141	86	2,270	25	2,655	62	2,691	41	2,428	61	2,369	86	1,397	23	1,964	95
Transitomagasinshyra	—	—	—	—	—	—	—	—	1,017	97	756	21	524	13	700	25	6,061	12	7,285	63
Hamnafgift	130,870	02	139,441	28	137,092	28	143,727	24	143,437	17	160,584	36	156,813	43	170,746	99	194,072	62	193,076	37
Broafgift	8,386	28	9,520	81	9,823	21	7,810	18	15,294	08	9,311	50	6,596	66	10,729	62	9,461	32	8,215	08
Ballastafgift	740	—	408	80	615	40	656	—	655	60	486	70	766	80	491	—	469	20	364	80
Summa	523,147	21	563,579	12	559,315	51	558,850	53	569,410	31	603,738	30	659,615	45	728,159	63	847,802	59	935,525	15

Källa: Helsingfors köpmannamötes tryckta tabeller öfver Helsingfors stads import och export m. m. samt Trafik- och Hamnkontorets uppgifter.

Tab. N:o 106. Helsingfors Hamnkontors uppbörd under år 1898, jemförd med den under åren 1892—1897.

	A f g i f t e r																			
	Våg-		Lyftkran-		Hamn-		Bro-		Närings-		Marknads-		Fiske-		Ballast-		Beviljad		Summa	
	Fmg.		Fmg.		Fmg.		Fmg.		Fmg.		Fmg.		Fmg.		Fmg.		Fmg.		Fmg.	
Januari	257	09	2	60	823	—	—	—	—	—	—	—	22	—	—	—	508	16	596	53
Februari	267	90	15	60	—	80	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	40	289	90
Mars	306	83	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	308	83
April	261	16	12	60	2,146	80	—	—	—	—	—	—	153	—	—	—	1,453	04	1,120	52
Maj	188	57	291	20	27,096	80	474	11	500	61	—	—	1,037	—	56	40	6,718	36	22,926	33
Juni	163	80	114	20	34,516	80	1,087	39	824	87	—	—	57	—	41	20	8,600	58	28,204	68
Juli	153	08	186	20	36,293	40	1,229	05	541	20	—	—	17	—	42	80	9,476	64	28,986	09
Augusti	188	79	117	20	44,800	60	1,563	58	88	75	—	—	7	—	57	—	10,588	68	36,234	84
September	261	48	159	20	29,889	50	1,316	91	178	—	—	—	11	—	62	40	7,287	04	24,591	45
Oktober	330	34	249	40	34,495	80	1,574	46	484	45	—	—	21	—	79	—	7,215	02	30,019	43
November	314	85	121	—	27,937	35	611	23	274	20	—	—	—	—	26	—	5,937	60	23,347	03
December	314	69	127	40	19,883	10	358	35	402	25	—	—	—	—	—	—	7,624	06	14,061	73
Summa år 1898	3,008	58	1,396	60	275,885	95	8,215	08	3,294	33	—	—	1,331	—	304	80	64,809	58	210,686	76
” ” 1897	3,075	41	694	60	251,255	90	9,461	32	3,324	09	—	—	1,530	—	469	20	57,453	88	212,356	64
” ” 1896	2,956	81	—	—	224,672	25	10,729	62	2,693	23	—	—	1,544	—	491	—	53,925	26	189,447	85
” ” 1895	2,538	45	—	—	201,546	45	6,596	66	2,332	87	—	—	1,845	—	766	80	44,733	02	170,893	21
” ” 1894	2,441	76	46	35	160,584	36	9,311	50	2,421	65	—	—	1,739	—	486	70	47,979	84	177,031	32
” ” 1893	2,662	85	134	35	182,260	71	15,294	08	2,470	77	—	—	1,813	—	655	—	38,823	54	166,467	83
” ” 1892	2,813	64	195	05	182,651	40	7,810	18	3,130	57	—	—	1,380	—	656	—	38,924	16	159,712	68

Källa: Uppgifter från Hamnkotoret.

Tab. N:o 108. Helsingfors stadskassas inkom-

	1889		1890		1891		1892	
Inkomster:								
Räntor	54,689	37	63,753	23	66,521	26	103,840	40
Tomtlösen	526,974	48	484,740	99	139,070	14	303,173	12
Stadens fasta egendom	191,607	07	205,988	29	206,815	47	222,614	39
Tomtören	1,900	—	1,901	72	2,203	46	2,109	65
Inkomstgifvande rättigheter	580,399	99	630,943	80	640,432	39	644,439	97
Diverse och inkomster utom bud- get	84,052	37	184,832	95	70,965	24	156,118	03
Ersatt inqvartering	248,132	87	255,156	90	242,762	94	249,806	89
Statsbidrag	173,936	38	166,372	51	172,273	35	166,860	—
Vattenledning	229,681	08	257,576	03	297,792	87	310,676	83
Uttaxering	611,615	62	706,623	65	789,592	21	902,698	29
Lån	452,054	70 ¹⁾	1,499,270 ¹⁾	—	193,300 ¹⁾	—	—	—
Summa	3,155,043	96	4,407,163	07	2,821,729	33	3,062,418	57
Utgifter:								
Stadens skulder	216,721	—	253,544	25	406,115	54	467,603	63
D:o embetsverk	168,886	85	171,796	17	169,648	77	183,103	52
Kommunalförvaltningen	151,518	01	155,080	97	160,960	33	161,680	73
Gatubelysningen	98,111	27	102,061	61	112,236	97	139,982	98
Brandverket	65,384	59	70,021	34	80,180	25	83,585	88
Polisnärvalet	157,731	37	159,056	07	158,304	97	181,326	90
Sundhets- och sjukvården	41,026	85	63,124	69	71,396	48	78,352	05
Fattigvården	145,994	76	184,829	21	222,292	76	250,275	59
Undervisningsväsendet	319,834	01	353,795	73	396,052	63	423,425	76
Staden åliggande allmänna onera	252,641	96	266,771	24	253,775	98	260,966	53
Vattenledningen	579,468	96	595,842	67	435,621	83	188,128	34
Saluhallen	2,162	28	9,524	71	7,051	55	8,448	55
Stadens jordlägenheter	—	—	—	—	—	—	—	—
Allmänna arbeten	553,195	87	1,324,489	07 ²⁾	741,819	87	778,133	05
Pensioner	4,026	68	5,376	69	6,975	01	6,621	68
Diverse	132,944	53	555,064	14	250,907	76	208,647	40
Summa	2,889,640	99	3,970,378	56	3,473,286	70	3,420,282	59

Källa: Årliga revisionsberättelserna jemte uppgifter från Drätselkontoret.

¹⁾ Förskotterade utgifter, bestämda att täckas genom framdeles upptagande lån. — ²⁾ Deribland byggnad för brandverket med Fmk 294,000:— samt kajarbeten med Fmk 249,800:—. ³⁾ Deribland för inlösen af f. d. Laguska gården Fmk 132,000:— samt för regleringsarbeten till genomförande af 1887

ster och utgifter under åren 1889—1898.

1893		1894		1895		1896		1897		1898	
115,085	41	70,222	78	63,455	76	50,354	45	47,392	12	99,453	65
121,332	—	139,727	28	342,020	29	436,099	53	523,724	31	302,303	99
228,296	58	260,140	47	253,570	50	255,812	41	269,266	98	278,433	45
2,241	95	2,238	72	2,246	25	2,250	65	2,263	95	2,337	—
630,085	32	677,337	11	715,840	10	779,442	19	915,374	76	1,003,064	14
117,898	07	69,908	98	239,530	39	297,709	04	309,849	81	373,893	72
203,492	29	216,778	64	202,289	25	—	—	—	—	—	—
214,376	44	208,152	81	296,104	52	250,837	85	251,917	55	350,993	94
343,358	48	285,222	12	305,543	05	336,650	02	360,780	—	412,754	68
901,051	94	1,176,428	70	1,188,168	26	1,172,367	18	1,240,289	97	1,247,476	74
984,000 ⁴⁾	—	1,438,630 ⁵⁾	—	904,055	25	148,000	—	290,250	—	820,560	65
3,861,218	48	4,544,787	61	4,562,823	62	3,729,523	32	4,211,109	45	4,891,271	96
425,628	55	474,544	78	538,782	87	527,262	67	524,064	20	532,474	83
179,796	64	183,230	20	191,927	70	192,934	17	206,090	76	213,485	69
162,367	10	168,690	81	174,401	37	179,340	39	180,605	15	194,595	12
138,477	65	140,501	55	151,293	40	146,173	52	152,360	67	166,302	30
81,071	32	85,820	07	90,035	90	113,007	52	89,553	39	94,898	87
204,944	35	206,684	04	204,016	33	206,905	85	212,775	17	284,856	36
170,882	49	153,467	42	148,270	04	159,890	38	192,024	08	204,569	30
273,314	72	278,482	61	274,135	95	278,876	45	270,217	57	258,794	94
443,193	12	456,493	30	480,012	94	505,521	10	525,720	18	558,070	93
214,438	21	226,991	60	212,502	21	214,146	81	211,138	24	217,518	16
171,507	28	206,629	02	272,412	75	184,192	28	232,826	64	262,392	30
9,377	12	6,013	13	5,948	58	5,980	89	6,553	87	7,253	67
—	—	513,867	35	5,093	14	5,498	12	6,219	47	17,375	59
1,187,818	84 ⁶⁾	1,074,341	60	1,271,436	49	565,996	50	749,220	88	1,526,782	72
9,755	—	14,423	35	14,666	68	14,806	68	11,898	34	10,073	35
218,619	16	149,169	80	128,750	59	147,253	53	148,706	12	253,350	31
3,891,191	55	4,339,350	63	4,163,686	94	3,447,786	68	3,719,974	73	4,802,794	44

års stadsplan Fmk 272,288:30. — ⁴⁾ 1892 års obligationslån. — ⁵⁾ Ingår hamnbyggnadsarbeten. — ⁶⁾ Å 1892 års obligationslån Fmk 861,960:—; å lånen för inköp af Gumtäckte Fmk 500,000:—, samt å lånet för Maria sjukhusets byggnader m. m. Fmk 76,670.

Tab. N:o 109. Antalet betalande skattören, uttaxering per skattöre samt summa uttaxering åren 1886—1898.

Å r	Antal betalande skattören	Uttaxering per skattören ¹⁾		Summa uttaxering	
1886	62,745	11	—	689,651	10
1887	61,396	11	—	674,857	40
1888	65,961	9	45	622,186	83
1889	68,458	9	10	622,065	18
1890	72,776	9	76	707,879	84
1891	79,306	10	—	791,475	38
1892	80,719	11	20	902,879	32
1893	83,927	10	76	902,467	12
1894	86,675	13	61	1,179,009	44
1895	82,024	14	50	1,188,794	39
1896	83,787	14	—	1,172,367	18
1897	101,923	12	20	1,242,432	32
1898	104,329	12	—	1,251,439	68

Medeltal taxering per skattöre ¹⁾ åren 1886—1898 Fmk 11: 43.

Källa: Uppgifter från Drätselkontoret.

¹⁾ Afser oprivilegeradt skattöre.

Tab. N:o 110. Helsingfors stads consoliderade gäld, enligt boksluten för åren 1886—1898.

Å r	Obligationslån		Andra lån		Summa	
1886	3,142,131	25	143,364	24	3,285,495	49
1887	3,106,218	75	128,114	33	3,234,333	08
1888	3,067,447	50	114,961	08	3,192,408	58
1889	3,028,781	25	101,453	02	3,130,234	27
1890	2,983,332	50	887,573	94	3,870,906	44
1891	2,939,878	75	2,087,256	78	5,027,135	53
1892	7,388,640	—	58,634	17	7,447,274	17
1893	7,304,900	—	43,537	17	7,348,437	17
1894	7,234,900	—	1,177,996	50	8,412,896	50
1895	7,111,600	—	1,111,991	85	8,223,591	85
1896	7,035,300	—	550,000	—	7,585,300	—
1897	6,955,600	—	500,000	—	7,455,600	—
1898	9,871,900	—	—	—	9,871,900	—

Källa: De årliga revisionsberättelserna.

**Tab. No 111. Helsingfors stads utgifter och inkomster år 1898,
jmförda med fastställd stat**

Utgifter:	Anslag en- ligt stat		Kostnad en- ligt böckerna		Anslaget öfverskridit		Besparing å anslaget	
I. Stadens skulder.								
Å chaussée obligationerna, ränta	2,160	—	2,160	—	—	—	—	—
amortering	6,000	—	6,000	—	—	—	—	—
Å vattenledningslånet af år 1876, ränta	65,650	—	65,650	—	—	—	—	—
amortering	21,200	—	21,200	—	—	—	—	—
Å nybyggnads- och regleringslånet af år 1882 ränta	51,097	50	51,097	50	—	—	—	—
amortering	43,000	—	43,000	—	—	—	—	—
Å obligationslånet af år 1892, ränta	198,236	25	198,236	25	—	—	—	—
amortering	19,500	—	19,500	—	—	—	—	—
provisioner & kursdifferenser	900	—	560	93	—	—	339	07
Å lån för inköp af Gumtäckt, ränta	22,500	—	—	—	—	—	22,500	—
Å lån för rådhusannexet och kommunala sjuk- huset, ränta	25,000	—	17,708	40	—	—	7,291	60
amortering ¹⁾	—	—	—	—	—	—	—	—
Å lån för inköp af gården No 3 vid Sofiega- tan, ränta & amortering	11,597	48	4,954	57	—	—	6,642	91
Å lån för inköp och inredning af Barnhemmet, ränta	4,500	—	—	—	—	—	4,500	—
amortering	100,000	—	100,000	—	—	—	—	—
Å kassakreditiv, provision och ränta	15,000	—	2,407	18	—	—	12,592	82
II. Stadens embetsverk.								
Magistratens och Rådstufvurättens aflöningar .	198,916	67	199,355	39	438	72	—	—
Renskrifning af protokoll i hemställda mål, samt åt aktorerne	1,700	—	609	60	—	—	1,090	40
Expenser	10,500	—	13,520	70	3,020	70	—	—
III. Kommunalförvaltningen.								
Stadsfullmäktiges kansli	12,400	—	16,538	61	4,138	61	—	—
Drätselkammaren, aflöningar	23,341	66	23,203	29	—	—	138	37
expenser	10,000	—	10,965	07	965	07	—	—
Drätselkontoret, aflöningar	32,120	—	32,119	84	—	—	—	16
arvode för debetsedel-distribuering	1,000	—	1,000	—	—	—	—	—
expenser	2,900	—	3,009	87	109	87	—	—
Trafikkontoret, aflöningar	25,945	—	26,233	38	288	38	—	—
arvode för erhållande af dagliga uppgifter från tullkammaren	500	—	500	—	—	—	—	—
mätarearvoden	800	—	1,122	83	322	83	—	—
expenser	1,500	—	1,248	30	—	—	251	70
Hamunkontoret, aflöningar	28,900	—	29,167	01	267	01	—	—
ångbåtslega och inspektionsresor	200	—	827	80	127	80	—	—
expenser	500	—	—	—	—	—	—	—
Rygggnadskontoret, aflöningar	33,830	—	33,963	17	133	17	—	—
extra ingenjör- och ritarebiträden	4,000	—	4,106	—	106	—	—	—
skogsvaktbiträden och skogskultur	2,000	—	1,168	38	—	—	831	62
material och handtlangaredagsverken vid mätningar	5,000	—	7,076	39	2,076	39	—	—
expenser	1,500	—	2,345	18	845	18	—	—
Transport	983,894	56	940,555	64	12,839	73	56,178	65

¹⁾ Anslagsposten observerad å Stadsfullmäktiges dispositionsmedel.

Fortsättning.

	Anslag enligt stat	Kostnad enligt böckerna	Anslaget öfverskridit	Besparing å anslaget
Transport	983,894 56	940,555 64	12,839 73	56,178 65
IV. Gatubelysningen.				
Gasbelysning	101,377 60	98,456 15	— —	2,921 45
Petroleumbelysning	52,082 80	58,832 42	6,749 62	— —
Elektrisk belysning	7,791 75	9,013 73	1,221 98	— —
V. Brandverket.				
Aftöningar och andra förmåner	63,260 —	63,260 52	3 59	— —
Brandstallet	7,870 —	7,513 14	— —	356 86
Eldning och belysning	8,420 —	8,300 84	— —	119 16
Redskap och inventarier	8,400 —	7,637 75	— —	762 25
Diverse	3,350 —	3,183 62	— —	166 38
Anslag åt Frivilliga brandkåren	5,000 —	5,000 —	— —	— —
VI. Polisnrättningen.				
Aftöningar	180,720 —	232,638 34	51,918 34	— —
Polisstallet	4,605 —	4,624 90	19 90	— —
Diverse	26,510 —	47,593 12	19,083 12	— —
VII. Sundhets- och sjukvården.				
Läkarepersonal	46,500 —	46,499 88	— —	— 12
Helsovårdsnämnden	6,100 —	6,337 30	237 30	— —
Maria sjukhuset, icke epidemiska afdelningen	24,890 —	25,820 84	930 84	— —
epidemiafdelningen	12,680 —	12,354 50	— —	325 50
ekonomiafdelningen	61,710 50	73,639 13	11,928 63	— —
Kolerabaracker	600 —	217 —	— —	383 —
Underhåll af en poliklinisk ögonafdelning	2,000 —	1,864 49	— —	135 51
Anslag för sjukstuga i Sörnäs	9,444 —	9,444 —	— —	— —
Helsopolisen	13,560 —	13,184 25	— —	375 75
Undersökningsstationen för lifsmedel	4,600 —	4,600 04	— 04	— —
Desinfektionsnrättningen	1,820 —	1,558 95	— —	261 05
Köttkontrollstationen	9,300 —	9,048 92	— —	251 08
VIII. Fattigvården.				
Fattigvårdsstyrelsen	15,700 —	14,131 21	— —	1,568 79
Fattiggården och dermed förenade inrättningar: aftöningar	6,500 —	6,499 92	— —	— 08
Fattiggården	38,760 —	49,017 32	10,257 32	— —
Arbetsnrättningen	19,840 —	17,132 62	— —	2,707 38
Dårvårdsanstalten	29,610 —	28,161 98	— —	1,448 02
Understöd och kostnader för fattiga utom inrättningarne:				
För utackorderade fattiga	64,000 —	69,396 49	— —	3,603 51
I särskilda inrättningar intagna	9,000 —	6,684 27	— —	5,315 73
Sjukvård	12,000 —	— —	— —	— —
Kostnad för sinnesrubbade personer, intagna i dårvårdsanstalt	18,000 —	17,658 70	— —	341 30
Läkemedel	8,000 —	2,927 76	— —	5,072 24
Direkta understöd	55,000 —	37,756 —	— —	17,244 —
Diverse	8,500 —	9,428 67	928 67	— —
Transport	1,933,396 21	1,949,977 41	116,119 01	99,537 81

Fortsättning.

	Anslag enligt stat		Kostnad enligt böckerna		Anslaget öfverskridit		Besparing å anslaget	
Transport	1,933,396	21	1,949,977	41	116,119	01	99,537	81
IX. Undervisningsväsendet.								
Navigationsskolan	2,800	—	2,886	—	86	—	—	—
Handtverksskolorna	37,864	—	38,940	71	1,076	71	—	—
Handelsinstitutet	4,000	—	4,000	—	—	—	—	—
Skolan för andesvaga barn	4,500	—	3,600	—	—	—	900	—
Folkskolorna, aflöningar	382,640	60	365,711	15	—	—	16,929	45
hyror	27,000	—	25,665	—	—	—	1,335	—
undervisningsmaterial	7,500	—	6,842	15	—	—	657	85
material för handarbeten	4,700	—	4,143	04	—	—	556	96
ny skolmöbel och reparation af gammal	6,000	—	8,043	78	2,043	78	—	—
ved och vedhuggning	15,500	—	12,019	30	—	—	3,480	70
belysning	15,000	—	11,697	14	—	—	3,302	86
beklädnadshjelp	9,700	—	9,695	65	—	—	4	35
renhållning	10,000	—	10,154	83	154	83	—	—
expenser	2,000	—	1,530	38	—	—	469	62
underhålls- och reparationskostnader för gårdar och lokaler	11,000	—	13,068	42	2,068	42	—	—
bidrag till folkskollärarepersonalens pensionering	5,570	—	6,737	50	1,167	50	—	—
Folkbiblioteket och läsesalen	25,630	—	25,545	88	—	—	84	12
Folkbibliotek och läsesal i Sörnäs	7,790	—	7,790	—	—	—	—	—
X. Staden åliggande allmänna onera.								
Skjutshållning	2,004	—	2,004	—	—	—	—	—
Kronoutlagor	53	04	53	04	—	—	—	—
Inkvartering	221,187	60	207,877	88	—	—	13,309	72
Inkvarteringsnämnden	7,600	—	7,583	24	—	—	16	76
XI. Vattenledningen.								
<i>Förvaltning och drift.</i>								
Aflöningar	21,080	—	21,079	92	—	—	—	08
Driftkostnad för pumpverket	6,000	—	6,073	11	73	11	—	—
D:o för filterna	10,000	—	6,819	47	—	—	3,180	53
Afläsning och kontroll af vattenmätare	6,000	—	6,242	—	242	—	—	—
Mätningar och undersökningar för utvidgningar	1,500	—	1,265	35	—	—	234	65
Brandförsäkringspremier och utskylder till Helsinges kommun	1,700	—	1,434	65	—	—	265	35
Arrende för skyddsområde invid Vanda å	350	—	350	—	—	—	—	—
Arrende för Broholmen i Gammelstaden	600	—	600	—	—	—	—	—
Expenser	2,000	—	2,153	03	153	03	—	—
Kostnader för distribuering och indrifning af debetsedlar och räkningar	500	—	500	—	—	—	—	—
Kostnad för hästhoarnes skötsel	2,400	—	1,284	—	—	—	1,116	—
Kostnader för privata anslutningar och uppsättningar af vattenmätare	25,000	—	73,898	30	48,898	30	—	—
<i>Underhåll och remont.</i>								
100 brandposters förseende med nya tråkistor	3,500	—	3,500	—	—	—	—	—
Öfrig remont och underhåll af vattenledningens byggnader, dammar, maskiner och rörnät	20,000	—	19,982	36	—	—	17	64
Reparation och justering af vattenmätare	2,000	—	2,161	31	161	31	—	—
Transport	2,846,065	45	2,872,910	—	172,244	—	145,399	45

Fortsättning.

	Anslag enligt stat	Kostnad enligt böckerna	Anslaget öfverskridit	Besparing å anslaget
Transport	2,846,065 45	2,872,910 —	172,244 —	145,399 45
<i>Nybyggnad.</i>				
Uppförandet af ett bonings och ett uthus för vattenledningspersonal i Gammelstaden	38,700 —	38,700 —	— —	— —
Omläggning af vattenledningsröret under Mikaelsgatan fr. Norra Esplanaden till Jernvägstorget	5,800 —	5,800 —	— —	— —
<i>Utsträckning af rörnätet samt inköp af vattenmätare.</i>				
Vattenledning under Boulevardsgatan, ifrån Fredriks- till Abrahamsgatan	12,100 —	9,050 20	— —	3,049 80
D:o under Abrahamsgatan, ifrån Boulevardsgatan till Gräsviksgatan	17,500 —	13,064 43	— —	4,435 57
D:o under Lappviksgatan ifrån Gräsviks- till Eriksgatan	5,200 —	3,597 01	— —	1,602 99
D:o under Eriksgatan, ifrån Lappviks- till Fredriks- till Ö. Hamngatan	3,800 —	2,328 03	— —	1,471 97
D:o under Fredriks- till Ö. Hamngatan, ifrån Eriks- till Wladimirsgatan	6,200 —	4,213 85	— —	1,986 15
Vattenledning under Kanal- till Ö. Hamngatan, ifrån Skattdor- till Ö. Hamngatan	11,900 —	7,180 41	— —	4,719 59
D:o under en del af Lots- till Ö. Hamngatan	14,900 —	3,797 68	— —	11,102 32
D:o från stadsporten längs Östra chausséen till Majstad	12,200 —	12,000 —	— —	200 —
D:o under Bernhardsgatan, ifrån Fabiansgatan till adr. N:o 5	1,000 —	1,204 85	204 87	— —
Inköp af vattenmätare	5,000 —	4,904 07	— —	95 93
<i>Diverse mindre arbeten.</i>				
5 st. brandposter å V. Chausséen emellan Gasverket och Djurgårdsporten	2,750 —	3,135 39	385 39	— —
1 vattenpost för ångbåten Mars (utförd 1897)	1,200 —	910 56	— —	289 44
3 vattenposter vid södra hamnen (utförda 1897)	3,900 —	3,626 59	— —	273 41
Anställande af grundvattens undersökningar i Vanda ådal	2,000 —	1,535 71	— —	464 29
XII. Saluhallen.				
1 Uppsyningsman, lön	1,350 —	7,253 67	203 67	— —
beklädnadshjelp				
Belysning				
Renhållning m. m.				
XIII. Stadens jordlägenheter.				
Gumtäckt, förvaltningskostnader m. m.	13,000 —	17,227 31	4,227 31	— —
Mejlans, utskylder m. m.	400 —	148 28	— —	251 72
Transport	3,010,665 45	3,012,588 06	177,265 24	175,342 63

Fortsättning.

	Anslag enligt stat	Kostnad enligt böckerna	Anslaget öfverskridit	Besparing å anslaget
Transport	3,010,665 45	3,012,588 06	177,265 24	175,342 63
KIV. Allmänna arbeten.				
1:o. <i>Byggnader och lägenheter.</i>				
a) <i>Remont och underhåll.</i>				
Yttre och inre målning af saluhallen	5,500 —	5,500 —	— —	— —
Yttre målning af f. d. ekonomiebyggnaden och gamla träpaviljongen å Maria sjukhus	1,300 —	1,204 —	— —	96 —
Nytt plåttak å desinfektionsbyggnaden	1,200 —	953 73	— —	246 27
Omläggning af golfvet i täckta varuskjulet å Magasinskajen	5,700 —	4,035 35	— —	1,664 65
Diverse reparationer	33,000 —	37,200 70	4,200 70	— —
b) <i>Nybyggnader.</i>				
Tillskottsanslag för ekonomiebyggnaden å Maria sjukhus	30,800 —	30,823 59	23 59	— —
Brunnhusets nybyggnad	130,000 —	123,440 39	— —	1,559 61
Nytt folkskolehus vid Nikolaigatan	220,000 —	220,000 —	— —	— —
Simhus i Gräsviken	8,000 —	5,176 20	— —	2,823 80
Obduktionspaviljong jemte instrument och inventarier	12,500 —	12,500 —	— —	— —
Pissoir å Fredrikstorget	1,000 —	313 29	— —	686 71
Ny större pissoir å Jernvägstorget	2,500 —	2,415 31	— —	84 69
Uppförande af mjölnarbostad i Gammelstaden	2,500 —	2,554 92	54 92	— —
2:o. <i>Gator och allmänna platser.</i>				
a) <i>Remont och underhåll.</i>				
Omläggning af stadens andel af Unions- och Trädgårdsgatorna invid Kaisaniemi park	1,800 —	1,437 32	— —	362 68
Omläggning af planklocket å Långa bron	6,000 —	4,063 14	— —	1,936 86
Anläggning af plank omkring odisponerade platser norrom mångleribodarna vid Simonsgatan	396 —	495 71	99 71	— —
Diverse reparationer	12,000 —	10,627 54	— —	1,372 46
b) <i>Nyanläggningar.</i>				
Makadamisering af stadens andel af Sjömansgatan	2,170 —	1,931 19	— —	188 81
Stensättning af stadens andel af Gräsvikskajen mellan Eriks- och Wladimirsgatorna	1,200 —	1,555 33	355 33	— —
Makadamisering af Observatoriegatan	3,000 —	3,000 —	— —	— —
Stensättning med nubben i asfalt af Mikaelsgatan mellan Södra och Norra Esplanadsgatan	8,700 —	10,548 35	1,848 33	— —
D:o med d:o i d:o af Fabiansgatan mellan södra och norra Esplanadgatorna	8,700 —	7,198 30	— —	1,501 70
D:o med d:o i d:o af delar af Salutorget	18,000 —	14,642 91	— —	3,357 09
c) <i>Regleringsarbeten.</i>				
Planering af Lotsgatan	28,800 —	24,268 57	— —	4,531 43
D:o af Lökholmogatan	7,500 —	4,526 23	— —	2,973 77
Transport	3,562,931 45	3,548,050 13	183,847 84	198,729 16

Fortsättning.

	Anslag enligt stat		Kostnad enligt böckerna		Anslaget öfverskridit		Besparing å anslaget	
Transport	3,562,931	45	3,548,050	13	183,847	84	198,729	16
Planering af Vestra Hamngatan mellan Kanal- och Lotsgatan	4,600	—	4,600	—	—	—	—	—
D:o af Kronbergsgatan mellan Vestra Hamngatan och sjön	22,500	—	7,358	89	—	—	15,141	11
D:o af Kanalgatan mellan Skatudds bron och Ankargatan	21,300	—	17,405	89	—	—	3,891	11
D:o af Sörnäs strandväg mellan Hagnästorget och Hörneberg	203,000	—	202,745	23	—	—	254	77
3:o. Kanaler och afloppsdiiken.								
a) Remont och underhåll.								
Kompletteringsarbeten	3,000	—	5,052	94	2,052	94	—	—
För anställande af försök medels filtrering af kloakvatten	5,000	—	5,000	—	—	—	—	—
Omläggning af kloaken å sydostliga delen af III:dje linien å Berghäll	600	—	1,411	74	811	74	—	—
Diverse underhåll	10,000	—	11,705	70	1,705	70	—	—
b) Nyanläggning.								
Täckt afloppskanal från Alkärr	4,000	—	4,681	52	681	52	—	—
Kanal under Kampgatan	2,300	—	1,474	36	—	—	825	64
Ombyggnad af afloppskanalen under Hagnästorget	11,700	—	13,733	89	33	89	—	—
c) Regleringsarbeten.								
Kanal under Aspnäsgatan	13,700	—	9,631	62	—	—	4,068	38
D:o " Lotsgatan	7,400	—	5,079	65	—	—	2,320	35
D:o " Kronbergsgatan till Vestra Hamngatan	3,400	—	2,250	17	—	—	1,149	83
4:o. Vägar.								
a) Remont och underhåll.								
Målning af bron öfver Djurgårdsskäringen	500	—	360	—	—	—	140	—
Diverse reparationer	10,000	—	11,660	40	1,660	40	—	—
5:o. Chausséer.								
Fyllning invid tomterna 6 & 8 i F. Q. 294. vid Östra Chausséen	3,400	—	1,613	60	—	—	1,786	40
Diverse underhåll	15,000	—	19,174	43	4,174	43	—	—
6:o. Hamnar.								
a) Remont och underhåll.								
Nedfartsbroar till isarne jemte stängsel vid kajerna	2,000	—	1,954	20	—	—	45	80
Ombyggnad af vestra lastningsmöljan i Sörnäs	25,400	—	28,177	52	2,777	52	—	—
D:o af mellersta lastningsbryggan i Sörnäs	17,900	—	20,632	13	2,732	13	—	—
D:o af provisoriska lastningsbryggor	11,040	—	13,074	14	2,034	14	—	—
Omläggning af trägolfvet å Magasinskajen	4,800	—	4,747	69	—	—	52	31
Transport	3,965,471	45	3,939,575	84	202,512	25	228,407	86

Fortsättning.

	Anslag enligt stat	Kostnad enligt böckerna	Anslaget öfverskridit	Besparing å anslaget
Transport	3,965,471 45	3,939,575 84	202,512 25	228,407 86
Remont af afstjelpningsbryggan i Gräsviken .	2,700 —	3,445 44	745 44	— —
D:o af fiskarhamnskajen i Sandviks inre hamn	2,200 —	1,943 29	— —	256 71
Målning af klappbryggor	1,200 —	1,260 —	60 —	— —
Ombyggnad af trenne mudderpråmar	8,000 —	14,837 36	6,837 36	— —
Remont och sliphalning af mudderverket	2,000 —	1,934 84	— —	65 16
Diverse reparationer	9,000 —	7,503 12	— —	1,496 88
<i>b) Nyanläggningar.</i>				
Kajarbeten å Skatudden	340,000 —	340,000 —	— —	— —
Båtbryggor i stadens hamnar	4,000 —	4,000 —	— —	— —
<i>7:o. Planteringar.</i>				
<i>a) Remont och underhåll.</i>				
Remont af körvägen genom Kaisaniemi park .	1,000 —	2,154 95	1,154 95	— —
Underhåll af planteringar och trädskolor	41,000 —	41,238 42	238 42	— —
Underhåll af hägnader	1,000 —	1,756 07	756 07	— —
<i>b) Nyanläggningar.</i>				
Observatoriibergens planering	20,000 —	21,633 29	1,633 29	— —
Planterings- och planeringsarbeten i Brunns-				
parken	5,000 —	6,444 79	1,444 79	— —
D:o i Kaisaniemi	5,000 —	4,961 11	— —	38 89
Jordfyllning till Henriksesplanaden	1,000 —	1,000 —	— —	— —
Inköp af soffor	1,000 —	1,100 —	100 —	— —
Förarbeten till skvår å Skatudden	2,000 —	1,828 13	— —	171 87
<i>8:o. Renhållningsväsendet.</i>				
Underhåll af afstjelpningsplatser och bryggor	2,800 —	1,539 95	— —	1,260 05
Vakters aflöning	4,500 —	4,314 52	— —	185 48
Renhållning af latriner och pissoirer	10,000 —	12,262 19	2,262 19	— —
D:o af stadens allmänna platser och gatuandelar	35,000 —	34,314 54	— —	685 46
Bevattning af stadens centrala gator, Parkgatan				
och chausséerna	8,000 —	9,230 21	1,230 21	— —
Renhållning af Brunnsparkschausséen	500 —	350 39	— —	149 61
D:o af chausséerna	13,000 —	15,255 06	2,255 06	— —
D:o af vägar	3,000 —	2,464 06	— —	535 94
Renköring af hamnar och kajer	1,500 —	582 40	— —	917 60
<i>9:o. Arbetsredskap.</i>				
Diverse inköp och remont	5,000 —	37,643 60	32,643 60	— —
<i>10:o. Diverse.</i>				
Underhåll af klappbryggor, vedmått, lyktstol-				
par m. m. samt oförutsedda utgifter	6,000 —	11,270 93	5,270 93	— —
Inköp af flaggduk etc.	13,000 —	13,526 28	526 28	— —
XV. Pensioner	12,806 67	10,073 35	— —	2,733 32
Transport	4 526,678 12	4,549,444 13	259,670 84	236,904 83

Fortsättning,

	Anslag enligt stat	Kostnad enligt böckerna	Anslaget öfverskridet	Besparing å anslaget
Transport	4,526,678 12	4,549,444 13	259,670 84	236,904 83
XVI. Diverse.				
Taxerings- och Pröfningsnämndens sekreterare	2,000 —	3,410 96	10 96	— —
Expenser	1,400 —			
För revision af stadens räkenskaper	4,100 —	4,100 —	— —	— —
Eldnings och lysningslammnen	20,000 —	22,193 06	2,193 06	— —
Anslag för signalering af middagstimmen	300 —	300 —	— —	— —
För stormvarningstelegram	250 —	75 —	— —	175 —
Brandstodsafgiften	9,000 —	8,727 17	— —	272 83
Anslag åt mantalsskrifvaren	3,000 —	3,000 —	— —	— —
D:o för byggnadsinspektör	2,400 —	2,400 —	— —	— —
Arvode åt en elektrotekniker	800 —	800 04	— 04	— —
D:o åt fiskeritillsyningsmän	750 —	750 —	— —	— —
För uppsigt öfver varuskjulet	900 —	900 —	— —	— —
Bidrag till länefängelsets ombyggnad för åren 1889—98	10,000 —	10,000 —	— —	— —
Utskrifning af vallängden jemte register dertill	1,000 —	1,000 —	— —	— —
Anslag till juridiskt biträde åt obemedlade	2,500 —	2,499 96	— —	04 —
D:o till fängelseföreningens skyddsherge	600 —	600 —	— —	— —
Inventarier till särskilda stadens hus, remont och komplettering	4,000 —	3,002 93	— —	997 07
Telefonafgifter	14,700 —	15,302 75	602 75	— —
Anslag för isobservationer	1,862 35	1,862 35	— —	— —
D:o åt Finska trädgårdsföreningen för Alppaviljongens återuppförande	2,500 —	2,500 —	— —	— —
D:o för kontroll öfver efterlefnad af förordningen angående hundskatten	500 —	500 —	— —	— —
Afkortning och restitution å uttaxerade medel och andra inkomster	35,000 —	24,916 43	— —	10,083 57
<i>För oförutsedda behof enligt Stadsfullmäktiges bestämmande:</i>				
II. Stadens embetsverk.				
Anslag för aflönande af extra exekutionsbetjente	800: —	— —	800 —	— —
III. Kommunalförvaltningen.				
Anslag till hyra för transitoupplagsmagasin	960: —	1,005 —	— —	255 —
Anslag för extra packhusmagasin	300: —			
VI. Polisnrättningen.				
Anslag för arvodestillägg åt Polis-kammarsekreteraren A. Luccander	500: —	500 —	— —	— —
Anslag för inrättande af en beklädnadsverkstad vid polisnrättningen	3,000: —	3,000 —	— —	— —
Anslag för inredning af 3:dje polistationens lokal	2,400: —	3,162 98	762 98	— —
Tillskottsanslag för polisnrättningens expenser	800: —	800 —	— —	— —
Transport	8,760: —	4,644,240 47	4,667,552 76	263,240 63
				248,688 34

Fortsättning.

		Anslag enligt stat	Kostnad enligt böckerna	Anslaget öfverskridit	Besparing å anslaget
Transport	8,760:—	4,644,240 47	4,667,552 76	263,240 63	248,688 34
Anslag för inköp af gymnastik- och fäktredskap för polisinsättningen	200:—	—	200 —	—	—
Anslag till hyresmedel åt polisbetjeningen	1,625:—	—	1,625 —	—	—
Anslag till matportioner åt ransakningsfångar i polishäktet . . .	418: 40	—	418 40	—	—
VII. Sundhets och sjukvården.					
Anslag för biträdande epidemiläkaren vid Maria sjukhus	400:—	—	400 —	—	—
Anslag för beredande af semesterledighet åt distriktläkarene . .	1,800:—	—	1,400 —	—	400 —
Anslag till biträde åt förmannen vid desinfektionsinrättningen . . .	350:—	—	350 —	—	—
Anslag till åkarelega åt de kommunala sjuksköterskorna	100:—	—	100 —	—	—
Anslag för bekostande af läkaredejourering under söndagarne sommaren 1898	240:—	—	200 —	—	40 —
Anslag för inrättande af annex till Maria sjukhus i kolerabarakerna	6,000:—	—	—	—	6,000 —
XI. Vattenledningen.					
Tillskottsanslag för vattenledningens kasern i Gammelstaden	2,800:—	—	2,800 —	—	—
XIV. Allmänna arbeten.					
Anslag för höjande af musikpaviljongen i Brunnsparken	1,800:—	—	1,800 —	—	—
Tillskottsanslag för renhållning af gator och allmänna platser . . .	17,900:—	—	17,900 —	—	—
Tillskottsanslag för renhållning af chausséer	6,300:—	—	6,300 —	—	—
Tillskottsanslag för renhållning af vägar	4,600:—	—	4,600 —	—	—
Tillskottsanslag för uppförande af ett obduktionshus	5,400:—	—	5,400 —	—	—
Tillskottsanslag för tillbyggnaden af Maria sjukhusets ekonomibyggnad	7,663: 72	—	7,663 72	—	—
Tillskottsanslag för underhåll af planteringar och trädskolor	3,500:—	—	3,500 —	—	—
Anslag för Barnhemsgrändens planering	5,400:—	—	4,301 20	—	1,098 80
Anslag för inköp af restaurationspaviljongen i Brunnsparken . .	2,000:—	—	2,000 —	—	—
XV. Pensioner.					
Anslag till begravningshjelp och pension åt sprutmästareenkan Sofia Nyström och hennes barn	750:—	—	750 —	—	—
Transport	78,007: 12	4,644,240 47	4,729,261 08	263,240 63	256,227 14

Fortsättning.

	Anslag enligt stat		Kostnad enligt böckerna		Anslaget öfverskridet		Besparing å anslaget	
Transport 78,007: 12	4,644,240	47	4,729,261	08	263,240	63	256,227	14
Anslag till pension åt sprutmästare- enkan Lovisa Sillman 183: 33	--	--	183	53	--	--	--	--
XVI. Diverse.								
Anslag till resestipendier åt arbetar- nämnden . . . . . 3,000: --	--	--	3,000	--	--	--	--	--
Anslag för inköp af Dr Fagerlunds afhandling om Helsingfors vattenledningsvatten . . . . . 80: --	--	--	80	--	--	--	--	--
Anslag för ersättning åt f. d. under- brandmästaren Sjöblom för in- redning af 2:e rum i brand- verkshuset . . . . . 1,500: --	--	--	1,500	--	--	--	--	--
Anslag för simundervisning åt folk- skoleelever . . . . . 1,000: --	--	--	1,000	--	--	--	--	--
Anslag för uppgrändande af kommunal- författningssamling . . . . . 500: --	--	--	500	--	--	--	--	--
Anslag åt nämnden för arbetarean- gelägenheter 202: 50	--	--	202	50	--	--	--	--
Anslag för lärareföreningen för hel- sovård och nykterhet . . . . . 1,000: --	--	--	1,000	--	--	--	--	--
Anslag till godtgörelse åt auktions- mäklaren A. Åkerberg . . . . . 1,200: --	--	--	1,200	--	--	--	--	--
Anslag för R. Stigells grupp „de skeppsbrutna“ 1,650: 45	--	--	1,650	45	--	--	--	--
Anslag till kransar å Z. Topelii och R. Montgomerys grafvar . . . . . 261: --	--	--	261	--	--	--	--	--
<i>Samt</i> 88,584: 40	90,000		--	--	--	--	1,415	60
<i>Från föregående år balanserade konto.</i>								
Ombyggnad af stenkanalen under Lilla Ro- bertsgatan	--	--	1,946	22	1,946	22	--	--
<i>Utgifter ej i staten observerade.</i>								
Aflopskanal å Backas till sjön	--	--	608	68	608	68	--	--
Obligationslånets af år 1898 ränta	--	--	52,500	--	52,500	--	--	--
Obligationslånets af år 1898 provisioner och kursdifferenser m. m.	--	--	184	50	184	50	--	--
Inredning af lokaler för polisinträttningen i går- den N:o 3 vid Sofiegatan	--	--	7,716	68	7,716	68	--	--
Saldo till år 1899	--	--	806,242	62	--	--	--	--
<i>Summa samt</i>	4,734,240	47	5,609,037	06	326,196	71	257,642	74

Fortsättning.

	Beräknad inkomst enligt stat	Inkomst enligt bückerna	Brist	Öfverskott
Inkomster.				
<i>Disponibel behållning från föregående år . . .</i>	300,000	717,765 10	—	417,765
I. Räntor.				
Å chaussee-obligationer	1,900	1,990 07	—	90 07
Å tomtlösen	24,000	40,625 54	—	16,625 54
Å donationsfonder, hvilkas ränta tillfaller staden	14,000	11,350 11	2,649 89	—
Diverse räntor	500	41,617 93	—	41,117 93
Dividend å aktier	3,000	3,870 —	—	870 —
II. Tomtlösen.				
Försäljning af tomter och amortering å köpeskillingen för försälda tomter	350,000	302,303 99	47,696 01	—
III. Stadens fasta egendom.				
a) <i>Räntor från donerade hemman . . .</i>	1,800	1,760 53	39 47	—
b) <i>Stadens afhysta område.</i>				
Arrenden för byggnader och tomter samt utarrenderade mindre platser inom stadens plan	16,000	132,568 10	—	2,586 10
Arrenden för jordlägenheter, villaområden och smärre platser utom stadens plan	114,000			
Arrenden från Brunnsparksområdet	14,500	15,100 98	—	600 98
Hyra för försäljningsplatser å Salu- och Kasern-torgen	18,900	18,030 —	—	30 —
Hyra för lokaler i Folkbiblioteket	360	150 —	210 —	—
Hyra för lokaler i gården N:o 3 Sofiegatan	12,000	9,293 46	2,706 54	—
Hyra för bodar och diskar	4,000	4,568 30	—	568 30
Hyra för stånd i Saluballen	40,000	40,802 —	—	802 —
Simhusafgifter	500	1,086 —	—	586 —
Fiskevattensafgifter	1,500	1,331 —	169 —	—
Hötägt	300	18 —	282 —	—
Mulbetesafgifter	200	170 —	30 —	—
Tillfälliga arrenden och planhyror	6,000	13,449 26	—	7,449 26
c) <i>Stadens jordlägenheter.</i>				
Forsby, arrende	4,100	39,159 72	—	3,959 72
Grejus, d:o	2,100			
Gumtäckt, d:o	23,000	—	—	—
Mejlans, d:o	6,000	—	—	—
D:o, amortering å köpeskillingen för byggnaden	828 10	828 10	—	—
Reimars arrende	100	100 —	—	—
IV. Tomtören.	2,200	2,337	—	137
Transport	960,888 10	1,400,293 19	53,782 91	493,188 —

Fortsättning.

	Beräknad inkomst enligt stat		Inkomst enligt böckerna		Brist		Öfverskott	
Transport	960,888	10	1,400,293	19	53,782	91	493,188	—
V. Inkomstgifvande rättigheter.								
Tolag för till Helsingfors destinerade varor . .	170,000	—	220,703	48	—	—	50,703	48
Tolag för till Helsingfors sjöledes inkommande varor, destinerade till uppstad	9,000	—	10,231	23	—	—	1,231	23
Trafikafgifter	430,000	—	503,914	84	—	—	73,914	84
Mätningafgifter	1,500	—	1,964	95	—	—	464	95
Magasinshyra	1,500	—	7,285	63	—	—	5,785	63
Hamnafgifter	185,000	—	193,076	37	—	—	8,076	37
Broafgifter	9,000	—	8,215	08	784	92	—	—
Lyftkransafgifter	400	—	1,396	60	—	—	996	60
Ballastafgifter	500	—	364	80	135	20	—	—
Vägningsafgifter	2,600	—	3,008	58	—	—	408	58
Afgifter af utländingar för försäljning af matvaror vid mast	2,500	—	3,294	33	—	—	794	33
Auktionsprovision	500	—	2,272	63	—	—	1,772	63
Biljardafgifter	500	—	576	—	—	—	76	—
Bouppteckningsprocenter, stadens andel	30,000	—	40,814	37	—	—	2,814	37
Bouppteckningsprocenter, stadens fattiges andel	8,000	—	—	—	—	—	—	—
Kollektmedel	300	—	213	48	86	52	—	—
Diverse böter	200	—	449	35	—	—	249	35
Arrende för Gammelstadskvarnen	3,500	—	3,500	—	—	—	—	—
Börsprovision	600	—	1,782	42	—	—	1,184	42
VI. Diverse.								
Personel fattigafgift	30,000	—	31,697	50	—	—	1,697	50
För sjukvård i Maria sjukhuset	10,000	—	12,287	—	—	—	2,287	—
Inkomst från desinfektionsinrättningen	500	—	513	—	—	—	13	—
Fattighjansarbeten	500	—	412	22	87	78	—	—
Inkomst från arbetsinrättningen	10,000	—	9,319	80	180	20	—	—
Jordafkastning från fattiggården	600	—	900	85	—	—	300	85
Ersättning för underhåll af fattiga	3,000	—	7,175	60	—	—	4,175	60
Elevers i folkskolan afgifter	200	—	374	15	—	—	174	15
Elevers i folkskolan handarbeten	600	—	289	08	310	92	—	—
Boklån	4,500	—	4,892	87	—	—	392	87
Hundskatt	13,000	—	15,990	—	—	—	2,990	—
Afgifter från klosetterna	4,000	—	5,882	23	—	—	1,882	23
Bidrag till brandverket af ryska Alexanders gymnasium	184	46	184	46	—	—	—	—
Bidrag till underhåll af Riddarhussqvären . . .	300	—	300	—	—	—	—	—
Bidrag till underhåll af planteringarne kring Ständerhuset	600	—	600	—	—	—	—	—
Bidrag till underhåll af planteringen kring Ateneum	200	—	200	—	—	—	—	—
Bidrag till gatubelysningen: af Finlands Bank . . . . . 275: — af Ständerhuset . . . . . 525: —	800	—	800	—	—	—	—	—
Inkvarteringen ersättes enligt K. förordningen af den 18 Januari 1882 af Ryska riksskattkammaren	221,187	60	207,877	88	13,309	72	—	—
Transport	2,143,660	16	2,703,553	97	68,678	17	665,571	98

Fortsättning.

	Beräknad inkomst enligt stat		Inkomst enligt böckerna		Brist		Öfverskott	
Transport	2,143,660	16	2,703,553	97	68,678	17	665,571	98
VII. Statsbidrag.								
Till folkskolorna	111,000	—	128,000	—	—	—	17,000	—
Till polisrättningen	104,480	—	173,726	69	—	—	69,246	69
Till gatubelysningen	15,170	—	15,170	—	—	—	—	—
Till brandverket	8,201	—	20,700	—	—	—	12,499	—
Tull- och källarfribetersättning	368	—	368	—	—	—	—	—
Stadens andel af bränvinsskatten	11,500	—	13,029	25	—	—	1,529	25
VIII. Vattenledningen.								
För vattenförsäljning	260,000	—	309,711	59	—	—	30,711	59
Hyra för vattenmätare	19,000	—						
Vattenafgift från hästhoarne	1,900	—	1,727	26	172	74	—	—
Förhöjning vid sentida inbetalning af vattenkonsumtionsafgifter	300	—	557	10	—	—	257	10
Ersättning för verkställda anslutningar m. m.	25,000	—	100,183	73	—	—	75,183	73
Arrenden från vattenledningens jordområde	575	—	575	—	—	—	—	—
IX. Lån.								
Å 1892 års 4 $\frac{1}{2}$ % obligationslån anvisas för kajarbeten å Skatudden	40,000	—	40,460	65	—	—	460	65
Å 1898 års 3 $\frac{1}{2}$ % obligationslån anvisadt:	300,000	—	300,000	—	—	—	—	—
för kajarbeten å Skatudden	129,300	—	129,300	—	—	—	—	—
för vattenledningsarbeten	30,800	—	30,800	—	—	—	—	—
för tillbyggnader å Maria sjukhus	220,000	—	220,000	—	—	—	—	—
för nytt folkskolehus vid Nikolaigatan	100,000	—	100,000	—	—	—	—	—
för återbetalning af lånet för Barnhemmet	—	—	—	—	—	—	—	—
X. Uttaxering.								
Det belopp, som ytterligare erfordras och skall hos kommunens skattskyldige medlemmar uttaxeras	1,239,977	31	1,247,476	47	—	—	7,499	43
Summa. <i>Fin.</i>	4,734,240	47	5,535,336	98	68,850	91	869,950	42
<i>Från föregående år balanserade anslagsbelopp, hvilka ej kommit till användning och inbesparats.</i>								
Vattenledning under Aspnäsgatan	—	—	552	87	—	—	552	87
Nya simhus	—	—	486	83	—	—	486	83
Hamnbanan	—	—	64,102	46	—	—	64,102	46
Anslag för remont af bad- och simhusen i Brunnsparken	—	—	196	04	—	—	196	04
<i>Inkomster ej i staten observerade.</i>								
Präskriberade kuponger	—	—	47	60	—	—	47	60
Priset för en försäld lada	—	—	30	—	—	—	30	—
Ränta å inköpta obligationer af 1876 års lån	—	—	8,281	28	—	—	8,281	28

Sammandrag af Helsingfors stads utgifter och inkomster år 1898.

H u f v u d t i t e l	Enligt stat		Enligt böckerna	
Utgifter.				
I. Stadens skulder	586,341	23	532,474	83
II. Stadens embetsverk	211,116	67	213,485	69
III. Kommunalförvaltningen	186,434	66	194,595	12
IV. Gatubelysningen	161,252	15	166,302	30
V. Brandverket	96,300	—	94,898	87
VI. Polisrättningen	213,835	—	284,856	36
VII. Sundhets- och sjukvården	193,204	50	204,569	30
VIII. Fattigvården	284,910	—	258,794	94
IX. Undervisningsväsendet	579,194	60	553,070	93
X. Staden åliggande allmänna onera	230,844	64	217,518	16
XI. Vattenledningen	246,780	—	262,392	30
XII. Saluhallen	7,050	—	7,253	67
XIII. Stadens jordlägenheter	13,400	—	17,375	59
XIV. Allmänna arbeten	1,503,206	—	1,526,782	72
XV. Pensioner	12,806	67	10,073	35
XVI. Diverse	207,562	35	190,394	23
Utgifter ej observerade i staten	—	—	62,956	08
Behållning till år 1899	—	—	806,242	62
Summa <i>Fmg.</i>	4,734,240	47	5,609,037	06
Inkomster.				
Behållning från år 1897	300,000	—	717,765	10
I. Räntor	43,400	—	99,453	65
II. Tomtlösen	350,000	—	302,303	99
III. Stadens fasta egendom	265,288	10	278,433	45
IV. Tomtören	2,200	—	2,337	—
V. Inkomstgifvande rättigheter	855,600	—	1,003,064	14
VI. Diverse	300,172	06	300,196	64
VII. Statsbidrag	250,728	—	350,993	94
VIII. Vattenledningen	306,775	—	412,754	68
IX. Lån	820,100	—	820,560	65
X. Uttaxering	1,239,977	31	1,247,476	74
Inkomster ej observerade i staten	—	—	73,697	08
Summa <i>Fmg.</i>	4,734,240	47	5,609,037	06

Källa: Drätselkontorets berättelse öfver stadens bokslut.

Tab. N:o 112. Helsingfors stadskassas ställning den 31 December år 1898.

	Fmg.		Fmg.	
Aktiva.				
Kassa	51,579	23		
Privatbanken i Helsingfors, konto kurant räkning	288,235	22		
d:o , löpande räkning	130,000	—		
Trafikkontorets uppbördskonto	2,224	60		
Obligationer	433,617	—		
Aktier	113,500	—		
Byggnadsmaterialier	89,904	19		
Vattenledningsmaterialier	180,082	75	1,289,142	99
Olyftade statsbidrag.				
Inkvarteringskostnader	—	—	6,030	28
Förskottet mot redovisningsskyldighet.				
Stadsfullmäktiges förskotts konto	436	43		
Drätselkammarens d:o	107	61		
Hamnkontorets d:o	756	05		
Brandverkets d:o	—	41		
Fattigvårdens d:o	3,454	14		
Maria sjukhusets d:o	2,721	09		
Folkskolornas d:o	4,431	97		
Vattenledningskontorets d:o	40	—	11,947	70
Utestående rester.				
Räntor å tomtlösen	16,342	58		
Diverse räntor	3,248	90		
Tomtlösen	28,490	16		
Auktionsprovision	844	16		
Bouppteckningsprocenter	1,253	41		
Kollektmedel	213	48		
Börsprovision	1,782	42		
Arrende för Gammelstadskvarnen	875	—		
Ersättning för verkställda vattenlednings anslutningar m. m.	38,026	27		
" " underhåll af chausséerna i Brunnsparken	1,081	88		
Boklån	478	45		
Tolags- och trafikavgifter för år 1898	11,281	79		
Vattenkonsumtionsavgifter för år 1898	85,083	37		
Diverse rester	42,376	11	231,377	98
Diverse debitorer.				
Underhåll af en poliklinisk ögonafdelning	3	51		
Handverksskolorna	29	28		
Gumtäck, förvaltningskostnader m. m.	687	39		
Inköp och remont af arbetsredskap	6,000	—		
Vattenledningens tullavgifter	4,359	86		
Jansson, G.	1,905	76		
Albrecht, O. R. F.	1,166	66		
Mesterton, A.	2,487	49	16,639	95
Transport	—	—	1,555,138	90

Fortsättning.

	Fmg.		Fmg.	
Transport	—	—	1,555,138	90
Bestridna utgifter, för hvilka medel anvisas år 1899.				
Brandverkets ved och lyse	1,033	25		
Kajarbeten å Skatudden	22,929	43		
Uppmuddring af inloppet till Sörnäs hamn	24,648	77		
Hörnebergs planering	76,365	89		
Vattenledning under Parkgatan	9,200	—		
D:o d:o Dalgatan	4,811	—		
D:o å Hörneberg	7,300	82		
D:o till slagtnrättningen	9,838	15		
D:o under Sörnäs strandväg	9,319	50		
Uppförande af nytt stadshus	2,000	—		
Tull- och packhus å Skatudden	5,670	—		
Inlösen af tomterna N:ris 1—12 vid Magasinskajen	5,000	—	178,116	31
Summa	—	—	1,733,255	21
Passiva.				
Utelöpande, förfallna obligationer.				
Till chaussécobligationslånet	100	—		
” vattenledningslånet af år 1876	1,042	50		
” nybyggnads- och regleringslånet af år 1882	12,588	75	13,731	25
Utelöpande, förfallna kuponger.				
Till chaussécobligationslånet	347	40		
” vattenledningslånet af år 1876	4,230	—		
” nybyggnads- och regleringslånet af år 1882	4,050	—	8,627	40
Olyftade anslag.				
Sundhets- och sjukvårdens läkarepersonal	700	—		
Undersökningsstation för lifsmedel	101	87		
Vattenledningens kostnader för distribuering och indrifning af debetsedlar m. m.	433	81		
Vattenledningens brandposters försende med nya tråkistor	1,356	84		
Vattenledningens bonings- och uthus för personalen i Gammelstaden	40,499	—		
Vattenledningens omläggning af röret under Mikaelsgatan	5,800	—		
Saluhallens målning	4,800	—		
Nytt folkskolehus vid Nikolaigatan	105,916	75		
Obduktionspaviljong jemte instrument och inventarier	17,309	61		
Observatoriigatans makadamisering	3,000	—		
Vestra Hamngatans planering	3,172	15		
Filtrering af kloakvatten	2,080	47		
Båtbryggor i stadens hamnar	4,000	—		
Jordfyllning till Henriksplanaden	1,000	—		
Polikliniken	1,500	—		
Ny stallbyggnad å Forsby	5,725	—		
Ritningar och undersökning af platser för saluhallar	1,339	25		
Inlösen af Brunnsparken	11,070	87		
Ny stormvarningsignal å Observatoriiberget	450	—		
Anslag för stormvarningstelegram	75	—		
D:o åt mantalsskrifvaren	200	—		
Transport	210,530	62	22,358	65

Fortsättning.

	Från		Till	
Transport	210,530	62	22,358	65
Anslag för isobservationer	667	19		
D:o åt filharmoniska sällskapet	2,900	—		
D:o åt svenska teatern	3,000	—		
D:o åt finska teatern	2,500	01		
D:o för utarbetande och tryckning af fullständig stadsplan	651	—		
D:o till resestipendier åt arbetarenämnden	1,000	—		
D:o åt lärareföreningen för hälsovård och nykterhet	1,000	—		
D:o åt finsk kvinnoförening för elementarkurser för arbeterskor	600	—		
D:o åt redaktionen af tidskriften „Vid hemmets härd“	100	—		
D:o till godtgörelse åt auktionsmäklaren A. Åkerberg	1,200	—	224,148	82
Diverse kreditorer.				
Chausséobligationernas amorteringsfond	18,000	—		
Emissionen af 1898 års obligationslån	410,320	23		
1898 års olikviderade räkningar	232,662	19		
Hundskatt för 1898	5,055	—		
Förskottsbetalningar	2,196	64		
Uttaxerade landtdagskostnader	1,066	65		
Helsingfors Utskänknings- och Utminuterings aktiebolags vinstmedel	7,000	—		
Polisinrättningens förskotts konto	2,151	72		
Undersökningsstationens för lifsmedel förskotts konto	52	67		
Laine, O.	2,000	—	680,505	10
Summa	—	—	927,012	57
Behållning till år 1899	—	—	806,242	64
Summa	—	—	1,733,255	21

Källa: Drätselkontorets berättelse öfver stadens bokslut.

**Tab. N:o 113. Helsingfors stads utestående, icke förfallna fordringar
år 1898.**

	Fmg.		Fmg.
Tomtlösen.			
Den 1 Januari 1898 utestod oguldet i kapital	—	—	808,034 63
Under året försåldes:			
Tomt N:o 7 vid Kronbergsgatan i kvarteret N:o 161 till Bankdirektör O. Stenroth	36,499	50	
Tomt N:o 1 vid Neckens gränd i kvarteret N:o 295 till Ingeniör Adolf Stenberg	17,581	95	
Tomt N:o 4 vid Östra chaussén i kvarteret N:o 295 till Ingeniör Adolf Stenberg	32,841	—	
Tomt N:o 35 vid Bergmansgatan i kvarteret N:o 109 till Handlanden A. Parviainen	54,100	—	
Tomt N:o 3 vid Sörnäs strandväg i kvarteret N:o 295 till Byggmästaren H. E. Lohman	23,640	12	
Tomt N:o 5 vid Neckens gränd i kvarteret N:o 295 till Fru Serafina Lindberg	21,087	53	
Tomt N:o 1 vid Sörnäs strandväg i kvarteret N:o 295 till Ingeniör G. R. Lindberg	26,600	—	
Tomt N:o 31 vid Bergmansgatan i kvarteret N:o 109 till Stadskamreraren T. Holmberg och Fil. kandidaten I. Soini	39,700	—	
Tomt N:o 4 vid Konstantinsgatan till Öfverdirektören Alexis Gripenberg	19,961	77	
Tillskottsmark till tomt N:o 12 vid Lappviksgatan till Justitierådmannen F. Åhlström	4,486	15	
Tillskottsmark till tomt N:o 11 vid Lappviksgatan till Gårdsägaren I. A. Sarlin	3,454	15	
Tillskottsmark till tomt N:o 13 vid Lappviksgatan till Gårdsägarinnan K. Nejfert	3,737	45	
Tillskottsmark till tomt N:o 14 vid Lappviksgatan till Gårdsägaren Gust. Malmström	2,691	69	
Tillskottsmark till tomt N:o 15 vid Lappviksgatan till Gårdsägarinnan Klara Sofia Valkonen	3,813	23	
Den afträdde delen af villan Hagasund (det s. k. Pehrmaniska området) till Statsjernvägarna i Finland	10,332	12	300,526 66
Denna summa bör emellertid minskas med till Kommunalrådet F. W. Grönqvist utbetaldt belopp för från tomt N:o 2 vid Sörnäs strandväg afträdd mark	—	—	1,108,561 29
			4,203 65
Öfverföres: år 1898 förfallen annuitet	30,204	39	1,104,357 64
Utöfver densamma inbetaldt belopp	262,931	03	293,135 42
Kapitalsaldo till år 1899	—	—	811,222 22
Tomtlösen från Brunnsparksområdet.			
Utestående kapital den 1 Januari 1898	—	—	134,456 01
Öfverföres: 1898 års annuitet	2,384	22	
Utöfver densamma inbetaldt belopp	6,784	35	9,168 57
Kapitalsaldo till år 1899	—	—	125,287 44
Löseskilling för åbyggnader å Mejlans.			
Kapitalsaldo den 1 Januari 1898	—	—	4,140 50
Öfverföres: 1898 års annuitet	—	—	828 10
Saldo till år 1899	—	—	3,312 40

Fortsättning.

**Sammandrag af utestående, icke förfallna, fordringar den 31
December 1898.**

	<i>Fmy.</i>		<i>Fmy.</i>	
Tomtlösen	—	—	811,222	22
D:o från Brunnsparksområdet	—	—	125,287	44
Löseskilling för åbyggnader å mejlans	—	—	3,312	40
Summa <i>Fmy.</i>	—	—	939,822	06

Ann. I stadskassans bilans per 31 December 1898 ingår förfallen, ogulden tomtlösen med *Fmy.* 28,490:16

Källa: Drätselkontorets berättelse öfver stadens bokslut.

Tab. N:o 114. Helsingfors stads donerade fonder år 1898.

	Balans från år 1897	Under året 1898		Balans till år 1899
		Inkomst	Utgift	
I. Till förmån för fattigvården donerade fonder.				
Joh. Sederholms arfvingars fond	2,057 14	—	—	2,057 14
Nath. Heidenstrauchs fond	1,028 57	—	—	1,028 57
C. J. Nordenstams fond	1,142 86	—	—	1,142 86
Jacob Daniel Weckströms fond	4,800 —	—	—	4,800 —
Finska Frimurarlogernas fond	8,160 —	—	—	8,160 —
Medborgarkassans fond	4,828 57	—	—	4,828 57
Helsingfors kyrkofattigkassas fond	2,148 57	—	—	2,148 57
Sveaborgs skole-, fattigvårds- och arbetshusinrättnings fond	8,022 86	—	—	8,022 86
Lars Sederholms fond	571 43	—	—	571 43
Carl Otto af Forselles fond	1,142 86	—	—	1,142 86
Joh. Mobergs fond	1,708 57	—	—	1,708 57
I. A. Ehrenströms fond	1,142 86	—	—	1,142 86
H. K. M. Nikolai I:s fond	22,800 —	—	—	22,800 —
D. K. M. Nikolai I:s och hans gemäls fond	9,142 86	—	—	9,142 86
Carolina Charlotta Schulins fond	2,000 —	—	—	2,000 —
Adolf Ekholms fond	3,702 85	—	—	3,702 85
Karolina Nyströms fond	4,000 —	—	—	4,000 —
ränta	2,746 25	5,802 35	—	2,802 35
utbetalt till stadskassan	—	—	5,746 25	—
II. Till förmån för feberlasarettet donerade fonder.				
H. K. H. Nikolai Alexandrovitschs fond	10,000 —	—	—	10,000 —
Eugenie Soltikoffs fond	2,500 —	—	—	2,500 —
ränta	617 42	630 05	—	630 05
utbetalt till stadskassan	—	—	617 42	—
III. Till förmån för folkskolorna donerade fonder.				
Wilhelm Elgs fond för en fattigskola	34,200 —	—	—	34,200 —
Danssällskapets i Helsingfors fond	9,200 —	—	—	9,200 —
Tölö Sockerbruksbolags fond	—	5,000 —	—	5,000 —
ränta	1,689 24	2,986 78	—	1,786 78
utbetalt till stadskassan	—	—	2,889 24	—
IV. Fattigvårdens fonder utan uppgifvet ändamål.				
Carl Gustaf Hanells fond	5,200 —	—	—	5,200 —
ränta	221 69	262 10	—	262 10
Gustava Katarina Brobergers fond	571 44	—	—	571 44
Paul Demidoffs fond	2,765 71	—	—	2,765 71
Ottiliana Palmblads fond	1,451 43	—	—	1,451 43
Lovisa Oikelins fond	452 —	—	—	452 —
Maria Kristina Mattheizens fond	4,000 —	—	—	4,000 —
Christina Othmans fond	159 42	—	—	159 42
ränta	464 30	473 79	—	473 79
Utbetalt till tio medellösa fruntimmer (Hanells fond)	—	—	221 69	—
Utbetalt till 13 medellösa fruntimmer i understöd från 60 till 30 mark	—	—	464 30	—
Transport	154,638 90	15,155 07	9,938 90	159,835 07

Fortsättning.

	Balans	Under året 1898		Balans
	från år 1897	Inkomst	Utgift	till år 1899
Transport	154,638 90	15,155 07	9,938 90	159,855 07
V. Fattigvårdens fonder för bestämda ändamål.				
Wilhelm Elgs fond pour les pauvres honteux . . .	10,300 --	-- --	-- --	10,300 --
ränta	508 75	517 06	-- --	517 06
Utbetalt i understöd åt nio särskilda personer . .	-- --	-- --	508 75	-- --
Carl Sierckens fond	2,800 --	-- --	-- --	2,800 --
ränta	138 30	141 12	-- --	141 12
Understöd till tre medellösa handlandeconkor . . .	-- --	-- --	138 30	-- --
Elsa Maria Lampas fond	11,000 --	-- --	-- --	11,150 --
ränta	406 90	554 45	-- --	404 45
Utbetalt till tio medellösa fruntimmer	-- --	-- --	406 90	-- --
Hedvig Charlotta Gripenbergs fond	11,200 --	-- --	-- --	11,200 --
ränta	553 21	564 55	-- --	564 55
Utbetalt till tio medellösa fruntimmer	-- --	-- --	553 21	-- --
Alexandras understöds fond	4,450 38	-- --	-- --	4,474 70
ränta	200 --	224 32	-- --	200 --
Utbetalt till tvenne personer i understöd	-- --	-- --	200 --	-- --
Lisette Gardbergs fond	1,000 --	-- --	-- --	1,000 --
ränta	49 40	50 40	-- --	50 40
Utbetalt till en medellös handlandeconka	-- --	-- --	49 40	-- --
Adolf Fredrik Siercks fond	7,000 --	-- --	-- --	7,000 --
ränta	345 75	352 87	-- --	352 87
Utbetalt i sju särskilda understöd åt medellösa fruntimmer	-- --	-- --	345 75	-- --
VI. I. P. Chrogelii barnhusinrättnings fond . . .				
Ränta	2,300 --	-- --	-- --	2,300 --
Ränta	113 61	115 94	-- --	115 94
Utbetalt till Fruntimmersföreningen	-- --	-- --	113 61	-- --
VII. Folkskolornas beklädnadsfonder.				
J. H. Lindroos fond	20,000 --	-- --	-- --	20,000 --
J. E. Ollonqvists fond	12,000 --	-- --	-- --	12,000 --
Mindre handelsborgaresocietetens fond	4,500 --	-- --	-- --	4,500 --
Cronstedts, Gutofskys och Nybergs fond	2,900 --	-- --	-- --	2,900 --
ränta	1,946 09	1,985 89	-- --	1,985 89
Utbetalt åt Folkskoleekonomen till beklädnad åt medellösa elever	-- --	-- --	1,946 09	-- --
VIII. Hedvig Arnells fond				
Ränta	18,300 --	-- --	-- --	18,300 --
Ränta	903 89	922 42	-- --	922 42
Utbetalt till Fruntimmersföreningen	-- --	-- --	503 89	-- --
Utbetalt till trotjänarinnan Wilhelmina Backström	-- --	-- --	400 --	-- --
IX. Fonder donerade till en asyl för vanartade barn.				
Hedvig Charlotta Gripenbergs fond	3,000 --	-- --	-- --	3,000 --
Helsingfors Utskänknings aktiebolags fond	50,000 --	-- --	-- --	50,000 --
Helsingfors Utminuterings aktiebolags fond	27,000 --	-- --	-- --	27,000 --
ränta	2,942 74	4,032 40	-- --	2,337 16
Utbetalt till Fattigvårdsstyrelsen för underhåll af asylen för vanartade barn i Lojo socken	-- --	-- --	4,637 98	-- --
Transport	350,497 92	24,616 49	19,742 78	355,371 63

Fortsättning.

	Balans		Under året 1898		Balans			
	från år 1897		Inkomst	Utgift	till år 1899			
Transport	350,497	92	24,616	49	19,742	78	355,371	63
X. Folkskolornas stipendiifonder.								
Helsingfors sparbanks fond	6,000	—	—	—	—	—	6,000	—
Helsingfors Utskännings aktiebolags fond	16,000	—	—	—	—	—	16,000	—
H. K. M. Alexander II:s stipendiifond	29,300	—	—	—	—	—	29,300	—
Räntor	2,607	79	2,615	68	—	—	2,623	47
Insatt i sparbank till stipendier för folkskoleelever	—	—	—	—	2,600	—	—	—
XI. Klara Wilhelmina Törmäläs fond								
Ränta	41,600	—	—	—	—	—	41,600	—
Utbetalt till Mariaföreningen	1,978	61	2,096	78	—	—	2,096	78
	—	—	—	—	1,978	61	—	—
XII. Fonden för dygdigt tjenstefolks belönande . .								
Räntor	10,100	—	—	—	—	—	10,100	—
Insatt å sparbanksbok för tio tjenare	49	03	509	06	—	—	58	09
	—	—	—	—	500	—	—	—
XIII. Helsingfors Utskännings aktiebolags stipendii-fond för lägre handverksskolorna								
Ränta	3,000	—	—	—	—	—	3,000	—
Utbetalt i stipendier	148	18	151	20	—	—	151	20
	—	—	—	—	148	18	—	—
XIV. Anna Sara Arosins testamentsfond								
Ränta	67,000	—	—	—	—	—	67,400	—
Utbetalt i lifstidsunderstöd om 100 mark till 31 obemedlade, ogifta fruntimmer	3,166	83	3,439	32	—	—	3,093	75
Utbetalt i depositionsafgift i Finlands bank samt för annonser	—	—	—	—	3,050	—	—	—
	—	—	—	—	62	40	—	—
XV. I. A. I. Pippingskiölds fond								
Ränta	100,000	—	—	—	—	—	100,000	—
Utbetalt till Föreningen för barnavården	4,939	30	5,040	49	—	—	5,040	49
	—	—	—	—	4,939	30	—	—
XVI. Axel Fredrik Laurells stipendiifond								
Ränta	3,088	86	—	—	—	—	3,088	86
Utbetalt till Läroverket för gossar och flickor . .	114	83	113	44	—	—	114	27
Utbetalt till nya svenska läroverket	—	—	—	—	57	—	—	—
	—	—	—	—	57	—	—	—
XVII. Carl Rosengrens fond								
Ränta	14,276	35	—	—	—	—	14,997	09
	—	—	720	74	—	—	—	—
XVIII. Helsingfors aftonskolas fond								
Ränta	18,250	—	—	—	—	—	18,300	—
Utbetalt till Föreningen för konstfliten	1,802	92	919	91	—	—	869	91
	—	—	—	—	1,802	92	—	—
Transport	673,920	62	40,223	11	34,938	19	679,205	54

Fortsättning.

	Balans		Under året 1898		Balans			
	från år 1897		Inkomst	Utgift		till år 1899		
Transport	673,920	62	40,223	11	34,938	19	679,205	54
XIX. Alexandra Kiseleffs fond	10,000	—	—	—	—	—	10,000	—
Ränta	493	93	504	10	—	—	504	10
Utbetalt till Stadsbokhållaren Oscar Paldani	—	—	—	—	493	93	—	—
XX. Maria Charlotta Olanders fond	80,312	37	—	—	—	—	83,808	52
Ränta	—	—	2,031	25	—	—	—	—
Afkastning från fastigheten	—	—	1,464	90	—	—	—	—
XXI. Senatorskan Julie Thiléns fond	253,000	—	—	—	—	—	253,000	—
Ränta	14,443	13	14,918	54	—	—	14,918	54
Utbetalt till fru Adolfinia Mallén	—	—	—	—	100	—	—	—
Utbetalt till Föreningen för arbetshusen	—	—	—	—	11,469	32	—	—
Utbetalt till Guvernören i St. Michels län till under- derstöd åt medellösa fruntimmer derstädes	—	—	—	—	2,873	81	—	—
XXII. Makarne Silfvius' donationsfond	90,000	—	—	—	—	—	90,000	—
Ränta	2,097	20	4,536	40	—	—	4,536	40
Utbetalt till stadskassan	—	—	—	—	2,097	20	—	—
XXIII. Fr. J. von Beckers fond	311,000	—	—	—	—	—	311,000	—
Ränta	5,712	39	5,673	95	—	—	3,048	55
Afkastning från fastigheten	—	—	1,862	21	—	—	—	—
Utbetalt i pensioner till Professor A. von Becker, Litteratören H. von Becker och fröken Au- gusta von Becker	—	—	—	—	10,200	—	—	—
XXIV. Adolf Holmgrens donationsfond för värnlösa mödrar och barn	20,000	—	—	—	—	—	20,000	—
Ränta	1,945	26	1,008	10	—	—	1,953	36
Utbetalt till fru M. Thölgren	—	—	—	—	500	—	—	—
Utbetalt till fröken Gustava Holmgren	—	—	—	—	500	—	—	—
XXV. Understödsfonden för aflidne poliskonstaplars enkor och barn	102,000	—	—	—	—	—	105,000	—
Ränta	3,039	45	5,141	25	—	—	2,195	70
Utbetalt i understöd åt aflidne poliskonstaplars enkor och barn i pensioner tillsammans	—	—	—	—	2,985	—	—	—
XXVI. Emilia Olivia Gustavsons och Athalida Wilhel- mina Ingmans donationsfond	6,049	97	—	—	—	—	6,352	44
Ränta	—	—	302	47	—	—	—	—
XXVII. Lina Borgströms donationsfonder.								
Fonden för folkskolebarns bespisande	15,000	—	—	—	—	—	15,000	—
Ränta	740	88	756	03	—	—	756	03
Transport	1,589,755	20	78,422	31	66,157	45	1,601,279	18

Fortsättning.

	Balans	Under året 1898		Balans
	från år 1897	Inkomst	Utgift	till år 1899
Transport	1,589,755 20	78,422 31	66,157 45	1,601,279 18
Fonden för pauvres honteux	5,000 —	— —	— —	5,000 —
Ränta	126 99	252 02	— —	124 01
Utbetalt i understöd till tvenne obemedlade fruntimmer	— —	— —	255 —	— —
Utbetalt till Föreningen för arbetshusen	— —	— —	740 88	— —
XXVIII. Emilia Olivia Gustavsons fond	25,500 —	— —	— —	25,700 —
Ränta	157 46	1) 1,232 43	— —	4 99
Kursvinst	— —	215 10	— —	— —
Utbetalt i understöd om 100 mark till obemedlade fruntimmer	— —	— —	1,400 —	— —
XXIX. H. K. M. Kejsarinnan Alexandras fond för understödjande af ett barnhärberge	10,200 —	— —	— —	10,200 —
Ränta	503 81	514 11	— —	514 11
Utbetalt till Föreningen för barnavården	— —	— —	503 81	— —
XXX. Aurora Demidoffs hemgiftsfond.				
Besparadt kapital	74,277 90	— —	— —	78,744 64
Innestående hemgiftsbelopp	28,428 58	— —	— —	29,928 58
D:o räntor å hemgiftsbref	1,165 20	— —	— —	888 66
Fru A. Karamsin inbetalt	— —	2,284 —	— —	— —
Räntor	— —	5,080 51	— —	— —
Utbetaladt hemgiftsbelopp	— —	— —	500 —	— —
D:o räntor å hemgiftsbref	— —	— —	1,174 31	— —
XXXI. Tidningskolportörernas julklappsfond	537 10	— —	— —	797 31
Hufvudstadsbladets redaktion inbetalt	— —	233 50	— —	— —
Räntor	— —	26 71	— —	— —
XXXII. Fonder, donerade till ett gubbehem i Helsingfors.				
Oscar Finnes sterbhus inbetalt	— —	10,000 —	— —	12,014 89
Carl Lindh inbetalt	— —	1,586 60	— —	— —
Räntor	— —	428 29	— —	— —
XXXIII. Maria Bergmans testamentsfond	10,000 —	— —	— —	10,000 —
Ränta	194 44	504 04	— —	198 48
Utbetalt i understöd åt 6 särskilda personer	— —	— —	500 —	— —
XXXIV. Helena Kristina Åkermans fond	10,663 93	— —	— —	11,201 98
Ränta	— —	538 05	— —	— —
XXXV. Karl Magnus Kullmans fond.				
Fru O. Kullman inbetalt	— —	5,000 —	— —	5,000 —
Summa	1,756,510 61	106,317 67	71,231 45	1,791,596 83

1) Ett understöd å 100 *Fr.* olyftadt, år 1897.

Tab. N:o 115. Kapitalbeloppet af Helsingfors stads donerade fonder enligt boksluten för åren 1883—1898.

Å r	Fonder, förval- tade af Drätsel- verket		Fonder, förval- tade af Fattig- vårdsstyrelsen		Fonder, förval- tade af Folksko- ledirektionen ¹⁾		Summa	
1883	301,749	27	—	—	148,315	61	450,064	88
1884	370,099	69	10,096	12	146,314	28	526,510	09
1885	373,530	51	10,150	—	120,362	22	504,042	73
1886	388,473	16	10,150	—	123,331	59	521,954	75
1887	416,542	87	10,150	—	125,720	95	552,413	82
1888	440,659	88	10,194	44	126,793	05	577,647	37
1889	481,638	75	17,576	07	130,472	88	629,687	70
1890	740,929	55	17,912	50	138,477	11	897,319	16
1891	882,275	50	18,113	34	139,221	82	1,039,610	66
1892	1,049,067	07	18,510	20	146,475	11	1,214,052	38
1893	1,402,033	74	18,941	18	148,563	80	1,569,538	72
1894	1,466,189	64	19,413	96	154,343	91	1,639,947	51
1895	1,486,889	23	19,841	37	158,752	34	1,665,482	44
1896	1,657,734	61	20,246	09	— ²⁾	—	1,677,980	70
1897	1,676,591	51	20,663	93	—	—	1,697,255	44
1898	1,734,359	01	— ²⁾	—	—	—	1,734,359	01

Källa: Uppgifter från Drätselkontoret.

¹⁾ I uppgifterna beträffande dessa fonder ingår äfven den vid årsskiftet upplupna ränta. — ²⁾ Förvaltas numera af Drätselkontoret.

Tab. N:o 116. Kostnader för folkskoleväsendet i Helsingfors åren 1887—1898.

	1887	1888	1889	1890	1891	1892	1893	1894	1895	1896	1897	1898
Löner och arvo-	168,190 16	183,365 56	200,187 26	215,679 50	250,927 48	270,047 31	281,634 20	279,824 93	310,215 27	333,306 83	348,716 07	365,711 15
Undervisnings-	11,101 77	7,703 83	6,911 49	8,139 61	5,303 68	6,827 66	6,339 77	5,012 27	6,683 —	6,960 15	5,081 01	6,842 15
Material förhand-	1,369 27	2,193 54	3,716 16	1,801 24	2,514 16	3,372 84	3,230 29	1,123 04	2,396 89	3,432 23	2,097 21	4,143 04
Möbler och in-	3,301 03	4,248 94	6,079 54	7,161 35	4,269 05	5,205 54	3,013 05	2,899 16	6,828 32	6,403 15	7,624 09	8,043 78
Beklädnad åt me-	4,710 25	4,471 10	5,017 20	5,922 65	6,668 —	7,818 23	9,378 30	9,546 45	9,393 98	9,692 —	9,694 05	9,695 65
dellösa elever.	12,968 34	14,213 13	17,533 —	20,310 —	20,123 33	21,890 —	22,865 —	23,315 —	25,665 —	26,935 20	25,478 33	25,665 —
Hyror	12,847 30	15,435 20	15,789 50	19,752 70	17,183 72	18,582 10	24,557 78	19,409 81	20,011 49	23,482 64	25,228 66	23,716 44
Ved och belys-	4,669 77	4,548 38	5,117 60	5,513 61	4,934 06	6,620 19	7,109 17	7,375 32	8,442 32	8,682 59	9,065 92	10,154 83
ning	4,876 07	6,437 21	4,078 33	6,371 43	5,105 67	7,479 48	8,734 09	12,184 02	12,551 62	11,923 45	12,329 75	13,068 42
Renhållning . . .	1,860 —	4,270 —	3,500 —	3,590 —	3,920 —	5,160 —	4,140 —	4,610 —	5,040 —	5,030 —	5,310 —	6,737 50
Remont af skol-	— —	— —	— —	845 30	1,550 65	912 65	1,897 88	2,356 20	2,189 88	1,273 89	1,292 57	1,530 88
lornas, segnar-												
gårdar och hyrda												
lokaler												
Pensioner												
Diverse												
Summa	225,901 96	246,886 89	267,930 08	295,687 39	322,499 80	353,916 —	372,901 53	385,656 20	409,417 77	437,122 43	451,917 66	475,308 34
Deraf betäckta:												
1) genom stats-	32,000 —	52,000 —	52,000 —	52,000 —	52,000 —	52,000 —	77,333 34	71,000 —	111,000 —	111,000 —	111,000 —	128,000 —
bidrag												
2) genom räntor	1,532 07	1,532 07	3,059 —	2,592 84	2,516 75	3,310 —	3,161 —	3,321 —	3,481 —	3,542 —	6,466 85	4,986 44
å donerade med-												
del												
3) genom inbet.	4,346 85	4,415 05	4,857 35	5,050 85	5,179 25	4,866 75	4,628 75	5,414 30	379 20	485 90	402 10	374 15
skolafgifter . . .												
4) genom försäl-	393 41	291 49	406 62	489 73	451 90	583 74	600 85	708 93	476 08	718 20	502 37	289 08
da handarbeten												
5) genom uttaxe-	187,629 63	188,648 28	207,607 11	234,951 97	262,351 91	293,155 51	287,177 59	305,211 97	294,081 49	321,376 33	333,546 34	341,658 67
rade medel . . .												
Summa	225,901 96	246,886 89	267,930 08	295,087 39	322,499 80	353,916 —	372,901 53	385,656 20	409,417 77	437,122 43	451,917 66	475,308 34

Källa: Uppgifter från Drätselkontoret.

Tab. N:o 117. Uppgifter öfver kostnader för de arbeten, som genom Helsingfors stads byggnadskontor blifvit utförda under år 1898.

	Anslag	Kostnad	Brist	Behållning
Extra ingenjör- och ritarebiträden	4,000 —	4,106 —	106 —	— —
Skogsvaktarebiträden och skogskultur	2,000 —	1,168 38	— —	831 62
Material och handtlångaredagsverken vid mätningar	5,000 —	7,076 39	2,076 39	— —
Expenser: Skrif- & ritmaterialier	1,500 —	2,345 18	845 18	— —
Folkskolorna, renhållning	1,513 90	1,513 90	— —	— —
D:o, underhålls- & resp. kostnader	2,070 73	2,070 73	— —	— —
Saluhallens renhållning	211 30	211 30	— —	— —
Byggnaders och lägenheters underhåll:				
Yttre och inre målning af Saluhallen	5,500 —	700 —	(till år 1899)	4,800 —
Yttre målning af f. d. ekonomiebyggnaden och gamla trädaviljongen å Maria sjukhus	1,300 —	1,204 —	— —	96 —
Nytt plåttak å desinfektionsbyggnaden	1,200 —	953 73	— —	246 —
Omläggning af golfvet i täkta varuskjulet å Magasinskajen	5,700 —	4,035 35	— —	1,664 65
Diverse reparationer uti:				
Rådhuset	2,361: 41			
Tull- och packhuset	2,634: 69			
Auktionskammaren	550: 53			
Norra brandtornet	726: 06			
Södra do	6,968: 54			
Brandstationer	166: 91			
Branddepôt å Kampen	105: —			
Brunnhuset	1,240: 61			
Kaisaniemi vårdshus	1,359: 54			
Polishäkten	1,440: 71			
Badhuset i Brunnsparken	276: 64			
Simhus vid do	392: 30			
D:o vid Brobärgskajen	192: 85			
D:o vid Munkholmen	98: 54			
D:o vid Aspås	277: —			
Kägelbanan i Brunnsparken	12: 60			
Materialgården	24: —			
Mångleribodorna	375: 77			
Afträdet i teateresplanaden	182: 57			
D:o å Rådhusomten	72: 40			
Skogsvaktarebostaden	473: 60			
Parkvaktarebostaden	189: 13			
Polisvaktkontor	683: 53			
Politiekarlens bostad	18: 50			
Varuskjul å Norra kajarmen	16: —			
D:o å Södra ”	80: 25			
Hamnkontoret i Sörnäs	55: —			
Gamla packhuset	290: 95			
Varuskjul å Magasinskajen	412: 18			
Maria sjukhuset	4,611: 23			
Desinfektionshuset	2: 20			
Folkbiblioteket	3,574: 44			
Saluhallen	743: 75			
Byggnader å Mejlans	167: 11			
Rådhusannexet	4,039: 93			
Kvarn i Gammelstaden	249: 06			
f. d. Baranoffs gård	802: 41			
Paviljong å Slottskajen	20: 24			
Poliskontor i Hermanstad	263: 47			
Lokal för centralpolisen	539: 36			
Byggnader å Grejus	393: 75			
Diverse	115: 94			
	33,000 —	37,200 70	4,200 70	— —

Fortsättning.

	Anslag	Kostnad	Brist	Behållning
Ny stormvarnings-signal å Observatoriibärgen	450	—	(till år 1899)	450
Tillbyggnad å ekonomi-byggnaden vid Maria sjukhus (från år 1897)	61,037 72	59,097 31	—	1,976 41
Nytt folkskolehus vid Nikolaigatan	220,000	114,083 25	(till år 1899)	105,916 75
Brunnhusets nybyggnad	131,800	130,240 39	—	1,559 61
Obduktionspaviljong	17,900	590 39	(till år 1899)	17,309 61
Simhus i Gräsviken	8,000	5,176 20	—	2,823 80
Pissoir å Fredrikstorget	1,000	313 29	—	686 71
Ny större pissoir å Jernvägstorget	2,500	2,415 31	—	84 69
Uppförande af mjölnarbostad i Gammelstaden	2,500	2,554 92	54 92	—
Nya simhus	5,000	4,513 17	—	486 83
Omläggning af stadens andel af Unions- och Träd- gatorna	1,800	1,437 32	—	362 68
D:o å planklocket å Långa bron	6,000	4,063 14	—	1,936 86
Plank omkring platsen norrom mångleribodorna	396	495 71	99 71	—
Gator och allmänna platsers underhåll	12,000	10,627 54	—	1,372 46
Makadamisering af Sjömansgatan	2,170	1,981	—	188 81
Stensättning af Gräsvikskajen mellan Eriks- och Vla- dimirspatorna	1,200	1,555 33	355 33	—
Makadamisering af Observatoriigatan	3,000	—	(till år 1899)	3,000
Stensättning i asfalt af Mikaelsgatan	8,700	10,548 35	1,848 35	—
D:o i d:o af Fabiansgatan	8,700	7,193 30	—	1,501 70
D:o i d:o af Salutorget	18,000	14,642 91	—	3,357 09
Planering af Lotsgatan	23,800	24,268 57	—	4,531 43
D:o af Lökhölnsgatan	7,500	4,526 23	—	2,973 77
D:o af Västra Hamngatan	4,600	1,427 85	(till år 1899)	3,172 15
D:o af Kronbärgsgatan	22,500	7,358 89	—	15,141 11
D:o af Kanalgatan	21,300	17,405 89	—	3,894 11
D:o af Sörnäs strandväg	203,000	202,745 23	—	254 77
Komplettering af kanaler och aflopps diken	3,000	5,052 94	2,052 94	—
Ombyggnad af stenkanalen under Lilla Robertsgatan	1,320	3,266 22	1,946 22	—
Anställande af försök att filtrera kloakvatten	5,000	2,919 53	(till år 1899)	2,080 47
Omläggning af kloaken under 3:dje linjen	600	1,411 74	811 74	—
Underhåll af kanaler och aflopps diken	10,000	11,705 70	1,705 70	—
Täckt afloppskanal från Alkärr	4,000	4,681 52	681 52	—
Kanal under Kampgatan	2,300	1,474 36	—	825 64
Ombyggnad af afloppskanalen under Hagnäs torg	11,700	11,733 89	33 89	—
Afloppskanal under Lotsgatan	7,400	5,079 65	—	2,320 35
D:o ” Aspnäsgatan	13,700	9,631 62	—	4,068 38
D:o ” Kronbärgsgatan	3,400	2,250 17	—	1,149 83
Vägars reparation	10,000	11,660 40	1,660 40	—
Målning af bron öfver Djurgårdsskärningen	500	360	—	140
Fyllning vid tomt nr:is 6-8 i fabrikskvarteret nr:o 294	3,400	1,613 60	—	1,786 40
Chausséernas underhåll	15,000	19,174 43	4,174 43	—
Ombyggnad af västra lastningsbryggan i Sörnäs	25,400	23,177 52	2,777 52	—
D:o af mellersta ” i Sörnäs	17,900	20,632 13	2,732 13	—
Ombyggnad af provisoriska lastningsbryggor	11,040	13,074 14	2,034 14	—
Nedfartsbroar till isarne och stängsel vid kajerna	2,000	1,954 20	—	45 80
Omläggning af trägolvet vid Magasinskajen	4,800	4,747 69	—	52 31
Remont af afstjälpningsbryggan i Gräsviken	2,700	3,445 44	745 44	—
D:o af Fiskarhamnskajen i Sandvikens inre hamn	2,200	1,943 29	—	256 71
Målning af klappbryggor	1,200	1,260	60	—
Ombyggnad af 3:ne Mudderpramar	8,000	14,837 36	6,837 36	—
Remont och sliphaling af mudderverket	2,000	1,934 84	—	65 16
Roparationer i hamnarna	9,000	7,503 12	—	1,496 88
Kajarbeten å Skatudden:				
Timring	75,422	30		
Muddring	59,927	26		

Fortsättning:

	Anslag	Kostnad	Brist	Behållning
Sprängning	7,243: 71			
Kajmur och hvilare	50,083: 41			
Pålning och rustbädd	21,203: 78			
Arbetsledning	3,792: —			
Utfyllning	86,907: 32			
Diverse	9,998: 24			
Planering	10,161: 24			
Spontvägg	4,751: 56			
Kollossningsbro	10,508: 91			
	340,000 —	340,000 —	— —	— —
Båtbryggor i stadens hamnar	4,000 —	— —	(till år 1899)	4,000 —
Hamnbanan	32,291 51	— —	— —	32,291 51
Planteringar och träsolor, underhåll:				
Alexander II. staty	80: 88			
Ateneum	229: 44			
Brunnsparken	5,079: 89			
Brunnsplan	583: 21			
Diverse	4,733: 02			
Djurgården	876: 24			
Elisabets torg	452: 52			
Esplanaderna	6,884: 45			
Fabriksparken	470: 96			
Fredrikstorget	100: 73			
Hesperia	106: 65			
Kaisaniemi	3,847: 76			
Kyrkotorget	154: 08			
Maria sjukhus	572: 46			
Materialgården	613: 17			
Mullgården	719: 01			
Observatoriibärgen	5,074: 58			
Soffor	1,571: 52			
Skvären vid Finlands bank	302: 75			
D:o vid Ridarhuset	448: 93			
D:o vid Ständerhuset	810: 38			
Trekanten	580: 51			
Trädskolorna	1,131: 70			
Växthuset	8,777: 16			
Trädgårdsutställning	466: 42			
Grafvar	70: —			
	44,500 —	44,738 42	238 42	— —
Underhåll af hägnader kring planteringar	1,000 —	1,756 07	756 07	— —
Remont af körvägen genom Kaisaniemi	1,000 —	2,154 95	1,154 95	— —
Observatoriibärgens planering	20,000 —	21,633 29	1,163 29	— —
Planterings- och planeringsarbeten i Brunnsparken	5,000 —	6,444 79	1,444 79	— —
D:o d:o i Kaisaniemi	5,000 —	4,961 11	— —	38 89
Jordfyllning till Henriksesplanaden	1,000 —	(behållning till 1899)	— —	1,000 —
Inköp af soffor	1,000 —	1,100 —	100 —	— —
Förarbeten till skvären å Skatudden	2,000 —	1,828 13	— —	171 87
Underhåll af afstjälpningsplatser, bryggor etc.	2,800 —	1,539 95	— —	1,260 05
Vakters aftöning	4,500 —	4,314 52	— —	185 48
Latriners och pissoirs renhållning	10,000 —	12,262 19	2,262 19	— —
Renhållning af stadens allmänna platser och gatu- andelar:				
Arbetsledning	3,475: —			
Sopning	23,122: 53			
Transport af sopor	6,780: 20			
D:o af snö	13,772: 46			
Plogning och sandning	2,958: 17			
Redskap	503: 63			

Fortsättning.

	Anslag	Kostnad	Brist	Behållning
Kvastar	1,408: 13			
Kalk	90: 97			
Diverse	103: 63			
Renhållning af Brunnsparkers chausséerna	52,900 —	52,214 54	— —	685 46
	232 27	232 27	— —	— —
Renhållning af Chausséer:				
Arbetsledning	2,797: 65			
Kvastar	465: —			
Sopning	10,012: 28			
Transport af sopor	4,032: 10			
Do af snö	2,844: —			
Sandning och spolning	1,214: 74			
Diverse	189: 29			
Renhållning af vägar:				
Sopning	5,058: 78			
Sandning och spolning	292: 63			
Snörenhållning	1,315: 58			
Kvastar	80: 95			
Diken	312: 95			
Diverse	3: 17			
Renköring af hamnar och kajer	7,600 —	7,064 06	— —	535 94
Bevattning af stadens centrala gator, Parkgatan och chausséerna	182 40	182 40	— —	— —
Inköp och remont af arbetsredskap	8,000 —	9,230 21	1,230 21	— —
Underhåll af klappbryggor och vedmått, lyktstolpar samt diverse oförutsedda utgifter	5,000 —	10,430 86	5,438 86	— —
Inköp af flaggduk	6,000 —	11,270 93	5,270 93	— —
Inventarier till särskilda stadens hus	13,000 —	13,526 28	526 28	— —
Badhuset i Brunnsparken	32 —	32 —	— —	— —
Utarbetande af ny stadsplan	1,249 75	1,053 71	— —	196 04
Ritningar och undersökningar af plats för Saluhallar Inredning af 3:dje polisvaktkontoret	1,600 —	919 —	(till år 1899)	651 —
Planering af Barnhemsgatan	1,339 25	— —	(till år 1899)	1,339 25
Hyrer från Sofiegatan N:o 3	2,400 —	3,162 98	762 98	— —
Statyn „De skeppsbrutne“	5,400 —	4,301 20	— —	1,098 80
	7,716 66	7,716 66	— —	— —
	263 25	263 25	— —	— —

Källa: Uppgifter från Byggnadskontoret.

Tab. N:o 118. Ekonomisk öfversigt af utgifterna vid Maria sjukhuset år 1898, jemförda med åren 1895—1897.

M å n a d	Aflöningar		Medicinalier		Ved & cokes		Belysning		Kost		Underhåll af inventarier		Oförutsedda utgifter		Summa	
	Fmy.	nl.	Fmy.	nl.	Fmy.	nl.	Fmy.	nl.	Fmy.	nl.	Fmy.	nl.	Fmy.	nl.	Fmy.	nl.
Januari	1,910	03	24	75	1,893	60	269	52	3,547	93	691	20	408	70	8,745	73
Februari	1,895	03	112	75	853	—	42	—	4,070	28	592	81	830	—	8,395	87
Mars	1,860	03	1,877	40	606	—	150	24	3,173	08	258	95	229	74	8,155	44
April	1,860	03	22	95	192	—	297	76	4,613	81	3,286	18	—	—	10,272	73
Maj	1,925	03	33	—	2,222	75	—	—	3,128	21	823	58	488	60	8,621	17
Juni	2,225	03	1,789	40	673	80	68	52	3,866	81	525	31	854	96	10,003	83
Juli	1,945	03	351	50	—	—	—	—	1,829	25	501	03	262	71	4,889	52
Augusti	1,960	03	121	32	—	—	139	08	3,336	92	902	06	621	12	7,080	53
September	1,959	93	350	79	2,678	98	45	50	4,017	48	345	56	—	—	9,398	24
Oktober	1,952	43	1,252	65	2,253	35	51	—	3,419	15	569	93	571	14	10,069	65
November	2,066	03	74	87	180	—	245	44	5,562	74	489	26	744	17	9,362	53
December	2,226	20	3,196	22	573	10	589	04	5,258	27	2,201	75	350	—	14,394	58
Summa år 1898	23,784	83	9,207	60	12,126	58	1,898	10	45,823	93	11,187	62	5,361	14	109,389	80
„ „ 1897	22,325	25	8,585	24	9,824	80	1,988	98	46,889	43	7,435	05	5,483	14	102,531	89
„ „ 1896	21,462	84	9,331	79	7,275	15	1,124	98	35,349	03	8,884	63	4,283	58	87,712	—
„ „ 1895	20,448	19	7,764	86	9,313	63	957	45	32,673	73	5,497	92	6,223	35	82,878	95

Källa: Årsberättelser från Maria sjukhus.

Tab. N:o 119. Tablå visande resp. afdelningars vid Maria sjukhuset omkostnader i förhållande till hvarandra år 1898, jemförda med åren 1895—1897.

M å n a d	Icke epidemiska afdelningen		Epidemiska afdelningen		Ekonomi-afdelningen		Summa	
	<i>Sm.</i>	<i>ni.</i>	<i>Sm.</i>	<i>ni.</i>	<i>Sm.</i>	<i>ni.</i>	<i>Sm.</i>	<i>ni.</i>
Januari	2,608	92	1,066	69	5,070	12	8,745	73
Februari	1,745	55	729	54	5,920	78	8,395	87
Mars	2,788	57	1,037	77	4,329	10	8,155	44
April	2,953	95	1,714	10	5,604	68	10,272	73
Maj	1,984	18	595	34	6,011	65	8,621	17
Juni	2,743	88	1,714	41	5,545	54	10,003	83
Juli	814	55	883	59	3,191	38	4,889	52
Augusti	934	52	684	22	5,461	79	7,080	53
September	1,005	36	728	46	7,664	42	9,398	24
Oktober	2,789	38	666	12	6,614	15	10,069	65
November	1,342	65	715	82	7,304	04	9,362	51
December	4,109	31	2,218	44	8,066	81	14,394	56
Summa år 1898	25,820	84	12,754	50	70,814	46	109,389	80
" " 1897	25,829	64	12,558	83	64,143	37	102,531	89
" " 1896	26,598	22	13,782	42	47,331	36	87,712	—
" " 1895	20,282	31	7,987	55	45,909	07	74,178	95

Källa: Årsberättelser för Maria sjukhus.

Tab. No 120. Utvisande spiskostnaderna vid Maria sjukhuset under år 1898, jemförda med åren 1895—1897.

Månad	Dagantalet	Kostpenning- anslag för dag		Sjukvårdsdagarnas antal		Utgifter under de särskilda månaderna				Totalsumman under hvarje månad	
		sjuk i allmän- sal	betjening	Icke epid. (medicin- ska) af- delningen	Epidemi- ska afdel- ningen	Sjuka		Betjening		Sjuka och be- tjening	
						Fmk.	ni.	Fmk.	ni.	Fmk.	ni.
Januari	31	70	1	2,664	1,100	2,369	93	1,178	—	3,547	93
Februari	28	”	”	2,572	586	3,006	28	1,064	—	4,070	28
Mars	31	”	”	2,892	535	1,995	08	1,178	—	3,173	08
April	30	”	”	2,658	478	3,443	81	1,170	—	4,613	81
Maj	31	”	”	2,681	633	1,919	21	1,209	—	3,128	21
Juni	30	”	”	1,546	171	2,696	81	1,170	—	3,866	81
Juli	31	”	”	1,678	137	651	25	1,178	—	1,829	25
Augusti	31	”	”	1,775	195	2,158	92	1,178	—	3,336	92
September	30	”	”	2,383	452	2,847	48	1,170	—	4,017	48
Oktober	31	”	”	2,362	642	2,241	15	1,178	—	3,419	15
November	30	”	”	2,510	843	4,392	74	1,170	—	5,562	74
December	31	”	”	2,676	1,277	4,018	27	1,240	—	5,258	27
Summa år 1898	365	70	1	28,397	7,049	31,740	93	14,083	—	45,823	93
” ” 1897	365	70	1	30,506	6,792	33,531	43	13,358	—	46,889	43
” ” 1896	366	70	1	29,090	4,735	23,271	03	12,078	—	35,349	03
” ” 1895	365	70	1	28,816	7,434	22,088	73	10,585	—	32,673	73

Källa: Årsberättelser för Maria sjukhus.

Tab. N:o 121. Uppgift å värdet af Helsingfors stad tillhöriga fastigheter.

	Tomtvärde		Bygnadernas värde		Summa	
	<i>Fmk.</i>	<i>ni.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>ni.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>ni.</i>
1. Rådhuset	278,558	—	149,000	—	427,558	—
2. Tull- och packhuset	454,146	—	126,624	—	580,770	—
3. Auktionskammaren och Gamla packhuset	265,357	—	88,662	—	354,019	—
4. Norra barndtornet	33,500	—	71,500	—	105,900	—
5. Södra brandtornet	130,000	—	370,000	—	500,000	—
6. Brandstationen vid Berghäll	—	—	3,000	—	3,000	—
7. Branddepoten å Kamptorget	—	—	28,000	—	28,000	—
8. Brunnhuset	—	—	135,000	—	135,000	—
9. Badhuset i Brunnsparken	—	—	30,000	—	30,000	—
10. Simhusen i d:o	—	—	25,000	—	25,000	—
11. D:o vid Brobergskajen	—	—	5,000	—	5,000	—
12. D:o „ Munkholmen	—	—	3,000	—	3,000	—
13. D:o „ Aspånäs	—	—	4,500	—	4,500	—
14. Rådhusannexet	209,000	—	59,600	—	268,600	—
15. f. d. Baranoffs gård	158,416	—	90,480	—	248,896	—
16. Kajsaniemi värdshus	—	—	11,000	—	11,000	—
17. Kägelbanan i Brunnsparken	—	—	2,500	—	2,500	—
18. Materialgården	—	—	30,200	—	30,200	—
19. Mångleribodarne	—	—	40,000	—	40,000	—
20. Afrädet invid Abo kasern	—	—	600	—	600	—
21. D:o i Teateresplanaden	—	—	10,000	—	10,000	—
22. D:o i Kajsaniemi	—	—	2,800	—	2,800	—
23. Skogsvaktarebostaden å Grejus	—	—	3,400	—	3,400	—
24. D:o i Djurgården	—	—	2,500	—	2,500	—
25. Parkvaktarebostaden	—	—	2,500	—	2,500	—
26. Politiekarlens bostad	—	—	4,000	—	4,000	—
27. Varuskjulet å Norra kajarmen	—	—	11,500	—	11,500	—
28. 2 st. d:o å Södra d:o	—	—	6,800	—	6,800	—
29. Täckta d:o å d:o d:o	—	—	18,400	—	18,400	—
30. Varuskjulet å Magasinskajen	—	—	245,000	—	345,000	—
31. Hamnkortet i Sörnäs	—	—	8,000	—	8,000	—
32. Maria sjukhus	350,000	—	526,450	—	876,450	—
33. Kolerabackerna	—	—	25,000	—	25,000	—
34. Folkbiblioteket	59,000	—	211,000	—	270,000	—
35. Saluhallen	—	—	210,000	—	210,000	—
36. Mejlans karaktärsbyggnad	—	—	5,000	—	5,000	—
37. Väntpaviljongen å Slottskajen	—	—	3,200	—	3,200	—
38. Saluhallen vid Hafstorget	—	—	2,300	—	2,300	—
39. Vattenledningens byggnader jemte qvarnen i Gammelstaden	—	—	201,200	—	201,200	—
40. Vattenledningsverkstaden	—	—	36,700	—	36,700	—
41. Arbets- och Fattiggården	—	—	549,400	—	549,400	—
42. Folkskolan vid Folkskolegatan	104,200	—	309,300	—	413,500	—
43. D:o „ Lappviksgatan	97,620	—	108,620	—	206,240	—
44. D:o „ Kaserngatan	112,867	—	117,400	—	230,267	—
45. D:o „ Nikolaigatan	68,180	—	12,000	—	80,180	—
46. D:o „ Rödbergsgatan	19,760	—	20,700	—	40,460	—
47. D:o å Berghäll	—	—	90,000	—	90,000	—
48. D:o i Hesperia	—	—	31,000	—	31,000	—
49. D:o å Fjellidal	—	—	13,280	—	13,280	—
Summa	2,340,604	—	4,061,116	—	6,401,720	—

Källa: Ett till Drätselkammaren inlemnadt, af Arkitekten Ric. Björnberg, Ingenjören G. Idström och Byggmästaren Juho Ahde uppgjordt värderingsinstrument.

Tab. N:o 122. Försäkringsbeloppet af Helsingfors stads byggnader vid utgången af år 1898 jemte uppgift å försäkringsgifvarene.

Byggnader	Försäkrings- belopp	Försäkringsgifvare
Rådhusbyggnaden	262,000 —	} Städ. Allm. Brandstodsbol. i Finland.
Kajsanieimbyggnaderna	21,000 —	
Gamla packhuset	57,200 —	
Restaurationsbyggnad i Esplanaden	40,000 —	
Byggnader i Hesperia	30,000 —	
Narinkbodarna	31,000 —	
Folkskolegården, Kaserngatan N:o 7	100,400 —	
D:o Nikolaigatan N:o 10	16,650 —	
D:o Rödbergsgatan N:ris 8 & 10	40,200 —	
D:o vid Malmgatan	310,000 —	
D:o å Berghäll	51,400 —	
Folkbiblioteksbyggnaden	176,500 —	
Brandverkshuset vid Högbergsgatan	300,000 —	
D:o vid Konstantinsgatan	60,000 —	
Arbets- och fattiggården å villan Edet	493,430 —	
Arbetsinrättningen	76,650 —	
Badhuset i Brunnsparken	35,000 —	
Brandstation å Kamptorget	26,000 —	
Folkskolan å Fjelldal	10,000 —	
D:o vid Lappviksgatan	112,000 —	
Materialgården å Kampmalm	59,000 —	
Rådhusannexet (Alexandersgatan 22)	104,200 —	
Öppna varuskjulet å Vestra Kajen	6,600 —	
Maria sjukhus	547,000 —	
Vattenledningens pumphus	29,500 —	
Gammelstadskvarnen	20,000 —	
Varuskjulet å Vestra Kajen	27,000 —	
Byggnader i Brunnsparken	28,500 —	
Tull- och packhuset	180,000 —	
Kolerabaracker å Sandnäs	35,000 —	
Växthus i Fabriksparken	8,000 —	
Varumagasin å Magasinskajen	140,000 —	
Brunnshuset	108,000 —	
Gården N:o 3 vid Sofiegatan	145,000 —	
Restaurationsbyggnad i Esplanaden	100,000 —	
Folkbiblioteksbyggnaden	75,000 —	
Transport	3,862,230 —	} Försäkrings Aktiebolaget Skandia.

Fortsättning.

Byggnader	Försäkrings- belopp	Försäkringsgivare
Transport	3,862,230 —	
Arbets- och Fattiggården å villan Edet	18,000 —	Försäkrings Aktiebolaget Skandia.
Politiekarlsbostaden	4,800 —	
Saluhallen	170,000 —	
Afträde i Teateresplanaden	9,000 —	
Folkskolegården å Berghäll	26,000 —	
Pump- och ångpannehus i Gammelstaden . . .	166,300 —	
Brandredskapslider i Tölö	1,000 —	
Badhuset i Brunnsparcken	35,000 —	
Riebyggnad å Grejus	3,500 —	
Byggnader å Mejlans	15,000 —	
Vattenledningens filteröfverbyggnader	41,000 —	
D:o skjul i Gammelstaden	1,300 —	
Brunnhuset	49,000 —	
Skogvaktarbostad å Grejus	5,000 —	
Östra parkvaktstugan i Djurgården	4,500 —	
Vestra d:o i d:o	2,500 —	
Brandstation vid östra chausséen	6,000 —	
Simhus vid Brobergskajen	7,500 —	
D:o å Aspås	5,000 —	
Paviljong vid Hafshamnen	6,000 —	
Klappbrygga vid d:o	1,200 —	
D:o „ Brobergskajen	3,000 —	
D:o „ Elisabetstorg	1,200 —	
D:o „ Skatuddskajen	1,200 —	Brandförsäkrings Aktiebolaget Fennia.
D:o „ Munkholmen	3,000 —	
Pulsometerlider i Brunnsparcken	1,000 —	
Klappbrygga vid Gräsviken	1,200 —	
D:o „ Djurgårdsviken	1,200 —	
Simhus vid Munholmssundet	4,000 —	
Afträde i Kaisaniemi	2,800 —	
Summa	4,458,430 —	

Källa: Uppgifter från Drätselkontoret.

Tab. N:o 123. Värdet af Helsingfors stads lösegendom under åren 1890—1898.

	1890	1891	1892	1893	1894	1895	1896	1897	1898
Rådhuset	42,097 67	41,114 72	44,146 32	46,412 73	48,106 37	52,371 85	51,044 70	43,804 02	45,882 57
Trafikkontoret	9,999 16	12,570 56	13,001 08	13,533 38	13,494 13	8,623 90	7,681 10	7,437 45	6,645 30
Hamnkontoret, våg- och kokhuset	6,285 35	5,555 30	3,103 —	2,900 —	2,649 35	2,435 45	2,353 60	2,310 —	2,294 50
Polisinrättningen	—	—	—	—	—	—	—	13,722 95	15,719 25
Byggnadskontoret	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vattenledningskontoret	378,337 49	289,952 54	270,647 57	276,355 72	317,273 52	278,605 59	291,349 60	304,127 39	353,813 20
Brandverket	79,145 81	338,452 79	318,052 40	347,274 10	378,576 56	352,605 32	362,131 20	359,353 74	388,980 66
Andra polisvaktkontoret	4,178 50	3,903 —	3,921 —	4,033 75	4,042 50	1,516 23	1,616 25	—	—
Tölö vaktkontoret	—	254 25	254 25	265 95	276 20	262 20	262 20	—	1,517 50
Sörnäs do	—	314 —	333 —	333 75	300 75	323 75	366 75	—	—
Hermanstads do	—	—	—	—	—	—	148 25	—	—
Maria sjnkhuset	9,917 84	11,979 01	11,391 56	15,126 36	41,792 76	47,565 87	54,809 76	60,901 57	68,559 21
Helsovårdsnämnden	—	—	—	1,926 —	1,986 70	2,043 80	2,113 80	2,360 30	2,452 45
Kolerabarackerna	—	—	—	—	6,223 10	5,604 95	5,604 95	5,525 10	5,525 10
Sanitetsstationen	—	—	—	—	2,007 79	1,937 79	—	—	—
Obduktionshuset	47 65	47 65	47 65	50 90	—	—	—	—	—
Undersökningsstationen för lifsmedel	3,960 46	3,933 87	4,109 53	4,212 58	4,338 68	4,564 18	4,716 28	4,931 77	5,053 98
Köttkontrollstationen	—	—	—	—	—	—	—	3,453 90	3,453 90
Fattigvården	45,266 05	43,509 48	51,476 27	54,007 49	74,480 10	82,037 75	82,458 28	83,330 35	84,106 60
Realskolan	3,417 40	3,417 40	3,417 40	2,522 40	2,179 40	—	—	—	—
Folkskolorna	41,277 15	41,277 15	45,940 10	49,325 55	51,889 50	53,339 80	66,166 60	73,764 30	72,422 90
Folkbiblioteket	10,370 55	10,307 10	10,582 —	11,845 75	12,362 05	12,428 —	12,686 —	15,301 69	15,519 34
Inkvarteringsnämnden	1,565 71	1,503 43	1,480 25	1,278 04	1,254 03	1,130 02	1,102 18	992 03	936 11
Brunnsparken	10,835 32	10,835 32	6,874 75	6,874 75	6,332 —	6,332 —	6,332 —	—	—
Auktionskammaren	—	411 05	425 85	418 55	394 85	361 20	327 7	293 90	264 20
Gaspröfningsrummet	—	1,160 20	1,235 20	1,260 20	1,124 60	1,149 70	1,174 70	1,199 70	1,224 70
Summa	646,702 13	897,898 67	868,727 03	919,254 —	1,044,900 49	996,572 60	1,058,778 75	1,083,977 66	1,176,040 07

Källa: Inventeringslängderna.

Tab. N:o 124. Landtdagsmannavalen i Helsingfors åren 1890, 1893, 1896 och 1898.

	1890 (Den 15 September)					1893 (Den 4 Oktober)					1896 (Den 12 Oktober)					1898 (Den 29 Oktober)							
	Valkrets				Hela staden	Valkrets				Hela staden	Valkrets				Hela staden	Valkrets				Hela staden			
	I	II	III	IV		I	II	III	IV		V	I	II	III		IV	V	I	II		III	IV	V
Antal landtdagsmän, som skulle väljas	—	—	—	—	10	—	—	—	—	11	—	—	—	—	12	—	—	—	—	12			
Aflemnade röstsedlar	202	296	224	440	1,162	208	363	237	347	171	1,326	239	521	328	390	231	1,709	143	236	182	183	112	856
Af de röstande voro:																							
Arkitekter, artister, ingenjörer, literatörer, tidningsutgivare, läkare, lärare	22	26	34	51	133	31	37	34	14	18	161	30	42	33	30	24	159	21	21	25	28	10	105
Arbetsföreståndare, gesäller & arbetare	11	34	21	141	207	6	74	18	121	46	265	16	135	36	109	50	346	5	46	9	32	23	115
Bokhållare, handelsbetjente	6	15	6	11	38	10	28	18	15	13	84	26	54	26	27	15	148	9	11	8	15	3	46
Bruksägare, landtbrukare & husägare	9	10	10	57	86	3	7	5	12	6	33	5	11	4	14	17	51	1	3	5	8	1	18
Bolags-, korporations-, kommunens tjänstemän	27	27	20	9	83	21	24	19	17	11	92	20	15	24	20	10	89	14	16	15	11	12	68
Civile & militäre tjänstemän	57	49	41	59	206	75	44	63	55	28	265	73	64	95	56	39	327	52	46	69	41	33	241
Fabrikanter & handlande	28	66	33	38	165	24	66	35	33	16	174	24	79	48	30	14	193	14	49	31	11	11	116
Handtverkare	19	34	33	46	132	28	61	34	41	28	192	26	69	40	58	37	230	17	34	16	20	18	105
Sakförare, agenter, kommissionärer	3	3	1	2	9	1	9	4	7	2	23	3	19	3	4	1	30	3	6	2	3	—	14
Näringsidkare utom ofvan angifna	8	22	10	17	57	2	4	4	—	—	10	12	28	17	37	22	116	4	1	1	6	—	12
Underbefäl, poliskommissarier & konstablar m. fl.	12	10	15	6	43	7	9	3	5	3	27	4	6	2	5	2	19	3	3	1	8	1	16
Obekante	—	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Summa	202	296	224	440	1,162	208	363	237	347	171	1,326	239	521	328	390	231	1,709	143	236	182	183	112	856
Af de röstande egde:																							
1 röst	21	35	28	85	169	14	60	15	90	27	206	33	134	48	110	35	360	4	39	9	26	15	93
2 röster	30	27	14	62	123	15	43	18	33	20	109	28	60	31	52	43	214	7	20	5	18	8	58
3 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4 "	14	22	20	34	90	10	29	21	23	21	104	17	33	21	32	20	123	3	5	11	16	7	42
5 "	10	16	8	27	61	15	19	14	21	6	75	8	27	17	22	19	93	6	10	7	14	6	43
6 "	9	20	3	19	51	12	14	9	8	11	54	9	22	10	11	15	67	6	10	5	6	8	35
7 "	6	6	10	18	40	10	9	4	9	7	39	10	19	8	9	13	59	3	3	5	5	5	21
8 "	5	9	8	16	38	8	10	7	12	7	44	7	9	10	12	5	43	6	5	5	8	1	25
9 "	5	1	3	7	16	6	4	4	6	1	21	5	4	7	6	3	25	1	—	3	3	2	9
10 "	15	13	11	22	61	13	15	19	19	8	74	9	25	16	20	9	79	19	9	13	9	7	57
11 "	1	6	3	5	15	4	2	1	1	2	10	6	6	5	5	6	28	2	5	3	1	2	13
12 "	5	10	7	18	40	7	8	10	13	8	46	14	16	12	8	5	55	5	11	7	5	4	32
13 "	—	1	4	7	12	2	3	3	5	3	16	1	3	4	5	3	16	2	4	2	4	2	14
14 "	2	2	1	4	9	1	2	5	5	4	17	4	5	6	2	2	19	3	3	1	2	2	11
15 "	13	18	12	16	59	12	17	12	18	8	67	12	17	17	16	6	68	4	9	10	10	7	40
16 "	1	5	1	6	13	7	8	2	5	1	23	3	5	5	3	3	19	5	6	2	3	3	19
17 "	5	3	3	5	16	5	6	6	—	3	20	2	5	8	1	3	19	3	1	3	4	1	12
18 "	4	4	3	5	16	1	5	6	3	1	16	3	11	3	7	5	29	3	5	2	5	1	16
19 "	1	3	1	2	7	2	—	—	1	—	3	1	3	2	3	1	10	—	2	—	1	1	4
20 "	6	16	9	11	42	10	23	10	8	3	54	7	13	12	7	6	45	9	11	7	6	4	37
21 "	—	1	3	6	10	—	2	2	3	3	10	—	2	3	1	1	7	1	2	1	1	2	7
22 "	2	2	2	4	10	1	2	2	4	1	10	1	3	6	2	2	14	1	2	2	1	—	6
23 "	1	3	2	5	11	2	4	1	1	1	9	1	3	1	2	2	9	2	3	—	—	—	5
24 "	1	1	—	5	7	1	—	1	1	1	4	—	1	1	2	1	5	1	—	1	—	1	3
25 "	55	72	68	51	246	50	78	65	58	24	275	58	95	75	52	23	303	47	71	78	35	23	254
Summa	202	296	224	440	1,162	208	363	237	347	171	1,326	239	521	328	390	231	1,709	143	236	182	183	112	856
Högsta röstetal hvarmed landtdagsman blifvit vald	—	—	—	—	9,096	—	—	—	—	—	10,789	—	—	—	—	—	12,762	—	—	—	—	—	9,388
Lägsta d:o d:o	—	—	—	—	7,694	—	—	—	—	—	8,552	—	—	—	—	—	12,492	—	—	—	—	—	9,200
Dens röstetal, som varit närmast att väljas	—	—	—	—	5,451	—	—	—	—	—	4,317	—	—	—	—	—	4,397	—	—	—	—	—	2,376
Antal personer som erhållit röster	—	—	—	—	40	—	—	—	—	—	51	—	—	—	—	—	55	—	—	—	—	—	61
" " " " mindre än 100 röster	—	—	—	—	18	—	—	—	—	—	27	—	—	—	—	—	29	—	—	—	—	—	37

Källa: Magistratens protokoll och vallängderna.

Sakregister.

	Sid.
<i>Aflopskanaler och infallsdiken, statistik öfver . . . . .</i>	19*.
<i>Afstängning af privata vattenledningar . . . . .</i>	156.
<i>Alarmeringar och verkliga eldsvådor . . . . .</i>	193.
<i>Allmänna arbeten, kostnaderna för år 1898 verkställda . . . . .</i>	163*.
<i>Ansvarsfrihet för stadens nämnder och styrelser . . . . .</i>	59.
<i>Arbetareangelägenheter, betänkande i frågan ang. . . . .</i>	179.
<i>Arbetareklassen rörande frågor . . . . .</i>	109.
<i>Arbetarenes bostadsförhållanden . . . . .</i>	111.
<i>„Arbetets Vänner“, bidrag åt föreningen . . . . .</i>	62.
<i>Arbetshusen, byggnadsanslag för . . . . .</i>	89.
<i>Arbetshusens räkenskaper, revision af . . . . .</i>	89.
<i>Arbetsredskap . . . . .</i>	58.
<i>Arbets- och fattiggården, ordningen vid . . . . .</i>	180.
„ „ tillbyggnad till sjukhusafdelningen vid	37.
<i>Arrendenedsättning . . . . .</i>	130.
<i>Artillerigården, eganderätten till . . . . .</i>	24.
<i>Auktionskammarlokalen, uthyrning af . . . . .</i>	137.
<i>Auktionsverk i staden, ansökan om rätt att inrätta ett allmänt . . . . .</i>	117.
<i>Backas, anslag för lägre folkskola å . . . . .</i>	68.
<i>Barnhemsgården, planering af . . . . .</i>	25.
<i>Barnkrubba, understöd för en . . . . .</i>	89.
<i>Bestyrelse för folkbiblioteket och läsesalen i Sörnäs . . . . .</i>	118.
<i>Besvär i anl. af Stadsfullmäktiges anhållan om ändring af § 43 i byggnadsordningen . . . . .</i>	120.
„ öfver Föreningsbankens i Finland taxeringsklagan	111.
<i>Biblioteket och läsesalen i Sörnäs . . . . .</i>	199—201.
<i>Blekkholmen, södra, utarrendering af . . . . .</i>	13.
<i>Bokhållar Hall, personelt lönstillskott åt . . . . .</i>	77.
<i>Borgesförbindelser godkända . . . . .</i>	171.
<i>Bostadstomten N:o 25 vid 3:dje linjen å Berghäll, utarrendering af . . . . .</i>	10.
„ N:o 27 „ „ „ „ „	9.
„ N:o 29 „ „ „ „ „	10.
„ N:o 31 „ „ „ „ „	10.

<i>Bostadstomten</i> N:o 33 vid 3:dje linjen å Berghäll, utarrendering af	10.
” N:o 19 & 21 vid 4:de linjen å Berghäll, ”	10.
” N:o 22 ” ” ” ”	10.
” N:o 24 ” ” ” ”	10.
” N:o 1 vid Sibillegatan, utarrendering af	12.
” N:o 2 ” ” ” ”	12.
” N:o 3 ” ” ” ”	12.
” N:o 4 & 6 ” ” ” ”	12.
” N:o 8 ” ” ” ”	12.
” N:o 1 ” Söderviksgatan, ”	12.
” N:o 9 ” ” ” ”	13.
<i>Bostadstomterna</i> N:ris 3 och 5 vid Söderviksgatan, utarrendering af	10.
” N:ris 4, 6 och 8 vid Wilhelmsgatan, ”	12.
<i>Brandkonstaplarnes</i> löneförhöjning, fråga om	86.
<i>Brandmanskapets</i> helsotillstånd	194.
” öfningar	195.
<i>Brandkommissionens</i> sammanträden	195.
<i>Brandkåren</i> , personalförändringar i	195.
<i>Brandkårsmaterialens</i> tillverkning	195.
<i>Brandtelegrafnen</i>	194.
<i>Brandredskapsskjul</i>	130.
<i>Brandskadeersättningar</i>	194.
<i>Brumsparkens</i> vestra område, arrendeförlängning för villan N:o 4 i	19.
” östra ” ” ” ” N:o 22 i	19.
<i>Budget</i> för år 1899	49.
<i>Byggnader och lägenheter</i>	139.
<i>Byggnadskontorets</i> personal	138.
<i>Byggnadsinspektör</i> , suppleant för	119.
<i>Byggnadsordning</i> för fabriks- och magasin stomter, fråga om	40.
<i>Byggnadsritningar</i> , godkända	171.
<i>Börsauktioner</i>	111.
<i>Chausséer</i>	142.
” , remont och underhåll	56.
<i>Consoliderad gäld</i> , stadens, statistik rörande	136*.
<i>Dalgatan</i> , vattenledningens utsträckning under	29.
<i>Decharge</i> åt Utskänknings- och Utminuteringsaktiebolagen	64.
„ <i>De skeppsbrutna</i> “, bidrag till inköp af skulpturverket	63.
” plats för ”	7.
” tillskottsanslag för ”	28.
<i>Desinfektionsinrättningen</i> , anslag för aflönande af biträde åt förmannen för	73.
<i>Diakonissanstalten</i> , nedsättning af vattenkonsumtionsafgifterna för	85.
<i>Disponibel behållning</i>	100.

<i>Distriktsläkarenes ställning och aflöning, förändringar i</i>	74.
<i>Distriktsläkaretjänsternas besättande</i>	118.
<i>Diverse utgifter</i>	99.
<i>Donerade fonder, uppgift rörande stadens</i>	161*.
" <i>medel till Tölö Sockerbruks aktiebolag, förvaltning af</i>	90.
<i>Drätselkammarens fördelning på 2:ne afdelningar, frågan om</i>	103.
" <i>medlemmar, sammanträden, antal ärenden m. m.</i>	172.
<i>Drätselkontoret, förhöjdt anslag för aflönande af biträden vid</i>	70.
<i>Dygdigt tjänstefolks belönande</i>	94.
<i>Döfstumsföreningen, bidrag åt</i>	63.
<i>Eko, Surutoin m. fl., förslag till stadsplan för villaområdena</i>	23.
<i>Eldens löskomst, orsaken till</i>	193.
<i>Eldsvådor och olyckshändelser</i>	194.
" <i>statistik öfver försäkrings- och ersättningsbelopp</i>	93*, 94*.
<i>Elektriska Belysnings Aktiebolagets anhållan om förlängda rättigheter</i>	43.
<i>Elektrisk belysning, uppställning af stolpar för</i>	138.
<i>Elektriska lodningsstolpar längs Ö. chausséen</i>	43.
<i>Elementarlärooverken, statistik rörande</i>	64*.
<i>Ersättningar i anledning af auktionsmonopolets afskaffande</i>	87.
<i>Exekutionsbetjente, anslag för aflönande af biträdande</i>	72.
<i>Extra ingenjörer och ritarebiträden</i>	138.
<i>Fabriker och handtverkerier, statistik rörande</i>	104*.
<i>Fabrikstomterna N:ris 4 och 6 vid Sörnäs Strandväg, utarrendering af</i>	15.
<i>Fattiga, som vårdats på kommunens bekostnad</i>	173.
<i>Fattiggården, kontanta inkomster från</i>	181.
" <i>intagna personer i</i>	179.
<i>Fattiggårdens sjukhus, anslag för tillbyggnad af</i>	179.
<i>Fattiggården</i>	97.
" <i>jämförelse mellan budgeten och de faktiska utgifterna vid</i>	177.
" " " <i>utgifterna åren 1897 och 1898 vid</i>	178.
<i>Fattiggårdens donerade fonder, användning af räntorna från</i>	174.
" <i>inkomster och utgifter</i>	176.
<i>Fattigvårdsstatistik</i>	97*—99*.
<i>Fattigvårdsstyrelsens medlemmar och tjänstemän</i>	173.
<i>Fastigheter, statistik rörande stadens</i>	170*.
<i>Fastighetsboken, komplettering af</i>	171.
<i>Feriekolonier för folkskoleelever, anslag till</i>	62.
<i>Filharmoniska sällskapet, bidrag åt</i>	61.
<i>Filialer till folkbiblioteket</i>	98, 206.
<i>Finska teatern, bidrag till</i>	61.
" <i>tomtplats för</i>	3.

<i>Finsk medborgarrätt</i>	121.
<i>Finsk qvinnoförening, bidrag åt</i>	62.
<i>Flisbolmen, utarrendering af</i>	16.
<i>Folkbarnträdgården, bidrag till</i>	63.
<i>Folkbiblioteken, statistik rörande</i>	84*—85*.
<i>Folkbibliotekets bokförråds förändringar</i>	196.
" gåfvor och inkomster	197.
" lånerörelse	196.
" öppenhållande	196.
<i>Folkskolebyggnaden vid Nikolaigatan</i>	35, 145.
<i>Folkhögskola och elementarkurser, bidrag till</i>	62.
<i>Folkskoledirektionen</i>	192.
<i>Folkskoleväsendet, statistik rörande kostnaderna för</i>	162*.
<i>Folkskolorna, elevernas uppförande och helotillstånd vid</i>	191.
" förändringar inom lärarepersonalen vid	190.
" förhöjdt statsbidrag för	92.
" gåfvor och premier vid	191.
" läsårets längd, skolornas antal m. m.	189.
" i Hermanstad och Majstad	207.
" statistik rörande	77*—83*.
<i>Fordringar, stadens utestående</i>	154*.
<i>Fosterbarn, statistik rörande de under kontroll stående</i>	55*.
<i>Friare dispositionsrätt, beviljande af</i>	135.
<i>Fruentimmersföreningen, bidrag åt</i>	62.
<i>Födde och döde, statistisk öfver</i>	37*—39*, 41*—44*.
<i>Föreningen för befrämjande af barnavård, bidrag åt</i>	62.
<i>Föreståndare för lifsmedelundersökningsstation</i>	119.
<i>Förlikningsnämnden</i>	204.
<i>Förlängning af arrenderätt</i>	130.
<i>Förmyndarenämnden och dess verksamhet</i>	187.
<i>Försäljning af tomter</i>	127.
<i>Förvaltning af stadens fattigvård</i>	179.
<i>Gaskonsumtionen i Helsingfors, statistik öfver</i>	28*.
<i>Gator och allmänna platsers remont, underhåll och nyläggning</i>	52.
" " " " " platser	140.
" " " " " statistik rörande	8*,—18*.
<i>Gatubelysningen</i>	96.
<i>Gatubelysningens ordnande efter den 1 Oktober 1900</i>	32.
<i>Giftiga ämnen, handel med</i>	121.
<i>Godsrörelsen å Helsingfors bangård</i>	117*.
<i>Gräsväxt och vassa, rätt till afbergning af</i>	133.
<i>Gubben, Agenten Lindhs testamente till förmån för ett</i>	91.

<i>Gubbhem, O. A. Finnes testamente till ett blifvande</i>	90.
<i>Gångbanan längs V. chausséen, förlängning af</i>	26.
<i>Gårdar, byggnader, rum, hushåll m. m. i Helsingfors, statistik rörande</i>	4*—7*
<i>Hafshammen, provisorisk landningsbrygga vid</i>	39.
<i>Hammagifterna för transport af ved till Sveaborg, nedsättning af</i>	85.
" , revision af taxan för	102.
<i>Hamnar</i>	142.
" , remont, underhåll och nyanläggning af	56.
<i>Hamnkaptens och Hamnkontorsbokhållarens uppbördsprocent</i>	170.
<i>Hamnkontorets uppbörd</i>	170.
" " , statistik rörande	129*.
<i>Hamnkonstaplar, ökad antal</i>	79.
<i>Handelsinstitutet, ansökan om bidrag till en förskola för</i>	90.
" statistik rörande	72*.
<i>Handel och näring, statistik rörande</i>	100*.
<i>Handverksskolorna, anslag för uppyrande af lokal för lägre</i>	69.
<i>Helsingfors Simsällskap, anslag åt</i>	68.
" <i>Spårvägs- och Omnibus Aktiebolagets</i> tomtplats	8.
" <i>stads yttnehåll, statistik rörande</i>	3*
<i>Helso- och sjukvårdsstatistik</i>	45*—56*.
<i>Helsovårdsnämnden</i>	188.
<i>Henriksalléen, jordfyllning omkring träden i</i>	161.
<i>Hermanstad, byggnadsföretag i</i>	138.
<i>Hermanstad och Majstad, avslutande af nytt kontrakt med arrendatorerna i</i>	135.
<i>Hesperia park, disposition af mindre byggnader</i>	137.
<i>Historiskt-statistiskt arbete öfver Finlands städers utveckling 1875—1899</i>	120.
<i>Humbleberg, utarrendering af plantagen Nr:is 54 et 55</i>	17.
<i>Hyrkuskar, landt- och sjöformän, statistik rörande</i>	119*.
<i>Hägnader, underhåll af</i>	161.
<i>Högholmen och Fölisön, bidrag till underhållet af</i>	30.
<i>Hörneberg, planering af särskilda gator i förstaden</i>	25.
" utarrendering af tomter i förstaden	11.
<i>Import och export, statistik rörande</i>	106*—114*.
<i>Industriskolan, statistik rörande</i>	74*.
<i>Inkomsten per m³ vatten</i>	155.
<i>Inkomstgivande rättigheter</i>	102.
<i>Inlösen af obligationer till 1876 och 1882 års lån</i>	60.
" " " till stadens äldre lån	168.
<i>Inledning af 3:dje polisstationen, anslag för</i>	68.
<i>Inqvarteringsnämnden, kostnaderna för</i>	185.
<i>Inqvarteringsnämndens verksamhet m. m.</i>	182—183.

<i>Inteckningar, utverkade och förnyade</i>	172.
<i>Inventeringar af stadskassan</i>	162.
<i>Isundersökningar i hafvet utanför Helsingfors</i>	138.
<i>Janssonska odlingarna, utarrendering af fabriktomt N:o 20 å</i>	15.
<i>Jernvägsspår till Tölö sockerbruk</i>	41.
<i>Judiska församlingens synagoga och skolhus, tomtplats för</i>	7.
<i>Kajer, uppgifter angående</i>	22*.
<i>Kanaler och afloppsdiaken</i>	141.
" " " remont, underhåll och nyanläggning af	54.
<i>Kassakreditiv</i>	167.
<i>Kemisk och bakteriologisk undersökning af vattenledningsvattnet</i>	57*—60*.
<i>Kiosk för försäljning af mjölk m. m. vid Sandvikshamnen</i>	137.
<i>Kommunala utskylder, statistik rörande</i>	130*.
<i>Kommunala författningssamlingen, anslag för</i>	69.
<i>Kommunalförvaltningen</i>	96.
<i>Koncession å nya spårvägslinier</i>	48.
<i>Kosthållningen vid Arbets- och fattiggården</i>	180.
<i>Kostnaderna per m³ vatten</i>	154.
<i>Kottby hemman, utarrendering af villalotterna B 1 och B 2 å</i>	14.
<i>Kuponger, uppbränning af</i>	84.
<i>Kurser, rörande rusdryckernas egenskaper och verkningar</i>	206.
<i>Körvägen till Kaisaniemi, remont af</i>	160.
<i>Landtdagsmannavalen i Helsingfors, statistik rörande</i>	174*.
<i>Laurells stipendiifond</i>	170.
<i>Lysgasens medelstyrka, uppgift angående</i>	28*.
<i>Lån</i>	103.
<i>Läkaredejourering om södagarna, anslag för</i>	67.
<i>Läsesalen och praktiska aftonskolan i Hermanstad, anslag för</i>	64.
<i>Läsesalarnas öppenställande m. m.</i>	193.
<i>Löseghendom, statistik rörande värdet af stadens</i>	173*.
<i>Magasinsgatan, inlösen af särskilda magasinier vid</i>	23.
<i>Magasin för packhusbehandling, anslag för</i>	66.
<i>Maltdrycker, antalet rättigheter till utskänkning af</i>	122.
" rätt att försälja	125.
<i>Maria föreningen, bidrag åt</i>	62.
<i>Maria sjukhuset, anslag för biträde åt epidemiläkaren vid</i>	66.
" " anställande af en amanuens	67.
" " förhøjning af öfverläkarens afönning vid	77.

<i>Maria sjukhuset, tillbyggnad till</i>	37.
" " tillfälligt annex till	68.
" " tillskottsanslag för	73.
" " statistik rörande kostnaderna för	168*—169*.
<i>Maria sjukhusets ekonomibyggnad, tillskottsanslag för</i>	27.
<i>Mejlans villa N:o 4, arrendeförlängning för</i>	20.
<i>Middagsskottets affyrande</i>	40.
<i>Mulbetesmark, utvidgning af</i>	133.
<i>Mnsikpaviljongen i Brunnsparken, ändring af</i>	38.
<i>Museibyggnaden, tomplats för</i>	5.
<i>Mätningar, material och handtlångaredagsverken vid</i>	138.
<i>Narinkbodas och diskas, uthyrning af</i>	136.
<i>Natura kvarter och kostnaderna därför vid inqvarteringen</i>	184.
<i>Navigationsskolan, statistik rörande</i>	73*.
<i>Nybyggnader, stadens</i>	52.
<i>Nykterhetsföreningen „Balder“, bidrag åt</i>	62.
<i>Nämnden för arbetareangelägenheter, anslag åt</i>	72.
" " " arbetsordning för	116.
" " " dess uppgift, sammansättning m. m.	205.
<i>Näringsrätt</i>	121.
<i>Nätholmarna, klyfning af</i>	21.
<i>Obduktionshus, tillskottsanslag för uppförande af</i>	27.
<i>Obligationslån af år 1898</i>	59 et 163.
<i>Observatoriiberger, tillskottsanslag för planering af</i>	69.
<i>Parkgatan, vattenledningens utsträckning under</i>	29.
<i>Parmmätare, packare och vräkare</i>	170.
<i>Passagerarerörelsen å Helsingfors bangård</i>	116*.
<i>Petroleumcistern i Sörnäs, rätt att anlägga</i>	39.
<i>Planteringar, stadens</i>	57 et 153—161.
<i>Planteringar och träskolor, tillskottsanslag för</i>	28.
<i>Planteringarnas underhåll, kostnaderna för</i>	156—157.
<i>Plantskolan</i>	162.
<i>Polisbetjente, anslag till hyresmedel åt</i>	71.
<i>Polisdistrikt och kvartal, stadens indelning i</i>	104.
<i>Poliskammarhäktet, matportioner för personer internerade i</i>	73.
<i>Polisinvättningen, anslag för anskaffande af gymnastik material för</i>	70.
" beklädnadsunderstöd vid	66.
" ny stat för	81 et 96.
" statistik rörande	91* et 92*.

<i>Polisinrättningens</i> expenseanslag, tillskott till	70.
<i>Polytekniska institutet</i> , statistik rörande	63*.
„ <i>Ponnistus</i> “, bidrag åt gymnastikföreningen	62.
<i>Qvarteret Bocken</i> , försäljning af stadens andel i	9.
<i>Rabatter</i> i vattenafgifter	156.
<i>Regleringsarbeten</i> för gator och allmänna platser	53.
<i>Renhållningen</i> af gator, chusséer och vägar, tillskottsanslag för	27.
„ i Brunnsparken	145.
<i>Renhållningsdistrikt</i> , uppgift öfver	24*.
<i>Renhållningsväsendet</i>	53 et 143.
<i>Revision</i> af stadens räkenskaper för år 1897	59.
<i>Resande</i> , anlända till Helsingfors	119*.
<i>Reserverade vinstmedel</i>	63.
<i>Rådstufvurättens</i> sammansättning, fråga om förändring uti	104.
<i>Räntor</i>	100.
<i>Rättegångar</i> och konkurser, bevakande af stadens rätt i	171.
<i>Rättegångsväsendet</i> , statistik rörande	87*—90* et 92*.
<i>Rörelsen</i> vid Helsingfors postkontor, statistik rörande	124*.
<i>Rörmästaren E. Boman</i> , personelt lönetillskott åt	76.
<i>Suluhallen</i> , utarrendering af butikerna i	137.
<i>Salustånd</i> , vagnar och bord, beviljande af plats för	132.
<i>Sandvikens skeppsdocka etc.</i> tillskottsmark för	18.
<i>Sedmigradskys småbarnsskola</i> och Marias asyl	202—204.
<i>Simhusen</i> vid Gräsviken och å stranden emellan Bjällbo och Toivola	28.
<i>Sinnessjuka</i> å därevarsinrättningen vid stadens Arbets- och fattiggård, afgifter för en del	85.
<i>Skatt</i> af tjenare af finsk nationalitet, anställda hos ryska militärspersoner	170.
<i>Skattören</i> , statistik rörande	136*.
<i>Skeppsrörelse</i> , statistik rörande	114* et 115*.
<i>Skogskulturer</i>	161.
<i>Skolundervisningen</i> i Hermanstad och Majstad, ordnande af	80.
<i>Skolverkstäder</i>	206.
<i>Slagtinrättningen</i> , vattenledningens utsträckning till	30.
<i>Soffor</i> , inköp af	161.
<i>Sommarkolonier</i> för arbetande qvinnor, bidrag till	62.
<i>Sparbanksrörelsen</i> i Helsingfors, statistik rörande	126*.
<i>Spritdrycker</i> , handeln med	123.
<i>Spårvägsnätet</i> , utvidgning af m. m.	44.
<i>Spårvägstrafiken</i> i Helsingfors, statistik rörande	120*.
<i>Stadens byggnader</i> , remont och underhåll af	51.
„ ämbetsverk	96.

<i>Stadens fasta egendom</i>	101.
„ jordlägenheter, ...	99.
„ lösa inventarier	162.
„ räkenskapsväsende, partiella förändringar i	82.
„ simhus, uthyrning af	136.
„ sjuksköterskor, anslag för spårvägs- och hyrkuskelegå	67.
„ skogar, vården om	161.
„ „ rödning och galring, skogseld, skogsmätningar och kostnader härför	162.
„ skulder	96.
<i>Staden åliggande allmänna onera</i>	99.
<i>Stadsbyggmästaren Hongell, löneförhöjning å</i>	78.
<i>Stadsfullmäktige under år 1898</i>	125.
<i>Stadsfullmäktiges sammanträden, protokoll och bref</i>	126.
<i>Stadsgeodetens verksamhet under året</i>	145.
<i>Stadsingenjörstjenstens besättning</i>	120.
<i>Stadskassans bokslut för år 1897</i>	58.
„ utgifter och inkomster	162.
„ „ „ „ statistik rörande	134*.
„ ställning ultimo December 1898	151*.
<i>Stadsmissionen i Helsingfors, bidrag till</i>	62.
<i>Stadsplan för 6:te och 7:de stadsdelarna ändring af</i>	1.
„ „ 13:de stadsdelen, pristäflan för uppgörandet af	92.
<i>Stadssträdgårdsmästaren Olssons lön, förhöjning af</i>	76.
<i>Statsbidrag</i>	102.
<i>Sterbhus och omyndiga barn, antalet</i>	187.
<i>Sundhets- och sjukvården</i>	97.
<i>Svenska teatern, bidrag till</i>	61.
<i>Säkerhetshandlingar, granskning af stadens</i>	171.
<i>Särskilda arbeten</i>	144.
<i>Södervik, framtida disposition af lägenheten</i>	16.
<i>Sörnäs, arrendeförlängning af upplagsplatserna N:ris 4 och 5 å lägenheten</i>	21.
„ hamn, uppmuddring af farleden till	21.
„ klyfning af lägenheten N:o 28 b.	21.
„ läsestugan, bidrag för	62.
<i>Telefonkabel till Berghäll</i>	42.
<i>Telefonsamtal, statistik rörande</i>	123*.
<i>Telegranväxling</i> „ „	122*.
<i>Testamente, enkefru Augusta Hammarlunds</i>	179.
„ H. O. Kreugers	91.
„ Muraremästaren K. M. Kullmans	91.
<i>Tiden för utskänkning å stadens vårdshus och hotell</i>	107.
<i>Tidskriften „Vid hemmets härd“, bidrag till</i>	62.

<i>Tillfälliga legoaftal</i>	130.
<i>Tilkeka äng, disposition af</i>	18.
<i>Tolag för varor till uppstad</i>	170.
<i>Tolagsafgiftens beräkning</i>	81.
<i>Tolags och trafikafgifterna m. m.</i>	169.
" " " statistik rörande	127* et 128*.
<i>Tomtlösen</i>	100.
<i>Tomten N:o 2 i fabrikskvartet N:o 283, utarrendering af</i>	10.
<i>Tomter invid Lappviks- och Malmgatorna, fastställd reglering af</i>	1.
<i>Trafikkontorets uppdebitering och uppbörd</i>	169.
" rester	170.
<i>Transitoupplagsmagasin, anslag för upphyrande af</i>	66.
<i>Trädgårdsutställningen, stadens deltagande i</i>	160.
<i>Tull- och packhus för staden, uppförande af nytt</i>	35.
<i>Underbrandmästarljenstens besättande</i>	118.
<i>Undersökning af livsmedel, statistik öfver</i>	58*.
<i>Undersökningsstationen för livsmedel, förhöjdt anslag för</i>	71.
<i>Understöd åt Sprutmästarenskan Nyström</i>	79.
" " " Sillman	79.
" " Vaktmästaren K. E. Borg	79.
<i>Undervisningskurser för utarbetare</i>	205.
<i>Undervisningsväsendet</i>	98.
<i>Universitetet, statistik rörande Alexanders</i>	61*, 62*.
<i>Uppfostringsanstalt för vanvårdade och försummade barn</i>	206.
<i>Utarrendering af lägenheter</i>	127.
<i>Utgifter och inkomster, stadens för år 1898</i>	137*.
<i>Utgifts- och inkomstförslag för år 1899</i>	94.
<i>Utlottning af obligationer</i>	167.
<i>Utminuterings- och utskänkningsrättigheter</i>	121.
<i>Utskänknings- och utminuteringsaktiebolagens vinstmedel för år 1897</i>	61.
<i>Uttaxering</i>	103.
<i>Vagnsvändbord å Sandvikskajen</i>	137.
<i>Varuskjulet vid Magasinskajen, provisorisk användning af</i>	40.
<i>Vattenborgen</i>	153.
<i>Vattenkonsumtion</i>	155.
<i>Vattenfiltreringen</i>	151.
<i>Vattenledningen</i>	103.
" filtrering och drift, remont och underhåll	50.
" i Gammelstaden, tillskottsanslag för uppgörande af ett bonings- och uthus för personalen	26.
<i>Vattenledningens förvaltning och drift</i>	149.
" römnät	153.

<i>Vattenledningens verkstad</i>	153.
" utvidgning	51 et 146.
" verksamhet, statistik rörande	25*—27*.
<i>Vattenledningsingenjören Hausens lönstillskott</i>	78.
<i>Vattenledningskontoret</i>	150.
<i>Vattenledningsrör, nedlagda år 1898</i>	147.
<i>Vattenmätare</i>	153.
<i>Vattensläpning vid eldsvådor</i>	107.
<i>Vattentorn, för vattenledningen nytt</i>	50.
<i>Vattenuppfordringen</i>	150.
<i>Vedgård vid Fabriksparken</i>	132.
<i>Verkställande direktörsbefattningen vid fattigvården</i>	119.
<i>Vetenskapliga samfundens hus, tomtplats för</i>	3.
<i>Viner och svagare rusdrycker, minuthandel med</i>	125.
<i>Väderleksstatistik</i>	29*—31*.
<i>Vägar</i>	142.
<i>Vägar, remont, underhåll och nyanläggning af</i>	55.
<i>Värdet eller försäkringsbeloppet af eldskadad egendom</i>	193.
<i>Värnepliktiges hustrur, understöd åt</i>	80.
<i>Ås, arrendeförlängning för lägenheten N:o 3</i>	21.
" utarrendering af fabriksomtén N:o 3 i kvarteret N:o 358 å lägenheten	16.
<i>Öfverlåtelse af arrenderätt</i>	133.
